
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google[™] books

<https://books.google.com>

ANDOVER-HARVARD LIBRARY

AH 5CMJ ½

**HARVARD DEPOSITORY
SPECIAL COLLECTION
CIRCULATION RESTRICTED**

\$16.9
Turkey Armen
1844

יהרה

INSTITVTIO THEOLOGICA

ANDOVER FVNDATA MDCCCVII

ΑΚΡΟΓΩΝΙΑ

ΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Young Christian

By Rev. Geo. Albott.

(Armenian - Turkish)

Տ Ի Ն Ի Ն

ԹԵՄԵԼԼԻ ՊՕՐՃԼԱՐԸՆԸՆ

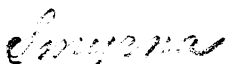
ԿԷՆՆՔ ՔՐԻՍՏՈՆԵՆՈՆ:

ԹԼՐԻՓԻ

ՆԻՆ Ե՞ՐՔ շէճըինսէ վազի կէնճ խաթունլար

Ճէմարանընըն միւտիւրիւ

ԳԱՏՈՒԵԼԻ ՅԱԿՈԲՈՍ ԱԳՊՕԹՈՒՆ ԹԵԼԻՓԻ

Ի ԶՄԻՐՏԵ

ԿՈՒԼԵԼՄՈՍ ԿՈՒՖԻԹԻՆ ԳԱՄԱՒԱՆԵՍԻՆՏԵ

ԹԱԳ՝ ՕԼՈՒՄՈՒԸ ՅՈՒՐ՝

1844.

ՄՈՒԳԵՏԻՄԷ

Սա հիշ Վրիստոնեայէ մախսուս օլան ախլագ ու տէպի քէսպ էթմէսի՝ ղայէթ մուգթագլի վէ մուհիմ ումուրտէն տիր : Վէնտիմիզէ Վրիստոնեայ ախլագը քէսպ էթմէք՝ վէ իւզէրիմիզէ վաճիպէյի զիմմէթ Փարզ վէ պօրճ օլանը էջրէնմէք ի չիւն՝ պիզէ կէրէք տիր քի , Վրիստոնեականլար Տուա՝ քիթապլարը՝ Բարեպաշտութիւն իւզէրինէ՝ թէլիֆ օլունմուշ քիթապլար՝ Բարեպաշտ քիմնէլէրին վարդլարը՝ վէ ղայրի պունուն կիպի քիթապլարը տիգգաթ վէ տէվամ իյէ օգույալըմ : Աքին պունլարըն ճիւմլէսի հէր նէ՝ գատար Փախտալը վէ իգթիզալը՝ իսէլէր տէ , պունլարտան մա՝տա՝ Վրիստոնեալարըն կէօնա կէօն պօրճ վէ Փարզլարընըն թափսիլի վէ իճրասը՝ նէ եիւզտէն Վրիստոնեանըն իւզէրինէ Փարզ օլմաղա իճապ էթտիյինին պէյանը՝ վէ օլ Փարզլարըն իճրասընընըն գարզ ու գարիգինին թա՝րիֆի զըմնընտա քիթապլար ղայէթ իգթիզալը վէ մէնաֆի՝ օլտուղու աշիքեարտըր : Աքին քրիստոնեայ պօրճունուն թափսիլի՝ պիր գաչ թիւրլիւ օլա պիլիր : Մէսէլա՝ Տը ամաբանութիւնճէ՝

*

վէ Լստուածաբանութիւնճէ օլա պիլեր , վէ ա'գլ ու իլմի' եախուտ հէր պիր պօրճու պաշգա պաշգա ալարագ' էմսալէր իլէ Թա'լիմ' ու ա'մէլի պիր վէճճ իլէ օլա պիլեր :

Պու քիթապտա' Վրիստոնեանըն պօրճու ա'մէլէ վէճճ իւզըէ Թաֆսիլ օլունմաղա ճէհտ օլունմուշ տուր : Հագիգաթ' Վրիստոնեանըն իւզերինէ ֆարզ օլան հէր պիր պօրճուն իւզերինէ սէջլէնմէմիշ տիր . զիրա հէր պիր պօրճ ու ֆարզըն իւզերինէ սէջլէնսէ , պիր գաչ ճիլտէ պալիղ պիր պէջիւք քիթապ օլուր . պու էճիլտէն պու պօրճ ու ֆարզլաւրըն էն իգթիգալը' վէ պէլքի էն իհմալ օլունմուշ օլանլարըն պիր գաչը սէջիլիպ' օնլարըն իւզերինէ սէջլէնմիշտիր :

Պու քիթապըն կերէք իպթիտասընտա վէ կերէք սայրը մահալէրինտէ պուլունան Լէնճ Վրիստոնեայ Թա'պիրինտէն մերամ' չօճուգլար տէմէք տէյիլ տիր . խայրը պու տէյիլ տիր . իլա տահա քրիստոնեայ էօ'մրիւնտէ Լէնճ վէ Թաղէ ատէմլէր տէմէք տիր . եա'նի էջլէ ատէմլէր քի , էյերչի քէնտիլէրինի տալիմա Վրիստոնեայ Թէսմիյէ էթմիշլէ'ր իսէ տէ , Վուրթարըճը Լէֆէնտիմիզին իըզմէթինէ քէնտի նէֆսէրինի ճան ու տիլտէն Կէնուլ Էնի Թէսլիմ' էթմիշլէր տիր : Պէջլէ քիմսէլէր' կերչէքտէն քրիստոնեալըն Թէճրիւպէլէրինտէ հագիգաթ' կէնճլէ'ր տիր , օնլար' կէջէ օլան եօլճուլուգտա կէնճլէ'ր տիր :

Վ է եինէ պու քիթապը օգույանլար կէօրէճէլէր քի , օնտա իհզար օլունան էմսալէրին էքսէրիսի , կէնճլէք չաղընըն վուգուա' Թլարընտան ալընմըշլար տըր . վէ պունուն սէպէպի պու տուր քի . էքսէրի

բարեպաշտութիւնն եօլունա կիրիպ եիւրեքտէն տին-
 ճէ է' օմիւր եաշամաղա պաշլայան քիմնէլէր հէնուզ
 չօճուգլուգ սինինտէն չըգմըշ' եախօն չըգմագտա
 օլան քիմնէլէր տիր : Ա է պունտան մա'տա' պու-
 չաղըն վուգուլա'թլարը' կէնճլէրին հէր կիւն էօն-
 լէրինտէ գուհուր էտէն շէյլէր օլտուղունտան գաղը'
 նազար' սիննտէ կէչկին օլանլար տախի հէման օ'
 եօլտան կէչմէլէրիյիլէ, օնլար տա օլ վուգուլա'թլա-
 րա աշնա վէ ալեաշլար տրր :

Պու քիթապտա պուլունան Աստուածաբանու-
 թիւն' տինին տէյիլ ի'լմի' իլլա ա'մէլի դարա-
 ֆընա գուվլէթ վէրմէք նիյէթի իլէ իսթի'մալ
 օլունմուշ օլմաղըլա , Աւետարանըն պաշլըճա վէ
 թէմէլի օլան թա'լիմլէրինի սապիթ ու մուգա-
 րէր սայարագ, խէլաս պուլմանըն եօլունու կիւնաշ-
 տան թէվպէ' վէ ա'ֆիլ պուլմայը Աիսուս Վրիս-
 տոսուն քէֆարէթինէ ի'թիմատ էթմէք' վէ Հոգին
 Սուրբտան եէնիտէն տօղմագ վասիգասի իլէ օլտու-
 ղունու պէյան էտէր . լաքին պու խուսուստա' պու
 թա'լիմլէրի թէսահուպ էթմէք' եախուտ օնլար ի-
 չիւն միւճատէլէ էթմէք զըմնընտա պիր սէօզ եօ'գ
 տուր . զիրա մէրամ' պու թա'լիմլէրի էյրէթմէք
 տէյիլ' իլլա օնլարտան գուհր էտէն քրիստոնեա
 պօրճունու կէօսթէրմէք տիր :

Իշպուլ քիթապըն թէրճիւմէսինտէ , պա'զը եէրի
 անկլաշըլմասը կիւճ' վէ պունտան պէօյլէ ֆաիտէ-
 սիզ կէօրիւնմէյիլէ, օլ մա'գուլէ եէրլէրի մուխթա-
 սարէն կէչմէսի ճայիզ կէօրիւնտիւ :

Ա է նիյաղըմըզ պու տուր քի , պու ճիլտի օ-
 գույանլարըն չօղու' օնտա պօրճլարընըն իճրասընա
 եարալմ' պուլուպ' օնուն վասըգասը' իլէ շօլ եօլա

գուլադուղլանալար քի, օնլար՝ իպրէթնիւմա՝ Բրիս-
տոնեայ՝ վէ թէամիյէ օլունտուգլարը Վրիստոս 1:
Ֆէնտիմիզէն իամինի թաշմաղա լայըգ օլալար՝ վէ
պու վէճճ իլէ “Յիսուս Վրիստոս տա քեամիլ ա-
տէմ հալինէ վասիլ օլալար”: (Եբր: 7: 13):

ՖԻԼՐԻՍԹ :

Ա ՊԱՇ: ԳԱՊԱՀԱԹ ԻԳՐԱՐԸ

Ս'ուգատեմէ : Իգրարըն դապիա'թը : Պիր
թէմնիլ : Իքի չօճուղուն պուզ իւզերինտէ
գայմագ խուսուսուննա իդաաթսրզլըզլարը :
()նլարըն' րահաթլըզլարընըն դայպ օլմասը :
Ղապահաթ պիր եիւք օլտուղու : ()նտան
գուրթուլմանըն դարիզլերի : Չօճուղուն իգ-
րարը : ()նուն' պապասը իլէ սէօյլէշմէսի :
Վիւհիւք գապահաթլարըն իգրարը : Եըր-
թըլմըշ մէքթիւպին նագլի : Եազան պէլլի-
սիզ պիր մէքթիւպ : Պէօյիւք գապահաթ-
լարըն իգրարը : Շ'էզա : Իգրարըն պիր իհ-
սան օլտուղու : Եիւրէք գըրղընլըղը : ()նուն
ի'լաճը : Տիգգաթսրզ իգրար : Պիր հիքեա-
յէթ : Շ'էզա : Պիր թէճրիւպէ : Վ'էօր-
լէնթիշ րէնտէնին հիքեայէթի : Ըլլահա իգրար :
Ըլէաէվի եանկլըշլըզլար : Թէվպէնին տեր
ա'գապ օլմագ կերէք իտիյի : Խէլաս Յիսուս
Վրիստոսուն վասիգասի իլէ օլտուղու : Սահիճէ . 1 :

Բ ՊԱՇ: ՊԻՆԱԶԻՐ ՏՕՍԹ

Ս'էքթեպին նագլիյէթի : Եէնի շայիրտ :
Հիմայէթ էտիճի : ()նտա մէվճիւտ օլմագ կէ-
րէք օլան շէյլեր : Ղուվվէթ վէ հալտէն անկ-
լամագ : Կէմիճի չօճուղուն հիքեայէթի : Ղա-
փուաանըն հալտէն անկլամամասը : Խէլաս է-
տիճիմիզ : ()նուն օթուզ սէնէլիք է'օմրիւ :

Հովարոնն նագլիյէթի : Վէնտի իրատէթի
իլէքէնտինի հապս էթտիրէն : Խէլաս էտիճի-
միդ : Չոճուղուն քիւչիւք կիւճիւքլէրի :
Վաթիլ քիմնէնին հապիստէ օթուրտուղու
կէօղ : Վապահաթլըլարը աճըմագ : Ալն-
տան պէքճիսինին մահպուսա էյլիյի : Խէլաս
էտիճիմիզին հալտէն անկլայրպ աճըմասը : Պիր
խասթա ատէմին հէքիմէ հարաքէթի : Վրիս-
տոսուն հէքիմ օլտուղու : Վորձուծիւն իլէ
ճէնքլէշմէք : Լյլիքքեանի խօճա : Խօճանըն
ա'գլ իլէ պըլտ օլմասը :

46 :

Գ ՊԱՇ : ՏՈՒՍ

Տիարի ղուրպէթտէ օլան էվլատ : Պապա-
նըն վա'տը : ()նուն սինօրու : Շ'այիզ օլմա-
յան շէյլէր մագլուպ էթմէք : Ս'ինասիպէթ-
սիզ դարզ իլէ դալապ էթմէք : Ս'էքթիւպ :
Վուրթարըճըմըզըն վա'տը : Ս'ազպուլ օլ-
մայան տուա' : Տուա'նըն գուվլէթի : Ս'ադ-
լուպլարը պիր ղայրի եօլտան վէրմէք : Չո-
ճուղուն պըչաք տիլէմէսի : Խասթա քիմնէնին
պէքլէմէտիյի վագըթ էյիլէնմէսի : Ս'իւդի'ւ
լիգ րուհու : Կէնճլէրին տուա'լէրի : Վրիս-
տոնեայ եօլճու : Վուրդուաննըն եագլաշմասը :
Վուրդուաննըն չօղալմասը : Տիրէյին գըրըլ-
մասը : Թէշլիքէ : Թէշլիքէտէ տուա'տէն միւ-
րատ : Թէշլիքէտէ րահաթ եիւրէքտէ օլմագ :
Տէնիզտէ տուա' : Հասիլաթը : Տուա'նըն խու-
լուսի փաք իլէ վէ հարաքէթ իլէ օլմասը : Հէր
խսթէյէն տուա' էտէ պիլիր : Ս'էնֆա'աթի
նէֆսիյէ մագլուպու խուսուսունտա պիր կիւճ-

լիւք: ()նա ճէվլապ: Եօրուլմուշլարը տալէթ:
 Լնառակ որդի: Պէյզատէ: Եազըխանէ:
 Պապանըն օնու վէրմէմէսի: Իման տուա'սը:
 Սապաճ տու'ա ճէմիյէթի: Կէնճքրիստո-
 նեանըն կիւճըիւյիւ: Ալալիտէ: Լյիսինի Լալաճ
 պիլիբ: Տուանըն գապուլ օլունաճաղը հիչ պիր
 վագըթ սահիճան պէլլի տէյիլ տիր: Լալագ
 կէօնիւլլիլ խօճա: Լսաթէմէ: Պուրդու-
 նանըն թէսքին օլմասը: Սաղ սէլիմ լիմանա
 եթթիշմէլէրի:

46:

Դ ՊԱՇ: ՊՕՐՃՈՒ Ի ՀՄԱԼ ԷԹՄԵՔ

Պու քիթապըն էտէ պիլէճէյի զարար: Ի-
 դա'աթսըզ էվլատ: Կէլէն խապէրի խօր կէօր-
 մէք: Վրիստոնեալըն վէրտիյի խապէր:
 Լուիզանըն նագլիյէթի: ()նուն մէշրէպի:
 Լխշամ ճէմիյէթի: Լուիզանըն տինէ մէյլի
 արթմասը: ()նուն իլէ սէօհպէթ: Լալաճ
 միւղի' օլմաղա իշթաճսըզլըղը: ()նուն խա-
 թալըղը: Լյօլիւմ վագթընտա թէվպէ: Թէհ-
 լիքէ: Լուիզանըն քարոզիչի չաղըրմասը: Ու-
 մուտունու քէսմէսի: Կէնճ տօսթլարընա նա-
 սիճաթը: ()նուն չէքտիյի ա'ղապ: ()նուն
 սօնկ տույուշլարը:

65:

Ե ՊԱՇ: ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՕԼՄԱՂԱ
 ԱԶ ԳԱԼՏԸ

Լուիզանըն հալի փէք ա'լէսսէվի պիր շէյ
 տիր: Պօրճ պէս պէլլի օլտուղունտա' օնու
 իճմալ էթմէսի: Կիւնաճտա տէվլամ էթմէնին

կիզլի սէպէպլէրի : Իւրժտէֆա վազըթ Թա-
յի'ն էթմէք : Շալիրտին ֆիքիրլէրի : ()-
նուն Թէվպէյի վազըթտան վազըթա պրագ-
մասը : Սագպուլ վազըթ շիմտի տիր : Իքին-
ճի տէֆա' տիւնեայը սէվմէք : Վրիստոնեայ
օլմագ իչիւն պա'զը շէյլէր զայպ էթմէնին իգ-
թիզասը : Վուրթարըճըմըզըն էվվէլտէն սէջ-
լէմիշ իտիյի կիւճլիւքլէր : Թէքմիլ իդա'ա-
թըն իգթիզասը :

82 :

Զ ՊԱՇ : ՏԻՆՏԵ ԿԻՒՃԼԻՒՒՔԼԵՐ :

Չինիմաչինլի իլէ խարդանըն նագլի : Հէր
մատտէտէ կիւճլիւքլէր : Իլմի նուճումտէ կիւճ-
լիւքլէր : Տինտէ կիւճլիւքլէր օլաճաղընը պէք-
լէմէլիյիզ : Իւք կիւճլիւք : ()նու պօշա չը-
գարմասընա ճէհտ : Իքինճի կիւճլիւք : Ե-
լէմին խուտուտու : Կիւճլիւք : Տիւնեատէ
միւնէթ ու էգիյէթին մէվճիւտ օլմասընըն սէպէ-
պի անկլաջըմազ : Վուրսանըն էօլիւմէ հիւքմ
օլունմասը : Հէր քէս ա'մէլի իչիւն ճէվապ
վէրմէյէ պօրճըլ օլտուղու : Պապա իլէ օ-
ղուլուն նագլիյէթի : Պիր տինսիզ իլէ միւ-
քեալիմէ : Տուա'նըն գապուլ օլունմասը :
Խասթա էվլատ : Տուա' գապուլ օլմասըն-
տա միւ'ճիւզաթ : Կիւճլիւքլէրին սէպէպլէրի :
Կիւճլիւք ա'գլիտէ' տիր , ա'մէլիտէ տէյիլ
տիր : Պու պապըն մէրամը : Խ Սիւալէր :
Իդա'աթսըզ մէքթէպ շալիրտի : Խ Վրիստո-
նեալարըն կիւճլիւքլէրի : ()նլարա տիւշմէ-
մէնին եօլու : Իլմի հէնտիսէ չըրագլարը : Ի-
քի գահրիման իլէ սուրէթին հիքեայէսի : Զօ-

ճուղարըն կիւճիւքլէրի : Չօճուղարըն սիւալ-
լէրի : Եթալար իլէ խօճալարըն կիւճիւքլէ-
րի :

104 :

Ի ՊԱՇ : ՔՐԻՍՏՈՆԵ ԱԼԸՂԸՆ
ԻՍՊԱԹԼԱՐԸ

Շ իւպհէտէ օլան քեաթիպ : Եփանսըզ կէլէն
մէքթիւպ : Խասթա չօճուգ : Ի չթիմալ եանղըը-
լըզար : Ետէմլէր՝ ագը՝ Լ գանաճագ իսպաթ միւ-
ճէպինճէ ա՛մէլ էտէրլէր : Վրիստոնեալըղըն իս-
պաթլարը՝ նագլ ու թէվարիխէ՝ քէնտի զաթընըն՝
թէֆթիշինէ վէ թէճրիւպէյէ մէպնի տիրլէր :
Պուճա պիր թէմնիլ : Խ թէվարիլէ մէպնի խապ-
լար : Սիւհիւր : Սիւճիզաթլար : Շ աշիտլէրի
թէֆթիշ էթմէք : Սաճքէմէ : Սաճպուս քիմ-
սէ : () նուն գապահաթը վէ շէրա՝ աթէ չըգ-
մասը : Իսպաթլար : Գապահաթընըն հիւքմ
օլունմասը : Պու կէօնէ թէֆթիշլէրտէ իւշ
շէյ իգթիզալը օլտուղու : Բարբարոսլարըն
Եւրոպայա կէլմէլէրի : Եսքի էլ եաղըլարը :
Ե՛ղիզ Վրիթապլար՝ մուսանիֆլէրինին եաղ-
տըղը խասս քիթապլար օլտուղու : Ե՛ղիզ
Վրիթապլարը եաղանլար ալտանմաղա միւմքին
օլմաթըղը : Եաղմըզլարընը կէօղլէրի՛ իլէ կէօր-
տիլէր : Եաղմատա գուլանտըզլարը լիսան
վէ ուսուլ : () նլարըն պի դարաֆլըղը : () ն-
լարըն եիւճէ նիյէթլէրի : Գուրթարըճըմը-
ղըն սօնկ հիդապը : Վէյղամպէրլիքլէր : Եա-
լան վէյղամպէրլիքլէր : Վրիստոնեայ շա-
հաթը լնանըլտըմը : Փութիէրէսթլէք իլէ
ճէնքլէմէք : Արէքլիյին գուլվէթի : Բ Վէնոյի

պալիստին խաղալար : Լ'զիզ Վիթապլարըն
պիր մերամը : Լ'ստուածաշունչուն պիր քի-
թապխանէ օլտուղու : ()նուն մերամը Վրիս-
տոսու թէվարիխի : Գուրպանլար վէ օնլարըն
բա'նասը : Լ'ստուածաշունչուն խաթէմէսի :
Վրիստոսուն տիւնեայէ կէլմէսինին զէմանը վէ
մահալի : Գապիա'թըն վէ Լ'ստուածաշուն-
չուն սէօյլէտիյի պիրի պիրինէ ույղուն : Դ
թէճրի-պէյէ մէպի խաղալար : Խասթալըգ :
Ի'լաճ : ()նուն խապաթը : Ալ լալիտէ իլէ օնուն
խասթա օղու : Իմանսըգ : Վրիստոնեա-
լըղըն գուվվէթի : Ս'ահպուսխանէլէր : ()ն-
լարըն իչինտէ գուլլանըլան էսքի վէ եէնի ու-
սուլ : Ս'ահպուսլարըն նագլիյէթլէրի : Պի-
րինճի նագլիյէթ : Կիւնահ իլէ ճէնքէշմէք :
Իքինճի նագլիյէթ : Սէրիսօլատըճը իչքիլէրին
թէսիրլէրի : Պետրոսուն օգուամագ էօյրէնմէ-
սի : Լ'ստուածաշունչուն օնուն իւզէրինտէ
իճրալարը : Լ'լահա գարշը կիւնահլար : Պետ-
րոսուն ճիւնճի Սաղմոսու պուլմասը : ()նուն
բահաթ պուլմասը : Չարլսթաօնտաքի հապս-
խանէ : ()նուն քիլիսէսի : Ս'ահպուսլարըն
կիրակի մէքթէպինէ կիթմէլէրի : ()նլարըն
էսվապլարը : Լ'օլիւմտէն գօրգամագ : Խաս-
թա օլան կէնճ : Լ'օլէն վալիտէ : Կիւլճիւթ-
լէր :

126 :

Ը ՊԱԸ : ԱՍՏՈՒԱԾԱԸՈՒՆՉՈՒՆ
ՄԷՇԳԻ

Լ'ստուածաշունչուն մէշք էթմէնին եօլու :
Կէնճ քիմէնին թէճրիւպէսի : Վիթապլար առ-

ղթմանդ : Չօճուղարա օգուտուղարընը եա
օգունանը սէվտիրմէք : Ս'ախսուս եօլար :
Ս'էքթէպ օտասընտաքի եազըլը քէլամ : Լս-
տուաճաշունչտան նազլիյէթ : Ս'ատտէյի ա'-
գըլտա րէսմ' էթմէք : Սիւալէր եազմագ :
Լլաճըն Լբրաճամա էմրի : Պաւ մատտէնին
իւզէրինտէ սիւալէր : Պիր չօճուղուն եազ-
տըղը սիւալէր : Պիր խանէնին իւզէրինէ չօգ
սիւալէր : Պիր վալիտէնին թէճրիւպէ էթ-
տիյի : Պիր կիրակի դպրատունաւ խօճասը :
Լստուաճաշունչտան թէքրար եազմագ : Չօ-
ճուղուն ախշամ իւսթիւ իշէտիյի : Իքի չօ-
ճուղուն թէճրիւպէ էթտիքլէրի ուսուլ , վէ
օնտան չասիլ օլան : Պօղոսուն Վրիստոսա
տէօնմէսինին իւչ եէրտէ նազլ օլունմասը :
Պու ուսուլուն ֆայիտէսի : Շաբաթ կիւնիւ :
Երուսաղէմ : Լստուաճաշունչու չէր կիւն
օգումագ : Ֆախտէսիղ օգումագ : Չըրագ :
Իքի խանէյի տօղրու օգումասը :

204

Թ ՊԱՊ : ՇԱԲԱԹ ԿԻՒՆԻՒ

Շաբաթ կիւնիւն թախսիս օլմասը : Շ'իւ-
մա' էրթէսինտէն Պաղար կիւնիւնէ թէպտիլ օ-
լունմասը : Շաբաթըն պաշլամասընըն վագ-
թը : Պօշ միւճատէլէլէր : Պիր պապանըն
օղուլարընա էմրի : Լլաճըն վէ տտէմլէրին
օրէնքլէրի : () րէնքին ըուհու : Պիր չօճու-
ղուն տէրսինի մէք էթմէսի : Տիգդաթը վա-
լիտէ : Պիր մատտէյի չօճուղարա սէվտիր-
մէնին եօլու : Չօճուղար իլէ սէյլէշմէյէ
իգթիզալը օլան՝ մարիֆէթ վէ ճէհտ օլտուղու :

Երևելայէ տօգունմագ կերէք օլտուղու : Թիւր-
լիւլիւք : Պիր կարգաւորուն սէօղլէրի : Տի-
նէ սայիր քիթապլար : Շաբաթը կէչերմէ-
նին եօլու : Սին ա'մէլլէրինտէ թէրթիպ : Սա-
գըթ զայպ էթմէմէնին եօլու : Շաբաթտա
րահաթըգ : Իճրա օլունաճագ պէլլի վէ աշի-
քեար պօրճլար : Վէնտիյի թէֆթիշ էթմէյի
սէվտիրմէնին վէ ֆայտալը էթմէնին եօլու :
Տուա' : Շաբաթ կիւնիւնտէ Լստուածա-
շունչու մէջք էթմէք վէ սէյլէշմէք : Շէ-
մա'աթ իլէ ի'պատէթ : Տինկէյէնլէրին ճէ-
վապէ պօրճլու օլմալէրի : Երևելքսիզ ի'պա-
տէթ : Կէզմէյէ կիթմէք :

233

Ժ ՊԱՊ : ԹԵՃՐԻԻՊԵՆԻՆ ԴԱ-
ՊԻԱԹԸ :

Թէճրիւպէտէ օլան չարք կէմիսի : ()նուն գու-
սուրլարընը տօղըուլթմագ : Կէմինին գուվ-
վէթի : Լս'օմիւր' թէճրիւպէ' վագըթ օլտուղու :
Չօճուգլուղուն թէճրիւպէլէրի : Չօճուգլուգ-
տա թէճրիւպէնին ֆայտասը : Պիր վալիտէ իլէ
սէյլէշմէք : Թէճրիւպէլէրտէն գաշմամագ կե-
րէք : Պագըրկեանըն' օղլու իշիւն նիյէթի :
Պիր կիւճ եօլճուլուգ : ()նուն հասիլաթը :
Թ Թէճրիւպէլէրին ֆախասը : Վէնտիյի պիւ-
մէք : Լստանմըշ վալիտէ : Տօղըու իգա'աթ
իլէ եալան իգա'աթըն ֆարգը : Լսլահըն թագ-
տիրի իւ'միւմի օլտուղու : Հէր կէօնա զարար
Լսլահ դարաֆընտան օլտուղու : Պօրճու իհ-
մալ էթմէք : Լսաթէմէ զըմնընտա պա'զը իշա-
րէթլէր :

253

ԺԱ ՊԱՊ: ԷՅԻ ՕԼՄԱԳ ՏԱ
ՓԱԶԼԱ ՊՈՒԼՄԱԳ

Խ Լաւարդէ ֆապլա պոլմա: Լա շէյլերտէ
 ֆազլա պոլմա Բարիստոնեայ պորճու օլտու-
 ղու: Լա տէպտէ ֆազլա պոլմա: Վոստուլ չո-
 ճու: Լա գրարըն հասիլաթը: Կիզլի իգրար
 թատգիգ կէրէք: Սուրէթա իգրար: Լա ղիւր-
 լէր: Թագտիգ իգրարըն նիւմիւնէլէրի: Լա
 լաջ օլունաճագ գապահաթլար: Վորճու թիւ-
 նա տիւշմէք: Պէջիւք վէ քիւշիւք փորճու
 թիւնլար: Լա ղաֆտա պէջիւմէք: Վախտէսիգ
 ճէհտէր: Սալիտէ: Սա սլահաթ սահիպի: Լա
 ղիւր րուհուն գուվլէթինէ մուհթաճ օլտուղու-
 մուղ: Լա լահըն ինայէթինէ մուհթաճ օլ-
 տուղումուղ: Լա գլու Խաֆանա ֆապլա պոլ-
 մա: Թէրպիյէտէն մէրամ: Լա գըլ գուվլէ-
 թինի գալիլէթմէք: 2 Լա լա թահսիլ էթմէք:
 3 Լա լա ղու մա՛րիֆէթ թահսիլ էթմէք: 1
 () Գոհագ: Թէրթիպ ու նիզամ: Թիւրլիւ-
 լիւք: Տիգգաթէ օգումագ: 2 Սա Խաֆանա
 Կիւճիւքլէր: Լա լա հազմ էթմէք: 3 Եսաֆ:
 Վարնալար: Լա շարէթ: Տէֆտէրլէրին շէքլի:
 Զոճուգլարը ալտաթմագ: Լա գլիյէթլէր:
 գալէմին գուվլէթի:

281

ԽԱԹԷՄԷ

Տին խոճալարընըն ճէվապ վէրմէյէ պորճ-
 ու օլտուգլարը: Պու քիթապըն էտէ պիլտի-
 յի ղարար: () գումանըն պիր ֆախտէսիգ դա-
 րիգի:

340

ԿԵՆՃ ՔՐԻՍՏՈՆԵԱՅ:

ՊՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Վապահաւ իրարը :

Պէր պրիննէս «ուշա-
րընդ» իրար կըլէյն :
(Յօդ. 16 :

Պու պրիննէս պապտէ՝ քիթապըմը օգույան կէնճ-
լէրէ՝ պրիննէ Գարըն Եւրոպէի Գապահաւն օհո
իրար Եւրոպէի թապիա՝ թընը վէ էյի թէ՛ սիրաթըլա-
րընը ճիւղիճէ անկլաթմաղա իստէրիմ, վէ գապիլ
տիր քի՝ թա՛րիֆ էտէճէք օլտուղու մ շէյլէրի թէճ-
րիւպէ՝ էթմիշ օլտունլար . անճագ օնլարըն արա-
սընտա՝ քիշի քէնտի գապահաթընը իքրար էթմէք
կիպի ռահաթըլգ վէ սաատէթ պուլմաղա պաշգա
պիր էմին թարիք օլմատըղընը միւլհաղա էտէն-
լէր ազ պուլունուր : Տէմէք իստէտիյիմի պիր
թէմնիլ էյի աչար :

Վըշըն հաւա կիւզէլ պիր կիւն՝ ախշամ իւսթիւ՝
իքի չօճուգ փէտէրլէրինտէն՝ գըզագ իլէ պուզուլն
իւստիւնտէ գայմաղա ըուխսաթ իսթէտիլէր : Աւ-
քին փէտէրլէրի՝ ըրմաղըն պիր տիրսէկինտէն էօթէ՝
սույուն ագընտըսը շէտիտ օլտուղու իչիւն պուզուլն
տախի օ՛ մահալտէ զայէթ զայիֆ օլտուղունու պիլ-
տիյինտէն՝ օնլարա ըուխսաթ վէրմէսինի կէջնիւ
իսթէմէպիտի . Եիհայէթ չօճուգընըն ըէճասընա

միւսաատէ հտիպ՝ ֆագաթ քէնտինին օնլարա անկ-
լաթտըղը սընօրտան էօթէ Տիչ պիր պէհանէ իլէ
աշմայասընըղ տէյու թէնպի՛հ էյլէտի :

Չօճուգլար՝ քէնտիլէրէ օլան թէնպիհի թու-
մագ վա՛տի իլէ՝ անիտէ պիր չօգ արգատաշլարընըն
ճէմի՛յէթինէ գաթըլըպ՝ հէփիսի պիրտէն սէվինէ-
րէք պուզըն իւզէրինտէ գայմաղա պաշլատըլար .
վէ կեահ՝ տօնմուշ ըրմաղըն օրթասընտա եագմըշ
իտիքլէրի փարլագ աթէշին էգրաֆընը սագընարագ
տօլաշմաղըլա՝ կեահ գարանըգտան կէօրիւնիւր
կէօրիւնմէզ ուզագտա օլան մահալէրէ գայմաղըլա
օյնայըպ սէֆա՛ հտէրլէրիտի :

Ինճամը օպիր չօճուգլար միւշապէրէ էթտիլէր քի՛
ըրմաղըն գըյըլարընը թէֆթիշ էթմէք իչիւն՝ եօ-
գարը տօզըու չըգըպ՝ եարըմ սաաթատէք կէրի տէօ-
նէլէր : Իւքին օլ գիքը օլունան իքի չօճուգ՝ պա-
պալարընըն էթտիյի եասաղը խաթըրլարընա կէթի-
րիպ՝ ա՛հ հտէրէք իքի ֆիքիրտէ գալտըլար . վէ զայիֆ-
ճէ քէնտի արգատաշլարընա՝ իհթիմալ տըր քի
պուզ չօգ գուվվէթլիօլմայըպ՝ պիր թէհլիքէյէ տիւ-
շէսինիզ տէտիլէր . Լաքին չօճուգլարըն հէր պիրի օն-
լարըն սայկըսընը գէվքլէնիպ՝ օլ ճէսարէթլի ճիւմ-
հիւր թա՛րիֆ օլունան սընօրա տօզըու ըէվան օլ-
տուլար : Պու իքի չօճուգ էվվէլա՝ կէչմէսի քէնտի-
լէրինէ եասագ օլան մահալէտէք օպիր չօճուգլա-
րըլա վարմագտա պիր զարար եօ՛գտուր հիւլեասըյը-
լա՝ օնլար իլէ պէրապէր գայմաղա՝ պաշլատըլար .
ամմա հարէքէթ օնլարը եավաշ եավաշ ճանլան-
տըրմաղըլա , օյուռնա՛ տալտըլար . վէ օնլարա եասագ
օլան մահալէ եագլաշընճա՛ տէրուշլէրինտէ պիր
խաֆիֆ շիւպհէտէ պուլունտուլար իսէտէ՝ օլ սինօրա
պիր չըզը չէքիլմէտիյինտէն՝ ափանսըղ պիրտէն
պիրէ տախի տուրմաղա օնլարա Տիչ պիր սէպէպ
եօգաթուր կէօրիւնտիւ : Իմտի էվվէլա կէրիտէ գալըպ
արգատան վարըրլարըտը , վէ ճիւմհիւրիւն օլ
տիրսէյի կէչիպ շատ ու մէսըուր օլարագ իլէրի

վարտըզլարընը արգատան կէօրտիւզլէրինտէ՝ պիւրազ տուրտուլար , անտէն օնլար տա օնլարըն տագասընա՝ տիւշտիւլէր . վէ պիր քէրրէ սինօրու կէչտիքլէրի կիպի՝ վէսվէսէլէրի՝ տախի տէֆ՝ օլուպ՝ արթըգ նէ պապալարը , նէ սէօզ վէրտիքլէրի վէ նէ թէշլիքէտէ օլտուզլարը ա՝ գըլլարընա կէլտի . լաքին Վլաչ օնլարը սագլատը , վէ օլ եարըմ սաա՝ թօյունուն զէվքինի սիւրտիւքտէն սօնրա , չըգտըզլարը մահայէ տէօնիւպ՝ էվէ տէօնտիւլէր :

Օէվք պիթտի , վէ իշլէ ա՝ Կապ կէլէյօր . լաքին նէ՝ ա՝ Կապ . պապալարը օնլարը թէքտի՝ մի էտէ՝ ճէք : Խայր . օնուն պունտան Տիչ պիր իապէրի եօ՝գ . օ՝ էվլատլարընա կիւվէնտիյինտէն՝ վա՝ տիւնիվտէ տուրտունուզ մու տէյի պիլէ սօրմազ : Սաղ սէլիմ էվէ կէլտիլէր . կէչմէսի քէնտիլէրինէ եասագ օլունան պուզ՝ օնլարը զամմազլայաճագ տէյիլ տիր : Վլաչըն՝ սէօզ տիյնէմէզ չօճուզլար իչիւն ախրէթէ սագլատըղը ճէզայր՝ տա տէմէմ . լաքին տէրունու տաղլար պիր զայրի ազապ վար քի՝ իթա՝ աթսըզլըգտան Տիչ պրըլմազ . վէ պու՝ ճան Կապիւննի Գապ օլտաբ Կապ . քէչքէ քիթապըմը օգուլան կէնճլէր՝ պունու չալա տիւշիւնտիւքլէրինտէն զիյատէ՝ տիւշիւնսէլէր :

Սէգքիւր չօճուզլար՝ էկէր չօգ տէֆա՝ իթա՝ աթսըզ պուլունմաղըլա խըղճմտանքլարը փէքիշմիշ տէյիլ իսէ , էվէ եագլաշտըգճա՝ գալպլէրինտէ լահաթսըզլըգ վէ գօրգու արթար : Սեսսիգճէ եօրիւյիւպ էվէ կիրմէլէրինտէ՝ փէտէրլէրինէ կեօրիւնմէյէ իստէմէզլէր : Փէտէրլէրի օնլարըն սաղ սէլիմ տէօնտիւքլէրինի կէօրմէսինէ չօգ խօշնուտուզ կէօսթէրի , անճագ օնլար էլլէրինտէն կէլտիյի գատար փէտէրլէրինին եանընտան գաչընըպ՝ ախէր պիր օտատա գալմաղա արզուլէրլէր : Վըզգարտաշարը՝ քէնտի եիւրէյինին սէվինճի վէ էյիլէյի իլէ գապիլ քի . սիւրտիւքլէրի զէվքին իւճէրինէ օնլարըլա սէյլէշ Տէյէ իսթէր . լաքին օնլար մուսահի-

պէթտէն գաչընըրլար . խիւլասէյի քէլամ՝ եիւրէք-
լէրինին ըրհաթըղընը ղայպ էթմիշլէր . քիմնէնին
կէօզիւնէ կէօրիւնմէյէ իսթէմէզլէր . վէ պու քէյ-
ֆիյէթ ունուտուլմագ իչիւն՝ միւմքիւն օլտուղու
գատար էրքէնձէ եաթմաղա կիթմէսինի իսթէտիլէր :

Ընճագ օնլար Ըլլաճտան գօրգմասընը էօյրէն-
միշ օլմաղըլա , եաթագլարընտա տախի հուզուր
պուլմամտըլար . վէ սէն օնլարըն շաշըրմասընա
պագ , քի Ըլլաճըն ատընա նիտա էթմէսինի թէրք
էթմէյիլէ՝ օնուէն էլինտէն գաչա պիլըրլէր կիպի՝ ալ-
շա՛ Գուլարըն՝ տախի էթմէյէ ճէսարէթլէրի եօ-
ղիտի : Ընճամը՝ ույգուլարը կէօթիւրտիւ :

Ըրթէսի կիւն՝ քէնտի սինլէրինէ մախսուա օլան
ֆէրրաճըղըլա ույանտըլար . լաքին փէնձէրէտէն
աղաճլարըն արասընտան կէօրիւնէն պուզ՝ էթտիք-
լէրի գապահաթը ֆիքիւրլէրինէ կէթիւրտի : Սու-
քիւթ էտիպ՝ եինէ ըրհաթըլարընը ղայպ էթտի-
լէր , փէտէրլէրինին եանընտա պուլունմագ քէնտի-
լէրինէ ա՛ղապ կէօրիւնիւր , վէ իթա՛աթսըզըրգլա-
րընը հաթըրլարընա կէթիւրէն հէր շէյ՝ իիղճլէրինի
ույանտըրըպ գալպլէրինին ըրհաթընը խարապ է-
տէր , վէ պէօյլէճէ տայմա իւզէրլէրինտէ զահմէթլի
պիր աղըր եիւք օլուր :

Օանն էտէրիմքի՝ չօճուգլարըն չօղու պունլարըն
եէրինտէ՛ օլսա , պէօյլէ շէյլէրէ հաճէթ էթմէզլէր ,
թա՛քի էն սօնուէնտա խըղճմտանքլարը տույմազ օ-
լուր . ֆագաթ՝ կիւնահա ալըշմագ հէր նէ գատար
խըղճմտանքը քեօրլատըր ըսա տա՛ ճանըն ղայպ էթ-
տիյի ըրհաթըղըն ալա եէրինէ կէթիւրէմէղ : Վի-
շի իթիա՛աթսըզըրգտա չօգ վագըթ տէվամ էթ-
մէքտէթ պիր ալէսսէվէ վէ պէրգաթսուր րաւաթսըզ-
լըպ տիւշէր , քի օ՛քէնտիսինէ տայիմ՝ պիր եիւք
տիւր : Պու հալտէ պուլունանլարըն պիրինէ՝ զա-
վալըրմը սըն տէյու սօրսան , եօ՛գ տէր , լաքին
տէմէք իստէր քի՛ ալըրճա պու Գագիգէպէ զա-
վալըր տէյիլիմ : ()նուն եիւքիւ օ՛լ տէրէճէ պիւ-

Լուրջ վէ պերճարար տրր քի, ա'գրպէթ քէնտինէ՝ քէնտի եաշամասընըն պիր իքթիզալը դարաֆը կիպի կէօրիւնիւր : Զօգ վազըթտան պէրի սու չաղըլ-թըսը եանընտա միւթէմէքիւն օլան քիմսէ՝ շամա-թայա օլ տէրէճէ ալըշմըշ օլուր քի՝ սուսլուգ քէն-տիսինէ ա'տէթտէն խարիճ պիր սէֆա կէլիր : Վէ-զալիք երլլարճա հիչ պիր տագիգէ ռաշաթլըգ պուլմայարագ՝ խղճմտանքլարը պիհուզուր օլան պիր չօգ քիմսէլէր՝ ա'գրպէթ վարըպ գապաշաթլարը-նը իքրար էթտիքլէրի անտէ՝ քէնտիլէրինէ օլ վա-զըթատէք նամա'լիւմ էօյլէ պիր ռաշաթ վէ սա'ա-տէթ պուլուրլար քի, պու Էննի վէ աճայըպ հալէ-րինէ քէնտիլէրի՝ տէ թա'աճիւպ էտէրլէր :

Կիւնաշա ալըշմագլըգ՝ պու ռաշաթը վէրէմէզ . փէքիշմիշ օլան խղճմտանք՝ ռաշաթտա օլամազ : Եա պու ռաշաթլըգ դայպ օլտուգտան սօնրա՝ եէ-նիտէն նա'սըլ էլէ կէթիրիլէ պիլիր : Պուլնուլն եօլու փէք գօլայտըլ . քէաշքի հէր քէս օ՝ եօլու տաշա՝ էյի անկլասայրտը, վէ տաշա զիյատէ օնա կէօրէ ա'մէլ վէ հարաքէ՝ թ էթսէյիտի :

Տէյէլիւմ քի՝ մէզքիւր չօճուգլարըն պիրիսի՝ պիր կիւն քէնտի քէնտինէ տէսէ . Պէն պապամա իթա'աթսըզըգ էթտիյիմ կիւնտէն պէրի ռաշա-թըմ պօզուլուպ՝ տէրտիմէնտ օլտուլմ . տէլի՝ իմիշիմ՝ քի՝ եասաղընը տիյնէմէտիմ . զիրա օլ վազըթ սիւր-տիյիւմ զէվքտէն՝ օնտան պէրի չէքտիյիմ՝ ա'զապ չօգտուր : Վ արըպ ճէմի՝ գապաշաթըմը փէտէ-րիմէ իքրար էթմէյէ նիյէթ էթտիմ, վէ ռէճա էտէյիմ քի՝ պանա ա'ֆվ էթսին . վէ պուլնճիլէյին եինէ ռաշաթըմը պուլուլուլմ : ()՝ պու նիյէթի գուրտուգտան սօնրա՝ գալպինի խաֆիֆլէթմէյէ մի-նասիպ վազըթ արամատա իքէն, պիր կիւն պապա-սը իլէ կէզտիրմէյէ կիտէր . իմտի իքիտի եալընըզ ի-քէն սէօզէ նասըլ պաշլամասընը պիլմէյիպ՝ պիր տա-գիգէ գատար տիւշիւնմէտէն սօնրա՝ նիհայէթ հի-ճապընը պէրդարֆ էտիպ՝ պիր գասապէթլի ալազըլա տէր .

“ Ես՝ Աշվկիւլիւ փետերիմ, ֆէնա պիր շէյ իշլէտիմ ” :

“ () նէ տիր էվլատրմ ” :

Չօճուգ սիւքիւթ էտիպ տիթրէր, վէ ազ վա-
գըթ պէջլէ տուրտուգտան սօնրա տէր . () նու էթ-
տիյիմէ չօգ փիւշմանրմ :

Փետերի տէր . Աշվլատրմ, պիր իքի կիւնտէն պէրի
պէն տէ սէնի պիհուզուր կէօրիւյօրոււմ, վէ շիմտի
պիհուզուր օլտուղոււն պէս պէլի տիր . պիլիյօրոււմ
քի՝ ֆէնա պիր շէյ իշլէմիշ օլմալըսըն . լաքին օնու
պանա սէջլէմէք խուսուսոււնտա՝ իրատէթ էլինտէ
տիր . իսթէր շիմտի սէջլէ՝, իսթէր պիր վագըթ
տաշա սէջլէմէ, էյէր սէրպէստճէ գապաշաթընը
իքրար էտիպ՝ իճապ էտէն թէտիպլի՝ տախի՝ հէր
նէ իսէ գապուլ էտէրսէն, րաշաթընը եէնիտէն
պուլուրսոււն . եօգսա՝ տաշա պէջլէ չէքէրսին :

Ե իմտի իսթէտիյին կիպի էյլէ :

Փէք էյի փէտերիմ, սանա հէփիսինի սէջլէյիմ՝
կէչէն ախշամ պիզէ՝ րըմաղըն պուզոււնոււն իւս-
տիւնտէ գայմաղա րուխսաթ վէրտիյին՝ վէ
պիզէ օլ վագըթ էթտիյին թէնպիհ հաթըրընտա՝
մը :

Աշվէթ՝ հաթըրըմտա տըր :

Փէք էյի՝ օղէման պէն սանա իթա՝աթսըզըդ
էթտիմ, վէ օ՝ կիւնտէն պէրի րաշաթըմը զայպ
էթտիյիմտէն, պու կիւն ճէմի՝ գապաշաթըմը սանա
իքրար էտէրէք ա՝ֆվ էտէսին տէյի րէճա էթմէ-
յէ նիյէթ էթտիմ :

Աէօհպէթին պագիսի նասըլ օլտուղու թարիֆէ
հաճէթ տէյի . անճագ պու պապը օգույան եիւզ չօ-
ճուգտա՝ վէ պէլքի պին չօճուգտա պիլէ պիր թանէ
պուլոււնմաղ քի՝ պու չօճուղոււն գապաշաթընը
իքրար էթմէսիյլէ ա՝գապի տէրոււնտան գուրթու-
լուպ րաշաթընը պուլտուղոււնու՝ վէ իաֆիֆ վէ
ֆէրրաշ եիւրէյիլէ փէտերինին եանընտան այրըլտը-
ղընը անկլամայա : ()՝ փէտերինի կէօրմէքտէն վէ

սէսինի իշխումէքտէն արթըգ գօրգմաղ , գըղգար-
տաշըյըլա սէօհպէթ էտմէքտէն գաչընմաղ , տէ-
րէտէ ագան կիւզէլ սույու կէօրտիւյիւնտէ սէֆա՛
տույար . հալէա քէնտի կիւնահընը գալպինտէ կիւ-
լէյէն գարընտաշը ա՛ղապտա վէ գասաւէթտէ տիր :
Ի՛վէթ . գապահալընը լազըրի ելմէնին՝ էիւրէ , բա-
հալըլըլէն էիւրինէ ինէիւրէյէ՛ հէման սիհիր գուվէ-
թի կիպի պիր գուվէթի՛ վար տըր :

Կէօրիւնիւր քի՛ Մլահ ինսանըն գալպինէ պու
գանունու մախսուս պուլնուլն իչիւն եաղմըշտըր քի՛
ատէմ՝ օնուլն իլէ ա՛մէլ էտէ : Պիղի էօյլէ՛ եա-
փըլմըշ քի՛ գապահալթ էտինճէ՛ թա՛ ինճիթտիյի-
միղ քիմնէյէ գապահալթըմըղը իքրար էտէնէ՛
տէք րահալթ պուլմայըղ . վէ պու իքրար էթմէ-
նին տէրուլն ա՛ղապընը տէֆ՛ էթմէսի՛ սույուլն աթէ-
շի սէօյիւնտիւրտիյիւ կիպի հէր պիր խուսուտաա
իճրասը մութլագ տըր : Պու պէօյլէ՛ իքէն հէր
սինտէ պուլնա կէօրէ ա՛մէլ էթմէքտէ նէ՞ գատար
պիգալտըգ վար : Թէնին սայքի հէր պիր տէրտի-
նէ մախսուս օլան իլաճ՝ անիտէ պուլուլնուր , վէ
գուլլանմասընա հիչ պիր իհմալ օլուլմաղ . լաքին
պօրճըմըղըն իճրասընա իհմալ էթմէմիղիլէ՛ եա-
խուտ պիր գապահալթ էթմէմիղ իլէ պիզտէ զուհը
էտէն տէրուլն աղապը մարաղընա շիֆա օլաճագ պու
իքրարտան իպարէթ օլան գօ՛ս գօլայ իլաճը նէ՞
ա՛ճայըպ կէօնիւլիւզիւք իլէ էօյրէնիրիղ , վէ
օնա կէօրէ ա՛մէլ էթմէսինէ նէ՞ գատար ի՛նատըլա
գարշը գօրուղ :

Պիր կէնճ պիլիւրիմ՝ քի , պիր ուզագ եերէ էրիշ-
տիրմէք իչիւն՝ օնա պիր մէքթուպ թէսլիմ՝ օլուլն-
մուշուտու : Իմտի եօլտա՛ եախօտ մահալինէ եէ-
թիշտիյինտէ՛ մէքթուպիւ ճէպինտէն չըգարըրը-
գան , գազայըլա եըրթըլըպ՝ իքի փարչա՛ օլտու .
քէյֆի վիատէ սիյլէ գաչըպ՝ նէ էտէճէյինի պիլմէղ
օլտու . պէօյլէ եըրթըգ մէքթուպու սահապընա
վէրմէյէ ճէսարէթ եօղուտու , պիւթիւն պիւթիւնէ

Երբ թրպ՝ թելէֆ էթմէյէ տէ ճէսարէթ էտէմէյին ճէ , ա՛գըլա կէլէ պիլիւր Եօլլարըն հէփտինտէն տէ լիճէսինի դուլթուպ՝ ցնաղըտը սագլատը : Իմտի քեաղըտ կէօզիւնէ կէօրիւնտիւքճէ՝ օնուէ կէօնիւլ ա՛ղապը վէ ճան սըգընթըսը արթարրտը : Ինճա մընտա էթտիյինին տէլիճէ հարէքէթ օլտուղուէա քէնտինին տէ ա՛գըլ էրմէյիլէ՝ մէքթուպու կէօթիւլ րէճէյի մահալէ կէօթիւրիւպ տէտի . Եւ մէքթուպու սանա կէթիրմէք իշիւն պանա վէլտիլէր , վէ պէն գաղալըլա սագընմայարագ օնու երրթտըմ . չօգ նատիմ՝ օլտում՝ , հէմ տէ տիլէյէճէք է՝օզըիւմ՝ Եօգտուր : Ա՛էքթուպու ալան ատէմ . պու պիր շէյ՝ տէմէ տէյիլ՝ զարարը Եօգ տէտիյիսէ՝ կէօթիւրէն քիմնէ անիտէ պիւլթիւն պիւլթիւնէ խափիփլէնիպ կէրի տէօնտիւ :

() Գույան տէյէճէք քի՝ պու փէ՛ք գօլայ պիր շէյ իտի , օ պուէնու էվվէլ նէ՞ իշիւն էտմէտի : Ի՛վէթ , գօլայ պիր շէյ իտի , լաքին սահիհ տիր . վէ պէնիմ՝ անկլաթմաղա իսթէտիյիմի՝ Եանի կէրէք պէօյիւք վէ կէրէք քիւշիւք շէյլէրտէ՝ Գապահալէլ իւրտը Էլ-Ջէ-Էի-Էլէյէ Բահալէ վէրտիլիէ էյիճէ պէյան էտէր :

Ե իմտի պիր զայրի հիքեայէթ տահա նագլ էտէլ յիմ՝ քի՝ պու տա տէտիյիմի թահգիգ էտէր իսէտէ՝ նագլ էթտիյիմ՝ օպիր հիքեայէթլէրտէն՝ պիր դալաֆտան փէք ֆարգըտըր : Պազիրկեանըն պիրիսի պիր սապահըլա փօսթատան պիր չըգըն մէքթուպ ալտը : Ա՛էքթիւպիւն պիրիսի աղըրճա՝ վէ իւսթիւ պիր ա՛ճալըպ թարղըլա Եաղըլմըշ ըտը . ալըպ՝ շուէն կիպի պիր շէյ օգուտու :

“Իգգէթլիւ էֆէնտիմ .

Ի՛փ էյի վագըթտան պէրի տիր քի , փարանը շալայօրուտում . օլ վագըթ խապէրինիզ Եօղուտու . շիմտի՝ տէ պէն սէօյլէմէսէմ Եիւնէ խապէրինիզ օլմաղ ըտը . անճագ պէնիմ Եիւրէյիմին օ՛ վագըթտան պէրի թահաթ օլտուղու Եօգտուր . պու մէքթիւպիլէ փարալարընըզ սիղէ կէօնտէրիւմ . Ելլահ տա

պէնիմ կիւնաճլարմը ա'ֆվ էտէր ումուտույուլա
րմ . սաղ օլասըն :

Պունուն կիպի պիր ղայրի ճիքեայէթ տաճա
նագլ էտէյիմ : Ամերիգատա թիւճճարըն պիրի-
նին տէ էլինէ պէյլէ պիր մէքթիւպ կէլիր :

“ Իզզէթլիւ էֆէնտիմ :

Պունտան չօգ երլ էվվէլ՝ մուհասէպէմիզի պիթիր-
մէք իշիւն պանա պէշ ըրեալըք պիր քեաղըտ վեր-
տին . սօնրա քեաղըտը եօգլատըղըմտա՝ պէշ ըրեալ-
ըք պիր քեաղըտ տաճա օ պիրիյլէ էյլէ՝ իմ թիզաճ՝
էթմիշ պուլտում քի՝ քիմսէ ֆարգ էտէ՛մէզ իտի :
() Լ վագըթ ագճէյէ միւղայիգամ օլմաղըլա՝ ճէմ
տախի պէնիմ լայրգսրզ ճարէքէթիմէ վուգուֆ օլ-
մաղըլա՝ պիլէրէք քեաղըտըն պիրինի սագլատըմ . օն-
տան սօնկրա՝ պէնիմ թու թտուղում . եօլուն եանղ-
ըշ օլտուղունու՝ վէ կիւնաճըլա միւլէմմա է՝ օմրիւն
քէթիւլիւյիւնիւ թանըմաղա նայիլ օլուպ՝ Ալա-
ճա րէճա՝ էթտիմ քի՝ պէնի քէնտի միւրիւվլէթինէ
գապուլ էյլէսին , վէ ումարըմ քի՝ Յիսուս Վրիս-
տոս ուլա պանա ա'ֆվ օլունտու : () Լ վագըթ-
տան պէնիմ կէշմիշ զէմանտէ էթտիյիմ ֆէնա
իշէրի տիւշիւնմէյէ պաշլատըմ . վէ ա'գըմ երէ-
յօր քի , ճէր պիր ճիլէլէրիմին՝ էլիմտէն կէլտիյի
գատար՝ էճրինի էթմէտիքճէ եիւրէյիմ րաճաթ է-
տէճէք տէյիլ տիր : () Նուն իշիւն պու տէֆա՝
պու չըգընըլա սանա եէտի ըրեալ կէօնտէրտիմ .
պէշի պէնիմ ալտըղըմ՝ վէ իքիսի օնուն կիւղէշտէ-
սի տիր . շիմտի րուխսաթ վէրմէնիզլէ՝ սիզէ սիւալ
էտէրիմ քի , Ալաճ գօրգուսունտա եաշայօրմու-
սունուզ . ճէր շէյի օնուն շէրէֆի իշիւն էտէ՝յօր-
մուսունուզ . սիզ վէ ֆամիլեանըզ Ալաճա տէօն-
միւշմիւսիւնիւզ . էվճէ օնա իպատէթ էթմէտէ
պիր սէֆա տույա՞ր մը սընըզ : Խամիմի մէքթիւ-
պիւն ալթընա եազմայը մուգթագի սայմատըմ .
ճէր կիզլի սըրըլար աշիքեար օլտուղու կիւն՝ օնու
տույարսըն : Անի վէ ճէմի՛ֆամիլեանը Ալաճըն
ճէննէթինտէ պուլմաք արղուսու իլէ պագի :

Պոլ սօնկրաքի իքի Տիքեայէթլէր իչիւն տէսիմ քի՝ էվվէքիլէրէ պէնզէմէզլէր . ֆարգը նէրտէ օլտուղունու պիլիլմիսին : Վարգ պունտա՝ տըր քի՝ պունլարտա սալթ թագրիր տէյիլ՝ էօրէմէ՝ տէ վար : Պունլար էթտիքլէրի Տիլլէյի եալընզ իքրար էթմէտիլէր . իլլա աճէյի՝ Կէ Նէրի վէրուէր : Նճագ պունլար պու թարիգ իլէ թէքմիլէն ռաճաթ պուլտուքլարընը ումմամ՝ շիւնքիտաճա գուսուրլարը վար ըտը . էօտէմէք թամամ՝ իտի , լաքին իքրար գուսուր իտի : Վէք թուպլարըն իմզասը էօղուտու , վէ պազիրկեանլար՝ մէք թուպու եօլպյանլար քիմլէր օլտուղունու պիլմէզլէրիտի : Վէր գապաճաթ սաճապը քէնտինի պիլտիրմիշ՝ վէ գապաճաթընը Տէր պիր էնանէսիյլէ թանըթմըլ օլլայըտը , եիւրէյի տաճա՝ զէյատէ խաֆիֆլէնիլ իտի : Վալպ ռաճաթ էթմէք իչիւն՝ իքրար սէրպէստ վէ թէքմիլ օլմալը : Պիլիլիմ քի՝ Տագիգաթ պազը տէֆա՝ էօյլէ մատտէլէր օլուր քի՝ իքրար սաճապընը քէնտինի պիլտիրմէսինին իգթիզասը՝ տա եօգ՝ ֆայտասը՝ տա օլմազ : Վաքին պու՝ ալէսսէվիէ օլլան գանունու՝ եա՝նի իքրար նէ՝ գատար թէքմիլ վէ սէրպէստ օլուրսա՝ գալպ տաիլի օլ գատար ռաճաթ պուլտուղունու պօզմազ :

Պու գանուն՝ Եարատըճըտան ինսանըն գալպինէ օլ գատար տէրինտէն եազըլմըլ տըր քի՝ գապաճաթլարը իչիւն մէմլէքէթ օրէնքինին Տէփ շիտտէթինէ թէսլիմ օլունմուշ եարամազ քիմնէլէրի պիլէ՝ էնճամը քէնտիլիքլէրինտէն զապիթէ քէնտի գապաճաթլարընը իքրար էթմէլէրի իլէ՝ ալէմ՝ էօնիւնտէ ճէզա շէքմէք ռէզալէթինի՝ գօրգու իչիւն զարգ օլմուշ խրղճմտանքլարընըն սըգլէթինտէն էճվէն սալաճագ գատար եիւրէք խաֆիֆլէնմէսի վէ ռաճաթլըգ պուլմալարը կէօրիւլմիւշ տիւր : Վաթիլէր պիլէ վար քի , գապաճաթլարընը իքրար էտէրէք ճանլարընը եիւքտէն գուրթարմագ իչիւն՝ նէ՝ Տափիստէն վէ նէ՝ էօլիւմտէն գօրգմուշլար տըր :

Պուսնուն ուլա ճեղա իւզերինէ սեօյլեմէյէ սըրա կէլտի : Պա՛ղը քէրրէ օլուր քի՛ պիր քիմնէ գապա-
հաթընը իբրար էթմէսիյիլէ՝ եա՛ պիր ճէզա չէք-
մէյէ եա՛ պիր միւքեաֆաթ էթմէյէ մէճպուր օլա-
ճադլար : Չօգ տէֆա՛ քիշինին փէտէրի վէ վա-
լիտէսի՛ էվլատլարը գապահաթլարընը իբրար
էթտիքլէրի հալտէ՛ օնլարը ա՛ֆվ էտէրլէր : Լա-
քին պու՛ պա՛ղը վագըթ հէր նէ՛ գատար օլա պի-
լիսէտէ՛ օնտա՛ն տա գօրգուլուր քի՛ չօճուգլարը
պէօյլէ թուլթմաղըլա՛ պու օնլարը քէօթիւլիյէ ա-
լըշտըրմագ տըր , վէ սօնկրա կէօյա քի օյունճագ պիր
շէյ էթմիշլէր եախուտ ա՛լէլ խուսուս՛ կէօյա քի
կիւնահը իբրար էթմէք օնու թէքմիլէն սիլէր վէ
թէմիզլէր զաննիյլէ՛ էթտիքլէրի ֆէնալըղը էօյիւ-
նիւր կիպի նագլ էթմէք վէսիլէսի օլաճագտըր :

Օ՛ւնն էտէրիմ քի՛ եօգարըքի նագլ էթտիյիմիւ
իբի չօճուղուն պապասը էվլատլարընըն պիրինին
իբրարինի իշիթտիքտէ , էտէճէյինին իւզերինէ
էփ էյիճէ մէճհուլիէթտէ գալըպ տիւշիւնտիւ :
Պէլքի էվլատընա տէտի . Եիւրէյինի պանա աչ-
տըղընա խօշնոլտում՝ օ՛ղլում . սէօզիւմիւ տիյնէ-
մէտիյինի ֆէնա էթմիշ սին . շիմտի պէն սանա նէ՛
եափաճաղըմը փէք էյի պիլմէյօրում . պիր ազ
տիւշիւնտիւքտէն սօնրա սանա սէօյլէրիմ : Լ՛ն-
ճագ պունտա էմի՛ն օլ քի , գապահաթընը ճա՛նը
կէօնիւլտէն ա՛ֆվ էթտիմ . վէ հէր նէ եօլ թու-
լթաճագ օլուրսամ , տայմա մէրամըմ պու օլաճագ
քի պունտան սօնկրա պիր տախի պէօյլէ իթա՛աթ-
սըզլըգտա պուլունմայասըն :

Փէտէրի էտէճէյինին իւզերինէ սալթ պիր քէր-
րէ տիւշիւնիւր , վէ տէր . “ Լ՛ ” գլըմա հիչ կէլի՛ր մի
քի իբի էվլատըմ՝ պիրտէն քէնտի վա՛տլէրինտէ
տուրմայըպ պանա իթա՛աթսըզ պուլունաճագլար :
Պէնիմ պէօյիւք օղլում տա մը պանա իթա՛աթ-
սըզ օլաճաղըմըշ : Լ՛իւշիւյիւ քէնտիլիյինտէն կէլիպ՝
սալթ քէնտիսի իչիւն գապահաթընը իբրար էյլէտի .

գարընտաշընը տախի թէճէսսիւս էթսէմ մի : Խա-
յըր . հէր պիրի օլտուղու հայտէ գալըն : Լէկեր
պէջիւյիւ տէ գապահաթ էթմիշ իսէ , խղճմտան-
քընըն ա'գապընը վէ թա'ղերինի տահա զիյատէ
չէքմէյէ իսթէմէզսէ , լապըմ քի' օ' տախի քէնտի-
լիյինտէն կէլսին , վէ գապահաթընը սէզյլէսին :
Լաքին էյէր քիւչիւյիւն իթա'աթսըզլըղընը իշ
նէրինէ գօմապսամ , գօրգա'րըմ . օլմայա քի' գա-
պահաթընը եալընըզ իբրար էթմէսի ա'ֆիլ
պուլմաղա քիֆայէթ էտէր հիւլեասըլա' տահա
գօլայճա իղվայէ ույսուն : Պու գըշըն պուզ իւ-
զէրինտէ գայմասընը օնլարա եասագ էթսէմ մի ,
եօխսա սալթ պո'ն այ իչիւն մի եասագ էթսէմ ,
եօխսա հէր նէ վագըթ կիտէրլէր իսէ տէօնիւշէ-
րինտէ նէ'րէյէտէք կիթտիքլէրինի պանա նագլ
էտսինլէր տէյի օնլարա պիր գանո'ն գօսամ .
քեաչքի օնլարը աֆիլ էտէ պիլսէ իտիմ , վէ պու-
քէյֆիյէթի պիւլթիւն պիւլթիւնէ ունուլթսա-
յըտըմ . լաքին գօրգարըմ էզյլէ էթմէլի տէ-
յիլիմ :

Եճհուլիէթի պուլ թարզ տըր . վէ էյէր օ' ֆի-
րասէթ սահապը ըսա , վէ լարըշընը բրիտանիայ
գանուշլարը իլէ իտարէ եպէյօրսա , պու միւլհազա-
լարտա տուրմազ : Չօճուգ պիլմէլի' քի պիր գա-
պահաթ իբրար էթմէնին զահմէթի վար , քէֆ
գըրղընըղըմ վէ պէքի պիր թէտիպ տախի կէթիրէ
պիլիւր : Լնճագ եիւրէյինի եիւրտէն խաֆիֆ-
լէթմէ ֆուրսաթընը' սէվինճիլէ թուլթմալը . վէ
անկլամալը քի' ճիւզի պիր զէվքի ֆէտա էթմէյիլէ'
եախուտ պիր աղ թէտիպ չէքմէյիլէ ճան րահաթը-
նը գազանմագ' չօգ պահալը պիր շէյ տէյիլ
տիր . վէ հէր նէ վագըթ քի' խղճմտանքը քէնտինի
պիր գապահաթ իչիւն թա'ղեր էտէրսէ , պու իբրար
քէնտինէ պիր սիփէրկեաճ օլմալը տըր :

Խսթէրիտիմ քի' պու քիթապըմը օգույան էվլաս
սահապլարը' եախուտ խօճալար' տէտիքլէրիմին իւ-

ղէրինէ միւլհաղա էտիպ՝ էվլատլարընըն եախուտ շայիրտլարընըն իւզէրինտէ իճրասընըն էթսինէր : Վապահաթլարընըն թանըյըպ օնլարա հէր կէլտիքլէրի վազըթ օնլարըն իլթիֆաթըլա գապուլ էտին . քէնտի նէֆսէրի իւզէրինէ չալըշտըգլարընտա եարտըմ էթսինէր . վէ պագսընլար քի , օնլարըն պաշտան չըգարան ի՛ղվա նէ՝ գատար գուվվէթլի իմիշ . վէ օնլարըն թէքտիր էթտիքլէրինտէ տախի՝ տարղընըղըլա էթմէյէլէր , իլա օնլարըն պիր տահա գապահաթ իշլէմէքտէն ճըֆղ էթմէք իշիւն օլտուղունու օնլարըն գանտըրսընլար : Պու գանու նա եէլթէնմէլէրինտէ՝ շայիրտլէրի չօճուգլար տախի պու իքրարըն քէնտիլէրի հագգընա պիր փէք գըյմէթլի իհսան օլտուղունու թահգիգ անկարլար :

Ի՛վէտ . ուս . ուր . իէ՝ Գըյմէլէլէ իհսան ուր . վէ էյէր պու քիլթապը օգույանլարտա՝ զիքըն էթտիյիմ գանուլարըն սահիհլիյինէ գանմըլ քիմսէ վարըսա , ումարըմ քի՝ պուլնլարըն տօղըու օլմասընը քէնտի թէճրիւպէսի իլէ տախի թանըյաճագ տըր : Տէրունինտէն պիր պիհուղուրլուգ տույմազ քիմսէ փէք ազ պուլունուր : Էրքէսին՝ սայքի հէր զէման եիւրէյինտէ րահաթսըղըլ՝ գ սէպէպլէրի պուլունուր . պուլունու նալըն թա՛րիֆ՝ վէ սէպէպի ֆարգ օլունմազ . անճագ օնլար էքսիք տէյիլ իտիյի մուգարէ՛ր տիր , վէ հէր նէ գատար ճիւզի պիր շէյտէն օլուր իսէլէր տէ՝ րահաթըմըղըն պօղարլար . վէ էկէր եիւրէյինի՝ էյիճէ թանըմագ իշիւն տէրինճէ թէֆթիշ էտէրսէն , սայքի տայմա օնլարա սէպէպ՝ աէնին էլլալին ուր չէօլլէն ու՛մէլէ պուլունուսուն : Ս՝ իլայիմ լիսանըլա տէրիզ քի՝ շու աննըն պիւրիւշմասըն ուրէն-ըն-ըն-գապան վէ ճան սըգըլլա-ըն-ըն-ըն վէ գատալլէլլալին տիր : Խայըր էջլէ տէյիլ , պու էք՝սէրի խղճմտանք իղթիրապընտան տըր . լաքին զա՛յիֆ օլտուղունտան՝ օնուն ալընըն թանըմայօրուզ . ամմա րահաթըմըղըն պօղաճագ գատար տա գուվվէթի վար . վէ կէօնիւլ գըրղըն-

լողընդհանուր էքսերի սեպեպի պու տուր : Սէն քէն-
տինէ ֆարզ օլան շէյլէրի սատագաթ իւզըէ իճրա
էթմէտին . ետխուտ՝ քէնտի խըրսլարըն ըլա ճէնք-
լէշմէք սանա վաճիպ օլտուղունա պիլիւր իքէն ,
քէնտինի գոյ վէրտին . պուլտան էօթիւրիւ
խղճմտանքըն սէնին իչիւն շիքեպէթ էտէր , ան-
ճագ շիքեպէթի զայի՛ֆ տիր . օնուկն սէսինի թա-
նըմազ սըն , լաքին օ սէնին րաճաթընը պօզար . քէն-
տինի պիհուզուր վէ զավալը պուլուպ՝ սեպեպինի
պիլմէզսին :

Օ՛անն էթմէ քի՛ առէմին ճիւմէ զա՛յիֆիլիյի վէ
ճէսարէթ քէսիքիլիյի գապահաթըն խղճմտանքըն
կիզլի տույկուսու տուր տէմէք իստէյօրում . խայրը :
() Նու տա պիլիւրիմ քի , կէլէճէյին ճագգընտա պիր
թահգիգ իզթիրապ վարքի կէշմիշին ճագգընա օ-
լան փիշմանլըղըն պիհուզուրլուղունտան ֆարգը
պիր շէյտիր , ճէմ՝ պա՛ղէն ինսանըն եիւրէյի
խասթալըգտան օ՛լ տէրէճէ տիւշէր քի՛ Տիշ պիր
էտէպէ տայիր թէտպիր օնա խայր էթմէզ . լաքին օ
պիր սեպեպիւրտէն վագը՝ օլանլարա պագընճա ,
պուլնլար փէք նատիր զուհուր էտէր . ինսանըն պի-
հուզուրլուգլարընըն՝ վէ եիւրէյինի էգէն գասա-
վէթլէրինին փէք չօղու՝ խղճմտանքըն իզթիրա-
պընտան ճասըլ օլուր , Տի՛շ տէյիլ իսէ պու օնլա-
րը չօգ արթըրըր :

Օ՛անն էտէրիմ՝ քի՛ պու սահիֆէլէրի օգույան-
լարըն չօղու՝ պու սահիֆէլէրի սալթ քէնտի զէվթէ-
րի իչիւն օգուլաճագլար տըր , վէ պէլքի պուլտա
ճիւզի ֆայտա պուլալար , պէլքի ա՛գը թէրպիյէ
օլմուշ քիմնէլէր՝ պէնիմ օնլարը կէօթիւրմէյէ
ճահտ էթտիյիմ եօլա արգամ սըրա կէլէլէր . ան-
ճագ ումարըմ՝ քի՛ պա՛ղը քիմնէլէր պու քիթապը
խուլուսի փաք իլէ թահգիգէն քէնտի ֆատէլէրի՛
վէ էտէպ թահսիլի իչիւն օգուլաճագլար : Պու
մա՛գուլէ քիմնէլէրէ խիթապէն տէրիմ՝ քի , Տիշ
պիր րահաթսըղընըզ վէ պիհուզուրլուղունուզ

վէ պէզդինյի յինիզ եօ՞գ մոռ . հիչ պիր սէպէպի նամա՛լիւմ՝ անձազ րաճաթընը խարապ էտէր եախուտ պօզար պիր կիզլի ճէֆա տույմա՞ղ մը սընըզ : Ի՛կէր սիզէ տախի վազը՝ օլանլար պունլար ըսա՛՝ սագընըն , պու աղըը վէրիր տուկուլարտան քէնտինիզի խէլաս էթմէյէ պագմայըն , իլլա ճէսաթէ՛ն իլէ օնլարա գարչը րաւաղա չըգըն : ()նլարը էլէ կէչիրիպ թէֆթիչ էտին , վէ սէպէպինի՛ արայըն : ()ն փայլն տօգուզունուսն սէպէպինի՛ եա՛ւ՝ մէլինիզտէ եա՛մէլէպինիզտէ պուլունուր յիւր Ֆէնա շէյաթէ պուլաճագսընըզ . չօճուգլար էք՝սէրի՛ ա՛մէլ ու հարաքէթլէրինտէ աթալարընա էթտիքլէրի թա՛ղիրէ միւսթաճագ հարէքէթլէր պուլաճագլար : Պու սուրէթտէ վարըպ պու գապաճաթը իքրար էթմէի . էօրթմէյէ եախուտ էօ՛ղիւր պուլմաղա ճէճտ էթմէմէլի . իլլա պունա գարչը՝ օնլարըն տաճա՛ ֆէնա թարաֆընը կէօրմէյէ զայրէթ էթմէլի . էյեր օնլարը սէրպէստճէ հէմ թէքմիլէն իքրար էտիպ՝ արթըգ գապաճաթ իշլէ՛մէմէյէ նիյէթ էտէրլէրսէ , րաճաթըգ կէրի կէլէճէք տիր , հիչ տէյիլ իսէ կիւնաճը սաճիհէն եիւրէյինտէն իսրաճ էթտիքլէրի միգտարը րաճաթըգ պուլաճագլար :

Պու քէլամլարը եազտըղըմ՝ վագրթլարտա՛ տօստլարըմըն պիրի պէնիմ իլէ կէօրիւշմէյէ եանըմա կէլիպ՝ իշպու եազտըգլարըմը օնա օգուտում՝ . վէ օպանա սէյլէտի քի՛ պու պապը պիթիրմէգտէն էվվէլ՝ օնու օգուլաճագ քիմնէլէրի ֆէնա ա՛մէլ իշլէյիպ տէ՛ կէյա կիւնաճը իքրար էթմէք կիւնաճա քէֆէրաթ օլուպ հէր պիր գապաճաթը սիլէր կիպի տէրուն ազապի տույմայարագ վարըպ փէրվասըզ իքրար էթմէյի քէնտիլէրինէ ա՛տէթ էտինմէքսէն սագընտըրմագ փէք իգթիզալը տըր :

Ի՛նտէն տօսթում՝ իշպու շէյի նագլ էթտի : “ Պիր կիւն միւսաֆիրլիյէ պիր էվէ կիթտիմ , վէ աթէին եանընտա օթուրուրիքէն՝ օտայա պիր չօ-

ճուգ կիրտի , վէ մախսուս հէմ պիւէրէք պիր Եարա-
մազ իշ իշէտի : Իմտի վալիտէսի օնա տէտի .
“() ղլոււմ , էթտիքլէրին սանանանսը կէօրիւնիւյօր .
Ֆէնա՝ էտէյօրսուս . լաքին զանն էտէրիմ քի՝ էթ-
տիյինէ փիւշման սըն . էյլէ տէյիլ մի ” : Զօճուգ
պիր վազիֆէսիզ հարաքէթ իլէ օյունա սէյիրտէ-
րէք տէտի . “ Ի՛վվէթ վալիտէմ , փիւշման ըմ ” .
վալիտէսի տէտի . “ Ի՛վվէթ փիւշման տըր . կէրէք
պա՛ղը տէֆա՝ Եարամազլը՛գ էտէր . լաքին հէր տա-
յիմա փիւշման օլուր , վէ գապահաթընը թանըմա-
ղա ասլա շիւպհէ էթմէզ : Ե՛լմտի սէն փիւշ-
մա՛ն սըն օլլոււմ , էյլէ տէյիլ մի ” : Զօճուգ օ-
տանըն իշինտէ սըջրայարագ , վէ էլինտէքի գամը-
յըլա պիր տուվարլարա վէ էշեալարա՝ վէ պիր քիւ-
շիւք գըղգարտաշընա վուրարագ՝ “ Ի՛վվէթ փիւշ-
մա՛ն ըմ ” տէտի :

Տօստոււմ տիւշիւնտիւ քի՝ իհթիմալ քի պու-
թարզ իքրարէ գանաա՛թ էտէլէր . վէ շիւպհէ-
սիզ էքս՛երի էյլէ՛ օլուր . լաքին պունտան հի՛շ
պիր էյլէք հասըլ օլմազ . իքրար էյէր Եիւրէյի
խաֆիֆէտէճէք իսէ՛ Եիւրէքտէն չըգմալը տըր :

Պու հիքեայէ՛ ճէզանըն նէ՛ Խէրէճէ Եգլէլալէ
օլլոււլալա՝ աշիքեար կէօսթէրի . էյէր պիր փէ-
տէր՝ էվլատլարընըն գապահաթլարընը Եալընըզ
իքրար էթմէսինէ պագարագ ա՛ֆիլ էթմէյի քէն-
տինէ ատէթ վէ գանուսն էտէճէք օլլուրսա՝ էվլատլարը
էլպէթթէ իքրար իլէ պապալարընըն կէյնիւնիւ
Եափմագ իւմիւտիլէ՛ իհթիմալ տըր քի տայմա քէն-
տինէ իթա՛աթսըզ պուլունսունլար . օլ վագըթ
իքրար օնլարա պիր ֆայտասըզ շուրոււթ օլտու-
ղունտա՛ն մա՛տա , օնլարա տէֆա՝ կիւնահա տիւշ-
մէյէ սահիհ պիր ի՛ղվա օլուր . պիր խօճա՝ քէնտի
մէքթէպինտէ պու Եօլու գուլլանմաղըլա թէճիւ-
պէսինի կէօրտիւ : Իլք աղըզտա չօճուգլարըն իւ-
գէրինէ էյի թէսիր էթտի . չօճուգ քէնտիլիյինտէն
կէլիպ՝ գապահաթը ճիւզի պիր շէյ տախի օլսա՝

աղայարագ իբրար էթմէսինտէ , խօճասը օնա
հիչ պիր թէտիպ վէրմէյիպ՝ պունտան սօնրա ուս-
լու օլ տէյէրէք թաթլըղըղա եհրինէ եօլարըտը :
Եւալաշ եաւաշ չօճուգլար պունա ալըշտըլար . իբրար
պայաղը պիր շուրութ սայըլըպ՝ չօճուգլար կէլիպ
գապահաթլարընը՝ ախէր շէյլէրի նագլ էտէր կի-
պի իբրար էտէրլէրիտի : Խա՛յըր . իբրար տէ-
մէք՝ կիւնահ քէֆարէթի տէմէք տէյիլ տիր : Հէր .
Ֆէնա էթտիյինի թանըտըղընտա՝ նատիմլիյին եիւ-
րէքտէն օլսուն , վէ ֆիքրինտէ էօյլէ պիր նիյէթ
գօյասըն քի , էյէր իշլէտիյին գապահաթտան հա-
սըլ օլան զարարըն էօտէնմէսի միւմքիւն իսէ , է-
լինտէն կէլտիյի գատար էօտէմէսինէ իշթիմամ՝
էթմէյէ հաղըր օլասըն . լաղըմ՝ կէլինճէ սանահ՝ մուս-
թահագ օլան ա՛ղապը չէքէսին . վէ տայմահ Լալահըն
եարտըմըյըլա պիր տահա կիւնահա տիւշմէմէյէ
գապի նիյէթ գօյասըն :

Խ՛յ պու քիթապը օգույան տօսթու՝ հէր նէ
սինտէ իսէն , շիմտի քէնտինի թէֆտիշ էտիպ՝ էթ-
րաֆլարընա էտէ պիլտիյին քէօթիւլիւքլէրին հէփ-
սինի տիգգաթըլա արայարագ՝ օնլարը իբրար
էթմէյի տէնէ՝ . պագքի՝ պունտան նէ՛ գատար հու-
զուր վէ ռահաթըգ գաղանըրսըն : Լ՛նճագ՝ հէր
Գապահաթ իբրար օլունմալը տէտիյիմտէ՝ հէր վա-
գըթ լէսմէն լիսան իլէ իբրար մուգթաղի տիր տէ-
մէք իստէմէմ : Աէյլէտիյիմ՝ պիր թէմսիլ իլէ էյի
անկլաշըլըր :

Պիր տիւրկէր՝ քէնտի արգատաշընըն պիրինտէն
ամանէթէն պիր լէնտէ՛ ալմըշ ըտը . լաքին օնու
ալըրգան՝ էզ գաղա եհրէ տիւշիւպ աղզը պօղըլ-
տու : Խմտի մալ սահապը տէտի քի՛ պունու ա-
լան պիլէմլի . ալան տէտի քի՛ լէնտէնին տիւշիւպ
քեօրլանմասընտան պէնիմ գապահաթըմ՝ եօգտուր .
պէյլէճէ զաւղա գըղըշտը . պիր իքի տագիգէտէ
ավատանըգ պիլէնիպ քէնտի հիյէթի ասլիէսինէ
կէլէ պիլիր իքէն , օնլար հայը միւճատէլէտէն սօն-

րա՝ Տիչ պիրիսի եոււմշամայրպ՝ զաւալը րէնտէ աղ-
 ցը քէօր եէրտէ գալտը : Լնճագ րէնտէյի ամա-
 նէթ ալանըն գալպինտէ րաճաթըղը պօզուլուպ
 կէճէ իլէ պու տիւմանէճէ միւճատէլէնին զիքրի քէն-
 տինի պիհուլուր էթտի . վէ տիւշիւնիւրիւտիւ քի՝
 արգատաշը ավատանըղընը քէնտինէ ամանէթէն
 վէրմէյէ րաղի օլտու իսէ , քէնտիսի Տէր պիր
 զուհուրաթա գաթլանմալը ըտը . վէ տիւշիւնտիւք-
 ճէ , էթմէսի քէնտինէ Փարզ օլտուղու շէյի էթ-
 մէտիյինէ փիւշման օլուպ՝ էրթմէսի կիւնիւ սապա-
 չըլան առէթինտէն եարըմ սաւաթ իլէրի տիւքեանա
 կիթտի . րէնտէյի եէրտէն գալորըրպ էլինտէն կել-
 տիյի գատար էյիճէ պիլէտիքտէն սօնկրա եէրինէ
 գօտու . արգատաշը կէլտիյինտէ , կիւլէրէք օնա
 տէտի . “ Ըու րէնտէնի տէնէյիպ պագ , պո՝
 սապաճ էյի քէսի՛յօր մու ” :

Ըիմտի պու տախի քէնտի գապաճաթընըն թէք-
 միւլ իքրարը տէյի՛լ մի իտի : Լվվէթ՝ իշինտէ
 իքրարէ միւթալիգ Տիչ պիր լուղէթ եօղուտու
 իսէտէ . թէքմիւլ իքրար իտի : “ Եպապաճաթընը
 իքրար էթմէյէ՝ վէ օնտան սօնրա էյի էթ-
 մէք նիյէթինի աշիքեար էթմէյէ կէրէք լիսանէն՝
 կէրէք թաճրիրէն վէ կէրէք ամէլիլէ Տէր նէ եօլ
 թութարսան իքրար տըր : Պաշըճասը պու
 տուր քի՝ թալիֆ էթմէք իստէտիյին շէյի սէն գալ-
 պինտէ տույասըն :

Ըիմտի շիւպճէմ եօգ տուր քի պու քիթապը
 Խն Լա՛լէմ արզուսու իլէ էլէրինէ ալըպ օգույան-
 լարըն չօղու՝ Լեւանդարըրպը Լըլտհա իբրար էլ-
 լէ՝ մատտէսինէ կէլմէմէ՝ պագայօրլար : Սիզ
 տույարսընը քի՝ Տէփսինտէն զիյատէ օնա՝ գար-
 շը գապաճաթ էթմիշ սինիզ , վէ օ սիլի ա՛ֆվ էթ-
 մէտիքտէն սօնրա՝ եիւրէյինիզ սաճի՛ճ րաճաթ
 պուլամայաճագտըր : Ըիւպճէմ եօգտուր քի
 պու պապը օգույանլարըն չօղու պու Փիքլրտէ տիր .
 լաքին՝ Լըլաճա օլտուն առէմէլէ օլտուն՝ լքրարըն

կերէք թապիա՛թը կերէք թէսիրէրի՛ հէման պի՛ր տիր : Իմտի պիր տագիգէյի կէչիւրմէյիպ թէզ կիթ . վէ Ալլահն հուզուրունտա ճէմի՛ կիւնասլարընը իբրար էյէ : Իբրարըն՝ աշըրը մուպալիդէ լուղէթ . լէր իլէ օլմայըպ՝ սէրպէսթ վէ թէքմիլ օլտուն . էօ՛ղիւր տախի էթմէյերէք՝ գապահաթընը հէր աղըրլատան ասվալի իլէ օնա իբրար էյէ : Սանա գօրգու՝ եա սըգլէթ չէքմէք լազըմ տէյիլ . իլա եալընըզ տօղըու սէջլէմէք լազըմ տըր : Կիւնասլարընը Ալլահա իբրար էտիպ՝ Յիսուս Քրիստոսուն վասէթասըյլա օնլարըն ա՛ֆվընը՝ տիլէ՛ , վէ օ՛վա՛տ էթմիշ օլտուղու իչիւն ա՛ֆվ էտէր . “ Եյէր կիւնասլարընը իբրար էտէրսէք՝ կիւնասլարընը ա՛ֆվ էթմէյէ վէ ճէմի՛ պինամուսլուգտան պիղի թէմիզլէմէյէ սահիհ վէ սատըգ տըր ” :

Վապիլ տիր քի պիրիսի տէյէ . “ Հիչ պիր գօրգու վէ սըգլէթ չէքմէտէն Ալլահտան մաղֆիրէթ պուլա պիլէճէյիմ տէտիյինէ թա՛ճիւպ էտէյօրում . պէն իսէ պունու թահգիգ պիլիւրիմ՝ քի՛ չօղու սահիհ քրիստոնեսայ օլմաղտան իլէրի պու եօլտան կէչմիշէր տիր ” :

Սահիհ տիր քի , պա՛զը պէֆա՛ շէտիտ վէ միւտէմ սըգլէթ վագի՛ օլուր . լաքին պու՝ եա՛լընըզ Աւլահ Գարըբ Գուրմապ վէ կիւնասլարընը օնա իբրար էթմէյէ իսթէմէյէնլէրէ վագը՝ օլուր . ամմա օնլար՝ գարըն տուրմալարընտան վազ կէչիպ ճանի կէօնիւլտէն Ալլահա վէ գուրթարըճըմըգա եանաշտըպլարը կիպի անիտէ սըգլէթլէրի՛ տէֆ՝ օլուր : Տէտիմ քի՛ ճանսան փիւշմանըղըլա շիմտի կիւնասլարընը Ալլահա իբրար էտէրսէն՝ անիտէ գալպին լահաթ վէ սա՛ատէթ պուլուր : Պունտան պէլլի՛ տիր քի , էյէր պիլէրէք ինատ էտիպ՝ Ալլահա գարըն կիւնահ իշլէմէյիլէ լահաթընը պուլմագ իչիւն Ալլահա կիթմէզսէն՝ օլ վագըթ սանա՛ գօրգուպ թիլթրէմէյէ պէյիւք սէպէպին վար :

Պրու մատտէյի չօղու՝ վէ էքսէրի կէնճէր՝ եանկ-
լը՛ շանկլարլար. Ալլահ տէմիշ տիր քի՛ լէվլէ՛ Էփէն,
վէ Տիսուս Վարիստոսսա ինանըն վէ սէլամէթ պու-
լասընըզ . պէն պու պապտէ՛ լէվլէ՛ տէյէճէք եէ-
րինէ՛ իքրար լուղէթիճի գուլլանտլա . զիրա
ճան ու տիլտէն օլան իքրար թէվպէնին աշիքեար-
լըղը տըր : Իմտի տէր իմ քի՛ Աստուածաշունչ՝
լէվլէֆէն էվվէլ Տիշ պիր շէյ իսթէմէզ : Պիզէ
էօյրէթմէ՛զ քի պիր Տաֆթա եա պիր կիւն եախուտ
պիր սա՛աթ մի՛նէթ ու սըգլէթտէ՛ գալմալը՛զ . ճա-
նընը Վարիստոսու գապուլ էթմէյէ Տազըրլամագ
իշիւն՝ էզիէթ վէ սըգլէթ լազըմ տէյիլ : Վապիլ
տիր քի Տաֆիգաթ պա՛զը քրիստոնեալար պու էզիյ-
յէթլերի վէ սըգլէթլերի չէքիպ՝ նի՛Տայէթինտէ օնլա-
րըն վասիթասըյլա սիփէրկեաճա եէթիշէլէր . լաքին
օնլարա կէրէք իտի քի , իլլիֆաա ու՛ն «իփէրլիտհա
սէյիրտէլէր տէ՛ օլ էզիյէթլերի վէ սըգլէթլերի
չէքմէյէլէր : Ալ ագա՛ լլաճ Տէր ատէմէ՛ Տէր եէր-
տէ թէվպէ էթմէյէ էմր էտէր , լաքին ատէմին ի-
թա՛աթ էթմէյէ իսթէմէտիյի՛ էմրի մուգարէր
տիր . պու սուրէթտէ՛ կիւնաճլարընը մաճ-
ճուպանէ իքրար էթմէք Փարզ օլտուղունու կէօր-
տիյիլ գէման , քէօթիլ իօլլարընտա տէվամ էթ-
մէյէ քէնտինէ էօյլէ՛ պիր արզու կէլիր քի օնու
գալպինտէ պիր գէման չօգ զաճմէթլի վէ ուզուն
պիր ճէնք իշլէր , վէ քէնտինէ չօգ սըգլէթ վէրիր .
լաքին պու ճէնկին սէպէպի պիզ քէնտիմիզ իզ ,
օնու քէնտիմիզ զամմ էտէյօրուզ . օնու Ալլահ
թալապ էթմէզ . Ալլահ տէր քի՛ ոլլիֆէն րաա րազ-
րաա պանա՛ կէլին : Ալլահըն սատըգ քարողիշլէրի՛
տախի օնու իսթէմէզլէր . օնլար օնու իստէմէքտէն
օ՛լ գատար ուզագ տըրլար քի՛ տայմա նասիճաթ-
լարընը տիյնէյէնլէրէ՛ սա՛ատէթ վէ րաճաթ
պուլմագ իշիւն Վարիստոսա կէլսինլէր տէյու օնլարը .
իպրամ էտէրլէր . վէ օնլարը տինկլէյէնլէրին պա՛-
զըսը թէվպէ էթմէյէ գարար վէրէմէտիքլէրի իշիւն

տերուն ա՛ղապը չէքտիքլէրինտէ , քարոզիչէր օն-
լարը պու հալտէ թուլթմասընը իսթէմէտիքլէրինտէն
մա՛տա՝ տայիմ օնլարը՝ եիւրէքլէրինի Մլաճա վէ-
րէրէք օնուն վա՛տի օլան սէլամէթի վէ րաճաթը
գապուլ էթմէյիլէ գարարկիր օլմաղա իպրամ՝ էթ-
մէքտէն կէրի տուրմաղլար : Մնճագ ատէմլէր եիւ-
րէքլէրինի Մլաճա թէսլիմ էթմէյէ օ՛ գատար իշ-
թաճարգ՝ վէ պու գապաճաթտան ի՛պարէթ օլան
ճէնք՝ օ՛ գատար ա՛լէսսէվի պիր շէյ տիր քի , կէնճ-
լէր էքսէրի պունու՝ զահմէլլէ վէ չօգ «Էգնէլլուլ Կիբ
Կօրճ սայարլար , վէ զանն էտէրլէր քի՝ պու զաճ-
մէթի չէ՛քմէզտէն քրիստոնեայ օլմասը գապիլի՛ղ
տիր : Պա՛ղլարը օնու փէյտաճ էտիպ՝ տայիմա
օնտա գալմաղա չալըշըրլար . վէ իստէտիքլէրի կիպի
էտէ՛մէտիքլէրի հալտէ՛ ճանլարը սըգըրը : Մլ-
լաճա տօղրու խըզմէթ էտիպ քէնտիլէրինի ճէննէթ
իչիւն հազըրլամաղա վէ շնորհքտա ֆաղա պուլմա-
ղա չալըշանլարըն տախի պա՛ղլսը Մլաճըն քէնտի-
լէրինէ օլան մուհապպէթիննէ չօգ էմնիէթլէրի եօգ
տուր . վէ նէ՞ իչիւն . պունուն իչիւն քի , քէնտի
եիւրէքլէրինի Մլաճա թէսլիմ էթմէյէ գարար
վէրմէզտէն էվվէլ՝ կիւնաճ օնլարըն եիւրէյինտէ
ղայրի ատէմլէրին եիւրէյինտէ էթտիյի կիպի՝ եէ-
րինի սագլայրպ զայպ է՛թմէմէք իչիւն պիր շիտ-
տէթլի ճէնք գալտը՛րմամըշըտը :

Ե՛յ պու սաճիֆէլէրի օգույան ա՛ղիղիմ՝ սէնին
ճէնկէ վէ սըգընթը չէքմէյէ իճթիաճըն եօգ տուր :
Ե՛յեր պու պապ սէնի՝ Խնաւալարընը իբրար Էմ-
ճէյէ բապէ օլմասընա հազըր էտէ պիլտի իսէ , “շիմ-
տի օնլարը իբրար էյլէյիպ՝ պունտան սօնրա
թողուլթիւն սա՛ատէթինին վէ րաճաթլըղընըն չէշ-
նիսինի ալաճագսըն” : “Վէնտի թագսիրաթլարընը
կիզլէյէնին իշի րասթ կիտմէզ , իբրար էտիպ
օնլարը թէրք էտէն մէրհամէթ պուլուր” :

Պու պապըն էվվէլլէրինտէ իբի մատտէ զիբը էթ-
միշիտիմ , քի պիրի Գապահալաւա՛ն Էլլէն զարարը

Էօփէմէ՛ր՝ վէ օ պիրի ճէզա իտի , քի օնլար գապա-
 չաթ իբրարինէ սըգըճա պաղլը տըր , լաքին
 կիւնաճըմըզը Լալաճա իբրար էթմէմիզտէ նէ
 էօտէյէճէք զարար՝ նէ՛ տէ գօրգաճագ ճէզա վար :
 Պիզիմ պիր Խէլաս էտիճիմիզ վար . վէ օնա՛ սէ-
 յիրտիրիզ , զարարը օ քէնտիսի էօտէր . վէ օնուն
 վասէթասըյլա Լալաճա եագլաշանլարըն ճէփսի
 իչիւն տախի ճէզայր քէնտիսի չէքմիշ տիր . օնա
 կիւլէնէրէք քէնտիմիզի օնա ամանէթ էտէլիմ , վէ
 օնա սըղընալըմ : Ումարըմ եագլտըգլարըմը օգու-
 յանլարըն չօղու անկայաճագլար քի՛ կէրէք քէն-
 տի սա՛ատէթլէրի վէ կէրէք Փարիզէի զիմէթլէրի՝
 օնլարա պէնիմ կէօսթէրմէյէ չալըշտըղըմ եօլտան
 կիթմէյէ իպրամ էտէրլէր . վէ Լալաճը սէվմէք վէ
 օնա խըզմէթ էթմէք նիյէթիյիլէ՛ պուլ քիթա-
 պըմըն պագիսինի օգումաղա՛տէվմմ էտէճէքլէր :

ԻՔԻՆՃԻ ՊԱՊ

Պի նաղելը ԳՕԽԳ :

Վ.Էնդի Էօթըննիւ ԳՕԽԳԼարը
ԿԵԼԻՄԱՆՈՒ ՖԷԳԽ ԷԿԵՆ ԼԻՊԷ՝
ԿԵՅԵԼԻՄ ԴՈՒՄԱԿԵԼԷ՛ ԴԻՄԷԿԵ ԷՕԽ
ԳՕԽԳ : (Է)ՊԼ . ԺԵ . 13 :

() Վեցցերին Սալ տա՛ղել թապիրիյլէ պաշլըճա
Ղէհիրլերինին պիրինտէ՝ պիր փէք ա՛լա մա՛-
սու՛մ մէքթէպի վար . օրատա պիր մէշհուր խօճա-
նըն փէտէրանի նազարէթի ալթընտա չօգ չօ-
ճուքլար ճէմ՝ օլմուշլար , քի խօճալարը՝ պիր եար-
տըմճը գալֆա իլէ պէրապէր օնլարըն թէրպիյէլէ-
րինէ վէ ֆիթիրլերինին աշըմասընա մէշղուլ տուր :

() րայա պիր եէնի շայիրտ ալընտըղը հալտէ՝ չօճուգ
կէօրիւսիլ շէյլէրտէն հայրան օլուպ քէնտինէ
թէվֆ կէլիր , օ՝ պիր պէջիւք տիվանխանէտէ պու-
քանտար չօճուքլարըն պիր պիրի արգալարընա
ճէմ , օլմալարընը՝ ցուենա թա՛յին օլուենմուշ մահալտէ
ֆերրահլըղըլա ճէմիյէթ ճէմիյէթ պիր եէրէ պիրիք-
տիքլերինի վէ ախէր չօճուգլարըն պաղչէտէ շաղըրգ
վէ սէվինճ իլէ օյնամալարընը կէօրիւնճէ , նէ՛ տիւ-
շիւնէճէ յինի պիլմէզ :

() րայա պիր եէնի շայիրտ ալընտըղը զէման խօ-
ճա ճէմի՛ շայիրտլերի ճէմ՝ էտիպ՝ օնլարը օլ
պէջիւք օտանըն էդրաֆընա տիգէր . վէ քէնտիսի օլ
եէնի կէլէն չօճուղու էլինտէն թուլթուպ օլ տա-
յիրէնին օրթասընա վարըր . վէ օրատա շուենոն
կիպի պիր միւքնալէմէ օլուր :

Խօճա Կէր . “ Իշթէ սիզէ պիր քիւչիւք գըզ՝ քի պիզիմ իլէ պիր օլմաղա մէքթէպէ՝ կէլտի , տաճա քէնտինի եապանձը տույուպ խէվֆէ տէյօր . պու- նունուլա աճպապանի վարընմաղա սէօզ վէրի՛ր մի սինիզ ” :

Շօճու-գըլար հէփ ԿիրԿէն ճէվապ վէրերէր . “ Պէ- լի էֆէնտիմ . սէօզ վէրի՛ր իզ ” :

Խօճա . “ Պու գըզ պանա տէտի քի՝ ա՛գըլըլ ճա- րաքէթ էտիպ միւթի՝ օլմաղա ղայրէթ էտէճէք տիր . անճագ պէն գօրգարըմ քի , պազէն քէնտի վատինի ունուտաճագ , վէ պա՛զէն իղվատէն եէնի- լէճէքտիր . է՛յ սէվկիւլիւ էվլատարըմ՝ պունուն իլէ կիւնլէրինտէ՝ մէքթէպիմիզէ էյիճէ ալըշընճա- յատաք՝ պէօյիւք չօճուգըլարտան պունա իյանէ վէ եարտըմ էտէճէք աճպապ ճա՛նկընըզ օլմագ իս- թէրսինիզ ” :

Շօճու-գըլարըն չօղու . “ Պէ՛ն էֆէնտիմ , պէ՛ն ” :

Պու թարգըլա խօճա՝ քէնտիլէրինի սունան գըզ- լարըն իչինտէն սինտէ քեամիլճէ վէ ագըլըլ- լարըն պիրինի սէչէր , վէ եէնի կէլէնէ օնու եարան վէ սաճապ կէօսթէրիր : () Նտան սօնրա պիր տախի պիր պիրինտէն պըրըլմաղլար . վէ մա- պէյնլէրինտէ չօգ կէչմէզ պիր պիրլէրինէ պիր մու- ճապպէթ պաղլանըր . եէնի կէլէնին պիր վէճճիլէ պիր տէրտ զուճը , էթսէ , եարանը՝ տա գասապէթլու օլուր . պիրինէ պիր միւրիւվվէթ օլտուղու ճալտէ . պիրի օ՛ միւրիւվվէթ քէնտիսինէ օլմուշ կիպի շազ օլուր . վէ պու թարզ ըլա էվվէլտէն պիրազ խավֆէ տէն եէնի կէլէն չօճուգ՝ ճէր նէ գատար քէնտի եարանընը՝ Կաթի չօճուպ ուսաԿա քէնտի եարանընըն էմսալը թէսիրիյլէ եիւրէքլէնիւր վէ գուվվէթ պուլուր :

Պիղլի հէփիթիպէ՝ խուսուսա՝ պիզիմ էտէպ ու թէրպիլէյէ տայիր մէնֆաա՝ թլարըմըգտա Կիլէ Կիլէ հիւսհիլէ Կաթնէ միւճթաճըզ : Կէօրիւնիւր քի՛ ին- տանըն գալպի իւզէրինէ ապյանմագ իչիւն քէնտին-

տէն դավի պիր արգայա մուհի թաճորը : Պիզ պու-
ալէմտէ՝ կիւճիւքէրտէն վէ ի՛ղվատէն վէ թէ՛Տիւ-
քէտէն ու տէրէճէ գուշատըլմըղը քի՛ քէնտիմիզի
սէլամէթտէ տույմաք իչիւն՝ պիր սիփէրկեա՛հէ մուհի-
թաճըղ : Պու հիմայէթ վէ արգայը՝ չօճուգլար
քէնտի անալարընտա վէ պապալարընտա պուլուրլար :
Վէնտի հասթալըքլարընտա՝ փէտէրլէրի եախուտ
վալիտէլէրի՝ եաթազլարընըն եանընտա տուրուրլար
լսա , հասթալըգլարընանէ՝ գատաթ խաֆիֆլիք տու-
յարլար : Հավա պօզուգ՝ կէօյիւն եիւզիւնիւ պու-
լուլթլար գափլամըլ պօրալը ախշամտա՝ հէր դա-
րաֆտան կէօք կիւրլէր վէ փարլազ շիմէք չազար-
քէն , չօճուգլար փէտէրլէրիինիւ էվէ կէլմէսիինի նէ՛
գատար արզու իլէ պէքլէրլէր . վէ եանլարընտա պու-
լունտուղընտա քէնտիլէրիինի նէ՛ գատար էմին վէ
թէ՛Տիւքէտէն աղատ սայարլար : Մնճագ քիշի սին
քէմալիյէթինէ էրտիքտէ՝ եէր եիւզիւնտէ քէնտի-
նէ հիմայէթ էտէն պուլամազ օլուր . էյէր օնուն
կէօքտէ պիր տօստու եօղուսա , միւտտէթի էօմրիւ-
նիւ քէնտի եալընըղ կէչիւրմէլի տիր :

Պիր հիմայէթ էտէն տօստաթա՝ իքիսի պիր եէրտէ
նօտիր պուլունուրլար իքի մախսուս շէյ պուլուն-
մալը . օ՛ կէրէհ իաղէ-մալէրա վէ կէրէհ գուրէլէրէ
պիլպէն իսլէնն օլմալը՝ քի՛ պի՛զ տէ օնուն հիմայէսի-
նէ կիւվէնէ պիլէլիմ . պուլնտան գադը՛նաղար քէն-
տիսիտէ պիզիմ հալիմիզտէ օլմալը , քի չէքտիյի-
միզ կիւճիւքէրի վէ սէրէնճամլարը անկլասըն ,
վէ օնլարըն աղըրլըղընը պիլսին :

Պու պապտէ մէրամըմ պուլ տուր քի՛ օգույան-
լարըմա՝ պէօյլէ պիր հիմայէթ էտէն տօսթա միւհ-
թաճ օլտուգլարընը՝ վէ պու հիմայէթ էտէն տօսթ
պուլա պիլէճէքլէրիինի իֆատէ էտէյիմ , օնուն իսմի
(Յիսուս տուր . Յիսուս՝ “ կէօրիւնմէզ Մլաճըն
թասպիւրի , քի ճէմիսի օնուն ուլա վէ օնուն իչիւն
եարատըլմըլ տըր : ” (Վոդո . Խ . 15 . 16 .) : ()՝ պու
տիւնեանըն իւզէրիինէ էնտի . օթուզ սէնէտէն զի-

յատէ եաշանոր . քէնտի թէճրիւպէսիյիլէ պիղիմ մէշագգաթլարըմըզըն վէ տերտլէրիմիզին աճըլըզընը անկկատը : Խիւլասայի քէլամ , հէր նէ գատար հէր շէյէ գատըր ըտը իսէ տէ՛ օնլարըլա էյիճէ իմ թիզաճ իթմէք իչիւն՝ օնա կերէք իտի քի՛ “ հէր շէյտէ գարընտաշլարա պէնկզէր օլա . թաքիմ Լլահա միւթալիւք շէյլէրտէ . մէրհամէթի վէ էմին պաշքեահին օլա ” : (Եբր . ք . 17.) :

Ա՛ղղուպուլմ պուլ տուր քի , պունու օգույանլար՝ պիր տագիգա տուրուպ՝ պիր էյի հիմայէթճի խուսուսունտա իգթիզալը օլան եօգարրտա զիքը եթտիյիմ իքի շէյին՝ եա՛նի գուլլէլլին վէ հալլէն տնկլամանըն իւզէրինէ պիրազ տիւշիւնսիւնլէր :

Պունու պիր իքի թէմսիլ էյի՛ աշար :

Զօգ էվլատ սահապը պիր վալիտէ՛ ֆամիլեասընը իտարէ էտէճէք միւքեաֆաթը օլմամաղըլա , պէօյիւք օղլունու տէրեա խըզմէթինէ կէօնտերմէյէ գարար վէրտի : Պիլիր իտի քի՛ կէմիճիլիք սանա՛ա թընըն զահմէթի հէր նէ՛ գատար կիւճ իսէ տէ՛ շէյիլէ պիլէր , պալզէն չօգ մէնֆաաթըտա օլուր , վէ էն՝ ճամը ֆայտէլի օլա պիլիր . իմտի պիր կէմի գապիթանընա ըէճա էյէտի քի էվլատընը կէմիսինէ ալսըն . վէ գապիթանըլա ուզագտան խըսըմըզլարըտա վարըտը : Վապիթան չօճուղուն իւզէրինէ պիր մուհապայէթ օլսուն . վէ էյէր իշկիւզար վէ սատըգ օլուրսա , օնա սանա՛աթընը էջրէթսին , վէ եօլտա եարտըմ էթսին : Պագըր չօճուք վալիտէսինի վէ գարտաշլարընը վէ գըզգարտաշլարընը վէ ըահաթ էվլինի պրաքմաղա՝ վէքէնտի հագգընա պիւթիւն պիւթիւնէ եէնի պիր տիւնեայէ տիւշմէյէ՛ վէ տէնիզ թէհլէքէլէրինէ գարշը վարմաղա մէճպուր օլտուղունու կէօրիւնճէ , քէյֆի չօգ գըրըլտը . անճագ ֆամիլեասըլա վիտալէշմէք իգտիզա էթտի . վէ ազ վագըթտա՝ քէնտի եէնի աղասընըն եանընտա քէնտինի էմին պիլէրէք՝ տէրեա եօլճուլուղու

նա պաշտար : Չօգ վագրթ կէջմէզտէն՝ անկլա-
տր քի , գափթանըն Գուպրէլէ վար ըտը ըսա տա՝
հալլէն անկլաթաթը եօղ աւտու : Պա՛ղէն պօրալը
կէճէտէ կէմինին տիրէքէրի սարսըլլա , ըիւզկեար-
լար տօնկմուշ հալաթլարըն արասընտան էսէր իքէն՝
գափթան պու զավալը չօճուղու տիրէքէրին իւ-
զէրինէ չըգարըր ըտը , քի էօյլէ եիւքսէքէրէ չըգ-
մաղա ալըշմըշ օլմատըղընտան՝ զէյատէսի յիլէ գօր-
գարըտը , վէ չօգ վագրթ տա տիւշմէ թէհլէքէսինէ
կէլիրիտի : Վափթան պիր վագրթ քէնտիտի՝ տէ
պու միսիլլի հալտէ էգիյէթ չէքտիյինի ունու թմուշ
ուտու . զէրէ պէօյլէ օլմասայըտը՝ կէմի ուսուլլա-
րընըն պու խուսուսլարընը պիր էյիճէ սըրասըլլա
վէ թաթըլը թարզըլա էօյրէտիր իտի : () քէնտի
քէնտինէ տիւշիւնիւր իտի քի՝ չօճուգ պուշլարը
էօյրէնմէյէ միւհլթաճ տըր . անճագ քէնտինտէ
հալլէն անկլաթաթ օլմատըղընտան՝ իսթէ՛մէյէրէք
տաթի սէրթլիք վէ պէլքի մէրհամէթսիգլիք իլէ հա-
րաքէթ էտէր իտի : Պու գափթան՝ օլ չօճուղուլա՝
անճագ պիր խըզմէթ պույուլումա զըմնընտա լազըրտը
էտէր իտի . օնուշն էտնա միւրաճաա՝ թլարընա հիչ
քարըլմազ ըտը : Չօճուք պիր կիւն՝ քէնտի ճէ-
մի՝ պօշ վաքթընը՝ քէնտի էլէյիլէ պիր քիւշիւք
կէմի եափմաղա սարֆ էթմէք մէրամ էթտի . վէ
պուշու միւլահազա էտէր իտի քի՝ գափթան պուշ-
տան էօյրէնմէյէ հավէսիմի անկլայրպ խօշլանաճաք
տըր : Վաքաթ՝ հէր կիւն կիւլէրթէ իւսթիւնտէ
իլէրիքէն տէ՝ գափթան քէնտինի՝ պուշուշն իլէտի-
յինին ֆարգընա պիլէ վարմըշ կիպի կէօստէր-
մէզ իտի : Պիչարէ չօճուղա՝ հիմաէտիճիսի թա-
րաֆընտան պիր սէօհպէթ վէ պիր խօշ նազար
պիլէ օլսայըտը , պիր զէյքըլմէթ դայրէթ եէրինէ
կէչէճէք իտի : Խապըր . պու սէրթ մէշըէպ մէմուր՝
նէ՝ չօճուղուշն հալինտէն անկլայա պիլիր իտի , նէ-
տէ օնուշն ֆիքրինի վէ հիսսինի տույա պիլիր իտի .
հաթթա պիր կիւն՝ չօճուգ ազ պիր վաքթ իլինի

պրագմը վէ եանընտան ուղագլանմը իքէն , գափթան կիւվէրթէ իւստիւնէ կէլիւյ օնտա պու-
լունան թայֆալարըն պիրինէ տէտի . “ Աւք , կէլ
շունլարը հէփ թէմիզէ ” . շու թախտա փարչալարընը
վէ հալաթլարը վէ օյունճագլարը հէփսինի գալ-
տորը աթըր՝ վէր . պու չօճուգ պունլարտան իշէ
եարար պիր շէյ եափամայաճագ տոր ” : Աէմիտէ պիր
էմը չըգտըղը կիպի՝ անիտէ իճրասը օլուր . զավալը
չօճուգ . կէլտիյինտէ , գափթանըն “ հէփսինի
գալտորը աթըրվէր ” տէմէսինէ եէթիշտի , վէ թայ-
ֆանըն՝ քէնտի եափտըղը քիւչիւք կէմիյի տէնիզէ
աթմասընը կէօրտիւ : Աէմի տէնիզէ եան տիւշ-
տիւ . եէլքէնլէրի ըսլանտըլար , վէ անի վահիտտէ
նապէտիտ օլտու : Չօճուգ՝ եիւրէյի զիյատէսիյ-
լէ եարալանըպ՝ իսթէտիյի կիպի աղտմագ իշիւն
եաթաղընա չէքիլտի . պու՝ գափթանըն ասլա խա-
յալընա՝ պիւլէ կէլմէմիշ իտի : Պիր չօճուղուն ագ-
լընը պիլիպ օնուն հալինտէն նաթըլ անկլայա պի-
լիւր իտի :

Այլ պու պէօյլէ իքէն՝ պու գափթան օլ չօճու-
ղուն կէրչէքտէն տօսթու իտի : () նա՝ հէր պէօ-
յիւք քէտէրլէրտէ հիմայէթ էտէր իտի . տիյարի
էճնէպի իլիմանլարընտա՝ իղվայէ ույմասըն վէ
քէյֆինի պօ՛ղմասըն տէյի՝ օնա մուգայէթ օլուր
ուտու . վէ վիլայէթինէ տէօնտիւյիւնտէ , օնու պիր
ախէր գափթանա թէսլիմ՝ էթտի , քի օ՝ օնու կէմի-
սինէ ալըպ՝ օ պիր գափթանըն սէօզիւ իլէ օնա ի՝-
թիպար էտէրէք օնու պիր էյի խըզմէթին իւզէրի-
նէ գօտու , վէ օնա տահա զիյատէ իւճրէթ վէրտի :
Եւ իմտի պու էվվէլքի գափթան օլ չօճուղա պիր
չօգ սէնէ կէօնա կէօն դարպտա եարտըմ՝ էյլէտի
իսէտէ , չօճուղուն պու հալտէ պիր գապրէլլէ հիմ-
յիւլէ եպէնի՝ վար ըտը , լաքին հալնապէն անկլայա պի-
լիւր :

Պապիլ իտի քի՝ պու չօճուղուն պիր պաշա
տօստու օլտուն քի՝ օնուն հալինտէն փէք էյի

անկյաւրն , լաքին Գո-արեւելից օլտուն : Տէտի-
յիմ էյիճէ անկլաշըլմագ իչիւն՝ թուլթալմ քի ,
օլ չօճուք պիր պաշգա կէմիյէ կիրտիյինտէ՝ օնու
գափթանը օնուն հիչ ասլա իւզէրինէ՝ պիլէ պագմազ
օլա , լաքին օլ կէմիտէ օնուն պիր գարընտաշը՝
եախուտ քէնտի ագրանը պիր չօճուք վար քի , քէն-
տինէ արգատաշ օլուպ՝ օնուն հէր տէրտինտէ վէ
հէր ֆէրրաշըղընտա օնուն հալինտէն փէք էյի
անկլար , լաքին Գո-արեւելի բօ'գտուր քի օնու սա-
հիչ քէտէրլէրտէն հըֆզ էթմէյէ՝ եախուտ պաշընա
կէլէճէք գազալարտան օնու գուրթարմաղա գատըր
օլա : Եյէր պու թա'րիֆ էթտիյիմ հալին հէր
պիր խուսուսլարընը թաֆսիլ էթսէմ , սալթ հալ-
տէն անկլամագ քիֆայէթ էթմէյէճէյինի կէօս-
թէրմէսի պանա չօգ գօլայ տըր , անճագ պունա
հաճէթ եօք . հէփ օգույանլարըմըն պու իքի քէյ-
ֆիյէթին պէյնինտէ օլան ֆէրքի թէքմիլէն անկ-
լատըզլարընա՝ վէ պիզիմ միւհթաճ օլտուղումուզ
հիմայէթ էտիճիյէ պունլարըն իքիսի պիրլիքտէ
պուլունմասընը իգտիզասընը ֆէհմ էտէճէքլէրինէ
շիւպհէ բօ'գ տուր :

Հաքըքաթ կիւնահքեարլարըն պի նազիր տօս-
տունտա պունլարըն իքիսիտէ մէվճիւտ տիւր .
"քէնտի վասիգասըյըլա (Մլահա) եանաշանլարը
թէքմիլէն գուրթարմաղա տախի գատիր տիր"
(Եէր . է . 25 .) հէր պիր մէշագգաթըմըզտա վէ
հէր պիր ա'զապըմըզտա պիզէ տէրտտաշ օլա պի-
լիր . զիրա քէնտիսի՝ տէ տիւնեա իւզէրինտէ
տուրտու . չէքտիքլէրիմիզին հէփսինի չէքտի . պի-
զէ սունուլան գատէհլէրին հէփսինի տուտաղընա
տօգանտըրտը . "թէն օլտու" (Էթմ . ն . 14 .) ,
եանի՝ ինսան օլտու վէ ինսանլարիչինտէ թէմէքքիւն
էթտի . չէզլէ քի՝ Մ'զիզ Վիթապըն գուվվէթլի
վէ կիւզէլ թա'պիրի միւհիւպինճէ՝ "Սյիֆըղը-
մըզա՝ պէրապէր աճը չէքմէյէ գատիր օլմայան պաշ
քեահիինիմիզ եօգ տուր . իլա կիւնահտան մա'տա

հէր շէյտէ պիզիմ՝ կիպի թէճրիւպէ՝ չէքտի՝
(Եբր․ 7․ 15․) :

Խաթրըրմըգա կէթիրէլիմ քի, Վուրթարըճըմըգ
քէնտինին ա՛մմէյէ տայիր խըզմէթինի՝ օթուզ եա-
շընտա պաշլատը, եա է՛օմրիւնիւն պունտան էվ-
վէլ կէչիրտիյի օլնու «էնէ» «ինպէ» նէ՛ր եապտը: Եւ-
ճէվապ . եավաշ վէ ահէսթէ վէ զահմէթլի թէճ-
րիւպէլէրիլէ պու տէրտ տիւնեասընտա ինսանըն
հալէ նէ՛ օլպուղուհու էօյրէնպի . Եճապա օգույան-
լարըմըն իշինտէ՛ հէնիզ օն օնիքի եաշընտա քիմ
սէ վա՛ր մը տըր . խաթրընա կէթիր՝ էյ կէնճ տօս-
թում , քի Վուրթարըճըմըգ տա սէնին կիպի չօ-
ճուգ օլտու . սէնին կիպի օ՛տա ուֆագ թէֆէք պէ-
լալարա վէ մէշագգաթլարա օղրատը . օ՛ է՛օմրիւ-
նիւ՝ ուֆագ չօճուգ օլմագտան պաշլայարագ կէ-
չիրտի , վէ պու՝ օնուն խաթրընտան չըգմըշ տէ-
յիլ տիր : Պուսու օգույան հէր քիմ՝ իսէն ,
սահիհ պիլէսինքի էյիսուս պիզիմ հալիմիգտէն է-
յի՛ անկլար : Եւյր սէնի մէշղուլ էթմէյէ պիր է-
յի շէյ քիֆայէթ էտէր իսէ՛ սահիհ պի՛լ քի , օ՛ շէյ
գուրթարըճընըն տախի սէնին իշիւն մէշղուլ էթ-
մէյէ քիֆայէթ էտէր : ()՝ քէնտի չօճուգլուղու-
նու խաթրընա կէթիրիր , վէ սիզին սիննինիզէ
տայիր օլան հալտէն էյի՛ անկլար :

Հագիգաթ՝ տիւնեայէ կէլիպ պիզիմ կիպի օլ-
մասը՝ վէ ատէմին հալի նէ օլտուղունու թէճրիւպէ
իլէ էօյրէնմէք միւրատը իլէ պու գատար վագրթ
տիւնեատէ պիլինմէմիշ գալմասը խուսուսուստա
գուլլանտըղը թէրթիպ փէք ա՛ճայրպ տըր . վէ Ե-
տուածաշունչ քիթապընըն հէր պիր դարաֆընտա
փէք աճայրպ սէյլէնիր :

Ինսան սէվիճի Հօվարտըն ատը՝ տիւնեանըն հէր
դարաֆընտա սէյլէնիր : ()նուն կիւնիւնտէ Եւ-
րօբանըն հէր դարաֆընտա զընտանլարը վէ հա-
փիսլէրի պիչարէ մահպուսլարըլա տօլմուշ ուտու ,
քի պաղըսը գապահաթլը վէ պաղըսը գապահաթ-

սըլ իտի . պիր մահալտէ պիրտէն գաւրմագարը չօգատէմ սողուգ վէ նէմլագ զընտանլարա պրագըլմը լար ըտը . եէյէճէքլէրի ազ վէ քէօթիւ իտի . վէ չօգ վագըթ իլլէրինտէ պուլաշըգ իլլէթլէր զուհր էտէր իտի . վէ պու հալէ կիրիֆտար օլտուգլարընտա՝ փէք չօգ տէֆա՝ օնլարը հիշ քիմսէ գայըրմայըպ օ հալտէ օնլարա պիր եարտըմ էթմէյերէք էզիլէթտէ էօլմէյէ գօյվէրիլէրիտի : Ա՛քսէրի՝ հալլէրի քիմսէնին մալիւմիւ տէյիլ իտի . քիմսէ օնլարը աճըմագ ըտը . քիմսէնին ա՛գլընա կէլմէզ իտի քի՝ օնլարըն պու տիւրլիւ մէշագգաթընը խաֆիֆլէթսին . էնճամը Հօվարտ պուենլարա իմտատ էթմէյէ գալգտը : () քէնտի վէթանը ասլիէսի օլան Ինկիլթէրայը թէրք էթտի . վէ հիշ պիր կիւճիւքտէն կէրի գալմայաւագ՝ վէ հիշ պիր եիւրէք սողուտաճագ շէյլէրտէն իւրքմէյերէք պու պիշարէլիյին վէ մէշագգաթըն եուվալարընը պիր էյիճէ քէնտի կէօզիւ իլլէ կէօրմէյինճէ վէ ա՛լէմէ պյան էտիպ պիլտիրմէյինճէ՝ վէ էլինտէն կէլտիյի գատար օնլարըն շիտտէթինի ազալթմայընճա՝ ամէլինի թէքմիլ սայմատը : (ա)

Պու տէրէճէ նէֆսինի ինքեար էթմէք հագիգաթ զայէթ ա՛ղիմ շէյ իտի , վէ օնուեն իշիւն հէր քէշին տիգգաթընը քէնտինէ ճէզպ էթտի : Պու աւտէմին՝ հիշ պիր պէտէլ եա իւճրէթ ումմայարագ՝ պէջլէ պիր կիւճ վէ սօնու նամա՛լիւմ՝ մատտէ ուղուրունա քէնտի էօ՛մրիւնիւն պիր չօգ երլարընը ֆէտա էտիպ՝ եալընըզ պիւթիւն տիւնեանըն՝ ատէմլէրին արասընտան բէտտ էթտիյի Ֆէնադէտըլարըն տէրտ ու մէշագգաթլարընը ազալթմագ նիյէթի իլլէ քէնտինի պու գատար էզիլէթէ վէ մուխագարայա վէ էն եարամագ վէ մէքրուհ իլլէթլէրին սիրայէթի թէհլիքէսինէ սալտըղընա՝ ճէսի՝ Եւրոբա հայրան օլտու : Հագիգաթ պուենճիլէյին պիր իշ՝

(ա) Պու ապիւ 1790 «Էնէնիպէ (Իստիպա էօլ Դուլ Դիւր :

փէք ա՛ճայրպ պիր շէյ տիր . անճաք էյեր Զօվար-
տը՝ Բէնփրի Լաֆի օ՛լմայրնճէ հափիսխանէլէրէ սօգ-
մասայրտըլար , վէ պու թարզ ըլա պիր էյամ քէն-
տինին գուրթարմաղա իսթէտիյի քիմնէլէրին հալինէ
իլհաք օլմաղա քէնտիսիտէ հապս օլմաղա գայրլ օլսա-
յրտը , պու սէօյլէտիքլէրիմիզին թէսիրի տահա զի-
յատէ օլուր ուտու : Իմտի թու թալմ քի պու պէօյլէ
օլմուշ տուր . տիւշիւն քի՝ օնուն պիր միւսիւպէթ
զընտանա կիրմէսինի՝ օնուն հիյպէթլի գափուտու-
նուն էշիկինտէն իշէրի պյագ աթմասընը՝ գարան-
լըգ զընտանըն գափուտուտէն տէմիր սիւրմէլէրի գօ-
նուպ՝ օնուն իւստիւնտէն քիլիտլէնմէսինի՝ քէնտի րա-
հաթ էսվապլարընը չըգարպ մահպուսլարըն գապա
լիպասլէրինի կէյմէսինի կէօրիւյօրսուն : Իլլէրինի
ուզատըր քի՝ օնլարը փրանկայա գօսունլար . ախ-
շամ օլունճա սաման իւսթիւնէ եսթըր . այլարճա՝
վէ գապիլ քի երլարճա պիլէ՝ պէօյլէ փէք պիշարէ
գալըր : Սէրամը նէ՞ . էլճէվապ . Խոհոսլարըն
Լալէնի սահլէնէ Էօյրէնմէտիք : Պունճիլէյին օ՝
քէտէր տէտիքլէրի շէյին եիւզիւնիւ կէօրտիւ . է-
լիյիլէ թու թտու , վէ չօք վագգըթտան սօնրա՝ խաս-
թէլիքլէրտէն զայիֆլէնմիշ՝ միւտէմ կիճէ կիպի
գարանլըգտան գուվվէթի էքսիլմիշ՝ ըէզալէթ վէ
գապահաթ հավասընըն թէսիրինտէն գալպի գը-
րըլմըշ զընտանտան չըգար : Իյէր օ՝ հագիգաթ
պունլարըն հէփիսինի չէքսէ , օզէման մահպուսլա-
րըն հալինտէն նէ՞ գատար զիյատէ անկլար , տէր-
տինի վէ սըգընթըսընը նէ՞ գատար զիյատէ՝ աճըր .
վէ պու զալմ կէօզլէրտէ գափանմըշ պիշարէլէր՝
օնա տէրտլէրինի իֆատէ էթմէյէ՝ օնա նէ՞ էմնիյէթ
իլէ վէ նասըլ ճանի կէօնիւլտէն տօղըուլաճազլար :

Փէ՛ք էյի . պիզեմ պիր Իւրթարըճըմըզ վար
տըր քի , պունլարըն հէփիսինի էթմիշ տիր . պիզեմ
չէքէպիլէճէյիմիզ հէր պիր մէշագգաթլարըն՝ հէր
պիր տէրտին չէշնիսինի էօյլէ պիր ալմըշ տըր քի՝
էյէր պիզ քէնտիմիզի օնա պէնա էտէրսէք , գա-

ընտաշմըզա պէնտ էթմիշ կիպի՝ հէր պիր մապա-
 հաթտա օնա կիտէ պիլիւրիզ . վէ էյիճէ վուգուֆ օ-
 լալմ քի՝ պիզիմ՝ հղիէթլէրիմիզի հաֆիֆլէթմէյէ
 Գոսպրէլի օլտուղուէտան մա՝տա . տէրտիմիզի տախի
 աճրմագ իչիւն պիլի՝ հալիֆպէն անլալ . վէ քէտէ-
 րիմիզին սէպէպի հէ՛ր նէ իսէ , կէրէք պէօյիւք կէ-
 րէք քիւչիւք հէփիսինի անկլար . վէ էյէր տէրտի-
 միզ պիզի մէշղուլ էտէճէք միգտարի պէօյիւք իսէ ,
 օնու տախի պիզիմ իչիւն մէշղուլ էտէճէք գատար
 պէօյիւք տիւր : Վապիլ տիր քի , պուշու օգու-
 յան չօճուգլարտան պիրինին՝ քէնտի պիւթիւն պիւ-
 թիւնէ կիւվէնտիյի պիր քիմնէտէն սէրթճէ հա-
 րաքէթ կէօրիւպ քէտէրլէնմիշ օլա , վէ պու քէտէր-
 լէնմէսինին սէպէպի էօյլէ՛ պիր ուֆագ վէ վազիֆէ
 օլունմայաճագ մատտէ օլա պիլիւր քի՝ պէօյլէ պիր
 ուֆագ քէտէր իչիւն քիմնէ քէնտինի աճրմայաճը-
 ղընը իհթիմալ քի քէնտինին տէ ագլը քէսէր :
 Լնճագ , է՛յ սէվկիւլիւ իվլատ , սէն պու կիւն
 նա՛սըլ ըսան՝ ()իսուս տա թըպքը սէնին կէպի չօ-
 ճուգ օլմուշ տուր . օնուն տախի՝ շիւպհէսիզ՝ ագ-
 րանը վէ ահպապլարը՝ վար ըտը . վէ էյէր օնլար-
 տան սէրթ հարաքէթ վէ նամքէօրլիւք կէօրմիւշ
 տէյիլ իսէ , միւտտէ՛թի էօմրիւնտէ պու թարզ
 քէտէրլէրտէն՝ սալթ չօճուգլուգ վագթընտա էմին
 գալմըլ օլուր : ()՝ տէրտլէրի՝ շիւպհէսիզ փէք
 էյի՛անկլար . վէ հալտէն անկլամասը՝ ախէր ճէմի
 տօստլարըն հալտէն անկլամալարընտան պու խու-
 սուստա ֆէրք օլունուր քի , քէտէրի՝ «եպէպիլին» պէօ-
 յիւլիւյիւնպէն թարթմազ , իլա քէտէր չէքէնին
 եիւրէյինէ վէրտիյի «ազիհ Լեաիլին» թարթար :
 Պիր զավալըլ չօճուգ՝ դպրատուէտա համարը կիւճ
 կէլտիյի իչիւն աղլար . էօյրէնմէյէ զայրէթի
 վար , վէ էլինտէն կէլտիյինի էտէր քի ա՛ճէլէ-
 յէ կէլիպ սապըրսըզլըգ էթմէյէ : Եյէր Վտւր-
 թարըճըմըղը սէվէր իսէ , օ՛ ուզուէն նօլլարա
 կիթմէսինի նիյէթ էտէն պիր թիւճճարըն՝ եախուս

պիր գուվվէթի միլէթին ճէմի՝ միւրաճաաթը քէնտինէ հաւալէ օլունմուշ պիր փատիշահըն թէլաշընտա հալինի պիլիպ օնու աճըյարագ օնա եարտըմ էթտիյի՝ կիպի՝ պու չօճուղուն տախիպու էտնա թէլաշընտա հէման էջլէ հալինի պիլիպ օնու աճըր, վէ օնա եարտըմճը օլուր : Ինսանա թէլաշ վիրէն պիր օլունճագ եախուտ էմվալ եախուտ փատիշահըգ ըմըշ, պու տօստումուղուն վաղիֆէսի տէյիլ տիր . պու գատար պիրպիրինտէն Փարգը շէյէր օնուն ի՛նտինտէ հիշ՝ վէ պիր ա՛յար տըր . օ սալթ ինսանըն գալպի իւզէրինտէ էրքեանէ տայիր իճրասընա պագար : Զօճուգ պիր օլունճագ իչիւն քէտէր էտէր իմիշ . օնուն սըգլէթինէ վէ կէօնիւլ ա՛ղապընա պագար, վէ սէպէպինին էտնալըղընա պագմաղ : Ինսան պէջլէ տէյիլտիր . պիր շէյի՝ տիշարտան կէօրիւնիւր հիյէթլէրինտէն թարթար . անճագ Վուրթարըճըմըգ եիւրէյիմիգի կէօրիւր, վէ օնուն աղապընա պագար : ()նուն իչիւն՝ էյէր պիր շէյէ միւրաճաաթըմըգ վար ըսա՝ էյի՝ պիլսէք կէրէք տիր քի՝ քէնտիսի տէ օնու էտնա պիր շէյ սայըպ հաճէթ էթմէմէք էթմէգ :

Ի՛օմրիւմիւզին՝ աղըր վէ ուզուն սիւրէր սէպէպլէրտէն իլէրի կէլէ՛ն հէփ պէյիւք սէրէնճամլարընտա՝ Վուրթարըճըմըգտա հալտէն անկլամագ՝ վէ պիլի աճըմագըգ պուլաճաղըմըպա էմին օլա պիլիրիլ : Ֆուգարա՞ օլմագ թէհլիքէսինտէ միսին, Փագըրլըղըն նէ՛ օլտուղունու՝ օ սէնտէ՛ն էյի պիլիր . գէրէ երլաւրճա պաշընը գոյաճագ պիր եէրի օլմատան կէչինտի : Եիւրինտէն կէօնիւլ ա՛ղապը մը չէքէճէքսին, քէնտիսի օնլարըն փէք աղըրլարընը՝ չէքտի . տօնթ մէզարը իւստիւնտէ մի աղլայօրսուն, օ՛ սէնտէն չօգ էվվէլ պու սէպէպտէն մէզար իւզէրինէ՛ աղլատը : Տէյէ պիլիրիլ քի՛ սալթ էյլէք էթմէք իչիւն տէյիլ՝ սըգընթը՝ չէքմէք իչիւն տախի կէլտի, թաքի սըգընթընըն հէր պիր չէչիտինի քէնտի թէճրիւպէսիյլէ պիլսին :

Պիր սըգընթըմըզ օլտուղու հալտէ հէփիմիզ տէ հալիմիզտէն անկլար պիր քիմնէ պուլմագ իստէրիզ . լաքին պիզէ պիր մատտէտէ՝ եանի ի՛ղվայէ քարշը տուրմամըզտա փէք իգթիզալը կէօրիւնիւր , հալիմիզտէն անկլայըպ պիզի աճըմայա՝ ի՛ղվատէն եէնիւմէմիզտէ՝ վէ կիւնահըն աճը մէյվէլէրինի ալմամըզտա օնա տահա՝ զիյատէ միւհթաճըզ : Պիր կիւն պիրիւնի էօլտիւրմիւշլէր իտի , վէ պիւթիւն պիր շէհիր խէվֆէ վէ գասսավէթէ տիւշիւպ՝ հէր քէս պու ամէլէ օլան իքրահըղընը աշիքեար էտէր իտի , վէ գապահաթ սահիպինի պուլմաղա ղայրէթ էտէրլէր իտի . պոււնտան տա հագ պիր շէյ օլմամզ : Լնճագ պու սուրէթտէ չօղունուն գալպինտէ՝ պու գանլըյը զիյատէճէ աճըմագ օլմաղա լայըգ իտի : Խմտի գապահաթլը դութուլտու , վէ մուրաֆա՝ օլունտու . վէ գաթլիննէ մուրասալա վէրիլտի : Դաթլինտէն պիր գաչ սա՛աթ իլէրի՝ պունուն հափիստէ օլտուղու վագիթտէ չօգ տէֆա՝ եանընտա կէօրմէյէ կիթմիշ պիր կարգաւորուլա պէրապէր օնու կէօրմէյէ կիթտիմ : Հափիսէ կիրտիյիմիզտէ՝ գափուճուսու իւզէրիմիզտէն օ աղըր տէմիրգափուլու գափատը , վէ տէմիրլէրինի գօտու : Բէնտիմիզի թաշ տէօշմէլի՝ թաշ տուվարլը վէ քեարկիր քէմէրլի պիր կէնիշ թէհլիզտէ կէօրտիւք . սաղտա սօլտա՝ մահպուլարըն հիւճրէլէրին . ուֆագ տէմիր գափուլարը կէօրիւնիւրիւտիւ : Սէրտիվէնտէն չըգտըգ . հէր պիր գաթտա տա՝ աշաղքի գաթըն թըպգըսընը կէօրտիւք . թաշտան տէմիրտէն մա՛տա պիր շէյ եօղուտու . պու գաթլին հիւճրէսի է՛ն եիւքսէք գաթըն թէհլիզինին ուճունտա՝ իտի , վէ եօլա պագար պիր գաֆէսի փէնչիրէսի վար ըտը : Հափիս գափուճուսու՝ ուսուլուլա գաֆէսէ վուրուպ՝ կարգաւորուն կէնիյիսի խապէր վէրտի , վէ իչէրի կիրմէմիզի իստէրմիսին տէյիւ սօրնու : Պիչարէ մահպուս՝ անիտէրազի օլտու . վէ գափուճու գափուլու աչնը : ()

տէմ պէն քէնտի քէնտիմէ տէ՛րիտիմ . ա՛ճայիպ . իշթէ պիր ատէմ քի՛ Նլլահըն վէ ինսանլարըն օւրէնքինի պօզմուշ , վէ պիւթիւն պիր շէհիր օնա գարշը պաղա գալգըպ՝ եաշամաղա լայըգսըզ պիր ատէմ տըր տէյի գարար վերմիշէր . սնպահ՝ տար աղաճընտա գաթլ օլունաճագ տըր . ա՛նճագ ցափուճուսու՝ օնուն իլէ թաթլը վարընըյօր , վէ իշէրէ կիրմէսինէ օնտան իզին իսթէյօր : Տար գափուտան իշէրի կիրտիյիմիպտէ՛ հիւճընէնին վէ մահպուսուն քէյֆիյէթլէրինի կէօրտիւյիւմ գէման՝ օ՛ թաթլըլըղըն վէ աճըմագլըղըն իւզէրինէ թէաճիւպ իթմէմ կէշտի : Կէօրտիւմ քի՛ օնուն պէնզի սօլմուշ , կէօզլէրի տէօնմիւշ , վիճուտիւ պիւթիւն թիթրէր , գալպինին իզթիրապընտան վէ գօրգուսունտան գուվվէթի վէ հալի գալմամըշ ըտը : Մը վագըթտան էվվէլ՝ քէնտիսիյէ պիր տահա պիր պիրինի կէօրմէմէքլիյէ վիտալէշմէք իշիւն եանընա էշլի կէլմիշ իտի . վէ իրթէ կիւնի պինլէրճէ սէյիրճի կէօզիւ էօնիւնտէ է՛օմրիւ քէսիլէճէք իտի : Պունտան մա՛տա՝ կէօզլէրինին էգրաֆտա կէօրտիւյիւ՝ գաշտան վէ տէմիրտէն իպարէթ օլան տիվարլար՝ քէմէր գէմին՝ գափուլար՝ զանն էտէրսին քէնտիսինէ չաղըրըլար ըտը քի՛ “Պաշա՛նպաճագսըն” : Պանա էօյլէ կէլիր քի՛ էյէր օրատա պիր թախթա՝ եախուտ պիր փէրտէ օլպըտը՝ արգասընտա թաշ պիլէ օլսայըտը , կէօզիւ օնուն իւզէրինէ պագմատան պիր փարչախօշնուտ օլուր ուտու . պու գօրգուլու մէսքեան՝ քէնտի պիչարէ միւթէմէքիւնիւնիւ օ՛ գատար գուվվէթ իլէ հըֆզ էտէրիտի : Վէնճընէսինին տէմիր գաֆէսինտէն վէ փարմագլըղընտան տիշարը ուզագտան կէօրիւնէն թէփէլէրէ վէ պսյըրլարապագտըղըմտա , վէ օնուն պիր տէֆա տահա գապահաթսըզ ազատ կէզէ պիլմէյի արգուլամաղա գապիլ օլտուղունու տիւշիւնտիւյիմտէ՛ գապահաթընըն զալըմլըղընը ունուտամաղըլա՝ պիչարէ գաթիլին

եալընրդ տերտ ու քետերինի վէ թէլէֆինի միւլա-
հազա էտերէք եիւրէյիմ սոլտու :

Հագրգաթ պա՛ղը վագրթ իզթիրապի տերուն
սրգլէթինին իւզէրինէ՛ տէ՛ ինսանա աճըմագ կէլիր :
Ընճագ էքսերի՛ գապահաթընըն էյէր գապահա-
թը պէյիւք իսէ , զէմմ էթմէք վէ աշաղը վուրմագ
վար՝ գապահաթ քիւչիւք իսէ , իշ եերինէ գոմամագ
վար : Դագաթ (Յ)սուա Վրիստոս կիւնահքեար-
լարա . Դերհամէլէ էտեր : Տահա պիզլի քէնտիմիզի
ֆէնայէ վէ քէթիւլիւյէ վերտիյիմիզ վագրթ-
տան սէվմիշ տիր , վէ պիզի գուրթարմաղա կէլ-
տի : ()՝ Կէնահալարըմըղա լայըգ ճէզայը թէրթիպ
էթմէքիչիւն կէլմէտի . իլա պիզի՛ կիւնահլարըմըզն
իւզէրիմիզէ կէթիրտիյի պէրպ ու Դէնէլլէրպէն
գուրթարմագ իչիւն կէլտի :

Վուրթարըմըզն պու ի՛սթիտատը ճէմի՛
էօմրիւնիւն թէվարիիսինտէն աշիքեար կէօրիւնիւր :

Չօգ տէֆա՛ օնա՛ պէյիւք կիւնահքեարլար կիթ-
միշ , վէ օնլար մահճուպ վէ նատիմ օլտուգճա՛
հի՛չ պիրինի ըէտտ էթմիշ տէյիլ տիր : Տայմա՛
կիւնահլարընըն եիւքլէրինի աշաղը՛ ալմագ՛ վէ ա՛ֆվ
վէ սէլահիէթ էմնիյէթի վիրմէք իստէմիշ տիր :
Պիր կիւն օնլարըն պիրինէ օ էթտիյի նէ՞ իհսան
ըտը , քի տէտի . “ Պէն սէնի թէքտիր էթմէմ . կի՛թ ,
պունտան սօնկրա կիւնահ իշլէ՛մէ ” : Վագիլ էթ-
վարըլա քէնտի թէմիզ վէ լէքէսիզ էօմրիւնիւն օն-
լարըն էօմրիւյիլէ տապան տապանա զըթ օլտուղու-
նու կէօսթերէրէք՛ եախուտ աղըր քէլամյար ըլա
թա՛ղըր էտերէք կիւնահըն աղըրըզընը կէօսթէրէճէք
եերինէ՛ “ Եա հէփ եօրուլմուշլար վէ եիւքլէնմիշ-
լէր՛ պանա՛ կէլին վէ պէն սիզէ րահաթ վէրէյիմ ”
տէտի : “ Կիւնահլարընտան խէլաս օլմագ իսթէ-
յէնլէր՛ էքսերի շիւպհէ էտերլէր քի , ա՛ճապա
Վուրթարըմը քէնտիլէրինի գապուլ էթմէյէ իս-
թէր մի : Վէսսէվի սէօզլէր իլէ օնուն էյլէյինի
վէ մէրհամէթինի իքրա՛ր էտերլէր , վէ միւլահազա

էտէրլէր քի , ա'տէթա զուհուր էտէն խուսուսարտա կիւնահքեարլարն էն պէջիւյիւնիւտէ գուրթարմաղա մերամը վար տըր . անձաք զանն էտէրլէր քի , քէնտիլէրին հալինտէ պրըճա պիր ի'շ վար քի , կիւվէնէրէք օնա կիթմէյէ էնկէլ օլմաղա շայէսթէ պիր մա'տտէ տիր : Պունու անկլաթմաղա իգթիղալը' սայարըմ քի' պու գօրգունուն սէպէպի' շու իքի շէյտէն ի'պարէթ տիր . եա' քէնտի խէլասլարնա լազըմընա կէօրէ հիմմէթ վէ դայրէթ իլէ մէշղուլ օլմաղալար , եախուտ չօգ վագըթ' օնա մէշղուլ օլմաղա , նիյէթ գուրմուշար , վէ նիյէթլէրինտէ տուրմամըշար տըր :

Ա'ապէյնիմիգտէ վաֆիր քիմնէլէր վար քի , Գուրթարըճըմըղըն մուհապպէթինէ քէնտիլէրինի էմանէթ էթմէզտէն էվվէլ' պօշ պօշունա էյի' օլմաղա չալըշըլար : Աէրչի , ճէմի' գուվվէթիմիղ իլէ էյի օլմաղա ճէհտ էթմէլիիղ . լաքին պու' պունունուկա Գուրթարըճըյը պիզէ թարաֆ էտէ պիլերիղ կիպի օլմամալը : Ա'սսըլ ըսան , օնա էօյլէճէ կիթ . վէ օնուն' հալինտէն անկլայրպ աճըտըղընա վէ իմտատընա ի' թիմատ էյլէ :

Ա'պէտի է'օմրիւն եօլունու զիյատէ սօրուպ սօրուշտուրանլար' (Յիսուս Վրիստոսուն Անտիպուրլարըն տօսթու օլտուղունու զայէթ կիւճ էօյրէնիլէր :) Նու անկլամաղա իսթէմէզլէր քի' պիզիմ խէլասըմըգա' ալիւ ա'զապտան խարիճ վէ ազատ իքէն տէյիլ իլա ալիւ ա'զապտա' իքէն կէլտի :

Ա'է գատար քիմնէլէր ֆիքիլէրինտէն տէրլէր քի' Պանա էվվէլա' ֆիլան կիւնահը եէնմէք ֆիլան ի'վղատան գուրթուկմագ ֆարզ տըր . պէնիմ կիւնահքեարըգ հիյէթիմի տահա' զիյատէճէ ֆէհմէ գատըր օլմալը ըմ , պանա զիյատէճէ փըշմանլըգ կէլմէլի , քէնտիմտէ սահիհ Ալլահ ա'շգը տույմալը ըմ , քի' օ վագըթ Յիսուս Վրիստոս պէնիմ տօստում օլտուղունա ֆիքր էթմէյէ հագգըմ' օլուն , պու' անձագ սալթ' օ վագըթ օլուր : Եա' . պէյ-

էմի . Նիսուս Վրիստոսուն խըզմէթի՝ ճէնկէշէն կիւնաճքեարտան ուզագ տուրմագ տա կիւնաճքեար քէնտի գուվլէթիյիլէ՝ իմտատը եա օնուն աճըյանը օլմագարզըն նիզայը քէնտիսի պիթիրտիքտէն սօնկ-րա օնուն զաֆէրինէ թէպրիքէ կէլմէքմիտիր զանն էտէրսին . Վստուածաշունչուն սէնին խիւլեանա կէօ-րէ՝ պիպէ պէյան էթտիյի Վուրթարըճը պէօյլէ-մի :

Կիւնին պիրինտէ եարըմ աչըգ պիր գափու էօ-նիւնտէն կէշէր իքէն , պիր աղայըշ իշիտիր սին , քի պէօյիւք քէտէր կէօսթէրի : Վ՝ճէլէ իշէրի կի-րիրսին . իշէրտէ աղըր սըգլէթտէ պիր խասթէ պուլուրսուն , քի օնա հիչ քիմսէ իմտատ է՝ամէյօր :

Պունուն հայինէ վուգուֆ օլունճա , տէրսին . “ Հէման շիմտի հէքիմէ պիր քիմսէ կէօնտէրմէլի . եանընտա քի էվտէ պիր հէքիմ վար , շիմտի կէլէ պիլի ” : Խասթէ զահմէթիյիլէ սանա ճէվապ էտէր . “ Խայըր , հէքիմ չաղըրթմաղա վագթըմ եօ՛գ տուր . պէնի պաշ աղըրսը չօգ զիյատէ էօրսէլէ-յօր . պէնի աղըր էօլտիւրիւր կիպի պիր շէյ էտէյօր . գօրգարըմ աղըր պիր խասթէլիքտէ իմ ” : Սէն տէր սին . “ Հէքիմի՝ իհմալ էթմէտէն չափուգ կէ-թիրտմէյէ պու պիր սէպէպ տահա տըր ” . սէնինլէ պուլունան արգատաշընա չափուք սէյիլթ , հէքիմի չաղըր , սէօյլէ քի վագըթ կէշիրմէյէ կէլմէզ տէր-սին ” : Խասթէ ֆէրեատ էտէր . “ Տո՛ւր , էյլէն , պէքլէ . պիր ազ էյիլէնէյիմ . նէֆէսիմ գըսալը-յօր . նապզըմ փէք զայիֆ տիր . կիթտիքճէ խաս-թալըղըմ թարագգա՝ պուլմատատըր . գօրգարըմ պէնիմ իշիւն ումուտ օլմայա . անճագ պիր փարչա էյլէն , պէ՛լի ազաճըգ էյիյէ տէօնէր իմ , օ վա-գըթ պէն հէքիմի պուտուրուրում :

Պու լագըրտըյարը իշիթտիքտէն սօնկրա՝ սէն տէօ-նէր արգատաշըն օլան տօսթունա եավաշ սէսիլէ տէր սին . “ Վգլը պաշընտա տէյիլ տիր . չափուգ հէքիմի կէթիրթ ” :

Յիսուս Վրիստոս տախի պիր հէքիմ տիր . կիւնահընըզ սաղալթմաղա կէլիւր : Իյէր սաղալմաղա իսթէր իսէն , իհմալ էթմէ , պուլունտուղուն հիյէթաէ օնա կիթ : Վրիստոսա կիթմէք իչիւն տահա պիր վէսիլէսի՝ եախուտ տահա գոյու փըշմանըզ տուկուսու , եախուտ գուրթուլմաղա տահապիր աթէշլի աշգը օլմասընա պէքլէյէն ճան՝ հէքիմի չաղըրմազտան էվվէլ սաղալըղա էրմէյէ պէքլէյէն խասթէյէ պէնկզէր : Յիսուս Վրիստոս տիւնեայա՝ սէնի իմտաարն օլմագսըզըն քէնտին թէմիզլէնտիքտէն սօնկրա սէնի գապուլ էթմէք իչիւն կէլմէտի . իլլա սանա քէնտի գալպինին հիսսինի իլհագ էթմէք իչիւն կէլտի : Իյի պիլիւրիմ քի՝ կիւնահա գարշը աղըր ճէնկլէրէ տայանմալըսըն . լաքին էյէր կէօյիւս վէրմէյի եալընըզ տէնէրսէն , չափուգ ճէսարէթին գաչար , վէ ալթ օլուրսուն : Իմտի՝ ճէնկէ պաշլմազտան՝ Վուրթարըճընա կիթ . զէրէ սահիհ պիլ քի՝ օնուն եարտըմը սանա փէք իգթիզալը օլաճագ տըր : Վուրթարըճըմըզըն պիր չօգ վագըթ տիւնեա իւզէրինտէ գալմասընտան պաշլըճա մէրամընըն պիրիտէ օ՛ իտի քի՝ պիզիմ ի՛ղվալարը վէ տէրունիմիգտէ զուհր էտէն ճէնկլէրի անկլասըն , վէ պիզի աճըսըն : ‘Չօք տէֆա՛ օլուր քի՝ պա՛ղըլարը իղվայըլա վէ կիւնահըլա՛ կիզլիճէ ճէնկլէշիւրէր . քէնտիլէրինին պէօյիւքլէրի՛ տէ՛ օնլարըն պուլունտուգլարը հալի՝ եա ի՛ղվայը ալթ էթմէք իչիւն չէքտիքլէրի զօր զահմէթի թահմին էտէմէզլէր : Խօճալար՝ էքսէրի պէտ չէհրէ իլէ շայիրտլէրինէ թա՛ղիր էտէրլէր , քի էյէր չօճուգլուգ ա՛գլընը էյիճէ խաթըրլարընա կէթիրսէլէր՝ պունու էթմէզլէրիտի : Պիր քիւչիւք չօճուղու պիր սանտալիէ իւզէրինէ օթուրտուրլար , վէ աղըր ճէգա կէօսթէրէրէք՝ եասագ էտէրլէր քի՛ աղզընտան պիր լուղէթ տախի չըգալմասըն : ‘Չօճուգ սէօզ տիյնէմէյի տէնէր , պէլքի պիր եարըմ սաաթ գատար տա տայանապիլիր . սօնկրա ումուլմազ պիր զուհուրաթ՝ ղաֆիլ պիր շէյ ֆիքրինէ կէլիպ նիյէթինի

տէ՛ խոճասընըն օնտա օլտուղունո՛ւ տա՛ դըպրատու-
նուն կանոնլարընը՛ տա՛ մախտուսէն քէնտինէ օլան
եասաղը՛տա ունուտուր , վէ լաֆա պաշլար : Իմ-
տի պու պիր տագիգէլիք իշ օլան իթա՛աթսըզըզը
էտէ՛ր էթմէզ՝ անկլար քի , սէօզ տիյնէմէմիշ ,
կէօզիւ խոճասընըն պօզուգ չէ՛հրէսինէ րաստ կէ-
լիր , քի աշիքեար օնուն գապահաթը վէ թէքտիրէ
մուսթահազ օլտուղունու անկլատըր : Ե իմտի
գապահաթա պագարագ՝ պու թէքտիրին աղըր վէ
միւնասիպէթսիզ օլտուղունա շիւպհէ եօգտուր :
Հագիգաթ՝ օլ չօճուգ ֆէնա՛ էթմիշ օլա պիլիր ,
լաքին եիւրէյէ թէֆթիշ էթմէյէ գատիր օլուպ տա՛
գապահաթըն ասըլ տէյերինի՛ եա՛նի էտէպէ զըթ
օլմասընէ գատար օլտուղունու՛ կէօրէ պիլէնին ին-
տինտէ ֆէնալըզը փէք ազ օլմալը տըր : Ե իւպհէ-
սիզ կերէ՛ք տիր , վէ հէր ա՛գըլը խոճայա էյիճէ
մա՛լիւմ տիւր քի , մէքթէպ իտարէսինտէ պիր խոճա՛
քէնտիսի չօճուգլուգ հալինի հէման ունութտուղու
սէպէպտէն՝ հէր կիւն կէօրտիւյիւ չօճուգ հարա-
քէթլէրինի էտէպ գանունլարընա նէ գատար մուհա-
լիֆ օլուպ եիւրէք քէօթիւլիւյիւնտէն հասիլ օլ-
տուգլարընը եանկըշ անկլամագ թէ՛հլիքէսինտէ
տիր : Իյէր օ՛ քէնտիսի չօճուգ հալինի ունութ-
մուշ իսէ , չօճուգլուղուն ի՛ղվալարընը անկլայա-
մազ , վէ չօճուղուն չէքտիյի կիւճիւլիւքլէրէ՛ հէմ օ-
նու պօրճունտան կերի չէքէն հալէսլէրի իլէ օլան
ճէնկինին շիտտէթինէ ակեահ օլմալ : Զօճուգ
քէնտի պօրճունու էտա էթմէյէ ճէհտ ու ղայրէթ է-
տեր , վէ պու սուրէթտէ հայլի զահմէթ վէ սըգըն-
թը չէքէր . իմտի խոճասը պունու պիլմէյէ գատիր
օլմատըղը՛ հիչ տէյիլ իսէ՛ անկլամատըղը թագտիր-
տէ , չօճուղուն եիւրէյի սօղուր , վէ ճէսարէթի քէ-
սիլիր :

Վութալըմ՝ քի՛ պէօյլէ պիր վարժապետ՝ շունուն
կիպի պիր թէտպիր գուրայօր , վէ դապիաթտէն
խարիճ պիր գուվէթ իլէ տէ՛ ֆիքրինին իճրասընա

գատորը օլա պիլիյօր . վէ տէյօր քի , “ Խաթերիմ
 եէնիտէն քիւչիւք չօճուգ օլայլւմ ” , վէ դպրատունա
 կիտէյիմ , վէ վէրտիյիմ տէրսլէրի քէնտիմ ալա-
 յլւմ , վէ ախէրինէ դութտուրմաղա չալըշտըղւմ
 կանոնլարը քէնտիմտէ դութայլւմ . իքի հաֆթաճըգ
 պու հալտէ գալպլւմ քի՝ չօճուգուղուն չէքտիյի
 կիւճիւք վէ ի՛ղվա վէ մի՛նէթ նէ՛ օլտուղունու
 քէնտի թէճրիւպէմ իլէ էօյրէնէյիմ ” : Տէյէլիմ
 քի՝ մէրամընը իճրա էթտի . մալիք օլտուղու մա՛լիւ-
 մաթլարըն հէփսինի իւստիւնտէն պրագտը , սէնէլէ-
 րին քէնտինէ գաղանտըրտըղը հիյսիէթ գուվվէթի-
 նի թէրք էթտի , չօճուգ ագլընը վէ մէյլինի վէ իս-
 թիտաթընը իւզէրինէ ալտը . էտէճէք օլտուղու եէ-
 նի արգատաշլարընըն հիչ պիրիտի քէնտինի թանը՝
 մագտան օնլարըն ի՛ղվալարընա վէ մէշագգաթլարը-
 նա էյիճէ իլհագ օլմագ իչիւն՝ տէրս ալմաղա եա-
 գընտաքի դըպրատունա՛ կիթտի . պիր չօճուղուն
 չէքտիյի վահմէթի թէճրիւպէ իլէ տույսուն տէ-
 յիւ՛ կիւճ պիր տէրսին իւզէրինտէ պէնկզի սօլար . ի-
 դաաթ նէ՛գատար վահմէթի շէյ օլտուղունու անկ-
 լամագ իչիւն սըգը կանոնլարա տա իթաաթ էտէր .
 եէնի արգատաշլարընըն քէնտինէ էթտիյի պէտ հա-
 րէքէթլէրէ՛ տէ թէհամմիւլ էտէր քի՛ սապըլա
 օնլարը չէքմէյէ իգթիզա էտէն վահմէթի՛ տէ էյի-
 ճէ հիսապ էտէ : Պունլարըն հէփսինի թէճրիւպէ
 էթտիքտէն սօնկրա , քէնտի էվվէլքի հիյէթինի վէ
 նուֆուսունու պուլուր : Եւթը պու թարզ պիր
 թէրթիպին իճրասը միմքին օլսայրտը , օնտան սօն-
 կրա օլ խօճա՛ շալիրտլէրինին միհնէթլէրինտէ նէ՛
 գատար տահա էյի հալէրինտէն անկալա պիլիւրի-
 տի . վէ օնլար հէր պիր զօր մասլահաթտա՛ օնա նէ՛
 գատար զիյատէ ի՛թիմատ իլէ կէլիւրլէրիտի :

Պիգիմ՝ իսէ՛ այնի պունուն կիպի պիր Պուրթա-
 րըճըմըզ վար , քի պունուն հէփսինի պիգիմ իչիւն
 իճրա՛ էթտի : “ Քէլամ թէն օլտու , եա՛նի ին-
 սան օլտու , վէ պիգիմ՝ մապէյնիմիզտէ թէմէքիւն

էթտի'': (Յիսուս Վրիստոս մէլայիք Թապիէթի ալմատը՝ ինսան Թապիէթի ալտը . «Պօրճու իտի քի՝ հէր շէյտէ գարընթաշարա պէնկզէր օլա , քի . . . մէրհամէթլի վէ էմին պաշ քեահին օլա'': (Եբբ . ք . 17.) . «(.)այրփլըղմըզա պէրապէր ածը չէքմէյէ՝ (եա՝ նի հալիմիղտէն անկլամաղա՝) գատիր օլմայան պաշքեահինիմիղ եօգտուր . իլլա կիւնահտան մա՝ տա՝ հէր շէյտէ պիղիմ կիպի Թէճրիւպէ՝ չէքմիշտիր'': (Եբբ . ք . 15) : Վուրթարըճըմըզ պիղիմ չէքտիքլէրիմիղտէ պիղիմ հալիմիղտէն անկլամասընը էջրէնտիյի՝ օվարտըն էմնալի իլէ պէյան օլունտու , վէ շիմտի եէնիտէն պու չօճուգ օլա պիլմիշ խօճանըն էմնալիտէ՝ պիղիմ հէր ի՛ղվալարըմըզտա վէ կիւնահ իլէ ճէնքլէշմէմիղտէ հալիմիղտէն անկլամասընը նասըլ էջրէնտիյի պէյան օլունտու :

Ընճագ պու պապը պիթիրմէնին վագթը՝ տըր : Խսպաթընա մէրամ էթտիյիմ մատտէլէր հէփ շէյլէ խիւլասա օլա պիլիւր : Վիւնահշարընը իքրար էտէրսէն , ա՛ֆվ պուլմագ արզու էտէրսէն , շիմտէն սօնրա սալիհճէ եաշամագ իսթէրսէն , պիր տօսթա վէ պիր հիմայէթ էտիճիյէ վէ սէնին ճէմի՝ մէշագգաթընտա վէ ի՛ղվալարընտա սէնին հալինտէն անկլայրպ սէնի ածըյաճագ պիր զաթա միւհթաճսըն : Պու իքի խուսուստա՝ (Յիսուս Վրիստոս սէնին հալինտէն անկլայրպ սէնի ածըյա պիլիւր : Պիր ատէմ կէօրտիւմ քի՝ վարիյէթլի , վէ քեարա քիսպէ իհթիաճը եօգ պիր քիմսէ իտի , վէ հէքիմլէք էտէր իտի . վէ պու հէքիմլիյինտէ ա՛յլիմ իթիպար գազանմըշ ըտը , պուքիմսէ՝ վիղիթա ալմագ իսթէմէ՛լ իտի . մէրամը սալթ խասթալարըն սըգլէթինտէ՝ օնլարա եարտըմ էթմէք իտի : (.)նուն տիգգաթընը ճէզպ իթմէք իչիւն՝ քիֆայէթ էտէրիտի քի՝ պիր ատէմ քէյֆինի պօզսուն , օնուն իմտատընը արզուլասըն , վէ օնու արատսըն : Խսթէմէղ իտի քի՝ քէնտինի չաղըրմազտան էվվէլ՝ խասթալար խասթալըգտան գալըսընլար . վէ էվվէլտէն գաճ տէֆա՛

խասթա օլտուէն տէյի սօրմաղըտը : Պիր զավալը չօճուգ՝ պուզ իչինէ տիւշէրէք Տէր պիր ազալարը քէչէլէնմիշ օլուպ՝ երլարմա պու հալտէ գալտը . անճապ պու էյլիքեանի քիմնէ՝ Տէր կիւն եանըն կիտէր իտի . վէ պէօյլէ պիր ուզուէն խասթալըգտան օսանմաւըգտան մատա՝ խասթայա մուհապպէթի զիյատէ արթտը : Վուրթարըճըմը՝ զտա պէօյլէ տիր . պիզ օնա տիւշմէմիզտէն իլէրի՝ պիզտէն Տիւ պիր թէտարիք իսթէմէզ . պիզէ չօգ տէֆա՝ եարտըմ էթմիշ՝ վէ եօլտան սափընճա պիզի եօլա կէթիրմիշ իսէտէ՝ պիզտէն օսանմազ : Պիրիսի պիր կիւն օնա սօլտու քի՝ կիւնտէ գաշ տէֆա գարընտաշընա ափվ էթմէք լազըմ՝ ըտը . “Ետի տէֆայէ տէք օլմալը՝ մը” տէտի : Շէվապ վէրտի Վուրթարըճըմը քի , “Տէմէմ եալընըզ ետի տէֆայէ տէք . իլա եէթմիշ քէրլէ ետի տէֆայէ տէք” : Լ՝ճայիպ տէյիլ մի քի՝ պէօյլէ պիր սէօհպէթտէն սօնկրա պիր քիշի՝ չօգ տէֆա՝ պրագմըշ օլտուղու իչին՝ կէօյա Լ՝լահըն ա՝ֆվընա կիւվէնիլմէզ կիպի Քրիստոսա տէօնմէյէ միւշէվվէզ օլտուէն :

Հիսուս Քրիստոս էզիլմիշ գամըշը գըրմազ : Կիւնահքեարար իչին գուրթարըճըմըզն մէրհամէթինին նէ՞ գատար կիւզէլ վէ թէսիրլի պիր թասվիրի տիր : Պաղէպան թիմար էթտիյի պաղէյի թէֆթիշ էտէր . օրտա պիթմիշ նէպատաղլար իչինտէ պիր տէ կէնճ վէ քէօրիէ ֆիտան կէօրիւր , քի օնու ըիւզկեար վուրմուշ տէվիրմիշ . պաշընը քէօքիւնիւ սուվարան սուլարա էյտիլմիշ , պէլքի՝ ա՝ճապա շունու պիւթիւն պիւթիւնէ քէօքիւնտէն սէօքէյիմ մի տէյի տիւշիւնիւր : Լ՝նճապ օլմազ . ֆիտանը տիւզէլտիր . էօրսէլէնմիշ գամըշընը գալտըրըր . պիր տէ տէստէք վէրիւր . չօգ վարմազ ֆիտան գուվվէթլէնիւր , վէ հիւսնիւնէ մալիք օլուր : Պու պաղէպան . Հիսուս տուր զայի՝ֆ վէ տօղրու տուրմազ քրիստոնեայ տախի՝ էօրսէլէնմիշ գամըշտըր : Լէ՞ գատար գրիստոնեալար վար քի՝ տիւշէ-

Ճէքէրի սառթաա՝ օնլարը քէնտի մէրհամէթի գուր-
թարար , վէ պու կիւն օնլար գուվվէթիլէ տօլու
տուր :

Եւլէ իսէ հէփինիզ պու տօսթա՝ կիտին : Գօր-
գունուզու վէ ումուտունուզու վէ աղըլարընըզը
օնուն հուզուրունա թագտիմ՝ էտին : ()՝ հէր շէյ-
տէ սիզին հալինիզտէն անկլար , վէ սիզի աճըր , վէ
հէր նէ վագըթ եօլտան շաշարսընըզ , հիշ շիւպհէ
էթմէզտէն օնա տէօնմէյէ պիւր տագիգէ պիլէ իհմալ
էթմէյին :

ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՊԱՊ

Տո՛ւտ :

Պէնի՛յ տարւոյ տա Պապոստոս
հէր նէ Կիւրսէնիւ, սի-
ղէ վէրէճէրպէր : (Եւն.
ԺԳ. 23 :

Տուա՛նըն մա՛նասը խոստոսունտա սէջլէյէճէքէ-
րիմի՛ օգոսյանլարըն ֆիքրինէ վէ զիքրինէ եար-
տըմ էթմէք իշիւն՝ պիր գաչ պէնտէ թերթիպ է-
տէճէյիմ :

Թ. Տո՛ւտնըն Գո՛ւրբէլի : Եւյի պիր փէտերին
պիր էվլատը՝ տիւնեալի մասլաճաթլարա իլճագ օլ-
մաղա թէտարիքտէ օլաճագ սիննէ էրմիշ օլուպ՝ փէ-
տերի էվլատընը էվտէն տիշարը կէօնտէրմէյէ մե-
րամ էթտի : Պոլնլարըն պիր պիրլերինէ չօգ մու-
ճապպէթլերի վարըտը . վէ պիրպիրինտէն այրըմա-
նըն իգթիզասընը իքիսի՛ տէ պիլերիքէն՝ այրըլաճագ
վագըթ եագլաշտըգճա , չօգ քէտեր էտերլէր իտի :
Փէտերինին տէրտի զիյատէճէ՛ էվլատընըն կիրիֆ-
թար օլաճաղը ի՛ղվալար վէ թէճլիքէլէր իտի . էվլա-
տընըն տախի քէնտի չօճուգլուղունու կէշիրտիյի
րաճաթ սա՛ատէթխանէսինի թէրքէտիպ՝ մասլաճաթ
ղալէպէսինէ վէ պիր ա՛ղիմ շէճիր ղուլղուլէսինէ
տալմաղա կէօյնիւ իսթէմէզ իտի : Խսիւլասա , այ-
րըլմանըն սաա՛թը կէլիպ՝ վիտա՛լէշտիքլերինտէ ,
փէտերի էվլատընա տէտի . “ Ե՛վլատըմ սատըգ օ՛լ ,
սանա ֆարպ օլանը իճրա էյլէ , վէ սա՛ատէթտէ օ-
լուրսուն . փէտերինի վէ վալիտէնի վէ ագրապալա-

րընը խադրընտան չըգա՛րմա , օնլարըն սանա օլան սի-
յանէթլէրինի վէ մուհապպէթլէրինի զիքը էյլէ՝ իղ-
վատէն գա՛չ , վէ սէնին հէր իհթիաճընը պէն կէօ-
րիւրիւմ՝ . պիր շէյ իսթէր իսէն , պանա եաճաղընը
կիպի ալըրսըն . Մալահըն օրմութիւնու սէնինիլէ
օլտուն ” :

() Լ գետտար փէտէրլէր՝ պունոն կիպի պիր հալ-
տէ պու լիսանը գուլլանմալարընտա , մա՛լիւմ օլ-
տուղու վէճհ իւզըէ՝ պիր շէյ վա՛տ էտէրլէր : “ Պիւր
շէյ իսպէր իսէն , պանա էա՛պարղըն իիպէ ալըրսըն ” :
վէ պու վա՛տ՝ էվլատըն մաթլուպու՝ հէր նէ օլուրոա
օլտուն՝ քէնտիսինէ վէրիլէճէք տէյի անկլաշըլմա-
յաճաղը՝ ա՛մմէնին մա՛լիւմիւ տիւր : Պու սուրէթ-
տէ՝ փէտէրին Փիքիրի շու տուր քի , “ Լշէր սէն
պիր շէյի քէնտինէ Փայտալը սայմաղըլա օնու պանա
պիլտիրիրսէն , պէ՛ն տէ օնուն սէնտէ պուլունմամա-
սընը մինասիպ սայմաղ սամ , եախուտ կէօնտէրմէմէ՝
ախէր մախսուս պիր սէպէպ մանի՝ օլմաղսա , օնու
սանա կէօնտէրիրիմ ” :

Պու թագտիրտէ չօգ վագըթ օլա պիլիր քի , պիր
չօճուգ պիր չօգ շէյլէր տիլէյէ , վէ փէտէրի հիչ
պիր քիմսէնին ինտինտէ սէօզիւնտէ տուրմաղ ատէմ
սայըլմայարագ՝ էվլատընըն մաթլուպաթընը րէտա
էյլէյէ :

1. Լշվատը բէնպիսինէ յուղիւր պիր շէյ իսթէյէ
պիլիր : Բէնտի զէվքի իչիւն՝ պապասընըն քէնտի-
նէ վէրմէյէ ա՛տէթ էթտիյի ագչէնին իքի գաթընը
իսթէյէ պիլիր : Իմտի օլ ագչէյի կէօնտէրմէք՝
էվլատընը միւսա՛ատէճի վէ միւսրիֆ վէ միւսէյյէպ
ալըշարըմագ օլտուղու իչիւն՝ պու մաթլուպու րէտա
էթմէք օնա Փարզ տըր . զիրա պու միսիլլի մաթլու-
պուն իճրասընը վա՛տ է՛թմէմիշ տիր , վէ էվլատը
պունու իսթէմէյէ հագգըր եօ՛գ տուր :

2 Սայըլտըն հագգընա՝ էտիուտ րահալընագաթ-
լէ իէլէճէ՝ պիւր շէյ իսթէյէ պիլիր : Տէյլիւմ քի՝
Փամիւնընըն զապթընտա պուլունան պիր թանէճիք

սա՛աթը իսթէր . գապիլ քի պու չօճուգ քիպիրլիյէ տիւշմի՛ւշ տա՛ պէնլիք իտտիասընտա օլմաղըլա , արգատաշլարըմըն եանընտա՝ պունուն ուլա զէյատէ ի՛թիպար քէսպ էտէրիմ գըյաս էթմիշ օլուր : Վէտէրի չէր իգթիզասընը կէօրմէք վա՛տ էթմէսիյիէ , պու մագուլէ մաթլուպունու տա վէրմէյէ պօրճլըմ մու տուր : Դ՛ա՛նն էտէրիմ քի՛ էօյլէ օ՛լմամալըտըր :

Լ՛նճագ քրիստոնեալար գա՛ջ տէֆա՛ Լ՛լաճա պու միսիլլի տուա՝ տէրլէր , վէ իշիտիլմէտիյինէ տէթա՛աճիւպ էտէրլէր : Պիր չիֆտիլք քեաճեսար՝ քէնտի թարլասը իչիւն եաղմուր իսթէր . լաքին օնու ունուծմուշ քի , էօթէ եանընտա եաղմուրուն օնլարա զարարը օլտուղու օն պին թանէ թարլա վար , քի Լ՛լաճ օնլարըն Տէփսինիտէ կէօղէտիր : Պիր գարը տա՛ օղլու տէնիզ եօլճուլուղունտա օլտուղու իչիւն , Լ՛լաճտան՝ (սէօզ կէլիշի) փօրեաղ ըիւզկեարը իսթէր . լաքին ունուծմուշ քի՛ տէրեա իւզէրինտէ պինլէրճէ սէֆինէլէր օլուպ՝ էճթիմալ քի օնլարա լոտօս լաղըմ . վէ Լ՛լաճ օնլարըն Տէփսինիտէ գայըրաճագ տըր :

3 Պէլլի բէճանըն Լալուրու միստիպէլսիզ օլա : (Ը)ու թալըմ քի , օլ կէնճին փէտէրի պիր կիւն փօս թատան պիր մէքթուպ ալըպ՝ օղլունուն եաղըսը օլտուղունու թանըյա , վէ մէօճիւրիւնիւ աչտըգտա՝ շու քէլամլարը օգույյա : “Մ՛ուճապպէթլիւ փէտէրիմ , իգթիզա էտէր քի՛ ծնունդ կիւնլէրի իչիւն էօնիւմիւպտէքի Տաֆթատա՝ պէնի էվէ կէթիրտէսին . կէչէն սէնէ կէլմէտիմ . պու սէնէ մուծլագա կէլմէլի իմ . պու մաթլուպումու ըէտտ է՛թմէ : րէճա էտէրիմ ճէվապընը չափուգ եօլայասըն : Պէնի չաղըրմանա մունթագըր օլարագ՝ պէնտէի սէնին միւթի՛ էվլատըն , Լ՛” : Պու թարզ եափըլմը մաթլուպտան քիմ խօշլանըր : “Չօգ գօրգարըմ , օլմայա քի՛ պիզ տախի չօգ վագըթ Լ՛լաճտան նիյազ ըլա իսթէյէճէյիմիզ շէյի՛ պու գարզտա իսթէմիշ օլալըմ :

Ինքն սանա իւշ թարզ զուհուրաթ , քի փէտէր քէնտի վա'տինի պօզմուշ օլմայարագ' էվլատընըն մաթլուպուռնու ըէտտ էտէ պիլիր : Պու տէտիյի միզ իւշ շէյ' եա'նի բէնիլնէ զարարը' զայրիւնէ նա-
հաֆֆ' վէ Եօլուղ Գարդար Գալապ Էլմէր' ճէմի' պու թիւրլիւ վա'տլարըն իչինէ կիրմէզ :

Պու թարըճըմըզ տէտի . “ Պէնիմ” ատըմտա Պապամտան հէր նէ տիլերսէնիզ , սիզէ վերիլէ-
ճէքտիր ” : Պու պիր ա'տէթա սէօյլէյիշ թարզը տըր . հէր քէս պիլիր վէ կէօրիւ-ր քի' պուռնուն տախի ֆիքրի վէ սինօրլարը եօգարրտա թաֆսիլ էթտի-
յիմըն դրպդըսը' տըր : Հէր նէ վագըթ տուա'մըզ ֆէսատ ֆիքրիլէ օլուր' եախուտ իսթէտիյիմիզ պիզէ մուզիր օլուր' եախուտ ախէրինին ըահաթընա վէ տէվէթինէ քէտէր վերիւսէ , Ղլահըն' պու միա'իլ-
լի մաթլուպուռնու ըէտտ էթմէյէ հագգը վար տըր :

Իյէր քիթապըմը օգույանլարըն պիրիսի' սէօյլէ-
տիլէրիմէ գանըպ կիւնահլարընը իքրար' վէ Յի-
սուս Բրիստոսու քէնտինէ տօսթ սէչմիշ օլուրսա ,
նիյազընը' եիւրէյինտէն Ղլահըն հուզուրունա
թագտիմ էթմէսինտէ' ա'զիմ զէվգ տույար . վէ օլ
զէման գապիլ տիր քի , պագը տէֆա' Ղլահըն մէ-
րամընա մուղայիր օլան պիր մատտէնին գօլայլան-
մասը' իչիւն տուա' էտէ , եախուտ էօյլէ պիր ման-
սուպա էրմէսինի տիլէյէքի , քէնտիսի' օրայա էրմէ-
սի իլէ ալէսսէվի պիր էյլիյէ պաի'ս օլուր զանն էտէ ,
լաքին Ղլահ էյի պիլէքի' ալէսսէվի օլան խայր ի-
չիւն պիր ախէր թարզ թանզիմ լազըմ տըր , վէ
պէօյլէճէ պա'զէն' տուա'ասը գապուլ օլունմազլա-
րըն սըրասընա տիւշէ : Բնճագ պու սըրալարտան
սագընմաղա ճէհտ էտիպ' տուա'մըզը էքսէրի գա-
պուլ էթտիրէ պիլիրիզ : Ղլահտա օլան էմնիէ-
թիմիզ պու տուր քի' օնուն ըէյինէ մուվաֆըզ հէր
տիլէտիյիմիզ շէյտէ' տուա'մըզը տինկլէյէճէք
տիր :

Վրիստոնեալարն արասրնտա՛ պիլէ տուա՛նըն գու՛վէթինէ պիր չօգ իթիմատըզը՛գ վար : Պա՛ղըսը էջլէ ֆիքր էտէր քի՛ տուա՛նըն՝ քէնտիլէրին գալպի իւզէրինէ պիր էյի թէսիրի վար , վէ պու՛նո՛ւն իշիւն տուա՛՝ էտէրլէր . լաքին Մա՛լա՛հ ֆիլ հագիգա տուա՛լարընը տինկլէյէճէյինի վէ դալապլարընը իհ-սան էտէ՛ճէյինի եիւրէքտէն ինանմազլար : Պա՛ղըս-րը տա տուա՛յէ պաշգա պիր իճրա ատտ էտէրլէր : ()նլար պէջլէ միւհհաղա էտէր : Հէր կիւն Մա՛լա՛հ պիզի սըթը էթմէք վէ պիզիմ մասալահաթլարըմըզ օր՛նել էթմէքիշիւն տուա՛՝ էթմէմիզտէ՛ օնա պէնտ օլմամըզ վէ սապը ըլա իշիմիզտէ չալըմաղա մէճ պուր օլմամըզ խադրըմըզա կելիր , վէ իշիմիզին րասթ կէլմէսինին ասըլ փու՛նկարը օլան ախլագ տա-խի տուա՛ պէրէքէթի տիր , քի պիզ օնու՛նլա զաֆէր պուլուրուզ : լաքին՝ պու մատտէլէրտէ տուա՛ ի-շիտիլմիշ տիր տէյէ՛մէյիզ . պու՛ տուա՛նըն զիհին թա՛լիմի օլմասընտան նաշի՛ թապի՛ի հասըլաթը տըր . լաքին՝ “ Պապա սիզէ վէրէճէքտիր ” տէյի օլան վա՛տին իճրասը տէյիլ տիր :

Պաշգա պիր խուսուս տահա վար քի՛ Մա՛լա՛հըն սա-տըզըզընը անկլայըպ վա՛տինէ ի՛ թիմատ էթմէքտէն ուզաղ ըզ : Մաքսէրի տէնիր քի , տուա՛մըզ իշի-տիլտի , լաքին իսթէտիյիմիզ կիպի տէյիլ : Մէ՛սէլա . պիր վալիտէ՛ էվլատընը տէրեա իւզէրինտէ պիլիպ՝ սէլամէթ կէրի տէօնմէսի իշիւն տուա՛տա տէ-վամ՝ էտէր , օղլու՛նու՛ն սաղ վէ էյի սաա՛թտէ օլ-տուղու՛նու՛ տէֆա՛աթլա մէքթուպլարընտան էջ-րէնմէքտէ՛ իքէն , պիրտէ իշիտիր քի՛ օիւվար օլ-տուղու սէֆինէ եա՛ թաշա չարփըպ փարալանմը , եախուտ տէրեայէ զարգ օլմուշ : ()իմտի պու՛նու՛ն տուա՛լարը տիյնէնմիշ տէնիր՝ մի : ()ու թալըմ քի Մա՛լա՛հըն պու աղըր թագտիրի օնու՛ն գալպինի քի-պիրտէն խէլաս էտիպ՝ օնու գուրթուլուշու՛նա մէշ-ղուլ օլմալա՛ հազըր էյլէմիշ տիր . վագա՛ պու պէօ-յիւք պիր գազանճ տըր . լաքին պու ճիւմլէյիլէ՛ օ-

նուն տուա՛լարը տիյնէնմիշ տէնի՞ր մի : Պիր չո՛-
ճուգ պիր պըչաք պուլուպ՝ սագլամաղա պապասըն-
տան րուխսաթ իսթէտիյինտէ , պապասը էվլատընա
պիր քէտէր օլմասըն տէյու՝ գօրգուսունտան պը-
չաղը էլինտէն ալըրսա , օղլունուն րէճասընը գա-
պուլ էթմիշ օլո՞ւր մու : Խայրը . գապուլ օղուն-
մատըգ տուա՛ եօգարտա զիքը էթտիյիմիզ գապուլ
օղունմայաճագլարըն սըրասընտա տըր :

Պէյլէճէ խաղըրտան չըգարմայալըմ քի , տուա՛-
լարըմըզ չօգ վագըթ տիյնէնմէզ . վէ թաճգիգան
տիյնէնմէյիպ րէտտ օղունաճագ տըր : Աէրչի
Վալըթարըճըմըզըն վա՛տի ճիչ պիր խուսուսը տի-
չարը պրագմազ , լաքին ինսանճա լագըրտը իշինտէ՛
ա՛տէթա անկլաշըլանլարըն Տէփսինի Տիւրքի՛ :

Բ. Ալլահն իրապէթինէ Տիւրքի՛ Եւրէ՛յիլէ Կասա՛ Էթե-
լէ : Դիպճէ եօգ քի , պիզիմ՝ Տէր պիր եէվմիէ մասլա-
ճաթլարըմըզ իշին՝ Ալլահա թագտիմ՝ օլաճագ չօգ
նիյազըմըզ վար , օնա իֆատէ էտէճէք արզուլարը-
մըզ վէ գօրգուլարըմըզ վար : Խուսուսա պանա կէօ-
րիւնիւր քի , տէլիգանլըլար քէնտի ա՛տէթլէրինտէն
զիյատէ ֆիրատէ ֆիրատէ տուա՛ էթմէյէ կէրէք
տիր . օ՛լարա Տէր կիւն՝ ախշամ՝ վէ սապաճ Տէր պիր
իշթիաճլարընը տօսթլարընա իֆատէ էթմէք ֆարիզ
տըր : Սանա մուգթագի կէօրիւնէնլէրին Տէփսի օնա՛
տա մուգթագի կէօրիւնիւր . սէնին գայըլարընը վէ
տէրտլէրինի վէ իշթիաճընը սէրպէսթճէ օնա անկ-
լաթ : Այէր պիր չօճուգ՝ Դէնպինէ Կասա՛ օլան
լէյի Ալլահա Լագաթի՛ Էպէ՛մէզաէ , Տագիգաթ օ՛ սա-
ճապըզ տըր . անճագ պուլուն էթմէնիզտէ՛ տախի
գապիլ տիր քի , պա՛ղէն սիզէ ճայիզ օլմայան շէյի
իսթէմէքտէ պուլունասընըզ : Էէր վագըթ պու-
նու լաղըմը գատար ֆարիզ էտէմէզսինիզ : Իսթէ-
տիյիմիզ պիզէ մուզլիր՝ եախուտ նաճագ օլտու-
ղունու պիլմէտիքճէ՛ օնուն մաթլուպու ճայիզ տիր .
լաքին պիլմէտիյիմիզ թագտիրտէ՛ թէքրար մաթլուպ
էթմէքտէն սագընմալը՛յըզ : Վաւիթ՝ ա՛ղիմ՝ րէ-

ճայրլա էվլատընըն է'օմրիւ իչիւն տուա՝ էթտի , լաքին տուա՝սը գապուլ օլունմատը : Վէնտի արզուհալը ըէտտ օլաճաղընը պիլմէտիյի իչիւն՝ տուա՝ էթմէսինէ էյի էթտի : Եւյլէ իսէ՝ Վլահա պիզիմ մաթլուպումուղու թագտիմ՝ էթտիյիմիզտէ՝ ունութմայալըմ քի , պէլքի օնա՝ ըէճամըզը ըէտտ էթմէք տահա՝ մինասիպ կէօրիւնիւր :

Պունու խուսուսա՝ պէլատան գուրթուլմագ իչիւն ըէճա էթտիյիմիզ գէման խաղըրա կէթիրմէյէ միւհճթաճըզ : Վէնտիմիղի Վլահա հապալէ էթտիյիմիզտէ , եիւրէյիմիզ հաֆիֆլէնէ պիլիւր . լաքին պունուէն պէօյլէ օլմասըյըլա , հէր մէճհիլէ քէնտիմիզի թէհլիքէտէն էմին սայմամալըյըզ : Պիր խաս թէլիք՝ եախուտ ֆուրթունա՝ եախուտ պիր շիմէք պիլէ՝ էքսէրի Վլահըն գուլանտըղը ալէաթլար տըրքի , ատէմին ա՝գընը պաշնա չէվիւրիպ՝ քէնտի ճանընըն հիյէթի իւզէրինէ թէֆէքթիւր էթտիրէ . եալընըզ՝ պիզի էսիրկէ՝ տէյու էթտիյիմիզ տուա՝ իչիւն՝ պունլարըն թէլթիպ ու նիզամընը պօզմագ՝ քէնտի իրատէթինին սըրասընա կիրմէզ . սէնին սէլամէթինին էն էմին ասասը պու օլմալը . սէն եիւրէքտէն ինանմալը՝սըն քի՝ Վլահ սէնին տիլէտիյինի էա մէրիւ էա մէրիւ , լաքին օլ խուսուստա խալըրըսը հանկըսը իսէ , էլալէն օնա՝ էպէճէպիլ :

Լաքին սիւալ էտէ պիլիւրսին քի , տէրտիմտէն իւլաս՝ պուլաճագ օլմատըգտան սօնկրա՝ տուա՝տան կէօրէճէյիմ ֆայտա նէ՝ տիր : Չօգ պէօյիւք ֆայտա վար : () Լ թէհլիքէտէն էլպէթթէ հըֆզ օլաճաղընը մուղլագա պիլմէզ իսէնտէ՝ Վլահ օնուն հագգընա խալըրըսըն էպէճէյինէ էմնիյէթլէ իթիմատ էտէրէք ըահաթլըզ պուլապիլիւրսին : Վմմատէյէճէքսին քի՝ շէտիթ պիր ֆուրթունատա պիր կէմիտէ պուլունուպ հէր տագիգէ կէմինին պաթմասը թէհլիքէսինտէ պուլունան պիր ատէմէ պու իթիմատ ըահաթլըզ վէրէ պիլիւր մի : Եվլէթ էյէր օնա թէքմիլէն մալիք իսէ , վէրէ պիլիւր : Եյէր

Վլաճըն տօսթլուղունու քէսպ էթտիյիմիզի սա-
հիճ պիլմէյէ գատիր օլա պիլիւրսէք , վէ էյէր օնա
թէքմիլ ի'թիմատըմըզ օլուրսա , պիզի հիչ պիր թէհ-
լիքէ իւրքիւտէ'մէզ . վէ պիզ հէր եհրտէ վէ հէր պու-
լունտուղումուզ : Հալտէ էմին վէ րահաթ օլմալըյըզ :
'Չօգ տէֆա' քրիստոնեալար էօլիւմիւն եալընըզ լէհ-
լէ'հէ' վագթընտա տէյիլ' իլլա առհէհ էօլէ' կէլտիյի
վագըթտա պիլէ' օնլարըն Վլաճա գապի ի'թիմատ-
լարը օլտուղու էճիլտէն , էմնիյէթ վէ ա'զիմ' րահաթ-
ըզ իչինտէ օլուպ եիւրէքլէրի ֆէրրահլը'գ իլէ տօլ-
մուշտուր : Պիզ թէհլիքէ իչինտէ Վլաճտան հիմայէթ
վէ սիյանէթ դալապ էթտիյիմիզ վագըթ' հէր պլ'ր
ա'լէսսէվի խոսուստա պիզէ վէրիլէճէք տէյիւ իւմիտ
էթմէլիիզ : Վլաճ գալապլարըմըզ' մանի' օլուր
մախսուս սէպէպլէր օլմատըգչա' վէրմէյէ վա'տ էթ-
միշ տիր : Խմտի պիզ պու մախսուս սէպէպլէրի
պիլմէտիյիմիզ իչին' պէօյլէ վագըթլարտա պիզիմ'
էմնիյէթ ու րահաթըմըզ' մութլագա թէհլիքէտէն
գուրթուլաճալըզ տէյի ինանմագտա տէյիլ' իլլա
ճանի կէօնիւլտէն Վլաճըն իրատէթինէ սըղընմագ-
տա' թէմէլէնմէլի տիր : Պիր սէրչէ' պիլէ' օնուն
իրատէթի օլմատըգչէ եհրէ տիւշմէզ , լաքին պապ
նէ' գատար չօգ սէրչէ եհրէ տիւշէյօր : Պիզէ սա-
հիճ վէ թահգիզ պիլմէյէ ֆարզ օլան պուտուր քի'
պիզլմ' էն ալէա տօսթլումուզ մէրամ' է'թմէտիքտէն
սօնկրա' պաշըմըզա հիչ պիր շէյ կէլմէզ : Պունտան
պէշլէ' պիր գազայա օղրատըղըմըզտա օնու ըիլա-
մը'զ իլէ չէքմէլիյիզ :

Գ. Տուա'դա աաֆաէրուհլուգ : Տուա' ճանըն
ասիւտէ վէ րահաթ պիր թա'լիմի տիր , վէ ա'տէթա
պէշլէ օլմալը տըր : Պա'զըլարը զանն էտէրլէր քի ,
էվվէլա' գալպի քէօքտէն : Հարէքէթէ կէթիւրմէյէ
չալըճմայընճա , լայըզը վէճհ իւզըէ տուա' օլմալ :
Պու' վագըթ դայպ էթմէք' վէ պիր' եանղըրշ պէլ-
լէյիշ տիր : Տուա' էթտիյիտէ' հէմ' սաֆտէրուն
հէմ' եիւրէյի րահաթ օլա պիլիւրսին : Վուրթա-

րըճըմըզն պիգէ պրագտըղը տուա՝ էօրնէյինի օգու . "Եա՛ կէօքլէրաէ օլան Պապամըզ՝ ատըն մուգատտէ՛ս օլսուն , փատիշահլըղըն կէլսին " Ե՛ : Պա՛գ՝ նէ՛ րահաթըղզ , վէ սէլամէթ րուհու թէնէֆֆիլս էտէր : Սէնին տուա՛ն մագպուլ օլմագ իչին եալընըզ պի՛ր շէյ իգթիզա էտէր : Սէնին մաթլուպունու՝ Մլաշտան պաշգա քիմսէ վէրէմէյէճէյինի պիլի՛յօրմուսուն . վէ Նիսուս Վրիստոսուն իսմիյիլէ տիլէմէյէ իսթէյին վա՛ր մը : Սէր էօլէ իսէ , թէզ վար , վէ օնտան տիլէ . վէ օլ խուսուստա տույտուղուն ա՛շգ իլէ տիլէ : Մմա էյէր տուա՛ տա աշգընը արթըրմաղա իսթէ՛րսէն , օլ տիլէտիյին շէյէ աշգընը ալըրմայընճա , պունու էտէ՛մէզսին . վէ պունու էտէմէյինճէ , զայրի գիւրըն ճէմի՛ ճահտընըն նիհայէթի՛ ճիսմանի պիր հարէքէթէ վէ պիլթիլն պիլթիլնէ ֆայտասըզ հէրարէթէ՛ գարար վէրիր : Ե իմտի՛ է՛յ պունլարը օգույան պէնիմ ազիզիմ՝ պու ախշամ Մլաշ մագպուլ պիր տուա՛ արզ էթմէյէ հազըրըղըն վա՛ր մը եօխսա եօգտուր , քէնտին անկլայա պիլի՛րսին : Իսթէ՛րմիսին քի ույուտուղուն վագըթ Մլաշ սէնի կէօքլէլիսին : Սէմին օլմաղա իսթէ՛րմիսին տէյու սօրմամ , զիրա պունու իսթէմէյէն քիմսէ եօգ տուր . սօրտուղում շու տուր . իսթէ՛ր միսին քի Մլաշ սէնի սագլամագ իչին՝ Եալագընըն Եանընպա օլսուն : Սէր Մլաշըն օրատա հազըր օլտուղու՝ սանա պիր աղըր եիւք կէլիրսէ , մութլագա օնուն սէնին եանընտա տուրմասընը իսթէմէզ օլմալըսըն : Պունուն զըթը . էյէր Մլաշա՛ պէն սէնին հիմայէնէ լայըգ տէյիլ իմ տէյէրէք՝ Նիսուս Վրիստոսուն իսմիյիլէ պու հիմայէի տիլէմէք զըմնընտա՛ սէնին տօսթունա վէ սանա սիյանէթ էտէնէ էտէր կիպի պիր գըսա վէ ճանի կէօնիլտէն խուլուսի փաք իլէ պայաղը պիր տուա՛ էտէր սէն , սէլամէթլէ րահաթընա՛ պագ . վէ սէնին տուա՛ն էֆէնտինէ մագպուլ օլտուղունա էմին օլ :

Պուրատա՛ պիր միւշքիւլ հագգընա սէօյլէյէճէ-
յիմ , քի տուա՛յէ մէշղուլ օլմաղա արզուլարը օ-
լուպ՝ լայրղըյըլա տուա՛ էտէմէ յօրում զանն էտէն
ա՛գը պաշընտա վաֆիր ատէմլէր պիր չօգ տէֆա՛
պանա իֆատէ էթմիշլէր տիր : Թահմինիմճէ՛ պու-
խղճահար ատէմլէրին պէյնինտէ՛ պու քիթապը՝ ի-
շինտէ տինէ տայիր թա՛լիմ պուլմագ ումուտույու-
լա աշանլարըն պա՛ղըսընըն ֆիքրինտէ կէզէն հայա-
լը շու կէօնէ օլմալը :

“Լայլէր միւշլէլիֆին սէօզլէրինի անկայօրսամ ,
տուա՛մ Լլահա մագպուլ օլմասը իշիւն , եալընըզ
հիմայէ՛ եախուտ ալէլխուսուս՝ Էնթի հիւայէսինէ
Դ-հիւաճ օլտուղու՛ իճիլպէն՝ պէնի հըֆզ ու հիմայէ
էթսին տէյու Լլահա տուա՛ էթմէմ քիֆաէթ է-
տէր : Լաքին պէն պունտա՛ քէնտի մէնֆաա՛թընա
մէշղուլ պիր եիւրէք հարէքէթինտէն պաշգա պիր
շէյ կէօրմէյօրում . պէն չօգ շէյ իսթէրիմ , քի
օնլարը՝ եալընըզ Լլա՛հ վէրմէյէ գատըր օլտուղու-
նու պիլիւրիմ . անճագ պէն օնլարը՝ Կանա իգլիլա
Կըր Կէյու . քէնտի մէնֆա՛աթըմ՝ իշիւն իսթէրիմ .
պու սուրէթտէ տուա՛մ գապուլ օլունուր տէյի
ումմամ : Եիսուս Քրիստոս կիպի պիր տօսթա
միւհթաճըմ քի՛ հէր պիր սըգլէթիմտէ օնա՛ սէյիր-
տէյիմ , վէ հէփ իզվալարըմտա՛ պանա հիմայէթ
էյլէսին : Լաքին պունուն ճիւմլէսինտէ՛ պէն քէն-
տի նէֆսիմի սէվմիշ օլույօրում : Աիւնահ իշինտէ
րահաթ օլմայօրում . պու պանա պիր եիւք տիւր
քի , օնտան գուրթուլմաղա մուհթաճըմ . անճագ
էյէր պէնիմ քէնտի րահաթըմտան վէ սա՛ատէթիմ-
տէն պաշգա՛ տուա՛յէ սէպէպիմ օլմաղսա , գապուլ
օլունաճաղընը ումմամ ” :

Չօգ քիմսէլէրին՝ պու խիղճլէրտէն էօրսէլէնտի-
յինէ շիւպհէմ սօգտուր : Պու ա՛ղիմ տօսթա-
լընա պիւթիւն եիւրէքտէն կիթմէտէ պուլտուգլա-
րը կիւճիւք՝ օնլարը գօրգուտուր : Անն էտէ-
րիմ քի՛ օնլարըն ֆիքրլէրինի՛ քէնտի աղըլարըն-

տան չըգան լուղէթէր իլէ գապիլ օլտուղու գատար աչըգ թա'րիֆ էթտիմ : Իմտի օնլարա վերէճէյիմ ճէվապ տա' պու տուր :

Իտրէպտշու-լի-ն բահալընըն վէ սա'տալէլիլին տրպու-սու' Լըլաճա եագլաշմաղա փէք մինասիպ պիր սէպէպ տիր , պու' Լ'ստուածաշունչուն տախի ճէր եերտէ սէօլէտիյի սէպէպտիր . վէ ասըլ լուղէթէ-րին գուվլէթիլի թէֆտիշ էտինճէ , պու' մէն-ֆա'աթ նիյէթի տէյիլ տիր :

Լ'վլէլա' պու փէք մինասիպ պիր սէպէպ տիր տէ-տիմ : Լըլաճ պիզի եարատան վէ ճիմայէ էտէն տիր . պիզի զա'յիֆ վէ ախէրինէ միւճթաճ եարա-տրպ' գալպիմիզէ տէ բաճաթըգ վէ երջանկութիւն արզուսու տիքմիշ տիր , քի միւտէմ նազարըմըզ չէնպինէ' տօղրուլթմաղա մէճպուր օլալըմ : Պու տիւնեայր' քէնտի բաճաթընա միւթա'ալիպ մատտէ-լէրէ վազիֆէ էտինմէյէն Ստոյիկեան թա'պիր օ-լունուր փիլիսոփալար կիպի առէմլէր իլէ տօլտուր-մատը . քէնտիսի քէմալ տէրէճէտէ սաա'տէթլի տիր . ասըլ սա'ատէթ օնտա' տըր . վէ քէնտինէ կիտէլիմ տէյի' սաա'պէլ տրպու-լամալըզ իսլէր :

Պունտան մա'տա' Լ'ստուածաշունչուն պիզիմ էօ-նիւմիւզէ գօտուղու սէպէպ տէ պու տուր տէրիմ : Ճիսուս պիր աղիմ գալապալըգ իչինտէ չաղըրըր . Լ-տը քի , “Եա' ճէփ հօրուլմուշար վէ եիւքլէնմիշ-լէր պա' ա' կէլին , վէ պէն սիզէ բաճաթըգ վերէ-յիմ ” : Պիր առէմ պու քէլամը իշիթտիքտէ , նա-սըլ ֆիքրինէ կէթիրէ պիլիւ քի , բաճաթըգ ճավ-վէսի եախուտ տիյնէնմէք արզուսու' Վրիստոսա կիթմէյէ պիր էյի սէպէպ տէյիլ տիր : Կիւնաճ-քեարլարըն աշիքեար վէ թէքմիլ էմսալի տէյի' Լ'ե-տարանըն պիզէ կէօսթէրտիյի անառակ որդի տէր , “Պապամըն էվինտէ նէ' գատար իշճիլէրին պօլ էք-մէյի վար , վէ պէն աճըգտան էօլիւյօրուլմ . գալ-գալըմ փէտէրիմէ տօղրու կիտէյիմ ” : Պու ճի-քեայէի օգուտուգտան սօնկրա' քիմ տէյէ պիլիւ քի ,

կիւնահաքեարըն՝ սալթ քէնտի միւհլմաճըղընը տույմասը՝ Վրիստոսա կիթմէսինէ սէպէպ գուլթուլմասը գապուլ օլունմաղ : Շիֆա պուլմագ իչիւն՝ Վրիստոսա կէլէն պինլէրձէ ատէմլէրէ՝ պագըն . կէլմէլէրինին սէպէպի սալթ քէնտի մէնֆա՝ աթլարը տըր տէյի Վրիստոս օնլարտան եիւզ չէվիրտի՞ մի : Պիր քէրրէ Վրիստոսա՝ էվլատը էօլիւմ՝ տէրէձէսինտէ օլան քիպարտան պիր ատէմ՝ եագլաշտը , վէ օնու օրայա կէթիրէն՝ եալընըղ էվլատ մուհապպէթի իտի . օ՝ Վրիստոսա էվլատընը գուլթարսըն տէյի ըէճայէ կէլմիշ իտի : Տէմէյէսին քի օ՝ իման հագընա վէ քէնտի նէֆսինէ օլան մէնֆա՝ աթա պագմա՝ մագ հագընա փիլիսոփաճա տէրին մա՝ լիւմաթ սահապը պիր ատէմ ըտը : զիրա Վուլթարըճըմըղ հիքմէթ վէ միւ՝ ճիւղաթ հագընա պիր սէօզ սէօյլէրքէն , սէօյիւնիւն արասընա կիրիպ՝ “Լիֆէնտիմ” , էվլատըմ էօլմէտէն էն” տէտի : Աէպէպի էյի տէյի տիր տէյի Վուլթարըճըմըղ օնու ըէտտ էթտի՞ մի : Լիվլէթ՝ սէպէպի էյի՝ իտի , սաա՝ պէլտարը , ձէ օնու պուլմագ իչիւն՝ Վրիստոսա՝ կէլմէլէրինին : Եւ , քեաշի հէփ ատէմ օղուլարը քէնտիլէրինի լարեպաշտու թիւնուն վէրտիյի սէլամէթ ու սաա՝ տէթէ աճըգմըղ վէ սուսամըղ տույսա՝ տէ՝ Լիւստան արգուլատըղընը ալմագ իչիւն՝ ճիւմհիւր իլէ օնուն թախթընըն էթրաֆընա սէյիրտսէ : Եւ , էյեր սիզտէն պիրիսի կիւնահատան եօրուլմուշ՝ էյեր ըաշաթլըգ վէ երջանկու թիւն արգուսուլտան աճ չէքէրէք էրիմիշ իսէ , գօվուլուրում տէյի գօրգմասըն , Վրիստոս քէնտիսի տէր քի . “Պանա կէլէնի տիշարը գօվմամ” :

Լիհայէթ . մէթաֆիզիգա էնկինլէրինէ տալըղ տալմէլէրտէն պաշգա քիմնէ եօգտուր քի՝ ֆալիլէթտէն հասիլ օլան սաա՝ տէթ ու ըաշաթլըղըն արգուսուլտան վէ օնուն հագգ օլան դարիգտէ թաշսիլինէ ճէհտ էթմէյի՝ մէնֆաա՝ թի նէֆսիյէ թապիր էտէ :

Փետեր ու վալտէլէրինտէն սըրա վէ նիզամ եջ-
րէնիպ՝ պունլարա թա՛լիմ էտէն վէ քէնտի ճիւզի
մասլաճաթլարընը սըրայա գօմատա պիր զէվզ տույան
իքի չօճուգ կէլիպ, թավա: իչինտէ պօշտա աթըլ-
մըշ պիր պէջիւք եազըլիւանէյի քէնտի օտալարընա
ալմաղա թուխսաթ իսթէրլէր . քի օնտա՝ քիթապլա-
րընը վէ քեաղըտլարընը վէ օյունճաղլարընը չըֆզ
էտէպիլիւնլէր : Պապալարը պիլիյօր քի, չօճուգ-
լար կվվէլտէն եազըլիւանէնին կէօզլէրինի վէ ճէք.
մէճէլէրինի մապէյսլէրինտէ թագսիմ էթմիշլէր, վէ
եէնի մալիք օլաճագ մալլէրինին իւզլէրինէ փէշին
սէվինիյօրլար : Պու Ֆէրրաճլըգ իւզլէրինտէ՝ սէ-
յիրտիպ օլ ա՛ղիմ եազըլիւանէյի եերինտէն գալտըր-
մաղա քէնտի ի՛զնինէ պէքլէտիքլէրինի կէօրիւր : Ե-
կէր փետերլէրի օնլարա սէջլէսէ՝ քի՝ “ Ե՛յ օղուլա-
րըմ, պու գատար քէնտի մէնֆաա՝ թընըղա եէլթէն-
մէնիզէ ճանըմ՝ չօգ սըգըլըյօր, վէ չօգ շիւպճէ էտէ-
րիմ քի՝ պու եազըլիւանէյի պէնտէն՝ օնու մալիք օլ-
մանըղտան պիր զէվզ տույաճաղընըղը ա՛գընըղ քէս-
տիյի՝ իչիւն իսթէյօրսուլնուզ . պանա կէօրիւնիւր
քի, էշեանըղըլազըմը կիպի կիւզէլ վէ եագըղըղը
եէրլէրէ տիզիպ՝ քէ՛յֆ էտէճէքսինիզ, եախուտ
էօյլէ տիւշիւնիւրսիւնիւզ քի, եաղմուրլու ճավա-
տա տիշարը չըգամայըպ՝ օտանըղտա մաճպուս կիպի
գալաճաղընըղ կիւն՝ եազըլիւանէ սիզտէ օլուրսա,
էյլէնէ պիլիւրսինիզ : () Դուլլարըմ՝ պու էյի շէյ
տէյիլ տիր . սիզէ՝ քէնտի մէնֆաա՝ աթընըղ, գըլա-
վուզ օլմուշ տուր : Պիր քիմսէ քէնտինէ ճիւզի
պիր ֆայտա աօղաճաղընը մէ՛միւլ էթտիյի շէյի
թալապ էթմէսի՝ մէնֆաա՝ աթի նէֆսիյէ մէրամընտան
ի՛պարէթ տիր : Պունտան էյի պիր սէպէպինիզ
օլմատըղճա՝ իսթէտիյինիզի սիզէ վէրէ՛մէմ ” : Իմ-
տի պէջլէ ճէվապ վէրէն փետերին ճագընա ա՛-
ճապա նէ՞ տէր իտինիզ :

• Փետերլէրի պու ճէվապը քէնտիլէրինէ՝ չէր նէ
գատար աղըր սուրէթ կէօսթէրիշիյիլէ վէրսէ տէ ,

էվատլարը զանն էտէճէքլէ՞ր մի քի՛ պապալարը շա-
գասը՛ղ սէջլէյօր : Հագիգաթ պու տիւնեատա
հիչ պիր փէտէր պու միսիլլի սէօզ սէջլէմէզ . վէ
էյէր տիւնեամի փէտէրլէր էվատլարընա էյի շէյ-
լէր վէրիլլէր իսէ , նէ՞ գատար տաշա զէյատէ սի-
զին կէօքտէքի Վէտէրինիզ՝ տիլէյէնէ քէնտի Մ-
զիզ իուհուհու վէրէճէք տիր . եա՛նի՛ օնու գըյ-
մէթլի վէ քէնտիլէրինէ հասսիյէթլի վէ մուգթազի
պիր շէյ կիպի իսթէյէնլէրտէն պու քէրէմինի էսիր-
կէ՛մէյէճէք տիր :

Եաքին մէնֆա՛աթի նէֆսիյէ մէրամը տէմէք՝ նէ՞
տէմէք տիր : Եյէր պու տէտիյիմիզ եազլիսանէ՛
սապըգա պու չօճուգլարըն պէջի՛ք գարտաշլարընա
վէրիլլիշ՝ վէ հալէա օնուն զապթընտա իքէն , քիւ-
շիք գարտաշլարը էլլէրինտէն ալմագ իստէմիշ օլ-
սալար ըտը , մէնֆաաթը նէֆսիյէ՛ մէրամը տէնէ
պիլլի իտի : Եթէրինն հագգընա Ռ-պաթալէ՛ վէ օ-
նուն իսթիյալէնէ Ռ-անա՛ալ էթմէքտէն պիզէ սա-
գընմագ ֆարզ տըր . ֆագաթ էյէր պիր քիմսէ եր-
ջանկուծիւն վէ րաշաթլըգ իսթէրսէ , Ելլաշա՛
տօղու վարսըն . “ Եա՛ առաւելլալ՝ սույա՛ կէ-
լին ” : Աիզի չաղըրան Ելլաշ՝ առաւելլալ՝ գօրուն-
տան վարտըղընը՛ղ իչիւն սիզի գօլմագ :

Դ . Եթէ՛ Եգաթալլալ առաւելլալ . Պու իգ-
տամ՝ պի հուզուրլուգ տէյիլ տիր . վէ Ելլաշ պուն-
տան թա՛ճիզ օլմագ : Եւետարանտաքի թէմնիլ-
տէ նագլ օլունան տուլ գարընըն ա՛ճուղէլլիինէ
սէպէպ՝ հաքիմին ինսաֆսըզլըղըյըտը : Վուրթա-
րըճըմըղն պիզէ տէտիյի եօգ տուր քի , Ելլաշըն
պիզիմ տուա՛մըղ տիյնէմէյէ կէօյնիւ օլմայըպ՝ պի-
զիմ օնուն կէջնիւնիւ էթմէք իչիւն օնա ինատ ու
իգտամըմըղ ըլա եանաշմալըյըզ : Պիզէ պօրծու
վար տա՛ օնու իսթէյօրուզ կիպի մութալէպէ սու-
րէթինտէ՛ տէ տուա՛ օլմագ : Հաճէթսիզ օլմատան
տաթի՛ մաշճուպ վէ սաքին օլմագ գապիլլի շէյ
տիր :

Ի՛նչի՞նչ է մէյտան պուլմուշ պիր եանդըն պել-
լէյի՞ն վար քի, տուա՛ էտէն քիմնէտէ քէնտինին
Լլաճա թագտիմ էյլէտիյի ա՛րզուհալ՝ մո՛ւթլա-
գա տիյնէնիր ի՛թիգատը օ՛լմատըգձա՛ օլ տուա՛
Լլաճա մագպուլ տէյիլ տիր. վէ իման տուա՛սը
տէտիքլէրի տէ պո՛ւ տուր : Պու՛նուն իչիւն չօգ ա-
տէմ քէնտիլէրի՛ եախուտ ախէրի իչիւն տիլէտիքլէրի
օրնութիւնլարը գազանմաղա պէօյիւք արզուլարը
օլմաղլա, տուա՛ էթմէլէրինտէ՛ տուա՛մըզ գապուլ
օլունաճագ տըր տէյի՛ քէնտի՛ էրինի ինանտըմագ
իչիւն չօգ զահմէ՛թ չէքէրլէր :

Պու եանդընլըղն սէպէպի, օ՛ տուր քի, պունա
իգթիղա էտէն իմանըն նէ՞ օլտուղունու էյի՞ն
անկլայամամըլար տըր : Լլաճ պիղէ՛ ասլա քէն-
տիսինէ եօլ էօյրէթմէյէ հագգ վէրմէմիշ տիր :
Պիղէ՛ տիլէտիյիմիղի վէրմէյէ սէօզ վէրմիշ տիր .
լաքին պու վէրտիյի սէօզտէ՛ ինսանըն ատէթա սէօյ-
լէյիլէրինտէ պու միսիլի վատլէրտէ հէփ անկլա-
շըլան գալիլլէ՛ր անկլաշըլըր. վէ պունտան պէօյլէ
տուա՛լարըմըզ օնա՛ Լստուաճաշունչ օնուն հագ-
գընա “քէնտինի արայանլարըն ի՛վագընը վէրիր”
տէտիյինէ ինանարագ թագտիմ էթմէլի իղ. վէ է-
լիմիղտէն կէտիյի գատար ա՛շգ ըլա տուա՛ էթտիգ-
տէն սօնկրա՛ խոյը բլը օլանընը ելմէնին իշնի օնա՛
պրագամագտան պաշգա՛ պիղէ պիր շէյ գալմազ : Ի-
ման Գուսա՛սը տէտիքլէրի պո՛ւ տուր, վէ էֆէնտիմի-
ղին՝ շիֆա պուլմագ իչիւն հուզուրունա կէլէնլէր-
տէն տէ իսթէտիյի իման պո՛ւ իտի. օ տէմէյօր քի .
“ Ինանը՛ր մը սըն քի պունու եպէճէյի ”. իլա՛
“ Ինանը՛ր մը սըն քի՛ պունու ելմէյէ Գուսա՛սը ”
տէյօր : () նուն իչիւն՝ “ տիլէտիյինիղի ալաճաղը-
նըգա ինանըն ” սէօղիւ՛ պունտան պաշգա պիր շէյ
անկլաթմազ : Իմտի Լլաճըն տուա՛մըզ տիյնէ-
մէյէ գուտրէթի վէ մէրամը վա՛ր տըր, վէ խալըլ-
լը օլտուղու վագըթ տայմա տիյնէր. ամա պիղէ
կիղլի օլան չօգ շէյլէ՛ր վար քի, պիղիմ՝ մա՛լիւմիւ-

միւշ օլտուղու սուրէթտէ՝ գապիլ տիր քի , տուա՝ մըզը պիր ախէր թարզա թէպտիլ էտէրլէր իտի . լաքին Ղլաճ օնլարըն հէփսինի պիլիւր . իմտի քէնտինէ՝ պրագալըմ քի , հէր պիր շէյէ՝ քէնտի ա՛լիմլիւյի՝ իլէ գարար վէրսին : Իման Կուտա՛սը պո՛ւր :

Ղլաճ զայէթ միւթա՛ալ վէ եիւճէ՝ տիր , վէ քէնտի ի՛նայէթլէրինի քէնտինէ մինասիպ կէօրիւն տիւյիւ վէճհիլէ թագսիմ էտէր . իմտի Ղլաճա՝ սաֆ տէրունուլա՝ վէ մաթլուպ էթտիյիմիզ օրնուլթիւնա միւշթաճ օլտուղումուղու էյի վէ տէրո՛ւնի գալպտէն տույմաղըլա կիտէլիմ . անճագ մաճճուպանէ օնո՛ւ տա տիւշիւնէլիմ քի , հէր պիր շէյի՝ Ղլաճ պիզտէն չօգ ուզագտան կէօրիւր , վէ պիզտէն չօգ էյի վէզն էտէր , վէ հէր մաթլուպաթըմըզըն գարարընը վէրմէք հագգընը՝ քէնտիսինէ հըֆը էթմիշա՛իր :

Պու սէյլէտիյիմիզ՝ կէրէք հոգևոր օրնուլթիւնլար իչիւն վէ կէրէք սայրըլար իչիւն պո՛ւ միւնվալիւզըն անկլաշըլըր : Տին մատտէսինին տիւնեատա իլէրիլէմէսինին թարզընը՝ քիմսէ անկլայամազ , վէ քիմսէ տէ էնճամ նասըլ օլաճաղընը շիմտիտէն պիլէմէզ : Ընճագ՝ տիւնեատա հիչ պիր քիմսէ եօգ տօւր քի՝ իրատէյի ճիւզիյէ հագգընա նէ՝ ի՛թիւ գաթտէ օլուրսա օլտուն՝ Ղւետարան քարոզուլթիւնունուն հանկը մաճալտէ զաֆէր պուլաճաղը վէ նէրէտէ գապուլ օլունմայաճաղընը գարար վէրմէսի՝ Ղլաճա՝ մախսուս օլտուղունու թանը՛մասըն . զիւրա պու տիւնեատա Ղւետարանըն իլէրիլէմէսինին թանզիմի օնա պաղըլ տըր : (իմտի հա՛նկը քրիստոնեայ վար տըր քի՝ Ղլաճա քէնտի գուտրէթիին իճրասընտա գարար վէրտիրէն գանունլարը պէն անկլարըմ տէյի էյիւնէ պիլէ : Ե՛թ գատար քիմսէլը զանն էտէրլէր քի՝ պիր շէհրին մէճմու՛էն տիւնէ կէլմէսի՝ Պուրթարըճըմըզըն շէրէֆինէ տայիր պիր մատտէ՝ օլտուղունու պիլէրէք՝ ինսան գալպի

իւզէրինէ Մլաճըն գուարէթինին իճրասը էլէրին տէ՛ օլսա , պիր համլա տա՛ հէփսինի պիրտէն տինէ՛ կէթիրիւլէր իտի . վէ րահաթլըգ հէմ գուտսիյէթ հիւքիւմէթինին ա՛ղիմ սէյրանընը պինլէրճէ ա տէթ նուֆուսուկ մապէյնինտէ ի՛ճատ էտէրլէր ի տի : Շիմտի թու թալըմ քի՛ պիր պէօյիւք շէհրին ճէմի՛ սահիհ քրիստոնեալարը եէքտիլ օլուպ՝ ճանը կէօնիւլտէն Մլաճա տուա՛ էթսէլէր քի՛ էթրաֆլարընտա օլան պիւթիւն ճէմա՛աթը քէնտինէ՛ չէվիրտին : Շիւպհէ եօգ քի , քէնտիլէրի՛ ատէթտէն խարիճ օրնուլթիւնա՛ նայրլ օլուլար . լաքին ճէմի՛ շէհր պիր կիւնտէ տէօնէ՛ր մի : Խայրը : Եէ՛ իչիւն : Չիւնքի Մլաճ քէնտի Մլետարանընը գալիլէտիյի վագըթ՝ էօյլէ է՛թմէտի : Եւսըլ քի՛ չօգ վագըթ թէք թիւք ատէմլէրի քէնտիսինէ չէվիրտիսէ , նէ՛ իչիւն պիւթիւն միլլէթլէրի տէ՛ մէճմուկի՛նի պիրտէն՝ փաք վէ հիլէսիզ տինէ չէվիրմէզ : Պէքի պիրիսի տէյէքի , պու՛ քէնտիմիզտէ տին վէ սըտգ էքսիքիլիյի օլտուղու իչիւն օլմայօր : Եւյլէ իսէ , նէ՛ իչիւն Պօղոս առաքեալը զահիրէ կէթիրէն գուարէթ՝ շիմտի՛ տէ պինլէրճէ Պօղոս կիպի ատէմլէր չըգարըպ՝ պիր համլատա ճէմի՛ տիւնեայր չէվիրմէյօր : Պուկա քի՛մ ճէվապ վէրէ պիլիւր :

Թէճրիւպէսի օլուպ տիգգաթլը քրիստոնեալար պու սահիֆէլէրի օգուտուգտա , էլպէթ տէյէճէքլէր տիր քի՛ “ Եւյլա՛ պիզ՝ քէնտի թէնպէլլիյիմիզէ էօ՛ղիւր թու թմագ իչիւն՝ պու ճշմարտութիւնու նէ՛ գատար պօղմաղա մայրլ ըզ ” : Եւվէթ՝ տօղրուսու պու տուր : Եւսան գըսմը հէր պիր մէճ պուրիէթտէն խէլաս պուլմաղա՛ էօյլէ՛ պիր հազըր տըր քի , Մլետարան քարոզել էտէն քիմսէլէր պիլէ ինսան ճէվապ վէրմէյէ պօրճլու օլտուղունու տույմասընը զայպ է՛թմէսին տէյի գօրգուլարընտան՝ չօգ վագըթ սատագաթ իւզրէ Մլաճըն ինսան գալպի ի՛ վէրինէ օլան միւքէմմէլ հիւքմիւնիւ աշիւքեար . անկլաթմաղա խէվֆ էտէրլէր : Եւսէլա՛ պիր

գարը Ալահտան քէնտի էվլատլարընըն եիւրէյինի չէվիրմէսինի տիւէր . վէ Ալահ քէնտի տուա'սընըն իճրասընըն էտինճէյէտէք՝ իսթէտիյի օր'նութիւնիւ ալմաղա՝ Ալահ քէնտինին տէ դայրէթինէ վէ չալըջմասընա պագար իտիյինի պիլմէյիլէ , էտէ պիլէճէյինի իճրա' էտէր . լաքին ա'մէլին պէօյի'քլիւյինէ պագարագ՝ օնուէն էթտիյի Տիչ տիր , եախուտ Տիչ կիպի պիր շէյ տիր :

Անճագ Աստուածաշունչուն քէլամընըն էյրի Փիքիրէ ալմանըն Տիչ պիր իգթիզասըն եօ'գտուր , Տէմ տախի պու՝ օնտան սագընըլմազ պիր շէյ տէյիտիր : Ալահըն ինսան գալպի իւզէրինէ օլան գուտրէթինին հուտուտու օլմատրգճա՝ ինսանըն նա'սըլ քեա'միլէն ճէվապա պօրճլու օլաճաղընըն անկլամագ պիզէ Տէր նէ գատար կիւճ իսէ , ինսան քէնտինին քիմէ պէնտ օլտուղունու պիլմէսիյիլէ՝ պու պօրճունու տախի տույմաղա քէնտիսինէ գապիլ տիր : Ան չօճուգ թէրպիէ էտէն քրիստոնեայ խաթունա՝ պագ : Տայմա Ալահտան՝ քէնտինէ թէպիմ օլան չըրագլարընըն օր'նել էթմէք տիւէր : Արագլարընա մուգթաղի օլան խուսուսաթը կիզլիճէ՝ Ալահա արզ ու թագտիմ էտէր . կիւնաճլարընըն ա'ֆիլ օլմասըն իչիւն տուա՝ էտէր . չօճուգլարըն գալպինէ րաճաթլըգ վէ երջանկութիւն տաղըթմագ իչիւն՝ վէ եիւրէքլէրինի թէմիզլէմէք իչիւն . վէ պիր տէրտի օլանլարըն թէսէլի էթմէք իչիւն վէ սա'ատէթէ օլանլարըն սաա'տէթի գիյատէ արթմագ իչիւն Աոգին Սուրբուն եարտըմընըն տիւէր : Իմտի քէնտի արզուլարընըն իճրասընըն կէօրիւր , վէ Ալահըն օր'նութիւնու օլտուղունու պիլիր . գալպի թէպտիլ էտէն եալընըզ Ալահ տըր , վէ տուա՝ էթտիքտէն սօնկրա՝ էտէճէք պիր շէյ գալմազ տէյի վէսիլէ էտէրէք՝ վագթընըն պօշա կէչիրմէզ : Իսայրը . Տէր սապաճ քէնտի կիւնիւնիւ՝ Ալահտան թէքմիլինի նիյազ էյլէտիյի մատաէնին իլէրիլէնմէսինէ տայիր պիր շէյ էթմէյէ եիւրէք տօլուսու արզու իլէ պաշլար , վէ պիր շէյ

տէ ետիար քի՝ քէնտի էյիլիյի իլէ՝ ագրանլարը քէնտինտէն մուհապպէթ վէ էմնիէթ քէսպ էտէրլէր . վէ պին թիւրլիւ եալընըզ քէնտի պուլա պիլէճէյի թա՛րիֆի միւշքիւլ խուրտէ եօլարըլա՝ տայմա հապպէթիլէ տօլու եիւրէք տուա՛սընտա մաթլուպ մուէթաիյինի ֆիլ հագիգա էլէ կէթիւրիւր :

Պու տայմա պէօյլէ տիր : Պիր քարոզիչ քէնտի զայի՛ֆլըզլարընա էօ՛ղիւր էտէճէյինէ՝ մէճպուրիւ էթինէ իլէրի կէթիւրսէ , էմէյի արթաճագ եէրինէ՛ անիտէ էքսիլիւր : Լ՛ճայի՛պ կէօրիւնիւր՝ անճագ ինքեար օլունմազ պիր հալ տըր քի , զիւ՛իւմճէ ճէմի՛ գուտրէթի ինսանտան գալտըրըպ տա՛ հէր շէրէֆի Լ՛լահա վէրէն՝ էքսէրի ա՛մէլինտէ եօրուլմագ պիլմէզ , վէ իշի պէրէքէթլի՛ օլուր :

Պու պապըն խիթամընտա՝ օգույանլարըմա՝ ըէճա՛ էտէրիւմ քի , պունտան պէօյլէ քէնտի հէր հաճէթլէրինի վէ միւզայիգալարընը՝ Յիսուս Վրիստօսուն իսմիյիլէ Լ՛լահա թագտիւմ էթմէյի քէնտիլէրինէ առէ՛թ էթսինլէր : Ումմա՛մ քի՛ եազտըզլարըմ հէփսինէ տէ ֆայտասը օլսուն :

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՊԱՊ

Պօրճո— Իհալ Էլմէր :

Չիւն պուշարը պիւրիւնէ-
նիւ, նէ' Դաւիթը ուրիշ' Էյեր
օնարը Էրէր' Էնիւ : Յովն .
ԺԳ . 17 :

Ումարըմ քի' օգույանլարըմըն . Տէփիսի' Թա'րիֆի-
նէ չալըշտըղըմ կանոնլարը աչըգ անկլայըպ' Էլ-
ան նէ' Էտէճէքլէրինի Փարգ Էթմէյէ գատըր տըր-
լար : Պիրինճի պապտա Թափսիլ օլունան կիւնաճ
իգրարը մատտէսինի Էօրնէ'ք Թուլթալըմ : Պու-
նուն իւղէրինէ եայլընըղ եարըմ սա'աթ Թէֆէքթիւր
Էթմէնտէ' անիտէ վէ մոլթլագա խադրընա կէլէճէք
քի' փէք չօգ տէֆա' Մլաճա իթա'աթսըղ պուլուն-
մուշտուն . վէ Փէնա օլտուղունու պիլտիյին շէյի
Էթմէնտէ , Էֆէնտիսին կէօղիւնտէն տիւշիւպ' ճանը-
նըն րաճաթընը պօղմուշտուն : Պունու Տիչ քիմ-
սէ ինքեար Էտէմէյ : Ինսան մապէյնինտէ' տինէ
տայիր Տէր նէ' գատար Փըրգալար վար ըսա , զանն
Էտէրիմ օնլարտա' Մլաճըն վարըղընը Թանըյըպ
իւսանըն կիւնաճա տիւշմէսինի վէ կիւնաճլարընը
Մլաճա իքրար Էթմէսի Փարգ օլտուղունու Թանը-
մայան պիր Փըրգա եօ'գ տուր :

Իրագաթ Փէնա ա'մէլտէ պուլունտուղունու Էյի
անկլաման' վէ ճանընըն րաճաթընը' տախի ղայպ Էթ-
մէն իլէ' վարըպ Մլաճտան Թողուլթիւն վէ տէֆա'
քէնտիսիյիլէ պարըշմաղա տախի նիյաղ Էթաի'ն
փի : Իճթիմալ քի' նէչէլէր վար քի պու պապը

օգույուպ քէնտիլէրինէ ֆարզ օլանը անկլամը օլալէր , վէ օնուն տողըուղունա ա' գըլլարը' տա երմիշ օլա , վէ պէյլէ իքէն , եինէ պու մատտէնին իւզէրինէ Տիչ պիր նիյէթէ գարար վէրմէզտէն' քիթապը գափամը պիր եանա գօմուշլար տըր : Վիշի քէնտիինէ ֆարզ օլանը թանըմագ' վէ իճրասընա մուգայէթ օլմագ պիր պիրինտէն փէք ֆարգը իքի շէյ տիր :

Պու մահալէտէք' քիթապըմը օգույանլարա սալթ քէնտիլէրինէ ֆարզ օլանը թա'րիֆ վէ պէյանընա չալըշտըմ' : լաքին օնուն իճրասընա իգտամ էթմէք հագգըն ա' սէյլէտիյիմ' զայէթ ազ պիր շէյ տիր : Ընճագ գալէմիմին ալթընտա սաղըրլար արթտըգճա' վէ պէն բարեպաշտութիւն կանոնլարընը թա'րիֆ էթմէյէ չալըշտըգճա' չօգ տէֆա' գալպիմէ պիր գայղըլը թէֆէքքիւր սըգլէթի կէլտի : Պու շէյլէրի օգույան եախուտ ախէրինին օգուտողունու իշիտէն նէչէ' քիմնէլէր օլա պիլիր քի' ա'մէլիլէ օնլարըն իճրասընը էթմէյէ թէնպէլէք էտէրլէր :

Սէլա վաֆիր քիմնէլէր օլա պիլիր քի , պու քիթապտա գապահալթ իգրարը խուսուսունտա եազտըղըմ' պապը օգույուպ պիթիրտիքտէն սօնկրա' օնտա թա'րիֆ էթտիյիմ' ֆարղըն էտասընը քէնտիլէրինէ անլա վազիֆէ էտի'նմէտէն , քիթապը գափալը պիր թարաֆա գոյալար : Վէյլէ քիմնէլէր' քէնտի պօրճլարընը թանը'մամաղա' եախուտ օնլարը ինքեար էթմէյէ գատըր տէյիլլէր իսէտէ' տողըուտողըույա Ըլլահա կիտիպ գապահալթլարընը սերպէսթճէ իքրար էթմէյիլէ օնունուլա պարըշմալարընը վէ սէլամէթլէրինի արայաճագ եէրտէ' քիթապը' պիլէ ունութտուլար , վէ պու քիթապըն օնլարըն ֆիքրինտէ միւթալա'ա էյլէտի ճէմի' մուգթազի թէֆէքքիւրլէրի' իճթիմալ քի հէմէն պիր գաչ տագիգէ միրուրի' տաղըթմաղա քիֆայէթ էտէ . պու սուրէթտէ օնլար' եինէ եէնիտէն քէնտիլէրին կիւ-

նա՛հ եօլունտա եիւրիւմէյէ պաշլարլար : ()նլա-
րըն պու հարաքէթի՝ լալա՛հա՛ գարշը կիւնահլարը-
նըն աղըրլըղընը փէք գօրգուլաճագ տէրէճէտէ ար-
թըրմագ տըր :

Պիր քիւհիւք գըղճըղաղ՝ պապասընըն ըիզասընա
մուղայիր էվտէն տիշարը չըգտը . իմտի օնա էվէ
կէլմէյէ էմր էթմէք իչիւն՝ արգասընտան գարտաշը
կէօնտէրիլտի , վէ օ՝ սէյիրտիպ՝ գըղգարտաշը-
նա եէթիշտի , վէ մէ՛մուրիէթիւնի էտա էյլէտի :
Վըղ՝ օնտա պիր փարչա տուրուպ՝ քէնտինէ կէլէն
էմրին իւզէրինէ թէֆէքքիւր էտէրէք՝ նէ՛ եափա-
ճաղընը պիլմէտի . պապասընը վէ քէնտինէ Փարզ
օլանը տիւշիւնտիւքտէն սօնկրա՝ օլ իչինտէ սէյիր-
տիպ օյնամաղա նիյէթ էթտիյի կիւզէլ եէշիլէնմիշ
չայըրլըղըն իւզէրինէ պագըպ՝ պու զէվքին քէնտի-
սինէմէն՝ օլմասընըն իւզէրինէ պիր ա՛հ չէքէրքէն ,
անիտէ գալպինտէ պիր միւճատէլէ փէյտա՛հ օլտու .
իմտի տէօնիւպ հի՛չ պիր շէյ վազիֆէ էտինմէյէրէք
չայըրլըղըն իչինտէ սէյիրտմէյէ պաշլատը : ()նու
տէօնտէրիւմէյէ կէօնտէրիլէն պունու կէօրիւնճէ ,
քէյֆի գըրըգ աղըր աղըր էվէ տէօնտիւ : Իմտի
օնուն քէյֆի նէ՛ իչիւն գըրըլըյօր . քէնտինէ տիւ-
շէնի իճրա է՛թմէտի մի : Վէտ էթմիշտիր . լաքին
գըղգարտաշընըն իքի գաթ գապահաթըլ օլմասընը
տիւշիւնիւր . վէ օնու ֆիքր էթտի քի՛ քէնտինին
կիթմէսի՝ գըղգարտաշընըն էվէ տէօնմէսինէ վէ գա-
պահաթընը թանըյըպ ա՛ֆվ տիլէմէսինէ կիւզէլ
պիր վէսիլէ իքէն՝ օ՝ սէօզիւնիւ տինկլէմէտիյինտէն
իթա՛աթսըղըղընը արթըրըպ՝ փէտէրինին ա՛տիլ
իրատէթինէ գարշը օնուն եիւրէյինի տահա՛ զիյա-
տէ փէքիշթիրտի :

Վրիստոնեայ վարդապետինին տէ՛ քէնտի քարո-
զունու տիյնէյէնլէլէ օլան մէ՛մուրիէթի պունոն
կիպի տիր , օնլար իթա՛աթ էթմէք իչիւն քարոզու
տիյնէմէմէլէրինտէ՛ իթա՛աթսըղ պուլունմագ իչիւն
տիյնէմիշ օլուրլար . վէ հէր նէ՛ գատար քէնտի

զիմմեթլէրինին իճրասընը րէտտ էտէրլէր իսէ , եիւ-
րէքլէրի տէ օլ գատար կիւնաճ իչինտէ փէքլէշիր :
Պուճուճն իչիւնն աօլա շիւպչէմ' եօգ քի , պուճուճն
կիւպի պիր քիթապըն մէրամը եիւրէյի փէքլէշիր-
մէքտէն ճէր նէ' գատար փէք իրաճ իսէտէ , էյէր
միւրատ էթտիյի թէսիւրի վէրմէզսէ , էլպէթթէ
չօգլարըն եիւրէյինի փէքիթմէյէ սէպէպ օլաճադ
տըր : Ա' է պուճ' ա'ճապըպ տէյիլտիր . շիւն Ա'ե-
տարան տախի' պազըլարընա միւճլիք պիր գօգու օ-
լուպ էօլտիւրիւր , վէ պազըլարընա ճալաթ վէրիճի
պիր րայիճա օլուպ' է'օմիւրէ էրտիրիր (ք . Ա'պնի .
բ . 16) :

Ա'յ քիթապըմը' օգույան ա'զիզիմ' , ա'ճապա սէն
տախի տինէ տայիր քիթապլարը' Փիքիրլէրինճէ
իճրասընը էթմէմէյէ գարար վէրմէք' վէ զիմմեթլէ-
րիյիլէ սաճտէճէ պիր կէօնիւլ էյլէնտիրմէք իչիւնն օ-
գույանլարտա'նմըսըն : Ա'յէր օնլարտան ըսան ,
պուլ պապըն խիթամընտաքի ճիքեայէի տիգգամըլա
տէֆա' տէֆա' օգու : ()նու պիր եկեղեցական եա-
զըպ' պանա տախի էօրնէյինի ալմաղա րուխսաթ
վէրմիշ տիր : 'Ա'ազլ օլընան վուգու'աթ սաճիճ'
վէ եագըն վագըթլարտա վուգու' պուլմուշտուր .
նագլիյէթտէ պէլլի պաշլը պիր մատտէ եօգ տուր :
Պալաղը պիր ճիքեայէ տիր . քի քրիստոնեայ օլմաղա
Գանապա ալ լիւր շէյ Գալաղ ճալինտէ օլմանըն
թէճլիքէսինին պին էօրնէկլէրինին պիրի' տէ պուլ օ-
լա պիլիւր :

Ա'ալիանըն հիւտայէաի րիւր :

Ս'անսուպուճուճն մաճալինէ կիթտիյիմտէն ազ
վագըթ կէչտիքտէն սօնկրա' մաճալէմտէ օլան
ճէմաա'թըն իչինտէ պիր գըզ կէօրտիւմ' , քի օնուճ
կէօսթէրիչինտէն անիտէ անկլատըմ' քի , տինէ տա-

յիւր հիւ տիւշիւնմէզ : Պոլս՝ սէվիլէճէք վէ ույա-
նըգ ամմա խափիֆ թապիաթլը պիր չօճուգ իտի
վէ քիլիսէմին ճէմա՝աթընտա՝ կէօրիւնիւշտէ օնու-
կիպի ուղուն է՝օմիւր եաշայաճագ նիշանէլէրի կէօս-
թէրիւ՝ վէ պէլըի պունա կիւվէնէրէք քէնտիսի տի
միւտտէթի է՝օմրիւնտէ րահաթ եաշամագ թէտ-
պիրլէրի գուրար քիմնէ եօղուտու : Տիւնեա օ-
նուն կէօզիւնէ՝ ղայէթ փարլաք րէնկլէրի իլէ միւզէ-
յէն կէօրիւնիւպ՝ քէնտիսի տէ չօգ վագըթ՝ սահի-
հէն քրիստոնեայ օլմագտան էվվէլ էլինտէն կէլտիյի
գատար ուղունճա վագըթ տիւնեանըն ղէվըինի սիւր-
մէք հէյալընտա պուլունուրուտու :

Լուսիա՝ ճիտտօլարագ տինսիզ տէյիլ իտի . լա-
քին տիւնեայր պրաքմաղա մէճպուր օլաճաղը անէ
տէք՝ տիւնեանըն ղէվըինի չըգարըպ՝ ախրէթտէ՝ տէ
երջանկուլթիւնա նայրլ օլմագ իչիւն սօնկ կիւնլէ-
րինտէ թէվպէյէ կէլմէք արղուլարընտա իտի :
Վամա տայմա կիտէր իտի . անճագ պէն՝ Վուրթա-
րըճըմըզըն մուհապպէթի հագգընա քարող վերտի-
յիմտէ պաշգալարընըն տերունինէ սէօզլէրիմ՝ թէ՝
սիր էթտիյի անտէ՝ պու գըզտա թէքմիլ պիր վագը-
ֆէսիզլիք կէօրիւնիւրիւտիւ : Վարողում հէր
նէ մատտէ իւզլէրինէ օլսա իտի , տայմա օնտա պի-
գայտըգ վէ հաճէթսիզլիք վարըտը . կէրէք կիւնահ
իւզլէրինէ սէօյլէսէմ , կէրէք էօլիւմ եախուտ ճէն-
նէթ եախուտ ճիհէննէմ հագգընա վազ վէրսէմ ,
տայիմա օնուն կիւզէլ լէհճէսինտէ պիր ֆէրրահլըգ
կիւլիւնճիւ կէօրիւնիւր իտի : Պիր ախշամ ժողո-
վուրդումուն պիր գաչ կէնճ գըզլարընա՝ պիզլիմ
էվտէ պիրլէքսինլէր տէյի խապէր եօլլատըմ . մերա-
մըմ օնլարա էպէտի ֆայտալարը իւզլէրինէ տահա
ալըգ վէ մախսուսէն քէնտիլէրինէ խիթապէն պիր
գաչ սէօզ սէօյլէմէք իտի , քի ժամտա պունու՝ ամ-
պիոնտա տուրուրիքէն էտէմէզ իտիմ : Լամտի Լու-
սիա տախի օ պիր գըզլարըլա պէրապէր կէլտի , վէ
օնլարա խիթապ էթտիյիմ քէլամլար հէփսինին տէ

եիւրէյինէ աօգանտը . լաքին Ղուսիա քէնտի տէրու-
նինին տալղալանմասընը սագլամաղա չալըշտը :

Պու գըզլար սէջլէտիյիմ սէլամէթ քարողունա
իճթիաճլարընը վէ ֆայտա կէօրէճէք ումուտլարընը
կէօսթէրմէյիլէ՝ պէն տախի էրթէսի հաֆտա իչիւն
կիւն վէ վագըթ թա'յին էթտիմ , քի հանկըսը իս-
թէր իսէ , կէլիպ պէնի եալընըզ պուլա պիլսին , վէ
սէօհպէթ էտէլիմ : Իմտի տէտիյիմ կիւն՝ կէօր-
տիւմ քի , իքի իւչ արգատաշըլա՝ Ղուսիա կէլտի :

Հէր պիրի իլէ այրը այրը սէօհպէթ էթտիյիմ
տէ՝ հէր պիրի քէնտի ֆիքրինի չօգ սերպէսթլիյիլէ
իգարար էյլէտի . վէ չօղու տախի ճանլարընըն սէլա-
մէթի իչիւն չօգ թէլաշէ կէօսթէրտիլէր : Եալընըզ
Ղուսիա գալպիւնին սըգլէթինի կիզլէմէյէ չալըշտը .
լաքին պէնիմ իլէ տին իւզէրինի՝ սէօհպէթ էթմէք
իչիւն կէլմիշ իքէն , քէնտինի՝ վագիֆէ էտինմէյօր
կիպի կէօսթէրմէյէ հայլը զահմէթ չէքէյօրուտու .
վէ պէն տէ չօգ վագըթտան պէրի պու գըզըն մէն-
ֆա՝աթընա արգու չէքէր օլտուղում իչիւն՝ օնուն
ուլա սէօհպէթ էթմէյէ էլիմէ կէչէն ֆուրսաթը պօշ
գօ՝մամաղա տիւշիւնտիւմ : Իմտի օնա տէտիմ .
“ Ղուսիա , պու ախշամ սէնի պիզիմ էվտէ կէօրմէմ-
տէն՝ վէ ա՛լէլ խուսուս՝ պէնիմ իլէ տին հագգընա
միւսահիպէթ էթմէք իչիւն կէլմիշ օլտուղունու
պիլտիյիմտէն չօգ ֆէրրահ ըմ ” : ()՝ հիչ ճէվապ
վէրմէտի :

“ Ղուսիա , չօգ վագըթ վար մը տըր քի , ճանը-
նըն սէլամէթինէ մէշղուլսուն ” :

“ Ի՛նքէնտիմ . տայմա էյլէ պէլլէմիշիմ քի՝ պու
փէք մուգթագի պիր մատտէ տիր , լաքին հիչ պիր
վագըթ՝ պանա ֆարզ տըր տէյի զանն էթտիյիմ
գատար՝ պոււնուն իւզէրինէ ֆիքիր եօրմուշ տէյիլ
իմ ” :

“ Պու կիւն սանա պու մատտէ՝ էվվէքի պէլլիլէ-
տիյինտէն չօգ զիյատէ իգթիզալը կէօրի՛նմիւյօր
մու ” :

“Պիլմէմ է՝ ֆէնտիմ . լաքին սաշիճ քրիստոնեայ
օլմաղա միւհթաճ օլտուղումու էյի պիլիւրիմ” :

“Ի՛յ Լ՛ոսիա , սէն պիր ա՛ղիմ կիւնաճքեար
օլտուղունու ինան՝ ըրմսրն” :

“Կիւնաճքեար օլտուղունու Լ՛ստուածաշուքուն
սէօղէրինտէն պիլիւրիմ . լաքին պանա կէլիւր քի , օ-
նու՝ լազըմ օլտուղու կիպի տույմայօրում” :

“Սէնին ֆիքրին պու հալտէ իքէն՝ Լ՛լաճ սէնի
քէնտի քէրէմինէ գապուլ էտէճէյինէ կիւվէնէ պի-
լիւմիսին : () սէնի եարաթտը , վէ կէօղէտիյօր , վէ
հէր թիւրիւ պերէքէթլէրիյիլէ տօլտուրույօր . լաքին
սէն պու գատար սէնէ է՛ օմրիւնիւ նամքեօրլուգտա
վէ միւտէմ ի՛ սեանտա կէչիրտիքտէն սօնկրա՝ հալէա
կիւնաճքեար օլտուղունու տոյմայօրումսուն : Վէ-
տէրինտէն վէ վալիտէսինտէն էյլիք վէ մուհապպէթ
նիշանլէրինտէն պաշգա պիր շէյ կէօրմէմիշ՝ վէ
տայմա օնլարըն մուհապպէթինէ պէտէլ քէնտի նամ-
քեօրլուգ էթմիշ օլուպ՝ վէ միւտէմ էմրլէրինէ ի-
թա՛աթսրղլըգ էտիպ՝ էթտիյի հարէքէթին ֆէնա
օլտուղունու տա պիլմէյէն պիր չօճուգ կէօրսէն , օ-
նուն հագգընա նէ՞ տիւշիւնիւրիւտիւն : Ի՛յ Լ՛ո-
սիա , սէն պէօլէ պիր չօճուգտան էլպէթթէ իքրաճ
էտէրիտին : Լաքին սէնին տէ կէօքտէքի վէտէրի-
միգէ էթտիյին պունուն թըպգըսը՝ տըր . օ՛ պու ախ-
շամ՝ սէնին կիւնաճքեար օլտուղունու տոյմայօ-
րում տէտիյինի իշիթտի . օ՛ սէնին եիւրէյինի կէօ-
րիւր , վէ եիւրէյինին փէքլիյինի՛ տէ պիլիւր : Ի՛յ
Լ՛ոսիա , էյէր սէն պօշ եօլլարընտան ֆարիղ օ-
լուպ՝ Լ՛լաճտան մահճուպանէ թողուլթիւն տիլէ-
մէ՛ղ սէն , գայպտա՛ սըն , նի՛չիւն պու շէյլէրի արա-
մազսըն . Ճիսուս մուհապպէթլիւ պիր Վուրթարը-
ճը տէյիլ մի տիր . հիչ պիր քիմնէյի ըէտտ էտիպ
գօվտուղու վարձ մը . թէվպէ՛ էթ , է՛յ Լ՛ոսիա ,
վէ Լ՛լաճ՝ քէնտի () ղուլունուն ա՛ղգընա սէնի ա՛ֆվ
էտէճէքտիր” :

Լ՛ոսիա ճէվապ վէրմէտի , վէ սէօղէրիմտէն թաճ-

րիք օլմուշ կիպի կեօրիւնմէզ իտի . գալպի մահճուպ տիւշմիւշէ՛ տէ պէնզէմէզ իտի :

Լսէր գրգլարատա օրթատան պիր գաշլագըր տը խիթապ էթտիքտէն սօնկրա՝ տիզ իւզէրինէ կէլիպ տուա՝ էթտիք . պա՛տէհու էրթէսի հաֆթա՝ տէֆա՝ կէլմէք նիէթիյիլէ կիթտիլէր : () պիր հաֆթա Լուսիա իլէրքի պագտաշլարըյըլա՝ վէ պիր գաշ տա-
հա կէհէն հաֆթանըն ախշամ մէճլիսինտէ պուլուն-
մայան գրգլար կէլտիլէր : Պու տէֆա՝ պանա՝ նա-
սիհաթլարըմ՝ Լուսիայա զիյատէ թէսիր էտէյօր
կիպի կեօրիւնտիւ : Լփվէլքի սօղուգ տուրուշու
վէ քէնտինի կիզլէմէսի տէֆ՝ օլուպ՝ օնա պէտէլ հիմ-
մէթ վէ սէրպէսթիէթ պէշարէթլէրինի կեօրտիւքճէ
սէվինիյօրուտում :

Լէօպէթ օնա կէլտիյինտէ՝ օնա՛ տախի սօրտում .
“ Լփ Լուսիա , պու ախշամ սէն կէլմէ՛զսին զանն
էտէյօրուտում ” :

Շէվապ վէրտի . “ Տույայօրում քի՛ ճանըմըն է-
պէտի սէլաթէթի խուսուսուստա օլան մէնֆա՛աթլա-
րըմը գայըրաճագ վագը՛թ տըր . օնլարը փէք չօգ-
ուզուն պիր վագըթ ունութմուշ կէհիրտիմ ” :

“ Լուսիա , սէն քէնտին կիւնահքեար օլտուղու-
նու թանըյօրմուսուն ” :

“ Ալէլի էֆէնտիմ ” :

“ Տիւշիւնիւրմիւսիւն քի՛ ա՛ֆվընը քէսպ էթմէք
իշիւն՝ Լլաշտա հագգ էտինմիշին , եախուտ պաշգա
սէօղլէր իլէ՛ Լլաշ սէնի ա՛ֆվ էթմէյէ պօրճըւ-
մու տուր ” :

“ Խաշըր . Լլաշ պէնի թէրք էթսէտէ գայպ օլ-
սամ՝ Լլաշըն հագգը՛ վար : Իփօվպէ էթմէյէ
միւհթաճ օլտուղումու տույայօրում , լաքին պու-
նու էթմէյէ գատըր տէյիլ իմ . Լլաշը սէվմէյէ
խսթէրիմ , լաքին օնու սէվմէք իշիւն նէ՛ եափմալը
պիլմէմ ” :

“ Լփէնտիմիզին տէտիյի խաղըրնա կէլիւր մի քի՛
հէր քիմ քի ճէմի՛ մալիք օլտուղու շէյլէրի թէրք
էթմէզսէ , պէնիմ շայիրտիմ օլամազ տէտի ” :

“ Ի վէտ էֆէնտիմ ” :

“ Ի՞յլէ իսէ Լ՝ ուսիա՝ հիսապ էյլէ , հէր շէյինի Վրիստոսուն ուղուրունա թէրք էտէ պիլլըմիսին , սէնին պօշ զէվլէրինտէն վազ կէչիպ՝ աշիքեար Վուրթարըճըմըզը իքրա , էթմէյէ՝ վէ պէլքի սէնին զէվլէ սէվիճի ագլանլարընըն ինտինտէ մէզագա պա- յիս օլմաղա՝ վէ Լ՝լաճա գուլուգ էտիպ խայրը ա՝ մէլէր իշէմէք իչիւն տուա՝տէ եաշամաղա հազըր մըսըն ” :

Լուսիա պիր տէմ տիւշիւնտիւքտէն սօնկրա՝
“ Գօրգարըմ հազըր տէյիլիմ ” տէտի :

“ Ի՞յ Լուսիա , Լ՝ւետարանըն քէլամը աչըգ տըր , Լ՝լաճա վէ Լ՝ամոնայա պիրտէն գուլուգ էտէմէզ- սին : Ի՞յէր քրիստոնեայճա եաշամագ իսթէրսէն , կիւնահտան կէրի՝ տուր , մահճուպ օլ , քէնտինի պիւ- թիւն պիւթիւնէ Ի՞ֆէնտինին իրատէթինէ պըրագ ” :

Իլք տէֆա՝սը կիպի սէօհպէթիմիզի տուա՝յըլա պիթիրիպ՝ օլ պիր հաֆթա տախի պուլուշմաղա պի- րիպիրիմիզէ սէօզ վէրտիք : Ե իւպհէմ եօգ քի՝ շայիրտէրիմին չօղու Վուրթարըճըմըզը քէնտի տէ- րունլէրինէ գապուլ էթմիշէր իտի : Լուսիա պիր խաֆիֆ սօղուգ ալմագ սէպէպի իլէ էվտէ գալմաղա մէճպուր օլուպ՝ թա՝յին օլունան ախշամ մէճիստէ պուլունանատը . լաքին սէքիզ կիւնտէն սօնկրա կէլ- տի . ամմա օնուն էվվէլքի կիպի սօղուգ՝ վէ գալպինի կիզլէմէյէ տիգգաթը օլտուղունու կէօրտիլիւմ- տէ քէյֆիմ չօգ գըրըտը : Պու տէֆա՝ մուսահի- պէթիմիզէ հիչ պիր սըճագըզըլա տիգգաթ կէօս- թէրմէտի . վէ օնտան սօնկրա օնու պի՝ր տահա է- վիմտէ կէօրմէտիմ . լաքին է՝յվաճ՝ օնուն եանընա՝ քէնտինին ումտուղու վագըրթտան չօգ իլէրի չաղըրը- տըմ :

Պու էվճէ ճէմա՝աթլար՝ պիր վագըրթ տահա սիւր- տիւ . վէ Լուսիանըն արգատաշլարընտան չօղու- նուն Վուրթարըճըմըզա ճան ու տիլտէն շայիրտ օլտուղունու կէօրմէմ՝ պէնի չօգ շաճ էյլէտի : Ի-

քի իւշ այ միւտտէթինտէ մէ՛մուրիէթիմին իգթիզա-
սընտան հօյլէ պիր իշէրէ մէշղուլ օլտու՛մ քի՛ ա՛գ-
լըմ՝ ախէր շէյլէրէ տալըպ՝ Լոսիայը խաղըրմա կէ-
թիրմէյէ հիշ վագթըմ՝ օ՛լմատը : Լաքին պիր կին
այցելութիւնա չըգտըղըմ՝ վագթը՛ թողովուրդում
տան պիրիսի պանա պու գըզըն խասթէ օլտուղունու
խապէր վէրիպ՝ պէնի կէօրմէյէ արզուսու օլտուղու-
նու տախի սէյլէտի : Լնիտէ կիտիպ՝ գըզը եա-
թագտա պուլտում , քի հիւմմատան եիւզիւ գըզար-
մըշ վէ տուտագլարը գուրումուշ վէ թիթիրէր ի-
տի : ()տասընա կիրտիյիմտէ՝ սըգընթըտա կիպի
կէօրիւնաիւ . վէ նասըլ օլտուղունու սօրմագ իշիւն
եաթաղընա եագըն վարմամտա՝ իքի էլի իլէ եիւ-
զիւնիւ էօրթիւպ՝ եաշ տէօթմէյէ պաշլատը :

Վըզ գարտաշը եանընտա պուլունուպ՝ պանա
տէօնտիւ , վէ տէտի . “ Լֆէնտիմ , չօգ ա՛ղիմ զա՛-
յիֆիլքտէ տիր . ճանընըն սըգլէթինտէն պու կէճէ
հիշ ույույանատը : Աէնի կէօրիւպ սէօհպէթ էթ-
մէյէ չօգ արզուսու վար ըտը ” :

() Լ վագթըմ պէն՝ եիւրէյին չալգանթըսը վիճու-
տունուն սաղըղընա քէտէր էթմէսին տէյի գօր-
գարագ՝ օնու թէսքին էթմէք իշիւն էլիմտէն կէ-
լէն գայրէթի կէրի պրագմատըմ :

Լնճագ պանա տէտի , “ Եա՛ էֆէնտիմ , խաս-
թէ՛ իմ , վէ պէլքի էօլէճէ՛յիմ , լաքին քրիստոնեայ
օ՛լմատըղըմը պիլիրիմ , պու հալտէ էօլիւրսէմ ,
պանա նէ՞ օլաճագ՝ նէ՞ օլաճագ ” . վէ պունու սէյ-
լէյինճէ , թէքրար աղլամաղա՝ պաշլատը :

Էֆի տէտիքլէրի սահիհ իտի , վէ պէն օնա նէ՞
ճէվապ վէրէ պիլիր իտիմ . քէնտի հալի իւզէրինէ
կէօզլէրի աշըմըշտը , վէ գօրգտուղունտա հագգը
վար ըտը . խասթէլիք օնու չօգ էօրսէլէյօրուտու ,
վէ իհթիմալ քի խասթալըգտան ա՛գլընը՝ տախի
շաշըրա , վէ էօլիւմ տէ փէք եագըն օլա . լաքին օ-
նուն ճանը Լլահըն հուզուրունա վարմաղա թէ-
տարիք կէօրմէմիշիտի : Պունլարըն հէփսինի քէն-

տիսի՝ տախի պիլիբ՝ վէ տույար ըտը . հիւմմա քէնտի-
նի թէլէֆ էթմէտէ իտի . ֆազաթ քէնտիտի՝ քէն-
տի աղըրլարընը տւնուտուպ՝ ախրէթ շէրա՝աթը-
նըն հիյպէթէթիւնտէն պաշգա տիւշիւնճէսի եօղու-
տու :

Պէն օնա օլտէմ՝ Մլաշըն քէրէմի վէ ճէմի՝ մախ-
լուգլարընըն իւզէրինտէ օլան մուհապպէթ ու մէր-
համէթի հագգընա սէօզ էտիպ՝ Մլաշ պիզէ թու-
ղութիւն վէրմէյէ պիզ Մլաշտան թողութիւն իս-
թէմէյէ հագըր օլտուղումուգտան չօգ զէյատէ հա-
զըրտըր տէտիմ : Մմա գըզ տէտի . “Պէնիմ է-
ֆէնտիմ՝ պէն քէնտիմէ պօրճ օլանը պիլմիշ իքէն ,
օնու հիչ պիր շէյ եէրինէ սայտըմ , վէ Գուրթա-
րըճըմ իշիւն ութանտըմ . օնուն Բուհունու գա-
սալէթէնտիտիմ . վէ իշթէ պէն շիմտի էօլիւմ
տէօշէյինտէ եաթայօրում , վէ պէլքի էօլէճէյիմ :
Մ՛հ . սալթ քրիստոնեայ օլայրտըմ , օգէման էօլմէ-
յէ գայըլ ըտըմ :

Պէն օնա եինէ () իսուսուէն մուհապպէթինի սէյ-
լէյէրէք՝ կէօյնիւ գըրըգ օլանլարա օնուն էթտիյի
պի ա՛տէթ վէ զիյգըյմէթ վաւէրինի թա՛րիֆ է-
տիպ՝ գօրգուսուգճա Մլաշըն իրատէթինէ թէսլիմ
օլմաղա օնու գանտըրայըմ տէյի ճէհտ էթտիմ .
լաքին նաֆիլէ՛ չալըշտըմ : () թիթրէյէրէք՝ վէ
սըգլէթտէ օլարագ՝ կէօզիւնէ գարանլըգլարտան
մա՛տա հիչ պիր շէյ կէօրիւնմէ՛զ իտի : Մֆէնտիմի-
զին Բուհու օնուն կէօզէրինի ճշմարտութիւնա աչ-
մըշ իտի , վէ քէնտի ֆիքրի՝ քէնտինի հագգ միւհա-
զալար իշինէ պրագմըշար ըտը : Պու՝ դայէթ եիւրէք
գըրար պիր սէյրան ըտը . հէրարէթտէն գօյու ըէնք-
տէ օլան եիւզիւնտէ՝ ճանընըն սըգլէթի թէքմիլէն
նագշ օլունմուշ կէօրիւնիւր իտի , վէ քէնտիսի պի-
հուղուր օլուպ՝ չէքտիյի ա՛ղապլարտան վագըթ պէ
վագըթ աղլար ըտը : Պու էսնատէ տիզ իւստիւնէ
կէլիպ ա՛շգըլա տուա՝ էթտիմ , քի Մլաշըն քէրէմի-
նին Բուհու կէլիպ՝ պու ճանա թալիւմ վէրսին , վէ

Վուրթարըճըմըզ քէնտի խաղաղութիւնունու օնա
իլհամ էյլէսին : Լ՛Տ. էօլիւմ տէօշէյինէ տիւշ-
տիւքլէրի վագըթը Լ՛Լահա տէօնմէյէ պէքլէյէն-
լէր՝ քեաշքի օլ վագըթ պէնիմ իլէ պու հիյպէթ-
լի սէյրի կէօրմիւշ օլսալարըտը . օնլար՝ զըջումա
էհմալ էթմէք ա՛գըլարընա կէքտիքճէ՝ թիթրէրլէր
իտի : Պու Լ՛Լահըն հուզուրունա չըգմագ իշիւն
թէտարիք կէօրմէնին միւնասիպ վագթը՝ մը , օ զէ-
ման քի՛ ֆիքիր չէքտիյի սըգընթըլարտան զաի՛ֆ-
լէնմիշ՝ վէ թէն քէնտի ճէմի՛ հարէքէթինի գայպ
էթմիշ վէ եիւրէք չարփընթըսը՝ հէքիմին պիւ-
թիւն ուստալըղընը հիշ պիր իշէ եարամաղ էթմիշ
տիր : Պու վէճհ իլէ խասթէլիք կէլտիքտէ , էհ-
մալըգտա կէչինէն զավալը քիմսէ՝ քէնտի ճանընը
պիչարէ հալինի թանըյարագ մէզար իշինէ տիւշեր :

Իթէսի կիւն՝ Լ ուսիանըն եանընա տէ՛ֆա չաղըլէ-
տըմ՝ շիւմանըն հէրարէթի տահա իւզէրինտէ՛ իտի .
վէ քէնտի քէնտիմէ տէտիմ . է՛յ պիչարէ կէնճ գըզ .
զիրա իւզիւնտէ ումուտ քէսիքլիյինին գարանըգ
թա՛պիրլէրինի կէօրիւյօր ուտում . վէ նասըլ օլտու-
զունու սօրմաղա հաճէթ եօղուտու . չիւն քի՛ ի-
չէրիսի նասըլ օլտուղու լէհճէսինտէն պէլի իտի ,
վէ պիլիրիտիմ քի պու հալտէ գալտըգճա սաղըզ
պուլմասը գապիլսիզ իտի :

Իմտի օնա տէտիմ . “ Տօ՛սթում Լ՛ուսիա , ճանը-
նը քէրէմքեանը Վուրթարըճըմըզն էլինէ հավալէ
էտէ՛մէյօրմուսուն , չիւն քէնտիսի տէտիքի՝ “ Եա
եօրկունլար վէ եիւքլէնմիշլէր պանա կէլին , վէ պէն
սիզէ րահաթը՛գ վէրէյիմ ” :

“ Լ՛Տ էֆէնտիմ . պիլիրիմ Վուրթարըճըմըզ քէ-
րէմքեանի տիր . անճագ պէն օնա նէ՛ իշիւն կիտէ-
մէյօրում պիլմէմ : Լ՛Տ , նէ՛ պիչարէյիմ ” :

“ Լ՛ուսիա , կիւնահլարընտան փիւշմա՛ն մը սըն :
Լ՛կէր Օիսուսուն եանընաա թողութիւն իսթէրի-
սէն , ալըսըն . օ՛ պիզիմ տիլէյէ պիլէճէյիմիզտէն
չափուգ պիզէ իհսան էտէր ” : () Լտէմ Լ՛ստուածա-

չունչտա՝ Ղուկաս Լեւոնարանըն ժե պապընը ա-
չըպ՝ անառակ որդիինն նագլիննի օգուտուղումտա ,
օնա՝ 20 պէյթին իւզերինէ զիյատէճէ տիգգաթ
էթտիրտիմ . “ Սէ օ՝ տաճա ուզագտա իքէն , պա-
պսը օնու կէօրտիւ , վէ աճրտը , վէ սէյիրտիպ՝ օ-
նուն պօյնունա տիւշտիւ վէ էօփտիւ ” :

“ Լէ՛՛՛ էֆէնտիմ , պու վա՛տլէր պէնիմ իչիւն տէ-
յիլ տիր . արթըգ ճանըմա լաճաթըղգ եօգ տուր :
Չօգ վագըթ տըր քի՛ Լլաճա գարշը կիւնաճ իշէ-
յօրում , վէ շիմտի Լլաճա պէնի չաղըրըյօր . Տիսապ
վէրմէյէ կիտէյօրում . ա՛ճ նէ՛ Տիսապ վէրէճէյիմ :
Հէքիմ պանա ի՛լաճ վէրտի . լաքին պէնի սաղալ-
տամայաճաղընը տույայօրում . եալընըզ պէնիմ
Փագըր ճանըմը՝ տիւշիւնիյօրում . սաղալսամ պի-
լէ՛ կիւնաճլարըմը կէօրտիւքճէ՛ տայանամայաճա-
ղըմ : Լէ՛՛՛ , կիւնաճլարըմ ա՛ֆվ օլսա , նէ՛ մուլթ-
լու պանա . անճագ շիմտի . . . ա՛ճ ” : Պու արա-
ղգ հէրարէթի շիտտէթ պուլարագ՝ սէսի պօղուլ-
մաղըլա , եաթաղընըն էթրաֆընտա պուլունանլա-
րըն հէփտի գօրգտուլար քի՛ սօնկ նէֆէսինէ եէ-
թիշմիշ տիր : Լաքին եինէ եալաշ եալաշ թէսքին
օլուպ , պիզ հէփիմիզ՝ օնուն ճանընը Լլաճա հա-
վալէ էթմէք իչիւն՝ տիզ իւսթիւնէ կէլտիք :

Ի՛վէ տէօնտիւյիւմտէ , օլ իւզերինտէ ումոնա
քէսիքլիյի նագշ օլունմուշ եիւզիւնիւն շէքլի հէ-
յալիմտէն կիթմէզ իտի . վէ օնուն ա՛ճ ու ֆիղան-
լէրի հալէա գուլաղըմտա էօթէր իտի : Պէնիմ
Փամիլեամ՝ ըլա պիրլիքտէ ախշամ տուա՛սընը էթ-
տիյիմտէ՝ Լուսիայէ տախի մէրհամէթ էյլէսին տէ-
յի՛ Լլաճա՝ ըէճա՛ էյլէտիմ , վէ օլ կէճէյի փէք
պիհուզուր կէչիւրտիմ . պանա էօյլէ կէլիւր իտի քի՛
հալէա խասթէնին տէօշէյինին եանընտա՝ ճանընա
թէսէլի վէրմէյէ չալըշըյօրում :

Ի՛րթէսի կիւն՝ Փագըրըն հագգընա ա՛ճէպ նէ՞
խապէր ալաճաղըմ տէյի լաճաթսըզ եիւրէյիլէ
վաթըպ՝ էվին գափուսունու չալտըմ , վէ աչանա
սօրտում :

“Պու սապահ Լուսիանանը տըր :

“Կիտէյօր . հէքիմին թահմինի օ՛ տուր քի , սօնկ սա՛ւթը եագըն տըր : Լ՛հպապլարընա խապէր կէօն-տէրիլտի , քի էօլմէզտէն էվվէլ կէլիպ պիր տէֆա՛ տահա կէօրսիւնլէր ” :

“Տիւնքիտէն րահա՞թմը տըր :

“Լ՛հ խա՛յրը հֆէնտիմ , ղայպ օլմուշում , վէ պէնիմ իչիւն , արթըգ ումուտ եօգ տէյէրէք՝ չօգ գօրգուլու պիր կէճէ կէչիրտի :

()տասընա կիրտիյիմտէ , հէրարէթին շիտտէ-թինտէն պօզուլմուշ լէհճէսինտէ՝ իչէրիսինին սըգ-լէթինին նիշանէլէրինի չօգ զիյատէ կէօրտիւմ : ()նուն չօգ գուվվէթինէ թա՛ճիւպ էթտիմ , քի եաթաղընըն իչինտէ պիր պիր եանա պիր օ պիր եա-նա տէօնէրէք րահաթ արար՝ վէ պուլմամաղ իտի : Լ՛օլմէսինին եագըն օլտուղունու պիլմէյիլէ , տիւ-նեատա Լ՛լահսըզ կէչինմիշ օլտուգտան սօնկրա՛ Լ՛լահըն հուզուրունա կիտիպ կէօրիւնէճէյինի տիւշիւնիւր իտի : Լ՛հպապլարընըն պազըսը եա-թաղընըն էթրաֆընտա օլուպ՝ քէնտիսի օնլարաղա-յէթ եիւրէքտէն մուհապպէթ իլէ սըփարը՛շ էտէր իտի քի , սաղըրգտա իքէն՝ էօլիւմ թէտարիքինի կէօրսիւնլէր . վէ հպէա չէքտիյի ճանընըն սըգ-լէթինի՝ վէ ազ վագրթտան սօնկրա օղրայաճաղը նիհայէթսիզ էզիյէթլէրի սէջլէր իտի ! : Ումուտ քէսիքլիյի ֆէրեատլարըյըլա՛ չօգ տէֆա՛ սէօհպէ-թինի քէսէր իտի . վէ տէր իտի քի , ճանի կէօնիւ-տէն փիւշման օլանըն կիւնահընը Լ՛լահ ա՛ֆվ է-տէր , պիլիրիմ , լաքին պէն կիւնահլարըմտան փիւ-շըման օլամայօրում . եալընըզ ազապընտան գօրգա-յօրում :

()նա Գուրթարըճըմըզա կէթիրմէք իչիւն՝ հէ՛ր նէտէյէ պիլիր իսէմ էվվէլտէն տէմիշ իտիմ . ճըշ-մարտութիւնու թէքմիլէն անկլայօրուտու . լաքին Լ՛ֆէնտիմիզ օնա եիւրէյինին հէփ քէօթիւլիւք-լէրինի վէ խուսուլմէթլէրինի կէօսթէրմիշ իտի :

Պէտքէ պիր էօլիւմնիւզ ճան՝ սըտօ ու ա՛շգըլա Լա-
լահըն մէրհամէթինի քէնտիսի իչիւն տիլէ մէտէն կի-
տիպ էպէտիլիք իչինէ տիւշէճէք օլմասընը պիլէրէք՝
պէօյլէ սէյրէ քիմ տայանա պիլիւր իտի . վէ քիմ
ափ աշիքեար կէօրմէզ քի , պու ճանը՝ օնու գուշա-
տան գօյու զուլմաթտան՝ անճագ Լալահըն գուտրե-
թի՝ գուրթարա պիլիւր իտի : Պուռնուն ճան կէօզլէ-
րինի քէնտի հալի իւզէրինէ աշտորան՝ վէ ումուտ-
սուզուգ տալալարընը իւզէրինտէն կէչիւթտիրէն
Լալահ՝ օնա եալընը քէնտիսի՝ տէյէ պիլիւր իտի ,
“ Ընտրահաթիւզ օլսուն ” :

Լաքին պոլ էօլիւմ տէօշէյինէ՝ Վուրթարըճը-
նըն մուհապպէթի ըշըգ վէրմէզ իտի , վէ պու ճա-
նըն իւզէրինէ խաղաղութիւն շափգը չալմաղ ըտը .
կէնճիլք վէ կիւզէլիք՝ էօլիւմիւն գուվվէթի փէն-
չէսինէ տիւշմիւշ չապալտօրլար իտի . վէ պիր գաչ
կիւն իլէրի ֆէրրահլըգտան փարըլտայան կէօզ սօ-
ղումուշ՝ տուրղունլանմըշ՝ էպէտիլիյին գարանլըգ
էնկինէրինէ տալմըշ՝ ումուտսուզուգ պագըշընտան
պաշգա պիր հալ կէօսթէ՛րմէյօրուտու :

Լտիլին սա՛ատէթի կէօշիւնիւ՝ վէ մէյտանի իֆ-
թիխարտէ ճէնկճինին էօլտիւյիւնիւ նազար էթտիմ ,
տինսիզին տախի հէմ թամա՛քեարըն վէ հարամսօ-
րուն էօլմէլէրինի կէօրտիւմ , անճագ պիլէրէք ի-
թա՛աթ էթմէյէն գապահաթիւ ճանտա՝ պու սօնկ
տէմտէ կէօրտիւյիւմ տէրէճէ գօրգու վէ խէվֆ կի-
պիսինի ասա կէօրմիւշ տէյիլիմ :

Պէտքէյէճէք պիր շէյ եօղուտու : Օալալը
խասթէ գըզըն ֆիզանլէրի՝ պու սէյիրտէն իճապ է-
տէն սէսսիզ տուա՝ փըսըլտըլարընա գարըշըյօրու-
տու :

Լաշամ իսթիւ պէնի պիր տահա չաղըրտըլար .
լաքին Լուսիա քիմնէյի թանըյամայօրուտու . վէ
վիճուտինտէ կէօրիւնէն սըգլէթտէն՝ ճանընա ճէֆա
վէրէն սօնկ տէրէճէ պիհուզուրուղու աշիքեար իտի :
Լ՛գը պաշընտան չըլտըրմըշ կիթմիշ ըտը . եաթա-

ղընըն էթրաֆընտա տուրան ահպապլարընըն հի՛չ պիրիսինի թանըմայորուտու . հէփսի աղլար խտի, վէ Լուսիանըն խապէրի եօղ ուտու : Պու սէյրի թէքմիլէն նագլ էթմէյէ՝ նէ՛ գալէմ՝ նէտէ ֆըրչա գատըր տըր : () Լ վագըթ՝ օ գասապէթլի ֆամիլեանըն իչինտէ աղլատըղըմ վագըթ պու էօլիւմ օտաւ սը կէօզիւմէ նաւը կէօրիւնիւյօրուտու իսէ , հալէա պու նագլի եազմամտա՝ տախի օնուէն թըպկըսը հէյալիմտէ տիր : () ալթ իւսթ օլմուչ տէօշէք՝ օ չալգանթըտա օլան վիճուտ՝ օ շիշմիշ տամարլար՝ օ պայղըն վէ սօղումուչ կէօզլէր՝ օ պօզուգ լէհէ՛ օ եաշ տէօքիւպ աղլայան տօսթլարը՝ հէփսի հալէա կէօզիւմիւն էօնիւնտէ՝ տիր : Պէջլէ պիր թամաշա՝ քի՛մ՝ հէյալ էտէ պիլիւր : Լ Վիլէտէն օլանլարը թաւըյանլար՝ վէ պու չըլղընլըգտան իլէրիսի ճիւղի պիր վագըթ՝ վէ սօնու էպէտի ումուտ քէսիքլէյի օլտուղունու պիլէնլէրին եիւրէյի նէ՞ տէրէճէ գալգմըչ օլտուղունու քի՛մ՝ տէյէ պիլիւր : Լ ուսիա տուա՝մըզը արթըգ անկլայամազ , վէ Լ լաշըն ա՛ղիզ քէլամլարընըն թա՛լիմինի ալամազ օլուպ՝ ֆամիլեասընա թէսէլլի եօլունտա նէ՞ սէջլէմէլի խտի : Տէյէճէք շունտան զայրի սէօզ եօ՛ղ ուտու . “ Բահաթ օլուն . պիլին քի պէն Լ լաշ ըմ ” : Վէնտի քէնտիմէ տուա՝ էտէրիտիմ քի , պու ի՛պրէթ նիւմա սէյրին թէսիրի զայպ օ՛լմայա , վէ պիղիմ հի՛չ պիրիմիզ իչիւն նաֆիլէ օլմուչ օլմայա : Էփիմիզ պիր սագիլ սուսլուգտա գալտըգ . էօլիւմիւն եագըն օլտուղունու հէր քէս պիլիւր խտի . հէփսի եիւրէյինին աղըսընը տէրունինտէ զօրուլա զապթ էտէյօրուտու . պէն՝ նաւը սէսսիզ կիրտիմ իսէ , էջլէ՛ տէ սէսսիզ չըգտըմ :

Լ յրթէսի կիւն սապահլայըն Լ ուսիատան խապէր ալմաղա կիթտիմ :

“ Լ ֆէնտիմ էօլտիւ ” , տէտիլէր :

“ Լ լէ՞ վագըթ ” :

“ Եարը կէճէյէ տօղու ” :

“ Լօլմէզտէն եվէլէլ ա'գլը պաշընա կելտի' մի ”:

“ Պիր գաչ տագիգէ գատար՝ ճիւղիճէ թանըյօր
կիպի կեօրիւնտիւ . լաքին սէօյլէտիքլէրինտէն պիր
շէյ անկլաշըլմատը ”:

“ Եղ պիր զիյատէճէ բաշաթ կեօրիւնտիւ' միւ :

“ Լփէնտիմ , ահպապ ու տօսթլարընա էօյլէ
կեօրիւնտիւ բի' ֆէրրաշ էօլիւյօրոււմ տէյի կեօս-
թէրմէք իսթէյօրուտու . լաքին օ'լ տէրէճէ զա'յիֆ
իտի քի , սէօյլէտիյինի անկլամագ գապիլսիղ իտի :

Լէլտիյիմտէ , Լուսիա պէնզի սարարմըշ՝ էօլ-
միւշ՝ վէ ճաղընա գօնմուշուտու , վէ տօսթլարը օ-
նու գալտըրմաղա կէլմիշլէր իտի , վէ պէնիմ՝ սէօյլէ-
տիյիմ՝ նասիշաթլարը վէ տուա'լարը չօգ վագըթ
քէնտի ֆէրեատ ու ֆիղանլարըյըլաքէսէյօրլարը
տը : (Խմտի օնուն թէնի մէզար տա՝ վէ ճանը
Ելաշըն էօնիւնտէ տիր :

ՊԵՇԻՆՃԻ ՊԱՊ

Սահել չրխարոնէայ օլաղա ա'լ պիր շէյ գալար:

Սիւ իւլէմէ' պինիւ պոնա
Իւլէյէ չի' Էօրլէնի' պօլա:
(Ե)՛՛՛. Ե. 40:

Լուսիանըն վազա'ասը՝ փէք նատիր զուհուր էտէր
պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ չօգ քիմնէնին չիքեա-
յէսի պունոն կիպի տիր. վէ էյէր սէ'ն տախի' է'յ
եազտըզլարըմը օգույան՝ իման սէնին կէօզլէրինի
աչըպ' սանա եալընըզ էթմէյէ վաճիպ օլանը կէօս-
թէրիր տէ՝ սէրպէսթճէ իճրասընը էտէճէք գատար
ճէսարէթ վէրմէզ իսէ, սէնի'ն տախի սօնուլն օնոն
կիպի օլաճագտըր. սէ'ն տէ էպէտիլէյէ թէտարիքին
օլմազտան էօլէճէք սին. վէ օնուլն սօնկ սա'աթլա-
րընտա՝ օնուլն տէօշէյինի մուհասէրէյէ ալան գօր-
գու վէ խղճմտանք սըգլէթլէրի, սէնին ճանընա տա
ա'զապ վէրէճէքլէր տիր:

Պու քիթապը թէլիֆ էթմէյէ միւլճաղա էթտի-
յիմ վազըթ՝ մէրամըմ տին պօրճունու վէ ճշմար-
տութիւնու պէօյլէ պիր գարա շէքիլտէ կէօսթէրմէ-
յէ տէյիլ իտի. լաքին էյէր տին ֆարզլարընըն իճ-
րա'ս սէլամէթ վէ սաա'տէթ փուկարըյըսա, պու
ֆարզլարընը տախի իօր Էօրլէնի' չօգ ֆէնա վէ ազա-
պէ պախս' պիր մատտէ օլմալը: ()նուլն իչիւն՝
քիթապըմը օգույանլարըն չօղու՝ քէնտիլէրինէ ֆարզ
օլանը անկլատըգտան սօնկրա՝ իճրասընըն զաճմէ-
թինտէն գաչարլար տէյի գօրգտուղում իչիւն՝ պու
մատտէյի տաճա զիյատէ թաֆսիլ էթմէք խու-

սուսունտա պիր գաչ սահիֆէ տահա եազմասը պա-
նա մա'գո'ւլ կէօրիւնտիւ : Առսիանըն հիքեայէ-
սի հէր նէ գատար եիւրէք գըրար պիր շէյ իսէ-
տէ , սահի'՛՛՛՛ տիր քի . պիր տէֆա' օլան կի'նէ օլա-
պիլիր : Պա'գ. քի' օնուէն էօլիւմ տէօշէյինտէ չէք-
տիյի ճէմի' ճէֆա' քէնտի իգրարինճէ , խղճմտանքը-
նըն իշի' իտի : Ալլահըն գուլու' օնու թէսքին
էթմէ յէ հէ'ր նէ էտէ պիլիր իտի իսէ' էթտի :
()նուէն ուլա էթտիյի մուսահիպէթի պի'ր տահա օ-
գո'ւ , վէ կէօրէճէքսին քի , օնուէն գուլլանտըղը ղա-
յէթ եիւրէյէ թէ'սիր էտէր պիր մուհապպէթ լի-
սանը իտի . օ' գուլվէթլի պիր խղճմտանքըն ճանըն
իւզէրինէ գապարթտըղը ֆուրթուէնայը լէ'հա'ին էլ-
պի'րէ' իշիւն հէսի էտէ պիլտիյինի էթտի :

Պա'զը օլուր.քի' էօմրիւնիւ աչըգտան տինսիզլիք-
տէ կէշիրէնին տալիս հիսսէսինէ պո'ւ թիւրլիւ պիր
էօլիւմ տիւշէր : Աքին էքսէրի իմանսըզլըգ վէ
պէտիսոյ' խղճմտանքը էօյլէ ույուշտուրուրլար քի ,
օնու խասթէլիք վէ էօլիւմիւն եագլաշմասը' պիլէ
ույանտըրանաղ : Առսիա սահի' չի'սպո'նէ'այ օլմողա
ուլ պի'ր շէյ գուլլա . " բարեպաշտութիւնճա ()իսուս
Վրիստոստա եաշամաղա ա'գլը գանմըշ ըտը : "
Ան տէ պու թէտարիքլէրտէ' մի սին : Վապիլ
տիր քի , պու քիթապըմը օգուտուգտան սօնկրա'
հիշ տէյիլ իսէ պիր վագըթ պիր տիւզիյէ ա'գլընը
պաշընա թօփլայրա' իճրասընա պօրճլու օլտուղուն
ֆարզլարը տիւշիւնէսին , վէ պէօյլէ սէնին ֆարզ-
լարընը անկլայասըն : Անա աշիքեար տըր քի'
սէնտէն եօգարը պիր Ալլահ վար տըր . վէ օնա իւ-
հագ օլմասընը իսթէմէք' սանա պօ'րճ տուր : Աէ-
րէտէն պաշլայաճաղընը փէք էյի պիլիրսին . իլք է-
տէճէյին' կիտիպ ճէմի' կիւնահլարընը Ալլահա իգ-
րար էթմէք' վէ ()իսուս Վրիստոսուն վասէթասը-
յըլա օնտան թողուլթիւն իսթէմէք տիր : Պունլաք
հէփսի այան աշիքեար տըր , վէ եանընըզ պի'ր կիւճ-
լիւք վար . վէ օ պո'ւ տուր քի' պունլարըն' հի'չ պի-
րիսինի էթմէյէ կէօյնիւն էօ'գ գուլլա :

Եւ այս նէ՞ իշխան պէօյլէ օլոյօր : Իճրասը սէնին սաա'տէթինի արթըրաճաղընը պիլըր իքէն , էհմալ էթմէյէ պու գատար ի'նատընա պաի'ն օլաճագ տէրէճէտէ՛քէնտի ֆարզլարընըն հագգընա սուրէթա աղըր պիր շէյ պէլլիլէմիշսին կիպի թէլաշէ էթմէնին ասը նէ՞ տըր : Աէն հալտէ պուլունանլարըն չօղունուն պու սիւալիմէ գարշը վէրտիքլէրի ճէվապ պու տուր . « Պիլլիլիմ քի՛ պէն պիր կիւնահքեար ըմ . դարձա կէլիպ Ալլահտան թողուն թիւն ալմագ վէ Ալլահը սէվմէք վէ օնա իրզմէթ էթմէք իսթէ'րիմ . լաքին պուսուս էրէպլէճէյիթի պէլլէյօրում » :

Այս տօսթում՝ սէնին որ պիւշէնպիւշէն պուսուս : Չօղուն պէօյլէ՛ սէօյլէրլէր , վէ նիյէթլէրի՛ տէ փէք էյի տիր . եա'նի պու լուղէթլէրին մէֆհունմունու էյի անկլաթմաղա իսթէրլէր . ֆարզլարընը կէօրմէլէրինի՛ եաշամագ թարզլարընը թէպտիլ էթմէյէ պօրճլու օլտուգլարընը՝ վէ պու թէպտիլաթտա գազանաճագլարը սա'ատէթի իքրաթ էտէրլէր . պիր պագթըսան՝ պունա արզուլարը՛ տա վար . լաքին իթա'աթտա օլմամաղա կիզլի պիր սէպէպլէրի վար , քի օնու քէնտիլէրի՛ տէ անկլատաճագլար : Այէր սէն պունու սահիհէն թանրմագ իսթէր իսէն , պու պապը տիգպաթըլա օգու , վէ իլզամ օլմաղը՛ տա ֆիքրինէ ալ . վէ օգուր իքէն , սէօյլէտիքլէրիմի քէնտի իւղէրինէ թէֆթիշ էթմէք իշխան՝ պա'զէն տուր , վէ թէֆէքքի'ւր էյլէ :

Բըխպոսնէայ օլմաղա ալ պիւշէյ Գալպը հալինտէ օլանլարը՛ թէքմիլ քրիստոնէայ օլմաղա գօյվէրմէյէն իւլ պաշըրճա սէպէպլէր վար տըր :

Այ . Պու կիւն էթմէսի լազըմ կէլէն շէյի պիր տահա՛մինասիպ շոյրի Վոգըլթա պրոգմալա ա'տէթ էտինմէք :

Պու՛ իշպու հիքէպյէտէն էյիճէ անկլաշըլըր : ()ն տէօրտ օն պէշ եաշընտա պիր դպրատուն չօճուղունուն պիր եէնի պիր է'օմրէ պաշլամաղա

միւս թաճ օլտուղունու պիլիպ' կիւզէլ հաւալը պիր
կիւն ախշամբար՝ շէհրին քէնարընտաքի եէշիլ չա-
յըրլըգտա եալընըգ կէզինիր իքէն , կիւն պաթտը :
Իդրաֆընտաքի սուգուլթա վէ նէզարէթին կիւ-
զէլիյինէ պազարքէն , ա'գլընը պաշընա թօսիլա-
յըպ թէֆէքքի'ւր էթմէյէ պաշատը : ()նա կէօ-
րիւնտի'ւ քի , Լ'լահ' իւմիւմէն թապի'աթըն իւ-
զէրինի գափիլայան պու ա'զամէթին վասէթասըյըլա
օնա սէօյլէյօ'ր : Պաթը թարաֆըն ու'ֆուգուլունու
կիւզէլ պիր գըզարթըյըլա փարլատան կիւնէշին
սօնկ շափալարը' պու փարլագ րէնկլէրի թէվգի' ե-
տէն էլի օնուն խադրընա' կէթիրտի : Աշղտիյի
չայըրըն գըյըսընտա ուզուն ուզատըյա օլանօր-
սանա վէ օնուն գարանլըղընա պազըպ' սէսսիզ սու-
գուլթունու միւլհազա էտէրքէն , գալպինէ պիր ճէ-
լիլ ա'զամէթ տույկուսու կէլտի : Կարանլըղըն
արթմասը' ախշամ ըիւզկեարընըն վըզըլթըսը' սէսի'
օրմանըն եիքսէք աղաճլարընըն տալարը սալան-
մասընտան օլան մէլիլ ֆիղան , վէ տահա պու-
նուն կիպի պին հալէր' օնա այան աշիքեար վագ-
թըն գաշմասընը վէ էօմրիւնիւն սօնկ ախշամընըն
եագլաշմատէ' օլմասընը իֆատէ վէ տույ էտէրլէր-
խի :

Տիւշիւնտիւքճէ' էօլմէյէ թէտարիք կէօրմէնին
իգթիզասընը անկլատը , վէ էվէ տէօնտիւքտէ' կէօյա
հէմէն օլ վագըլթտան պաշլայըպ բարեպաշտու-
թիւնուլա թանգիմ օլունմուշ պիր է'օմր սիւրմէ-
սինէ նիյէ'թ էթմէյէ տիւշիւնիւր . լաքին պու-
էօմիւր թէպտիլաթընըն ա'լէմէ ֆաշ օլմասընտան
մուլթադա իճապ էտէճէք սըգընթըլար վէ րահաթ-
սըղըրգլար' վէ տինինտէ սօղուգ հայը տօսթլարը
տախի օլմաղըլա , օնլարտան այրըլմաղա չօգ զահմէթ
չէքէճէյի տախի ֆիքրինէ կէլտի , վէ եագըն կիւն-
լէր տէ ճեմարանա կիրմէք իշիւն դպրատունտան չը-
գաճագ օլմասըյըլա' ճեմարանտա եէնի տօսթ փէյ-
տա էթմէք խուսուսուլունտան տէ օնա պիր գօրգո'ւ

կէլտի: Իմտի քրիստոնեայ օլմաղա՝ քէնտինէ օլ վագ-
թը թա՛յին էթտի . վէ ֆիքրինէ գօտու քի՝ իլք կիւն-
տէն քէնտի եէնի դասընկերլէրինէ՝ քէնտիսինի տին .
ճէ եաշամաղա գարար վէրմիշ կիպի կէօսթէրէ , վէ
իմանսըզլարըլա տօսթ օլմայըպ՝ տօսթլուգտան վա՛ղ
կէչմէյէ տէ պիր սէպէպ փէյտա էթմէմէք՝ վէ բա-
րեպաշտու թիւնու պիր տաճա թէրք էտէմէյէճէք
տէրէճէտէ քէնտինի իթման էթմէսինէ գարար գըլ-
տը : Իմտի պու թարզըլա՝ ֆիքրինէ գօյտու քի ,
թարիգինի աշիքեար տէյիշթիրմէտէն իճապ էտէն
հալէրտէն խելաս օլա պիլիւր . վէ պիլմէզ իտի քի՝
քէնտի կէչիւրտիյի վագըթլարտա էթտիյի թագսի-
րաթլարը ափ աշիքեար իքրար էտիպ՝ ըսվայ օլմաղա
գաթլանմատան կիզլիճէ խըրսըզ կիպի ճէննէթէ
կիրմէք նէ՝ գատար այըպ վէ զատելիյէ մուղայիր
շէյ տիր :

Իմտի վագթը կէլիպ ճեմարանա կիրտի . է՛օմրիւ-
նիւն թարզընը թէպտիլ էթմէյէ պաշայաճադ մը .
նումմա : Ի՛վվէլտէն պու շէյ քէնտիսինէ նաթըլ
կիւճ կէլիյօրուտույուսա , կի՛նէ շիմտի տա օնուն
կիպի կիւճլիւք տույայօր : Իպթիտա՝ իմթիհա-
նա չըգաճաղընա եագըն թիթրէմէյէ պաշար . տն-
տէն էօյրէնմէյէ եէնի պիր ուսուլէ կիրէր , տէրս-
լէր մէյտանտա՝ շայիրտլէրին պիր գարար չալգան-
թըսը՝ ումմատըղը զուհուրաթլար տիգգաթլարը վէ
պուսնուն կիպի եէնի շէյլէր չօճուղուն էգրաֆընը
գուշատըպ՝ ա՛գընը փէրիշան էթմէտէ օլտուլար .
վէ պուսնիլէյին եէնի հալ ու մահալինէ ույմաղա
միւհթթաճ օլտու . եէնի տօսթ գազանտը , եէնի միւհ-
թաճըզլարը փէյտա օլտու , զահմէթլէրի չօղալտը ,
վէ աղըրլաշտը . պու թիւրլիւ թիւրլիւ մէնֆա՛ւթի
նէֆսիյէ շուղուլէրինտէ վաֆիր հաֆթալար կէչ-
տի : Եթէյէթ պիր շաբաթ կիւն ախշամըսը՝ քի
էրթէսի կիւնիւ թա՛թիլ օլաճադ , եալընըզ կէզմէ-
յէ չըգամասընտա՝ պին թիւրլիւ մուգթազի միւհհա-
զալար . պիրի պիր արտըսըրա ֆիքրինին իւզէրինէ

հիւճմ' էթմէտէ իբէն՝ քէնտինին գատիմտէն է'օմ-
րիւնիւն թարզընր տէյիշթիրմէ նիյէթի հէփսինտէն
ղալիպ' ճէմի' թէֆէքքիւրիւնիւ քէնտիսինէ ճէ'զպ
էտէր :

Չօճուգ քէնտի քէնտինէ տէր . իշթէ տէրսլէրիմին
սօնու պոլ տուր . եա պէնիմ' Մլլահճա եաշամաղա
գարար վերէճէք իտիյիմ' նիյէթ' նէ'րէտէ գալտը :
Ս ագըթ կիպի օ' տա ուչտու , վէ պէն կիւնտէն կիւ-
նէ Մլլահճմտան վէ ֆարզըմտան տահա զիյատէ ու-
զագ պորըլօրում : Խայրը . պէն քէնտի նէֆսիմի
թէրք էթմէտիքճէ' նէ' ճեմարանտա' նէտէ ախէր
եերտէ քրիստոնեայ օլա պիլէճէյիմ' վար : Շ'է-
տարէ'ն էլմէ' լապլ' . եիւրէյիմի Մլլահճա' վէրիպ'
պիւթիւն պիւթիւնէ ճէտիա պիր է'օմիւրէ' պաշ-
լամալըյըմ' . պու պանա' տայմա կիւճ կէլէճէք .
թա'թիլ կիւնլէրինի պէքլէյիմ' , քի էփիմտէ եալը-
նըզ քէնտի օտամա րահաթճա չէքիլիպ' պանա ֆարզ
օլանլարա մէշղուլ օլմաղա' վէ Մլլահճ արամաղա
վագթ ու ֆրսաթըմ' օլսուն , վէ տէֆա' ճեմարանա
կէտիյիմտէ , պիր եէնի տտէ'մ' կէլէյիմ' :

Պէօյլէճէ հէմէն օ'լ անպէ քէնտինին չօգտան պէ-
րի էհմալ էթտիյի ֆարզլարըն իճրասընտ պաշլայո-
ճագ էէրպէ' էվլէլէի եանղըրընը ունուտուպ եէ-
նիտէն պօրճունուն իճրասընը պահա միտասիպ պիր
վագթա պրագըր : Պագը'լ ումուտ . պու մինվալ
իւզընէ թա'թիլտէն թա'թիլէ' վա'տէտէն վա'տէյէ
պրաղարագ վագթ կէչտի . վէ քէնտի վէրտիյի
գարարլարը քէնտիսի ունութաու . վէ ախրէթէ լա-
յըգ էօմիւր եաշամասընը պաշլամաղա էհմալ էթ-
տի . վէ պէքլէյիպ էհմալ էթտիքճէ' սէլամէթի ի-
չիւն չալըշմանըն կիւճիւլէրի տա արթալ . վէ
կիւնտէն կիւնէ քէնտիսինի պիր տինսիզ տէլիգանլը
կիպի կէօսթէրմէյիլէ' Մլլահճ աշիքեար տիւշման
օլանլարըլա տօսթըլուղունու կիւնտէն կիւնէ արթըր-
տը : Խոյճմտանքընը' շու միւլհաղայըլա թէսքին
էթմէյէ իսթէր իտի , քի' տէրսլէրտէ իլէրիլէտիքճէ

ա՛լէմին թահմինինէ պէնտ օլմասը տա թէնզիլ պու-
լուր , վէ օզէման ախէրինին ի՛ պրէթինտէն քէնտինի
խէլաս էթմէք գօլայ օլուր :

Լօխհայէթ՝ ճեմարանտա տուրածագ միւտտէթի-
նին սօն այլարը եագլաշըպ՝ քէնտինտէ տայմա
քէնտինէ ֆարզ օլան շէյին իճրասընա վաճիպ օլան
հիմմէթի էքսիլիւր իտի . վէ տիւնեատա Ալահսըզ
եաշամագ հիւլեասընա եաժաշ եաժաշ զէնի ալը-
տը : Խմտի տինսիզէր իլէ ա՛լագայը ուզատըպ՝
կիւն կիւնէ էթրաֆընը պաղլար քէմէնտէր սար-
տը . վէ քէնտինտէ օնլարը չէօզիւպ եախուտ գօփա-
րըպ խէլաս պուլմաղա հիւ պիր արզու գա՛մատը . վէ
պու պաղլար մուհապպէթ պաղը մը յըտը : Խա-
յըր . տինսիզէր մապէյնինտէ մուհապպէթ նատիր
պուլլունուր . պու եալընըզ պիր մէյլ իմթիզաճը՝
տըր . վէ պէօյլէ իքէն՝ քէնտինէ փէք ազ սէֆա
վէրէն պաղտան քէնտինի չէօզմէսինտէն գօրգար .
վէ պուլնտան պէօյլէ զաֆիլ էօյլէ պիր պաղլարա
զէնճիրպէնտ օլտու քի՝ պիր տաշա օնլարտան գուր-
թուլմատը . վէ նա՛սըլ պաղլանտըղընը քէնտինի՝
տէ անկլայա՛մատը : Շ՛եմարանտան չըգտըղընտա
տինէ տայիր ճըշմարտութիւնլարըն հէփսինէ պիւ-
թիւն պիւթիւնէ վազիֆէսիզ տէյիլ իտի իսէտէ տէ՝
ճանընը գուրթարմագ զըմնընտա պիր նիյէթէ գա-
րար վէրմէսի՝ հալինտէն պիւթիւն պիւթիւնէ խարիճ
իտի : Ս ագըթ վագըթ քէնտինէ ֆարզ օլան պօր-
ճունու տիւշիւնմէսի ա՛գլընա կէլիւր իտի իսէ տէ՝ իգ-
թիզասընը թանըմամասը քէնտինէ գապիլսիզ օլան
է՛օմիւր թարիգի թէպտիլինին հագգընա տայմա կէ-
լէճէք վագըթտա ուի Ռիասիտ ֆըրասլ վար զանն է-
տէրիտի . անճագ պէօյլէ էհմալ էտէրէք՝ գալպի
Ալահա տիւշման գալտը :

() գումաղա եէլթէնէնլէրին չօղունուէն հիքեայէսի
պունոն կիպի տիր . վէ պիր գաշ խուսուտա ազ
ֆարգ իլէ՝ պինլէրճէ քիմսէլէրին կիթտիյի եօլու
պունու կիպի պուլլուրուղ : Ե՛կէ՞ գատար ճան

վար տըր քի՛ պու կիւնքի էտէճէքլէրինի սապահա
պրագմաղա ալըշմըշ օլուպ՝ օնա ալտանըրլար : Ա-
հիհէն Ալլահըն ընդաւնա լէւալէ՛ օլաֆաւ զէն Ալլա-
հա իթաա՛թ էթմէյէ պիր ախէր եօլ պուլաճագ
պօշ ումուտլարըլա քէնտիլէրինի ալուենտուրու-
լար . վէ տէօնմէնին ընդիլլիյինտէն վէ նէտամէթին
մահճուպուղուտան գաչմաղա իսթէրլէր . վագա՛
օնլար աղըր կէօրիւնիւր . լաքին նէ՛ չարէ , պու-
պան լէւալէ . է՛օմիւրէ կէօթիւրէն տար գափու վէ
սարփ եօլ պու տուր : Տէօրա թարաֆընա տէօ-
նիւպ պաշգա եօլ արամագ՝ եախուտ տուվարըն իւս-
թիւնտէն աթլամաղա մէրամ էթմէք պօ՛շ տուր .
հէմա պու- Եօլպան լէւալէ . սէրպէստճէ կիւնահալ-
ընըն թուղութիւնուենու պուլմագ իչիւն՝ Յիսուսա
օնլարը իգրար էթմէյէ կիթմէք իւզըէ նիյէ՛լէ եթմէ-
լէ : Վիչի քէնտի էթտիյի քէօթիւլիւյիւ՝ վէ կիթ-
տիյի էյրի վէ ֆէնա եօլու իգրար էթմէք՝ վագա՛
ատէմէ սըգընթըլը՝ կէլիւր , լաքին յա-լաֆա Եօլլէ՛
օլալը . նա՛սըլ օլաա՛ եա՛ պու թարզըլա եա՛ ախէր պիր
թարզըլա պէյհալին օլալըպըր . վէ պուենա նէ՛ գա-
տար էհմալ էթսէն , կիւճիւլէք տէ օլ գատար զէյա-
պէ՛ ալլա :

Ե՛յ քիթապըմը օգույան սէվկիւլիւմ . դարձա
կէլմէքտէն՝ վէ Ալլահը սէվմէքտէն սէնի մէքս էտէն
սէպէպ պու տէյիլ մի . շէպի պուենուեն արտընա
տիւլմէք իսթէմէտիյին իչիւն տէյիլ մի : Յիսու-
սա՛ պու կիւնտէն պաշլայըպ գուլ վէ սատըգ չըրագ
օլմասընը՝ մը իսթէրսին , եօլսա տէօնմէնի սապահա
պրագմաղա մուզիւր ումուտլարընտա գալմասընը՝ մը
իսթէրսին :

Բ . Տիւնէայը յէմէր : Վիթստոնեայ օլմաղա
հագիգէթ արզուլարը վար զանն էտիպ՝ գուլվէթ-
լէրի օլմայան քիմէսնէլէրին եօլու իւսթիւնտէ ըասթ
կէլէն իւչ էնկէլլէրին իքինճիսի պու տուր : Ին-
սանլարըն էքսէրիսինի կիւնահա իչինտէ ալը գոյան
սէպէպլէրին թէֆթիչինի էթմէք իսթէմէմ . եալը-

նրզ օնլար իչիւն սէջլէրիմ քի՝ գուրթուլմաղա վէ Մլաճըն իսթէտիյինի իճրա էթմէյէ պիրարզու կէօսթէրիրլէր , լաքին էտէ՛մէյօրուզ տէրլէր : Շիւպչէմ եօգքի՝ քիթապըմը օգույանլարըն չօղու՝ պո՛ւ ա՛գրլտա տրրլար . վէ պէն օնլարա անկլաթմաղա իսթէրիմ քի , օնլարը Մլաճըն իրատէթինի իճրա էթմէքտէն մէքս էտէն՝ կիզլիճէ պիր պիւնէտ՝ Խապպուլէի տիր : Լաքին է՛յ տօսթլարլըմ՝ սիզէ ֆայտալը օլմագ իչիւն՝ սիզին եարտըմընրզա՝ միւհթաճըմ . սիզտէ պիղարազ վէ ճլմարտուլթիւնա արզուքէշ վէ սէջլէյէճէքլէրիմին չէփսինի սաֆտէրունճա թէֆթիշէ ալաճագ պիր ճան պուլմաղա իհթիաճըմ՝ վար :

Պիր պագըմա՝ տիւնեայը սէվմէք էյի՝ շէյ տիր : Մլաճ օնու պիզլիմ՝ իչիւն եարաթտը . վէ օնու սալրսըզ զէվք ու սէֆալարլլա տօլտուրմասը՝ տա պիւզլիմ՝ իչիւն տիր : Պունու էյի պիլմէլի իզքի՝ Մլաճ պիզլիմ՝ պունտա սա՛ատէթտէ՝ օլմամըզը իսթէր . վէ նէ՛ գատար գապիլ իսէ սէֆասընը տա սիւրմէյէ իզնիմի՛զ վար տրր :

Լաքին քիմնէ ինքեար էթմէզ քի՝ տիւնեատէ իլվալար՝ եա՛նի պիզլի պիզլիմ՝ պօրճլարըմըզտան շաշըրան զէվքլէր վար : Պիր կէնճ գըզ տինճէ քէնտինէ ֆարզ օլան մատտէ խուսուսունտա տիւշիւնմէյէ պաշլատըղը՝ զէման՝ պէլքի չօգ վագըթ սիւրտիւյիւ՝ պու զէվքլէր ֆիքրինէ կէլիրլէր . վէ գապիլ քի՝ օնլար ճան կէօզլիւնիւ քեօր էտիպ՝ օնուն եիւրէյինի փէքիշթիրէճէք գատար տա գուվվէթ քէսպ էթմիշ օլալար : Կապիլ տիր քի՝ է՛յ օգույանըմ՝ սէնին տէ պիր ճանտան զանն էթտիյին տօսթա մէյլին օլա , վէ կէր մէրամընտա սաճիճէն քրիստոնեայ օլմագ վար ըսա , օնու պրագըրպ վաղ կէչմէսի պօրճուն օլտուղունու տա պիլիյօրսուն : Ին պրազմագսան , Խօւլլարն սէնի պրագաճագլար : Շիմտի՝ չէր նէ գատար պիր թարաֆտան օնլարլլա մուսաճիպէթին զէվքլինի՝ վէ օ պիր թարաֆտան

բարեպաշտութիւն ֆէրրաճիյէթլէրինի պիր պիրինէ
րուպար էտէրէք՝ Տանկըսընըն էֆղալ օլտուղունու
անկլամաղա վագթըն օլմայրա՝ օնլարըլա Վլաճըն
արասընտա մէճհուլ վէ միւշէվմէշ Գալմըշ ըսան
տա՝ օնլարըլա չէշնիսինի պիրլիքտէ ալտըղըն զէվք-
լէր՝ վէ ա՛լէլ խուսուս՝ վագթի ախէրտէ սանա
տաթտըրմաղա վատ էթտիքլէրինին ումուտու՝ Ֆիք-
րինի պէնտ էտիպ սէնի մահպուս կիպի էտէրլէր :

Եւրէյինի սարըպ սօլայան զէնճիր՝ սանա օլ
գատար չաֆիֆ վէ խօշ կէօրիւնիւր քի՝ պաղլը
օլտուղունու տույմազսըն պիլէ : Աքին օ՝ սէնի
թու թմուշ տուր . վէ սէն օլ զէնճիրի գը՛րմատըգճա՝
եէսիր սին : Ա՛ճ . Վլաճը սէվէ՛մէմ տէմէնտէ չագ-
գըն վար . Վուրթարըճըմը՛ղ տա էօյլէ սէօյլէյօր .
“Վյէր պիրիսի պանա կէլէճէք՝ վէ փէտէրինի վէ
վալիտէսինի վէ գարըսընը վէ էվլատլարընը վէ գա-
րընտաշլարընը վէ գըզ գարընտաշլարընը վէ քէնտի
է՛օմրիւնի՛ւ պիլէ կէօզտէն չըգարմազսա՝ պէնիմ՝
շայիրտըմ օլմամազ ”: Տէմէք իսթէր քի՝ իգթիզայի
չալտէ պունլարըն չէփսինի պրագմաղա չազըր օլ-
մալը : Վալպին նէչէ՛ քի տիւնեայէ պէնտ իսէ՝
Վրիստոսա շայիրտ օլմամազսըն :

Վուրթարըճըմըզտան սէնի ուզագ թու թան պէլ-
քի պիր Խօս՝ տէյիլ տիր : Պէլքի քէնտինի էօյլէ
պիր ա՛մէլէ վէրմիշ սին քի՝ խղճմտանքըն կիզլիճէ
օնա գայըլ տէյիլ տիր : Վապի՛լ տիր քի՝ պիր
զէվքէ տատանմըշ սըն , վէ քրիստոնեայ օլտուղուն-
տա օնու թէրք էթմէյէ մէճպուր սուն , ամմա սէ-
նին ճանըն վէ ֆիքրին գարարմըշ՝ օլ ֆանի սէֆա-
յը վէ երջանիկ էօլիւմսիւզլիյիւ պիր պիրիյիլէ
րուպար էտիպ՝ Տանկը թարաֆը ալաճաղընը ֆարգ
էթմէյօրսուն : Բշըղըն էքսի՛ք տիր . Վլաճը սէ-
վէմէզսին , վէ նէ՞ իչիւն սէվէմէտիյինի պիլմէզ
սին . ա՛ճ , պունուն իչիւն թաա՛ճիւպ չէքմէ :

Գ. Տիւնեապոն Գօրգո՛մա : Տիւնեանըն Խաւաթ-
դէլի կիւնահ եէսիրլիյինտէ պի՛ր քիշի թու թար-

սա , տիւնեա Գօրգոսոսն օն քիչի թուծար : Պու
ալէմտէ հէր քէս պիր թագրմ ի'պրէթ իչինտէ
տիր , քի' կէրէք պէջիւք , կէրէք քիւչիւք , տայմա
բարեպաշտու թիւնա մուղայիր տըր : Թանըտըգ-
լարընըն վէ տօսթլարընըն իչինտէ պիր մահճուպ
քրիստոնեայ շէքլինի վէ հարէքէթլէրինի իւզէրինտէ
կէօսթէրմէք , էվվէլտէն կիթտիյին եօլու թէրք է-
տիպ ֆէնալըղընըտա իքրար էթմէք՝ կէօզէ խօր կէօ-
րիւնմէյի պիր շէյ եէրինէ սայմամագ՝ վէ սանա
տօսթ ատտ էթտիյին քիմնէլէր սէնտէն սօղումագ՝
պունլարըն հէփսի կիւճ շէյլէր տիր : Ան քէնտի-
նի պունլարտան հը'ֆղ էտէրսին , վէ պունլարըն նէ'
օլտուղունու պիլմէյօրսուն տէմէք իսթէմէմ : Խա-
յըր . անճագ էօյլէ պիր մէճպուրիէթին վար քի'
կէօրիւնմէզ օլտուղու իչիւն գուվվէթինտէ գուսու-
րու եօգ տուր : Պունուն իչիւն պունլարանազա-
րէն շիմտի պէնիմ տէ ֆիքրիմ պու տուր քի' սէնին
քէնտի հալին իւզէրինէ սէնին կէօզիւնիւ աչըպ ,
սօնկրա սէրպէսթճէ՝ պունլար սէնին Վուրթարըն-
ըն վէ սէնին հաքիֆինին ի'նտինտէ՝ սէնի պօրճա-
րընըն իճրասընտան մէքս էթմէլէրի ճայիղ մի տիր
տէյի էյիճէ միւլհազա էթէսին :

Ահա հիշ քրիստոնեայ օլ'ապա եագըն օլան քիմնէլէ-
րի՝ թէքմիլէն քրիստոնեայ օլմաղա գօյ վէրմէյէն
պաշըճա պու իւչ սէպէպլէր տիր : Այագա՝ օն-
լար գուվվէթի սէպէպլէր տիր . վէ չօգ քիմնէյի
պիր գարար տայիմ՝ եէսիրլիքտէ թուծարլար . վէ
իհթիմալ քի՝ եաղտըգլարըմը օգույանլարըն նեչէլէ-
րինի զէնճիրպէնտ թուծմուշլար վէ թուծաճագլար
տըր : Խայըր . պու պիր քիւչիւք մասլահաթ տէ-
յիլ տիր : պիզիմ պու եիւրէյիմիզ իլէ՝ վէ ալըչըպ
իթման էթտիյիմիզ ա'տէթլէրիլէ քրիստոնեայ օլ-
մասը՝ Գօլայ շէյ տէյիլ տիր : Պա'գի քէրրէ սօ-
րարլար քի՝ Լեւտարան քարոզու թիւնունուն նէ՝
իչիւն պէջլէ ազ թէսիրի օլտուն , վէ օնուն մա-
գուլ գանունլարընա վէ հիյպէթլու թէքիտլէրինէ

ի'թիպար հտէնլէր պէօյլէ ազ օլտուղու՛նա թա'ճիւպ
հտէրլէր . լաքին էյէր պու՛նու՛ն կիպի պիր տիւնեա-
տա պիր ասէմ սահի՛հէն քրիստոնեայ օլմագ իշիւն
ֆէտա հտէճէք շէյլէր նէլէ'ր օլտուղու միւլճազա
օլունսա , պէլքի պու՛նո'ւ սիւալ հտէճէքլէր վէ
թաա'ճիւպ հտէճէքլէր քի , պո- Գապուր քիմսէ' նա'ն
սըլ պու շէյլէրտէն վազ կէշիպ Վուրթարըճըմըզա
կէլիյօրլար :

Յիսուս Վրիստոս պու էնկէլլէրին հէփսինի էվ
վէլտէն կէօրմիւլ օլուպ' ճէմիսինի տէ աշիքեար ու
պէյան էթմիշ տիր . օնու՛ն՝ հիշ պիր քիմսէյի
դաֆիլտէն սըգընթըյա սալմագ մէրամը եօ'գ տուր :
Շայիրտլէրինտէն դալապ էթտիյի շէյլէրին հէփ-
սինի աշիքեար սէօյլէտի . վէ օնու՛ն ուղուրու՛նա
ֆէտա էթմէյէ մուհթաճ օլտուղլարը շէյլէրի վէ
չէքէճէքլէրի ճէֆալարը թա'րիֆ էյլէտի . նիհայէթ
էվվէլտէն խապէր վէրմիշ տիր քի . էյէր օնու՛ն
խըզմէթինէ տէվլամ հտէրլէրսէ , չօգ տէֆա՝ եզիյէթ
վէ ճէֆա չէքմէյէ՝ վէ էօլեւմէ տախի տալէթ օլու-
նաճագ տըրլար :

“Վէնտի մալիք օլտուղու շէյլէրին ճէմի'սինի
հէր քիմ թէրք էթմէզ սէ , պէնիմ շայըրտըմ օլա-
մագ ”: Պու նէ'ր գուլվէթլի սէօզտիւր . եիւրէյին՝
նէ'ր գատար լէ'սիլէն օնու՛ն իրատէթինէ թէսլիմ
օլմասընը դալապ հտէր : Վ է պու պէօյլէ իքէն ,
եինէ տէր . “Պյու՛նտուրուղում էյի վէ եիւքիւմ
խաֆիֆ տիր ”: Պու նա'նըլ օլա պիլիլ : Պու թագ-
րիրլէրին իպթիտաքիսի՝ Վրիստոսա գուլլուգ էթ-
մէք կիւճ օլտուղու՛նու անկլաթմա'ն մը : Պու մատ-
տէ իւզէրինէ Մսուլաճաշու՛նչտա իքի նէվ սէօյլէ-
յիշէր վար , քի պիր պիրլէրինէ զըթ կէօրիւնիւր-
լէր , լաքին օնլարը իմթիզաճ էթտիրմէսի կիւճ
տէյիլ տիր : Վրիստոսա կիթմէք կի'ւճ տիւր . զի-
րա տիւնեա զէվքի սէնի պաշգա՝ թարաֆա սիւրիւք-
լէր , թէհլիքէլէր վէ կիւճլիւքլէր սէնի իւրքիւտիւր-
լէր , վէ հէփսինտէն զըյատէ՝ պիղիմ տիւլմանլարը-

մըզըն հէփսինտէն պէօյիսիւ վէ հէփսինտէն հիյ-
պէթլիսի օլան մաղըուրլուգ՝ պուենուեն եօլունու պի-
զէ գափատորր , վէ պիզէ՝ “Սէն քրիստոնեայնըն
մահճուպ թափըունու թու թամազսըն տէր” : Իմ
տի սանա՝ պու էնկէլէրի ալթ էտիպ տիւնեայը
թէրք էթմէք լազըմ՝ տըր . փէտէր վէ վալիտէ սէօզ-
լէրինէ՝ վէ օնլարըն գարշը տուրմալարընա գուլագ-
լարընը գափայըպ՝ տինճէ է՝ օմրիւն ճէմի՝ թէճրիւ-
պէլէրինէ տայանմալը . մաղըուրլուգ կէրի գալմալը :
Պու՝ պիր տէֆա՝ պէ՝ օյլէճէ օլուպ՝ Մլաճըն իրա-
տէթինէ թէսլիմ օլունտուգտան սօնկրա՝ հէր պիր
շէյ էյի կիտէր . պօյունտուրուգ էյի վէ եիւք խա-
ֆիֆ օլուր : Եյէր եիւրէք սահիհէն թէսլիմ օ-
լունմուշ՝ վէ ճէմի՝ հավէսլէրինի վէ արգուլարընը
կէրչէք տէն խաչլամըշ՝ վէ Մլաճ օնտա թէմէքին
էթմիշ իսէ , օնտա խաղաղութիւն պուլունուր . օն-
տա խաղաղութիւն վէ երջանկութիւն ղալիպ կէլիր .
վէ օնտա՝ էյէր մաղըուրլուգ վէ տիւնեալիլիք իա-
թէ կէլիպ տէֆա՝ միւճատէլէյէ պաշլամազլար իսէ ,
հէօթիւմէ լէ «իւրէլէր : Մլաճըն պիր ճան իւզէրի-
նէ օլան հէօքիւմէթի՝ էսիրլիյէ պէնա էտէր հէօ-
քիւմէթ տէյիլ տիր . իլա իտարէ էտէր հէօքիւմէթ-
տիր , վէ եիւրէյին իւզէրինէ՝ նագլ օլունմազ պիր
գուվվէթ վէ սաա՝ տէ՛թ տէօքէր :

Եյլէ իսէ՝ հէր քէս էյիճէ անկլասը՛ն քի , Լաֆի-
գէն Մլաճըն իրատէթինէ Լէալէ՛ օլմատըգճա՝ Յի-
սուս Քրիստոսուն սահիհ շայիրտի օլմագ գապիլիլ
տիր . վէ պու թէսլիմ օլմագ՝ անլա պիզիմ թապի՛ա-
թըմըգա խօշ կէլմէզ : Ե՛մէլիմիզին ֆէնա օլտուղու-
նու թանըմագ՝ վէ ուզուն վագըթթտան պէրի գար-
շը գօտուղումուզ հիւքիւմէթէ թէսլիմ օլունմագ՝
վէ պէօյլէճէ տիւնեայը իքի դարաֆա պըրըր պիր
մատտէտէ պիր դարաֆընը պրաղըպ՝ աշիքեար օ պիր
դարաֆընա միւլճագ օլմագ՝ պիզէ կիւճշէյլէր տիր :
Ե՛նճագ պունու՝ էլպէ՛թթէ էթմէլիյիզ . Մլաճ
տիւշման օլմաղըլա՝ Մլաճըն իրատէթինէ թէքմի-

լէն թէսլիմ՝ օլմանըն մապէյնի եօգ տուր , եա'նի պիրինի էթմէ'զսէք , օպիրինի' էթմիշ օլուրուզ :

Ս' է պունուկն պէօյլէ օլմասը՝ տա հագգ տըր : Ղ'էմի' տիւնեանըն Եարատըճըսը ա'լէմէ' քէնտի փատիշաշըղընըն օրէնքի տէյի նիտա էթտի քի , ա-տէմ' Լ'լլաշը պիւթիւն եիւրէքտէն՝ վէ ագրան ու եագընընը քէնտիսի կիպի սէվմէլի : Պիզ պիլի'րիզ քի՝ օնուկն տայիմա օրէնքի պոլ տուր , հէմ՝ պունու-տա պիլի'րիզ քի , պու օրէնք՝ թապի'աթընճա հագգ՝ վէ մագսուտի էնճամընճա չօգ ա'լէա տըր . վէ պու օրէնքին ինսանը թէքմիլէն երջանիկ էթմէյէ մախ-սուս օլտուղուն'ոլ տախի քիմնէ ինքեար էտէ'մէզ . տիւնեայը պու գատար պիշարէլիք վէ խասարաթը-լա տօլտուրան տա պու օրէնքին պօզուլմասը օլտու-ղունու հէր քէս իգրա'ր էտէր : Ե' խմտի պու օ-րէնք հէր նէ՝ գատար ա'լէա վէ հագգ ըսա՝ միլեօծ-լարճա տտէմէր վար քի , միւտտէթի է'օմիւրլէրի պիւթիւն պիւթիւնէ պու օրէնքի թէճափուզ էթ-մէքտէն ի'պարէթ տիր : ()նլար էյի՝ պիլի'րլէր քի , է'օմիւրլէրինտէ Պէ'ր Գաֆէֆէ Պէլէ Լ'լլաշը պիւ-թիւն իւրէքտէն՝ վէ եագընլարընը քինտիլէրի կիպի սէվտիքլէրի եօգ տուր : Իմտի պիզ պու հալինտէ պուլունան՝ եախուտ պուլունմուշ օլան ճիւմլէմիզ տախի աչըգտան Լ'լլահա Գարշէ՝ Գարշէ՝ Լ'լլաշը , վէ տ-լէ'նիլէ խալըն սաա'տէթինէ Գարշէ՝ Լ'լլաշը , վէ տ-լէ'նիլէ իլ , աչիքեար մա'լիւմ օլան պօրճուկուգտա գուտուր էթմիշիզ , պիլէրէք վէ իսթէյէրէք կիւ-նաշտա եաշամըշ ըզ , վէ պիզիմ վարըշմըզ՝ ա-թէրլէրինէ Ֆէնայէ ի'պրէթ օլմուշ տուր , վէ տին-սիզլիյին մէյտան պուլմասընա սէպէ'պ վէրմիշ իզ : Լ'յ , շիմտի Լ'լլաշ աչիքեար իշէտիյիմիզ կիւ-նաշարըն՝ աչիքեար իգրարինի իսթէ'րիսէ , շի-քեայէթ էթմէյէ նէ՝ հագգըմըզ վար : Խա'յըր . Լ'լլաշ պիզտէն մէվճուտ վէ թէքմիլ վէ պիգուսուր թէսլիմ օլմագ իսթէր . եօխսա պիզի գապուլ էթ-մէզ :

(Նճագ պիզ աչգ թա՛րիֆէրէ կիրէլիմ : Պա.
 պիլ տիր քի՛ քիթապըմը օգույան իշխէլէրին արա-
 սընտա քրիստոնեայ օլմաղա՛ հեման աղ պիր շէյ
 գալմըշ տէրէճէսինտէ պիր քիմնէ պուլունա , էյլէ՛
 իսէ՛ օ՛ տա տինսիզ պիր ատէմ տիր : ()՝ տինէ
 տիւշման տըր տէմէմ . Փագաթ տէրիմ քի՛ բարե-
 պաշտուլթիւնտան խարիճ եաշայօր : Լ՛յէր մախ-
 սուսէն օնա խիթմայ էթմէք լազըմ կէլսէ , օնա շու
 սէօզլէրի սէօյլէր իտիմ . “\էն իհթիմալ քի տիւնեա.
 տա իյիրմի օթուզ սէնէ տահա՛ եաշայասըն , վէ պու՛
 սէնին է՛օմրիւնիւն՝ իլք պահար էյամը տըր : (իմ
 տիքի հալտէ սէնին հարաքէթլէրինին զայրիւէ-
 րէ օլան թէսիրի՛ պէօյի՛ք տիւր , վէ կիւն կիւնէ
 արթայօր , վէ տահա արթմագտա՛ օլաճագ տըր :
 \էնի պու տիւնեանըն իչինէ Լ՛լա՛հ գօտու . սէնին
 իգթիտարըն վէ հիւնէրլէրին օնուն վէրկիսի՛ տիր .
 սանա ագրան էմնալ իչինտէ պու Փարգը վէրէն
 ճէսուրլուղու վէ սատագաթը՛ օնսուզ գազանամաղ
 ըտըն : ()՝ սէնին էօնիւնէ պիր մէնֆաա՛թ վէ
 սաա՛տէթ մէյտանըն աչմըշ , վէ իսթէր քի , սէն տէ
 օնա կիտիպ՛ օնուն ինսան ճինսինին խայրը իչիւն
 քէնտի գուրտուղուլ թէրթիպինին իճրասընտա՛ սէն
 տէ օնա եարտըմ էտէսին : Լ՛մտի կիտէճէք մի սին :
 Լ՛յէր եաշայաճաղըն իյիրմի երլըն զարֆընտա գալ-
 պինի պունա մէշղու էտէրսէն , չօգ ճէֆակիրլէ-
 րին ճէֆասընը խաֆիֆլէտէ պիլիւսին , չօգ քէօ-
 թիւ ա՛մէլլէրին էօնիւնիւ ալա պիլիւսին : Լ՛յէր
 սէն քէնտին պիլ նէֆա Վուրթարըճընը սէվիպ՛ օ-
 նուն փատիշահլըղընըն իլէրիլէմէսինէ չալըզըսան ,
 օնուն էլինտէ չօգ կիւնահքեարլարը քէնտինէ ճէլպ
 էտէճէք սաա՛տէթէ շայէսթէ պիր ա՛լէաթ օլուր-
 սուն : \էն տէյէճէք սին քի , “\սայըր քէօթիւ
 ա՛մէլտէ պուլլունմուշ օլտուղումու թանըրըմ՛ , լա-
 քին ճշմարտուլթիւնա վէ պէնիմ Փարզլարըմըն իճ-
 րասընա թէսլիմ օլսմամ . եիւրէյիմի գըրըպ՛ վէ
 այաղըմ՛ պաստըղը եէրի թէրք էտիպ՛ տէլիլիյէ վէ

կենսաճա գուրպան վերիմիշ կիպի տիւնեա էօնիւնէ չըգամամ” : Պէօյլէ օլունճա՝ Ղլաճա խրզմէթ էտէ՛մէզսին . պունլարը իճրա էթմէտիքճէ՛ Վրիս-տոսա շայիրտ օլամազսըն” :

Պոլ քիթապ՝ Վրիստոսուն ըստճունուն թէսիրի-նէ իլճագ օլմամըշ պիր չօլուգ չօճուգ սահապը քիմնէ էլինէ կէշէրիսէ , օնա՛ տա՛ պոլ սէօզլէ-րիմ վար : “ Իթրաֆընտա օլան քիւչիւք ճէմաա՛-թըն իշինտէ Ղլաճ իշիւն էտէճէք չօգ շէյլէրին վար : Սէնին հարաքէթլէրինին էօրնէյի՛ չօճուգլա-րընըն ի՛նտինտէ հէր շէյէ գատըր տըր . վէ պոլ էօրնէքտէն ֆիքիրլէրինտէ հէ՛ր նէ քէօքլէշիր սէ , ուզուն վագըթ տուրուր : Իմտի կէօզլիւնիւ աչ . չօգ ուզագ վագըթ իշիւն թօխում էքէյօրսուն : Սէն էվլատլարընըն պոլ տիւնեատա էյի օլմասընը եիրէքտէն իսթէրսին . լաքին Ղլաճ՝ պոլ սա՛ատէ-թի սէնին էվլատլարընա էպէպէ է՛օյլ-ը իշիւն սա՛-պիթ էթմէսինի իսթէր , վէ պոլ մօւգթագլի մատ-տէտէ սէնի քէնտինէ չաղըրըր քի՛ օնուն էլինտէ ա՛-լէաթ օլասըն , վէ էյէր սէն Ղլաճըլա պիր օլմազ-սան , պունու էտէմէզսին : Իշէր շիմտիյէտէք եարատըճընտան ուզագ եաշատըն ըսա , թէքմիլէն օնա թէսլիմ օլմայընճա օնուն ուլա պիր օլամազ-սըն : Պոլ թէսլիմ օլմագ լուգէթինի իշիտինճէ , նէ տէյէճէյինի պիլիրիմ : “ (Կէպլիմ օլմագ՝ կիւճ շէյ տիր ” տէյէճէքսին : Պիլիրիմ՝ չօգ կիւճ տիր : Սէ՛սէլա . շիմտիյէտէք՝ էվճէ ի՛պատէթ էթ-մէք պօրճունու իճրա էթմէսինի խօր կէօրտիւն . սէն պոլ ի՛պատէթի էվինտէ սապիթ էթմէտիքտէն սօնկրա Ղլաճա գուլլուգ էտիպ սանա ֆարզ օլան-լարը իճրա էթմիշ օլամազսըն : Սիզի ճիւմլէնիզի եարատանըն հուզուրունտա իպլիպա սէն իշիպին պաշ էյիպ՝ սէնին օնա տօգըու կէօթիւրմէյէ իս-թէտիյին քիմնէլէրէ՛ տէ պաշ էյտի՛րմէյինճէ՛ սէ-նին էվլատլարընըն էպէտի սա՛ատէթինէ չաղըճա-մաղա Ղլաճ իլէ պիրլէշէ՛մէզսին : Սէ պունու

իպ[թ]իտասէն չէնալին է[թ]մէնտէ՝ իբրաւր է[թ]միշ օլուրսուն քի , օ կիւնէտէք է[թ]մէտիյին քէօ[թ]իւ իմիշ . վէ պունտան պէօյլէ՝ մահճուպլանմիշ՝ վէ Վ. լահճըն իրատէ[թ]ինէ [թ]էսլիմ օլմուշ օլուրսուն : Իմտի պու [թ]էսլիմ օլմագ օլմատըգճա՝ ճէննէ[թ]է կիւրէ՝մէզսին :

Շու կէնճ քիմսէյէ պագ . զանն էտէրսին քի է[թ]րաֆընտա պուլունան ահպապլարընըն վէ եւրանլարընըն իչինտէ եէք[թ]ա տըր : () Նուն տողու հարաքէ[թ]լէրի՝ քէնտիսինի ա՛լէմ ինտինտէ միւլ [թ]էպէր է[թ]միշ տիր . սէվիլէճէք [թ]ալուրլարը՝ հէփսինին եիւրէյինի քէնտինէ ճէլպ է[թ]միշ տիր , հէր քէս օնա արգատաշ օլմասընը արգուլէր , հէփսի՝ օնա պէնկզէմէյէ [թ]ա՛լիմ էտէրլէր , հէփսի օնուն ըէյինի [թ]էճէստիւս էտիպ՝ քէնտի ըէյլէրինի օնա միւլ[թ]ապը՛գ է[թ]մէյէ չալըշըրլար : Վսլա տինէ գարշը օնուն աղգընտան սէօղ չըգմամիշ : Տինէ տայիր՝ տուրէ[թ]ա կէօրիւնիւրլէրին ճէմի՝սինին իճրասընա մուգայէ[թ] տիր : Խիւլասէի քէլամ , հէր՝ պիլնէֆա քիւչիւք կէօրիւնմէք իճապ է[թ]մէյէրէք՝ տին ուղուրունա իճրա է[թ]մէք նէ քի իգ[թ]իզաէտէրսէ , օնլարըն հի՛չ պիրիտինտէ գուտուրու եօգ տուր : Աքին ահպապլար իչինտէ՝ օնուն ճանընըն սէլամէ[թ]ի հագգընա շիւպհէ վէ պիհուղուրլուղու վար իտիյի հալատիս օլուրսա , պունա նաւըլ տալանսըն , եախօտ վարըպ քէնտի [թ]ա՛լիմ ու [թ]էրպիյէի մախսուսէսի իչիւն պիր քարոզիչին նասահաթընը դալապ էտէրէք՝ շիմտիյէ գատար Վլահճըն նազարընտա ասը օլտուղունու՝ պու հարաքէ[թ]ի իլէ պիւլ [թ]իւն ա՛լէմին հուղուրունտա իբրար է[թ]մէյէ նաւըլ գայըլ օլսուն . վէ պու վէճհիլէ հէր քէսէ՝ քէնտինի պիր ա՛սը վէ գապահաթըլ գուլ մէգամընտա դու[թ]ուպ՝ [թ]ալուրունու տէյիշտիրմէյէ իս[թ]էտիյինի՝ վէ նիճէ քի շիմտիյէտէք աչըգտան քէօ[թ]իւլիւք է[թ]տիյիսէ , օնճուլայըն շիմտէն սօնկրա աչըգտան էյլիւք է[թ]մէյէ միւլ[թ]աճ իտիյինի ֆիքըր է[թ]մէյէ նաւըլ :

արլ եէ՛ր վերսին : Եւքին է՛յ կենճ տօսթում՝ պիր քերրէ տիւշին . Եւլահա խասիմ տէյի մէյտանա չըգտըննըսայ , օնա տօսթ տէյի մէյտանա չըգմագ սանա աղը՛ր մը կէլիյօր . պիլիւրիմ քի կիւճ տիւր . պու նէֆսինի խաչա չըգարմագ տըր . Եւքին Եւլահա սէնտէն՝ պունտան աշաղը շէյ մաթլուպ էտէ պիլիւր մի : Վէնտինէ աշէհտը խասիմ օլանլար՝ աշէհտը տօսթ օլմագ հագգ տէյի՛լ մի տիր : Վանի վէ քէլէմքեանի պիր եիւրէք պունտան պաշգա շարթ ու մուգավէլէ իսթէմէզ :

Պա՛ղը տէֆա՛ ֆիքրիմտէն էջլէ կէչմիշ տիր քի՛ էօնիւմիւզէ՛ ճէննէթէ կիթմէյէ պունտան պաշգա պիր եօլ գօնաճագ օլսա իտի , պիզ քէնտիմիզ օ՛ եօլուն միւնասիպէթսիզ օլտուղունու անկլարըտըգ : Թութալըմ քի՛ Վուրթարըճըմըզ կիւնահքեարա շունուն կիպի պիր սէօզ սէօյլէսէ . “Պիլիւրիմ քի , սէն պանա տիւշման օլմուշ ուտուն , վէ ա՛սըլարըն գօլունա կէչիպ տինսիզ էօմիւր եաշատըն , վէ չօգ երլարճա ֆէնա ա՛մէլէրտէ պուլունտուն , վէ Եւլահանա գարը՛ տուրտուն : Եւնաճա գէյեր սէն պանա տէօնէրսէն , պէ՛ն տէ սէնին գապահաթլարընը ա՛ֆվ էթմէյէ հագը՛ր ըմ . վէ չիւնքի՛ պու միսիլի մատտէլէրտէ քէնտի ճէտիտ մէրամընը վէ ֆիքրինտէ տույտուգլարընը աշիքեար թագրիւր էթմէսի՛ ինսան եիւրէյինին զուրուրիէթինէ փէք աղըր կէլիւր , պու թագրիւր խուսուսունտա տախի սանա մուսատէ՛ էտէրիմ , վէ հէր ճէֆատան սէնի էսիրկէմէք իչիւն՝ սանա րուխսաթ վէրիւր իմ քի , էվլէլի թաշըտըգլարըն ֆիքրիւէր վէ սիւրտիյիւն է՛օմիւրն շէքլի հէրնէ՛ գատար աշիքեար ըտը ըսա , պանա տէօնմէն օ գատար կիզլիճէ՛ օլա պիլսին ” :

Եիւրէյինտէ հագգա զայրէթի օլան քիմսէ՛ ճի՛չ տիւշիւնմէզտէն՝ պունա պէօյլէ՛ ճէվապ վէրիւր իտի . “Եյէր ֆէնա էթմիշ իսէմ՝ տէ՛ շիմտի էջլէ էթտիյիմի թանը՛յօրսամ՝ , օնու աշիքեար թագրիւր էթմէսի՛ պանա էհվէն տիր : Թէվպէմ՝ տախի կիւ-

նահրամ կիպի աշխբեար օլմալը . կիզլիճէ տէօնմէք վէ սօգլը քէնտիմ խաղաղութիւն պուլմագ տա՝ պէնիմ . էմնալիմ ախէրինէ հալէա ի՛պրէթ օլուպ քէօթիւ . յէ սիւլիւք էթտիրմէսինի իսթէմէմ . մաղրուրու զում ինճինիր իսէ , պէն օնուն սէսինի քէսերիմ . վէ էյէր զէվք արգաաաշլարըմ պէնի զէվքէնիր . լէրսէ , օնլարըն զէմմ ու սիթէմինէ տաշանըրըմ . օնլար պանա՝ պէնիմ իմանսրզըրըմըն էմնալի իլէ օնլարա վէրտիյիմ քէտէ՛ր գաաար քէտէր վէրէմէզլէր ” :

Ենճագ պունտա՝ կիւնահքեար քէնտինի քիւ չիւլտմէնին իգթիզասընր կէօրսէ տէ՛ կէօրմէսէ տէ՛ Ելահ կէօրիւր , վէ իսթէր . էպէտի Ելահըն իրա . տէթի սիճիլ օլունմուշ տուր : Տօ՛սթում , եա՛ իւ թաա՛թ էթմէլի սին , եա՛ թէքտիր օլմալը սըն :

Ե իմտի նէ՛ իչիւն քրիստոնեայ օլա՛մատրղընր կէօրմէյօր մուսուն : “ Իսթէրիմ՝ տմմա էտէմէյօրում ” տէրսին . լաքին պո՛ւ տա կէրչէք տիր քի՛ սէն իսթէմէյօրսուն : Եա՛ մաղրուլուղուն տահա գըրըմըն տէյիլ տիր , եախուտ տահա տիւնեայլը թէրք էթմիշ տէյիլ սին , վէ պու պէօյլէ օլտուգճա՛ խաղաղութիւնա ումուտուն օլմագ : Պիլիսին քի՛ էլլէլ քէօթի՛ւ իպնն . շիմտիտէ էյի օլմասընր իսթէրսին , լաքին աշխբեար դավուրունու տէյիշտիրմէյինճէ օլա՛մայաճաղընր պիլիպ՝ պունտա՛ն տա իւրքէր սին : 11 ա՛լ իէլլէյէ գայըլ օլմալը՝ հէր պիր շէյ տէն Փարի՛լ իէլլէյէ սին . ս՛լահլարը պրրագմալը խաչընր գալտըրմալը՝ կէրէք է՛օմրիւնիւ կէրէք իթիպարընր վէ կէրէք պու ա՛լէմտէ հէփ ա՛ղիզ թուլթ . տուղուն շէյլէրի՛ հէ՛փանն Վուրթարըճընըն իրա . տէթինէ՛ հալալէ էթմէլիսին . վէ պէօյլէճէ ա՛ֆօ պուլաճաղընա էֆն օլ : 1 աքին սէն եիւրէյինտէ պիր շէյ պագի սագլատըգչա՛ վէ եիւրէյին տիւնեայէ թապի՛ օլաճուգչա՛ վէ մաղրուրուղուն գըրըլմատրգչա՛ վէ եա Ելահտանն եանա՛ եախուտ օնա զըթ օլան դարաֆա վարաճաղընըն հագգընա տահա կէօյնիւն միւ շէվ-

վէշ օլտուգչէ՝ պու հալտէ խաղաղութիւնա պէքլէ՝ մէ : Սուրէթա բարեպաշտութիւն իտտի՛ասը էթմէք պէնտէն ուզանգ տըր : Սալթ պունու տէր իմ քի , պու ա՛ղիմ միւճատէլէտէ՝ քիմնէ հա՛նկը թաւափտան օլտուղունու պէյան էթմէյէ գօ՛րգմասըն :

Պէնիմ քիթապըմ՝ ալ Գալլըլ յիսպոնեայ օլմալա օլանլարըն պա՛ղըսընըն էլինէ տիւշէճէյինի շիւպհէսիզ պիլէրէք՝ օնլար իչիւն պիր իքի պապ շէյ եազտըմ : Իմտի քրիստոնեայ օլմաղա իգթիզա էտէն երւրէք թէսլիմ օլմագլըղընը վէ պունտա զուհուր էտէն կիւճիւքլէրի էլիմտէն կէլտիյի գատար թափսիլ էթտիմ : Ինսան գալպինին հալինէ էփէյիճէ աշնա օլմամըլա՝ օնո՛ւ տա պիլիւրիմ քի , եազտըգլաւրըմը օգույանլարըն պիր չօղու՝ քէմա ֆի էփվէլ ալ Գալլըլ քրիստոնեայ օլմաղա գալաճագլար : Ինճագ պէն օնլարտան իզին իսթէյիպ՝ պաշգալարընը չաղըրաճաղըմ . եա՛նի՝ Վուրթարըճըմըզը քէնտիլէրինին ճանընըն հիսսէսի էթմէյէ ճանի կէօնիւլտէն գարար վէրմէսինի իսթէյէնլէրի՛ քի , պունտան սօնկրա եազաճաղըմ պապլարտա արտըմըրա կէլսինլէր , վէ օլ պապլարը՝ թէքմիլէն պու թա՛րիֆ էթտիյիմ ուղուրսուզ վէ թէհլիքէլի հալտէն ազ չօգ իւէլաս օլանլարըն թա՛լիմի իչիւն եազաճաղըմ :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՊԱՊ

Իսկան հասարակական կեանքի մասին :

Կիւպի շէյնէր Էդուարդի (Պապ)
Լեւոնդիւնի հասարակական պաշտօն :
(Խ. () Բ. Իթ. 29 :

Քէնտի պօրճարները թանրըւոյ՝ տիգգաթըլա իճ-
րա էթմէսինի իսթէյէն կէնճքրիստոնեայ՝ չօգ տէ-
ֆա՝ քրիստոնեալոց թարգմանէ տախիլ օլաճաղը
վազըթըլարտա՝ ա՛գընը տինէ աղ չօգ մինասիպէթի
օլան էնվա՛յի կիւճիւքէր իլէ Կօլանիւլ պուլուր :
Լքսէրի պու կիւճիւքէրի գալտըրմագ Գալտըրիւ
օլուր , վէ օլ վազըթ գալտըլար , վէ օնու ըսհաթ-
սըզ էտէրլէր : (Դմտի պէն՝ քիթապըմը օգու-
յանլարա՝ օնու պէյան էթմէք իսթէրիմ քի՝ տին
խուսուսուստա թէքմիլէն տէֆ՝ էտէմէյէճէքէրի
կիւճիւքէրէ՝ տէ ըասթ կէլմէյէ պէքէլմէլի տիրլէր .
վէ պուստան պէյլէ օնլարը նէ՛ ճան ըլա գարշըլա-
մագ կէրէք օլտուղունու տա օնլարա թա՛րիֆ էտէ-
ճէյիմ :

Ինսան ա՛գընա մախսուս օլան հալլէրին պիրի
պու տուր քի՝ քէնտի մէնֆա՛աթընա տայիր պիր
միւշքիւլտէ ուղուն վազըթ մէճհուլ վէ մուսլապ
գալմագ : ()նա եէնի պիր մատտէ իհզար օլտու-
ղու հալտէ՝ ա՛նիտէ գուտրէթի եէթտիյի գատար
օնու գափար , անտէն ա՛ճէլէ՛ օնուն իւզէրինէ գա-
րար վէրիր : Լքսէրի՝ օլ մատտէ քէնտի թապի՛ա-
թըլըլա պիզիմ՝ անկլայաճաղըմըդտան եօգարը՝ մը
վէ օնու հալլ էթմէսի գապիլ՝ մի՛ վէ օնու տօղու

սողորոյս հալլ էթմէյէ իգթիզա էտէն շէյլէրին հէփսինէ մալիք մի՛ փէշին տիւշիւնմէսինի հիչ գայտ էթմէզ : Պիրտէն գարար վէրիլը : Շիւպհէ տէ գալմագ խօշ պիր շէյ տէյիլ տիր . վէ պունտան մա՛տա՛ մէճհուլ գալմագ՝ պիլմէմէղլիք նիշանէտի տիր . վէ քիշիյէ՛ հէր շէյէ վուգուֆ օլմատրղընը ախէրլէրէ պիլտիրմէք փէք միւշքիւլ հալ տըր :

Պունուն իշիւն չօգ ատէմլէր կէօրիւրսիւն քի՛ օնլարա իհզար օլան սայքի հէր պիր միւպահասէ տէ՛ օնլարըն մուգարէր հաղըր պիր ի՛ թիգատլարը վար . վէ քէնտի րէյլէրինի իքրար էթտիքլէրի՛ զէման նէյէ՛ ինանարգլարընը վէ նէյէ՛ ինանարգլարընը հէփսինի սանա սէյլէրլէր . լաքին աղ ատէմ՝ պուլուրսուն քի՛ պագլի մատտէլէրին քէնտի ա՛գըլլարընտան եիւքսէք օլտուղունու՛ վէ տահա օնլարըն խուսուսունտա հի՛չ պիր գարար վէրմիշ օլմայըպ տահա շիւպհէտէ պուլունտուգլարընը թագրիր էտէրլէր : Լամտի տիւնեատէ ֆըրգայէ պա՛իս օլան միւճատէլէրին չօղունուն կիղլի սէպէպի պու տուր : Խնսան գըսուր՝ էվվէյա սէօլլէնէնլէրի պիր էյիճէ անկլամազտան՝ գարար վէ էնճամ՝ վէրմէյէ սըչրարլար : Ա՛ է շիւնքի իքի թարաֆտան տա մատտէնին սալթ պիրէր եիւզիւնէ պագրըր , իքի՛ եախօտ տահա զիյատէ քիշի՛ պիր պիրինին սէօղիւնիւ անկլամայըպ՝ պիր պիրինէ մուղայիր գարար վէրմէլէրի տէ ա՛ճայիպ տէյիլ տիր : Ա՛իւճատէլէ գապաթտրղը կիպի՛ հէր քէս մատտէնին պիր եիւզիւնիւ թուլթար , վէ խասմինին՝ էօնիւնէ կէթիրտիյի օ պիր եիւզիւնէ կէօղիւնիւ գափար :

Պունտան չօգ վէ ֆէնա եանղըրշըրգլար զուհուր էտէր . լաքին պունլարըն տա չօղու եալընըղ զէվլէնիպ կիւլմէյէ սէզա եանղըրշըրգլար տըր : Պիր Խնկիլիզ եօլճու՛ Աինլի փիլիսոփանըն պիրինէ պիր աշխարհացոյց կէօսթէրտի . Աինլի պիր վագըրթ օնուն իւզէրինէ պագտըգտան սօնկրա՛ պէյէնմէմէք սուրէթիյիլէ էօթէ տէօնտիւ , վէ օնտա պուլունան

լարա տէտի . “Պու աշխարհացոյց պիլ քիւլիյէ
եանդը՛շտըր . վէ Ինկիլիզէրին աշխարհագրու
թիւնտան խապէրլէրի եօ՛գ տուր . Չին մէմլէքէթի
տօ՛ս տօղըու տիւնեանըն օրթասընտա՛ իքէն՝ պուն-
լար տիւնեանըն պիր քէնարընա գօմուշլար ”:

Ինճագ սէն պանա պէլքի տէյէճէքսին քի :
“Պիլի՛ տէ պէօյլէ Տի՛չ պիր շէյ պիլմէյէնլէ՛ր իէ
մի րուպար էտէյօրսուն ”: Ի՛վէթ . ինսան ա՛գ-
լընըն Դէյլէ հէր եէրտէ պիր տիր . վէ հարաւային
ովկիանոս ատալարընըն ահալիսինէ նազարէն Եւ-
րօփալըլարըն ի՛լմի նանսըլ ըսա , պիլզէ՛ նազարէն տէ
րուհանի ճշմարտութիւնլար էօյլէ տիր : Պիլզէ՛ տա-
խի՛ օնլարը անկլամասը սափըպ օնլարըն հագգընա
էօյլէ կիւճ՝ վէ եանդըրշ գարարլարա տիւշմէսի էօյ-
լէ գօլայ սըր :

Իլլահտան իլհամ՝ օլմուշ ճշմարտութիւնլարըն
պիլզիւ՛ ա՛գըմըգտան իւսթիւն օլմասը ա՛ճայիպ պիր
շէյ մի տիր : Հալէա պայաղըճա եէրին դապիաթ
իւզըէ հարաքէթլէրինի պիլէ լազըմը կիպի անկլա-
յամայօրուզ : Սէսէլա , ամմէյէ մա՛լիւ՛ տիւր
քի՛ աշաղջ տէմէք էէրէ՛ քօղըո՝ տէմէք տիր : (Իմ-
տի՛ շիւն եէր միւտէվվէր պիր քիւրրէ օլուպ՝ թէ-
քէրլէք կիպի տէօնէյօր , ֆիքրինճէ եէրին օ պիր
եիւզիւնիւն իւզէրինտէ՛ պագլարը սէնին պագլա-
րընա տօղըու պուլունան պունճա գալապալըղը սէյր
էյլէ , քի օնլար հավատա մուա՛լլագ տուրմուշլար
կիպի տիր . վէ եէրին օ՛ դարաֆընտա տախի՛ աշաղջ
տէմէք՝ էէրէ՛ քօղըո՝ տէմէք օլտուղունու ֆիքրինէ
կէթիրմէյէ թէճրիւպէ է՛թ : Պունուն հագիգաթ
պէօյլէ օլտուղունու ինանըրսըն . լաքին սանա սօ-
րարըմ՝ , մատտէյի չօճուգլարըն անկլայաճաղը
թարղըլա ալարագ՝ պունուն պէօյլէ օլտուղունու
ֆիքրինին իչլնտէ նագշ էտէ պիլի՛ր մի սին :

Եինէ՛ եէրին քէնտի մէհվէրինտէ չարգ կիպի
տէօնտիւյիւնիւ շիւպհէսիզ ինանըր սըն . վէ էլպէթ-
թէ օնա՛ տա ինանըրսըն քի՛ օնուն իլէ պէրապէր

սէնին պուլունտուղուն օտա՛ տախի տէօնէյօր . պուսուրէթտէ ալթը սաաթ կէչինճէ՛ օտանըն թափանը վէ տէօշէմէսի՛ շիմտի տիվարլարըն օլտուղու եէրէ կէլիր , վէ օնտան ալթը սաաթ տաշա կէչէ՛րսէ , տէօշէմէ թափանըն վէ թափան տէօշէմէնին եէրինէ կէլիր . վէ եինէ օն իքի սաաթտան սօնկրա հէր շէյ շիմտի քի պուլունտուղու եէրէ կէլիր : Խմտի պուսու տիւշինիւրսէն , Ֆիւրլին ալթը վէ խայալըն ըլա Լըպիւրսինը նազը Էպէ պիւլէ՛ր Դ . հիւլիա էտէ պիւլիր մի սին քի՛ ազ էվվէլ նասըլ տուրույօրուտուն ուսա , օ՛ տուրուշա նազարէն շիմտիքի տուրուշուն եան՝ եա պաշ աշաղա տըր . հիչ տէյիլ իսէ , ագըն՝ ալմազ շէյ օլտուղունո՛ւ օլտուն պիւլիր՛յօր մու սուն :

Դիմտի պիզիմ պիւթիւն պիւթիւնէ պիլմէտիլ յիմիզ պիր տիւնեատան Լալաշըն թապի՛աթը վէ օնուն հիւքիւմէթինին կանոնլարը հագգընա պիզէ եէթիշէն իլհամա անկաշըլմազ շէյ պուլունտուղունա թա՛ծիւպ էթմէլի՛ մի : Խա՛յըր . էլպէթթէ պուլունմալը՛ տըր , վէ պինլէրճէ կիւճիւք պուլունուր քի , շիմտի տէֆ՛ էթմէսի պիզէ գապիլ սիզ տիր : Եւէր պունու թանըմաղա իսթէմէզսէք , պօշ վէ ֆաիտէսիզ մէճհուլիյէթտէ չօգ վագը՛թ զայպ էտէրիզ :

Ելպէթ չօգ վագըթ ըիւզկեարսըզ վէ պուլուտուղ պիր կէճէտէ կէօքլէրին օ կէնիշ մէյտանըն տա տաղընըզ հիսապսըզ երլտրզլարը կէօրմիւշսիւն : Վէնտինի ազաճըզ շու օլ ա՛ղիմ քէմէրին ալթընտա էյլէնտիր , վէ եարատըշըն հուտուտունու ֆիքրինճէ՛ ա՛գըն եէթտիյի գատար ուզազլաթ . հալալըն հէրնէ՛ գատար գուվվէթլի օլսա , եինէ պիր սընըրա միւհթաճ՝ օլուպ՝ օնտա գալաճագ տըր : Դիքրինի ճէմի՛ հարաքէթ վէ էօմիւր իւհտէլէրինտէն էօթէ աշըրըպ՝ օ սընըր գօտուղուն մահային իչինտէ պիրազ կէզտիր : Պիր թարաֆտան շու քեպինաթը՛ սէյր էյլէ , քի Լալաշ ա՛գլ ու ֆիրա-

սէթ վէ սաա'տէթիլէ տօլտուրմուշ տուր . օ պիր
 թարաֆտան տա շու թէհի պօշ վէ միւսաֆէյի' շու
 գարանլըղըն հիյպէթլի մէքեանընը սէյր էյլէ : Լ'ն
 տէն ա'գլըն իլէ օլ իչինտէ մախլուգ օլան տաի-
 րէյի իսթէտիյին գատար պէյյի'լթ . կինէ նէ' գա-
 տար պու հէյպէթլի պօշ միւսաֆէյէ հատսըղ եէր
 գալըր : () պիր տէնիզ տիր քի , հուտուտու վէ
 սընըրը եօգ տուր . վէ Լ'լահըն եարատըպ քէնտի
 մախլուգու իլէ տօլտուրտուղու միւսաֆէ' պիր քիւ-
 չիւք ատաճըղազ կիպի օլ սընօրսուզ խալի միւսաֆէ
 տէնիգինին իչինտէ չալգանըպ կէզէր : Վ'ի'ն անկ-
 լայա պիլիր քի , օլ ա'լէա Ֆի'լ'օլ օլ հէր շէ-
 յէ գատըր Լ'լ'լ'լ' օլ գատար պօշ խալի եէր
 պրագըպ' ճէմի' քէնտի եարաթտըգլարընը կէթիր-
 միշ շէյլէ պիր տիւնեա իչինտէ գափատմը քի' պիլ
 հէր նէ' գատար պէյյիւք թահմին էտէրսէք , օ' օլ
 գատար կէնիշ մէյտանըն իչինտէ' էն նիհայէթի'
 պիր նուգթա կիպի պիր շէյ տիր :

Պու սէյյէտիյիմտէն կէօրիւնիւր , քի պէյլէ պիր
 պօշ միւսաֆէ' վար ի' թիգաթընտա իմ . լաքին ֆիք-
 րիմ' օ' տէյիլ : Մ'էրամըմ ֆագաթ շունու անկ-
 լաթմապ քի' պիլիմ' ա'գլըմըղտան խարիճ մատտէ-
 լէրէ եագլաշտըղըմըզ կիպի' կէ'րչի պէյէնիլէճէք
 պիր թարգտա սէյլէրիզ , լաքին նիհայէթսիզ միւշ-
 քիւլէրէ պաթմագտան պաշգա պիր շէյ էթմէ'յիլ :
 Պունուն իչինտէ պու թարգ մատտէլէր իւզէրինէ
 սէյլէյիշէրին հի'չ պիրիսինի գապուլ էթմէմ .
 պէյլէ շէյլէր պէնտէն չօգ եիւքսէք օլտուղունու
 պիլտիյիմ' պանա եէթիշիր : () նլարըն իւզէրինէ
 հի'չ պիր ֆիքիւրտէ' հի'չ պիր թահմինտէ օլմամ .
 պունտա ինանաճագ եախուտ ինանմայաճագ պիր
 շէյ եօ'գ տուր :

Պիլիրիմ' քի' քիթապըմը օգույանլարըն չօղու'
 պունլարըն կիւճլիւյիւնիւ ասլը զաթընտան չօգ
 պէյիւք կէօսթէրիյօրսուն տէյէճէքլէր , լաքին
 գարշըմտա' օլսալար , սէյլէյէճէքլէրինին հէփսինի

տիյնէտիքտէն սօնկրա՝ օնլարա սանէճէ շունո՛ւ սիւալ
էտէրիտիմ՝ . “ Հագիգաթ անկլայա պիլի՞յօրմու-
սուն՝ վէ պէրրա՛ն անկլայա պիլի՞ . օրմոսն քի , ինսան
թէքմիլէն կէրէք թէնճէ վէ կէրէք ճանճա Մլլաճա
պաղը իքէն՝ նա՞յրլ օլույօր քի իշլէտիյի ա՛մէլէր
ճէվապրնա պօրճլու օլույօր ” : Հէր ա՛գըլը քիմ-
սէ՝ չափուգ ֆարգընա վարըր քի , պու սիւալիմի
թէֆթիշ էթտիքճէ մէճհուլիէթտէ գալմասը ֆազ-
լա պուլուր . վէ ինսան ֆիքրինին կէզինէճէյի սը-
նըրլարը քիւշիւք վէ տար օլտուղունու իքրար էթ-
մէյէ մէճպուր օլուր :

Կիւճլիյէ պիր ախէր էմնալ : Պունճէ տէրտ ու
մէշագգաթըն մէվճիւտ օլմասը՝ պանա կէօրիւնիւր
քի՝ թա՛րիֆի ինսան ա՛գընա գապիլիզ տիր : Իշ-
յէր Մլլաճ էյիլիքքեանի իսէ , տէրտ ու մէշագ-
գաթը տիւնեատան տէֆ՝ էթմէյէ՝ իսթէմէլի , վէ
էյէր օ՝ հէր շէյէ գատըր իսէ , օնո՛ւ տախի տէֆ՝
էթմէյէ գատըր օլմալը : Պու կէօնէ միւլճազալար
տօղրու կէօրիւնիւր , վէ պէյլէ սիւալէ հի՛շ քիմնէ
ճէվապ վէրէմէզ : Պիրի գայըֆճա տէյէ պիլիւր քի՝
տիւնեատէ կէօրտիւյիւմիւզ տէրտ ու մէշագգաթ՝
տաճա՝ պէյիւք պիր ո՛ւմումի էյլիյին հուսուլինէ
պաի՛ստիր : Ա՛ է օնա սիւալիմ՝ պու տո՛ւր քի՝
նէ՞ իչիւն օլ հէր շէյէ գապըր Մլլա՛ն՝ օլ տաճա
պէյիւք էյլիյի ա՛գըր ու մէշագգաթը աբայա սօ՛գ-
մաթան հուսուլէ կէթիրմէզ : Ա՛ է պանա կէօրիւ-
նիւր քի՝ պու սիւալէ ճէվապ վէրմէյէ միւքին տէ-
յիլ տիր . պունա՝ տօղրու տօղրույա հէփ տէյէ պի-
լէճէյիմիզ՝ “ Պիլմէմ ” տէմէտէն ի՛պարէթ տիր :

Պիր էմնալ տաճա : Իքսէրի՝ Մլլաճըն վարը-
ղընը՝ եարատըշ ա՛մէլէրինտէն վէ մախուգաթտան
սապիթ էթմէքիճապ էտէր : Տիւնեայը՝ կէօրիւյօր-
սուն . օնուն պիր սէպէպի էվվէլի օլմագ՝ մութլագա
մուգթազի՛ տիր . զիրա հիշտէն՝ հի՛շ պիր շէյ հա-
սիլ օլմալ . վէ սէպէպի էվվէլ՝ պու պիզիմ Մլլաճ
տէտիկիմիզ տիր ” :

Պու միւս պահանջսէ եւի էյիճէ մա՛գուլ վէ պէյի-
նիլէճէք պիր սէօզ կէօրիւնիւր . Լաքին տէյէլիմ քի՛
պիր տինսիզ իլէ միւս ճատէլէ էտիյօրսուն , օ՛ տա
սանա սօրար քի՛ “Եա Լ՛լաճը քի՛մ եարատոր” :

“Եարատորլմըշ տէյիլ տիր” տէյի ճէվապ վէ-
րիրսին :

“Փէք էյի . էյլէ իսէ Լ՛լաճ Տիշտէն վարըղա
կէլիշ տիր . վէ պու սուրէթատէ կէօրիւնիւր քի՛
Տիշտէն Վարըղա իլէլիշ պիր շէ՛յ վար տըր” :

Ո՛էն տէֆա՛ ճէվապ վէրիրսին . “Խա՛յըր , օ էղէ-
լի գատիմտէն մէվճիւտտիր” :

Տինսիզ տէր . “Փէ՛ք էյի , պէն տախի տէրիմ քի՛,
տիւնեա տախի քէզալիք էղէլի գատիմտէն պէրի,
մէվճիւտտիր . իմտի նի՛շիւն պէնիմ տախի գըյասըմ՝
սէնին քի կիպի Տագգ վէ տօղըու օ՛լմասըն : Պէն
Լ՛լաճտա մէվճիւտ զանն օլունան արգարութիւնու
վէ բարութիւնու տիւնեա իշինտէ տաղըլմըշ պու-
լունան էյլիքտէ վէ քէօթիւլիւքտէ կէօրմէտիյիմ
կիպի՛ քէզալիք պու տիւնեանըն եաիրըշընտա՛ տա-
խի օնուն իմաստութիւնունու կէօրէ՛մէյօրում” :

Ե իմտի պու սէօզէրտէն պէնիմ Լ՛լաճըն վար-
ըղընա օլան ի՛ թիմատըմ՝ Տի՛շ տալա եէրինտէն յ-
նամազ : Պէն պիլէ՛րիմ քի՛ պիր Լ՛լաճ վար տըր . վէ
պունու՝ Տէ՛ր քէս տախի պէնիմ կիպի պիլիւր . վար-
սընլար օնուն օրէնքինի պօզմագ իտտի՛ասընտա օ-
լանլար վարըղընը իսթէտիբլէրի գատար ինքեար
էթմէյէ պօշ եէրէ չալըշսընլար : Պու խոստուստա
օնլար՝ օլ ա՛գըլըղ չօճուգ կիպի տիրլէր քի՛ ֆուր-
թունալը պօրալը պիր կէճէտէ կէօք կիւրլէտիյի
զէման , եիւզիւնիւ եաստըգլար արասընտա սագլա-
մաղըլա՛ շիմշէյին կէօզ գամաշտըրըրճը վարըլտըսը-
նը կէօրմէտիյինտէն , քէնտիսինի թէ՛Տիքտէն էմին
զանն էտէր : Խա՛յըր . պուշէյին պանա եալընը
էտէճէյի շո՛ւ տուր քի , ա՛գըմ՝ էրմէտիյի մատտէ-
լէր իւզէրինէ Տէփա ա՛գլի մուպահէսէլէրին իւզէրին-
տէն պէնիմ էմնիէթիմի կիտթիքճէ ազալտըր :

Եւսէր պիտի հմնալ : Եւլա՛հ պիտի միւ՛ճիւզաթեա
 եարատրա՛յ թապի՛աթըն նիզամընա խալէլ վէրմէյէ-
 րէք՝ սահի՛հէն տուա՛մըզը նա՛սըլ իշիտիպ դալապլա-
 րըմըզը վէրմիշ օլա պիլիւր : Պէյան ու աշիքեար
 տրըքի՛ չօգ տէֆա՛ ինսանըն ա՛գլընտան վէ գուտ-
 րէթինտէն թէճաւուզ շէյլէրի Եւլա՛հ տուա՛յըլա
 ինսանա իհսան էթմիշ տիր : Սէսէլա , “արդար
 քիշինին սըտգըլա էթտիյի տուա՛սընտա պէջիւք
 թէսիր վար տրը : Եղիա տախի պիզիմ կիպի ճէ-
 ֆաքէշ պիտի ատէմ իքէն՝ տուա՛սընտա եաղմուր
 եաղմասըն տէյի իգտամըլա նիյաղ էտիպ՝ իւշ երլ
 ալթը այ տիւնեա իւզէրինէ անսլա եաղմուր տիւշմէ-
 տի : Սէ տէֆա՛ տուա՛ էտիպ՝ կէօք եաղմուր
 վէրտի , վէ եէր քէնտի մահսուլաթընը կէթիւրտի” :
 Եւլէր տուա՛ էթմէք բարեպաշտութիւն ա՛մէլինտէն
 պաշգա պիտի շէյ օ՛լմասայըտը՝ Եստուածաշունչուն
 պու քէլամընտան պիզէ ասլա մէնֆա՛աթ օլմագըտը .
 զիրա օ՛ պիզէ էջրէտիյօր քի՛ Գուսնըն Եւլահըն
 ինսանա պէօյիւր Եւլահըն ինսան գուտրէթինտէն
 խարիճ օլան զուհուրաթլարը՝ սա-
 պըգ էթմէտի իտիյինէ մուղայիւր պիտի թարգըլա
 իճրա էթտիրի : Իմտի պու՛ միւ՛ճիւզաթսըզ նա՛սըլ օ-
 լա պիլիւր : Ս՝իւ՛ճիւզաթ տէտիյիմիզ՝ թապի՛ա-
 թըն ա՛տէթա նիզամընըն ճիւզի պիտի վագըթ
 թէպտիլ օլունմասը տէմէքտէն պաշգա շէյ տէյիլ տիր :
 Իմտի էյէր պիզիմ տուա՛մըզտա դալապ էթտիյի-
 միզի թապի՛աթըն ա՛տէթա նիզամըն հուսուլէ կէթի-
 րիյօր իսէ , օնուն իճրասը պիզիմ տուա՛մըզտան
 իսապէթ էտմիշ օ՛լմատըղը աշիքեա՛ր տրը . վէ պու
 սուրէթտէ տուա՛մըզ գապուլ օլունտու տէյէ՛մէ-
 յիզ : Եւնճագ էյէր թապի՛աթըն ատէթա նիզա-
 մընտան հուսուլէ կէլմէյօրսա , պիզիմ տուա՛մըզըն
 գապուլ օլունմասը իշիւն պու խուսուստա թապիա-
 թըն ա՛տէթա նիզամըն թէպտիլ օլմուշ օլմալը . վէ
 պու՛ միւ՛ճիւզաթ տրը : Պու՛ գօլայ անկլաշըլա-
 ճագ պիտի միւլպահասէ կէօրիւնիւր , վէ պունուն

գարարընը պաղըլ չըգարմագ՝ նա՞նըլ գապիլ օլ-տողղու մա՛լիւմ տէյիլ :

Պունու էյիճէ անկլամագ իչիւն պիր գըյաս թէրթիպ էտէլիմ : Տէյէլիմ քի՛ պիր գարընըն պիր ախէր տիյարտէ խասթէ պիր էվլատը օլուպ գարըլ իսթէր քի՛ էվլատընը սաղալմասը վէ սաղ սէլիմ էվէ տէօնմէսի իչիւն տուա՛ օլունսուն : Իհ-թիմալ քի՛ չօճուգ քէնտի էվիւնտէն իւչ պին սաա՛թ-լըգ եօլ ուզագ տըր : ()նուն իչիւն օլունան տուա՛-լարըն օնուն իւզէրինէ իճրասը՝ ֆագաթ Լլաճըն՝ գուտրէթի իլէ օլուր : Իջլէ իսէ՛ իգթիզա էտէր քի՛ Լլաճըն՝ թապի՛աթ օ՞չնքինին նիզամընը պօ՛ղ-մապտան՝ տուա՛մըզը գապուլ վէ իճրա էթմէյէ կիզլի վէ անկլաչըլմաղ պիր եօլո՛ւ օլմալը : Վապիլ տիր քի օնուն՝ պիզլիմ անկլամատըղմըզ պէջլէ օ-րէնքլէրի վար : Հէր նէ իսէ՛ պո՛ւ տա պիր կիւճ-լիւք տիւր . վէ էջլէ պիր կիւճլիւքտիւր քի՛ ինսան օնու աւլա տէֆ՝ էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր :

Տահա չօգ էմսալլէր կէթիրէ պիլիւր իտիմ . լաքին պու գատար ըլա՛ մատտէյի քիֆայէթ միգտարը անկ-լաթտըմ զանն էտէրիմ : Վիթապըմը օգույան-լարտան՝ օնո՛ւ իսթէմէմ քի , պու միւշքիւլլէրին հէփ-սի քէնտի ա՛գըլլարընտան եօգարը օլտողղունու է-յի պիլսինլէր : Խայըր . քիմի պունլարըն պիրինի՛ վէքիմի օ պիրիսինի հալլ էթմէյէ քէնտիսինի միւգ-թէտիր թութա պիլիւր . շիմտիլիք պանա շու գա-տար էլվէրիւր քի , պու թարզ սիւալլէրին չօղունա՛ քէնտիլլէրինին ճէվապ վէրէմէյէճէքլէրինի անկլա-սընլար : Պու սէջլէտիյիմ գապուլ օլունտողղու հալտէ՛ տինէ տայիր ճշմարտութիւնլարտա՛ տաթի անկլամասը ինսան ֆիքրինէ սըղմաղ մատտէլէր վար օլտողղո՛ւ տա գապուլ օլունուր . վէ պէնիմ սապիթ էթմէյէ իսթէտիյիմ պու տուր :

Շիմտիյէ գատար եազտըգլարըմ շէյլէրտէ ա-չիքեար էթտիյիմ սահիհ միւշքիւլլէր ազ տըր . ան-ճագ ֆիքրէ ալընմալարը գօլայ օլմագ իչիւն՝ թիւրիւ-

Թիւրիւ շէքիւլէրտէ տէֆա՛աթլէ պէյան օլունմուշ-
լար տըր : Աիհայէթսիզ վէ հուտուտուզ մահալէօ-
լան էպէտիյէթ վէ պու ալէմին իտարէի էտէպիյէսի
մէճմուէն՝ եիւքսէլիքլէրինէ ա՛գըլ էրիշմէզ մատ-
տէլէր տիր : Հէփսինտէ տէ հալլի միւշքիւլ կիւճ-
լիւքլէր վար : Պունլարըն միւշքիւլիւնիւն մահա-
լինի թէպտիլ էթմէյէ վէ օնու ինճէ սէօզլէրիլէ
սագլամաղա վէ շամաթայըլա գափաթմաղա գատըր
օլուրսուն . լաքին հէր նէ գատար եօրուլսան , թէք-
միլէն օնու մահվ էտէմէզսին . պու խուսուստա՛
կիւճիւք տայմա կիւճիւք տիւր . վէ է՛հլի տիգգաթ
վէ իսթիգամէթ օլանլար՝ պունուէն իւզլէրինէ շէքմէ-
յէ իսթէտիյին փէրտէնին արգասընտա պու միւշ-
քիւլէրի կի՛նէ կէօրիւրլէր :

Պու թագտիրտէ՛ պու էտէպի ա՛ղիմ՝ մատտէլէրտէ
հալլ օլունմազ միւշքիւլէր վար . վէ թամ՝ ալիմ՝
օլանլարըն վաճիպէի զիմմէթլէրի օլան պու տուր քի ,
օնլարը իբրար էտիպ հիշ պիր վէճհիլէ ինքեար էթ-
մէյէլէր : Բէնպիլիլէ Փարզ օլանը պիլէ՛ պիլէ գա-
պիլ օլտուղու թագտիրտէ պու միսիլի շէյլէրտէ նա-
տանըղա գայըլ օլմալը ըզ : Սահիհ տիր քի , ալէս-
սէվի մատտէլէր թէֆթիշինտէ՛ պիր շէյին կիւճիւլ-
յիւ նէրէսինտէ վէ սահիհլիյի նէրէսինտէ օլտու-
ղունու պիլիպ՝ մալիւմիւ նամալիւմտէն թէֆրիգ
էտէն սընըրը գապիլի մէրթէպէ աշիքեար էթմէք
իշիւն՝ օլ շէյի տիգգաթըլա թէճէսսիւս էթմէսի
փէք մուգթագլի տիր , լաքին պունու էթտիքտէն
սօնկրա , շօլ տիպինէ սէնին իսքանտիլին եէթիշէ-
մէյէճէք էսկինիւ իւզլէրինէ ռահաթ եիւրէք իլէ նա-
զար էյլէ , վէ սէնին գուվվէթլէրինին սընըրը վար
իտիյինի մահճուպանէ իբրար էյլէ :

Իյէր պիր քիմնէ՛ ճէմի՛ հալլ օլունմազ միւշքիւլ-
լէրին մուլթագա գահիրէ կէթիրտիյի կիւճիւքտէն
քէնտիսինի հըֆզ էթմէյէ իսթէրիսէ , ալմէլիյի վէ
իլմիյի տայիմա տիգգաթըլա պիր պիրինտէն Փարզ
էթմէլի տիր : Ի՛մէլի սիւալ պու տուր . Պօրճ նէ՛

բէպէ Կիւր : Պոլս պօրճունն աստար օլան մատտէլը սատէ ի՛լմի սիւալ տըրլար . վէ պունուն մուպահա սէսինէ կիրիշմէք ասլա սանա տիւշմէզ : Խաթիլ կիւնիւ շարաթ ախշամ մը պաշլար եարը կէճէին մի՛ եօխսա կիրակի կիւնիւ սապահ չլայըն մը պաշլար : Պոլս պիր Խալէ Խալ տըր , վէ պունուն ճէվապը՝ էլպէթթէ սէնին ա՛մէլինէ պիր թարզա իտխալ էտէր : Ալաճ նէ՞ իշիւն ալթը եախուտ սէքիզ կիւնտէ պիր կիւն տէյիլ , իլա եէաի՛ կիւնտէ պիր կիւն քէնտիսինէ սէշիպ՝ քէնտիսինէ սրբել էթտի . պոլ տա պաշաղըճա պիր ի՛լմի Խալ տըր : Իմտի Եարատըճըմըլըն ինսանա՝ եախուտ քէնտի զաթընըն թապիաթընա եախուտին սանըն մէշրէպ վէ խուլզ սահիպի եարաբըլմասընա՝ եախուտ Ալաճըն ի՛նտիտէ քէնտի պօրճլարընըն թէմէլինէ՝ եախուտ ախրէթ ճէզալարընըն պէյիլք լիւյիւնիւ վէ տէվամընը մահտուտ էտէն կանոնլարա նազարէն ճէմի՛ սէպէպ թէճէսսիւսլէրի եալընըզ ի՛լմի Խալպէն ի՛պարէթ տիր : Պոլ թիւրլիւ մատտէլէրին հագգընա Մստուածաշունչտա պէյան օլունան աշիքեար իֆատէլէրէ ինանըրսան , սիւալէ միւհթաճ մատտէլէր օլմայըպ՝ սէնին տալըանըլընըն իւզէրինէ թէ՛սիր էտէճէք վուգու՛աթլար տըր , քի պունլարա միւթա՛ալիզ ի՛լմի սիւալէրի՛ տիւնեայը իտարէ էտէէէ հապալէ էթմէլիսին :

Սէսէլա ախրէթ ճէզալարընըն մատտէսինի թուլ թալըմ : Պոլստա՝ Մստուածաբանլարըն հագգընա՝ նէ՞ գատար ի՛լմի միւպահասէլէր էնկինի վար տըր . պոլ թէճրիւպէ էօ՛մրիւնիւ կիւնահըլա կէշիրէն ֆասիգլէրէ լայըզ օլանըն վէ օլապանըն իւզէրինէ նէ՞ գատար միւճատէլէլէր էտէրլէր . նէրէտէ տիր օլ ա՛գըլլըր ատէմ քի՛ ճիւզի վագըթ միւհաղատան սօնկրա՝ Բապպիմիզին տիւնեայը իտարէ էթմէսինին հագգընա թէմամ ա՛գըլ էրտիրիպ՝ սիւալըն հէր սիւրէթինի անկլամաղա ինսան ֆիրրի միւգթէտիր տիր զանն էտէ : () հանկը ա՛գըլ տըր քի՛

իլէ վէ տիթրէմէյիլէ իշլէյին . զերա սիզտէ կերէք իշլէմէյի կերէք իսթէմէյի ըիզասընա կէօրէ իշլէյէն Վլա՛Տ տըր .” : Վ՛մէլինի պու եիւզիւնտէն պագընճա , առաքեալըն շու քէլամը նէ՞ Գատար ա չըգ վէ մանասը ըուշէն տիւր : Վ՛նճագ ի՛լմի թարա-
ֆընտան տա միւլհազա վէ թէֆէքքիւր օլունունճա , օնտան նէ՛ Գատար կիւճիւք տախի չըգար : () . նուն Դալապ էթտիյի Կօրճուր՝ սաֆ վէ գօլայ տըր . սապը ու սըտգըլա քէնտի պօրճունու իճրա՛ էթմէյէ ճէճտ էյլէ . լաքին պունու տա մաճնուպանէ տիւշի՛ւն քի՛ պիւթիւն պիւթիւնէ Վլաճա պէնտ սին : Պու իքի պօրճու ա՛գլ իլէ գուրմասը՝ ատեմի տերին վէ Գաւանլըգ թէֆէքքիւրլէլտէ ղայպ էթտիրիր :

“ իշլէյին” սէօՏպէթի՛ էջլէ՛ կէօսթերիր քի , ինսանըն խէլասը՝ քէնտի ա՛մէլինտէն հասիլ օլաճագ տըր . անճագ պու խանէնին սօնկ դարաֆը՝ “ զերա Վլաճ տըր .” վէ գուսուրու՝ պու իշի Վլաճա վերմէք կէօսթերիր : Իմտի պու նա՛պլ օլա պիլիր : Վստուաճաշունշուն՝ պու սէլամէթիմիգէ մուլթաքա իգթիզալը կէօսթերտիյի եիւրէք թէճտիտինտէ ինսանըն էտէճէյի նէ՞ վէ Վլաճըն էտէճէյի նէ՞ տիր : Իշթէ սանա պիր սիւալքի՛ պին սուրէթտէ զահիլ օլմուշ տուր : Պունուն հագգընա չօգ պիհուտէ լաֆլար օլմուշ՝ վէ չօգ շիւպհէլէր հասիլ օլմուշ տուր : Իյէր Վստուաճաշունշ պիգէ՛ ինսանըն իրատէի ճիւզիէսի պիւթիւն պիւթիւնէ քէնտի էլինտէ օլուպ՝ թուլթաճաղը եօլտա վէ թաշըյաճաղը ֆիքրտէ օնու պիր իտարէ էտէճէք գուվվէթէ ալա մուհթաճ տէյիլ տիր տէյիլ էջրէտէյիտի , պունու գօլայ անկլայա պիլիր իտիք : Եախո՛ւտ տէյէ իտիքի , “ Վլահըն՝ ա՛ղիմ գուարէթ իլէ ինսան գալպի իւզերինէ հիւքմիւ օլուպ՝ ինսան հիշ պիւր շէյին ճէլապընա Կօրճու օլմաճ Դերլէպէպէ օնուն հեր պիր հաւաքէթինի Վլաճ գուլլանըր .” , պու տա գօլայ անկլաշըլըրտը : Լաքին պունլարըն իքիսի՛ տէ

եօգ : Լստուածաշունչտա՛հ հէմ ինսան հէր թուլթուղու եօլուն ճէվապընա պօրճլու օլմասընը կէօսթէրիր մահալէր վար , հէմ Լլահ լապի՛ի գիւնէտյը նա՛սըլ գուլանըրսա , Բարոյտիւն գիւնէտյը՝ տա էօլլէճէ քէնտի իսթէտիյի կիպի գուլանտըղընը կէօսթէրիր քէլամլար վար . վէ օլ մահալէրտէ եազըլը տըր քի , Խասնըն էիւրէյնի՛ սույուն ազընթըլարընը շէվիրիր կիպի իսթէտիյի թարաֆա մէյլ էթտիրիր . պու՝ էն ուսթատ ֆէյէսօֆլարըն պիլէ չարէսինի թիւքտէ պիլէն իքի թա՛լիմ՝ թէֆթիշէ ալտըղըմը պէյթտէ Լստուածաշունչու աշիքեար ախէր քիլթապտան ֆարգ էտէն սահիշլիք լիսանը ըլա պիրիսի օ պիրիսինն եանընտա եազըլմըլ տըր . վէ միւշքիւլ լուղէթլէրտէ տէյիլ՝ իլա աշըգ անկլաշըլը պիր թապիրտէ տիրլէր . շիւպհէնին կէնիշլիյինէ հուտուտ քէսմէք իշիւն հիշ պիր մանասը անկլաշըլմազ սէօզ՝ եախուտ սուրէթի գափլ եօգ տուր . պու կիւճլիւք հի՛շ պիր մա՛նայըլա գալգմազ , հիշ պիր շարթ օնու պիր սուրէթէ իտխալ էտէմէզ : ()րատա՛ Լլահըն քէլամընըն սահիֆէլէրինտէ՝ աշըգ վէ թէպտիլ սլունմազ պիր սուրէթտէ տուրուպ պիղէ եանղըլ անկլամազ գապիլիզ օլան սէօյլէյիշ իլէ սէօյլէյօր . “ Լ՛ղիզլիյէ եէթիշմէք իշիւն՝ վէ իրատէթ ու իճրայը սանա եալընըզ իհսան էտէն Լլահըն եարտըմընը տիլէմէք իշիւն՝ ա՛ղիմ զայրէթ էթմէլի սինիզ ” .

Լնճագ պունու տէֆա՛աթըլա տէրիզ՝ վէ տէմէլիիզ քի , միւշքիւլ ա՛մէլիտէ տէյիլ , իլմիտէ տիր : (Իշիյէ՛ քէնտինին Լլահա՛ պէնա օլմասընը պիլէրէք՝ քէնտի խէլասը իշիւն չալըշմագ կիպի գօլայ շէյ եօգ տուր . կիւճլիւք շունտա տըր քի՝ զահիբէն պիր պիրինէ զթթ օլան պու իքի քէլամըն կանսուտա՛ պուլմալը , սիւալըն պաշըլըճա նուգթէսի պունտա տըր տէյի կէօրիւնիւր : Շէննէթէ կիրմէնին եօլունու արայան՝ եախուտ արայօրուզ զանն էտէն քիմսէլէրին իլիշտիյի միւշքիւլլէր՝ էքսէրի պունուն

կիպի տիր : Ալահըն վէ ինսանըն՝ ինսան եիւրէյի
 իւզէրինէ իճրալարընըն պիրպիրիյիլէ նէ՝ մինասի-
 պէթի օլտուղուենու ալլայամայրպ՝ նէ՝ էտէճէքէրի-
 նի պիլմէյէրէք մուա՛լլագտա գալըրլար : Ա՛իւշ-
 քիւլ հէր նէ գատար ա՛ղիմ՝ իսէ , ա՛մէլէ տայիր օլ-
 մայրպ՝ իլլա ա՛գլէ միւթա՛ալիգ պիր միւշքիւլ օլ-
 տուղու իշիւն՝ էն իգթիզալըսր օլան Ալահըն իա-
 ղաղու թիւնուենա մալիք օլմայրնճա՛ պունտա իլիշմէք
 քէնտիլէրինէ ճայրզ օլմատըղընր ունուտուրլար :
 Ա՛ատտէ՛ պիր պիրինտէն ղայէթ ֆարգլը իքի պօրճ
 իւզէրինէ տիր : Պունլարը՝ իքիսինի՛ տէ էյի՛ ան-
 կլայա պիլիւրիզ , վէ իքիսի պիր պիրիյիլէ իմ թի-
 զաճ էթմէզ տէյիլ տիրլէր : “Ա՛հնաթի իւլաւըն ի-
 շէն՝ պիւթիւն գու՛վէթիւն իլէ չալըշ” . պու քէ-
 լամաա նէ՛ կիւճլիւք վար : “Իճրանըն ճէի՛” . առու-
 րուենու Ալլահա՛վէ՛ր” . պունտա՛ տալիի նէ՛ միւշքիւլ
 վար : Խէլաա իշիւն պիւթիւն գուվվէթ իլէ չալը-
 շըպ տա՛ Ալահա կիւվէնմէքտէ նէ՛ անկալըլմազ
 շէյ օլա պիլիւր . պէն պունտա էօյլէ կիւճ պիր շէյ
 կէօրէ՛մէյօրում : Տիւնեատա պիւնէրճէ քիմնէ-
 լէրտէն իճրա օլունմուշտուր . վէ հայէա օնու պիւն-
 լէրճէ քիմնէլէր իճրա էտէյօրլար , վէ հէր քէստէ է-
 տէպիլիւր : Աքիս պիրիսի տէյէճէք տիր քի՛ ամ-
 մա պու իքի պօրճ գանուշարընըն տախի նա՛նըլ
 պիրպիրիյիլէ իմ թիզաճ էտէճէք օլտուգլարընըն անկ-
 լայամայօրուզ : Հագիգէթ անկլայամայրզ . ա՛գ-
 լի միւլհազալէրէ պաշլատըղմըզ անտէ՛ տէրին վէ
 գալըն գարանլըգտան պաշգա պիր շէյ պուլամայրզ .
 լաքին նէ՛ վազիֆէմ , շունտա թէնպիհ օլունան
 պօրճլար պէս պէլլի տիր . օնլարը պիզէ Ալահ
 թէնպիհ վէ էմր էտէյօր , վէ պիզէ ֆարզ օլան պու-
 տուր քի՛ միւթի՛ չօճուգլար կիպի ֆիքրիմիզի իս-
 քեաթ էտէլիմ քի՛ պիզիմ էտէճէյիմիզի պիզէ աշի-
 քեարէ պէյան էթտիյի՛ թագտիրտէ՛ մէրամընըն
 սէպէպիւնի՛ տէ պիզէ տույուրմաղա մէճպուր տէյիլ
 տիր :

Պու մատտէտէ իւչ տէօրա թէօքէզէր վար քի
օնլարը կէօսթէրմէյէ՝ իսթէրիմ :

1. Տին Բէսէլէրինին Փաթարաղ ա՛գըլ Եօրալարը :
Վապիլ տիր քի քիթապըմը օգույան կէնճ՝ քրիստո-
նեայ օլմաղա ազ պիր շէյ գալտը : Սէնին կիւ-
նաճքեար հալինի միւլհազա էտիպ՝ քէնտինի պիչա-
րէ՝ պուլույօրսուն : Սէնին հազգընա Նլաճըն քէ-
րէմինի տիւշիւնիւպ՝ օնա տէօնմէյէ նիմ թէտարի-
գին տէ վար : Աքին՝ եալընըզ սանա ֆարզ օլանը
տիւշիւնիւպ՝ ա՛մէլիլէ բարեպաշտու թիւն էօ՛մրիւնէ
տախիլ օլմագ իշիւն հէր իղվայէ գարշը տուրմաղա
չալըշաճագ եէրտէ՝ սէն վարրպ պա՛ղը Նստուածա-
բանական միւշքիւլէրին կիրտապընա սաիլանըր տէ՝
գաիուտան իշէրի կիրմէզտէն էվիլէլ էնկէլէ օղրար-
սըն : Պէլքի պու՝ ինսան գալպի իւզէրինէ Նլաճըն
պիր իշի՝ տիր քի , սէն օնու անկլամայօրսուն . պէլքի
տէ Հոգին Սուրբուն ա՛մէլի՝ վէ սէնին ճէվապա
պօրծլու օլմանըլա օնուն իմ թիզաճը տրը : Սէն
տէրսին քի , “ Այէր պէնտէ՝ կէրէք իշլէմէյի կէրէք
իսթէմէյի իճրա էտէն Նլաճ իսէ , քէնտի խէլասըմը
նաճըլ քէնտիմ իշլէյէ պիլիւրիմ : Եախուտ էպէտի
ճէզանըն պէօյիւքլիւյիւ վէ տէվամը՝ եախուտ ճէն-
նէթ իշիւն սէշիլիլիւն գարար վէրիլմիշ սայըսընէ
գատար օլաճաղը խուսուսունտա ա՛գընը եօրուպ
րահաթարզ օլուրսուն , կէօյա քի քրիստոնեայ օլ-
տուղունտա՝ Նլաճըն իտարէսինի թա՛հուտ էթմիշ
օլասըն : Պու՝ նէ՞ մինասիպէթսիզ խիւլեա տրը :
Հիչ տէյիլ իսէ , սէն Նլաճըն տիւշմանլարը սը-
րասընտան չըգրպ՝ օնա թարաֆկիր օլմաղա գարար
վէրինճէյէտէք՝ Նլաճըն փատիշահլըղընըն ղայրէ-
թինի քէնտինէ պրագա՛մայօր մու սուն : Տէտիյի-
միզի պիր էմնալիլէ աչալըմ :

Պիր չօճուգ կիթտիյի դպրատունտա ի՛սեան վէ
իթաա՛թարզլըգ մէշրէպլէրի կէօսթէրմէսինտէ , վար-
ժապետ օնա թափուունու տէյիշթիրմէք թէքլիֆ է-
տէր : Զօճուգ ճիւզի միւլհազատան սօնկրա՝ անկ-

լար քի, վազա՛, եօլունու տէյիշտիրմէք քէնտիսինէ
Փարզ օլմուշ տուր լաքին՝ պա՛ղի անկլամատըղմ՝
շէյլէր վար՝ տէր :

Խօճասը սօրար քի, օնլար նէ՞ տիր :

Շօճուգ ճէվապ վէրիր քի, “Վէտէրիմ պիր շէյ
թէնպիհ էթտիյինտէ՛ էյէր սէնտէ օնուն զըթընը՝
թէնպիհ էտէրսէն, հա՞նկըսընը եափմալը՝ վէ հան-
կընըգա իթա՛ւթ էթմէլի օլտուղումու պիլմէմ”:

Խօճասը օնա տէ՛ր քի, “Ը իմտիլիք պու սէնին
վազիֆէն օլմասըն : Պի՞լմէյօրմոսուն քի՛ կէրէք
փէտէրին վէ վալիտէն վէ կէրէք պէն սէնտէն ի-
թաա՛ւթ իսթէտիյիմիզ շէյլէրտէ սէն իթա՛ւթսըզ
պուլունույօրսուն . էօյլէ իսէ, սանա Փարզ օլանը
իշէ”:

Շօճուգ տա տէ՛ր քի. “Լմմա պանա՛ պիր պաշգա
կիւճլիւք էնկէլ օլույօր . վէ օ պո՛ւ տուր քի՛ էյէր
պանա ֆէնա պիր շէյ տէ էմր էտէրսէն, իթա՛ւթ
էթմէյէ պօրճլու մույում՝ պիլմէմ . պու հալտէ
նէ՞ եափմալըյրմ”:

Իշթէ օնուն էնկէլի պու՛ վէ պունուն կիպի շէյ-
լէր իմիշ . քէնտինէ Փարզ օլան վէճհ իւզըն՝ աշի-
քեար կէօրիւնէն վէ հէր կիւն զուհր էտէն պին
թիւրլիւ իշէրտէ միւթիւ՛ կէօրիւնէճէք եէրտէ՛
խօճասըյրլա միւճատէլէ էտէրէք՝ իթա՛ւթսըզլը-
նա էօ՛ղիւր պուլմագ իշիւն՝ էթրաֆա տիւշմիւշ
միւշքիւլէր արար :

Ի՛յ քիթապըմը՝ օգույան ա՛ղիղիմ, սէն տէ պէյ-
լէ է՞թմէյօրմոսուն . նիհայէթինտէ Լլաշը սէվ-
մէք վէ օնա գուլլուգ էթմէք սէնին պօրճուն օլտու-
ղունու աշիքեար կէօրտիւքտէն սօնըրա՛ ճանը կէօ-
նիւտէն Լլաշա կիւվէնիպ պօրճունուն իճրասընա
մէշղուլ օլաճագ եէրտէ՛ սէն տէ զանն ըլա միւշքիւլ-
լէր պուլմաղա եօրուլո՞յօրմոսուն, շէյլէ միւշքիւլ-
լէր քի՛ պէլթի օնլարը անկլամասը պիր մախլուգուն՝
վէ ա՛լէլիուսուս անկլայըշը կիւնահըլա գարարմը
ինսանըն գուվվէթի հատինտէն թէճաուզ պիր շէյ

տիր : Ան պու միւշքիւլէրէ քէնտին պուլաշտըգ-
տան սօնկրա՝ քաջանանը վէ խօճանը վէ փէտէրինի՝
տէ օրայա տիւշիւրէճէքսին . քաջանան եախուտ
փէտէրին սէնին խղճմտանքընտա պէլքի պիր զալէ-
պէ չըգարմաղա մէրամ էթտիքլէրինտէ՝ սէն պու
թարիգիլէ իճմալ էտիպ վագըթ կէշիրիր՝ վէ խղճմը-
տանքըն ա՛ղապընտան խէլաս օլուպ զալէպէյի ա-
խէր եէրէ սափըտմաղա իսթէրսին . սէն միւճատէլէ
էտէրիքէն , սէնին գապաճաթլըլըղընըն իղթիրապը
զաի՛ֆլէնիպ խղճմտանքըն տաղլանըր , վէ եիւրէյիս
փէքիշիր : Ա՛յ , էօնիւնտէ աչըգ վէ կէնիշ տու-
րան պօրճուլնուէն եօլուէնա սիւլիւք էտէճէյիս եէրտէ՝
Տի՛շ վագիֆէի ճալին օլմայաճափ սիւալլէր իլէ նէ՞
իշիւն վագթինի զա՛յ՝ վէ գուվվէթինի թէլէֆ էթ-
մէյէ իսթէյօրսուէն :

2 . Վրիստոնէայլարըն պօշ Բուլապալարա ա՛գըլ
Էօր՛աալ : Տինէ տայիր ճշմարտութիւնլարըն թա՛-
լիմինտէ Տէր կիւն րասթ կէլէն ճալլ օլուէնմաղ
միւշքիւլէրի թաֆսիլէն թա՛րիֆ էթմէմէ՛ ումի-
տիմ՝ պու տուր քի , քիթապըմը օգուլան քրիստո-
նեայլարը օնլարտան զուհր էտէն պիհուզուրլուգ-
լարտան էմին էտէյիմ : Իմտի պիր քէրրէ պուէնա
վուգուֆ օլմալըսըն քի , սէնին ա՛գլընըն իսգանտիլ
եէթիշտիրէմէյէճէյի տէրին էնկինլէր վար . վէ պու
պապտէ սէնին էլինտէն պիր շէյ կէլմէզ օլտուզուէնա
խուլուսի փաք իլէ պիլ քիւլլիյէ իսքեաթ օլմալը-
սըն , վէ պուէնտան ճանընըն րաճաթը աւլա պօզուլ-
մասըն : Ա՛յէ՛ գատար քիմնէլէր վար քի՛ Նիսուս
Վրիստոսուէն Հայր Ըստուածըլա օլան մինասիպէթ-
լէրինէ թէքմիլէն վուգուֆ օլմագ իշիւն ճէմի՛ էօ՛-
միւրլէրինէ ա՛ղապըլա կէշիրմիշ տիրլէր : Վէլամ
Լ՛ըլաի բալ , վէ Վէլամ Լ՛էն եախուտ ինսան օլպու :
Պուրաճըգտա տուրմաղա գանա՛աթ էյլէ : Ա՛պքին
սէն տէրսին քի , “ Խայըր , պու մատտէ իւզէրինէ
ա՛գլըմ էյի էրմէլի տիր . պիր սաճիճ թարղ ըլա
պիլմէլիմ քի՛ Որդինին Հայրըլա նէ՞ տէրէճէ մի-

նասիպէթլերի վար տըր , հէր թարափտան օնուն ուլա պիր միտիր , եօլսսա պաշգա զաթ՝ եախուտ պաշգա վիճոճուտ մու տուր . վէ զաթըլա վիճուտուն պիր պիրինտէն ֆարգըլարը նէ տիր . վէ ինսան օլ-տուղու վագըթ՝ օնտա իքի թապի՝աթ նաճըլ պիր-լէշտի” :

Պուենլարը պիլմէյէ՝ իսթէրսին , լաքին օնլարը սանա քիմ՝ էօյրէտէճէք տիր . պուենու սանա Մ-տուլաճաշունչ սէօյլէ՛յօր մու : () սանա տէյօր քի , Վուրթարըճըմըլ Վլաճըտը վէ ինսան օլտու : Իկէր Մտուլաճաշունչա իթիմատ էտէրսէն , պու-րաճըգտա տուրմալըսըն : Մտուլաճաշունչուն պէ-յան էթտիյինի տախի ասաս էտէրէք՝ քէնտի ա՛գ-լընա կիւվէնիրսէն , էմնիէթ օլունաճագ նիհայէթէ՛ վէ հէր ճշմարտութիւնա վասըլ օլաճաղընը ումմա : Տիւնեատա հիչ պիր քիմնէ եօգ տուրքի , միւհքէմ վէ գավի ասասլարտան պիլէ՝ լէհիլէն ա՛գլէնըն էր-ճէպիյի մատտէնին իւզէրինէ՝ տօղուո նիհայէթ չը-գարմաղա գատըր օլա” :

Վպրատունտա օգուր վէ երկրաշափուլութիւն թա՛լիմ էտէր պիր չօճուգ՝ պիր մախսուս սիւալին ճէ-վապը փէք միւշքիւլ տիւր տէյի իշիտմիշ իքէն , քէնտինէ օ սիւալ օլ գատար միւշքիւլ կէօրիւնմէ-տի . չիւնքի սագաթ վէ եանղըրշ պիր ուսուլտէ՛ ագլընճա օլ միւշքիւլիւ հալլ էթմիշիմ՝ զանն էտէ-յօրուտու : “ Իլպէթթէ էօյլէ՛ տիր ” , անճագ պու մաթէմաթիքանըն իլք կանոնլարընա պիլէ փէք ալ աշնա օլան ա՛ճէմիյէ կէօրէտիր տէյէճէք սին :

Պէնիմտէ սիզէ տէմէք իսթէտիյիմ թըպը պու նուն կիպի տիր . պիզ տէ պու չօճուգ կիպի ա՛ճէմի իզ , Վլաճըն թապի՝աթը վէ էպէտիլիյի վէ պիլիմ ճանըմըլ խուսուսունտա պիլտիյիմիզ փէք ալ շէյ տիր : Պուենուն իչիւն՝ եալընըլ պիլմէսի պիզ ֆարզ օլան Մտուլաճաշունչուն քէլամլարընտան պիր ֆիքիր չըգարմագ իչիւն . օնու թէրք էթտիյիմիզ կիպի , չըգարաճաղըմըլ ֆիքիր հէր նէ՛ գատար տօղ-

բու վէ սաչի՜հ կէօրիւնի՛ւր իսէ տէ՛ անիտէ էթրաֆը-
մըզը գարանլըզ վէ եանդլըշլըզ ալըր : Հէր նէ զե-
ման շէյլէրին թապի՛աթընտան գուվվէթ ալարադ՝
Վէլամ՝ (Վլա՜հ օլամազ՝ եախուտ ինսան օլամա-
մըշ տըր՝ եախուտ ինսանըն քէնտի ա՛մէլի խուսու-
սունտա ճէվապ վէրմէյէ պօրճուենու մա՜հվ էթմէ-
յինճէ , (Վլա՜հ ինսանըն գալպինէ հիւքմ՝ էտէմէզ
տէյի իսպաթ էթմէք իտտի՛ասընտա պիր ասէմ՝
կէօրտիյիւմտէ , պանա էօյլէ կէլիր քի , օ՝ քէնտի
ա՛գընճա պօշ լաֆլար սէօյլէմէյիլէ՝ Պիւթագորա-
սըն պիր նախադասութիւնուենու չիւրիւթմէյէ իս-
թէյէն պիր դպրատուեն չօճուղունա պէնկզէր :

Պիզիմ՝ ֆիրասէթսիզլիյիմիզ պէրէքեաթըյըլա՝
չօգ վագըթ պու թարզ միւշքիւլէր՝ եկեղեցիտէ
նիհայէթսիզ նիզա՛լարըն փուենկարը՝ օլմուշլար տըր :
Հիչ պիր քիմսէ՛ ճշմարտութիւնու թէքմիլէն զապզ
էտէմէզ . հէրքէս սալթ պիր փարշասընը կէօրէ պի-
լիր . պու գուսուրլու ասասլարըն իւզէրինէ ուզուն
մուպահասէլէրէ պաշլանընճա , թէզ աշիքեար օ-
լուր քի՝ ֆիքիր պիր պիրինէ ույմազ : Իքի իյիթ
վէ գահրաման քիմսէ՛ պիր կիւն պիր մէյտան եէրտէ
պիրպիրինէ բասթ կէլիրլէր : Սէյտանտա պիր
ինսան շէքլի արձան վարըտը , քի՛ էլինտէքի գալ-
գանըն պիր եիւզիւ տէմիր վէ պիր եիւզիւ պագըր
ըտը : Պուենլար օնտա՝ պիրիսի արձանըն պիր թա-
րաֆընտա վէ պիրի օպիր թարաֆընտա տուրուպ՝
արձանըն հագգընա լագըրտըյա պաշլատըլար : Պի-
րիսի տէմիր գալգանըն իւզէրինէ սէօզ կէթիրտի-
յինտէ , օ պիրիսի՛ գալգան պագըր տըր տէյի
խապէր վէրտի . իպթիտա սէօյլէյէն քէնտի սէօ-
զիւնտէ սապիթ գատէմ՝ տուրմաղըլա , գավղա գը-
ղջաղ . էվվէլա սէօզլէր իլէ պաշլայըպ՝ սօնկրա
մասլահաթ պիր պիրլէրինէ էլ գալտըրմաղա տա-
յանտը : Իքիսիտէ պիր պիրինտէն էյիճէ տայագ
եէյիպ՝ աթլարընտան տիւշիւպ եարալը եէրէ սէ-
րիտիքլէրի հալտէ , պիր քէօյլիւ իւսթէ կէլիպ՝ օլ

զալում գավառներն սէպէպինի սօրտուղունտա , անկ-
լատը քի՛ իքիսի՛ տէ գալգաննն օ պիր եիւզիւնէ
պագմամըշլար իտի . վէ պու վէճճիլէ գավառ էտէն-
լէր զիյատէսիյիլէ ութանըպ մաճճուպ տիւշտիւ-
լէր :

Վէզալիք էքսերի տինէ տայիր ճշմարտութիւնը-
րըն պիր գաչ եիւզիւ օլուր , քի ինսան ա՛գը հէփ-
սինի պիրտէն պիր վազըթտա աշիքեար կէօրէ՛մէլ :
Իքիքրիստոնեայ փէճիլվան՝ քէնտի աղըր սիւսճա-
րըյըլա գարշը գարշըյա կէլիլէր . պիրիսի՛ Վլա-
ճըն հէր պիր շէյ իւզէրինէ ա՛գիմ գուտրէթի օլ-
տուղունտան պաշգա շէյ կէօրմէլ , վէ օնտա տուր
գալըր . պիրիսի տէ՛ ինսան հէր էթտիյի իշլէրին
ճէվապընը մութլագա վերէճէք օլտուղունու կէօ-
րիւր , վէ օ՛ տա օնտա գալըր : Ի պիին ֆէնասը շու-
քի՛ պու պիզիմ գահրամանլարըմը՛ պունուն կիպի
միւշքիւլէրին էնկիւնինէ տալմասը գապիլիզ օլտու-
ղունու պիլմէյէ իսթէմէյէրէք՝ հէր պիրի տէտիյի-
նէ սահապ օլուպ սէօգիւնիւ իսպաթ էթմէյէ սա-
վաշտըղընտա գավառ գըղըշըր , վէ եկեղեցիտէ վէլ-
վէլէ օլուպ՝ քիմի պիրինէ վէ քիմի օ պիրինէ թարաֆ
չըգար . վէ գարտաշ գարտաշտան այրըլըր : Իմ-
տի պու՛ նիճիւն օլուր . օնուն իշիւն քի՛ Վլաճ պի-
զէ գալգաննն իքի եիւզիւնիւ պիրտէն կէօրմէսինի
վէ՛րմէմիշ տիր : Նիհայէթ՝ նիզա՛տան եօրուլուպ
տուրուրլար , վէ նէ՛ գազանտըլար : Շօգ կիւ-
րիւթիւ չըգարտըլար , չօգ նէվսանիէթլէր իճրա
էթտիլէր . պիր պիրլէրինէ չօգ զարար էթտիլէր ,
վէ Նւետարանը տա րըսվայ էթտիլէր :

Իմտի պէջլէ պիր մատաէտէ պիզէ դութմաղա
իգթիզա էտէն եօլ նէ՛ տիր : Սատէճէ , շու տուր
քի հալէա Վլաճըն ինտինտէ պուլունտուղունուզ
կիպի թէքմիլէն Վլաճա պէնտ օլմաղըլա՛ հէր վէճճ
իլէ պու ճշմարտութիւնուն պիզտէ հասըլ էթտի-
յի մաճճուպուգտա գալալըմ . պա՛տէհու էտէճէ-
յիմիզ պու քի՛ Նստուածաշունչտան հէր նէ էթմէ-

յէ էմր օլունուրսա , օնլարա իթա'աթ էթմէյէ մու-
գայէտ օլալմ : Բստուածաշունչ Տի'չ պիր եէր-
տէ պիղէ պու իքի միւ շքիւլիւ հալլ էթմէյէ էմր էթ-
միշ տէյիլ տիր :

3. Զօճուգլարն ինձը-դէրի : () Դուլարմ սիզին
պօրճլարնրզն իճրասը իչիւն՝ պէքլէ'մէյին քի փէ-
տէրինիզ եախուտ վալիտէնիզ եախուտ ուսթանըզ
սիզին էթտիյինիզ սիւալէրին ճէվապընը վէրսին :
() Նլար՝ հէր վագըթ պունու էթմէյէ գատըր օլա-
մաղար : Տինին պա'զը խուսուսլարնըն իւզէրինէ
էն ուֆագ չօճուգլարն էթտիյի սիւալէրին էն
գօլայընա պիլէ՝ փէք ֆիրասէթլի փէտէր վէ՝ չօգ
գուվլէթլի ա'գըլ տախի հէր վագըթ ճէվապ վէրէ-
մէզ : Սօրաճաղընը սօ'ր , վէ ա'գըլն էրէճէք պիր
ճէվապ ալամատըղընտա՝ ֆիքրինէ գօյ քի , շիմաի-
լիք սէնին անկլայաճաղըն շէյ տէյիլ իմիշ : Պօր-
ճունու պիլմէյէ գանաա'թ էյլէ՝ , վէ էլինտէն կէլ-
տիյի գատար էյիճէ օնու իճրա էթմէյէ մէշղուլ
վէ մուգայէտ օլ :

Պիրախէր սագընաճագ շէյ տահա վար : Խօ-
ճանա եախուտ փէտէրինէ վէ վալիտէնէ պիր միւշ-
քիւլիւնիւ ա'րզ էթտիյինտէ՝ էյէր օնու հալլ
էթմէլէրինի իսթէրսէն , ֆիքրինտէն չըգանմա քի ,
եանլարնա՝ հիլէսիզ էջրէնմէք արզուսու իլէ կիթ-
մէլի . ա'գըլն պէջլէ շէյլէրէ էրէր օլտուղունու
կէօսթէրմէյիլէ՝ կիզլիճէ զէվք տույտուղուն պու
սիւալէրէ սէպէպ օլմամալը : Վա'ջ տէֆա չօճուգ-
լար պանա՝ տէյիլ էջրէնմէք իչիւն , իլա ա'գըլ վէ
ֆարգա գուտրէթ սահապը օլտուգլարընը աննաթ-
մագ իչիւն շէյ սօրմաղա կէլմիշլէր տիր : Սէջլէ-
տիքլէրիմի՝ տէյիլ գապուլ էթմէք իչիւն՝ իլա գար-
չըլգ վէրիպ կիւճլիւք կիւճլիւք իւսթիւնէ գաթ-
մաղա ինատ էթմէք իչիւն տիյնէրլէր իտի : Պու-
նուն կիպի իտրաքլարտան սագընմաղա տիգգաթ է-
տին : Եջրէնմէք իչիւն սօրուն , վէ սիզէ վէրիլէն
ճէվապա գօլայ գանաա'թ էտին : Վալղաճը քիմ-
սէ տայմա հէր քէսէ տիւշմէն օլուր :

4. Փեպեր վէ լալեպէ վէ խօճա պուլունանկարաւու գի' օլան իւնըւնէր : Պուլար եվվէլա' չէքինիպ հիճապ էթմէյէրէք "Պիլմէմ" տէմէսինի էջրէն, սինէր . վէ գանտըրաճագ ճէվապլարը օլմատըղը զէման' ախէր սէօզ եէրինէ պուլ "Պիլմէմի" սէջլէսինէր : Պուլունուլա չօգ պաշ աղըրսընտան խէլաս պուլաճագլար :

Ելպիս նամ պիր գըզ ' Վուրթարըճըմըղը քէնտիսի սէվտի յինտէն մա'տէ' օ' աշգը քէնտինտէն քիւնէք Սոփիա ատընտա գըզգարտաշընըն տա գալ պինէ պրագմասընը իսթէրիտի , վէ օնա քէնտի կիւնաճընը իբրտըր էթմէտէ' վէ օնուլ իւզէրինէ ֆարղ օլան մապտէլէրին իճրասընտա նէ' տէրէճէ տէրուն րաճաթըղը վէ սա'ատէթ պուլունտուղունու էջրէթտիքտէն սօնկրա' կիւնտէն կիւնէ քէնտի թաթը վէ մուճապպէթի տիգգաթլարընըն սայէսինտէ բարեպաշատութիւնտա իլէրիլէմէսինի կէօրտիւքէ ֆէրրաճ էտէրիտի . վէ Մլաճ տախի պէջիւք գըզըն դայրէթինի օրնէլ էթմիշ իտի : Հէր ախշամ Ելպիս կիտիպ Սոփիանըն եաթաղընըն եանընտա օթուրուր' վէ օլ կիւնքի պօրճլարընըն էտասընը վէ կիւնաճլարընը թէֆթիշ էթմէսինտէ' եարտըմ' էտէր իտի : Ս'է Մլաճտան ա'ֆի վէ հիմայէ տիլէմէսինտէ' օնունլա պէրապէր տուա' էտէր իտի . վէ արատա' օնա տախի Վուրթարըճըմըղըն պիզէ տէրտաշ օլտուղունու' քէնտինէ' տէ' Հիսուսա կիւլէնմէսինի էջրէթտի : Պէջլէճէ Սոփիա պիր հալվէս իլէ Մատուճաշունշու օգուլուպ Վուրթարըճընըն մէշրէպինի վէ էօ'մրիւնիւն նագլինի էջրէնտի . վէ շիւպհէլէրինի վէ կիւնլիւքլէրի տէ գըզգարտաշընա աճպապճա սիւալ էտէր իտի :

Պիր ախշամ Ելպիս' կէճէլէր խայր օլտուն տէյիպ եանընտան պրըլտըղը վագըթ' Սոփիա տէտի . Ելպիս' պիր շէյ վար քի անկլայա'մայօրում . րէճա էտէրիմ' , պանա , անկլատասըն : Լէյեր Հիսուս Քրիստոս Մլաճ ըտըրսա , Վէթսեմանի պաղէսին .

տէ տուա՝ էթմէյէ նէ՞ մուճիպ . պուճու անկլայա-
մամըլըմ :

Եւ իմտի Սուրիայա նէ՞ ճէվապ վերմէլի : Տիւ-
նեանըն էն պէջիւք Մատուածաբանը պու սիւալ
իւզէրինէ քէնտի քէնտիսինի Քանտըրա պիլէճէք
պիր ճէվապ պուլամայընճա՝ պէջէ պիր չօճու-
ղու գանտըրմագ իչիւն օլ պիչարէ գըզ նէ՞ ճէվապ
վերէ պիլիր . օ՝ ճէվապ վերմէյէ չալըչմասընտա պի-
լէ շաշըրաճագտըր :

Իմտի տէտի . “ Եւ սէվկիւլիւ Սուրիամ՝ պուճու
պէն տէ անկլամամըլըմ : Լեւտարան տէր քի , Յի-
տուս՝ Բրիտոս Մլաճ տըր . պէլքի օպիր տիւնեա-
տէ տաճա՝ զիյատէճէ էջրէնիրիզ : Պու կիւն
էտէճէյիմիզ շու Խուր քի , քէնտիմիզի ‘Լուր-
թարըճըմըզա ամանէթ էտիպ՝ օնու սէվէլիմ , վէ օ՝
պիզի գայըրըր : Մլաճ քէնտի սէվկիւլիւ էվլատը-
նըն պիզիմ չագգըմըզա նէ՞ օլտուզուճու պիզէ
կէօսթէրինճէյէտէք՝ սանա տալի իգթիզա էտէն
պու տէյի՞ մի տիր ” :

Սուրիանըն տա պիր տէյէճէյի գալմայըպ՝ տէտի .
“ Եւ վէտ ազիզ գըզգարտաշըմ . կէճէնիզ խայր օլ-
սուն ” :

Պիր չալիմ վէ միւթի՝ վէ քէնտի զա՝ իֆլիյինի
պիլէն ճան՝ Մլաճըն օրնութիւնույուլա՝ պէջլէ
իլմէ տայիր միւլքիւլիւն էքսէրի ճանտա չասիլէթ-
տիյի պիչուզուրլուզու վէ ա՝ զապը՝ պէջլէճէ տա-
ղըտըպ տէֆ՝ էտէր :

ԵԿՏԻՆՃԻ ՊԱՊ

Վերիստանեալացն ի սպալարս :

Եւ իւր իւրն զհամարե պա-
պարս չօգ երբեք պէ վե
չօգ դարպարս իւր պար-
լար վասիդասի իւր «եօյե-
յիս» պոս «սնի իւրեք պե-
պիւ () դըս՝ վասիդասի իւր
«եօյեք» : Երբ . Կ . 1 :

Պոս մատուցէ եանաշտրղըմըզտա՝ հուզուրումու-
զա չըգան իւր միւլքիւլ պոս տուր քի՝ “ իւր
կէօնա ի սպալարս միւլքիւլ ” : Պոսնուն ճէվա-
պը պոստուր . “ Վիշի քէնտի ա՝ գլընը գանտըմադ
վէ հարէքէթինի օնա կէօրէ ուշտուրմադ իւրն հէր
նէ կէօնա իսպալարս միւլքիւլ ըսա՝ պիղէ տէ պոս
մատուց խոստուրումնտա օնուն կիպի ի սպալար քի-
ֆայէթ էտէր : Պոս ի սպալարն մատուցիւրի
իւր վէ պիղիմ անկլայաճաղըմըզանազարէն՝ պիր պի-
րինտէն ֆարգլը տէրէճէլէրի վար , վէ պոսնուն ի-
չիւն ա՝ սլա լա ի սպալար երբիւն կէչմէզ . լաքին ա՝ գլը
իսքեալթ էտէճէք գատար իսպալար օլունճա՝ պիղէ քի-
ֆայէթ էտէր : Պոս կէօնա իսպալար քիմինի պիր
մուգթաղի իշէ էլ վուրտուրմազա՝ քիմինի տախի
չօգտան պէրի սիւլիւք էթտիյի զէմինի թէրք էթմէ-
յէ մէճպուր էտէր :

Իշպոս աթի էլ պէյան էմնալ՝ տէտիյիմիղի է-
յիճէ աչար :

Տէյէլիմ քի սէն էվլաթ սահապըսըն , վէ էվա-

տըն տիյարի ղուրպէթտէ տիր : Պիր կիւն թանը-
մատըղըն եազը վէ իմզաիլէ էլիսէ պիր մէքթուպ
կէչիպ՝ էվլատընըն պիր մաճալտէ ազըր վէ թէչի-
քէլի խասթէլիյէ տիւշմիւշ օլտուղունու պէյան 'է-
տէրէք՝ ածէլէթէն սէնի իսթէմէսինի սանա տույ է-
տէր , վէ մէքթուպիւ տա եազան՝ էվլատընըն օլտու-
ղու խանէնին սաճապը տըր : Պու սուրէթտէ
նէ՞ր եափարօրն . պու մէքթուպ տիւզմէ պիր շէյ օ-
լա պիլիւր հիւլեասընա սափրպ գալըրմըսըն . թաճ-
գիգ խապէր ալմաղա պէքլէրմիսին : Խայըր . անի-
տէ եօլ թէտարիգինէ պաշայըպ՝ պիր ան էվվէլ եօ-
լա չըգարսըն :

Եւ պիր ճիւզի միւլճազա էթսէք , պուլըրուզ
քի՛ ինսան պիր շէյ էթմէք իչիւն թաճգիգ ի՛սպաթ
թաճսիլ էթմէյէ պէքլէմէզ : Պունա պիր էմսալ
տաճա՛ վէրէյիմ :

Տէյէլիմ քի՛ էվլատըն խաթթէ օլուպ հիւմմա ա-
թէչլէրինէ տիւշմիւշ՝ դայէթ սըգընթըտա տըր :
Հէքիմ կէլիպ պիր գաչ տագիգէ խասթէնին իւզէ-
րինէ պագար , վէ նիշանէլէրի թէֆթիշ էտէր . օն-
տան սօնկրա քեաղըտ գալէմ՝ իստէյիպ՝ ա՛ծէլէթէն
պիր ըէչէթա եազար , քի կանոնտան խարիճ եազը-
լարընը անճագ զէնա՛ւթա աշնա օլանլար սէօքէ
պիլիւրէր , վէ ախէրի օգույամազ : Պու ըէչէթա-
յը պիրինէ՛ վէրիւսին , վէ պա՛զէն հիչ թանըմատը-
ղըն քիմնէ տէ օլա պիլիւր , վէ օնու էճզաճը՝ տիւքեա-
նընա կէօնտէրիւսին : Եճզաճը պիր թագըմ գու-
թուլար վէ գալմանօղլար վէ փուգալլար վէ շիշէլէր
վէ տէրէքլէր աշըպ հէր պիրինտէն պիրէր փարչա
շէյ ալըր , պիր թարաֆտան տա եանընտաքիլէրի իլէ
սէօճպէթինի քէսմէյէրէք՝ պուլնլարըն հէփսինտէն
պիր շէյ եափըպ՝ հէքիմին էմը էթտիյի՛ էվլատընըն
ի՛լաճը պու տուր տէյէրէք սանա կէօնտէրիւր : Ի՛չէ-
թայը կէօթիւրէն ի՛լաճը սանա կէթիւրինճէ՛ էճզաճը
պէլի պիր եանղըրշ էթմիշ տիր հիւլեալարընա սա-
փարմը սըն . եախուտ ա՛գլընա կէթիւրիւրմիսին քի ,

պէլքի հէքիմ պիր էճղանըն լաթինճէ ատընը՝ պիր պաշգա՝ էճղա նիյէթինէ սէօյլէմիշ տիր, եախուտէճ զանըն պիրինի գարարընտան զիյատէ վէ օ պիրինի էքսիք եազմըշ տրր . վէ թէրթիպի պիւթիւն պիւթիւնէ պօզուպ՝ ի՛լաճ եէրինէ պիր շէտիտ զէհիր եափտրըմըշ տրր : Իճղաճըյա տա՝ պիր սուֆուֆու պիր ախէր սուֆուֆ եէրինէ ալմագ՝ եախուտ պիր ախէր խասթէ իչիւն եափրլան ի՛լաճը եանղըշըշըլա սէնին կէօնտէրտիյին ատէմէ վէրմէք նէ՝ գատար գօլայ շէյ տիր, քի օ իլաճ հիւմմանըն շիտտէթինի թէսքին էտէճէք եէրինէ՝ տաշա զիյատէ ազտրա պիլիւր :

Պէօյլէ՝ նէ՝ գատար եանղըշըշըգ իհթիմալարը օլա պիլիւր . լաքին պու հիւլեալար՝ քիմի՝ իշինտէն կէրի պրագըր : Զիչ պիր շէյտէն շիւպհէ էթմէյէրէք ի՛լաճը խասթէյէ վէրիւսին, վէ պիր գաշ կիւնտէն սօնկրա՝ էվլատընըն սաղալմասը՝ սանսանկլատըր քի, էօ՛միւր վէ էօլիւմէ պագար վագըթտա պիլէ՝ մատտէյի պյան աշիքեար թահգիգ էթտիրիւր աշիքեար ի՛սպաթա պէքլէմէյիպ՝ ափըլ էրէճէ՝ Ռփապըի ի՛սպաթա մէպնի հարէքէթ էթմէնտէ հագգը՛ն վարըմըշ :

Իրիստոնեայ տինինտէ վուգու՝ էտէ՛ն տէ՛ թըպգը պուլնոլն կիպի տիր : Տինի մէղքիւր քէնտինի ատէմէ՝ Բլաշտան պիր իլհամ տա՛վասը իլէ կէլիւր . վէ օնուլն ինսանլարըն քէնտի մէնֆատթի նէֆսիլէրինտէ արատըգլարը ի՛սպաթ միգատարի ի՛սպաթը վար տրր : Պու՝ ատէթա քիֆայէթ էտէր պիր ի՛սպաթ տրր . անճագ պիրիսի՝ Բլետարանըն ճշմարտութիւնլարընը վէ պիզէ կէօսթէրտիյի պօրճլարը գապուլ էթմէմէք մէրամընտա օլոլնճա, պունա գարշը փէք չօգ սէօղ վէ միւշքիւլէր չըգարմագտան գօլայ պիր շէյ եօ՛գ տուր : Ինսան իսթէր իսէ, իմանսըզ վէ ի՛թիգատսըղ օլա պիլիւր . վէ օլթագտիրտէ պու իսպաթա՝ իքի քէրրէ իքին տէօրա էտէր տէնիլիւր տէ՝ գարշը գօնուլմատըղը կիպի գար-

ընդ որում միայն տեղի տիր . ի՛նչի հենտեսէյէ տայիր
իսպաթլար ինսան ֆիքրինէ ճէպը էտիպ՝ թագտիմ
էթտիքլէրի մատտէյէ իդաա՝ թ էթմէմէյէ գապիլ
տեղի տիր . անճագ քրիստոնեալըղըն՝ վէ ղայրի
բարոյական ճշմարտութիւնլարըն՝ օլ տէրէճէ իս-
պաթլարը եօգ տուր : . Վրիստոնեալըղըն այտըն-
լըղը պէրրաճ տըր . պագարսան օնու կէօրիւրսիւն :
Լաքին ըլըգ՝ օնու կէօրմէք իսթէմէյէրէք՝ կէօղլէրինի
գափայանլարըն տա կէօղ գափաղընը տէլիպ իշէրի
կիրէճէք գատար գուվվէթլի տեղի տիր : Վիմ
քի գարանլըղը այտընլըգտան էյի սայարօա՝ գարան-
լըգտա՝ գալա պիլիւր :

Վրիստոնեալըղըն սահի՛ճ օլտուղունու գապիլէ-
յէն իսպաթլար իքի սընրֆա պէօլիւնիւր . պիր սը-
նրֆը՝ նագլ վէ լէվարիլէ մէպնի՝ վէ օ պիր սընրֆը
հէպի գալիւնա Ռ-լաա՝լէգ տիր . օնլարա պիր տէ
լէճիլ-պէ ի՛սպաթլարընը զամմ՝ էտէ պիլիւրիզ : Պու
իւչ սընրֆ իսպաթլար՝ քէնտի ասըլ զաթլարընըն
իգթիզասընճա՝ պիր պիրլէրինտէն չօգ ֆարգլը տըր-
լար :

1. Եթէ թարիլէրի թէֆթիշ էտէրսէք , պու-
լուրուգ քի՝ քրիստոնեալըղըն տիւնեատէ թէմէլէն-
մէսի պիր գաչ տիւրլիւ է՛ճվալին պիր եէրէ կէլմէսի
իլէ օլմուշտուր . վէ տէտիյիմիզ է՛ճվալէր պունլար
տըր . միւճիւղաթ՝ փէյղամպէրլիք՝ (մարգարէու-
թիւն) վէ պու տինին թէմէլինի գուրանըն յարու-
թիւն ալմասը : Պունլար՝ վէ պունլարա մէրպութ
ախէր վուգուաթլար տախի՝ նագլ ու լէվարիլէ
մէպնի ի՛սպաթլար տըր :

2. Եթէ ասըլ քիթապլարը՝ վէ պէյան էթտիք-
լէրի վարգապետութիւնլարը վէ թա՛լիմլէրինի վէ
թափուրլարընը թէֆթիշ էտէճէք օլուրսագ , օն-
լարըն քէնտի ասըլ զաթլարընտա վէ մէյիլէրինտէ՝
Լլաճտան իլճամ օլմուշ ճշմարտութիւնտա նէ ու-
մարսագ հէման օնլարը մէվճուտ պուլուրուզ : Պաւն-
լար հէպի գալիւնա Ռ-լաա՝լէգ ի՛սպաթլար տըր :

3. Վրիստոնեալոյն գապուլ էթմիշ ատէմէրի թէֆթիշ Էտէրսէք, օնլարըն իւզէրինտէ օնուն էթ-տիյի թէսիրի կէօրտիւյիւմիւզտէ՝ անկլարըզ քի, պու տին վա՛տինտէ տուրույօր : Աիւնաճա շիֆա իչիւն վէրիւմիշ . վէ վագա՛ կիւնաճա շիֆա վէ-րիյօր : Ինսանը պէտխույտան չէվիւրիպ Ալլաճա կէօթիւրմէք իչիւն իճսան օլմուշ , վէ ֆիլ ճագի-գէ՝ եիւզէր իլէ վէ պինլէր իլէ ատէմէր Ալլաճա չէ-վիւրիյօր : Պոււնլար Լէճըիւպէյէ Դէպնի ի՛սպաթլար տըր :

Պու իւչ սընըֆ ի՛սպաթ պիր պիրլէրինտէն օլ գատար ֆարգ օլուրլար քի՝ օնլարը ճէր թիւրիւ շէ-յէ ույտուրապիլիւրսին : Սէսէլա՛ ելինտէ պիր շէյ պուլունուպ՝ սէնտէ օնու ֆօսֆօր զանն Էտէյօր-սուն : Ալէ՞ իչիւն . եա չիւնքի օ զաթը սանա կէ-թիրէն քիմսէ՛ քի սէնինտէ օնա Էմիհէթին վար՝ քիմի-քա ֆապրիգապընտան սանա պու ֆօսֆօր տուր տէ-յէրէք կէթիրմիշ տիր : Իշթէ պու՛ նազլէ՛ րոյիլ իսպաթ տըր : Պա՛տէճու թէֆթիշէ ալըպ՝ օնու ֆօսֆօրա պէնզէր պուլուրսուն . կէօսթէրիշի վէ գօ-գուսու վէրէնկի վէ թարթըսը ֆօսֆօրա՛ մախսուս տուր : Պու տա րոյլ զալլընա մալլաւա՛ ի՛սպաթ տըր : ()նտան սօնկրա թէճրիւպէյէ գօշարսըն , վէ շամաթա)ըլա վէ ա՛ղիմ փարըլթըյըլա եանար : Պու տա Լէճըիւպէյէ Դէպնի ի՛սպաթ տէտիյիմիզ տիր : Ալ է պու տա մա՛լիւմիւն օլսուն քի՛ պու ի՛սպաթլարըն իւչիւնիւն տէ իչինտէ Է՛ն էյիսի պա-սօնկրաքի՛ տիր : Իշէր պիրիսի սանա՝ “ Պունու սանա ֆօսֆօր տէյի կէթիրէնին սատագաթընտան շիւպճէ էթմէյէ ճագգըմ վար . ” եախուտ՝ “ պու ֆօսֆօրա փէք պէնզէմէյօր ” տէրսէ , սէն օնա գար-շըլըզ ճէվապ վէրէ պիլիւրսին քի , “ Պունա շիւպճէ էթմէք օլամազ , իշթէ եանմասընա՛ պագ : ”

Վրիստոնեալոյն ի՛սպաթլարը տա պունուն թըպ-գըսը տըր . պունուն նագլէ մէպնի իսպաթլարընը թէֆթիշ էթմէլի . ճէմ պաշլանկըճը Ալլաճտան օլ-

տուղղունուն ասըլ զաթընա մէպնի իսպաթլարընը ա-
րամալը . լաքին քրիստոնեալար իչիւն , վէ ա'լէխու-
սուս կէնձ քրիստոնեալար իչիւն տաճա ա'լէա իսպաթ'
Մտուածաշունչուն կիւնաճքեարըն ախէագընը
թէպտիլ էտիպ' կիւնաճտան խէլաս էթմէք պապըն-
տա օլան պէր գարար վէ իւ'միւմի վէ գարըն գո-
նուլմազ գուտրէթի աիր :

ա . 'Ասգլ — Լեվարիլէ Դեպի իսպաթլար :

'Օլայ անկայա պիլիլիզ , քի էյէր եարատըճը-
մըզ' քէնտի մէրամընը եարաթտըզը գուլարընա
պիլտիրմէյէ միւրատ էթսէ , օնու պիլտիրտի յինտէ'
քէնտինտէն կէլմէ օլտուղունա մախսուս պէրապէ-
րինձէ պա'զի նիշանէլէր տախի կէօթէրէ պիլիլ :
Փատիշաճ քէնտի իրատէսինէ միւպէյին Փէրմանլա-
րըն իւզէրինէ նիշան' թուղրասընը եախուտ ախէր
պիր նիշան գօր . օնուն թէվապի'սի վէ վէքիլէրի օ-
նուն էմրինի պու նիշան իլէ թանըրլար : Պունուն
կիպի Մլաճ (Թա'ալէա տախի ինսանա պիր խապէր
կէօնտէրմէսինտէ' թագլիտի օլունմազ պիր նիշան
իլէ օնու Փարգ էաիպ' թանըթտըրմագ լազըմ' կէլ-
տի : Տիւնեատէ օլ գատար Տիյլէպազ քիմսէլէր
վար քի , պիզէ պէօյլէ պիր նիշան մու թլագա իգթի-
զա'տըր . պիզ' Տիյլէպազ պիր քիմսէյէ օլունճագ
օլմասընը իսթէմէյիզ . պիր սէօճպէթի Մլաճտան
իլճամ օլունմուշ օլտուղունու գապուլ էթմէք ի-
չիւն սաղլամ' նիշանլէր իսթէրիզ , վէ պէօյլէ նի-
շանլէր քի օնլարտա' Մլաճըն գուտրէթինի վէ Տագ-
գընը կէօրէլիմ :

Մտուածաշունչ էօնիւմիւզէ պու եանղըլմազ
նիշանլէր իլէ չըգար : () Նուն վէրտիյի խապէր-
լէրի տիւնեայէ իզճար ու պէյան էտէն քիմ-
սէլէրին' միւ'ճիւզաթ իշլէմէյէ վէ օլաճաղը էվ-
վէտէն սէօյլէմէյէ գուտրէթլէրի վարըտը : Ա' է
պէլի տիր քի' պու գուտրէթլէր Մլաճտան ա-
լընըշ օլմատըգճա' Տիչ պիր քիմսէտէ օլամազ :
Լ'օյլէ իսէ' էյէր Տագիգաթ պու գուտրէթ քրիստո-

նեալըղըն եայրլմասընա ալեաթ օլան քիմնէկերտէ վարըտը ըսա, Տի՛չ գօրգմատան՝ պոլնտան չըգաւ յիլիւրիզ քի, օնլար պոլ գոլվիլէթի Վլաճտան ալմըշլար օլուպ՝ օնլարը կէօնտէրէն Վլաճըմըշ չիւն՝ Վլաճ եալանճըյա նուֆուս վերիւր տէյէ մէզիզ :

Պոլ միւ՛ծիւզաթլարըն՝ հագիգաթ վագը՝ օլմուշ օլմասընը նա՛նըլ պիլէլիմ : Եւ ճէվապ՝ օպիր վու գուա՛թլարըն ճէմի՛սինի պիլտիյիմիզ կիպի՛ շահատէթ թարիգիլէ պիլէ պիլիւրիզ : Եա շահատէթին սահիճ օլտուղունու նա՛նըլ պիլէլիմ : Եւ ճէվապ՝ հաքիմ՝ հուզուրունտա տա՛վալարտա թէքըյիէ օլունմասը թարիգիլէ պիլէ պիլիւրիզ . վէ պունլարըն հէր նէ գատար թարզլարը պիր տէյիլ իսէ՛ գանոնլարը պիր տիր : Պոլ իսպաթըն գուլվիլէթին՝ էքսէրի մահքէմէլէրտէ վագը՝ օլան կիպի թէքըյիէ տէն էյի Տի՛չ պիր շէյ սապիթ էտէ՛մէզ : Պա՛ղի հիքեայէլէրէ կիրէլիմ :

Պիր կիւն՝ տիյարի ղուրպէթտէ պիր ա՛ղիմ շէհ. ըին սօգազլարընտա կէզինիպ՝ պիր եապանճըյա թուհաֆ կէօրիւնէ պիլիւր շէյլէրին իւզէրինէ հէր թարաֆտան կէօզ կէզտիրիւր իքէն, պիր գափունուն էօնիւնտէ եղղըմըշ պիր չօգ գալապալըգ կէօրտիւմ. է՛վ տախի պանա շէհիրլինին ալէսսէվիյէսինէ տայիր պիր մահալ կիպի կէօրիւնտիւ : ()ըայը մահքէմէզանն էթտիմ . վէ գալապալը՛գ տախի պանա՛ նէօ. պէթլէրինէ պէքլէր շահիտ գալապալըզը կիպի կէօրիւնտիւ : Եւ անկլամագ մէրագըյըլա՛ իշէրի կիրմէյէ իսթէտիմ : Երտիվէնտէն պիր գաշ այագ եօգարը չըգարգտա, կէնիշ պիր սուֆայա կէլտիմ . վէ օրատա պիր շա՛նիշիր էօնիւնտէ ասըլմըշ եաղըլը պիր թախթատա օլանը օգույուպ՝ տա՛վա կէօրիւնէն օտայը էօյրէնտիմ . վէ օլ թա՛րիֆ միւ՛ծիւպինճէ՛ կիտիպ եէշիլ փէրտէլի պիր գափուտան՝ պիր տիւ վանխանէյէ կիրտիմ :

Եյիւրճիլէրին արասընտա կիրմէմտէն՝ չօգ վա-

գըթ կէ՛չմէտի քի , միւհզիւր ատը իլէ պիրինի տա՛վա յէ չաղըրտը , քի օ՛ պիր գափու գըրմաղըլա խըրսըղըրգ էթմիշ իտի : 'Իապահաթըլը կէթիրտիլէր . գապահաթը վէ հիճապը՝ օնուէն պագըլընըն թափըունտա նագշ օլունմուշ կիպի իտի . պէնզի սօլմուշ՝ վէ գապահաթ օնուէն միզաճընը պօզմուշ իտի : () Նու տիվանխանէնին օրթասընա կէթիրիպ՝ ամպիոն կիպի պիր մահալէ՝ գօտուլար , վէ իւզէրինտէն գափատըլար : Իմտի օ՛ էօնիւնէ տօղըու է՝ յիլիպ կէօքսիւնիւ տայաթտը , վէ հաքիմլէրին եիւզիւնէ պագարագ՝ տա՛վանըն մաղպաթասընը տիյնէմէյէ հազըրլանտը :

(Հիքեայէթ մաղպաթասը օգունտու : () Լ քիմսէ իշինտէ քիմսէ եօղիքէն պիր էվլին գափուստունու գըրըպ իէէրի կիրմիշ՝ վէ էվ սահապընըն էշեասընտան հայըլը շէյ գալտըրմըշ ըտը : () Նա սօրտուլար քի հագգընա օլան շիքեայէթին սահիհ օլտուղունու իքրար էտէրմիսին . վէ օ՛ խայիր՝ էօյլէ շէյ էթմէտիմ տէյիւ ինքեար էթտի : () Լտէմ՝ հաքիմ պուէնուէն գապահաթըլը եախուտ գապահաթսըլ օլմասընա տաիր իսպաթլարըն թէֆթիշինէ պաշլատը :

'Իալապալըդ իշինտէ սէօյլէմէյէ ալըշմամըշ տտէմլէրէ՝ հէր պիր պաշլըճա մատտէլէրին հագգընա սէօյլէտիյինի անկլաթմագ կիւճ տիւր . լաքին պէօյլէ վագըրթլարտա՝ պաշլըճա շէյլէրի իգթիւլա էթմէյէճէք շէյլէրտէն փարգ էտէճէք ատէմ տէազ պուլունուր . պու էճիտէն պէօյլէ վագըրթլարտա ալօգաթլար գուլլանըլըր , քի քէնտի թարաֆլարընըն մէնֆա՛աթընա եարար թարզ ըլա վուգու՛աթի հալի թափսիլ էտէրլէր : (Հիքեայէթ էտէն տա՛վաճընըն ալօգաթըլ՝ խըրսըղըն գապահաթընը մէյտանա չըգարմաղա իգթիզա էտէն հէր պիր իսպաթլարը սէօյլէտի . անտէն օնո՛ւն տախի ալօգաթըլ՝ գապահաթըլընըն գապահաթընը իւզէրինտէն գալտըրաճագ իսպաթլար իլէրի կէթիրտի :

Իպթիտա՝ սէօյլէթտիլէրի շահիտ՝ էվլին սահա-

պը ըտը : Լաքին լազըմ տըր քի՛ շահատէթէ կի-
տէն միւթէպէր քիմնէ օլա , վէ եալընըզ քէնտի
կէօրտիւղիւնիւ եախուտ գուլագլարը իլէ քէնտի ի-
շիթտիյինի սէօյլէյէ , վէ հիշ պիր քիմնէյէ ախէ-
րինտէն իշիթտիյինի սէօյլէմէյէ րուխսաթ եօգտուր .
վէ հագիմլէր շահատէթ հագգընա օլան թասհիհէ
էմնիէթ թահսիլ էթմէլէրի իշիւն՝ կէրէք տիր քի , հեթ
ալէր շահիթ Էնիպիթի պիլ նէֆ » Էլէլո շահապիլիինի Էնի-
պիթի « Էօյլէյէ : Պու ի՛ շարէթի ունու թամամգ իգ-
թիզա էտէր : Ելմտի էվ սահապընըն նագլի շուքի՛
պիր էվի վարըմըշ , վէ քէնտիսի էշեանըն պիր միգ-
տարընը պիր եիւքսէք օտա իշինէ գօյուպ՝ գափա-
տըգտան սօնկրա էվտէն չըգմըշ : Պիր կիւն էվէ
կէլմէսինտէ՝ կէօրմիւշ քի , իշէրի առէմ կիրմիշ .
վէ օ առէմ՝ քէնտի թահմինինճէ՝ փէնչիւրէտէն կիր-
միշ օրուպ , էշեալարտան հայլը շէյ գալտըրմըշ :
() Լ վագըթ էվի պէքլէյիպ խըրսըզ պուլմաղա
ճահտ էթմէք իշիւն՝ պիր պէքճի գօմուշ : Պուրա-
յատաք նագլ էտիպ՝ պուլնտա տուրմագ լազըմ
կէլտի . զիրա պուլնտան սօնկրա օլանլարը պիլիլիսէ
իտի տախի՝ կէօզիւ իլէ կէօրմիւշ օլմատըզը իշիւն՝
սէօյլէմէյէ րուխսաթը եօղուտու :

Պէքճի չաղըլտը՝ , վէ՝ « Երէք մի տիր քի ֆիլան
ատէմ՝ կէճէլէրի քէնտի էվինի պէքլէմէք իշիւն սէնի
մէմուր էթմիշ իտի » տէյիւ գատըտան սօրուտու :

Պէքճի « պէլի՛ էօյլէտիր » տէտի :

Գ . « Ենի թուլթուղու վագըթ սանա՛ նէ՞
սէօյլէտի » :

Պ . « Պանա տէտի քի՛ էվիմտէ պիր օտա գափու-
սու գըրըլըպ՝ էշեան չալընմըշ , վէ իսթէրիմ քի՛
խըրսըզ թուլթուտու » :

Գ . « Տէտիյինի էթտին մի » :

Պ . « Եվէտ էֆէնտիմ » :

Գ . « Եսըլ օլտույուսա նագլ էյլէ » :

Պ . « Պիր գաշ կէճէ ույանըգ գալըպ՝ հիշ պիր
շէյ տուլմատըմ , վէ հէր թարաֆտա րահաթըգ
վար ըտը » :

Պ. « Կէճէլէրի հաճկը օտատա տուրուր ու տուն »:

Պ. « Խըրսըզ կիրտիյի օտանըն ալթընտաքին տէ »:

Պ. « Սէյլէ »:

Պ. « Լիհայէթի յունիսին՝ 15 ինտէ եարբ կէճէտէն իւչ սա՛աթ գատար սօնկրա՛ պիր սէս իշիտիպ անկլատրմ՝ քի՛ պիրիսի ուսուլուլա մէրտիվէնտէն եօգարբ չըգըպ՝ պաշըմ իւստիւնտէ քի օտայա՛ կիրտի . վէ պիր գաչ տագիգէ օնտա էյլէնտիքտէն սօնկրա՛ աշաղը էնտիյի վագըթ պէն տախի օտամտան չըգըպ՝ օնու թոթթուղում կիպի , գուլլուղա թէսլիմ էթտիմ , վէ սապահլայըն մահպուս օլունտու »:

Վուլլուգ զապիթինի հուղուրա չաղըրըպ՝ խըրսըզ տէյի կէթիրտիքլէրի ատէմին գարչըսընա տուրտուրտու , վէ օնա սօրտու : « Թուլթուղուն խըրսըզ պու օլտուղունու թանը՝ յօրմուսուն »: () տա՛ « Թանըրմ » տէտի : Ափօգաթ պունա պիր գաչ շէյլէր տահա սիւալ էթտիքտէն սօնկրա՛ հաքիմլէր պունուն իւղէրինէ թէֆէքքիւր էթմէքիչին խալվէթ էթտիլէր . վէ թէֆէքքիւրին էնճամընտա՛ գապահաթլընըն թէքտիրի իճապ էթտի :

Պու միսիլլի մատտէլէրտէ էքսէրի՝ օլանլարըն խիւլասար պու տուր . վէ պունտա՛ փէք իգթիզալը սալըլան՝ իքի իւչ շէյտիր : 1. Պու քի՛ շահիտլէր Ռիւլէպէր ինսէ օլալար : 2. Շահատէթ էթտիքլէրի շէյի՛ ինսիլլէրի Էօրիւշ՝ եախուտ քէնտիլէրի՛ իշիթմիշ օլալար : 3. Շահատէթ էթմէյէ հաքիմ՝ հուղուրունա պէհէրհալին ինսիլլէրի պիւ Նէֆ կէլլէր . ամմա էյեր օնլարըն՝ փէք աղըր խասթալըգ՝ եախուտ օնուն կիպի պիր զոյրի սէպէպտէն էօթիւրիւ պիւ Նէֆս կէլմէլէրի գապիլսիզ իսէ , շէհատէթլէրի պիր քեաղըտըն իւղէրինէ եաղըլըպ՝ շահիտին էլի իլէ իմզալանըր , վէ օլ քեաղըտ կէօթիւրիւլըպ՝ հաքիմին հուղուրունտա օգունուր : Իմտի

1. Ֆէնտիմիզին վէ Լճաքեալլարն էլի իլէ իշէնէն
միւ՝ ճիւղաթլարն իգթիզասընտան քրիստոնեալըղն
սահիճլի ճագգընա օլան իսպաթլարը՝ պու իւշ
գանուէն միւճէպինճէ թէֆթիշ էտէլիմ՝ :

1. խճահաճիկ է լինում օլան պոլ տուր քի պուլ մասլահաթըն ասըլ շահիտլերինին եապտըլը նադիլ սահիհի պիդատէ տըր :

2. Ուսհգիդ էծմէք կէրէք տիր քի՛ պուշահիտւ
լէր՝ պիղէ թագրիր վէշահատէթ էծտիքլէրի մատւ
տէտէ ալտանմըշ օլմայէրի միւմքինսիգտիր:

3. Թափափուկ է թմելէ լազըմ տըրը քի՛ օնլար ի՛թի-
մատա լայըգ քիմնէլէր օլուպ՝ շահատեթլէրի ի՛թի-
գատա մոնսթահապ տորր :

Եւ իմտի պու իւշ մատտէյի սրբասրբլա թէֆ-
թիշ էտէլիմ : Եւ շահտլէրիմիզ Ս'ատթէոս' Ս'ար-
կոս' Վ ուկաս վէ Յովհաննէս տիր . վէ թէճէսսիւս
էտէճէյիմիզ իլք մատտէ պու տուր քի' պունլարըն
քէնտի կէօզլէրի իլէ կէօրտիւքլէրի' վէ քէնտիլէրին
նազտըզլարը սահիճ նագլի յէթ պիզտէ վաճի մը տըլ :
Եւ քսէրի ա'տէթ էօյլէ տիր քի' շահտլէր քէնտիլէրի
Տաքիմ' հուզուրունա կէլիպ' շահատէթլէրինի քէն-
տի աղըզլարըյըլա վէրէլէր : Եւ աքին պիզիմ' շա-
հտլէրիմիզ հայը վագըթտան պէրի էօմիւշլէր օ-
լուպ' քէնտիլէրին պիւ նէֆա հուզուրա չըգմալարը
գապիլսիզ տիր . վէ վագթթնտա կէօրտիւքլէրինին
վէ իշիթտիլէրինին թէքմիւ նագլինի հէր նէ գա-
տար նազտըլար ըսատա' օլ վագթթտան պէրու պուն-
ճէ տէհիւրլէր կէչտիյինտէն' քէնտի էլլէրի իլէ նազ-
տըզլարը պիզէ եէթի'շմէտի :

Բիթապըմը օգոյանլար հէիսի պիլիւրէր քի,
Վուրթարըճըմըզտան ազ վագըթ սօնկրա շիմալ
Թարաֆընտան վագըթ պէ վագըթ Հումայ տէվէ-
թինին իւզէրինէ բարբարոս կիւրիւհէրի հիւճմ'
էտիպ' նիհայէթինտէ օնու պիւթիւն պիւթիւնէ
ալթ իւստ էթտիլէր : Պու բարբարոսլարըն շօղու՝
քրիստոնեայ օլտուլար , վէ օնլար՝ վաֆիր Լստուա-

ծառունչ քիթապլարը սագլայրպ՝ պիզէ եթիշտիր-
միշէր տիր : Լաքին օնլար ճէմի՝ նիզամ ու շու-
րութլարը պօզուպ՝ տիւնեանըն իւզէրինէ պիր ու-
զուն ճաշիլիք վէ բարբարոսլուգ վագթը կէթիր-
տիլէր . շէջլէ քի՝ պունտան տէճրի վասաթ (միջին
դար) գարանլըղը տէմէսինի ա՝տէթ էթմիշիզ : Լն-
ճագ հայը սէնէտէն սօնկրա Եւրոպանըն պա՝ղը
մաճալէրինտէ էյիյէ տօղըու պիր թէպթիլիք հա-
րէքէթի կէօրիւնմէյէ պաշլատը : Ա՝ անքլարտա օ-
լան կրօնաւորլար՝ քէնտի վանքլարընտա պուլունան
էլ եազըլարըն իւզէրինէ տիւշիւպ՝ օնլարտան իշ
էյրէնմէյէ մէշղուլ օլտուլար : Քիթապլարըն եա-
զըմըշ օլտուգլարը լիսանէ պիր ալըզգլըգ փէյտաճ
էտիպ՝ սթամբա ի՛լմի վէ սէնա՝աթը իճատընտան
սօնկրա՝ օքիթապլարը ըսթամբա էտիպ տաղըթտը-
լար : Լաքին վանքլարտա պէօյլէ չօգ էլ եազըլարը
պուլունմաղ ըլա , օնլարը պիր պիրինէ ըուպար
էթմէյէ պիր չօգ վագթթ կէշտի . վէ հալէա պու-
կիւնէտէք պու իշ թէքմիլ օլմուշ տէյիլ տիր :
Ա՝ ագթթ վագթթ եէնի էլ եազը քիթապլար պու-
լունուպ՝ պու կիւնէտէք ըսթամիա օլմագտա տըր :

Լաքին պու գատար էսքի՝ վէ չօգ տէֆա՝ եազըլա-
րը պօզուգ վէ օգունմասը կիւճ քիթապլարըն եա-
զըսընը չըգարմասը՝ փէք զ Տէթլի պիր իշ տիր .

Իլք վագթթլարտան անկլաշըլտը քի՝ Լստուածա-
շունչուն թէքմիլինին՝ եախուտ հիչ տէյիլ իսէ՝
պա՝ղը քիթապլարընըն փէք էքքի էօրնէքլէրինի
պուլմագ զայէթ լազըմլը շէյ տիր . վէ պունա՝ հէմ
տախի էօրնէյին սահիհինի պուլմաղա արզու էտէր-
լէրտի . վէ պունուն իչիւն՝ պիր էօրնէք նէ գա-
տար էսքի օլուրսա օլ գատար իլք էօրնէյինէ եագըն
օլուպ կիւվէնմէյէ շայէսթէ սայըլըրըտը : Լյէր
ասըլ իլք էօրնէյի էլէ կէշսէ՝ պաշգա շէյէ արզու օ-
լունմաղ ըտը :

Ե՛ իմտի մալիք օլտուղումուգ վէ պիլտիյիմիզ
էսքի էօրնէքլէրտէն՝ ի՝պրանիճէ շին Լտակարանըն

Թէքմիլ եախուտ գուսուր էօրնէքլէրի տէօրտ եիւզէ պալիզ տիր . վէ 'Լոր Լտակարանըն Բում լիսանըն տա եազըլմըշ էօրնէքլէրի պէշ եիւզ գատար վար տըր . պուշլար՝ ճէմի՝ Եւրոպատա եայըլմըշ օլուպ՝ պիր չօգ քիթապլսանէլէրտէ տիգգաթ ըլա հրֆղ օլունմուշլար տըր : Լնճագ հէիսինտէն էս քիսինին թարիսի՝ տէօրտիւնճիւ տէհրտէն էօթէյէ վարմազ . պէօյլէ օլունճա՝ անըլ իլք էօրնէյինի պուլմագ պիզէ գապիլսիզ տիր : Լմտի պու հալտէ՝ պիզիմ եէտիմիլտէքի էլ եազըլարընտա պուլունան հիքեայէլէր՝ իլք էօրնէքտէ եազըլմըշ օլանլարըն թըպգըսը օլտուղունու նանըլ պիլէլիմ :

Պունու՝ պունտան էօյրէնէ պիլիլիլ քի , պու էլ եազըլարըն իլք էօրնէյի եազըլպ մէյտանէ չըգտըղը կիպի՝ քրիստոնեայլարըն չօղու քէնտի թէլիֆ էթտիքլէրի քիթապլարըն իչինտէ պու քիթապլարտան շէհատէթ ալըրլար իտի : Ե իմտիքի վագըլթտա ըսթամիա սէնա՝ աթը պիր քիթապըն էօրնէյինի իսթէտիյին գատար չօղալտըր , վէ հէր օգումաղա հալվէս էտէնլէրին էլինէ կէչմէսինէ պիր գօլալըգ վէրմիշ տիր , պու էճիլտէն օնլարտան՝ ախէր քիթապա շէհատէթ զըմնընտա քէլամ՝ ալմագ էքսիլմիշ տիր . լաքին օլ վագըլթ պէօյլէ տէյիլ իտի : Սալթ էլ եազըսը պուլունա պիլիլ քիթապլարը՝ չօգ ատէմ կէօրիւպ օգույանագ ըտը . պունուն իչին Լստուաճաշունչտան սըգ սըգ ուզունճա քէլամլար ախէր քիթապլարա եազըլըր ըտը : Պու քէլամլար այրը այրը պիզէ եէթիշմիշ օլուպ՝ հէր պիրի քէնտի հիսսէսինէ պիրէր իսպաթ տըր քի՝ էսքի էօրնէքլէրտէ պուլունան շէյլէրին թըպգըսը՝ եէնի էօրնէքլէրտէ հըֆղ օլունմուշ տուր :

Պու տիյագ իւզըրէ էքսէրի էօյլէ զանն օլունուր քի՝ Էոմ շէհրինտէ Ս աթիգան քիթապլանէսինտէ մահֆուզ Ս ատիկանհան տէնիլէն էօրնէքտէօրտիւնճիւ տէհիրտէ թէմսիլ օլունմուշ տուր : Ե իմտի տէյէլիմ՝ քի՝ էյէր Էոպհաննու Լեւտա .

րան եկեղեցիներէն պուլուստան Մատուածաշուկաւար տանաւորը ըսա օնտա տա դըպգը դըպգըյա էջլէ՛ իսէ , պուստան սահիհան անկլաշըլըր քի , էյէր օլ Մաքեալըն սահիհ նագլի տէյիշիլմիշ իսէ , տէօրտիւնճիւ տէհիւտէն սօնկրա տէյիլ՝ իլա էվ վէլ տէյիշիլմիշ օլմալը տըր : Տէյէլիմ քի՛ Վ ա- տիկանեան էօրնէք եագըլմասընտան իքի եիւզ սէնէ էվվէլ Միթէքիէտէ պիր քրիստոնեայ պիր քիթապ թէլիֆ էթմիշ՝ վէ իշինտէ Յովհաննէսին Մեհտա- րանը իշին սէյլէտիքտէն մա՛տա՛ օլ Մեհտարան- տան թէքմիլէն պիր պապ տախի թէմնիլ էթմիշ տիր . վէ պու քիթապ՝ Միթէքիէտէ գալմըշտըր , վէ օնտան պիր չօգ էօրնէքլէր տէ ալընմըշտըր . վէ պասմա սանա՛աթը իճատ օլուպ՝ քիթապլար պասըլ- մաղա վէ քիթապէթ թէճտիտ օլմաղա պաշլատըղը զէմանտա՛ օնուճ տախի պիր գաչ էօրնէյի պուլուս- մուշ տուր : Պու տախի պիր իսպաթ տէյիլ մի տիր քի՛ Յովհաննու Մեհտարանտան օլ քիթապա նագլ ու թէմնիլ օլուսան պապ շիմտի նա՛նըլ ըսա՛ Վ ատիկանեան էօրնէկին եագըլմասընտան իքի եիւզ սէնէ էվվէլ տախի օնուճ թըպգըսըր ըմըշ : Վ է պու- նուճ կիպի պիր պապ տախի Խաքէնտէրիէտէ , պիր ա- խէր քիթապ իշինտէ , վէ պիր պապ Ղուճա եա- խուտ ախէր մահալէրտէ գալմըշ օլսա , պիր իսպաթ տահա տէյիլմի : Վ ագա՛ Մեհտարանտան ախէր քիթապլարա քէլամ՝ նագլ ու թէմնիլ էթմէլէր օլ գատար չօգ տուր քի , պու ա՛տէթ՝ Մաքեալարտան աղ սօնկրա պաշլայրպ՝ պիզիմ՝ կիւնիւմիւղէ կէ- լինճէյէտէք արտը քէսիլմէմիշ պիր իսպաթ զէնճի- րի օլմուշ օլուր : Կէրչի Մեհտարանըն հէր պապը վէ հէր պէյթի պու քիթապլարտա գալտ օլուս- մուշ տէյիլ տիր . լաքին օլմամըշ տա փէք աղ օլուպ՝ հէփսիթէ օլուշ րուշ տէմէսի սահիհտէն փէք ուզագ տէյիլ տիր : Հիշ պիր պաշլըճա վուգուա՛թ եա- խուտ տիգգաթ էլայըգ պիր շէյ իլէ եօգ տուր քի պու թարզ սապիթ օլուսմաղա շայէսլէ օլմայա : Միլիմ

քիմսէլէր՝ պու կէօնէ քիթապլարտա շէհատէթ զմն
նրնտա նագլէն պուլունան քէլամլարը տէվչիրիպ՝ պու
թարիգ իլէ պիպտէ օլան Վստուածաշունչուն քի
թապլարն սողրուլուղունու թասհիհ էթմէյէ չօգ
նօրուլտուլար: Պու քէլամլար էյի տիգգաթըլա թէֆ
թիշ օլունուպ՝ տէֆա՛աթըլա ըսթամիա օլմուշար
տըր. վէ հէր քիմ իսթէրիսէ, քէնտիսի տախի օնլարա
մուրաճա՛աթ էտիպ պու մատտէյի թասհիհ էտէ
պիլիւր: Գաղաթ պիր քիմսէ պու մատտէնին թէֆ
թիշինէ կիրիշմէք իշիւն՝ չօգ վազըթա վէ չօգ մա՛
լիւմաթա միւհլաճ տըր. օնտան սօնկրա քիշի քէն
տիլի յինտէն ախէրինին շէհատէթինէ հաճէթ գալ
մատան գարար վէլէ պիլիւր:

Սէօյլէտիյիմ սէօզլէրտէ՝ օգույանլարա անկլաթ
մագ իսթէտիյիմ՝ մատտէնին քէնտիսի տէյիլտիր,
անճագ մատտէնին նէ՝ օլտուղունուն թա՛րիֆի տիր:
Իմտի՛, Լոր Լտակարանըն չօգ քէլամլարընըն ախէր
քիթապլարա շէհատէթ զմննրնտա նագլ օլունմա
սընտան՝ սապիթ օլունուր քի՛, Լոր Լրախարանա
պուլունան հիւթայէլէր ա՛սլ ինօզէրիյիլէ ինօրէն շա
հիւլէրին էաղլադ պրագպրգլարընըն Լըպդուսլ պըր:
Պու իսպաթա՛ պունու տիգգաթ ըլա թէճէսիւս
էտէնլէրին ա՛գլը գօլայ էրէր. վէ սապիթ էտէճէ
յիմիլ իլը մատտէ պու իտի:

Պու տէտիքլէրիմի օգույան՝ պանա սիւալ էտէ պի
լիւր քի, վուգուա՛ թը կէօզլէրիյիլէ կէօրմիւշ շահիւ
լէրին նաղտըղը՝ պիլիմ նէտիմիղտէ պուլունան էօր
նէքլէրին թըպգըսը օլտուղունու իսպաթ էթմէք ի
շիւն պու գատար տիգգաթա վէ պահմէթէ նէ՛
հաճէթ իտի. իմտի պու իսպաթըն մուգթադի
օլտուղունու պիր էմնալ էյի անկլաթըր: Սու
թալըմ քի՛ պունտան պին սէքիլ իւզ սէնէ էվվէլ՝
(Յիսուս Վրիստոս իմինտէ էյի պիր աաէմ՝ քէնտի
վագթինտէ նանղըշըգլարըն վէ ֆասիտի թիգատ
լարըն (աւելորդապաշտու թիւնլարըն) տիւննատա
ղալիպ օլտուգլարընա ճանը գասալէթէնմէյիլէ:

ճիւղէ՝ ասէրլէրինին էօյրէթտիյինտէն ա՛լէա պիր տին վէ պիր բարոյական դրուծիւնու էօյրէթտի : ()նուն չըրագլարը քէնտիսինէ պէնտ օլուպ՝ օնտան իշիթտիքլէրինի պիրպիրինէ սէօյլէյէրէք՝ մահալ տէն մահալէ արգասընա տիւշիւպ օնտան պրըլմա մալարըյըլա՝ մէմլէքէթ զապիթի պունլարա տիգաթ էթմէյէ պաշատը : ()նուն տիւշմանլարը տախի էքսէսինէ տիւշտիւլէր , վէ նիհայէթ օնու էօլտիւրտիւլէր : Պա՛տէհու չըրագլարը օնուն էօյրէթտիքլէրինի տաղըթմաղա՝ էվվէյքինտէն զիյատէ զայրէթէ տիւշիւպ՝ օնուն վարդընըն հիքեայէթինի նազլ էթմէյէ պաշատըլար . վէ զայրէթ թաշընլըղընտան քէնտիլէրի տախի իսթէմէյէրէք՝ օնուն է՛օմրիւնիւն պա՛ղի զուհուրաթլարընտա մուպալիւղէ էթմիշ պուլունտուլար : ()նուն էյիլիինի՝ վէ խասթէլէրէ վէ պիչարէլէրէ օլան մերհամէթինի՝ կէօյէ ուհուրմագ մէրթէպէսինէ կէթիւրիւլէր . վէ պու հիքեայէլէր աղըզտան աղըզա եպըլտըգճա , եալաշ եալաշ թապի՛աթ թարիգիյիլէ օլան վուգու՛աթլար՝ հիքմէթ սըրասընա կէշտիլէր : Պունու թասհիհ էթմէսի գապիլսիզ պիր վագըթտա տախի՛րիվաէթի թէլիֆ օլունտու . վէ պիղիմ՝ էլիմիղէ կէլէնլէր՝ պու տիւղմէ եալան նագլիէթլէր տիր : Պու՛նուն կիպի պիր հիքեայէ պէյէնիլէճէք՝ վէ ա՛գլէ եագըն պիր շէյ տիր . լաքին պիղիմ՝ տէտիյիմիզ զէնճիրլէմէ շէհատէթլէր՝ պու հիքեայէյի թէմէլինտէն պօզարլար : ()նուր պիլէ՛ նագլ օլունտան պուհուրաթլարն լուգու՛ պուլպուպու լագլտալէ՝ էէլիլիլիլի՛ միւպալիղէյէ՛ եախուտ եալանճրլըղա ասլա մէյտան վէլմէղլէր . վէ օնլարլա իսպաթ օլունուրքի , պու քիթապլար՝ նագլ էթտիքլէրի շէյլէրին վուգու՛ պուլտուղու մահալտէ՛ գայտ օլունուպ գապուլ օլունմուշ վէ տաղըլմիշ տըրլար . վէ պիղ տախի՛ պու նագլիլէրին իլք էօրնէյինին թըպգըսը եէտիմիղէ վասըլ օլմուշ օլտուղունու ինանմաղա մէճպուրուլ :

Լաքին սօրաճագսըն քի, “Պու քիթապլարն
 “աւելի օլտուղու պունունուլա իսպաթ օլունոն
 մու”: Հագիգաթ օլմաղ: Պիզ տաճա պունուն
 “աւելիլէյնի իսպաթ էթմէյէ պաշլամատրգ: ()ն
 լարը եազանլար՝ եազտըզլարընը կէօզէրիյիլէ կէօր
 միւշ քիմնէլէր օլտուղու թաստիգ օլտուգտան սօնկ
 րա՝ իսպաթ էտէճէյիմիզ մատտէ շու գալըր քի,
 օնլար օլմայա ալտանմըշ եախուտ եալան շաճիտի
 օլալար: Պունուն իւզէրինէ տաճա Տիշ պիր շէյ
 սէյլէմէտիք: Պիզիմ իսպաթ էթմէյէ իսթէտիւ
 յիմիզ եալընըզ պույուտու քի՝ պիզիմ՝ եէտիմիզտէ
 պուլունան քիթապլարտա եազըլմըշ օլան օնլարտա
 Տէր նէ վարըսա, Տիքեայէլէր՝ թաճգիգէն շափաւ
 րին ինիպի Եապըրըլարըշ շէհապէլ փիլ: Պու իսպաթ
 օլտուգտան սօնկրա՝ օպիր մատտէյէ կէլէլիմ:

2. Թաճգիգ էթմէյէ կէրէք տիր քի, պու շաճիտ
 լէր՝ շաճատէթ էթտիքլէրի շէյլէրին Տագգընտա ալ
 տանմըշ օլմալէրի միւլմքիւնսիւզ տիր:

Պունտա՝ ասըլ քէնտիլէրինին շէճատէթինի թաս
 Տիճ էթմէլի իզ: Հաքիմլէր պէյնինտէ պիր ա՝
 տէթ վար քի՝ շաճիտլէրի շէճատէթ էթտիքլէրի
 մատտէյէ նէ՝ եօլուլա վուգուլ օլտուգլարընը սօր
 մագ իլիւն՝ Տուզուրլարընա՝ իճլար էտէրլէր: Կէ
 րէք պու խոսուտտա վէ կէրէք ախէր թագրիրլէ
 րինտէ՝ էյէր Տիյլէսիզլիքլէրինտէն շիւպճէ էթ
 մէյէ պիր սէպէպ եօղուսա, շաճիտին շէճատէթի
 մագպուլ տուր, եօլսա՝ ճէմի՝ թագրիրլէրի րէտտ
 օլունուր:

Պալատէ մէզքիւր խըրսըզըն տա՝ վասընտա տէտիմ
 քի՝ գապաճաթլընըն ալօգաթը շաճիտէ պիր իքի
 շէյ սօրտու. մաճպուս քիմնէյի կէօսթէրէրէք ա
 վօգաթ շաճիտէ սօրտու քի՝ թուլթուղուն ատէմ
 պու օլտուղունու էյի պիլիմիսին:

()տա ճէվապ վէրտի “Վէք էյի պիլիւր իմ. վէ
 եանղըրը՝մ տախի օլամաղ. զիրա օ՛լ տագիգէտէ օ
 նու գուլուղա պէն կէօթիւրտիւմ”:

Պոննա տէյէճէք գալմատը . պու շահիտին՝ իւրըսըզը թանրմաղա փէք էյի ֆուրսաթը օլուպ՝ ալտանմասը միւմքիւնսիւզ իտի :

Հիմաի պու շուրուգ իւզըն՝ Պուրթարըճըմըզըն միւ՝ճիւզաթլարը հագգընա պիզէ օլան նագլիյէթի թէֆթիշէ ալընճա , պուլուրուզ քի՝ օնլար իշիւն շէհատէթ էտէնլէր՝ նագլէրինտէ ալտանմըշ օլա պիմէլէրի գապիլ տէյիլ տիր : Ամա պունու հաթրընա կէթիր քի՝ շիմաի սէօյլէտիյիմտէն մերամըմ՝ պու շահիտէրին պիզէ նագլ էթտիզլէրի վուգու՝աթըն հէր վէճհիլէ թէքմիլէն քիւլիւ սահիհ լիյինի սապիթ էթմէք տէյիլտիր . շիմաիլէք նագլիէթլէրինին կէրչէք օլտուղունու թէֆթիշ էթմէմ :

Ա) ագա՝ սէօզիւմիւզ՝ փէրի հիքեայէսի՝ եախուտ սահիհ զանն օլունուպ ասը օլմայան պիր մէնգըպէ հագգընտա տէյիլ տիր : () Նլարըն նագլէրի՝ մէյտանտա վէ չօգ քիմսէլէրին կէօզիւ էօնիւնտէ օլմուշ շէօյլէ՝ վուգու՝աթ հագգընա տըր քի՝ կէօրէնլէրին ալտանմասը միմքին տէյիլ տիր : () Նլար պիզէ՝ աճայիպ շիֆալէր , վէ պիր քաշ էքմէյիլէ չօգ քիմսէլէրին տօյմասընը՝ վէ պիր քիմսէնին տէրեա իւզէրինտէ կէգմէսինի՝ վէ օնուն էօլմիւշ օլտուղունու սօլտաթլար թաստիգ էտինճէյէտէք խաշ իւզէրինտէ մըխը գալմասընը՝ վէ խաշտան էնտիրիլիպ կէօմիւլտիւքտէն սօնկրա՝ օնուն մէզարտան չըգմասընը նագլ էտէրլէր : Պիր ատէմին՝ էօլմիւշ եօխսա տահա էօլմիւշ տէյիլմի իտիյինի . Հոմայեցիլէրին սօլտաթը գատար քիմ թաստիգ էտէ պիլիր իտի :

Պու՝ վէ պունուն կիպի տահա պիր չօգ վուգու՝աթլէր՝ օնլարա շէհատէթ էտէնլէրին օնլարըն՝ հագգընա եազտըզլարը վագըթ՝ ալտանմալարը գապիլսիղ օլտուղունու քիֆայէթ էտէճէք գատար սապիթ էտէրլէր . վէ սահիհ օլտուղունու օլմատըզընը թանրմասը օնլարա գօլայ իտի . իմաի տօղըու սէօյլէտիքլէրի՝ պու ասաս իւզըն թասհիհ օլունտուգտան սօնկրա՝ օնլարա ինանմագ ֆարզ տըր : Այէր օնլար

պիղէ սալթ պիր գաչ ա՛ծայիպ զուհուրաթլար՝ վէ կիզւի եերտէ օլմուշ վուգուա՛թլար՝ եախուտ կէօրէնին ալտանմասը գապիլ օլաճագ պա՛ղը շէյլէր հագգընա սէօյլէմիշ օլա՛ ըտըլար , օ զէման հագիգաթ՝ քէնտիլէրին տօղըու սէօյլէր օլտուզլարընը գապուլ էտէրէք տախի՛ էթտիքլէրի նագլի սահիհ տէյի գապուլ էթմէմէյէ հագգըմըզ օլուրուտու . անճագ պու պէօյլէ տէյիլտիր :

Լաքին օնլարըն նագլ էթտիքլէրի վուգուաթլէր աշիքեարտէ՝ վէ հէրքէսին վուգուաթ օլապիլէճէյի սուրէթտէ վէ հիչ քիմնէնին եանղըշ թահմին էտէմէյէճէյի թարզտա օլտուգտան մա՛տա՝ օնլարընագլ էտէնլէր քէնտի կէօղէրի՛ իլէ տախի կէօրմիշ շահատլար տըր . վէ եաղտըզլարը՝ հէնաթի իշէթաթիլէրի վէ կէօրաթիլէրի շէյլէր տիր . վէ պունու տախի պիլմէք կէրէք տիր քի՛ պու խուսուսա՝ քէնտիլէրիտէ մախսուսէն տիգգաթ էթտիլէր : ‘Ղ ուկաս՝ եաղտըղը Լ՛եատարանընը շու քէլամլարըյըլա պաշլար . ‘Պառա րաթի՛ հի էլլէլաէն հէթաթիլէրի րաթիլէրի օլմուշո՛ սանա թէրթիպ իւզըն եաղմաղա մա՛գուլ կէօրիւնտիւ : ‘Յովհաննէս՝ եաղտըղը քիթապըն էն՝ ճամընտա՝ մախսուսէն ի՛լան էտէր քի , պու նագլի եաղան՝ եաղտըզլարը վուգուա՛ թտա պուլունան պաշլըճա հիթաթիլէրիլէրի պիրի իտի : Պիր մէճլիս հուղուրունտա՝ Պետրոս իգտամ՝ էտէր քի , կէօրաթիլէրի իշէթաթիլէրի շէլէրի հագգընա սիւքիլթ էտէմէզ . վէ պունլարտան զիյատէ թէսիրլիսի օ տուր քի՛ Յուգանըն եէրինի տօլտուրմագ իշիւն՝ Լ՛աքեալար միւզաքէրէ էթտիքլէրինտէ , քէնտիլէրինէ գօտուգլարը կանոն պու տուր քի , սէչէճէք իտիքլէրի քիմնէ թա էլլէլաէն պէրի կէլէն իւգուաթիլէրիլէրի պիլլէրիլէրի պիլլէրիլէրի պիլլէրիլէրի օլմագ ֆարզ իտի : ‘Իմ տի կէրէք տիր քի՛ Բապա արամըղա կիրիպ չըգտըղը պիլթիւն զէմանտէ՛ պիղիմ իլէ պէրապէր ճէմ՝ օլան առէմլէրտէն՝ Յովհաննէսին վաֆթիլիլէրտէն պաշլըյըպ՝ պիլտէն եօգարը ալընտըղը կիւնէտէք՝ պուն-

լարըն պիրի պիլէմիզճէ օնուն տիրիլմէսինին շահիտի՛ օլա '' :

Իմտի սէօյլէտի յիմիզ պու պաշլըճա իքի մատտէ-
յի սապիթ էթմիլիզ , վէ շիմտի էվվէլա շուսու
սահիճ թուլթապիլիլիզ քի պու շահիտէր հալէա
հէր նէ գատար հայաթտէ տէյիլ՝ վէ էլէրիյիլէ
եազտըգլարը քէնտի էլ եազըլարը չօգ վագըթտան
պերի թէլէֆ օլունմուշ իսէտէ , օնլարըն շահատէթ-
լէրի՛ հիչ ասլա թէպտիլ օլմազտան շիմտիքի հալ-
տէ մալիք օլտուղուսմուզ քիթապլարըն իչինտէ պիզէ
վասըլ՝ օլմուշ տուր : Ա՛ է սանիէն . նագլ էթտիքլէ-
րի վուգու՝ աթ կէօզլէրինի դուլթաճագ թապի՝ աթ-
տա օլամայըպ՝ օնլար քէնտիլէրի կէօզլէրիյիլէ կէօր-
միւշ շահիտէր օլմալարըյըլա , պու շահատէթտէ
ալտանմալարը միմքինսիզ իտի : Պուստան պէօյլէ՛
օնլարը եալանճը եէրինէ գօ՛մատըգտան սօնկրա՝ օն-
լարըն շահատէթիլիլի ըէտտ էթմէք օլմամազ . վէ պու
պիզի իւչիւնճիւ մատտէյէ կէթիլիլի :

3 . Պունու թաստիգ էտէ պիլիլիլի քի՛ պու շա-
հիտէր ի՛ թիմատէ լայըգ օլուպ , օնլարըն շահատէ-
թինէ էմնիէթ էթմէյէ պօրճլույուզ : Պու պապտէ
օլան իսպաթ՝ էյէր տահա՝ թէքմիլ օլմասը միմքին
իսէ , օ սէօյլէտի յիմիզ իքի մատտէսինքինտէն տահա
թէքմիլ վէ տահա սէրպէստ տիր : () Նլարըն հէր
պիր շէյի նագլ էթմէլէրինին տօղըու վէ հիյլէսիզ
թարղը՝ վէ աչըգ վէ միւսթագիմ վէ սաֆ իսթիլաշ-
լարը ա՛մմէյէ մա՛լիւմ տիր : Ա՛նօյլէտիքլէրի կէր-
չէք օլտուղուսա ա՛գըլարը էյի՛ էրմիշ քիմսէլէր կի-
պի եազըպ՝ քէնտիլէրինէ մուզըր օլան փարչալարը
կէրի պրագմազլար . տիւշմէնլէրինին ղալէաթընա
մուպալիղէ էթմէզլէր . սիթէմտէն քէնայի լագապ
վէ ալչագ թա՛պիլլէր իսթի՛մալ էթմէյէրէք՝ հի-
քալէլէրի քէնտիլիյինտէն ագար կիպի տիր :

Լ՛էմտէ պիր շէյ պէօյլէ՞ մի նագլ օլունուր .
նագլ էտէն քէնտիսին հանկը թարաֆտան օլտու-
դոսու տնիտէ կէօսթէրմէ՞զ մի : Պօնպիարթէնին

Այլ լաթերլու ճէնկինի նազլ էտէր պիր քիթապ ա-
 չարսան , քիթապըն միւէլլիֆի ա՛ճապա Պօնափար-
 թէնին տօսթո՛ւմու՛ եօիսա տիւշմէնիմիտիր տէյու
 պիր չօգ վազըթ շիւպճէտէ գալըմըսըն : Ա՛նտէն՝
 տիւնեատէ էմնալի վուգո՛ւ պուլմամըշ նահագգ վէ
 սէրթ օլան Յօվճաննէսին եազտըղը՝ Գուրլմարը-
 ճըմըզըն չարչարանքընր նազլ էթտիյի Տիքեայէ-
 յի՛տէ էլէ ալ՝ պիր ուճունտան օ պիր ուճունատէք
 պագ , միւէլլիֆի թարաֆընտան Տի՛չ պիր սէրթ
 լիսան եախուտ հաթրա տօգանըր պիր սէօզ՝ պուլա՛
 մազսըն : () նուն քէնտի րէյի նէ՞ օլտուղունու կիւ-
 ճիւլէ անկալա պիլիրսին : Ա՛հ սէլա . Եէհուտիլէրին
 Բարաբբասը սէչիպ տիլէտիլէրի նագլիյէթի՛ օգն :
 Պիր ախէր միւէլլիֆ օլսա , պունուն կիպի պիր շէյ
 եազարըտը . “ Եէհուտիլէր գապահաթսըզ իասիմ-
 լէրինէ օլ տէրէճէ գըզմըշլար րտը քի , Պիղատոս
 օնլարա Յիսուսու գօյ վէրմէք թէքլիֆ էթտիյի վէ-
 ման , գապահաթը իչիւն հագգանիէթ վէ ա՛տալթ
 իւզըէ ճէզասը թէրթիպ օլունմուշ բարաբբաս նամ
 ճէննուհ խըրսըզը ազատ էթմէսինի՛ վէ հալիմ՝ ու
 հազիմ՝ Յիսուսուն էյլիք էթմէք իշիւն մահալ պէ
 մահալ կէզմէսինի կէօրմէլէրինտէն էհվէն թուրթ-
 տուլար ” : Աքին Յօվճաննէս նէ՞ սէյլէր : Եէ-
 հուտիլէրին ճէմի՛ միւֆսիտաթընը կէօսթէրիպ՝ օն-
 լարը օգույանլարըն կէօզիւնտէն չըգարմաղա Տիչ
 պիր ղայրէթ էթմէյէրէք ա՛սլա միւպալիզէսի վէ
 եալտըզ վէրմէսի եօ՛գ : Պիղատոս տէր , “ Իսթէր-
 միսինիվ քի սիզէ Եէհուտիլէրին փատիշահընը սա-
 լը վէրէյիմ ” : Իմտի եինէ հէփսի պաղըրըպ տէ-
 տիլէր . “ Պունու տէյիլ , իլա Բարաբբասը սալը-
 վէր . Բարաբբաս իսէ խըրսըզ իտի ” :

Շ՛էմի՛ նագլիէթ՝ վէ պիւթիւն՝ Լօր Կտակարան՝
 պու սիյագ իւզըէ պիր պիհէմ թա րահաթ վէ լիյա-
 գաթ կէօսթէրիր : () Լ տէվրտէ՛ եա՛նի բարոյա-
 կան հագգընա տիւնեատէ վուգու՛ օլան թէպ-
 թլաթըն իէն ա՛ղիմիտէ՛ վէ թէպէտտիւլաթըն նագ-

լինի հա՛վի քիթապլարըն թէլիֆինտէ , վէ պու մատ-
տենին հէր խուսուսունտա պուլունան պաշլըճա
քիմսէլէր քէնտիլէրի՛ իքէն , էջլէ պիր մէնֆա՛աթլա-
րընա պագմայարագ պիգայտըղըլա մէյտանա չըգար-
լար քի ախէր մահալտէ պունա էմնալ պիր վուգուա՛թ
տահա պուլմագ գապիլսիզ տիր : ()նլար շէտիտ հա-
լածումա վէ չօգ ա՛ղապլարա տիւշ օլմուշ իքէն տէ՛
անա աղըր լագըրտըլա գարշըլըգ՝ աղըր լագըրտը
սէօյլէմէզլէր : Վոր կտակարանը օգույան քիմսէ՛
օնուն աղիզ միւսէլիֆլէրի մէսնէտլէրինին ա՛լէա օլ-
տուղունու վէ խըզմէթլէրինին պէօյիւքլիւսիւնիւ
պիլիր իտիքլէրինի իքրար էթմէյէ մէճպուր օլուր :
Վօյլէ կէօրիւնիւր քի՛ սէօյլէտիքլէրինի՛ քէնտիլէրին
եաշատըղ տէվրտէ եաշայան Եէհուտիսթանտա
պուլունան պիր գաշ պին ատէմ՝ իչիւն տէյիլ , իլ-
լա ճէմի տիւնեա իւզէրինէ տաղըլմըշ միլեօնլարճա
ատէմլէր իչիւն հէմ օնլարըն տիւնեանըն նիհայէ-
թինէ տէք կէլէճէք զիւրիւ՛էթլէրի իչիւն եազտըգ-
լարընը էյի՛ պիլիրլէր իտի : Վէնտիլէրինէ շէտիտ
սըղընթը վէրէն ճէմի՛ թէսիրաթլարը ալթ էտիպ՝
քիմսէյէ պէնա օլմատըգլարընը պիլմէլէրինտէն նէ-
շաթ էտէն ըահաթ վէ ճէսուր հալ իլէ մէմուր օլ-
տուգլարը շէհատէթի իճրա՛ էտէրլէր : Վ է էյէր՝
քէնտիլէրին լա՛ւ ելլաթլէրի ճշարպուլիւն՝ պիւնեայէ
լա՛ւ օլմասը վաճիպ օլան ճշարպուլիւնլարըն հէփի-
սինսէն էլզլէմի օլպաս-դունա՝ վէ օնու պիւլիւն ա՛լէ-
մէ լա՛ւ ելլաթլէ օլպուլարընտէրունլէրինտէն գան-
մըշ օլմասալար՝ նէ՛ օնլար վէ նէ՛ պիւլթիւն ճիհանտէ
պուլունանլարտան պիր քիմսէ պունու էտէ պիլիւրիտի :
()նլարըն հիյլէսիզլիլինէ պիր իսպաթ տահա՛
քէնտի մէնֆա՛աթլարընա պիգայտ օլմալարը տըր .
գիրա՛ ինսանճա սէօյլէյէճէք օլսագ՝ քէնտիլէրինէ՛
ճշմարտութիւնու կիզլէմէսի՛ մէյտանա չըգարմագ-
տան զիյատէ ֆայտալը իտի : Վէրպէստիէթլէրի՛
քէնտիլէրինի ըրսմայըղա վէ էզիէթ չէքմէղէ վէ
էօլիւմէ կէօթիւրիւր իտի : Վ՝ իւնթաղըր օլաուգ-

լարը՝ ճէմի՝ հալածումլարը՝ Վուրթարը՝ մըղ օն-
լարա եվկէլտէն խապէր վէրմիշ իտի : Յովհաննու
Մեհտարանն ժե վէ ժիլ պապլարնը օգոն : Պու
պապտէ օնլարա սէջլէտիքլէրինին խիւլասէսի պու
տուր . “Տիւնեատէ՝ պէնիմ պուլտուղումտան զի-
յատէ՝ էնկէլէ րասթ կէլմէյէ հազըր օլուն , պէնի
հալածել էթտիլէր , սիզի տէ հալածել էտէճէքլէր :
Շէմա՝ աթլարընտան սիզի գօվաճադլար . վէ հէր
քիմ սիզի էօլտիւրիւր իսէ , քէնտինի Մլահա պիր
խըզմէթ էթմիշ զանն էտէճէք տիր : Պուլլարը սի-
զէ եվկէլտէն սէջլէրիմ քի՝ զուհուր էթտիյինտէ
թա՝ աճիւպ էթմէյէսինիզ : Մնճագ խէվֆ էթմէ-
յին . պանա կիթմէք՝ վէ սիզէտէ պու ճէֆալարը
չէքմէք ֆարզ տրր : Վադաթ պու՝ ազ վագրթ
սիւրէր . սէնէլէր չափուգ կէչէրլէր . վէ սիզ պօրձ-
լարընըղը իճրա էթտիքտէն սօնկրա՝ կէլիպ պուլտան
էյի պիր տիւնեատէ պէնիմ Վէտէրիմին եվիտէ
պէնի պուլաճագսընըղ : ” Վուրթարը՝ մըղ քէնտի
չայըրտլարընտան պու կէօնէ վէտա՝ լաշընճա՝ շա-
յիրտլէրի դայէթ մահզուն գալտըլար ըսա տա՝ քէն-
տի վաճիպէի զիմմէթլէրինտէն կէրի չէքիլմէտիլէր :
Սօճալարընն պու սէօզլէրինտէն պիր գաչ սաաթ-
տան սօնկրա՝ օնու պիր րէզիլ խաչ իւզէրինէ մըթ-
լանմըշ կէօրիւպ՝ տիւշտիւլէր իսէ տէ , քէնտի նէֆ-
լէրինի օնուն ուղուրունա ֆէտա էթմէք Ֆիքրլէրի-
նին իւզէրինէ գօրգու չօգ ուզուն վագրթ դալէպէ
էթմէտի : Տէր ա՝ գապ Վուրթարը՝ մըղըն համ-
բարձումունտան սօնկրա , օնլարը՝ եիւզ եիրմի ա-
տէթ նուֆուստան իպարէթ օլարագ եափաշ եա-
փաշ՝ լաքին գափի նիյէթիլէ՝ քէնտի մէմուրիէթլէ-
րինին իճրասընա թէտարիգ իւզրէ պիր եիւքսէք օ-
տատա ճէմ՝ օլմուշ պուլուրուզ : () Նլար՝ քէնտի-
էրին հալածումա վէ էօլիւմէ կիթտիքլէրինի էլ-
էպէթթէ պիլիլիլէրիտի , վէ էջլէ իքէն եինէ եօլա-
րընտան կէրի գալմայըպ՝ վա՝ զ էթտիլէր , եազտը-
լար , էզիէթ չէքտիլէր վէ էօլտիւլէր : Պու՝ կիլէ-
նիւլէն սահիհ պիր իսպաթ տէյիլմի տիր :

Պիր քիմսէնին շահատէթինի թէգքիէ էթմէք ի-
շիւն՝ օնուէն օ մատտէտէն մէմիւլ էթմտիյի մէն-
ֆա'աթը թէճէտսիւս էթմէլի : Եւ յէր պիր տա-
վանըն նիհայէթինտէն՝ հաքիմէ եախուտ շահատա
պիր մէնֆա'աթ սուրէթի կէօրիւնիւրսէ , օնլարը
րէտտ էտէրլէր : Ա է պիր վուգու'աթըն հէփ շա-
հալէրինին պիր վէճհիլէ մէնֆաաթ մէմիւլինտէ
օլտուգլարը հալտէ՝ օնլարըն շահատէթինէ փէք կիւճ
էմիէթ օլունուր , եախուտ հէր վէճհիլէ րէտտ օ-
լունուր : Ա քին շահիտ օլտուգլարը մատտէնին ու-
ղուրունա՝ տիւնեատէ զիյաւէսիյլէ արլու օլունա-
ճագ շէյլէրի ֆէտա էտէն քիմսէլէրէ՝ քեամիլէն
էմիէթ էթմէմէք գապիլսիզ տիր :

Եւ յիլէ իսէ՝ Լւետարանը իւր էվվէլ քարոզել է-
տէնլէրին հիյլէտիզլիքլէրի պու վէճհիլէ իսպաթ
օլունճա , էլ հալ ճիսուս Վրիստոսուն միւ՝ճիւ-
զաթլարընըն սահիհիյինէ իսպաթ օլունաճագ իւլ
մատտէ էլիմիզտէ՝ մէվհիւտ տիր :

1. Շահիտլէր տօղըու առէմէր օլտուգլարընա
շիւլհէմիզ գալմատը :

2. Ա ուգու'աթլէր օ՝ սուրէթտէ տիր քի՝ ալտան-
մալարը միմքին տէյիլ տիր :

3. () Նլար քէնտիլէրին նաղլէրինի քէնտիլէրի նա-
սըլ եաղտըլար ըսա՝ , ետլմիզտէ օլան քիթապլար
օնլարըն եաղտըլարընըն դրպգըսը՝ տըր :

Պիր քէրրէ միւ՝ճիւզաթլար իսպաթ օլունտուգ-
տան սօնկրա՝ տինին տախի Լլաշանի հեղինակու-
թիւնու իսպաթ օլունուր . զիրա Լլաշ քէնտի եօլ-
լամատըը քեաղիպ իսպէրճիլէրէ քէնտի գուվվէթի-
լիլէ սահապէթլիք էտէր տէյու քիմսէ հայալ էտէմէզ :

Վրիստոնեալըըն Լլաշտան օլտուղունա պէօ-
յիւք պիր իսպաթ տահա՝ Խարգարէու-Լիւնլա՝ր տըր :
Նուղուրունմուզակէլէն պու քիմսէլէր՝ Լլաշ թարա-
ֆընտան թա՝յին օլունմուշ մէմուր կիպի միւ՝ճիւզաթ
էտէ պիլտիքտէն պաշգա , օլաճապը Խա էվվէլպէն «էօյ-
լէհէյէ գատըր ըտըլար : Ինսանըն ֆիրասէթի պա՝

զի խոստուստա՝ փէք ուզագ զուհուրաթլարը էվ վէլտէն կէօրէ պիլիր . լաքին պու պիզիմ շահտէրիմիզ՝ ինսանճա ուսթալըգ սընըրընը չօգ աշմըշ օլմաղըլա , պու պիր եէնի միւ՛ճիւզաթ վէ Լաճթարաֆընտան մէմիւր նասպ օլմուշ օլտուգլարընա պիր եէնի իսպաթ տաճա՛տըր :

Պու մատտէյի պիր իքի էմնալ իլէ աշիքեար էտէլիմ : Վուրթարըճըմըզըն կէլէճէյինի՛ պիր չօգ մարգարէլէր չօգ էվվէլտէն խապէր վէրմիշէրիտի . անճագ մարգարէու թիւնլարը՝ Ս՝ էսիանըն նասըլ օլաճաղը խոստուստնտա գապիլի մէրթէպէ եանղլըշսըզ՝ թէտփիգէն անկլատաճագ գատար աշըգ վէ պէրրագ տէյիլ իտիլէր : Լաքին պու պէօյլէ իքէն տախի պու մարգարէու թիւնլարըն թէսիրի օ՛լ տէրէճէ գուվվէթլի օլտու քի , պունտան կէրէք Եհուտիլէրտէ վէ կէրէք օնլարա եագըն օլան միլէթլէրտէ պիր ա՛ղիմ քիմսէ իզճար օլաճաղընա ա՛լէսսէվի պիր պէքլէյիշ ճասիլ օլտու : Ա՛ է պունու տէյիլ սալթ Լ՝ ստուածաշուշտան՝ իլլա օլ վագթլարտա զուհր էտիպ պիզիմ էլիմիզէտէք եէթիշէն ախէր չօգ քիթապլարտան պիլիրիզ : Պու մատտէյէ մուգայէտ օլանլարըն ճիւմլէսինէ պու մա՛լիւմ տիւր . վէ պու վուգու՛աթ՝ մարգարէու թիւնլարըն սէօյլէտիյինէ կէօրէ վուգու՛ պուլմուշ տուր . շիւն ա՛տէթատան տիշարը՝ վէ Տէփսինին՝ կէրէք քրիստոնեալարըն վէ կէրէք իմանսըզլարըն էթտիյի թագրիր միւճիւ պինճէ՛ տիւնեատէ կէօրիւնմիւշ ա՛տէթատան տիշարը քիմսէլէրին Տէփսինտէն պէօյլէք պիր քիմսէ զուհր էթտի :

Երուսաղէմին իսարապընըն ճագգընա օլան Լաֆէնտիմիզին մարգարէու թիւնու՛ պունա պաշգա պիր էմնալտըր : Լաֆէնտիմիզ՝ պու վուգու՛աթըն զուհուրունտան ալթմըշ եէթմիշ սէնէ էվվէլ՝ կէօրիւնիւրտէ պու միսիլլի ու՛գուպէթէ Տիշ պիր վէսիլէ եօղ ուքան , թէտգիգ էտէրէք՝ Տէր պիր խոստուստընը Փիրատէ Փիրատէ թա՛րիֆ էյլէտի :

Պու կէօնա իսպաթըն ճէմի՝ գուվվէթինի լազըմը կիպի անկլամագ իչինն՝ պիր գաչ շէյլէրէ տիգգաթ էթմէլի : Եւվվէլա՝ մարգարէութիւն՝ թէքմիլի օլան զուհուրաթտան ֆիլ հագգիգէ էվվէլ օլտուղու սապիթ օլմալը : Սանիէն , ինսան ֆիրասէթինտէն խարիճ օլմալը : Սալիսէն , օլ քիթմապըն իչինտէ պաշգա պիր եալան մարգարէութիւն օլմամալը : Բապի՛էն , զուհուրաթլար տախի ինսան էլինտէն կէլմէզ շէյլէր օլմալը :

Պու տէօրտ մատտէնին թէֆթիշինէ պի դարաֆ գարար վէրմէնին հագգընա՝ ֆիքիրտէ չօգ թամլըգ վէ չօգ ի՛լմ վէ ա՛ղիմ զահմէթ կէրէք օլմասը իչինն՝ պէնիմ պու մահալտէ պիւթիւն պիւթիւնէ էտէ պիլէճէյիմ պու տուր քի , պու մատտէ իւզէրինէ թաֆտիլէն թա՛պիր էտէն քիթապլարը օգումագ իչին ֆիքրինիգի հազըրլայայըմ՝ , վէ պունու սիղէ անկլատայըմ քի , օ ճէմի՝ թաստիգինէ քիֆայէթ իւզըն չալըշանլար՝ քրիստոնեայ տինինին սահի՛ճլիյի զըմնընտա պունտան ալընան իսպաթա գանմըշլար տըր :

Այլէտիքլէրիմ՝ նագլ ու թէվարիսէ , միւթա՛լիք խուսուսու ճիւզիճէ անկլաթմաղա քիֆայէթ էտէր : Եւյէր հէր պիր մատտէլէրի թաֆտիլ էթմէք լազըմ կէլէ իտի , թէքմիլ պիր ճիլտքիթապ եազմագ իգթիզա էտէր իտի : Եւյիմտիյէտէք սէյլէտիյիմիզ միւպահասաթէ վէ օնուն էնճամընա հայլը գուվվէթ վէրիր պիր թէֆէքքիւր իզհար էթմէքտէն մա՛տա՝ պէնիմ խըզմէթիմ գալմատը : Եւպէթ պանա սիւալ էտէճէքլէր քի , “ պու հիքեայէթ՝ վագթընտա ինանըլտը՛մը ” : Եւճէվապ՝ աշիքեար կէօրիւնիւր քի , իխուսուս շայիրտլէրի՝ մէմուրիէթլէրինին Եւլահ թարաֆընտան օլտուղունու թահգիգէն շիւպհէ գալտըրմազ տուրէթտէ իսպաթ էթմիշլէր տիր . լաքին օնլարը իշիտէն՝ վէ թաստիգինէ պիզտէն զիյատէ գատըր օլան ճէմա՛աթ՝ պու շէյլէրէ ինանտը մը :

Եւլէպ ինանպը . Եւետարան էմալի վուգու՝ պուլմամըշ պիր չափուգլուղուլա՝ ճէմի՝ տիննեայէ՛

եայրլոր : () Լ եիւզ եիրմի շայիրտ՝ պալատէ զիք
 օլունան եիւքսէք օտատէ միւճթէմի՝ օլտուգլարը զե-
 ման՝ փուլթիէրէսթլիք Լուսմա տէվլէթինտէ րա-
 չաթ քէնտի հիւքիւմէթինտէ օլուպ՝ հէր մահալտէ
 փուլթիսանէլէր վէ հիսապսրզ փուլթիէրէսթլիք վա-
 րըտը . վէ քէնտի մէնֆա՝ աթլարը իչիւն պու մէզհէպէ
 սահապէթլիք էտէնլէր Ապսր թարաֆընտան եէա-
 լէրինտէ օլան գուվլէթի իսթի՝ մալ էտէրէք՝ ճշմար-
 տուլթիւնուլն փուլթիէրէսթլիյէ էթտիյի միւտա-
 իսալէյի՝ գարշը՝ գոյա պիլիւրլէրիտի : Եալէնլի
 էիւզ էիւթի թէլէ՝ Վալիլեալը պիր քիմէնին իսաչա
 շըգմասընըն վէ յարուլթիւն ալմասընըն սատէ պիր
 նապլի իլէ՝ պու հիյալէթլի դրուլթիւնու տէվիւմէյէ
 շըգըպ՝ օնու Ֆիլ վագի՝ ֆէթհէթտիլէր : Ըսվայ-
 ըգ՝ զէվրլէնիլմէք՝ գանտըրմագ՝ կէօզ տաղը հա-
 փիս՝ աթէշ՝ գըլըճ՝ էզիէթ վէ էօլիւմ՝ օնլարը իւր-
 յիւլթմէյէ գատըր օլմաստը : Ա է պուլնճիլէյին
 իքի գարաֆը մէսապի օլմայան պիր ճէնքաէ՝ պու
 ճէսսուր շայիրտլէր պէօյէ ասքէրէ նէ՝ իլէ զալիպ
 կէլտիլէր . էլ ճէվապ՝ “ Լուսմա () Լուսմա ” Բիւսսու
 յարուլթիւն տալը , գարչա իլէլու օնա ինանըն ” սէյ-
 լէյէրէք զաֆէր պուլուրլար : Պիր Լուսմալը միւլէ-
 լիֆ սէյլէմիշ տիր քի՝ “ Ճշմարտուլթիւն պէօյիք
 տիւր , վէ զալիպ շըգաճագ տըր ” : Ա է հագիգէթ
 օ՝ պուլնտան կիւզէլ պիր էօրնէք պուլմաղ ըտը :
 Վիֆայէթ միգտարի էհլի վուգուլթ շահիտլէրին պիր
 պայաղը թագըրիլէրի՝ պիր հէյալէթլի ճէհտ ուսա-
 վաշտան սօնկրա՝ տիւնեա իչիւնտէ կէօրիւնմիւշ էն
 ա՝ զիմ շէհրի՝ վէ ա՝ քէրի գուտրէթէ միւլթասար-
 րըֆ մէմալիքի՝ եէնտի : Լ՝ ճէր , օլ հիքեայէ ինա-
 նըլտը՝ վէ փուլթիէրէսթլիք երգըլտը :

թ . Լուսմալի գոթիլէյէ :

Ը իմտի՝ Լստուաճաշուլնչտա տէրճ օլունան իս-
 պէրլէրին Լալահ թարաֆընտան օլտուղունուլն՝ պէյն
 էլ նաս Տաիլիլիյէ թէսմիէ օլունան իսպաթլարընա
 կէչէլիմ : Պուլքիթապլարտա տէրճ օլունան ճշմար-

տուժիւնլար վէ ի'ւանլար՝ ֆիլհագրգէ եարատըճը-
մըզտան մէմիւլ օլունմաղա լայըգ օլտուգլարընը
անկլամագ իչիւն՝ քիթապտա եագըլանլարը թէֆթիչէ
ալալըմ : Ընճագ պու՝ ղայէթ կիւճ պիր թէֆթիչ
օլուպ՝ պուրալարա կիրմէյէ չօգ սագընմագ վէ խո-
հեմուժիւն լագըմտըր . ղիրա պու քիթապ Ըլահ-
տան օլտուղու հալտէ՝ հէր նասըլըսա օնու էյլէ՝
գապուլ էթմէլիյիլ . չիւն եարատըճըմըզըն պիգէ
հանկը մատտէյի տույուրմաղա՝ վէ հանկըսընը
կիլէմէյէ վաճիպ օլտուղունա գարար վէրմէսի պիգէ
տիւշմէլ . օլ սէպէպտէն օքիթապտա հէր նէ վարը-
սա էյլէճէ գապուլ էթմէք ֆաւրղ տըր : Աագաթ
Ըստուծաշունչուն Ըլահտան օլմասընա՝ Ըստուած-
աշունչուն իչիւնտէ իսպաթլար արանըպ պուլունմասը՝
տա մէնֆա՝աթտէն հալի տէյիլ տիր : Ա է պիլիմ-
տէ պու մահալտէ սէյլէյէճէյիմիլ պու իսպաթլար
իչիւն տիր :

Այվէլքի իսպաթ՝ օնուն մերամընըն մէշհուր սաֆ-
լըղ տըր : Պաշլանկըճտան սօնունա՝ տաք Էալընըլ
պիր մերա՝ իւզըն օլտուղու աշիքեար տըր . վէ պու
նուն աճայըպը պու տուր քի՝ Ըստուածաշունչ պիր
թէք քիթապ օլմայըպ՝ չօգ քիթապլարտան իսպրէթ
թէքմիլ պիր քիթապտանէ՝ վէ պիրի պիրինտէն
պիւթիւն պիւթիւնէ ֆարգը՝ 1500 սէնէ զարֆընտա
չօգ միւէլիֆլէրտէն եագըլմըշ վաֆիր քիթապլարըն
մէճմա՝իսի տիր . վէ՝ պու միւէլիֆլէրին իսմինին մու-
հագագ տէֆթէրինի եափմաղա եօրուլմագ՝ տէ-
լիգանլըլարա ֆաիտալը վէ միւֆիտ պիր խըզմէթ օ-
լապիլիլ : Պու միւէլիֆլէրին իչիւնտէ հէր հալտէն
վէ հէր ալլագտէն ատէմ վար : ()նլարտա ալիմի՝
նատանը՝ զէնկինի՝ ֆուգարասը՝ փատիշահը՝ սէրա՝ս-
քերի՝ չօպանը՝ շա՝իրի վէ հէր տէրէճէտէն ատէմ վար
տըր . լաքին Ըստուածաշունչուն իլք սահիֆէսին-
տէն սօնկ սահիֆէսինէ տէք՝ նագարընտա հայրէթ
կէթիրէճէք միւտապիմէթ իլէ Էալընըլ պիր մերա՝
վէ պիր Էալընըլ վար , վէ օնտան ապա շաշմազ :
Ա է պու մագսուտ նէ՝ տիր :

Տխուս Բարսիպոսոսն ձառնելաւ յաւանդն Գուր-
 լուրմասը որք : Ետուածաշունչուն ճիւղի մահալ-
 լէրինտէն մա'տա ախէր եհրլէրինտէ տէրճ' էթտիյի
 պունտան ի'պարէթ տիր : Ննդոց քիթապընը աչքայ'
 պապ պէ պապ' քիթապ պէ քիթապ' թա' չայտնու-
 թիւն քիթապընըն սօնկ պապընըն խիթամընտա օ-
 լան օրնու թիւնա տաք կէօզտէն կէչիրտիքտէ , տաի-
 մա որք օ' Դերտիլ կէօրիւրսիւն : Պու քիթապը' ա-
 լէմի Եարատան քէնտիսի' իլհամ' էթմիշ տէրսէք ,
 պունտա թա'ճիւպ էտէճէք պիր շէյ գալմազ , լաքին
 պու պաշտան սօնունատէք պիր գարար վէ պիր մէ-
 րամ' իւզրէ կիթմէսինէտէ' պունտան պաշգա հիւ
 պիր շէյ սէպէպ օլմազ :

Պու քիթապըն մէֆհումունու մուիթասարիճէ
 կէօզտէն կէչիրտիյիմիզտէ' օնուն մէրամ' ու մագու-
 տու տաշա գօլայ անկլաշըլըր : Տիւնեանըն եարա-
 տըլմասընըն աչքօ վէ սատէ պիր նագլիիլէ պաշար :
 Ելաճ' ճէմի' ինսան գըսմընըն պիր եհրտէ իթի-
 ֆագտա վէ րաշաթտա վէ մուհապպէթտէ վէ սաա'-
 տէթտէ եաշամասընը իսթէյիպ' շիւպհէ եօգ քի ,
 ինսան գալպինտէ սիֆտաճ գայտ օլունան օրէնք'
 " Սէնին Բապպըն Ելաճը պիւթիւն իւրէքտէն , վէ
 գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին" թէնպիհի օլմուշ
 տուր :

Ենճագ ատէմ' կիւնաշա տիւշիւպ' Ելաճըն օ-
 րէիքինի պօզմաղա ճէսարէթ էթմիշ տիր . վէ Ես-
 տուածաշունչ' պու կիւնաճըն եարամազ էնճամլա-
 րը ատէմին ճէմի' զիւրրիյէթինէ եայըլտըղընը պի-
 զէ խապէ'ր վէրիի :

Կիւնաճ տիւնեայէ տաիիլ օլտուղու կիպի' Ես-
 տուածաշունչ պիր գուրթարըճընըն տիւնեայէ կէ-
 լէճէյինի խապէր վէրմէյէ պաշլատը . վէ օլ վա-
 գըթտան' օնտա նիհայէթ պուլաճագ սիւսիլէնին սը-
 րասընը ինճէ տիգգաթըլա թա'րիֆ էտէր : Էյա-
 կոբուն ֆամիլեասը Ս'ըսըրտա իքէն , տիւնեա եիւ-
 զիւնտէ չօգ վէ պէօյիւք միլլէթլէր պուլունուրու

տու . վէ օնլարն Տիքեայէսի տախի Պէնի Իսրայէլ միլէթիին Տիքեայէսի գատար էլզէմ՝ իտի : Եգիպտացիէր վէ Լսորիէր վէ Լ՝ճէմլէր վար իքէն՝ եալընըզ եեսիրլիքտէ կէզէն պիր գապիլէնին աճվալի-նի նագլ էթմէք իշիւն՝ Լստուածաշունչ պատմութիւնուն՝ օլ ազիմ՝ միլէթլէրին Տագգընա սուգութէթմէսինին ասլը՝նէ օլմալը : Լշ ճէվապ՝ ասլը պոլտուր քի՝ Սէսիանին Խողաճապը սիլիլէ՝ պու գապիլէնին իլլնիլէ իտի :

Լստուածաշունչ պիզէ՝ Լլաճ պու ճէմա՝աթը ախէր ճէմաա՝թլարտան թէֆրիգ էթմէք իշիւն՝ էլ ինտէն թուլթուլ կիպի մախսուսէն օնլարա թաշին օլունան վիլայէթէ օնլարը կէօթիւրիւպ՝ քէնտի պատգամլարընը օնլարա ինանմըշ տէյի իճլար էտէր : Հին Ատակարանըն չօգ մաճալլէրինտէ պու ճէմաա՝թըն պատմութիւնու վէ կանոնլարընըն թափսիլի եազըլմըշ տըր . լաքին ա՝զիլ միւէլլիֆլէր տայմա կէօզլէրինի գուրթարըմըզըն սիլսիլէսի իւզէրինտէն այրըմայարագ՝ օլ ճինստէն ուզագ վարմազլար . վէ էքսէրի՝ վէ ալլէլ իսուսուս ա՝զիմ՝ պիր պէլա նագլի մինասիպէթի օլտուգճա՝ պու սիլսիլէ նագարէն սէօզ եազմալարը էքսիք տէյիլ տիր :

Եէհուտի կանոնլարընըն իշինտէ՝ Գուրդան կանոնու այրըճա զիքրէ շայէսթէ տիր : Լլաճըն օնլարը պու գատար էրքէն իճատ էթմէսինտէ՝ վէ իճրասընտա գուսուր օլմամագ իշիւն օլ գատար թէտպիրլէրինտէն մէրամը՝ Խանահըն ա՝ֆլ օլունմասընա նէպամէլիլէն իա՝պա՝ պիր շէյ Կահա զէյապէ իգլիլա էլմէսիլէ՝ ինսան ֆիքրինի ալըշտըրմագտան ի՝պարէթ կէօրիւնիւր իւտիւ : Պէօյլէ իքէն՝ Լլաճ ինսանըլա իւլֆէթիինին Տէր վագթընտա՝ տոյիմ կիւնաճա լա՝նէթ օգուլմատան կէրի տուրմազ : Վուրպանլար օլ գատար էրքէն իճատ օլտուլար քի՝ տիւնեատա պուլունան Տէր միլէթլէրէ տաղըլտըլար : Հէր նէրէյէ կիտէր իսէն , կէրէք թէրպիյէտէն պիխապէր բարլարոս միլէթլէր իշինէ՝ կէրէք ուզագ

վիւայեթլէրտէ միւթէմէքիւն փուծփերէսթլէր ի չինէ՝ կէրէք էն ուզադ ատալարա՝ նոյ նահապետին զէմանընտան ինթիգալ օլան ա՛տէթլէրին իչինտէ՝ կիւնահա ճէզասընը սագլար գասսամի ա՛տալթ վարըղընա իսպաթլար կէօրիւր սիւն : Լ՛լլահըն Եէ հուտիլէրի հէր պիր կիւնահա տիւշտիւքլէրի տէ ֆա՛տէ գուրպան էթմէյէ արըշտորմասընտան պուղալարըն վէ թէքէլէրին գանը կիւնահը սիլէր պէլլիլթմէ մերամընտա տէյիլ իտի . անճադ ա՛ֆլլիլթիւր իճիւր Գուրպան իգլլիլտ Էթմէթիլի օնլարըն ֆիքրինտէ էյիճէ եերլէշտիրմէք իտի :

Պիր քիմնէ կիւնահա տիւշտիւքտէ , կիւնահըմը իքրար էթտիյիմ կիպի պանա ա՛ֆվ օլունուր ֆիքիրլէրինտէ օլամայրպ՝ պէրապէր պիր կէօվէրճին եախուտ պիր գուզու կէթիրմէք՝ վէ քէնտինէ պէտէլ օլ պիսուչ մախլուգ թէլէֆ օլունմագ իգթիզա էտէր իտի : Ա էէյէր էթտիյինէ ագլը էրսէ իտի , Լ՛լլահըն ա՛ղամէթինէ գարշը հարէքէթտէ պուլունուպ՝ ճիւրմիւնիւն միւքեաֆաթընը էթմէք քէնտի էլինտէն կէլմէտիյինի՝ վէ քէնտիսի Եալլուպ՝ քէնտի գապահաթընը մահֆ էտիպ , պիսուչ հալինի տէֆա՝ գազանմաղա միւգթէտիր տէյիլ իտիյինի անկլարըտը : Լ՛յնէ տայիր պու միսիլլի պիր ա՛մէլ՝ ինսանը զիյատէսիյիլէ իսքեաթ էթմէլի իտի , քի կիւնահ պիր տէֆա՝ իշլէնտիքտէն սօնկրա , արթըգ իշլէնմէմիշ օլամայրպ՝ պէտէլինտէն գաշընմագ միւքին տէյիլ տիր : Վիլ հագըգէ պիզի Վրիստոսս կէթիրիպ՝ օնու պիզէ գըյմէլլի կէօսթէրէճէք իգթիզալը միւլհաղա պու տուր : Պիզ կիւնահ իշլէտիք , վէ էթտիյիմիզ ֆէնալըղըն միւքեաֆաթընտ քէնտիմիզ գատըր տէյիլիզ : Պիզ կիւնահ իշլէմէքտէն ֆէրաղաթ կէլէպիլսէ՛ք պիլէ՝ օլան ֆէնալըգ՝ նէտամէթիմիզին հէր ֆիղանընը վէ կէօղ եաշընք տիյնէմէյիպ՝ իւզէրիմիզէ պիր արգարութիւն իճրասը տա՛վէթ էթմէքտէ տիր : ()րէնքին գուրպանլարը՝ Եէհուտիլէրէ պուլնու էօյրէտիրլէր իտի :

իհարար էթտիքէրի փէշքէշէր իւէ քէնտիւէրինտէ՝ տէ ճա՛ի կէօնիւտէն փիւշմանլըգ օլտուղու հալտէ՝ կիւ- նահարընտան թէմիղէնմէլէրի՝ անճագ իհտա էթ- տիքէրի կէօմէրճիւտէն վէ գուգուտան շօգ ա՛ղիմ՝ վէղըյմէթլի պիր գուրպան շիֆանէթիյիւէ օլա պի- լիւր իտի :

Եհհուտի միլէթինին թարիխինի վէ կանոնլարընը ֆիքրէ ալըպ՝ օնլարըն ֆիքրի նէյէ՞ մէյլ էթտիյի միւհհաղա օլունսա , հէր թարաֆտա՝ Վրիստոս պու- լունուր , հէփսինին ժէրամը մագսուտու՝ պիրտէն զիյատէ տէյիլ տիր , վէ պու միլէթին թարիխինին նագլի՝ եհսիրլիք տէօնիւշիւնտէ պիթմէսինին ասը՝ նէ՞ տիր : Իշ ճէվապ՝ օլ զէման՝ Վրիստոսուն կէլ- մէսի իշիւն հէր շէյ հազըր օլմուշուտու : Հագի- գաթ օլ զէմանտան Վրիստոսուն կէլմէսինէտէք թարիխտէ պիր քաշ եիւզ սէնէ նօգսան գալըր . վէ նիշիւն գալսըն , օլ զէմանտէ վուգու՝ օլան զուհու- րաթլար՝ կէշմիշ վագթըն վուգու՝աթըր գատար թարիխէ ալընմասը լայըգսըզ օլտուղունտա՞նմը . իաշըր , զիրա օնլար փօլիթիգաճէ նագար օլունսա , օպիրլէրտէն տահա՝ պէօյիւք կէօրիւնիւր : Ենճագ Եստուածաշունչուն շահատէթ էթմէյէ պաշըրճա մէրամը օլան՝ տիւնէանըն () իտու Վրիստոսուն վա- սըլտալըրտ իւէլտա պուգմաւընն ա՛ղիմ վուգու՝ա- թընա պիր միւսասիպէթլէրի օլմատըղը իշիւն գալմըշ- տըր . շիւնքի Վրիստոսուն տիւնեայէ կէլմէսինտէ օնու իհարար հտէճէք միլէթ՝ նիհայէթ Վրիստոսուն տօղաճաղը պէլտէյէ կէլիպ եէրլէշտի , վէ օրաճըգտա թարիխ տա պիթէր : Եստուածաշունչուն նիշան- կեահը՝ Վրիստոսուն հիքեայէսի օլտուղունա իս- պաթըմըզ պու տուր :

Ենճամա եագըն վարտըգճա՝ հիքեայէթին տախի թաֆտիլ իւզրէ նագլ էթմէսի արթար , հէմ հաճէթ էտէճէյիմիզ մատտէլէր տէ զիյատէլէնիր : Են սօ- նու՝ Վուրթարըրճըմըզ կէլիպ՝ այրը այրը տէօրտ փէլլիֆ պիղէ օնուն էօ՛մրիւնիւ՝ վէ պիրիսիտէ

էվէլքի քարոզիչներին չէքտիյի զահէթլէրի նազէտերլէր . վէ օնլարըն թէ՛ լիֆաթընա պիր գաչ այնէ տայիր քիթապլար զամմ օլտուգտան սօնկրա , քիթապըն խիթամընը՝ կէլէճէք վագըթլարտա զահիր օլաճագ վուգուա՝ թլարըն հագգընա կեահ աչըգ վէ կեահ գարանլըգ մէշուր թասվիրլէր նագչէտէր պիր ()այտնու թիւն ուլա պիթիրիր :

Ի՛վէլէ՛ ոլէր ուճարան օ ոլէր ուճա Լսորուածաշունչուն ճերմը ոլէր ոլէր : «Պու գատար մատտէլէրին հիսապսըզ տէյիշիքլիքլէրի պու քիթապը թա՛լիմ հագգընտա թիւքէնմէզ վէ էքսիլմէզ պիր մա՛տէն էտիպ՝ էօնիւնէ ալտըղը պաշլըճա մատտէ ունուտուլմազ . պու տայմա Լլաշըն ինսանա տույ էթմէյէ հիմմէթ էթմէսինի տէյէճէք գատար՝ Լլաշըն ()ղլունուն իշիտիր :

Գուրթարըճըմըզըն տիւնեա իւզէրինտէ կէօրիւն . մէք իչիւն՝ մինասիպ վագըթ վէ եէր պուլմասընտա՝ պա՛ղի էլզէմ միւլհազալար վար տըր : Տիւնեա քիւրրէ շէքլինտէ օլտուղու իչիւն՝ եիւզիւնիւն մէրքէզի (կեդրոնու) օլմատըղը աշիքեար տըր : Լաքին էյէր ()իսուս Վրիստոսուն էզիէթ չէքմէսի վէ էօլմէսի վէ յարութիւն ալմասը մէմլէքէթիինին մահալինէ տիգգաթ էտէճէք օլուրսագ , Լլաշ թարաֆընտան կէլմիշ ճէմի՝ տիւնեայէ չալ օլունաճագ խապէրին թագսիմ եէրի օլմաղա՝ պունտան մինասիպ պիր մահալ պուլունմայաճաղը աշիքեար տըր : Խարթանըն իւզէրինէ պագ . Վանան վիլայէթի Լգ տէնիզին շարգ թարաֆընտա տըր : ()նուն շարգ վէ զարպ վէ ճունուպ վէ շիմալ թարաֆլարընա պագտըղընտա՝ պու տիյարըն թա՛յին օլտուղու խըզմէթի իճրա էթմէյէ տահա միւնասիպ պիր մահալ պուլմազսըն : Սըսըր վէ Լփրիկէնին պագիսի՝ օնուն ճունուպ թարաֆընտա տըր . Սիւրեան այալէթի վէ Կոպկաս տաղը մէմլէքէթլէրի շիմալ թարաֆընտա տըր . շարգ թարաֆըր Լ՝ճէմիտան վէ Լսորեստան (միջագետք Լսորուոց) տըր , զարպ ճանիպինտէ վէ

Երանանիլէր վէ Հռոմալըլար օլուպ' Հինտիստան վէ
Չինուամալին՝ քէնտի հիսապսրզ ճէմաա' թլարըլըլա
պիր եանընտան . վէ Պրանաա , Ինկիլթէրա վէ Լէմ-
ցէ էօլքէլէրի օ պիր եանընտան տըր : Լ.գ տէնիզ
տիւնեանըն իւչ հիսսէսինին եալըլարընը տէջիւպ'
տիւնեանըն եարատըլմասընտան պէշ պին սէնէ գա-
տար սօնկրայատաք' տիւնեա իւզէրինտէ պուլոււնան
միլէթլէրին պիր պիրլէրինէ գալուշմասը սայքի
սալթ պու տէնիզին իւզէրինտէ կէզէր սէֆինէլէր իլէ
օլտու :

Պու տա մա' լիւմ օլմաղա շայէսթէ պիր հալ տըք
քի հէր միլէթին զիյատէ մէշհուր վուգու'աթլա-
րընըն ճէմի'սի' պու տէնիզին սէվահիլինտէ օլմուշ
տուր : Ս'ըսըր պոււնտա' Երանանի մէմլէքէթի օ-
րատա տըր : Վ.սեբքսէս' Ղարեհ Սողոմոն' Լ'ն-
նիբաղ' Պոմպէոս վէ Կեսար' ճիւմլէսի պուրատան
կէչտիլէր : Լ'ճէմլէրին գուտրէթլի ա'սքէրի իլէ
Երանանիլէրին եէնիլմէզ թապուրլարը պու գըյը-
լարտան կէչտիլէր : Հռոմա իլէ Կարքեդոնոււն տօնան-
մալարը պու սուլարըն իւզէրինտէ կէզիպ' միւհլէք
ճէնքլէրինի օրատա էթտիլէր . վէ թա' Վլուխ
Խարէյուսոյ տէնիլէն մահալտէն եօլ պուլոււնոն-
ճայատագ' պիւթիւն տիւնեանըն թիճարէթի պու
Լ.գ տէնիզին իլիմանլարընտան կէչտի : Լ'վվէլ զէ-
մանտէ Փիւնիկեցի կէմիճիլէր քէնտի ուֆագ սէֆի-
նէլէրինի սիֆտահ պու գըյըլարա սօղոլուլթմաղա
ճէսարէթ էթտիլէր . վէ հալէա հէր միլէթին պէյ-
լիք թէքնէլէրի' պու կէնիշ հալուզոլն իչինտէ եա'
ղուրուրիէթ իլէ կէզինիլէր , եախուտ օնոււն իլի-
մանլարընա տէմիր իւսթիւնտէ տուրուրլար : Լ.գ տէ-
նիզ գըյըլարը գատար' թէվարիխ ու հիքեայէլէր-
տէ զիքրի չօգ օլմուշ տէնիզ եօգ , վէ Եհհուտի
միլէթինին քիւչիւք պայլէթի գատար' հէր մէմլէ-
քէթին ահալիսիլէ գօնուշմաղա գօլպլըգլը հի'չ
պիր տիյար եօգ տուր :

Ս'եսիանըն զուհուր էթմէյէ մինասիպ կէօրտիւ-

յիւ ձագլուն տախի շէօհրէթի՝ օնուն տօղտուղու մահալին շէօհրէթինտէն կէրի գալմազ : Չօգ վա գրթտան պէրի պիրֆաթարա ճէնք եիւզիւնտէն պիւ թիւն տիւնեա ալթիւսթ օլուպ՝ փատիշահլըզարն պիրի պաթմատա վէ օ պիրի չըգմատա իտի . վէ տիւշմիւշ պիր հիւքիւմէթ վէրանէսի իւզէրինէ ա խէր եէնի հիւքիւմէթլէր չըգըպ՝ օնլար տախի տիւ շէրլէր իտի : Նիհայէթինտէ Հումա տէվլէթի ճէմի ա՛լէմի զապթ էտիպ՝ տիւնեայէ պիր րահաթ . լըգ վէրիլմէյիլէ , սէնա՛աթլար շէրէֆ պուլուպ թէրպիյէ չօգլարա եայլլարագ՝ պիր պիրինտէն ու զագ միլէթլէր թէրպիյէ ալթլնա կիրմէյիլէ , պիրի պիրինէ եագըն կէլմէլէրի՝ կէօքտէն իլհամ օլունա ճագ խապէրին պիւ թիւն տիւնեայա ազ վագրթտա չավ օլմասընա եօլու աչմաղըլա , Վետարան խա պէրի չըգտըղը կիպի՝ ազ վագրթտա տիւնեանըն հէմէն եարըսընա չավ օլմասընտան՝ կէրէք մահալին կէրէք վագթիննաֆիլէ եէրէ մինասիպ կէօրիւմիւշ օլմատըղընա իսպաթ տըր :

Վրիստոնեայ տինին տօղըուլուղունու սապլթ էթմէյէ պիր ախէր իսպաթի տախիլիյէ փունկարը տախի՝ Վլահըն մախսուսիյէթի վէ իտարէ սուրէթի հագգընա՝ Վստուածաշունչուն պիղէ սէօյլէտիյի իլէ ինսանըն թապի՛ի ըշըղընըն սէօյլէտիյինին պիրի պիրինէ մուաֆըգ կէլմէսի՝ տիր : Իքիսի՝ տէ Վլահըն էյլէքբեանի օլուպ՝ զաթի մութլագ վէ հէր շէյէ գատըր օլմասընը՝ վէ մախլուզլարընըն սա՛ատէ թինի գայըրըպ կիւնահտան իգրահ՝ վէ կիւնահըն էճրի իչիւն փէշին Փիքը էթմէմիզտէ պիզի թիթրէ աիր սուրէթտէ ճէզա թէտարիք էթմէսինի կէօս թէրիւրէր : Շ իմտի Վլահըն՝ քէնտինի թէտպիրէրինտէ վէ քիթապընտա քէնտինի պիղէ նէ՝ թարզ պիլտիրտիյինի կէօրէլիմ :

Չօճուգ գըսմը եալընըզ պիր ֆէրրահիյէթ իչիւն եարատըլմըշ կիպի կէօրիւնիւր . օնուն մալիք օլտուղու հէր շէյ օնա սա՛ատէթի իչիւն վէրիլմիւշ կիպի

տիր : Այլա՛հ օնու՛ն կէօզիւնիւ՛ պիր պիրինէ պէն-
զէմէզ զաթլարըն սէյրի իլէ էյլէնմէք իչիւն՝ վէ էս-
րարընա է՛ճիլ թէշրի՛հին վուգուֆ օլանմարղը գու-
լաղընը՝ էթրաֆընտա չալգանան սէսլէրի ճէմ՝ էթ-
մէք իչիւն խալգ էթմիշ տիր . օնու պու ալեաթըն
նէ՛ գատար տիւրլիւ տիւրլիւ գուտրէթի վար տըր :
Ա՛ռսահիպէթ սէսլէրի վալիտէսինին ախշամ նաղմէ-
լէրի պէօճէյին ճըրըլթըսը՝ գուշարըն ալտղը՝ պօ-
րանըն սէտասը՝ կէօք կիւրլէմէնին սէսի՛ սուլարըն չա-
ղըլթըսը՝ չանկարըն էօթմէսի օնա կէօնա կէօն շաղ-
լըզ վէրիլէր . պու նէ՛ գատար սէֆալը էնվա՛յի թէ-
սիրլէր տիր : () նու՛ն գուսուր ալէաթի հիսսիյէլէրի
տէ պու՛նա քէզալիք : Ա՛ էլ հասիլ՝ օնու՛ն թէնինին
ռսթալըգը եափըլըշընը՝ վէ ֆիքրինին իլք հա-
րէքէթլէրինի թէֆթիշ էթտիքտէն սօնկրա՛ տիշա-
րըյա չըգըպ կէզինմէսինտէ՛ տէ արգասընա տիւշէր-
սէն , կէօրիւրսիւն քի՛ Այլա՛հ , օնու՛ն էթրաֆընանէ՛
գատար զէվքէ վէ սէֆայա սէպէպ օլաճագ շէյլէր
գօմուշ տուր : Ա՛էյիւն մայի ըէնկինտէ վէ չայըր-
լարըն եէշիլիյինտէ վէ փէրլէմինի օյնատան միսք
կիպի պանտի սէպատա՛ վէ հէր պիր հարէքէթինտէ
սա՛տաթէթ պուլմագ իչիւն էյլէ կիւզէլ գուրուլմուշ
ճէմի՛ ալէաթլարընտա Այլա՛հ օնու՛ն եիւզիւնէ լուղ-
ֆուլա նաղար էտէր կիպի կէշիք : Ա՛մտի դապիա՛թ
պիզէ՛ Այլահըն մէշըէպի վէ եարաթտըղը քեպինա-
թէ էյլլէքեանի օլմասը խուսուսու՛նտա պէյլէ պիր
իլհամ՝ կէօսթէրիր . օ պիր դարաֆտան Ա՛ստուածա-
շու՛նչ տա պիզէ՛ “ Այլահ մուհապպէթ տիր ” տէյիւ
էյրէտիր :

Ա՛քին թապի՛աթ պիզէ՛ պա՛զէն պաշգա թիւր-
լիւ սէյլէր : Ա՛ռ չօճուղու եալընըզ պրագ , քէն-
տի պաշնտ պէյիւսիւն , վէ հէր վէչ՛ իլէ գալպի-
նին պէտ մէյիլէրինէ եէթէնսին : Ա՛իր գաշ երլ-
տան սօնկրա օնտա նէ՛ գատար թէպտիլաթ կէօ-
րիւրսիւն : Ա՛իր մարաղի միւհլէքէ տիւշ օլուպ՝ օ-
նու՛ն աղ վագըլթտա քէմիքլէրինին վէ էթլէրինին

Էրիմէսինի կէօր . Տէր պիր գրմըլտանմասը՝ օնա պիր
 կէօնէ էզիէթ՝ եիւրէյինին Տէր չարփոսար օնա պիր
 սըգլէթ տիր : Դիրա պիսուչ վէ սաղ վագթըն.
 տա Տէր պիր շէյտէ սա՛ատէթ վէ րաճաթ պուլմագ
 իչիւն՝ Լլաճըն եարաթտըղը թէնին էջլէ պիր
 եափըլըջը վար տըր , քի շէտիտ իսքէնճէլէրէ վէ
 չէքէնտէն պաշգա քիմսէնին անկլայամայաճաղը է.
 զիէթլէրէ տիւշմէ թէճլիքէսինտէն էմին օլարագ կիւ.
 նաճ իշլէյէմէզ : Պու զավալըլարըն պիրինի զա.
 լըմ աղըրլարա տիւշմիւշ կէօրմէմտէ՝ ունուտուլմա.
 սը կիւճ օլտուղու իչիւն քիթապըմը օգույանլարըն
 տախի օլ վագըրթտա եանըմտա պուլունմասընը ալ.
 զուլէտիմ : Պունու պու Տիյէթէ կէթիրէն՝ վէ
 Տալէա օնու պու Տիյէթտէ թուլթուպ՝ էլպէթ սօնկ
 նէֆէսինէ տէք պէջլէ սագլայան Լլաճ տըր միււ.
 Տազասըյըլա եաթաղընըն եանընտա տուրուպ՝ քէն.
 տիմ քէնտիմէ սէջլէմէյէ մէճպուր օլտուլմ , քի
 պու նէ՞ կէրի տէօնմէզ սիճիլ տիր . պու նէ՞
 րէճա դապուլ էթմէզ իրատէթ տիր , քի օնու՝ պի.
 զէ պիզի կառավարել էտէն Լլաճ կէօսթէրիյօր :
 Եւ ատէմին պիչարէ էօ՛մրիւնիւ՝ Տիչ պիր քիմսէ
 պիր տագիգէ ուզատամազ : Խասթախանէ նաղը.
 րընըն էլինտէն կէլէ՛ իտի , պիր անտէ օնուն իլ.
 լէթինի տէֆ՝ էտէր.իտի : Լաքին օնա Լլաճ գա.
 տըր օլուպ՝ քէնտի օրէնքինէ իթա՛աթ էթմէյէն
 զավալըլըլ գաշընըլմազ ճէզասընըն շէտիտ աղըրը.
 ղը ալթընտա թուլթայօր : Ինսան պունա շաճիտ
 օլմաղա գօրգար . անճագ՝ Լլաճըն կիւնաճա պէ.
 տէլ ճէֆա վէրմէսինտէ Տիյպէթի իշլէրինի մէքս
 էտէճէք Տի՛չ պիր շէյ Եօգ տուր : Թապի՛աթ տախի
 Լստուածաշունչա իմ թիսալէն՝ “ Լլաճ էրիտիճի
 պիր աթէշ տիր ” տէյօր : Եարատըլըլմըլըն իպ.
 թիզասընտան՝ չըլտըրմըլ պիր քիմսէնին զաճմէթ ի.
 լէ ճան վէրմէ սըգընթըլարընը՝ եախուտ սապըրսըլ
 վէ ֆէնա խուլու պիր քիմսէյէ Լլաճ թարաֆըն.
 տան թա՛յին օլունան իլլէթին միււճլիք Տալտէ իլէ.

րիլէմէսինի եիւրէյիմիզ օյնամատան սէյր էտէ՛մէտի-
յիմիզ կիպի՝ քէզալիք ֆէնա ատէմլէրին ախրէթ-
տէ՛ Մստուածաշունչուն խապերի միւճիւպինճէ օլա-
ճագ թէքտիրիէթլէրինի՝ տէ ըաճաթ եիւրէյիլէ
ֆիքր էտէ՛մէյիզ . Պու իքի ճալտէ կէօրիւնէն սէրթ-
լիյին ճագգ օլտուղունու թանըրը . անճագ օնուն
ու՛գուպէթլի զէվալէրինի ըաճաթի տէրունիլէ իզ-
լէյէմէյիզ :

Մստուածաշունչուն պիզէ պէյան էթտիյի պաշ-
գա չօգմատտէլէրտէ տախի՝ Մլաճըն մախսուսիյէ-
թի վէ ա՛լէմի իտարէ էթմէսի ճագգընա՝ թապի՛ա-
թըն պիզէ էօյրէթտիյինէ մուաֆրգ կէլիւր : Մա-
քին պէն պունլարըն իւզէրինէ ուզուն սէօյլէյէճէք
տէյիլիմ՝ , վէ էվվէլքի սէօյլէտիքլէրիմ իլէ՛ Մս-
տուածաշունչտա տէրճ օլունան քէլամլարըն թէֆ-
թիլին տէն՝ օնուն Մլաճտան օլտուղունա ալտըղը-
մըզ իսպաթլարըն թապի՛աթընը անկլաթմաղա իս-
թէմէյիլէ պու մատտէյի թաֆսիլէն սէօյլէմէք պէ-
նիմ թուլթուղում զէմիսէ ույմաղ : Շիմտի պի-
զիմ իսպաթլարըմըզըն իւշիւնճիւ սընըֆընա կէլէ-
լիմ :

Գ . Թէճըլ-պէրէն իսպալ :

Պու իսպաթ՝ Մստուածաշունչուն ինսան էի-րէ-
յինէ էլիպիլէ Լէսիլիլէ Լէֆլէշիլիլէն ալընըր : Պու
իսպաթ՝ օպիրլէրտէն զիյատէ գանտըրըր . չիւն տօղ-
րու տօղըույա տըր : Պու էճիլտէն պունտան սօնկրա
շահիտ արամագ՝ վէ կէչէն վագըթլարըն գարանլըզ
էնկիլէրինի գարըշտըրմագ՝ վէ ճէր պիր շէյին շէք-
լինի կէօրմէք իշիւն կէօլ եօրմագ զաճմէթլէրինէ
տիւշմէյէ պիզէ ճաճէթ եօգ տուր : Էր շէյ էօ-
նիւմիւզտէ տիր . վուգու՛աթլար կէօզիւմիւզէ կիրիւր
կիպի տիր . վէ ապա նազարըմըզտան ուղագլանմա-
տըզլարը իշիւն՝ օնլարը պիրէր պիրէր թէճէսսիւս
էթմէյէ վագթըմըզ վար տըր :

Տէտիք քի իշպու իսպաթըն պալատէ մէսղուր ի-
քի գըսմ իսպաթլարտան զիյատէ թէսիրի վար .

չիւն քի օ պիր իսպաթլար զիյատէ զահմէթ վէ ֆի-
րասէթէ միւհթաճ օլուպ' չօգ ատէմին հատոնտէն
եօգարը տրրլար : Աքին էվվէթի իքի ճինս իս-
պաթլարըն ճէմի' գուվվէթինի վէզն էտէպիլըր քիմ-
սէլէրտէն իշիթմիշիմ' քի , օնլարըն գալպլէրինէ
քէօթիւլիւյէ տիւշմիւշ պա'զը ֆասիտլէրին ֆազլիւ-
թէ վէ սա'ատէթէ կէթիրիլմէլէրինէ եալընը սէպէպ
օլան Մստուածաշունչուն ա'տէթա ամէլի իճրալարը
փէք մահիր Մստուածաբանլարըն սէջլէտիքլէրի ա'-
լիմ' ճէ իսպաթլարտան չօգ զիյատէ թէսիր էթմիշ :
Ա ագա' հէր խուսուստան' պու պէջլէ օլմագ կէրէք
տիր :

Ա' Էսէլա' թու թալըմ' քի պիր շէհիրտէ պիր ա'զիմ
վէպա զուհր էթտի , վէ այլարճա չօգ գրրղըն էթ-
մէյիլէ , հէր քէսին իշի կիւճիւ եիւզիւ իւստինէ
գալմամըշ տրր : Հէր ֆամիլեատա եաս վար , վէ
ա'լէմ' պէջիւք քէտէր ու մէշագգաթտա տրր : Պու
էսնատէ իշիտիլը' քի , փէք ուզագ պիր այալէթտէ
տէ պու ի'լէթէ գարշը շէջլէ' գուվվէթի պիր ի'-
լաճ մա'լիւմտիւր քի' իլէթէ թու թուլանլարա շի-
ֆա' վէրիր , վէ թու թուլմայանլարը տա հըֆը Է-
տէր իմիշ : () Լ մէմլէքէթին զապիթի անիտէ փօս-
թա եախուտ թաթար չըգարըպ' պու զիյգըմէթ
մա'լիւճէյի մախսուսէնին պօլճա թէտարիգինէ թէր-
թիպ էտէր : Հէր քէսին կէօզիւ եօլտա օլուպ'
պու թաթարըն կէրի կէլմէսինէ պէքլէր իքէն , նի-
հայէթ թաթար կէլիպ շէհրէ տախիլ օլուր : ()
գատար արգուլանան մա'լիւճէ էլէ կէլտիքտէ , նէ
եափարլար . թէզ օնու էլտէն էլէ տաղըտըրլար մը ,
եօխսա եօլտա իլաճա հիյլէ կիրմէտիյինի թաթարըն
արգատաշլարընտան թասհիհէ մէշղուլ օլարագխա-
թէլէրի պրագըպ' թաթարըն ֆիլ հագիգէ օ մէմլէ-
քէթէ կիթմիշ' վէ սէֆարէթինէ պայիս օլան մա'-
լիւճէի օնտան ալմըշ օլտուղունու թաստիգ էտին-
ճէյէտէք' ի'լէթ շէհրին իալգընը գրրըպ տուրմա-
ղա պրագըրլար մը :

Խա՛յրը . պու միսիլի թէֆթիշէր իգթիզա էթ-
սէ պիլէ , թաթարը ոլ սէֆարէթէ կէօնտերէն պիր
գաչ մէմուրլէրէ հավալէ օլունուպ՝ ճէմա՛ւթ "ի-
լաճ էյի՛միտիր" տէյու սօրմատան պաշգա շէյ
պիլմէզ . վէ պիր թարաֆտան հէր նէ՛ գատար շիւպ-
հէ՛ վէ օ պիր թարաֆտան հէր նէգատար գարշը գօ-
մագ վար ըսա տա , ի՛լաճ սիւրիւլիւր , վէ շիֆա՛
վէրտիյի հալտէ՛ շէհրին խալզը հէփսի օնու ալմաղա
պաշար :

Պիր քիմնէ կիւնահըն հիւքմիւ վէ գուտրէթի ալ-
թընտա օլտուղու հալտէ՛ պու գուվվէթի մա՛լիւճէ
օնուն էթրաֆընտա հէր կիւն պինլէրճէ ճան գուր-
թարմը վէ գուրթարմագտա իքէն , կիւնահընտան
վէ ճէզուարնտան խելաս պուլմագ իշիւն տօղրուճա մի-
յանճըրզ պու ի՛լաճա սէյիրտէճէք եէրինէ՛ քրիս-
տոնեալը տիւնեայէ նա՛սըլ կէլմիշ տէյու ուզուն
թէֆթիշէր իլէ վագթընը զա՛յ էթմէլի՛մի : Խա՛յրը .
Իէլ ի՛լաճա ալ , վէ պաշգալարնա էթտիյի կիպի
սանա՛ տա սաղլըզ վէ րահաթըզ վէրիր : Ա՛հ ,
վէ գուրթո՛ւլ . պա՛տէհու նէ՛ գատար վագթին օ-
լուրսա սէն եինէ օլ ի՛լաճըն տիւնեայէ կէլմէսինին
թարզընը էջրէնմէքտէ օլ :

Հալէա քրիստոնեայըղըն ինսանը կիւնահտան
գուրթարմաղա նէ՛ գատար ա՛ճայիպ գուվվէթի օլ-
տուղունու՛ վէ էլան պու գուվվէթին տիւնեա իւ-
զէրինտէ պէյան օլունմասընը՝ անկլաթմագ լաղըմ
կէլիյօր , վէ քէնտի քէնտիմէ սօրայօրում քի , նա՛-
սըլ էտէյիմ . քիթապըմը օգույան կէնճլէրէ Գուր-
թարըճըմըղըն տինինին ճէմի՛ գուվվէթինի նա՛-
սըլ ալըզ անկլատայըմ : Ա՛վվէլա պիւթիւն քրիս-
տոնեայ միլէթլէրին կէրէք ի՛լիմտէ վէ կէրէք թէր-
պիյէտէ էրիշտիքլէրի ա՛լէա մէրթէպէ՛ ֆիքրիմէ
կէլտի . պա՛տէհու օնու տիւշիւնտիւմ քի , ինսան
քէնտի պաշընա գալըպ՝ տինին սահիհլիյինին այտըն-
լըղընտան մահրում օլտուղու հալտէ՛ ճէմի՛ խըրս վէ
կիւնահլար օնուն իւզէրինէ զալէպէ էտէրէք՝ տա-

յիմ օնու գապա գարանլըզար սարմաղա վէ ճէմի՝ քէմալիյէթի մէքս էթմէյէ վէ օնուն ֆիքրինի պաղ- լամաղա վէ օնու եւ՝ բարբարոսլուգ հալինէ՝ եւ խուտ էօ՛րֆ զէնճիրինէ պէնտ էթմէյէ մայիլ օլ- տուգլարընը իսպաթ էթմէյէ չալըշայըմ : Վրիս- տոնեայլըգ՝ պու խըրսլարը զապթ էտէր , ընկերու- թիւնու թէմիզլէր , ֆիքրի ազատ էտէր , գուվէ- թինի մէյտանէ չըգարըր : Էսքի վագըթլարտան գալմա մա՛լիւմաթլարըն էն կիւզէլինտէն ա՛լէա մա՛լիւմաթ թահսիլ էթտիրիր : Վրիստոնեայլար- տա՝ ասլա եապանի գալմըշ միլէթ եօգ տուր : Եռապանի վէ Վրիսպանէայ՝ պիր պիրինէ զըթ իքի լուղէթ տիր :

Եսքին պու թարզ թաֆսիլ՝ քիթապըմը օգույան կէնճլէրին գալպինէ իսթէտիյիմ կիպի աչըգ վէ պէլիճէ թէսիր էթմէզ օլտուղունու պիլէրէք՝ պու կիւնլէրտէ էքսէրի զուհուր էտէն վուգուաթլար- տան Լստուածաշունչուն գուվէթիյիլէ պէտխոյ սահիպի քիմնէ ֆագիլէթքեար՝ վէ քէնտի մէնֆա՛ւ թընա մայիլ մաղրուր վէ սէօզէ կէլմէզ քիմնէ հալիմ վէ սալիհ վէ բարեպաշտ օլմասընըն պիր գաչ էմաւ լընըր սէշիպ՝ իքի մահպուս քիմնէլէրին նագլինի իհլըր էտէյիմ : Լխէր քիմնէլէրին նագլինտէ տահա էլզէմ հալլէր վէ զիքրէ շայէսթէ զուհուրաթլար վարըս- տա , պէնիմ մէրամըմ եալընըզ Լստուածաշունչուն ա՛պէլու իճրասընըն պիր չէշնիսինի կէօսթէրմէք օլմա- ղըլա , պու իքի հիքեայէյի սէշտիմ քի , զանըմա կէօրէ օնլար՝ Լլահըն քիթապը Զոգին Սուրբուն թէսիրիյիլէ ինսան ճանընը կիւտահպան նանըլ խէ- լաս էթտիյիլի էյի անկլատա պիլիր :

Պիր գաչ սէնէտէն պէրի՝ չօգ մէմլէքէթլէրտէ պիր նիզամ իւզըէ հափիսխանէլէր եափըլմըշ տըր քի , ճէմա՛ւթ քէնտի իչինտէն իխրաճ էթմէյէ մէճպուր օլտուղու քիմնէլէր օնտա մահպուս օլտուգլարը վա- գըթտա՝ հագիմ վէ փէտէրանէ զապիթլէր հիւքմի ալթընտա օնլարը նիզամ իւզըէ վէ սաղըղա մուզըր

օլմայան զահմեթէր իլէ սագլայըպ՝ օլ հափիսլէրտէ տայմա օնլարըն գալպինտէ քի օլան . ֆըսգ ու ֆէսա- տը ազալմագ՝ վէ օնլարը ճէմա՝ աթա ֆաիտէլի քիմ սէլէր էթմէք զըմնընտա թէրթիպլէր թանզիմ օլունմուշ տուր : Ախէր հափիսխանէլէրին ատէ- թինտէ մահպուսլարը պէօյլէ մէրհամէթ իլէ իտարէ էթմէք օլմայըպ՝ գապահաթ սահիպի պուլունան զավալըլար՝ պիր պիրինտէն ֆարգսըզ գարմա գա- ըրը պրագըրմը՝ հէնթի հալլէրնիսէ երւզ իւսթիւնէ գալմըլար տըր : Պիր խասթէխանէ իչինտէ պիր թագըմ խասթէլէրի՝ տէ գարմա գարըշ հէքիմսիզ իլաճսըզ երղըպ՝ պէքճիլէրինտէն պաշգա իւղէրլէ- րինէ պագան օլմամասը՝ պուլուն կիպի պիր շէյ տիր : Պու մահպուսլարըն մէշըէպ ու միզաճլարընտա քի- մինտէ ազ քիմինտէ չօգ պօղուգլուգ օլուպ՝ օնլարըն պիր պիրլէրիյիլէ միւտէմ գօնուշմալարընտա՝ հէր պիրինին ֆասիտ մէշըէպի ազ վագըթտա ֆէսաթտա քէմալ տէրէճէյէ էրմէյիլէ , հէփսի պիրտէն չա- մուր չէօքէք վէ չիւրիւքիւք երղընը օլուրլար : Լքսէրի օլուր քի , չօգ կէշմէզ՝ պու թարզ հափիսէ կիրինլէր իլէրտէն քէնտիլէրինտէն գալմըլ ճիւղի հիճապարընը վէ նամուսլարընը զայպ էտէրլէր :

Ի այրէթէշ քրիստոնեայլար՝ չօգ տէֆա՝ հափիս- խանէլէրի կէօրմէյէ կիտէրլէր . վէ Աստուածաշուն- չուն՝ չոգին՝ Դուրթուն իմտատըյըլա ումուստուզ հալլէրտէ պիլէ ճան իլլէթլէրինէ չիֆա՝ վէրէճէք գատար գուվվէթի օլտուղունու պիլէրէք՝ պու ազիզ քիթապլարտան տա պէրապէրլէրինճէ կէօթիւրիւր- լէր . վէ ումուտլարը պօշ չըգըպ ալտանմազլար : Չօգ տէֆա միւքէտտէր գապահաթթըլար պու քի- թապըն վաւէթասըյըլա՝ թէքմիլէն տօղրու եօլա կէլիպ՝ հափիստէն չըգաղգաան սօնկրա տաթի թուլթ- տուգլարը թարիգ օնլարտա վուգու՝ օլան թէպաի- լթըն սահիճլիյիյի կէօսթէրի :

Պունտա օգույաճաղըն հիքեայէթտէ՝ պու նագլէ պա՛խ քիմնէնին զայէթ պէտիույ՝ վէ ախլափը

փաստ ոլտողունտան զայրը՝ ա՛տէթտէն խարժ՝
պիր շէյի եօգ տուր . վէ հալինի նագլ էտէն՝ մահ-
պուս ոլան քէնտիսի տիր : Այոյլէյիշինտէն հիշ
պիր շէյ տէյիշտիրմէտիմ . եալընըզ՝ պու մահպէ
եագրշմազ սուրէթտէ պիր գաշ քէօլիլիւք վէ
գապահաթ հագգընաօ օնուէն թագրիր էթտիքէրինի
լաֆաիլէն քէստիմ :

Պիբ Դահպուստան գարշա լէլէտի :

“ Ա՛հ հպուս ոլտողումտան օն սէքիզ այ սօնկրա՛
կէշմիշ էօ՛մրիւմիւն իւզէրինէ միւլհաղա էտիպ ,
Ալլահա գարշը կիւնահ իշլէմիշ ոլտողումու անկ-
լամաղա՛ պաշլատրմ : Աօլիւմիւմիւ տիւշիւնիւր ի-
քէն , էօլիւպ Ալլահըն հուզուրունա իհզար օլմագ
իգթիզա էտէրսէ , պէն նէրէյէ կիտէճէյիմ՝ տէյի
տիւշիւնիւրիւտիւմ , պէն իսէ պու մահպէ կիր-
մէզտէն էվվէլ՝ էօլիւմ տէտիքէրի հայալմա պիլէ
կէլմէղ իտի , հէմ՝ Աստուածաշուէն նէ՛ ոլտողումու
պիլմէղ իտիմ , վէ Վուրթարըծըմըզն հագգընա
հիշ պիր շէյտէն խապէրիմ եօ՛ղուտու : Պիր քեր-
րէ՛նէրէյէ կիտէճէյիմի քիմսէյէ խապէր վէրմէտէն՝
աթալարըմտան այրըլըպ գարտաշլարըմըն պիրինի
պերապէր կէօթիւրտիւմ . վէ պու հարաքէթիմ՝ օ-
նուէն էօլիւմիւնէ սէպէպ ոլտու : Վարտաշըմ՝ էլ-
տէն կիթտիքտէն սօնկրա էվէ տէօնտիւյիւմտէ՛ օնու
էվտէն կէօթիւրտիւյիւմ իշիւն փէտէրիմտէն չօգ
թա՛ղիր իշիթտիմ : Աքի սէնէ տիշարըտա օլուպ
էվէ կէլմէմիշ իտիմ . վէ փէտէրիմ՝ հէմ վալիտէմ՝
գարտաշըմըն էօլմէսինէ պէնի՛ սէպէպ թուլթարը
լտը : Պէնի՛ իշէ ալըշտըրմագ զայրէթիյիլէ՛ էվտէ
իշլէյէճէք իշ վէրտիլէր . լաքին պէն պէշ այ տահա
տուրտուգտան սօնկրա՛ կի՛նէ տիշարը չըգտրմ :
Վէտէրիմ՝ պանն է՛ն սօնուէնտա մահպուսա՛ կիրէճէք
սին՝ տեր իտի , լաքին պէն ապլա օ՛ եօլու պրագմա-
տրմ . պու վէճհիլէ պէշ այտան սօնկրա թուլթուլ-
մամա սէպէպ օքան գապահաթը իշլէտիմ : Աս-
փիսիւտանէ իշէրիսինի կէօրմէմ՝ իլք տէֆա՛ պու իտի :

Հապսա կիրտիքտէն սօնկրա՝ չօ՛գ տէ՛ֆա՝ գարտաշըմ՝
ա՛գըմա կէլմէքտէ իքէն , պիր կէճէ տիւշիւմտէ՝ էօ-
նիւմէ պիր սիյա՛հ [Թապուլթ գօնմուշ կիպի կէօր-
տիւմ, վէ՛ “Լըգամ սըրա կէլ” տէյի պիր սէս ի-
շիտտիմ : Վէ տայիմա պուշու տիւշիւնտիւյիւմտէն
մա՛տա՝ պէնիւմ ճէմի՛ կէլմիշ վագըլթտա էթտիքլէ-
րիւմ վէ պիւլթիւն քէօթիւ ա՛մէլլէրիւմ հաթրըմա
կէլիր իտի . վէ հէփի էթտիքլէրիւմի հէմ Վֆէնտիւմի
հուզուրուշտա սիւլիւք էթտիյիւմ քէօթիւ եօլարը
կէօզտէն կէլիրտիմ : Հէր թիւրլիւ ֆէսատ իչինէ
պալթմըշ պիր քիմնէ իտիւմ , վէ միւտէմ՝ կիթտիյիւմ
եէրլէր կէօզիւմ՝ էօնիւնէ կէլիր իտի : Պէն պիր
քիւֆիւրպազ վէ չափկըն քիմնէ իտիւմ . վէ պանա
էօլէ կէլիրիտի քի , պիրիսի պանա՝ զինաքեարլարըն
վէ քիւֆիւրպազլարըն կիթտիյի եօլ պիւ տուր տէ-
յի չաղըրըյօրուտու :

Վէլէն էօմիւրիւմիւն ֆէնա եօլուշու պիր էյի տիւ-
շիւնտիւքտէն սօնկրա՝ ա՛ղիզ Լըլաշըն կէօզիւն-
տէն տիւշմիւշ օլտուղումու՝ պանա հէր նէ ճէզա
վէրմէյէ մէրամ էտէր իսէ , մուլթաճազ օլտուղու-
նու անկլատըմ , վէ պանա վէրէճէյի ճէզա հէր նէ
գատար պէյիւք օլուրսա , պանա սէզա օլանտան
զիյատէ օլամայաճաղընը ֆէհ՛մ էթտիմ : () Լ զէ-
ման հէր կիթտիյիւմ՝ մաճալէ արգամ սըրա կէլէն
Լըլաշըն էլիսի կէօրէ պիլտիւմ . վէ անկլատըմ՝ քի ,
պէնիւմ գարտաշլարըմա գարշը էթտիյիւմտէն զիյա-
տէ՝ Լըլաճա գարշը էթտիյիւմ՝ գապաճաթլարա վէ
կիւնաճլարա պէտէլ՝ պէնի պուրայա կէթիրէն՝ Լը-
լաշըն օրէնքի տիր ” : Պուրատա՝ օնու կէօրմէյէ
կէլէն քիմնէ օնա պիր գաչ սիւալ սօրտու .

“ Ե իմտի գալպին նէ՞ հիյէթտէ պուլուշուր ” :

“ Պա՛ղէն եիւրէյիւմ ֆէնալըղա մայիլ կէօրիւ-
նիւր . պա՛ղէն՝ ճէննէթէ կիտէճէյիւմ զանն էտէր ի-
քէն , եինէ ճէսարէթիւմ քէսիլիր : Լըսէրի ֆիք-
րիւմտէ քէօթիւ շէյլէր տօլաշտըղը զէման Վֆէնտիւմ
պէնի թէրք էթմիշ գըյաս էտէրիւմ . լաքին սօնկրա

ուսմուտում ուսանողները վե ֆենա ֆիքիլերի պէն-
տէն տաղըտըր պիր շէյ զուհը էտինձէ , ձէմի՝ տիւ-
նեալի միւլահազալարըմ զայպ օլուպ՝ ֆիքիլմ պիւ-
թիւն պիւթիւնէ ձէննէթէ միւթա՝ լիգ շէյլեր՝
մէշղուլ օլուր ”:

Ալլա : “ Հալէա սանա կիւնահ իշլէմէք իղվար
վագի օլուրմու ”:

Ղ’ : “ Իշլէթ էֆէնտիմ ”:

Ա : “ ()_ վագըթ նէ՞ եափարսըն ”:

Ղ’ : “ Իֆէնտիմէ սըղընըրմ ”:

Ա : “ Հալէա ֆասիտ խըրսլարընա վէ շէհլէթինէ
եկլթէնիթիմիսին ”:

Ղ’ : “ Պազը քերրէ օլույօր , վէ պանա պունտան
զիյատէ տէրտ օլմազ : (իմտի՝ տույարմ քի ,
Լլահ պէնի Տըֆզ էթմէյէ իսթեր ”:

Ա : “ Պու՝ սա՝ատէթինէ պիր քէտէր էտէր մի ”:

Ղ’ : “ Իշլէթ . պիր վագըթատաք էտէր ”:

Ա : “ Պու մահալտէն չըգորգտան սօնկրա՝ էվ-
վէլքի եօլտա սիւլիւք էթմէյէձէյինէ կիւվէնէձէք
պիր շէյին վա՛րմը ”:

Ղ’ : “ Պիւթիւն ուսմուտմ Իֆէնտիմտէ տիր .
քէթիւլիւքտէն Տըֆզ օլմազ իշիւն օնուն մերհա-
մէթինէ սըղընմըլմ . քէնտիլի յիմտէն Տի՛չ պիր շէ-
յէ գատըր օլմայըպ՝ Իֆէնտիմին մերհամէթինէ
կիւվէնմիշիմ ”:

Ա : “ Պէքրիմի իտին ”:

Ղ’ : “ Պա՛զէն սէրիսօշ օլտուղում վար , լաքին
քէնտիմի իշլիյէ չօգ վէրմիշ տէյիլ իտիմ ”:

Իշլէն նագլիմ պու տուր . վէ օնտա՝ էվլէլտէն
սէյլէտիյիմէ տայիր օլանտան պաշգա՝ ա՝տէթտէն
խարիճ պիր շէյ եօգտուր . աճագ կիւնահքերարը՝
պօրճունու իճրա էթմէք թարիգինէ տախիլ էթմէ-
յէ Լստուածաշունչուն գուտրէթինէ կիւզէլ պիր
էմնալ տըր : Պու նագլին իւզէրինէ իճապ է-
տէն թէֆէքքիւրլէրի՝ իքինճի էմնալին նագլիտէն
սօնկրա պրագըրմ :

Պիր տիէր խհպոստոն պոքոս իւրիւն :

Պիր գաչ սէնէ վար տըր քի , պիր մահալտէ Պետ-
րոս իսմինտէ չօգ քէօթիւ մէշընպլի պիր քիմսէ՝
քէնտինտէն պէթէր պիր ախէր քիմսէնին խըզմէ-
թինտէ օլուպ իքիսի պիրլիքտէ խտիլէր : Պու Պետ-
րոսու քէնտի խըզմէթինէ գուլլանան քիմսէնին՝ պի-
րիսի իլէ պիր նիգա՝սը օլմաղըլա , վիճուտունու
տիւնետտան գալտըրմաղա իսթէտի . լաքին ատէմ
էօլտիւրմէք իչիւն՝ Պետրոսուն եարտըմընա միւհ-
թաճ ըտը : Լիթը եէտի այ՝ Պետրոսուն կէօյնիւ-
նիւ եափմաղա չալըչըպ տա՝ եափամատըլընատէ ,
Պետրոս օնա պիր գաղը՝ ճէվապ վէրմէտիյինտէն ,
օպիրի՝ տայմա կէօյնիւ օլա պիլիւր ումուտունտա ի-
տի : Պետրոսուն եէրինտէ ը՛րզ է՛՛լի պիր ատէմ
օլսայըտը , օ պիրինի պիւթիւն պիւթիւնէ գաթի՝
ումուտ էտէճէք թարգտա պիր ճէվապ պուլա պիլիւր
իտի : Զակոբ իսէ Պետրոսուն մէշընպլինի պիլմէ-
յիլէ՝ ֆէնա ատէմլէրին հէփսինին ա՛տէթի իւզըն՝
Պետրոսու քէնտինէ եարտըմ՝ճը ալմանըն նօլուսու-
տա պիլիւր իտի . վէ պու պիլտիյի եօլ՝ Պետրոսա
րօմ իչիւրմէք իտի , վէ պունու էթտի . ֆագաթ օնու
քէօր սէրխօշ էտէճէք մէրքէզինէ տիւշիււրմէտի ,
լաքին հէմէն սալթ պագի գալմըշ ճիւզի խղճմտան-
քընը ուլուտարագ գուլվէթինէ մալիք պրագմագ
տէրէճէսինէտէք իչիւտիքտէն սօնկրա , Պետրոս
կիթտի . վէ պիր օրման գըլըսընտա՝ էօլտիւրէճէք-
լէրի ատէմի թէրթիպ էթտիքլէրի եէրէ եագըն
եաթտը . վէ ազ պիր վագըթ կէշինճէ , պիր ախէր
քիմսէ տահա կէլտի , քի օ տախի մասլահաթա իլ-
հագ իտի : Իմտի օ կէլէն՝ Պետրոսա տէտի . “ Լի-
յէր պիր շէյ էտէճէյիմիզ վար ըսա , վագթը շիմ-
տի տիր ” : Պետրոս տա գալգըպ արգատաշըլըլա ի-
լէրի տօղըու վարտը . վէ էօլտիւրէճէքլէրի ատէմ
տէ եագընա կէլինճէ , օ պիրի գուրշունու աթտը ,
Պետրոս տա թիւֆէնկի օնուն էլինաէն ալըպ՝ կիթ-
տի , վէ գունտաղըլըլա գաֆասընը էզտի :

Պու գապահաթ իշիւն իբի քիշի ասըյոր, վէ Պետ-
րոստա ուզուն վա'տէ իլէ մահպուս օլունտու : Ի՛օլ-
տիւրտիւքլէրի քիմսէ՝ փէք Ֆէնա պիր ատէմ ի-
տի իսէ տէ , Պետրոսուն թագրիրի միւճիւպինձէ
պու՝ օնու էօլտիւրէնլէրին ճիւրմիւնիւ քիւչիւթմէ-
յէ Տիչ վէսիլէ օլանաղըտը :

Պետրոս մահպուսա կիրտիյի զէմանտէ , օլ տէրէճէ
նատան ըտը քի , օգումագ պիլմէտիյինտէն մա'տա՝
քէնտի եաղընլ՝ տա էյիճէ պիլմէզ իտի : Լաքին պու
հափիսին պիր բարեպաշտ քարոզիչի վարըտը , քի
Հոգին Սուրբուն ի'նայէթիլէ՝ եաղընրզ Լստուածա-
շունչ փէք ումուտսուզ գապահաթ թըլարը տախի իս-
լահի նէֆս էտէ պիլիր իտիյինի ի՝ թիմատ էթտիյին-
տէն՝ տայմա գապահաթ ըլ մահպուսլարըն էօնիւնէ
Լստուածաշունչ գօրուտու , վէ օգումագ պիլմէյէն-
լէրէ իգթիպսընճա՝ օգումագ էօյրէթմէյէ տէ ճէհտ
էտիպ՝ էօյրէտիրիտի : () Նուն թութուղու եօլ պու
իտի : Իլք տէրսի՝ Լստուածաշունչուն իլք լուզէ-
թինտէն պաշլար ըտը :

Սէնէլա , քարոզիչ մահպուստ տէր իտի . “ Ը ու
լուղէթ՝ ՚ի սկզբանէ տէյօր : Պանա սէօյլէյէ պի-
լիրմիսին : Գա'ն եաղըսը վար :—Սէքիզ :—փէք
էյի , իպթիտաքի եաղըյա Ի՛նի տէրլէր , վէ էք-
սէսինտէքի նօգթաճըղաղտա՝ Սակակէտ տէնիր :
Պու եաղը պու նօգթայըլա կէրէք Լստուածա-
շունչտա վէ կէրէք ախէր քիթապլարտա չօգ քէրրէ
րասթ կէլիր . պագալըմ պու սահիֆէտէ պունուն
կիպի պիր եաղը տահա պուլա պիլիր միսին :

() Լ վագըթ մահպուս պաշլար՝ սըրա սըրա փէք
տիգգաթ ըլա արատըղը եաղըյը պուլունճայատաք
եաղըլարըն հէփսինի եօզլարըտը : Եանղըշ էտիպ՝
ի կէօսթէրէճէք եէրինէ չ եախուտ ֆ . կէօսթէրիւ-
սէ իտի , քարոզիչ օլ եաղըլարըլա ի եաղընըն պիր
պիրինտէն նէ՝ Փարգը օլտուղունու անկլատըրըտը :
Վէզալիք պէօյիւք ՚ի վէ քիւչիւք ի մապէյինտէ
օլան Փարգլարը կէօստէրիպ՝ քիւչիւյիւ չօգ գուլա .

նըլտըղընը՝ եախուտ իքիսինին պիր պյար օլմասընը անկլաթտըգտան սօնկրա՝ օ պիր տէրս վագթընա տաք պուլա պիլտիյին գատար պանա ի պուլ տէյի թէնպիհիլէ պըրագըպ կիտէր իտի :

() պիր տէրստէ՝ քարոզիչ օ պիր եազըյը էլէ ալըրտը , վէ պէօյլէ եաւաշ եաւաշ օգուտարագ շալիրտինի լէզզէթ ալմա տէրէճէսինէտէք եէթիշտիլիրիտի : Պու թէրթիպ իւզըն Պետրոսուտա օգուլմաղըլա , հէր նէ գատար փէք կէնճ տէյիլ իտի իսէ տէ , ազ վագըրթտա էփի էյիճէ իլէրի կէլտի : Լստուածաշունչու օգուտագ տէրէճէսինէ էրիշտիքտէ , Լլաճ քէլամընըն ճշմարտութիւնլարը տէրուինէ կիրմէյէ եօլ աշըլտըգճա՝ անտէթլէրի իւզըն իճրալար կէօրիւնմէյէ պաշլատըլար : Եաւաշ եաւաշ Պետրոս քէնտի կիւնաճլարընը թանըյըպ՝ ա՛ֆվ պուլմագ իչիւն պիր Վուրթարըճըյա միւհթաճ՝ օլտուղունու էօյրէնտիյինտէ , պիւթիւն պիւթիւնէ անլագը թէպտիլ օլտու : Լաքին քէնտի սէօզլէրի-նի՝ եազալըմ :

“ Պիլիրիմ , վէ ֆիքը էտէրիմ քի , քիւֆիւր վէ եէմին էթմէլէրիմ , վէ պէքրիլիյիմ՝ հէր նէ գատար ազիմ գապաճաթլար ըսատա՝ Լլաճա գարը իշլէտիյիմ սայրը կիւնաճլարըմտան պէօյիւք տէյիլ տիրլէր : Իլք տէֆա՝ օտամտա կիւնաճլարըմ իչիւն միւհթազա էթտիյիմտէ , օնլարը օլ գատար պէօյիւք կէօրտիւմ քի , ա՛ֆվ օլունմալարը պանա գապիլսիզ կէօրիւնտիւ : Պիր կիւն իշիմտէ մէշղուլ իւքէն , քարոզիչ կէլիպ՝ հաճնկը կիւնաճըն իչիւն կէօյնիւն գըրըգ օթուրույօրսուն տէյի՝ պանա սօրտու . պէնտէ պունուն ճէփապընը վէրտիյիմ տէ , պանա տէտի . վագա՝ օլա պիլիր քի՝ գապաճաթլարըն է՛ն պէօյիւքլէրինտէն պիրի պուլ օլա . Լաքին Վաւիթին կիւնաճընը խագըրնա կէթիր , քի էօյլէ կիւնաճ իշլէմիշ իքէն , ա՛ֆվ օլունտու : Կիւնաճըն նէ՛ գատար ա՛զիմ օլուրսա՝ Լլաճա ըէճա վէ տու՝ա էտիպ քէնտինի օնա էմանէթ էյլէրսէն , ճան րաճաթընը պուլուրսուն ” :

“Պուռնու տա տէտի քի՝ էկէր օգուամագ պիլմէզ ի սէն , պէն սէնին օտանա կէլիր սանա օգուամագ տա էջրէտիրիմ : Եօմրիւմ օլտո՛ւգճէ , տայմա պու քարողիչի սէվէճէ՛յիմ . պէջլէսի սէվիլմէ՛զ մի , քի պէնի՝ ճանըմըն սէլամէթի եօլունա տախիլ էյլէտի : Պէ՛ն նէ՛ գատար կիւնաճարըմըն պէջիւքլիյինէ նազարէն ա՛ֆիլ օլմասընա շիւպճէ էտէրիտիմ իսէ տէ , մէրճամէթ պուլմագ իչիւն Լլլաճա վարմաղա պէնի օ՛ գանտըրտը : Վարողիչ պէնտէն այրլլըպ՝ պէն օտամա չէքիլինճէ , Լլլաճըն մէրճամէթի նի տիլէմէք իչիւն՝ պիւթիւն եիւրէյիմի օնուն հու զուրուտա աչտըմ , ամմա տու՛ա էթտիքճէ կիւնաճարըմ կէօզիւմէ տաճա՛ պէջիւք վէ հէյպէթլի կէօրիւնմէլէրինտէն՝ պիր պիչարէ հալտէ՛ գալտըմ :

“Իրթէսի կիւնիւ՝ տօստլարըմտան Պօղոս Լղայ եանըմա կէլտիքտէ՛ պանա պիր գլուխ շէյ օգու տէյի՛ օնա ըէճա էթտիմ . վէ Լլլաճտան օլաճագ , Եսայիինն ծե գլուխուռնու աչըպ պանա օգուտու . “Ե՛յ հէփ սուսամըշլար՝ սուլարա կէլին . վէ ագչէսի օ՛լմայանլար կէլին , սաթըն ալըն , վէ եէյին . վէ կէլին ագչէսիզ վէ պաճասըզ շարապ վէ սիւտ ալըն” : Եարգարէնին օ՛ մաճալինի տէ օգուտու՝ քի տեր . “Պասըգ քէնտի եօլունու՝ վէ եարամազ քիմսէ քէնտի միւլճազասը թէրք էթսին , վէ Բապպատէօն սիւն , քի օնա մէրճամէթ էտէ , վէ Լլլաճըմըպ՝ զիրա օ՛ ա՛ֆիլ էթմէքտէ քէպիր տիր . զիրա պէնիմ միւլճազալէրիմ սիզին միւլճազալէրինիզ տէյիլ տիր , վէ եօլում՝ եօլարընըզ տէյիլ տիր՝ տէյօր Բապպ . իլլա կէօքլէր եէր իւզէրինտէն եիւքսէք օլտուղու գատար պէնիմ եօլարըմ սիզին եօլարընըզ տան՝ վէ միւլճազալէրիմ սիզին միւլճազալէրինիզտէն եիւքսէք տիր” : Պու քէլամլար՝ չէքտիյիմ ճէֆալար արասընտա ըաճաթ պուլա պիլիլմի իմ տէյու անկլամագ իչիւն տու՛ա էթմէյէ պանա հայլը ճէսարէթ կէթիրտիլէր” :

“Պիր իքի ախշամտան սօնկրա՛ քարողիչ օտամա

կէլիպ՝ քէնտինի նա՛նըլ պուլլօրսուլն տէյի պանա սորունճա , օնա տէտիմ . կիւնաճլարըմ օ՛լ գատար պէօյիւք տիւրէր քի՛ օնլարը գալտըրմամայօրում . վէ ()լտէմ պանա սօրտու քի , տու՛ա սանա պիր շաղլըգ վէրի՛յօրմա : ()նա հիչ ճէվապ վէրմէտիմ , վէ կիթտիյինտէ , եէնիտէն տու՛այէ պաշլատըմ . վէ (գասա վէթտէն) էօլիւմ տէրէճէսինէ եագլաշտըմ : Ընճագ օլ գատար տէրտէրիմին իչինտէ՛ պիր տօղրու տէրտիմ հի՛չ եօղուտու . պիւթիւն տէրտիմ՝ Խստնա գարշէ Խնահ իշէպէյի՛ իչին իտի ” :

“ () պիր կիրակի կիւնիւ եէմէյիմ օտամա կէլտիյինտէ , եէրէ գօյուպ տու՛այա պաշլատըմ . քարոզիչ իչէրի կիրտիյինտէ տու՛ատան գալգտըմ : Վալրոզիչ պանա տէտի . “ Պիզ՝ նէ՛ պիչարէ մախլուգլարըգ քի՛ Լլաճ քէնտինի Վրիստոսուն ա՛շգընա պիզի գուրթարմայընճա՝ գուրթուլմամայօրուգ : Լլաճը արամագ՝ վէ օնա տու՛ա էթմէք իսթէսէք՝ ()իսուս Վրիստոսուն վասէթասըլըլա էթմէլիյիզ . գուրթուլմագ իսթէսէք՝ ()իսուս Վրիստոսուն գաւնը վէ արդարութիւնու օլմայընճա՝ օլմագըզ ” : Պու սէօզէր պանա չօգ ճէսարէթ կէթիրտիլէր : Պունտան մա՛տա՝ պանա պունու տա սէօյլէտի քի՛ “ Պիզիմ կիպի օլան ատէմլէրէ գարշը էթտիյիմիզ կիւնաճը տախի՛ Լլաճա գարշը էթմիշ օլույօրուգ ” : Լվվէլտէն Լլաճա գարշը կիւնաճ իշլէմիշ իտիյիմ՝ Փիքրիմտէն պիլէ կէչմիշ տէյիլ իտի . վէ քարոզիչ եանըմտան կիթտիքտէն սօնկրա՝ եէնիտէն տու՛այէ՛ պաշլատըմ : () կիւն՝ պիր լօգմա էքմէք պիլէ աղգըմա գօյամատըմ :

()լ վագըթ չաթըրմա կէլտի քի , պիր քարոզիչ պանա՝ ծա՛ սաղմոսու օգու տէմիշ իտի . անճագ օնու պանա օգույաճագ պիր քիմնէմ օլմատըգտան մա՛տա՝ օնու նէրէտէ պուլաճաղըմը պիլէ պիլմէզ իտիմ : () պիր կիրակի՝ պէքճի կէլմէզտէն էվվէլ գալգըպ շու սէօզլէրիլէ տու՛այա տուրտում . “ Եա՛ էֆէնտիմ , սէն պէնիմ ճաճիլ օլտուղումու վէ ճաւ

Տիլհիքտէ պէջիւտիւյիւմիւ պիլիրսին . թէրպիյէմ'նէ
 դարզ իւզընէ օլտուղունու պիլիրսին . սէնին ի'նտինտէ
 կիւճ պիր շէյ եօ'գ տուր : Լ'ման Լ'ֆէնտիմ' պու
 սաղմոսու պանա կէօսթէրմէյէ բազի օլ , քի.օնու
 օգուլուպ անկլայա պիլէյիմ' : Լ'նտէն գալըպ
 Լ'ստուածաշունչու ալտրղմտա , Սաղմոս քիթապընը
 աչտրմ' . վէ պաշտան պիր պիր սայարաք ծա սաղ-
 մոսու պուլտուլմ' : Իմտի Տէճէլէյէրէք պիր փարչա
 օգուլա պիլիյօրուտուլմ' . վէ պէօյլէճէ պու սաղ-
 մոսու Տէճէլէյէրէք թէքմիլ օգուտուգտան սօնկ-
 րա , քիթապը եերէ գօլուպ' փու'ա էթմէք իչին
 տիզ իսթիւնէ կէլտիմ' , վէ տէտիմ' . Եւ Լ'լաՏ ի'նա-
 յէթինէ կէօրէ պանա մէրճամէթ էյլէ . բաճմէթինին
 չօգլուղունա կէօրէ գապաճաթըմը մաճֆ էյլէ :
 Պէնի եարամազլըգլարըմտան չօգչա եայգա , վէ
 կիւնաճլարըմտան պէնի եայգա : Օյիրա պէն գա-
 պաճաթըմը պիլիրիմ' . վէ կիւնաճըմ տայիմա հօ-
 նիւմտէ' տիր : Սանա' եալընըզ սանա' կիւնաճ էթ-
 տիմ' , վէ նազարընտա եարամազլը'գ իշլէտիմ' .
 թա քիմ սէօյլէտիյինտէ թաստիգ' շէրա'աթ կէօր-
 տիւյիւնտէ փաճ չըգասըն' : Իմտի " Պէնի գան-
 լարտան գուրթար' " սէօզիւնէ կէլտիյիմտէ նութ-
 գում թուլթուլուպ' պիր շէյ սէօյլէյէմէզ օլտում :
 () Լտէմ տիզ իւսթիւնէ գալըպ' Քրիստոսուն աշ-
 գընա պանա բաճմ էյլէ տէյի' Լ'լաՏա տու'ա
 էտէրիտիմ' : Լաքին քէնտիմի կիթտիքճէ պիչարէ
 պուլուպ' կիւնաճլարըմ իւզէրիմէ ան պէան աղըր-
 լաշմագտայըտըլար : Էէփի էթտիքլէրիմ աշիքեար
 կէօզիւմիւն հօնիւնէ կէլտի . վէ պէն էլպէթթէ թէ-
 լէֆ օլմագ կէրէք իտիյիմի կէօրտիւմ . ճէմի' կիւ-
 նաճլարըմըն աղըրըղընը պաշըմըն իւզէրինտէ տու-
 յուպ' Տագգըմա ասլա ումուտ եօ'գ կէօրիւնիւրիւ-
 տիւ' :

Լ'ստուածաշունչ պու պիչարէյի' ճանընըն օնա
 Տէր պիր կիւնաճլարընը կէօսթէրէրէք' քէնտինին օլ-
 տուղու Տիյէթի կէօրմէյէ պու թարզ ույանտըրտը' :

() պի՛ր վագրթ տա՛հա՛ պու հալտէ գալտը . թաքի՛ քէնտի թագրիրի միւճիւպինճէ՛ պիր կիւն օտաւ սընտա տու՛ա էտերիքէն , բուհու թէքմիլէն պու ա՛ղապարտան խէլաս պուլտու . վէ Լլահըն () սուս Վրիստոստա՛ պանա ինանան ասլա թէքտիր օլմաղ տէյի վա՛տ էթմէսինէ կիւվէնմէք Փարզ օլ . տուղունու թանըտը . վէ պուենտան տույտուղու խաֆիֆլէք՝ քէնտիսինէ հէր թա՛րիֆտէն իւսթիւն կէօրիւնտիւ : () նուն հագգընա հէր շէյ թէպտիլ օլուպ՝ մահպուսու պիլէ՛ քէնտինէ պիր մուֆէրիհ մահալ կէօրիւնտիւ . վէ էղրաֆտաքի շէյլէրին գալպին հարէքէթինէ կէօրէ թարզը ախէր կէօրիւնմէսինէ քիֆաէթ միգտարի վուգուֆ օլմայան քիմսէլէրէ՛ օնուն պու սէվինճի տիվանէլիք կէօրիւնէ պիլիւր : Պետրոս՝ քէնտի նագլինէ պու աշաղատաքի սէօղլէր իլէ էնճամ վէրիւր :

“ () Լ վագրթտան սօնկրա պու խանէ պանա տէյիլ մահպուս խանէ՛ իլա պիւր սարայ կէօրիւնմէյէ պաշլատը . վէ օնտաքի ճէմի՛ շէյլէր պանա էյի վէ խօշ կէօրիւնիւրիւտիւ : Վէնտի տէրունիմտէ պիր հիյլէքեար եիւրէք պուլտում . ամմա () իսուս պանա տէտի քի , էյէր թանրմագտա գուսուերուն օլմազսա , սանա տայմա էյլէ եիւրէք վէրիւրիմ քի , զէվքինի պէնտէ տույուպ՝ տու՛ա մէշղուլիէթինտէն կէրի օլմայասըն : Լխշամ՝ վէ սապահ տու՛ալարըմտա միւտալիմէթ էթմէյէ իսթէրիմ : Լ՛յ պէնիմ էֆէնտիմ՝ էյէր պուրատա էօլէճէք իսէմ , քէրէմ էյլէ սէնի՛ն գուճաղընտա ույույայըմ : Պու խանէյի՛ վէ օնուն թաշլարընըն հէր պիրիսինի օրհնէլ էթմէյէ ա՛ղիմ սէպէպլէրիմ վար տըր ” :

Իմտի՛ գապահաթ սահիպլէրի թէքմիլէն քէնտի ախլագլարընը վէ վարըշլարընը թէպտիլ էթմէք խուսուսունտա՛ պու թարզ հիքեայէլէր օլ գատար սըգ րասթ կէլմէզլէր իսէ տէ , պու՛ մահպուսխանէլէրտէ չօդ օլուր պիր վուգու՛աթ տըր . վէ մահպուսլար պիր պիրլէրինի պօղմայըպ տա՛ Լստուածա-

շունչ օնշարըն մապէյնինտէ՝ քէնտինին Ֆոյիտէ վէրէն թէսիրինի իշէթտիյի թագտիրտէ մաճպուս խանէնին իչի տէյիչիլիւր : Աիքր օլանլարը եաղտըգտան սօնկրա՝ մաճպուսխանէ թէրթիպէրինին էյիլէնմէսինէ զիյատէ մէշղուլ օլան պիրիսի իլէ պու մատտէ իւզէրինէ սէօճպէթ էտէրքէն՝ “ Էիչ Լիւրիգանըն Սասաղուսէթ ալալէթինտէ վագի՝ Չարլէսթօփննամ շէճրին մաճպուսխանէսինի կէօրմիւշ մի սին ” տէյի պանա սիւալ էյլէտի : “ Կէօրտիւյիւմ եօգ տուր ” տէտիյիմտէ , “ Աէնի օրայա կէօթիւրէյիմ , քի օրատա՝ փէրաքէնտէ Տիքեպէլէրտէն՝ Լստուաճաշունչուն նէյէ գատրը օլտուղունու Ֆէճմ էտէ պիլէճէյինտէն չօգ զիյատէ կէօրէսին ” տէտի : Իմտի պու՝ Տէրքէշին արղու էտէճէք շէյի օլտուղունտան՝ օնուն թէքլիֆինի գապուլ էյլէտիմ . վէ պիր կիրակի կիւնիւ սապաճըր՝ թա՛յին էթտիյիմիզ վագըթտա՝ Պօսթըն ատասընը գարայա իլճագ էտէն ուզուն քէօփրիւլէրին իւզէրինտէն կէշիպ՝ Չարլէս ըրմաղընըն եանընտա պիր պուրուստա քեաին օլան մաճպուսխանէյէ կիրտիք : Սաճպուսլարըն իշէյէճէյի թաշարը գայըա տօլտուրմագ վէ պօշալթմագ գօլայըղը իլիւն՝ մաճպուսխանէնին ավլուսու՝ սույուն գըյըսընատաք ուզանմըշ տըր :

Լվլուսուն տըշ գափուսունա եէթիշտիյիմիզտէ՝ գափույու իթի վէրմէյիլէ աշտըգ . վէ արգամըղտան քէնտիլի յինտէն գափանըր իքէն , պիր չանկ սալլատըպ՝ կիրտիյիմիզի իչ գափուտա օլան պէքճիյէ խապէր վէրտի : Պու՝ գուվվէթլի տէմիր չուպուգլարըլա եափըլմըշ՝ իքինճի գափույու կէշտիքտէն սօնկրա՝ պիր ախէր ավլույա վարմագ իչիւն պիր կէնիշ քեարկիր պինա մէրտիվէնինտէն եօգարը չըգտըգ : Պու պինանըն օրթասընտա՝ նազըըն վէ պիր գաչ պէքճինին օթուրտուղու մաճալ օլմագ իւզըն պիր քէօջք վարըտը , վէ օնուն իքի թարաֆընա ուզանմըշ պինալար վար ըտը , քի պիր վագըթ մաճ-

պուսլարը՝ պիր գաչընը պիր օտայա գօյարաֆ՝ պու պինալարտա գափատըրլարըտը : Ափին պու հալ-տէ օնլար օրատա իսլահի նէֆս օլաճագ եէրտէ՝ տահա զիյատէ պօզուլուրլարըտը : Ապալիւքի՝ քէօթիւլիւք եօլունա հէ՛նուզ սիւլիւք էթմէյէ պաշլամը՝ եախուտ իլք տէֆա՝ շէտիտ պիր իղվատէն եէնիլմիշ պիր տէլի գանլը ուզուն կէճէլէր միւտտէթինտէ՝ է՛օմրիւնիւ գապահաթլարտա էսքիթմիշ՝ քէնտի ֆէնա ա՛մէլէրինի օնա թա՛լիմ էթմէսինի զէվք սայան քիմսէլէր իլէ կէչիրիր իտի . վէ պունճիլէյին օ՝ րէզալէթէ ալըըպ՝ իլք գապահաթլընըն ճէզասընը չէքէր իքէն , մահպուսխանէտէն չըգընճա ախէր գապահաթլար իշլէմէք եօլարընա կիրէր իտի : Պու մահալին՝ պու կէճէ օտալարընա էքսէրի գապահաթլ թա՛լիմսանէսի թէսմիյէ էտէրլէրիտի :

Կէօրտիւլիւմիւզ իլք օտա՝ պիզէ մասլահաթ կէօրիւլէճէք պիր օտա՝ կիպի կէօրիւնտիւ . օնտա սըրալլա գըրըճլար վէ թիւֆէնքլէր կէօրտիւք , քի օնլար օրատա՝ գաչմաղա իսթէյէն մահպուսլար իչիւն թէտարիք օլունմուշուտու : Պու օտայը՝ վէ պիր գաչ օտատահա կէչտիք . հէր պիր տէհլիզ՝ պիր հիյպէթլի տէմիր գափուլուլա գափանմըշըտը , վէ պիզ կիրիպ չըգտըզճա , աչըպ գափամագ իչիւն պիր գափուճու թա՛յին օլմուշուտու :

Պինանըն արգասընտա քեաին պիր կէնիշ վէ կիւզէլ ալլույա եէթիշտիք : ()նուն հէր մահալինտէքի թէմիզլիք՝ ինսանըն կէօզիւնէ փէք իօշ կէօրիւնիւր իւտիւ , էթրաֆընտա տիւքեանլար օլուպ՝ մահպուսլար հաֆթա իշի օնտա չալըշըրլարըտը . վէ օնլարըն էլիյիլէ իշլէնմիշ չօգ կիւզէլ սօմագի դաշ քիւթիւքլէրի կէօրտիւք . վէ պու ալլուլու կէչտիքտէն սօնկրա՝ եալընըզ պիր գաթտան իպարէթ պիր էնլի քեարկիր պինա էօնիւնէ կէլտիք . պունուն էնքսէսինտէ՝ պիր ախէր կէնիշ քեարկիր պինա տահա եափըլմըշըտը : Իլք պինանըն օրթասընտա պիր գուվվէթլի տէմիր գափուլ օլուպ՝ պի-

նանքն էնինէ տօղըու՝ մահպուսարըն մահալի օլան
իքինճի պինայէ կիտէն եօլու քէսմիշիտի : Պու եօլ
տան կէչէրիքէն՝ պիր թարաֆտա մու թպախ վէ պիր
թարաֆտա քիլիսէ վար ըտը . վէ պու եօլուն գա-
փուսունա կէլտի յիմիզտէ՝ կիրակի տէրպէրինէ վար-
ժապետիք էլ ժմք իչիւն Պօսթըն շէհրինտէն կէլ-
մէ վաֆիր կրօնաւորլար կէօրտիւք , քի իչէրի կիր-
մէք իչիւն՝ մահպուսարըն քիլիսէյէ թօփլանմասընա
պէքլէր իտիլէր : Պիզիմ կիթտի յիմիզտէ՝ մահպուս-
լարընտա հէր պիրիսի՝ գահվալթըսընը ալմըշ իտի-
յի պիր գալայ գապը կէթիրիպ՝ քիլիսէյէ կիթմէյէ
կէչէրիքէն՝ սէթ կիպի պիր մահալին իւզէրինէ գա-
յույօրլար ըտը : Պիզ պունլարը՝ պիր փէնճիրէ-
տէն սէյր էտէ պիլիր իտիք :

Դէմի՝ մահպուսլար քիլիսէյէ կիտինճէ , պէքճի-
նին պիրի պիզէ գափույու աչըպ՝ պիզ իչէրի կիր-
տիքտէն սօնկրա , օլ աղըր գափու՝ արգամըզտան
պիր գուվլէթլի սիւրկիւ իլէ գափանտը : Վիլի-
սէնին իքի թարաֆընտա պօյլու պօյունճա պիր տէհ-
լիզ վարըտը , քի օնուն իքի թարաֆընտա օլան փե-
քլէր՝ եարը տօլմուշ օլարագ մահպուսլարտան
թուլթմուշուտու : Վիլիսէնին քարոզիչի տա օ պիր
ուճտա պիր քիւրսիւ իւզէրինտէ . տուրուրուտու ,
վէ պու պիչարէլէրէ Մլաճըն քէլամընը օգույուպ
անկլաթմագ իչիւն՝ Պօսթըն շէհրինտէն կէլէն խօճա-
լար՝ քարոզիչին իքի եանընտա տուրույօրլարըտը :

Կիթտի յիմիզ կիւն՝ Սայիս այընտա պիր կիւզէլ
սապահ օլուպ՝ կիւնէշին շավգը փէնճիրէտէն իչէրի
վուրմուշ՝ վէ տիվարլարըն փարլագ պէյազլըղը՝
փէքէլէրին թէմիզլիյի՝ վէ տէօշէմէնին իւսթիւնէ
սաչըլմըշ գուլմ՝ կէօզիւմիւզէ խօշ կէօրիւնիւրլէր
իտի . հէփսինտէ պիր ֆէրրահիէթ վէ պիր սա՛ատէթ
կէօրիւնիւր իւտիւ :

Պէնիմ տուրտուղուլմ եէրտէն՝ քարոզիչին եանըն-
տա կէօրտիւյիւմ ճէմա՛աթ՝ հագըգաթ պիր աճալիպ
կէօրիւնիւր իտի : Սահպուսլարըն եէքչէշիտ ու-

պալարընը կէօրմէսէմ՝ մահպուստա օլտուղումու ունուտա պիլիրիտիմ. լաքին հէփսինին տէ ըուպասը գապա՝ վէ պիր թարաֆը գըլմըզը վէ պիր թարաֆը պիր ախէր ըէնկտէ իտի : Ա՛յ օնլարը պու թարզ կիյինտիրմէք՝ հէր տէմ՝ ըրսվայըգլարընը հաթըրլարընա սագլամագ իչիւն՝ կէօզլէրի էօնիւնտէ թու թարագ օնլարը ու թանտըրմագ իչիւն տէյիլ , ան ճագ էկէր իչլէրինտէն պիրիսի գաչաճագ օլուրսա , օլ մահալին էհալիսի օնու գօլայ թանըսըն տէյի իտի :

Պու ճէմա՝աթը կէօրտիւյիւմտէ՝ քէնտիմ քէնտիմէ տէտիմ . ա՛ճապ պու ատէմլէրին՝ Ալլահըն քէլամընը օգումագ վէ թա՛լիմ՝ էթմէք իչիւն քէնտի իրատէթլէրիյիլէ պուրայա կէլմիշ օլմալարը գապիլ մի : Ա՛յվէթ , պու պէօյլէ իտի . պու թա՛լիմ՝ պիւթիւն պիւթիւնէ հէր քէսին իսթէյինէ հավալէ օլուպ՝ կիրակի սապահլարը իքի իւշ եիւզ մահպուսլարըն նըսֆը միգտարը՝ Ալլահ թարաֆընտան հէր կիւնահըն մէճճանէն ա՛ֆվընը խապէր վէրէն քիթապը քէնտի իրատէթլէրի իլէ էօյրէնմէյէ կէլմէսինի ա՛տէթ էթմիշլէր իտի :

Վիլիսէնին քարոզիչի իպթիտա պիր տու՛ա էթտի , անտէն սօնկրա խօճալարա խապէր վէրտի քի՛ մահպուսլարըն Աստուածաշունչ տէրսլէրինի տիյնէյիպ՝ մէֆհումունու օնլարա պէյան էթմէքտէն պաշգա իշլէրի գալմազ . վէ մահպուսլար իլէ սէօլլէտիքլէրինտէ՝ եալընըզ տէրսլէրինի սէօլլէյիպ օ՛սընըրտան տիշարը չըգմասը շուրուգա մուզայիլ տիր : Ա՛յ մահպուսլարա տախի՝ ախէր պիր սիւալ էթմէսի՛ վէ խօճալարա՝ ախէր սիւալէ ճէվապ վէրմէսի՛ մէմնու՝ օլտուղունու սէօլլէտի : Ա՛յ սնկրա խօճալարը սալանըն էթրաֆընա թագսիմ էյլէյիպ՝ հէր պիրինէ թա՛լիմ էթմէք իչիւն պիր պէօլիւք մահպուս թէսլիմ էյլէտի . պէնիմ՝ հիսսէմէտէ իւշ մահպուս տիւշտիւ :

Պէն րասթ կէլէ կիպի՝ Աոր Ատակարանը աչըպ՝ նէօվլէթիլէ հէր պիրլէրինէ օգուլթաում . վէ պուն-

լարտան զիյառէ մահճուպ վէ միւթի՝ Լստուածա-
շունչ շայիրտէրի կէօրտիւյիւմ եօ՛գտուր : Լըբ
աղըր , վէ հիչ պիր շիւպհէ կէօսթէրմէյերէք օգու-
յօրլար ըտը : Իւք եվվէլ օնլարտա պիրազ իշքիլ
կէօրիւնիւր զանն էթտիմ . լաքին պու՝ չափուգ տէֆ
օլտու . վէ հէփսինտէն զիյառէ թէսիրլիսի շո՛ւ իտի
քի , օգուտուգլարընտա իզհար օլունան՝ վէ օնլարըն՝
քէնտի հագգլարընա հէր պիրիսինի պիրէր միւճտէ
ա՛տա էթտիքլէրի թիւրլիւ ճամարտութիւնլար լէհ-
ճէլէրի իւզէրինտէ պիրէր շէտիտ թէսիր նիշանէսի
իլէ կէօրիւնիւր իտի : Դ ուկաս աւետարանըն ժե
գլուխունու օգուտուգ . պու գլուխ պաշտան պաշա
օնլար իչիւն եազըլըր շ կիպի իտի :

Պունլարըն պիրիսի՝ պու գլուխուն պաշանկը-
ճընտա օլան էմսալէր քէնտի տէրունինէ նէ՛ գատար
իշէտիյինի իզհար էթտիքտէն սօնկրա՝ պանա տէտի
քի , պանա պու կիւն Լստուածաշունչ՝ ախէր վագըթ
կէօրիւնտիւյիւնտէն՝ պաշգա՝ պիր թարգլտա կէօրիւ-
նիւյօր :

Պէն սօրտում . “Պաշգա վագըթ պունուն հագ-
գընա նէ՛ֆիքիրտէ իտին” :

“Լ՛հ . Լստուածաշունչ պանա խօր պիր շէյ
կէօրիւնմիւշ իտի . վէ օնա պու գատար րաղպէթ
էթտիքլէրինէ թա՛ճիւպ էտէրիտիմ . պանա էօյէ
կէլիւր իտի քի , պէ՛ն տէ պունուն կիպի էյի պիր քի-
թապ եափա պիլիւրիմ” :

“Շ իմտի օնուն հագգընա ֆիքրին տէյիշտիմի :
“Իվվէթ . շիմտի ա՛գլըմ էրմիշ տիր քի , օ՛ Լւ-
հըն քէլամը տըր” :

“Պիր վագըթ սանա խօր պիր շէյ կէօրիւնմէսի-
նին սէպէպի նէ՛ իտի : Լ՛ճապա քէօթիւ արգա-
տաշլար ի՛պրէթի մի իտի” :

“Ի՛ֆէնտիմ՝ տօղըղուսունու սէօյլէյիմ , պէնիմ
ճահիլլիյիմին իշի իտի . ասլա պու քիթապը թա՛լիմ
էթմիշ տէյիլիտիմ , վէ եալընըզ շունտան պունտան
պիր իքի մահալլէրինի օգուտուշ ուտում . օնու տա
տիգգաթ էթմէյերէք՝ վէ տայմա ֆատիա ֆիքիր ի-
լէ էթմիշիտիմ :

“Եա պու թէպտիլիք սանա նէտէն կէլտի :

“Պուրայա կէլտիքտէն սօնկրա տըր քի՝ միւլհա-
զամըն թարզը տէյիշիլտի : Պուրայա կէլտիյիմտէ՝
հասս օլտուղում օտատա եանըմտա պիր Մստուա-
ծաշունչտան պաշգա քիթապ պուլունմամաղըլա օ-
տամտա եալընըզ օնուելա գալտըմ . վէ քէնտի հա-
լիմին իւզէրինէ տիւշիւնմէյէ պաշլատըղըմտա՝ հաթ-
րըմա պիր սահիհ քրիստոնեայ Փամիլեասը կէլտի . քի
պիր վազըթ կիւնէրիմի օնլարըն մապէյնինտէ կէ-
շիրմիշ իտիմ . վէ պէնիմ թանըտըղըմ Փամիլեալա-
րըն հէփսինտէն զիյատէ թահգիգ սա՛ատէթիլէ
էօ՛մր սիւրէր կէօրիւնիւր իտի : Պունտան տիւշիւն-
մէյէ պաշլատըմ քի՝ տինտէ սահիհ պիր շէյ օլմագ
կէրէք տիր : Լնիտէ Մստուածաշունչու թէֆթիշէ
պաշլատըմ , վէ օնու զանն էթտիյիմտէն պիւթիւն
պիւթիւնէ պաշգա թիւրլիւ պուլտում . չիւն տէ-
րունիմէ չօգ թէսիր էթտի : Լի՛հայէթ՝ պուրատա
պիր քարոզիչ՝ “Լէ՛հտէյիմ , քի էպէտի էօ՛մրէ վա-
րիս օլայըմ ” քէլամը իւզէրինէ պիր քարոզ սէօյլէ-
յիպ՝ պէնի Բրիստոսա կէթիրմէք իշիւն օնուն քա-
րոզու Մլաշըն էլինտէ պիր ալէամթ օլտու : Ու-
մարըմ վէ իթիմատ էտէրիմ քի՝ շիմտի սահիհէն
գալպիմի Մլահա վէրմիշ իմ” :

(Սա տէտիմ քի , պանա նագլ էթտիքլէրի ա՛ղիմ
ֆէրրահիէթիմէ սէպէպ օլտու . վէ ումարըմ քի՝
քրիստոնեայ պօրճլարընա սատագամթ իլէ տէվամ է-
տէճէք , վէ տայմա օնուն հագգընա Մստուածա-
շունչ պիր սա՛ատէթ վէ րահամթ փուլնկարը օլա-
ճագ տըր :

Տէֆա՛ պանա պէօյլէ տէտի . “Պու խանէյէ կիր-
տիյիմտէ՝ պանա պէօյլէ ուզուն վազըթ մահպուստա
գափանըպ գալմագ աղըր պիր շէյ կէլտի . լաքին
վա՛տէմ չափուգ թիւքէնտի . պիր իքի հաֆթատան
սօնկրա պունտան չըգաճաղըմ , անճագ էյէր կիւ-
նահլարըմը թանըյըպ թէրք էթմէք իհսանընա նա-
յիլ օլմուշ ուսամ՝ պուրայա կէլմիշ օլտուղըմա
ասլա փիւշման օլաճագ տէյիլ իմ” :

Տէրսի պիթմէսինին վագթը կէտիյինի քարողիչ խապէ՛ր վէրտիյինտէն՝ օ պիր չըրագլարըմ՝ ըլա չօգ սէօճպէթ էթմէյէ վագթըմ գալմատը : ()նլարըն պիրիսի պանա սալթ շո՛ւ գատար տէյէ պիլտի քի՛ բարեպաշտ փէտէր վէ վալիտէ էլինտէ թէրպիէ օ. յուպ՝ չօճուգլուղու վագթընտա Մստուածաշունչու օգուժուղուտու : “Մնճագ” տէտի՛ “պու սալթ փէտէրիմին վէ վալիտէմին կէօղիւնէ կիրմէք իչին իտի. ախէր սիւրէթտէ վագիֆէմ տէյիլ իտի : Լա. քին պու խանէյէ կիրէլիտէն պէրի՛ պու պէնիմ հագ գըմա պիր պաշգա քիթապ տըր” :

Սօնկրա էջրէնտիմ քի, պու իւչ մահպուսլարըն չէր պիրինին սահիճէն թէվպէյէ կէլիպ Մլլահ տէօնմիւչ վէ Մլլահըն սէլամէթինի պուլմուչ օլտուգլարընա՛ վէ տէֆա՛ ընկերութիւն իչինէ կիրտիքլէրինտէ քէնտի ա՛ղիզ ի՛ թիգաթլարըյըլա մին. թաղըր օլտուգլարը սա՛ատէթէ նայըլ օլմագ իչին ճէննէթէ կիտէճէքլէրի անէտէք ընկերութիւնա Փաիտէլի վէ երջանիկ ա՛ղա օլաճագլարընա՛ միւմ. քիւն տէրէճէտէ ումուտ էթմէյէ հագգըմըզ վար ըտը :

Ս՛ահպուսլար պիր պիրինտէն այրը օլուպ՝ Մլլահ քէլամը թէրպիյէսի ալթընտա օլան մահպուսխանէլէրտէ՛ պունա մանէնտ զուհուրաթլար փէք չօգ տուր : Պու զիքր օլունան մահպուսխանէտէ՛ պու թարիգի թութուգլարը գէմանտէն պէրու չօգ էյի իճրալար կէօրիւլմիւչ տիւր : Ս՛ահպուսլարըն՝ վէ ա՛լէլ խուսուս իքինճի տէֆա՛ մահպուս օլանլարըն սայըսը չօգ էքսիլմիւչ տիր : Սայըլարընըն եէքիւնիւ պիր վագթըմ 375է պալիղ օլուպ՝ էլան 225է էնմիւչ՝ վէ տահա էքսիլմէտէ տիր :

Մնճագ պէն վիզիթամըն նագլինէ կէլէյիմ : Կիրակի տէրսի պիթինճէ՛ օրատա պուլունան մահպուսլար չըգտըլար, վէ ազ վագթըթտան սօնկրա գալան մահպուսլարըն ճիւմլէսի իլէ պէրապէր պիր պէջիւք ալայ իլէ կիրակի իպատէթի ժամընա կէլտիլէր, վէ քիլիսէ տօլտա :

Վարողիչ օնլարա ժուժկալուծիւն (սապու) իւզէրինէ սէջլէյիպ՝ քէյֆէ տայիր իչկիլէրին թապիւթընը վէֆէնա իճրալարընը թա՛րիֆ էյլէմէսինէ հէրքէս ա՛ղիմ տիգգաթլըլա տիյնէրլէր իտի : Հէփսինին գօլթուղու ալթընտա՛ քէնտի եալընըզ օլտուղու օտասընտա արգատաշը օլան Մստուածաշունչ պուլունուպ՝ լէհէլէրինէ պագաղղըմտա պանա աշիքեար կէօրիւնտիւ քի՛ սուս տուրտուգլարը վէ եալընըզ գալտրգլարը վագըլթտա՛ պու քիթապ չօգ փէքիշմիշ կիւնահքեարլարըն իրղճմտանքը իւզէրինէ քէնտի ա՛մէլինի իճրա՛ էթմիշ տիր : Պու ճէմա՛աթա պագաղղըմտա՛ օլ գատար կիւնահքեարլարը ճան սաղըղընա կէթիրմէք իչիւն Մստուածաշունչուն գուլանըլմասընըն պու գատար մէնֆա՛աթը կէօրիւնտիւքտէն սօնկրա՛ պու քիթապըն ասը կէօքտէն օլմասը հագգընա պիր քիմսէ շիւպհէտէ գալա պիլմէսի պանա գապիլսիզ կէօրիւնտիւ :

Վամ պիթտիքտէն սօնկրա մահպուսլար կիւզէլ՝ ճէ պիր սըրայըլա պէօլիւք պէօլիւք՝ վէ հէր պիր պէօլիւյիւն էօնիւսըրա պիրէր պէքճի օլարաք՝ քէնտի օտալարընըն մահալի օլան պինայա կիրտիլէր : ()րայա կիտէճէք եօլտան կէչտիքճէ հէր պիրիսի եօգարըտա զիքը օլունան սէթին իւզէրինտէն ախշամ եէմէյինին գալսյ գապլարընը պէրապէր ալըպ կէօթիւրտիւլէր : Պի՛զ տէ արգալարընտան պինայա կիրտիք , քի օնուն եափըսը՝ զիքրէ շայէթէ տիր . վէ չիւնքի էքսէրի մահպուսխանէլէր պու միւնվալ իւզրէ եափըլմըշ տըր՝ պունուն թա՛րիֆինիէտէյիմ :

()տալարըն օլտուղու էվ՝ պիր ախէր պինա իչինտէ տիր քի , օլ պինա օնա հիսար կիպի օլմուշ , տուր . վէ օնուն տա իւզէրինտէ պիր էօրթիւ՝ վէ պիր գաշ սըրա տար վէ գաֆէսլի փէնճիրէլէր իլէ միւզէյէն աէօրթ տիվարը վար : Իչէրքի պինա պիւթիւն պիւթիւնէ պէօլիւնմիւշ տիւր . վէ տիշարքի

իլէ ասլա իշագլղղե եօ'գ տուր . վէ իչէրքի պինայր՝
էգրաֆրնտա հիսար կիպի օլան պինատան վաֆիր
ատրմ' էօլչիլսիւնտէ էնլի պիր ալու արբմըլ տըր :
Պու իչէրքի էվ՝ տէօրթ պէշ գատեմէ եիւքթէրլթե
օլուպ՝ պիր թագըմ՝ արգա արգայա եափըմըլ օ .
տալարտան ի'պարէթ տիր . շէջլէքի՝ հէր օտանըն
գափուսու ալուլայա աշըլըր : Ֆագաթ պոն տա անկ-
լաշըլըրքի՝ եալընըգ եէր իւստիւ գաթընըն օտալա-
րընըն գափուսու տիւղճէ ալուլենու իւղէրինէ ա-
շըլըր . լաքին եօգարըրքի՝ գաթլարըն գափուլթըր՝
հէր պիր գաթըն էօնիւնտէ եափըմըլ վէ տէփր
տիրէրլէր իւղէրինտէ գուրուլմուշ տար տէհլիլէրէ
աշըլըր : Պու տէհլիլէրէ՝ պինանըն պիր ուճուն-
տա քեաին պիր մէրտիվէնտէն չըգըլըր :

()տալարըն պիր գաֆէսլի տէլիքտէն պաշգա
փէնճիրէլէրի եօգ տուր , օ՛ տա տար վէ աղըր տէփր
գափուլարընըն իւղէրինտէ աշըլմըլ տըր . վէ պու
պինա պիւթիւն պիւթիւնէ օ պիր պինանըն իչէնտէ
օլմուշ օլմաղըլա՝ տիշարը հալասընը իչէրի կիրմէք-
տէն մէն՝ էտէր . լաքին գաֆէսլի գափուլարտան օ .
տալարա՝ մահպուս քիմսէլէրէ ճիւղի ֆէրրահըգ վէ-
րէճէք՝ վէ Մլաշըն Վէլամընը օգումաղա կէօրէճէք
միգտարի ըշըգ կէլեր :

Մալուլայա եէթիշմէմիզտէ՝ մահպուլար պիրի պիր
արգասընտան տէհլիլէրէ տախիլ օլուլմա , հէր
պիրի քէնտի օտասընա կիրիպ՝ օլ աղըր գափուլարը-
նը իւղէրլէրինէ՝ չէքէրլէրիտի . վէ գափուլարըն օլ
սաղըր սէտալէրինին պիրի պիրինին արգասընտան
չըգամասընտա պիր հիյպէթ՝ վէ եիւրէք ճէզպ էտէր
պիր հալ վարըտըր : Հէր պիր մահպուս՝ օտասընա
կիրտիքճէ , գափուսու էքսէսինտէն գափանըր ըտը :
()նտան սօնկրա հէր պիր պէքճի կէլիպ՝ քէնտի
թագըմընըն գափանտըղը օտալարը կէօղտէն կէլի-
րիր իտի : Իմտի պու նըսֆը գըրմըղը պօյալը բուպ
կէյէնպէրին հէր պիր պէօլիւյիւնիւն հէր պիր նէֆէրի
քէնտի օտալարընա կիրիպ կէօրիւնմէզ օլտուգտան

սօնկրա՝ պէքճիւէ՛ր տախի հէր պիրի քէնտի մահալ-
լէրինէ կիտիպ՝ թէնհալըգ վէ սիւքիւթտէն պաշգա
մէյտանտա պիր շէյ գալմատը :

Պու՝ Ս՝ այիս պընըն փէքֆէրրուհ պիր կիւնիւ-
նիւն էօյլէն վագթընտա իտի . լաքին պու տիվարլա-
րըն իչ եանընտա պիր գալիֆըլըգ կէօրիւնիւր ի-
տի : Ս՝ ահպուս խանէ ըլըղը պու գատար օլուր .
վէ օնտա էօյլէ պիր ա՛ղիմ սիւքիւթ վար ըտը քի՛
պիր ատէմին սէսի եէթիշէ պիլէճէք գատար մա-
հալտէ իքի եիւզտէն միւթէճավուզ մահպուս գա-
փանմըլ օլտուղունու պիր քիմնէ՛ կիւճիւլէ հէյալ
էտէ պիլիւր իտի : Ընճագ՝ վագա՝ պու պէօյլէ տիր .
զիրա պինանըն եափըլըջը էօյլէ պիր ըէսմտէ գու-
րուլմուշ տուր քի , քարոզիչ ավուտա քարոզիւ
էթտիյինտէ՝ սէսինի հէր պիր մահպուս իշիթմէյէ
գատիր օլա : ()րատա քարոզիչ՝ սէօզիւնիւ խի-
թապ էթտիյի մահպուսլարըն հի՛չ պիրիսինին եիւ-
զիւնիւ կէօրէ՛մէգ . օնուն կէօզիւնիւն էօնիւնտէ՛ եա-
լընըլ տիվարլարըն վէ զէմինին վէ սօմագը տիրէք-
լէրին վէ տէմիր գափուլարըն վէ սիւրկիւլէրին սօ-
ղուգ վէ ճան սըգըսը կէթիրէճէք նէզարէթինտէն
պաշգա պիր շէյ եօգ տուր . քէնտիսի այագ իւսթիւ
տուրմուշ օգույաճաղը գլուխունու օգուր վէ ախ-
շամ տու՝ասընը էտէր իքէն եիւզլէրճէ նուֆուս օ-
նու տիյնէրլէր . վէ հէր պիր մահպուս օտասընտա
եալընըլ փէքէսինին իւզէրինտէ օթուլմուշ՝ քիւ-
շիւք փէնճիրէսինին գաֆէսինտէն՝ Ըլաշըն քէյա-
մընը թէֆսիր էտէն՝ եախուտ կիւնահլարը ա՛ֆվ
էթմէյէ եալընըլ գատիր օլան վէ ճէննէթ գափու-
սունու աշան Ըլահա տու՝ա էտէն քէնտի կէօրմէ-
տիլլէրի քիմնէնին սէսինի տիյնէրլէր :

Պիզ պու սէյրի էտէրիքէն , մահպուսխանէ զա-
պիթանընտան պիրիսի արգատաշըմա տէտի . “ Իս-
քի մահպուսխանէտէ կէօրտիւքլէրիմիզտէն վէ իշիթ-
տիլլէրիմիզտէն պու նէ՞ գատար ֆարգլըտըր ” :

Պէն սօրտու՝մ . “ Պու մահպուսլար պու մահալէ

կէթիրիլտիքտէն պէրի օնլարտա կերչէքտէն գա-
րար վերիլմիշ պիր թէպտիլիք կէօրիւնի՛յօր
մու ”:

“ Ի՛վէտ . հագիգէթ հէր շէյ տէյիշիլմիշ տիր :
Ի՛սքի մահալտէ չօղու պիր օտատա մահպուս օլ-
տուգլարը վագըթ՝ պիւթիւն կէճէ քէօթիւ սէօղէր-
տէն վէ եէմինտէն վէ սէֆիհանէ հարէքէթտէն վէ
գավկատան վէ քիւֆիւրտէն պաշգա պիր շէյ իշի-
տիլմէզ իտի : Ա՛ապէյնլէրինտէ տինէ վէ Լ՛ստուածա-
շունչա վէ կարգաւորլարա գարշը չօգ ֆէնա եօհ-
պէթլէր օլուրուտու : Ի՛յէր մահպուսիւնէ պու
միւնվալ իւզըէ տէվամ էտէճէք օլայրտը , պէնիպու-
րատա խըզմէթ էթմէյէ հի՛չ պիր շէյ մէճպուր է-
տէմէզ իտի : Ա՛իմտի պուրասը պիր րահաթ ֆա-
միլիա տըր :

Լիհայէթինտէ տիշարը չըգաճաղըմըզ վագըթ՝
եանընտա պիր գըլըճ վէ պէլինտէ պիր թապանճա
իլէ սիլահլը պիր պէքճի կէլիպ՝ գափույու աշտը , վէ
էնքսէմիլտէն գափատը : Լ՛վույու՝ վէ եօգարտա
թա՛րիֆ էթտիյիմ պէօյիւք պինայը կէչիպ՝ մահ-
պուսիւնէտէն տիշարը չըգտըգ :

Ա՛իմտի պէնիմ նագիլիմտէն քիթապըմը օգույա-
նըն թէֆէքքիւրիւնէ իհզար օլան՝ ախէր մատտէ-
լէրտէն զիյատէ՝ մութլագա Լ՛ստուածաշունչուն
հասըլը օլան ա՛մէլ տիր : Պու կէօնա մահպուսիւ-
նէնին նիզամընտան մագսուտ օլան պու տուր քի ,
մահպուսու պիւթիւն պիւթիւնէ օնու հէր թարաֆ-
տան գուշատան տիշարտաքի քէօթիւ ի՛պրէթլէր-
տէն քէսիպ՝ օնու էօնիւնէ Լ՛ստուածաշունչ գօնու-
տուն : Հագիգէթ հէր շէյ էյլիք վէ մուհապպէթ
իլէ օլուր . լաքին միւտէմ աշիքեար գուլանըլան ա-
լէաթ՝ Լ՛ստուածաշունչ տուր : Ա՛ահպուսպր ի՛-
պատէթ եերինէ կէլտիքլէրինտէ՝ Լ՛ստուածաշունչ
էլլէրինտէ իտի . խօճալարա քէնտի ճահտու զայ-
րէթլէրինէ՝ եալընըզ Լ՛լահըն քիթապըմը անկ-
լաթմասընը սընըր քէսիլմիշիտի . վէ մահպուսլար օ-

տալարնա կիրտիքէրինտէ՝ Լստուածաշունչտան պաշգա արգատաշ պուլմատըզլարնը պիր ատէմ տիւշիւնտիւքճէ՝ մուծլագա եիւրէյի տէփրէնիր : Պու քիթապըն ախլագէ տայիր գուվվէթի օլ գա- տար թանրմըշ տըր քի՝ զապիթլէր տախի եալընըզ ընկերուծիւնու քէօթիւ ատէմէրին իզրարնտան հըֆզ ու էմին էթմէք գաստըյըլա՝ տէվլէթ թարա- ֆընտան մասրուֆու կէօրիւլմէք իւզըն՝ հէր պիր մահպուսուն օտասընա պիրէր Լստուածաշունչ գօ- մուշլար տըր :

Պու ուֆագ օտալար էօյլէ տար տըրլար քի՝ մահ- պուս քէնտի եաթաղընը սէրտիքտէն սօնկրա՝ տու- րաճագ եէր գալմագ . օրատա րահաթա տայիր հիւ պիր շէյ եօգ՝ հէր թարաֆը չըպլագ տըր . գապա- հաթ էթմէք միւլհազասընա զայէթ հէյպէթլի հէ- յալլար պէնտ էթմէյէ մախսուս պիր մահալ տըր . անճագ պու տար վէ չըպլագ օտալարն հէր պիրին- տէ պիր Լստուածաշունչ օլտալ : Նապիթ պիլիր քի՝ գապահաթլըյը կիւնահընտան պերի էտէճէք քիթապ պու տուր : Պա՛ղի քիմնէլէր հէր նէ՝ գա- տար ա՛գլէն օնուն նուֆուսունա զէվալ վէրիպ՝ թէ- սիրի հագգընա շիւպհէ փէյտա էթմէք իսթերլէր իսէ տէ՝ փէքիշիիշ պիր խղճմտանքը ույանտըրաճագ՝ վէ ֆէսատըյըլա ընկերուծիւնու զարարնտան գօր- գուծմուշ քիմնէլէրի քէնտի պօրճլարընըն եօլունա կէթիրէճէք օլուրլար ըսա , հէփսի եէքտիլ եէք ճիհէթ օլուպ օլ քիթապըն եարտըմընը ըէճա էտէրլէր :

Վարձլարընը նագլ էթտիյիմ իքի մահպուսա կէլէլիմ . եօլումտան պու գատար սափմաղա ֆիք- րիմտէ եօղուտու : Վիթապըմը օգույանլար օնլա- րըն հիքեայէսինի ա՛գըլլարընա կէթիրսինլէր . զէրա կիւնահըլա խասթէլէնմիշ պիր ճան՝ նէ տույուլմագ թարզըլա իլէրիլէյիպ մարագընը տէֆ՝ վէ պա՛տէհու թէքմիլ սաղըրղա վասըլ օլտուղունու աչըգճա թաֆ- սիլ էթմէյէ իսթերիմ : Էիքեայէմիզտէն պու հիս- սէլէր չըգար :

1. Հոգին սուրբուն Ետրարմայրա՛յ տա՛ խնայու-
լարն լեպտիլենէ ալեալ՝ Լսարուածաշունչ օրո-
()նլարն պիրիսի՝ մահպուստ կիրմէզտէն իլերի Լս-
տուածաշունչուն հագգընա լայրգ օլմայան Ֆիքիրտէ
իտիմ տէտի . վէ օպիրիսի՝ օնու օգուսմաղա՛ պիլէ
գատիր տէյիլիտի : Լշիքեար տըր քի՛ պունլարա
քէնտիլէրինի թանըմասընը էջրէտէն պու քիթապ
օլտու : Չարլէսդօմնուն հապսընըն թէրթիպի տէ
պու տուր : Թաթլըլըգ վէ մուհապպէթ իլէ Լս-
լահըն քէլամընըն սահիշլիյինի մահպուսարըն
էօնիւնէ գօյուպ օնլարըն Ֆիքրինին ույանմասը
միւքեաֆի սայըլմըշտըր : () կիւն հապսխանէտէ

պէնիմլէ պերապեր պուլունան խօծալարըն պի-
րի պանա նագլ էթտի քի , քէնտի թագըմընտա
պուլունան մահպուսլարըն պիրի՛ պիր իքի տէֆա՛
թէքտիր վէ թէտիպ իշիւն էսքի մահպուսխանէյէ
կիրիպ չըգմըշտըր . վէ օնուն նագլի պու իտի .
“Պու” (եանի հափիսէ կիրմէսի) “պէնի տահա՛
պէթէր էթտի . անճագ պուրատա պաշգա սըրա
կէօրիւյօրում . պուրայա կիրտիյիմտէ , Լստուա-
ծաշունչումտան պաշգա պիր շէյ պուլմատըմ , վէ
զանն էտէրիմ քի օ պէնի պիր եէնի ատէմ էթտի” :

2. Ինսանը՝ Կիւտուլարը Լլաւա գարշը օրո-
ղուն Լանըմաղա Լսարուածաշունչ Կէլէրիլ : Լագլ
էթտիյիմ իքի միւճրիւմ քիմնէլէրին հիքեայէլէրին-
տէն պու աշիքեար աննաշըլըր , վէ Լստուածա-
շունչուն տախի թէսիրի էյիճէ ֆարգ օլունուր :
Պու Լգիգ Բիթապ պիզէ՛ Եարատըճըմըզըն էյ-
լիքլէրինի թանըտըպ՝ օնա օլան պօրճումուլու պիլ-
մէյէ մէճպուր էտէր . վէ Լստուածաշունչ պու
ճմարտութիւնու հաթըրմըզա տիւշիւրմէտիքէ՛
պիզ օնու միւտէմ ունու թմագտա եախուտ իհմալ
էթմէքտէ իզ :

Պիր զէման օլ տէրէճէ տիլագըր պօղուդ պիր չօ-
ճուգ կէօրտիւմ քի՛ էօրքէսի արասընտա վալիտէ-
սինին էվինի աթէշէ՛ դու թուշտուրտու : ()նու

Թէքմիլէն եագմագ նիյէթի իլէ՝ եախուտ չափուգ սէօնտիւրիւրէր իւմիտի իլէ մի էթաի պիլմէմ . անճագ աթէշի զապգ էտէնէ տէք հայլը զահմէթ չէքիլիպ՝ վաֆիր տէ քէտէր օլտու : Լալպէթ չօճուգ էզլէ զանն էտէր իտի քի՝ պու գապահաթը վալիտէսինէ գարջը տրր , վէ պաշգա թարաֆտան գօրգաճագ եէրի եօգ տուր : Վէնտիսինէ նէ՝ գատար թա՝ ճիւպ կէլէճէք իտի՝ էյէր տօսթլարընըն պիրի օնա շու սէօհպէթի սէզլէյէ իտի .

“Վէ՝ եափտըղընը պիլի՞օրմուսուն ”:

“Լ՝վէտ . վալիտէմին էվինի աթէշէ՝ գուլթուշ-տուրտում ”:

“Պուլնտան նէ՞ օլուր զանն էտէրսին ”:

“Վապիլ քի՝ վալիտէմ պէնի թէքտիր էտէ . լա-քին օ՝ պէնիմ վազիֆէմ տէյիլ տիր ”:

“()անն էտէրիմ պիրազտան անկլայաճագսըն քի՝ օլաճագլարըն է՛ն ֆէնասը պու տէյիլ տիր ”:

“Լ՛ն ֆէնասը նէ՞ տիր ”:

“Մ՛էլէլէլ օրէնքին պօզտուն . վէ զանն էտէ-րիմ քի չօգ կէշմէզ՝ գավվասլար կէլիր սէնի գալ-տըրըրլար ”:

Չօճուգ թա՝ճիւպ էտէրէք վէ իւրքէրէք տէր . “Վապվասլար մը : Մ՛էմլէքէթ օրէնքի նէ՞ օլտու-ղունու պիլմէմ ”:

“Մ՛էմլէքէթին օրէնքի վար , վէ սէն տէ օնու պօզ-մուշ օլտուղունու սօնկրա տույարսըն . սէն շէ-րա՝աթէ կէօթիւրիւլիւպ տա՝վան կէօրիւլէճէք , վէ մահպուսխանէյէ կիրէճէքսին ”:

Պէլի չօճուգ օ՝ արատա պէնզինի աթըպ տէյէ . “Պուլնու ինանմամ ”. եախուտ՝ “Վէ՞ եափմալը-րմ ”: Վապիլ քի է՝օզիւր էտիպ քէնտինի փագա չըգարմագ իսթէյէրէք տէյէ . “Մ՛էմլէքէթ օրէն-քինէ մուղայիր օլտուղունու պիլմէզ իտիմ . պէնիմ ֆիքրիմ սալթ վալիտէմէ սըգընթը վէրմէք իտի ”:

Պու թագտիրտէ տօսթու օնա տէյէճէք քի . “Պու պօշ լագըրտը տրր . պուլնունուլա գուրթուլա-

մազարն . աթէշ պրագանլարա գարշը հէր մեմէքէ-
թին օրէնքի սըգը տըր . էյի պիլիւսին քի՛ վալիտէ-
նին էվիլնի աթէշէ վէրտիյինտէ՝ եագընտա օլան
էվէրին հէփսինի՛ վէ հագիգաթ պիւթիւն քէյիւ
տէ եանմա թէհլիքէսինէ գօտուն : Պունուն մէմ-
լէքէթ օրէնքինէ մուղայիր օլտուղունու պիլմէզ ի-
միշ սին , մանի՛ տէյիլ . էթտիյին Ֆէհա օլտուղուն-
նու էլլիլիլէ պիլլէ՛ր իփին :

Պու չօճուգ՝ օրէնքի պօզտուղունու անկլատը՝ մը
անկլամատը մը պիլմէմ . անճագ շունու պիլիւր իմ
քի , օ գօրգուպ գաշտը . վէ օնու արայըպ պուլտու-
լար , վէ ճէզասը թէրթիպ օլունտու . վէ պէն վարպ
օնու հապստէ կէօրտիւմ :

Պունուն կիպի՛ ինսան գըսմը կիւնա՛ իշլէտիյի վէ-
ման , տայմա կիւնահըն է՛ն ա՛ղիմ քէյֆիէթինի՛
եա՛նի կէնա՛ կէմէլէրի Մուհա գարշը օլտուղունու՝
ունուտուրլար : () Նլար եալընըզ քէնտի եագընլա-
րընա էթտիքլէրի զարարը կէօրիւպ՝ պա՛ղէն նատիմ
տախի օլուրլար , անճագ պօզտուղլարը տահա աղիմ
օրէնքէ պագմաղլար : Իմտի Մստուածաշունչուն
մա՛րիֆէթի պունտա տըր . վէ տինկէնտիյի թագ-
տիրտէ , ինսան գըսմը իլէ՛ աթէշ պրագան չօճու-
ղուլա տօսթունուն մապէյնինտէ օլա պիլիւր տէտի-
յիմիզ սէօհպէթ կիպի պիւր սէօհպէթ տէ կիրէր :

Մստուածաշունչ՝ էօ՛մրիւնիւ տինսիզլիքտէ կէ-
չիւրէն քիմնէյէ՝ “ էթտիյինի պիլիյօրմուսուն ”
տէյի սօրար :

() Նունտա ճէվապը պո՛ւ տուր . է՛վէթ , էքսերի
ֆէնալըզ էթմիշիմ . պա՛ղէն թէմպէլիյէ՛ վէ պա՛ղէն
էօ՛րֆէ սիւլիւք էթմիշ իմ . անճագ զահմէթ չէքմէմ
իլէ՛ գայպ էթտիյիմ վագթը տէֆա՛ գազանմաղա՝
վէ ախէրինէ էթտիյիմ զարարը էօտէմէյէ զայրէթ-
տէ օլմուշում : Պագաթ՝ գօմշուլուղում էյի՛ տիր .
Ը՛րգէհլի՛ վէ քէնտի ֆամիլեամա էյի պիր քիմնէ իմ .
վէ հէմշէհլիլէրիմին ի՛նտինտէ միւլ՝ թէպէր իմ ” :
Մստուածաշունչ տէր . “ Պիլմէզմիսին քի՛ պիլ

Լլայի լալ . վէ սէնին էթտիյին կիպի՝ օնու հաթը-
րընտան չըգարման իլէ՝ էօզիւրիւն օլմայարագ տայի-
մա օնու օրէնքիի պօզմագտաւ եաշամըշսըն : Աէն
ճէմի՝ էթրաֆընտա պուլունանլարտան քէնտինի ա-
յըրտըն , վէ ախէրլէր իլէ իւլֆէթինտէ՝ սէնին հա-
ճէթլէրինէ վէ մէնֆա՝աթընա վի հիսսինէ տայիր
օլան պաղլարտան մա՝տա հիչ պիր մինասիպէթ սայ-
մայարագ՝ եալընըզ քէնտին իչիւն եաշամըշ սըն :
Լայէր Լլաշըն եարաթտըղը ճէմի՝ մախլուգաթ
սէնին կիպի էտէրսէ , տիւնեա նէ՞ օլուր : Պոււն-
տան մա՝տա՝ սէնին քէնտի իբրար էթտիյին՝ վէ եա-
լընըզ ինսանա գարշը էթմիշ զանն էթտիյին կիւ-
նաշարը՝ տաճա զիյատէ Լլաշա գարշը էթմիշին .
օնլարըն հէփսի՝ Լլաշըն օրէնքինէ մուղայիր հա-
րէքէթլէր տիր . վէ պէօյլէ մուղայիր հարէքէթտէ
պուլունանլարա՝ Լլաշ հիյպէթլի ճէզալէր թային
էթմիշտիր : Ա ագա՝ գապիլ քի՝ հէման շիմտի սէ-
նի շէրա՝աթէ կէօթիւրմէյէ մէմիւրլէր կէօնտէրիլ-
միշ տիր , վէ անտէն սէնի՝ կիւնաշլարընըն ճէզասը-
նը չէքմէյէ կէօթիւրէճէքլէր ” :

Լստուածաշունչ ինսանա՝ նէ՝ օրէնք պօզմուշ օլ-
տուղունու՝ վէ պաշընա կէլէճէք նէ՞ հիյպէթլի ճէ-
զա թէտարիք օլմուշ օլտուղունու պու թարզ էօյ-
րէտիր : Եօգարըտա իբրարընը պէյան էթտիյիմ՝
մահպուս քիմսէ՝ քէնտի իբրարընա կէօրէ՝ անկլատը՝
քի , ճիւմլէ կիւնաշլարը Լլաշա՝ գարշը իտի :

3 . Լստուածաշունչ՝ իչէյէ գապուհալլէ օլտուղուն-
ու թտնը պըր : Իհթիմալ քի , քիթապըմը օգու-
յանլարըն չօղու՝ սէօյլէտիքլէրիմի իւսթիւն քէօյիւ
կէչիպ՝ ճէմի՝ կիւնաշըմըզ Լլաշա գարշը տըր տէ-
յու անկլաթմա զըմնտա նազլ էթտիյիմ հի-
քնայէյէ տիգգաթ է՝ թմէտիլէր . Պոււնու օգուտուգ-
լարընտա եիւրէքլէրինէ ասլա թէսիր էթմէտի տէ-
մէք իսթէմէմ . ֆիբրիմ պու քի պու ճշմարտութիւնու
քէնտի իւզէրլէրինէ Վէյն եպիպ վիճուտէ կէթիւրմէ-
յէ զայրէթ է՝ թմէյէճէքլէր տիր : Թա՝րիֆ էթտի-

յիմ ճշմարտութիւնլարը թանլարայ՝ քէնտի իւզերէ-
րինէ աղըրլաշան թէքտիրիյէթի թանըմայան վէ
վազիֆէ էտինմէյէն փէք չօգ քիմնէ պուլունուր :
Ընճագ Ըստուածաշունչ խղճմտանքը ույանտը-
րըր . “ Տիրի՛ վէ գուվվէթլի վէ ճէմի՛ իքի աղըրը
գըրլըճլարտան քէսքին օլուպ՝ ճանըլա րուհու պիւ
պիրինտէն այըրմաղանտէք քի՛ն տիր ” :

Ինսան ագընըն հալէրինտէ զայէթլէ տիգդաթա
լայըգ պիր վուգուա՛լթ տըր քի , գապահաթ՝ հիչ
պիր պիհուգուրլուգ վէ ա՛ղապ վէրմէյէրէք՝ ուզուն
վագըթ խղճմտանքտա գալա պիլիւր . վէ պէօյլէ իքն՝
նինէ չօգ սէնէլէրտէն սօնկրա պիր հիյպէթլի խըշ-
մըլա տիշարը վուրուպ՝ գապահաթլըյը զայէթ շէ-
տիտ ումուտսուզլուղա տիւշիւրիւր : Պու չօգ տէ-
ֆա՛ վուգո՛ւ պուլմուշ պիր հալ տըր : Կիւնահիշ-
լէյէն քիմնէ՛ գուտուզ քէլպտէն ըսըրրլմըշ ատէմէ՛
պէնդէր : ()նուն օ զէման աղըրսը խաֆիֆ տիր . եա-
րասը շափուգ գափանըր , վէ կերչի վագըթ վագըթ
պիր խաֆիֆ իւֆիւնէթ տույար , լաքին վուգուա՛լթ
կիւճպէլա հաթրընա կէլիւր . օնու էքսէրի ունու-
տուպ՝ քէնտինէ ատէթ էթտիյի էյլէնճէլէրէ վէ
զէվքէրինէ տիւշէր . պաշընա կէլէճէք գաղայը աւ-
լա տիւշիւնմէզ : Եարասը գափանմըշ , լաքին աւ-
տըղը զէհիր գանընըն ճէվլանընա՛ կիրմիշ տիր .
հաֆթալար վէ այլար վէ երլար կէչէրէք՝ տամար-
լարընա վէ շահտամարլարընա իշէր . րահաթընա
ասլա քէտէր վէրմէզ . անճագ տիւշման օնտա ույու-
յօր : ‘ Եիհայէթ ճէմի՛ գուվվէթիյիլէ ույանըպ՝
ավընը զապլթ էտիպ էլի՛ ալթընա ալըր . օլ զէման
թէն սօնկ նէֆէստէ՛ ճան թա՛րիֆ օլունմազ պիր
գօրգուտա օլուպ՝ վէ շէտիտ չըկընըգ վէ ումուտ-
սուզլուգ կէլտիքտէն սօնկրա , էօլիւմ՝ կէլիւր գապ-
ղայը պիթիրիւր :

Կիւնահ տախի պունուն կիպի տիր : Տէյէլմ
քի , գաթիլ պիր քիմնէ՛ գապահաթընըն իւզէրինէ օն
եախուտ եիրմի եախուա օթուզ երլ ույուր . վէ պու

գատար վազըթտա օնուն տույկուսու ճանրնտա կիզէնմիշ տիր լաքին պու՝ պիր փուսուտա տիւշման տըր . վէ սնուն ֆիքրինէ կէլտիյինտէ՝ պիլէ օնա պիր ա՛ղապ վէ նէտամէթ կէթիրմէզ . վէ օլաճաղընտան գօրգուսու եօ՛գ տուր : Վազաթ էն սօնունտա պիր քէյֆինէթ՝ վէ էքսէրի օյունճագ նէվինտէ պիր շէյ՝ գապաճաթընը ֆիքրինէ կէթիրիր . վէ օ՝ թագսիրաթընը տույմաղա պաշար . օնուն խղճմտանքը պիր տիւշման կիպի ույանըպ՝ իզթիրապ վէ ումուսուզըղըղուլա օնու սարար : Ի՛ճթիմալ քի , էյէր պիր իքի ճաֆթա իլէրի պիր քիմսէ՝ օնա գապաճաթընը պիլտիրմէյէ ճաճտ էթմիշ օլսա , օ՛ օլ տէրէճէ փէքիշմիշ խտի քի՝ օնու տույմաճը ըտր . ղիւրա թագսիրաթընըն վէ կիւնաճարընըն իչլինտէ Էօլ Դիւշ կիպի խտի : Լաքին շիմտի պէօյլէ դաֆիլ գապարան պօրայը թէսքին էթմէքտէ տաճաճ զիյատէ կիւճլիւք չէքիլիր :

Կիւնաճ իշլէյէն քիմսէ գօյնունտա էնկէրէք երլանը սաղար կիպի տիր . վէ էյէր օնու՝ պիր ան էվ վէլ իւզէրինտէն աթմաղսա՝ Էրքէն Էա Էճ՝ Դալլա Գա Էլլան օնու սօգաճագ պըր :

4. Լսապուածաշունչ խոսանը պիր Վաւրլարընը Էթիլիւրիւր : Լյէսսէվիյէ Տէրքէս պիլիր քի , պիր գապաճաթ տէֆ՝ էթմէք իչլին եալընըզ փիւշմանը գքիֆաէթ էթմէզ : Էէր պիր կիւնաճ իշլէտիւյիմիզտէ՝ ճէզասընը չէքէճէ՛յիզ տէյի տէրունիմիղէ պիր կիզլի գօրգու կիրիր : Պիլիրիզ քի , գապաճաթ իքրար օլունունճա տայմա ա՛ֆվ էթմէյի քէնտինէ գանուն էտէն պիր տէվլէթ՝ խալգընը եալամաղլարըն շէրրինտէն էմին սաղլայամազ : Վէղալիք թէճրիւպէ պիղէ կէօսթէրիր քի , ինսան Լալաճըն նազարընտա կիւնաճքեար օլտուղունուն ֆէճմէթտիյի թագտիրտէ խղճմտանքը Լալաճըն մէրճամէթինէ պիր մէճճուլ էմնիէթիլէ րաճաթ օլամազ : Լյի պիլիրիզ քի Լալաճ մէրճամէթի տիր . լաքին պունոն տա պիլիրիզ քի Կաֆէ վէ ա՛ղիզ տիր : Տիւ

նեանն ըարոյական մոտորի օլտուղու մա'լիւմիդ տիր . վէ ուֆագ չօճուղուն՝ հէմ հէր շէյտէն պի խապէր տաղտա պէջիւմիւշ քիմնէնին տախի տէրունտէ պիր գուվվէթ վար քի , օնա՝ ախրէթտէ էճր օլտուղունու՝ վէ ա'սըլըղն ճէգասըղ գալմայաճաղընը շու տէրէճէտէ սահիհ պիր խապէր վէրիր քի , իդա՝աթսըղըրգ էթտիյի սուրէթտէ եալընըղ փիշմանըղըլա աֆվ պուլաճաղընա էմնիյէթ էտիպ գօրգուսունու թէսքին էտէմէղ : Պունուն իչիւն փուլմփէրէսթ մէմլէքէթլէրինտէ՝ ապաշխարանք չէքմէյէ վէ կիւնաշլարընա քէֆարէթ օլմագ իչիւն ըիզալարըլըլա քէնտիլէրինի թիւրլիւ ճէֆալարա վէրմէյէ ա'տէթլէր իհտաս օլունմուշ տուր : Լքսէրի՝ էնլաի՝ Գուրթարըճըմըղըն իսքէնճէլէրի պիղէ ա'ֆվ եօլունունանսըլ աշմըշ օլտուղունա փէք էյի ա'գլըմըղ երմէղ . լաքին պոլ տա փէք էլլէմ՝ պիր մատտէ տէյիլ տիր . լաքին զայէթ գարանըգտա օլան ֆիքիր տախի՝ Լլաշըն սէօղիւնէ կիւվէնէրէք ինանա պիլիր քի՝ Գուրթարըճըմըղըն էղիէթլէրի կիւնաշըն էնճամ մահսուլարընտան պիր դարիքտէխէլաս թահսիլ էթտիրէ պիլիրլէր . վէ պու պէօյլէ իքէն՝ Լլաշըն էվլատընըն խաչա չըգմասընտան օլան խայր ու հասանաթր միւֆրէտաթ իւղըէ պիլմէք հաճէթ տէյիլ : Լ՝Յ քիթապըմը օգույան ա'ղիղիմ , կիւնաշլարընը տույտուղունտան ճանընա պիր տայիմ սըղէթ կէլիյօր մու : Քրիստոսա կիթմէյի տէնէ՝ օնուն իսմինտէ ա'ֆվ տիլէմէյի թէճրիւպէ էյլէ . վէ կէօր քի պունունուլա խաֆիֆլիք պուլմաճ մը սըն : Լ՝մմա իշլէմէյէնէ՝ լաքին ֆասըղը սատրգլայանա ինանանա օնուն իմանը սատագաթ սայըլըր : (Լուր՝ 7 . 5 :)

5 . Պա'ղէն դարչա իւրէնին պաշտնիւ ճարտնա՝ ճանա ա'րէլիւն խարիճ հարէլլէլէր վուգու՝ օլուր : Պունա թաստիգ՝ նագլ էթտիյիմիդ էվվէքի մահպուս՝ պա'ղի պիր ճաղ կէօրիւր՝ վէ պա'ղի քէնտինի չաղըրըյօր կիպի պիր սէս իշիտիր իտի : Պու վու-

գուաթ՝ էքսերի թերպիյէ ալթընա կիրմէմիշ ճան-
լարա զո՛ւհր էտէր : Ինսան ճանընըն եարատըլըշը
էջլէ՛ տիր քի , պիր շէյ օնա զիյատէճէ թէսիր է-
տէր , օ՛ ճէմի՛ թէնինէ ա՛գս էտէր , վէ պիր ճիւ-
ղի վագըթ օլ քիմնէնին՝ քէնտի ա՛ղալարընը գուլ-
լանմաղա իգթիտարը օլմազ : Պոլ՝ քէնտինտէ տույ-
տուղու հարէքէթլէրին աղիմ՝ վէ թահգիգ օլտու-
ղունտան պաշգա շէյ անկլաթմազ : Ուսթա միւ-
հէնտիսին պիրիսինին ա՛գլը՝ կէմի եօրիւթմէք իչիւն
եափըլան սու գանալարընըն մուգթազի օլտուղու-
նա օլ գատար մէյլ էթմիշ իտի քի , տայիմա՛ կէմի
եօրիւր պիր սու գանալը՝ կէմի եօրիւր պիր ա՛ղիմ
ըրմագտան էյի տիր տէրիտի : Պիր կիւն պունա
սօրտուլար քի , Լլաշըն ըրմագլարը եարաթմասըն-
տա մէրամը նէ՞ իտի զանն էտէրսին : Շ՛էվապ վէրտի
քի , ըրմագլար՝ սու գանալարընա սու կէթիրմէք-
տէն պաշգա շէյէ եարամազլար : Պոլ ուսթանըն
վարգընը եազանլարըն հէփսի՛ պու մէնգըպէյի տէ
նագլ էտէրլէր : Պին տէֆա պունու՛ պու ուսթա-
նըն թահմինինճէ կէմիլէր իչիւն սու գանալը աչըլ-
մասընըն իգթիզասընտան իճապ էտէն պիր այգըրը
ֆիքիր շաշմասընը՝ իսպաթ էտէր պիր շէյ տէյի
թուլթարլար : Լաքին հէփսինինտէ՛ կէրէք պու
ուսթանըն վէ կէրէք օնուն մա՛լիւմաթընըն հագ-
գընա թահմինլէրի եանղըրշ տըր : Լօ՛մրիւ միւտ-
տէթինտէ՛ սու գանալը աշմագ հագգընա օնուն պու
սէօղիւնէ պագարագ՝ հիչ քիմնէ օնու տիվանէ եէ-
րինէ գօմատը , վէ միլեօնճա ատէմլէր օնուն րէյիւ-
նէ ի՛թիպար էտէրէք ամէլ էտէրլէրիտի . վէ էօլ-
տիւքտէն սօնկրա իսմի տայիմ՝ միւշէրրէֆ վէ միւլ՝ թէ-
պէր տիր : Պունուն կիպի՛ պա՛գէն քրիտոնեայ-
լար տախի՛ քէնտի թահմինլէրինտէ վէ ամէլլէրինտէ
այգըրը կէօրիւնիւրլէր . վէ պու մատտէտէ՛ տույ-
տուգլարը մէնֆա՛աթըն պէջիւքլիւյիւնտէն պաշգա
պիր շէյ կէօրիւնմէզ :

Եւ ինչ խոստում՝ դարձաւ կելմէտէ օլան հատտէն
 զիյաւտէ օլան թէպտիլաթը հաթրընա կէթիր :
 Պիր աւտէմ՝ պիւթիւնէ Եօմրիւ միւստէթինտէ իմա-
 նը պիր շէյ եէրինէ գօմայրպ՝ օնու խօր թուլթմուշ
 վէ քէնտինի տիւնեա սէֆա՝աթընա՝ վէ պէլքի փէք
 ըսվայ պէտ խույլարա վէրմիշ օլտուգտան սօնկրա,
 պիրտէն պիրէ կէօզլէրի աշըլուպ քէնտի գապահա-
 թընը թանըսըն , վէ պաշընա կէլէճէք խարապաթը
 տույսուն : Ա ագա՝ պուշտա զինէ իխթիլալ կէ-
 թիրիր պիր քէյֆիէթ վար . քէնտի տույսուգու
 հալէրի տույմայանլարա թա՝ծիւպ կէթիրէճէք
 սէօզլէր սէօյլէմէլէրի՝ եախուտ շաշըլաճագ իշէր
 էթմէլէրի ա՝ճայրպ շէյ տէյիլ տիր : Ա ագա՝
 պուշտուն կիպի զուհուրաթլարըն հագգընա ա՝ճէլէ
 գարար վէրմէք , վէ տէլիլիք վէ չըլկընլըպ տըր տէ-
 մէք՝ սաղ փիլիսոփայուլ թիւնա մուղայիր տիր :
 Թէֆթիշ օլունաճագ մատտէ պու տուր քի , օլ
 քիմսէ ֆէնա իքէն էյի օլտուլ մու . էյեր ֆիլ վագի՝
 պէօյլէ իսէ , պու թէպտիլիյէթ՝ կէրէք զաթընա
 վէ կէրէք իճրասընտա պէօյիւք վէ հիւսպա կիրմէկ
 պիր շէյ տիր . պուշտան կէրէք օլ քիմսէնին նէֆ-
 սինէ՝ կէրէք էթրաֆընա իսապէթ էտէն խայրը՝ հէր
 խայալտան իւսթիւն տիւր : Ա ագալ էթտիյիմ իքի
 մահպուսլարըն պիրիսինտէն՝ արթըգ պիր խապէր
 ալամատըմ . օ պիրի ֆայտէլի վէ միւ՝թէպէր պիր
 քիմսէ օլտու : Ա է օնուն հագգընա ալա պիլտի-
 յիմ միւֆրէտաթ խապէրլէր միւճիւպինճէ՝ ամէյէ
 ի՝պրէթ օլմաղա լայրգ պիր քրիստոնեայ օլտու տէ-
 սէմ ճայիզ տիր : Ա տէթտէն խարիճ պիր վու-
 գու՝աթ օլմատըգճա՝ պու թիւրլիւ թէպտիլաթ՝
 ումուլուր շէյմի տիր : Ա յոյլէ իսէ՝ պա՝ղը քիմ-
 սէ պէլքի՝ “Ա՛հ սիյահ պիր ճաղ կէօրմէք վէ
 քէնտինի չաղըրըր կիպի սէս իշիթմէք իտտի՝ասընտա
 օլտուգու՝ տիվանէլիք վէ չըլկընլըպ նիշանէսի տիր”
 տէմէյէ իսթէր իսէ , ա՝գըլսըգճա ճէվապ տէյիլ մի
 տիր : Պէօյլէ սէօյլէյէն աւտէմ՝ նաղլ էթտիյիմիւ

քիմնէնին թէֆթիշինէ ասլա զահմէթ չէքմէզտէն՝
գարար վերմէյէ ա՛ճէլէ էտէր . թէճրիւպէտէն ոլ
պիտապէր կէմիճի կիպի տիր քի , տէնիզ գըյըլարը-
նը սարսի գայալըզ եախուտ տիւզ գումնալ կէօրիւպ՝
պիւթիւն մէմլէքէթի եօղ վէ միւսաֆիրէ ըայէթ-
սիզ զանն էտէր :

Ինսան գալպի իւզէրինէ Լստուածաշունչուն պա՛-
զի իճրալարը պու կէօնէ տիրլէր : Լաքին պունտա
գալսամ՝ սէօզիւմ՝ գուսուր օլուր . զիրա է յէր պու
իճրալար նատիրաթտան ըսալար , եա Տի՛չ՝ եա Տի՛չ
կիպի պիր շէյ անկլատըրլար : Պագաթ օնլար
նատիր տէյիլ տիրլէր . Հոգին սուրբ ֆիքիրլէրինի
ալըպ՝ Լստուածաշունչ օգումնայըլա տէօնմիւշ , վէ
մահպուստան երջանիկ վէ ըահաթ հալտէ խանէլէ-
րինէ կէլիպ՝ ֆագիլէթ վէ բարեպաշտութիւն ուլա
քէնտի հագլարքնա եէնի պիր թարիգէ կիրմիշ քիմ-
սէլէր փէք շօգ կէօրիւնմիւշ տիւրլէր , վէ հալէա
կէօրիւնիւրլէր : Պիր թէքմիւ ճէմա՛աթ իւզէրինէ
Լստուածաշունչուն թէսիրի էօյլէ պիր պէցիւք
տիր քի , օնտա սէրպէսթ ճէվլան էտիպ՝ հէր մա-
հալտէ նիզամա մէթանէթ վէրմէսինտէ՝ ըուպարէն
սէցլէյէրէք՝ օնտա հէրքէսին մալի վէ էօ՛մրիւ էմ-
նիէթտէ տիր . լաքին ինսան քէնտի հալի իլէ դալ-
տըգտա՝ ոլ մահալլէր խըրսըզ մէքեանը օլուրլար :
Պիր եապանի թէրպիյէսիզ միլէթ մէմլէքէթինէ
կիրսէն , մալին վէ ճանընըն հըֆզընա էփ էյիճէ
զահմէթ չէքէրսին . եօլճուլար քէնտի սէլամէթլէրի
իշիւն պէցլէ եօլլարտան քէրվան պաղլայըպ կէչմէ-
յէ մէճպուր տուրլար : Հագիգէթ քրիստոնեայ օ-
լան պիր մէմլէքէթտէ պու գատար սագընմալար նէ-
յէ՞ լազըմ :

Լստուածաշունչուն պիր ախէր խալըրլը իճրա-
սընը տահա սէցլէյէյիմ : ()՝ էօլիւմ՝ գօրգու-
սունու տէ՛ֆ էտէր : Լօլիւմ՝ գօրգուսու քիշինին
էէնպի պաշնպա վար տըր . Տի՛չ պիր սէպէպ իւզէ-
րինէ մէպնի տէյիլ . իլա Հագ (ժ)ա՛ալէանըն

ինսան գալստիւնէ եագտրղը պիր կանոնուն իճրասր
տըր , վէ Մտուածաշունչ օլմագսա՝ օնու պիւ-
թիւն պիւթիւնէ ֆիքիրտէն իխրաճ էթմէքտէն
պաշգա գօլայը եօգ տուր : Սօլտաթլար, տա եա-
վաշ եավաշ քէնտիլէրինի էօլիւմիւ տիւշիւնմէմէյէ
ալըշտըրարագ՝ ճէնքտէ օլ գատար ճէսուր վէ եիւ-
րէքլի օլուրլար : Մտուածաշունչ մա՛րիֆէթիյի-
լէ հագըրլանմըշ օլմատըգճա՝ էօլիւմիւն եագլաշմա-
սընը ա՛տէթա ըահաթ եիւրէյիլէ տիւշիւնմէք՝ ին-
սանըն թտպի՛աթճա էտէ պիլէճէյի շէյ տէյիլ տիր :
Վէնտինի ֆիքիրճէ պիր խասթէ օտասընտա
թո՛ւթ : Շու կէնճին էօլէճէյի եագըն՝ հէքիմէր
օնտան էլ չէքմիշէր տիր , վէ տօստլարը ումուտլա-
րընը քէսմիշէր . լաքին օնլար՝ հագսըղ վէ լայըգ-
սըղ պիր թարղ էյիլք միւլհագասը իլէ՝ թէհլէքտէ
օլտուղունու օնա աույուրմաղա իսթէմէյօրլար .
էօլմէյէ թէտարիգսիղ օլտուղունու պիլտիքլէրին-
տէն՝ միւլհագա էտէրլէր քի , էյէր սէօյլէրսէք , դա-
յէթ մէշագգաթա վէքէտէրէ տիւշէր . լաքին ֆի-
քիրլէրինի օնտան կիղլէյէմէղլէր . օ՛քէնտի էօլմէ-
սինին սիճիլինի՝ օնլարըն պագըշլարընտա վէ քէսիք
սէօղլէրինտէ օգույուպ՝ գօրգուսունաւան սարսըրը ,
վէ պէնզի պիր գաթ տահա՛ սօլար . վէ պու մէշագ-
գաթըն սըգընթըսը կիթտիքճէ արթարաք՝ խասթէ-
լիյինին սըգընթըսընա թարագգա վէրիր : ()նու
թէսքին էտէ պիլիլըմիսին . օնա ըահաթլըգ վէրէ
պիլիլըմիսին . սէնին օնա ճահտ էթմէն՝ օնուն անկ-
լատըղընտան զիյատէ օնուն թէհլէքտէ օլտուղու-
նու օնա աչըգ սէօյլէյիպ՝ գալպի գօրգու ալթընտա
էղիլիր : Հագիգէթ պանզի քէրրէ ինսան պու գօր-
գույու աույմատան էօլիւր , լաքին էվվէլտէն քէնտի-
նի դայպ էթմիշ՝ եախուտ ճանը ույուշուգլուգ տէ-
րէճէսինտէ պիր հալտէ տիր : Մնճագ ա՛գը պա-
շընտա օլարաք պիր քիմնէ էօլիւմիւն եագլաշմասընը
տույտուգտա՝ օնուն ճանընըն իւղէրինէ գօրգու ա-
ղըրլաշըր :

Եւ քիւն Մատուածաշունչ պիպէ տէր քի՛ էօլիւմիւն թիքէնի կիւնահ տըր . վէ Վրիստոս քէնտիւնէ ինանլարա՛ օնու եէնմէյէ գուվվէ՛թ վէրիւր : Անու բազըն օլտուղունու պիլմէյիւնէ՛ րահաթճա հէր պիւր մասլահաթընը տիւնեատան չըգմաղտան էվվէլ սըրասընա գօմուշ տուր , վէ ճանլար մէքեանը օլան տիւնեայէ կիրէճէյի տագիգէյէ գօրգուսուղ պէքլէր : Եւ ճիւղ վէ էվլատարը վէ տօստարը՝ քէտէր վէ տէրտ իլէ էթրաֆընտա տուրմուշլար , եալընըղ քէնտիսի րահաթ տուրույօր : Պիւր քրիստոնեայ քիմնէնին էօլմէսինտէ կէօրիւնէն՝ էքսէրի պու միւնվալ իւզըն տիր . եալընըղ քէնտիսի տիւնեայը թէրք էտիպ էպէտիլիյէ կիրէճէք տիր , վէ եալընըղ քէնտիսի րահաթ վէ սա՛ատէթատէ տուրուր . ճէմի՛ տէրտ վէ քէտէր՝ օնլարըն էթրաֆընտա պուլունանլարտա տըր : Պունուն սէպէպի օ տուր քի Մատուածաշունչ օնուն եիւրէյինէ գուվվէթլի սիլահ վէրմիշ՝ վէ էօլիւմիւն սիլահլարընը ալմըշ տըր : Պու էօլիւմէ միւպթէլա զա՛յիֆ քիմնէ՛ քէնտիսին Վրիստոսուն օլտուղունու պիլիւր , վէ էօլիւմ վէ ճէհէնէմ՝ օնուն իւզէրինէ հիւքիւմէթլէրինի իշլէտէմէզլէր :

Պու մահալտէ պու պասը՝ վէ քրիստոնեալըն իսպաթլարը հագգընա էթտիյիմ՝ գըտա թա՛պիրի պիթիրմէք իսթէրիմ : Վիքիրտէն չը՛գմասըն քի , պու քիթապըն մէրամը՝ տինին տէյիլ սահիճլիյինի՛ իլա ֆարղլարընը աննաթմագ տըր : ()նուն իչիւն պու միսիլի պիւր մատտէտէ տահա՛ իլէրի կիտէմէմ : Եւ ճագ պիւր կէնճ քրիստոնեայէ՛ տինի հագիգէթ Մլահտան օլտուղունա էմնիէթ էտիպ քէնտի ճանընը գօրգուսուղ օնա սիւրարըլ էթմէք զայէթ մուգթալի շէյ տիր : Եւ պէն՝ Մատուածաշունչուն ասըլ Մլահտան օլտուղու հագգընա օլան իսպաթլարըն հէփսինի թաֆսիլ էթմէք իսթէտիմ : Ամարըմ՝ քի՛ քիթապըմը օգույանլար՝ Մատուածաշունչուն

Հագիգէթ ԼլաՏ քէլամը օլտուղունա իսքեաթ օլա-
ճագ. գատար պու իսպաթլարըմը անկլամըշար տըր :
Պէջլէ օլունճա՝ ճանի կէօնիւտէն օնա ինանըն ,
վէ գջ վէրին քի , օ՛ սիզէ գըլավուզուգ էթսին :
Լնճագ տաճա պու մատտէյի էլտէն պրաճմաղտան՝
պիր գաչ թէմպիճ պապընտա սէօզլէրէ բուխսաթ
տիլէրիմ :

1. Պու մատտէնին հէր սուրէթինի թէֆթիշ էյ-
լէտիմ՝ տէյու զանն օլունմասըն : Լստուածաշուն-
չա գարշը չօգ միւշքիւլլէր տաճա՝ չըգա պիլիր . վէ
իչլէրինտէ էօյլէսի՝ տէ պուլունա պիլիր քի՝ ճէվապ
վէրմէսի դապիլսիզ օլա : Լնճագ օնաթը՝ Լսպու-
ճաշունչունն հո-Փուսունն- Լտապիգ էպէն ա՛յլ ի-
պալլարա տալա դա՛յիֆլէ՝ Լէլլէրէ՝ Լէլլէր : Պու միւշ-
քիւլլէր պիլի պիլլիպէն այրը վէ լուղունա մատ-
տէլէր օլտուղունու պիլմէք՝ հէփսինտէն էլզէմ տիր :
Սէսէլա , պիրիսի Ս՝ատթէոս վէ Պ ուկասաւետա-
րանիչլէրինին սէօյլէտիքլէրի (Ն)իսուս Վրիստոսն
սինսիլէսինին պիր պիրինտէն ֆարգը օլտուղունու
սանա գարշը սէօյլէրիսէ , պունա ճէվապ պուլուպ
միւշքիւլլիւ հալլ էթմէք իչիւն զաճմէթ չէքմէ :
Պիլմիշ օլասըն քի՝ պունլար էօյլէ միւշքիւլլէր տիր
քի , օնլարը հալլ էթմէք իչիւն քիթապլարա վէ թէ-
վարիիլէրէ մա՛լլիւմաթ իգթիզասը լաղըմ տըր ,
քի օ սէնտէ եօգ տուր . վէ ֆիքրինէ ա՛ղապ վէ-
րէճէյինէ՝ սատէճէ “պունու աննամայօրում” տէ՝
վէ ԼլաՏըն շահատէթինէ՝ կիւվէն :

2. Վրիստոնեայլըղըն իսպաթը խուսուսունա հիչ
քիմքէ իլէ միւճատէլէ էթմէ : Տինսիզ առէյլէրին
շիւպհէլէրի ֆիքրիպէն կէլմէզ , գալպէն կէլիր . վէ
սէն օնլարըն գալպինի տէյիշտիրէ՝ մէզսին : Վրիս-
տոնեայլըղալգարշը իսպաթ կէթիրիւլէրսէ , սէն օնլ-
րա տէ քի , “ Լէր նէ սէօյլէր իսէն՝ պէնիմ ի՛նտիմ
տէ քրիստոնեայլըղըն մէպնի օլտուղու վագի թէմէլ-
լէրի սարսամատըղըն իչիւն՝ սէօզլէրինին հիչ պիրի-
սինէ պագմայարագ ԼլաՏըն քէլամընա ի՛թիմա
էտէրիմ ” :

3. Պու սեյլէյեճէյիմէ էյիճէ տիգգաթ էյլէ, վէ քէնտինի հէր նէ գատար էյի թանըրսան, օնհա տա օլ գատար սահիհ պուլաճագսըն: Ի՛յճէճէպէ սատա- գաթընտա նէ՛ գատար տիգգաթ էտէր իսէն, Լլա- հըն քէլամընա էմնիէթին վէ ի՛թիմատըն տա օլ գա- տար պէյիլէք օլուր: Բարեպաշտուլթիւնտա իլէրի- լէմէնտէն մէնֆա՛աթ ումուտունու գալտը՛ր, տու՛այր թէրք էյլէ, քէնտինի կիւնահա վէ՛ր, վէ օլ վագըլթ պիրտէ՛ն շիւպհէ վէ գարանըզլար Ֆիքրինին իւզէ- րինէ հիւճմ էտէրլէր: Ի՛յէր պիր վագըլթ պու- հալէ կիրիֆթար օլմագ պիչարէլիյինէ տիւշէճէք օլուրսան, սագը՛ն քէնտին քէնտինէ իման թէմէլլէ- րի իշիւն թիւադաւա՛ն էլլէյիլէ վագըլթը իէլլէ՛րմէ. սէ- նին բէնպի պօրճուհա՛ պէօն, վէ Լլահա վարմաղըլա սէնին եօլտան սափաղզլարընը իգրար էյլէ. վէ Բրիստոսուն վասէթասըյըլա օնուն խաղաղուլթիւ- նունու արա՛: Ի՛յէր պոււնու էտէրսէն՝ ագլըն ը- չըղը՝ վէ եիւրէյին ըահաթըղը պուլուր:

ፊደላዊ ሥራዎችን ማጠናቀቅ፡

(ሁለተኛው የጥያቄ ደረጃ ለማሟላት የሚያስፈልጉትን ሰነዶች ይጻፉ፡)

Անէնիս էն էյի եօլաբորլը կէօթթէրսէք սիլի
 Լ'ստուածաշուհու տէրս վէ Տէշօ Էլ-Տէօ ֆալլ
 Կըր . Տիչ պիր քիմսէ՛ Տէր նէ սինտէ վէ Տէր նէ
 տէրէճէ մա՛լլեմամթտա օլուրսա օլտուն՝ քէնտի վագ-
 թընըն պիր Տիսսէսինի Լ'զիլ Բիթապլարըն տիգ-
 գաթլը մէշքինէ սարֆ Էթմէք պօրճունտան ազա
 տէյիլ տիր : Պու մէշօ իլէ նէ՛ անկլատըղմը պիր
 թէմնիլ իլէ աչայրմ : Պայաղը Տալտէ պիր կէնճ՝
 Լ'ստուածաշուհու քէնտինէ ֆայտէլի օլմագ սուրէ-
 թինտէ օգումաղա նիյէթ էտիպ՝ օնու պաշամագ
 ֆիքրիլիլէ՛ քէնտինէ Եփեսացուց մէքթուպունու մի-
 նասիպ կէօրտիւ : Իք իպթիտա՛ կերէք քէնտի ֆա-
 միլեսար վէ կերէք տօստլարընտան պու մէշօ պապըն-
 տա Տէր նէ քիթապ թէտարիգ էտէ պիլիբիլէրսէ իտի՛
 օնլարըն Տէփսինի տէվէիրիպ եանընա ալտը : Պա-
 պիլ քի պու թարզըլա պիր խարթա՛ պիր գաչ մեկ-
 նու թիւն քիթապլարը վէ պիր Լ'ստուածաշուհու գը-

րոց բառարան՝ գալէմ վէ բեաղըտ վէ միւրէքքէպ տախի թէտարիգ էտիպ՝ պունլար ըլա իշէ պաշլատը : Վրսա վէ ջերմեռանդ պիր տու՝ այլըա Ալահտան տիլէտի քի , քէնտի օգուժասը պիւթիւն պիւթիւնէ ճանընա օրլու թիւն օլմաթը իշիւն Հոգին սուրբուն վասէթասըյըլա քէնտինէ տօղըու եօլ կէօսթէրսին , պա՛տէհու օգուժաղա պաշլատը :

Եփեսացւոց մէքթուպունու էլէ ալտըղընտա , էօնիւնէ չըգան իլք միւշքիւլ պու օլտու . “Եփեսա-ցիկէր քիմ՝ իտիլէր” : Խառթանըն իւգէրինտէ վէ պիր մէկնու թիւն քիթապըյըլա եախուտ պիր ա-խէր քիթապըլա պու շէհրին նէ՝ օլտուղունու՝ վէ ահալիսինն նէ՝ օլտուգլարընը՝ վէ պէլքի պու մէքթուպ եաղըլաղը վագըթ շէհրին նէ՝ հալտէ պուլունմասընը տա էօյրէնտիքտէն սօնկրա , մէք-թուպու եապան՝ Պօղոս Լճաքեալ օլտուղունու տա տնկլատը : Պօղոս Եփեսոսլուլարը նասըլ թանըմըշ . քէնտիսի Եփեսոսու կէօրմիւշ մի : Ա՛քթուպուն անկաշլըմասընա մուգթաղի պու միւշքիւլ էրի հալլ էթմէք իշիւն՝ Պօղոս Լճաքեալըն նագլինի էտէն Վործք առաքելոց քիթապընը՝ Պօղոս առաքեալըն Եփեսոսա կիթմէսինի վէ օրատա նէ եափտըղընը թասհիշ էթմէք իւշիւն եօգլատը : Պօղոս Լճա-քեալըն Եփեսոստա պուլունտուղու վագըթտա օլան վուգու՛աթլարըն էլգէմ նագլինի օգուտու , վէ պու-նուտա պիլմէք լաղըմ ըտը քի՝ մէքթուպտա հիշ պու վուգու՛աթլարա նազարէն եաղըլմըշ սէօզ վա՛ր մը տըր : Պա՛տէհու՝ Պօղոս Լճաքեալ պու մէք-թուպու եազտըղը վագըթ նէրէտէ օլտուղունու պուլմագ ճահտընտա օլուպ՝ էլինտէն կէլտիյի գա-տար ըիվայէթէ վէ թարիխէ վէ աշխարհագրու-թիւնա վէ սայըր պունա քէզալիք վա՛լիմաթլարա տայիր՝ Լստուածաշուչուն էլտէ օլտուղու հիսսէսին-տէն զուհր էտէն միւշքիւլէրի հալլ էթտիքտէն սօնկրա՝ օնտա իշամ օլան ճշմարտութիւնլարը

անկլայրայ ֆայտէմէնտ օլմագ արզուսույուլա մէֆ.
հումունուն թէֆթիշինէ կիրտի :

Իւք տէֆաքի ա՛ճէլէթէն օգույուշու՝ ալէսսէվի-
յէ մէքթուպուն մագսուտունու անկլաթուր . գա-
պիլ տիր քի հէր պիր հիսսէսինին ֆիրատէ ֆիրատէ
թէֆթիշինտէն իլէրի՝ օնտա թէճէսսիւսէ ալընան
սիւալլէրի իշարէթ էտիպ՝ օնլարըն հագգընա ալէս-
սէվիյէ քէնտի ֆիքրինէ տօղանը տա եագլոր : Պէյ-
լէ թէտարիք թէֆթիշլէրինէ սարֆ օլունան վագըթ՝
վաֆիր կիրակիլէր իշինէ ալըր ըսա տա՝ էյիյէ գու-
լանըլմըշ վագըթ տըր . զիրա մէքթուպուն մէֆհու-
մունա մէնֆա՛ւթըլա տախիլ օլմագ հիյէթինէ
պունունուլա էրտի :

Պիր պաշգա էմնալ ալալմ : Չօլուգ չօճուգ սա-
հապը պիր փէտէր եախուտ վալիտէ հաֆթանըն խըզ-
մէթինի շաբաթ ախշամընտան էրքէնճէ պիթիթիպ
էվտէ պուլունան ճիւմլէսինի սուֆրանըն էթրաֆընա
ճէմ՝ էթմէյէ նիյէթ էթտի : Ս՝ էջք իշին պիր մատ-
տէ մինասիպ կէօրիլլտիւ . գապիլ տիր քի՝ եէսիրիք-
տէն սօնկրա Երուսաղէմին թա՛միրի՝ օլա : Թէֆթիշ-
լէրինէ գօլսյըգ վէրէճէք ճէմի՝ քիթապլար՝ օնտա
պուլունանլարա թագսիմ՝ օլունտուլար , վէ հէր
պիրինէ պիրէր չէշիտ վէրիլտի : Սօնկրա մէճիլին
պէյիլլիւ՝ հէր թէքմիլ իհսան վէ հէր ա՛լէա ի՛նա-
յէթ սահիպի օլան Մլլահըն օրնութիւնունու իս-
թէտիքտէն սօնկրա՝ թէֆթիշէ ալաճագ մատտէյի
աշմաղա մախսուս՝ հէր պիրինէ Մստուաճաշունշտան
պիրէր մահալ թա՛րիֆ էթտի : Ի՛ն էվվէլ՝ Իսրա-
յէլացիլէր վէթանլարընա տէօնտիւքլէրինտէ Երու-
սաղէմի նէ՞ հալտէ պուլաճագլարը իհթիմալ օլտու-
ղունու անկլամագ իշին՝ Վաղդէացիլէրին էլինտէն
Երուսաղէմին երգըլմասընըն նագլինի եօգլաարլար :
Ս՝ աֆիր քիթապլարտա՝ վէթանլարընա տէօնմէյէ
ա՛րգու էտէն քիմնէլէրին Ռաբիլունտա իղհար էթ-
տիքլէրի իւք տալըանըլարընըն նագլի արանտք . օն-
արըն գուրտուգլարը նիյէթլէրի եօգլայպ՝ նագլինի

պիրինի օպիրիյիլէ թուպար էթմէքտէ չօգ սիււալէր զուհր էթմէյիլէ, օնլարըն ճէվապընա մէշղուլ օլունտու : Հէփսինտէն զիյատէ՝ Եզրասըն վէ՝ Նէէմինին եօլճուլուգլարը՝ վէ հէր պիրինին մագսուտու, վէ պիր պիրինէ մինասիպէթլէրի՝ վէ հէր պիրինին էնճամը եօգլանըլար : Պիր ֆիրասէթ սահիպի աւտէմ տէլալէթիլիլէ պա՛գի ըջըգ ալմագ իչիւն Մստուածաշունչտան խարիճ պատմութիւն քիթապլարըն ա պագըրմըլ տըր : Պու թարիգտէ կիտէն մէշքի չօճուգլար չօգ հազգ էտիպ՝ թէֆթիշլէրինտէ եիւրէքլէնիլէր, հէր շէյի անկլամաղա օլան հալվէսլէրի գըզըլըր, վէ օնլարըն հագգընա պու պիր խըզմէթ տէյիլ, իլլա պիր էյլէնճէ օլուր :

Մստուածաշունչ Դէշի տէմէմ իլէ նէ՛ անկլաշըլաւ ճաղը՝ եա՛նի ա՛տէթ օլունան թարղտա ա՛ճէլէթէն օգույուպ կէշմէքտէն ֆարգլը պիր շէյ օլտուղու՝ պու իքի էմսալ էյի՛ պիլտիրիի : Նճագ պանա՛ պունուկ հագգընա իսթի՛մալ օլունաճագ պիր գաշ եօլ կէօսթէրմէք գալըր : զիրա Մստուածաշունչտան ֆայտէմէնտ օլմագ գաստըյըլա՝ մէշքինէ ա՛րլուքէշ չօգլար պուլունուպ՝ մէրամլարընա էրմէք իչիւն նէ՛ էտէճէքլէրինի ֆիլհագիգէ պիլմէզլէր : Խմտի պու մահալէ փէք գօլայ վէ գուվվէթլի եօլլարընըն պիր գաշընը եազալըմ :

1. Թարիֆինի օգուպուպուն նագլին լասմէրինի ա՛գլընտու Էապլապա ճահպ էյլէ : Պու նասիհատ՝ չօգ քիմնէլէր հագգընա էյլէ պիր մուգթագի տիր քի, պանա՛ պունուկ իւզէրինէ պիր գաշ պէնտ սէօզ եազմաղա մուգթագի՛ կէօրիւնտիւ :

Պիր քրիստոնեայ՝ Մստուածաշունչու օգումասը քէնտինէ պօրճ օլտուղունու պիլիպ՝ վագա՛ մա՛լիւմաթ թահսիլ էթմէք իչիւն տաթի օգումասընը արղուլէյէրէք՝ օթուրուր Մստուածաշունչու աշար : Մետարանըն պիր մահալինէ բասթ կէլիպ՝ արգա արգայա պիր գաշ տուկ շէյ օգույուպ կէշէր : Պու օգուտուղունուկ հէփ քէլալլարը՝ քէնտինէ ա-

ԼՂԶԼԼԻՂ սէօզէր տիր . օնլարը եիւզ տէֆա՝ օգու-
մուշ տուր . վէ օզէման լուղէթէր քէնտիլի յինտէն
աղզընա կէլիպ՝ տէրունինէ հիչ պիր թէսիր՝ վէ ֆիք-
րինէ հիչ պիր հիւլեա կէթիրմէմիշիտի : Պիր գաչ
տունն օգուտուգտան սօնկրա՝ օգումասընտան հիչ
պիր մէնֆա՝ աթա էրմէտի յինի տույուպ՝ գապիլ տիր
քի , ֆիքրի նէ՝ էթտի յինէ տէ տիգգաթ էթմէյէրէք
խարիճտէն պիր շէյ իւզէրինէ սափմըշ օլա : Պիր
տաշա պաշլայրպ պիր գաչ տունն տաշա օգուտու-
ղունտա՝ եազըլըսընա տիգգաթ էթմէյէ ճաշտէտէր .
լաքին նաֆիլէ : Պէօյլէճէ եարլմ սա՝ աթ միգտա-
րի չալըշորգտան սօնկրա՝ քիթապը գափար . վէ ճա-
նընա պիր ճէտիտ գուվվէթ վէ մա՝ լիւմաթ՝ եախուտ
պիր թէսէլլի պուլաճագ եէրինէ՝ մագսուտունտան
մաշրում՝ գալմասընա քէյֆի գըրըլըպ՝ էվվէլլին .
տէն զիյատէ րաշաթսըղ ֆիքրիլէ ա՝ տէթա իշինէ
պաշլար : Պինլէրճէ քիմսէլլէրէ՝ տէ վուգու՝ օլան՝
պունուլն կիպի տէյի՛ն միտիր :

Պիրիսի պանա տէյէ պիլիւր քի՝ Բլաշըն քէլամը-
նը օգումագտան թաշսիլի միմքին օլան ֆայիտէլլին
ճէմի՝ սի հասըլ օլմամասընըն սէպէպի՝ գալպին սօ-
ղուգ վէ պիգայտ օլմասը՝ տըր : Լքսէրի պէօյլէ
օլտուղունու պէ՛ն տէ պիլիւրիմ . լաքին հէր վագըթ
պունուլն սէպէպի՝ սալթ եիւրէք պիգայտըղը տէյիլ
տիր :

Տայմա վէ սըգ սըգ օգումասը ա՝ տէթ օլունան
լուղէթէր՝ ինսանըն ֆիքրինէ գուվվէթիճէ հիւ-
լեալէր կէթիրմէք գուտրէթինի ղայպ՝ էտէրլէր :
Սէնին օտանըն իշինտէ պէլլի պինլէրճէ տէֆա՝
գուլաղընըն տիպինտէ չալան սա՝ աթըն սէսինի՝ ա՝
գըպէթ իշիթմէսինի՝ պիլէ ղայպ էտէրսին : Պիր
վագըթ պիր դպրատուն տուվարը իւզէրինէ իրի
եազըլար ըլա շու քէլամը եազըլըլար ըտը . շիւ
ԸԼԵՅԻՆ ՊԻՐ ԵԼԻՐԻ ՍԵՐ , ՍԼԻ՝ ՇԻՐ
ԸԼԵՅ՝ ՔԼԵՅՆՏԻ ԵԼԻՐԻ՝ ՆՏԻ՝ ԿԼԻՐԻ՝ ԲԼԵ՝
քին պիր վագըթ կէչտիքտէն սօնկրա չօճուգլարըն

կէօղիւ պու եազըյա օլ տերէճէ պըշտը քի՝ մա՛նաւ
սընը տախի ունուլթմուշլար ըտը : Պիր չօճուգ
քէնտինին գարմագարըշ եազըխանէսինի աշըպ՝
թիւրիւ քիթապլար վէ ճիւղէր վէ քեազըտպար իւ
չինտէ զայպ օլմուշ պիր շէյ արար իքէն , բասթ կէ-
լէ տուվարտաքի եազը կէօղիւնէ իրիշիպ՝ սէօղիւն
մէֆճումու քէնտի ուֆագթէֆէյինին գարըշըգը-
զընա տապան տապանա զըթ օլտուղունու օնտան
էվվիլ ֆարգ էթմիշ տէյիլ իտի իսէ տէ՝ օլ վագըթ
աշիքեար կէօրիւպ անկլաար : Տայմա պէօղէ տիր .
չօգ տէֆա՝ սէօյլէնէն սէօզ՝ էն սօնուստա գուլաղա
տախի կիրմէզ :

Եօյլէ իսէ՝ Լ՝ստուածաշունչուն իչինտէն պըշմըշ
օլտուղունուգ եէրլէրին քէլամլարընը հարֆ պէ
հարֆ լէրարըլայաճապըլպա պէտէլ՝ օնուն մէֆճու-
մունու թէքմիլ անկլամաղա դայրէթ էտէլիմ : Պու
նասիճաթըն ֆաիտէսինի էյիճէ անկլամագ իչին՝
էպվճաննու Լ՝ետարանըն ալթընճը գուլսունու
պիգէ էմնալ թուլթալմ :

“ Պունտան սօնկրա՝ էիսուս գալիլեաքլարըն
Տիբերեայ տէնիգինին էօթէ եանընա վարտը :

“ Ա՝ է օնուն արտընճա չօգ գալապալըգ վարըրը-
տը զիրա օնուն՝ խասթէլէրին իւղէրինէ էթտիյի
ա՛լէամէթլէրի կէօրիւրլէրիտի ” : Էէր օգույանըն
գուլագլարը՝ պու սէօզէրէ չօգ պըշմըշ տէյիլ մի
տիր : Էէր պիր պէնտին սէսի՝ գուլաղա պըշըլ-
մըշ պիր մատտէ կիպի էրիշիպ՝ ա՛սլա թէսիր էթմէզ
կիպի պիր շէյ տիր : Ա՝ է պունլարտան սօնկլարա
օլան տուն՝ օգույանլարըն չօղունուն զինինտէն
պէլքի չըգմըշ ըսա տա՝ օնու շիմտի պուրտտա օգու-
տուգլարընտա , եօգարըտա եազտըղըմ օ պիր իքի
տուն էյի պիլտիքլէրի պիր մատտէտիր :

“ Ա՝ է էիսուս տաղա չըգտը , վէ շտիրտլէրի իլէ
օրատա օթուրտու ” :

Ե իմտի թուլթալմ քի՝ պիր ֆամիլեա սաճիպի
քիմսէ՝ քէնտի ֆամիլեասընը ճէմ՝ էտիպ՝ պու քէ-

լամյարը վէ պունլարտան սօնկրասընը օգոյս .
 գաջ չօճուգ օլա պիլիր քի , պիւթիւն պիւթիւնէ
 պիգայտ տիյնէյիպ՝ ճիչ պիր մէֆհում ալմայալար ,
 վէ օգունտուգտան եալընըզ իքի սա'աթ սօնկրա'
 օգունան նէ՛ իտի տէյի սիւալ օլունտուղունտա'
 ճէվապէ ասլա միւգթէտիր օլմայալէր :

Այալըմ քի պու Փամիլեա սաՀիպի քիմնէ՛ սիՀի-
 րէ տայիր պիր գուվվէթիլէ՛ չօճուգլարընըն կէօղիւ
 էօնիւնէ կէթիրիպ՝ պու քէլամլարտանազլ օլունան
 ձուգուտ'լըն լըպօրընը կէօսթէրէ : Ա՛ է տէյէլիմ
 քի՛ նագլին վուգուլ'ինտէն պին սէքիզ իւզ պու գա-
 տար սէնէ սօնկրա՛ ճէմի՛ Փամիլեասընը՝ պիւթիւն
 Վալիլեա այալէթիին իւզէրինէ պագար պիր եիւք-
 սէք նազարկեաՀէ չըգարըպ՝ պու գլուխտա եաղը-
 լանլարըն ճիւմլէսինի օլույօր կիպի կէօզլէրինէ
 կէօսթէրիպ տէյէ :

“Շու ալթըմըզտա եայրըպ ճէմի՛ եայլանըն ղէ-
 մինինի գապլայան ա՛ղիմ տէնիզէ պագըն . պու
 Տիբերեայ տէնիզի տիր , քի պա՛ղէն Վալիլեա տէ-
 նիզի տախի տէնիր . վէ օնուն էդրաֆընտա շու եա-
 յըմըշ օլան ճէմի՛ այալէթէ Վալիլեա տէրլէր :
 Շու ուզագտան կէօրտիւյիւնիւզ տաղլար տախի
 Վալիլեատա օլուպ՝ տէնիզ գըյըսընա տօղրու էնէն
 օլ կիւզէլ օրման՝ Վալիլեանըն պիր օրմանը տըր” :
 Վապիլ քի՛ օլ վագըթ չօճուղուն պիրիսի՛ “Պու-
 նա նէ՛ իչիւն Տիբերեայ տէնիզի տէրլէր” տէյի սօ-
 րա :

“Կէօլիւն էթէ եագասընտա շու տաղըն էթէյի-
 նէ պագըպ՝ եալը պօյունա տօղրու է՛փ էյիճէ ու-
 զանմըշ պիր քիւչիւք շէհիր կէօրի՛յօրմուսուն .
 պու շէհրին իսմի Տիբերիայ օլտուղու իչիւն՝ կէօլ
 տախի պա՛ղէն օնուն իսմի իլէ սէօյլէնիր” :

“Լաքին պագ . շու թարաֆտան կէօլիւն իչինէ
 տօղրու ուզանմըշ պուրունու տօլաշան շու քիւչիւք
 գայըղը կէօրի՛յօրմուսուն . սույուն եիւզիւնտէ ա-
 ղըր աղըր կիթմէսինտէ՛ քիւրէքլէրին սէսի պուրա-

յատաք կէլի յօր զանն էտէրսին : Վուրթարըճը մըզ իլէ օնուն շայիրուէրին պիր գաչը օնուն իչին տէ տիր . պագ , գայըղը Տիւբերիայա սողըու չէվիր տիւէր . գըյըյա կէլտիւէր . տուրտուլար . գարայա չըգաճագլար . Վուրթարըճըմըզ քէնտի շայիրուէրի իլէ գըյըյա չըգտը ” :

Այլ իտէն ֆամիլեա մահալէրինտէ տուրուպ ազ վագըթտան սօնկրա կէօրիւրլէր քի՝ Վուրթարըճըմըզա՝ շիֆա վէրսին տէյի պիր խասթէ կէթիւրիւրլէր : Պիրազտան պաշգալարը՝ տա կէլիւր , վէ եինէ պաշգալարը՝ տա կէլիւր , վէ պունճիլէյին ազ վագըթ իչինտէ Նֆէնտիմիզի հէր թարաֆտան պիր գալապալըգ գուշատըր : () արալըգտա պիր հարէթ օլուպ Նֆէնտիմիզի կէօրիւրլէր քի՝ էթրաֆընտա պիրիքէն ճէմա՝ աթա սէօզիւնիւ իշիթտիրմէք իչին պիր եիւքսէք մահալէ սողըու կիտէյօր :

Պէօյլէ պիր նէզարէթ վէ պէօյլէ պիր սէյիր՝ օլ չօճուգլարըն ֆիքրինէ նէ՞ գատար թէսիր էտէր . պիր չօգ եըլ ֆիքրիւրլէրինտէն չըգմազ , վէ պէքի պիւթիւն էօ՝մրտէ ունուտուլմազ : Վապիլ տիր քի , պէնիմ պու մահալտէ եազտըղըմ՝ պու զայի՝ ֆթա՝րիֆ պիլէ՝ ա՝գըլա պայաղը նագիլտէն զիյատէ պիր շէյ կէօսթէրմէզ իսէ տէ՝ օնտան գուվվէթլի պիր թէսիր վէրէ : Պունուն սէպէպի նէ՞ տիր : Նլճէվապ՝ պու տուր քի՝ նագլի սէյր միսալի կէօզիւնիւզիւն էօնիւնէ գօտուղում՝ նագլին մէֆհու մուսու եալընըզ օգուսմագտան՝ ագըլա տահա՝ գուվվէթլի վէ աչըգ կէօսթէրմէյէ սէպէպ օլմուշ տուր : Պիր քիմնէ՝ Լստուլաճաշունչուն հէր հանկը մահալինի՝ օգուսա , օգուտուղու մատտէյի Քէնպի Քէնպի . նէ տէտիյիմ թարգտա հէյալ էտէ պիլիւր . վէ էն ճամընտա օգուտուղունուն թըպգըսընը հէյալըն տա նագլ էտէ պիլմէք իչին՝ թահգիգ վէ գուվվէթլիճէ մէֆհու մուսու աննամաղա քէնտի ֆիքրինին ճէմի՝ գուվվէթինի էթմէսի տալի՝ քէնտիսինէ ազ ֆաիտէ էթմէզ . Պու վէճհիլէ ֆիքրինին էօնիւնէ

տայիմա՝ երկրէ յինէ իշէր եկնի մատուէր իզար
օլուպ՝ քէնտինին պու տէրէճէ ալըշարզը օլան իս-
տուածաշունչուն քէլամլարընըն՝ պու գատար գօլայ
պիր ճէհտ իլէ պէօլէ պիր ճէտիտ համատիս շէրինէ
կիրմէսինէ քէնտի տախի թա՝ ճիւպ էտեր :

Իմտի իսթերիտիմ քի , քիթապըմը օգույանլարըն
հէր պիրի՝ պու տէտի յիմի թէճրիւպէ՝ իտէլէր . զիրա
պուրատա թա՝ ըրիֆ օլունանը օգույուպ՝ իճրասընա
իհմալ էթմէք ֆախտէսիզ շէյաիր : Պունու էթմէ-
սինի էօյրէնմէյէ՝ իստուածաշունչուն օգույուպ
տի պունպան ոսնկա իստուածաշունչուն օգույուպ
մէրամ էթտի յին իլք տէֆա՝ տէ՝ Պուկասու իւն-
տարանըն պէշինճի գլուխունու էլէ՝ ալըպ՝ էլինտէն
կէլտիյի գատար օնտա թա՝ ըրիֆ էթտի յի նագլին
հէյալընը ֆիքրինին էօնիւնէ կէթիրմէյէ զայրէթ
էյլէ՝ : Վիքրինէ՝ օլ տէնիզին հանկը գըյըր օ-
լուրսա օլսուն տէյէրէք պիր միւշէվիէշ գըյը կէ-
թիրմէ . մախսուսէն պիր պէլլի գըյըսընը ֆիքրինէ
կէթիր : () Լ գըյըյա պիր տէրէսիմ վէր . քէ-
նարլարը՝ եա՝ գայալըգ՝ եա՝ գումնալ օլսուն , վէ
էնիշի սուհուլէթլի եախուտ սարփ օլսուն . օրալար-
տա աղաճլըգ՝ եախուտ եամաճ եախուտ չայրըրգ
օլսուն . հանըլը՝ պէլլի պիր մահալ օլսուն : Իյէր
իսթերսէն , եօգարտան աշաղը տէնիզին քէնարը-
նատաք էնմիշ պիր կէնիշ գումնալ օվա՝ վէ օնուն
իւսթ եանընտա եէշիլ չայրըրգլար՝ եախուտ գայա-
լըգ վէ նիզամնըգ պիր գըյը՝ եախուտ էթրաֆը
սէօյիւտ աղաճլարըյըլա տօնանմըշ տէրին վէ
տար պիր քէօրֆէզ հէյալ էտէպիլէրսին : Պու
րէսիմլէրին պիրինի՝ եախուտ նագլէ մինասիպ պիր
ախէր ըէսիմ քէնտին քէնտինէ նագշ էյլէ . անճագ
էյլէ օլսուն քի՝ պէլլի վէ հէր պիր թարաֆը վէ մա-
հալի ֆարգլէ պիր ըէսիմ օլսուն . վէ ֆրըչա գուլ-
լանմագ պիլտի յին հալտէ՝ ֆրըչայը էլէ ալտըրնտա
նագլի նագշ էտէ պիլէսին :

Պունու լաղըմ օլտուղու կիպի էթմէսի՝ վագըթա

վէ թէֆէքքիւրէ միւհթաճ տըր . եալընըզ օլմալը , եախուտ հիչ տէյիլ իսէ՝ իշինէ էնկէլ օլունմամալը . իլք ճէհտ զահմէթլի օլուր : Պոլունտան մա՛տա՝ օգուտուղունուն թըպգըսընը հէյալինտէ նապշ էթմէք՝ վէ սէյրի ճանլը պիր թարզ ըլա ֆիքրինին էօնիւնէ կէթիրմէք գուտրէթի՝ հէր ատէմտէ պիր , օլմազ :

2. Սիւշիւլէրէ վէ իւլլէրէ էա՛լ : Իջլէ սայալմ քի , պիր կէնձ՝ Լստուաճաշունշուն պիր գըթա՛սընը մէշք էթմէք իշին քիթապը էօնիւնէ՝ վէ հօգգա գալէմի եանընա ալըպ օթուրմուշ տուր . վէ մէրամը շո՛ւ քի՝ կիրակի դասընտա օգուտուղու Լստուաճաշունշուն գըդասընտա միւթալա՛յէ ալընմաղա շայէսթէ պիր գաշ սիւալ վէ միւշքիւլ պուլուպ օնլարը եաղա : Սէ օգուտուղու մահալ շո՛ւ տուր , քի օլ միւշքիւլէրի էյիճէ անկլաթմագ իշին՝ պուրայա եաղարլմ : (Օն . 22)

1. “ Սէ օլտու քի պու նէսնէլէրտէն սօնկրա՝ Լալաճ Լբրահամը սընայըպ՝ օնա տէտի . Եա՛ Լբրահամ Լբրահամ , վէ օ՛ իշթէ պէն տէտի ” :

2. “ Սէ (օնա) տէտի . Հալա՛ սէնին սէվտիյին պիրիճիք օղլուն Լսահակը ալ , վէ Սօուա տիյալընա վար , վէ օրատա սանա տէյէճէյիմ տաղլարըն պիրի իւզէրինտէ՝ օնու պիւթիւն եանմա գուրպանը սուն ” :

3. “ Իմտի Լբրահամ սապահտան էրքէն գալգըպ էշէյինի սէմէրլէտի , վէ պիլէսինձէ իքի ուշագլարընը՝ հէմ՝ օղլու Լսահակը ալտը . վէ պիւթիւն եանմա իշին օտուլարը եարտը , վէ գալգըպ՝ Լալաճըն օնա տէտիյի մահալէ՛ վարտը ” :

4. Սէ իւշիննճիւ կիւնտէ Լբրահամ կէօղլէրինի գալտըրըպ՝ իրագտան մահալէի կէօրտիւ ” :

5. “ Իմտի Լբրահամ ուշագլարընա տէտի . Սիզ էշէք իլէ պուրատա տուրուն , վէ պէն հէմ՝ չօճուգ օրայատէք վարալմ , վէ սէճտէ էտէլիմ , անտէն սիպէ տէօնէրիլ ” :

Պոլ Տիքեայէյի տիգգաթըլա տուն պէ տուն օ գուլուպ՝ օնտա պուլուննան Տէր պիր իշարէթէ շա-
յէսթէ վուգու՝ աթա միւթա՝ լիգ պիր սիւալ եազար :
Վապիլ տիր քի , օնոն եազարգլարը՝ պէնիմ պու-
րատա եազաճագլարըմ կիպի օլա : () նլարը օգու-
յան քիմսէտէն մաղլուպում պու՝ տուր քի , օնլարը
թէֆթիշ էթտիքտէ՝ Տէր պիր սիւալի՝ ճէվապընըն
պուլունտուղու տուն իլէ րուպար էյլէյէ : () ն-
լարը՝ մախսուսէն նիւմիւնէ իշին եաիլըմը էյի
սիւալ տէյի եաղմայօրում . իլա սալթ թաճմիսիմ
կէօթէ՝ քիթապըմը օգույան կէնճէրին էքսէրիսի՝
էտէ պիլէճէյինին պիր էմսալի զըմնընտա եաղայօ-
րում :

1 . Իլաճ Ի. բրաճամա՝ օղլունու գուրպան տուն-
մագ իշին ճա՞նկը տիյարա կիթմէյէ էմր էյլէտի :

2 . Վէ՞ թարզըլա գուրպան էտէճէք իտի :

3 . Պիր տա՞ղ իւզէրինտէ մի գուրպան տունու-
լաճաղ րտը :

4 . Ի. բրաճամ եօլճուլուղու նա՞րը էթտի :

5 . Եօլա նէ՞ վագըթ չըգտը :

6 . Ի. բգաքընտան կիտէն գա՞չ քիշի վար րտը :

7 . Պոլ եօլճուլուղու նէ՞ գատար վագըթտա
էթտի :

8 . Պէշինճի տունտա սէջլէնէն նէ՞ տիր :

Պոլ սիւալլէրին պիր գաչը մինասիպէթսիղ տիր .
զիրա սիւալըն էյիսի օ տուր քի՝ օնուն գարչըթ
ճէվապը՝ քէնտի իշինտէ օլմայա . վէ պիր է՝ վէտ եա-
խուտ խայրը տէմէյիլէ ճէվապ վէրիլմէյէ : Վէրիլինճի
սիւալ Տիշ տիր . զիրա ֆիլան տունտա եազըլան քէ-
լամը խաթըրա կէթիրմէք՝ Տիշ քիմսէնին վագիֆէսի
օլաճագ շէյ տէյիլ տիր : Ե՞ջլէ եաիլըմը օլա-
յրտը՝ տաճա կիւզէլ օլուրուտու :

8 . Տաղըն գարչըսընա եէթիշտիյինտէ նէ՞ թէր-
թիպ գուրտուլար :

Պունուն կիպի պիր թա՝ լիմին թէճրիւպէսինի
էթմէյէ իսթէյէն քիմսէ անկլար քի՝ պիր Տիքեայէ-

տէ պէյան օլունան նազլէրի անկլայըպ ֆիքրինտէ չըֆլ էթմէնին էն էյի եօլու պոլ տուր : Պու իշի իլէրիքէն՝ ֆիքիր տախի օնա ալըշըր . վէ օլ քիմնէ աղ պիր թա'լիմ իլէ պուլուր քի՝ պիր վուգուա՝ թ թիւրլիւ սիւալէրէ ճէվապ օլա պիլիւր . վէ պու սիւալէրի արամագ՝ վէ պուլտուգլարընն մինասի պինի վէ մինասիպէթսիգինի պիր պիրինտէն ֆարգ էթմէք՝ պիր ա'լէա ֆիքիր թա'լիմի տիր : Լօրնէք իշիւն եօգարըտա զիքր էթտիյիմիզ սիւալէրին սէ քիզինճիսինի թութալըմ : Պագ քի եալընը պու տունտան՝ էյի քէօթիւ նէ՞ գատար սիւալ չըգա պիլիւր . եախուտ՝ պիդ սիւալ գա՞ն թիւրլիւյէ տէօնէ պիլիւր :

1. Բրաճամ տաղը կէօրիւնճէ խըզմէթքեարլաւընա նէ՞ սէջլէտի :

2. Բրաճամ տաղը կէօրտիւքտէ նէ՞ թէրթիպ գուրտու :

3. Իսաճակըն գուրպան օլաճաղը մաճալէ ճէֆիւսի տէ կիթտիլէ՞ր մի :

4. Տաղը կէօրտիւքլէրինտէ՝ եօլճուլար պիրպիրինտէն նա՞րլ ալըլտըլար :

5. Պուրպան մաճալինէտէք Բրաճամա եօլտաչ քի՞մ՝ օլտու :

6. Բրաճամ եալընը Իսաճակ ըլա՝ օնու գուրպան էտէճէյի մաճալէ եէթիշտիյինտէ՝ նէ՞ իշիւն օրայա կիթտիյինի սէջլէտի՞ մի :

7. Բրաճամ եալընը Իսաճակըլա գուրպան մաճալինէ վարտըգտա՝ օրայա նէ՞ եափմագ իշիւն կիթտիյինի օնա սէջլէտի՞ մի :

8. Բրաճամ խըզմէթքեարլարընա նէ՞ եափմաղա կիտէյօրում տէտի :

9. Տօղըուսունու՝ վէ գուսուրսուզ տօղըուսունու տէտի՞ մի :

Պապիլ տիր քի օգույանլարըն պիրիսի՝ եախուէվատ սաճիպի պիր գարը տէյէ . “ Պունու պէն քէնտիմ տէնէրիմ . վէ սիւալլարըմը եազտըգտան

սօնկրա՝ էվլատլարըմա օգուրում , պագայըմ ճէ-
վապընը պուլա պիլիւրէրմի ” : Պէլքի կիրակի կիւ-
նիւ՝ ժամատան չըգտըգտան սօնկրա էվլատլարընը
էթրաֆընա պիրիքտիրի , վէ օնլարա տէր . “ Եւ-
տուածաշունչտան պիր գլուխ շէյ մէջք էտէլիմ .
պէ՛ն ի՛նչպիսի տէ մէջք էտէյիմ , “ Եւ տէ պէնիմ կիպի
մէջք էտինիզ : Պէն տիգգաթըլա օգուտուգտան
սօնկրա՝ պու գլուխուն իւզէրինէ տիւշինէ պիլէճէ-
յիմ Տէփ սիւալէրի շու քիւշիւք տէֆթէրէ եազ-
մագտա ըքան՝ սիւ տախի չօգ տիգգաթըլա օնու օ-
գույուպ՝ թէքմիլ անկլամաղա , վէ ֆիքրինիգտէ
հըֆզ էթմէյէ ղայրէթ էտին : Եւնտէն սօնկրա ախ-
շամ իւսթիւ մասանըն էթրաֆընտա տիգիլտի-
միգտէ , պագայըմ քի սիւալէրիմէ ճէվապ վէրէ պի-
լիւր միսինիզ :

Շօճուգլար քէնտիլէրինէ թա՛րիֆ օլունան թէա-
պիրէ սէվինճիլէ կիրիւրէր : Եւնտէ պիր քիւշիւք
խալգա եափըպ՝ եիւքսէք սէսիլէ տէրսլէրինի օգու-
մաղա պաշարլար . օգուրուքան՝ ղասթ կէլտիքլի
միւշքիւլէրի պիրպիրինէ սիւալ էտէրլէր . վալիտէ-
լէրի քէնտիլէրինէ նէ՝ սիւալէր թէտարիք էտէ պի-
լէճէյինի պուլմաղա զիհին եօրարլար : Աիւճպէլա
օգույա պիլիւր էն քիւշիւքլէրի օլան Բենիամին պիլէ՝
օնլարըն շուղուլինէ իլճագ օլուպ՝ քէնտինէ վէրիլ-
միշ օլան իրի եազըլը Եւտուածաշունչուն իւզէրին-
տէ օգուր . պէլքի քէնտինէ տէ պիր գօլայ սիւալ
վէրիլիպ՝ լազըմը կիպի ճէվապ վէրմէք թէտարիգի
ուսուտուտա օլուր : Ա ագըթ կէլտիքտէ՝ հէր քէս
թօփլանըր , վէ վալիտէլէրի պագար քի՝ թէտարիգ
էթտիյի սիւալէրին պիր վաֆիրի թէճնիս՝ վէ ա-
խէրլէրի կիւճ տիւր , անճագ շօճուգլար օնլարըն
պիր չօղունա ճէվապ վէրէ պիլիյօրլար : Եւն-
պու թարգըլա օգուսուպ մէջք օլունուր , վէ անկ-
լաշըլըր . վէ տէրունտէ օնուն շէտիտ վէ խօշ պիր
զիքրի գալըր : Իմտի պու գարընըն քէնտի էվինտէ
եափտըղըն՝ հէր խօճա քէնտի կիրակի տէրսլէրինտէ
էտիպ չօգ մէնֆա՛աթ կէօրէ պիլիւր :

3. Լստուածաշունչոյան գըրաւոր էտ'ը : Ս'ի-
նասիպ կէօրտիւյիւն մաճալի օգոն, եախուտ տաճա-
էյիսի' օնու մէջք էյլէ . պա'տէհու օնուն խիւլասա-
սընը սէնին քէնտի լիսանընճա եաճ : Պուռտա եազ-
տըղըմ թէքէլիւմ' ֆիքրիմ' նէ' օլտուղուսու անկ-
լատա պիլի : Ս'էսէլա պիր կիրակի ախշամ իւս-
թիւ' պիր էվտէ պուլունանլար ճիւմլէսի տիշարը
չըգաճագ օլուր տա' եալընըզ օն տէօրթ եաշընտա
պիր չօճուգ գալաճագ :

Չօճուգ սօրար . “ Պէն պու ախշամ նէ' եաիա-
ճաղըմ ” :

“ Եւ' եաիմաղա իսթէրսին ” :

“ Պիլմէմ . եալընըզ գալտըղըմ իշիւն' պիր իշէ
մէշղուլ օլմագ իսթէր խոիմ ” :

Փէտէրի Լստուածաշունչտա Պուկաս Լսետա-
լանըն պէշինճի գլուխունու աշըպ տէ'ր . “ Հու-
գլուխուն պաշընտան օն պիրինճի տունունատաք
օգուլուպ' օնտա թարիֆ օլունան չիքեայէյի էյիճէ
ֆիքրինէ ալ , շէյլէ' քի' օլ վուգուա' թը կէօղիւ-
նիւլէ կէօրմիւշ կիպի օլասըն , վէ սօնկրա օնու
սէն քէնտին անկլատըղըն կիպի եաճ . լաքին պագ
քի' նաւըլ սէն քէնտին լագըրտը էտէրիսէն , լըպօր
' քիլպէ եազասըն :

“ Լստուածաշունչուն իշինտէքի լուղէթլէրի գուլ-
լա'նմայըմ մը ” :

“ Խաշըր . սէնին էտէճէյին իքի շէյ վար : Պի-
րի պու քի' շու տունլարը տիգգաթըլա օգուլուպ
նագլ օլունան չիքեայէյի ա'յնըրլա ֆիքրինտէթու
թասըն : Ս'էն քէնտին' օլ վագըթ օլ եալըտա
պուլունմուշ' վէ օլան շէյլէրի թէքմիլէն կէօրմիւշ
կիպի օլմաղա ղայրէթ էյլէ . պա'տէ հու' Լստուա-
ծաշունչու գաիայըպ' օլ օգուտուղուն նագլի սէն
սէնտի պիլլիլին կիլ' վէ պիր մէթուպտա կէօղիւ-
նիւլէ կէօրտիւյիւն պիր շէյ թա'րիֆ էտէր կիպի
եազ ” :

Հիմտի պու չօճուղուն' քէնտինէ իհալէ օլուն-

մուշ մահալին մէջքինէ մէշղուլ օլմասընը սէյր էյլէ . նէ՞ հապվէս իլէ հէր պիր քէլամընը պիր օգուտուգտան սօնկրա պիր տահա օգուլ . քէյֆի . յէթի հէր պիր եիւղտէն ինճէ տիգգաթըլաթէֆթիլ էտէր . վէ թէզ օգուլմասընտա ֆարգ էտէմէյէճէյի նէ՞ գատար շէյլէր պուլուլ :

4 . Լ'սոսուածաշունչուն պիր գարաֆընը պիր զարբ գարաֆը իլէ ըուպար էյլէ . եա'նի պիր գաչ մահալինտէ եազըլմըշ օլան պիր մատտէյի եա պիր վուգուլաթըն նագիլէրինի պիր պիրինէ ըուպար էյլէ :

Պու թարիքի գուլանմաղա պիր էմնալ վերմէք իչիւն՝ թուլթալմ քի , իքի չօճուգ Լ'սոսուածաշունչու օգուլմագ թէտարիգինտէ օլուպ՝ Պօղոս Լ'աքեալըն գարձը հագգընա պիր իքի մահալտէ պուլունան հիքեայէլէրի պիր պիրինէ ըուպար էթմէյէ գարար վէրմիշլէր . վէ պու թիւրլիւ թէֆտիլ՝ ա՛ղիմ ա՛գըլ եէթիքլիյինէ միւհթաճ օլմատըղընը անկլաթմագ իչիւն , իքիսինի տէ ուֆագ չօճուգ սալըպ՝ լազըմը վէճհի իւզըէ՝ քէնտի սինլէրինէ եագըշըրը կիպի սէօյլէտէլիմ : ()նլարըն պիրի՝ Կարապետ ատընտա օն իւչ օն տէօրտ եաշընտա տըր . վէ օպիրիսի օնուլն գարընտաշը (Յուլհաննէս) օնտան ազ քիւչիւք տիւր :

Յօհաննէս . « Փէք էյի . շիմտի պիզ նէ՞ օգուլաճաղըզ » :

Կարապետ . « Օլանն էտէրիմ , Պօղոս առաքեալըն տէօնմէսինին իքի եէրտէ նագլ օլունմուշ հիքեայէսինի պիր պիրիյիլէ ըուպար էտէրսէք , ֆէնա օլմազ : Պիրիսի՝ Վործք առաքելոցուն տօգուլուն՝ ճու գլուխուլտա տըր . վէ պիրինի տէ՝ զանն էտէր իմ քի՝ ճէվապլարընըն պիրիսինտէ քէնտիսի նագլ էտէր » :

Յօհ . « Հա՛նկը միւքեալէմէսինտէ տիր » :

Կար . « Լ'գրիպպաս փատիշահըն հուզուլունտա էթտիյի ճէվապընտա , քի պիւ տալիս Վործք առաքել » :

կարապետ քիթապա պիրազ պագտրգտան տնկ-
րա տէր . “Օ՛ւանն էտէրիմ” պէշինձի տունուն
տան” : Յովհաննէս օգուր .

5 . “Լիճէ պաշքեաճին տալի չէմ պիւթին
էլիթիարլարըն ճէմիյէթի հագգըմա շէհատէթ է-
տէրլէր քի” օնլարտան գարտաշլարա մէքթուպլը
տալի ալըպ’ Վամասկոսա կիտէյօրուտում , քի օ-
րատա օլանլարը’ տալի Երուսաղէմէ պաղլը կէթի
րէյիմ , քի թէտիպ օլունալար” :

“Կարապետ” Տիգ պիր Փարգ կէօրիյօրմուտուն” :

Կար . “Լ’վէթ” իքի Փարգ վար : Պիրի պու քի
իք չիքեայէտէ’ սալթ պաշէտէնպէն մէքթուպ ալ-
տը տէմիշ . վէ իքինձիսինտէ’ չէմ պաշքեաճինտէն
չէմ իլիթարլարըն պլիթիւն ճէմիյէթիսինտէն ալըլ
կիպի կէօսթէրմիշ : Վէզալիք’ էվվէլի չիքեայէ-
տէ’ մէքթուպլէր’ ճէմիյէթիլէրէ իտի տէր . իքինձիտէ’
գարտաշլար իշին իտի տէր” :

Հագիգէթ’ օն իքի եաշընտա չօճուգլար պունտան
զիյատէ կէօրէմէլէր : Լաքին տաճա’ զիյատէ եա-
շընը ալմըշ’ վէ պու թարգ զաճմէթլէրէ ալըմըլ
պիր քիմսէ’ տաճա ուզաղա կիտէր , վէ մատտէնին
թէճէսսիւսիւնէ տալտըգճա’ հալվէսի արթար :
Պունուն կիպի պիր քիմսէ’ իրմի իքինձի գլուխուն
նագլինտէ պուլունան չէր պիր թարիֆի’ Պօղոսուն
պուլունտուղու հալէ մուվէաֆըգ պուլտուգճա’ ա-
ղիմ’ զէվք տոյար : Լաքեալ Երուսաղէմտէ ի-
տի . վէ օնա գարշը պիր վէլվէլէ գօիտու . քէնտինէ
պէօյիւք տիւշմէն օլանլարըն պա’զըլարը’ տայիմ
այաղա գալտըրմասը գօլայ օլան ճիւմճիւրիւ կիգը-
տիրմէք եօլունու պուլմաղըլա , Պօղոսուն’ էօմիւնէ
գաստ էտէն պիր թագըմ’ գալապալըգ’ գուշաթմը-
շտը . վէ տէր ա’գապ պիր պէօլիւք Հոմայեթի
սօլտաթլար օնու գուրթարմաղա կէլիպ’ գալապա-
լըղըն իշինտէն գուրթուլուր . վէ գուլէնին մէրտի-
վէնլէրինին իւզէրինտէն’ չէնուզ էլլէրինտէն’ խէլա-
օյտուղու ճիւմճիւրիւն տալա կիպի չալգանթըսըն

իւղէրինէ պագրպ՝ պու գալապալըղա խիթապ էթմէ-
յէ ճահտ էտէր :

()նա՛ Երուսաղէմէ ֆէսատ չըգարմագ իչիւն
կէլմիշ պիր եապանճը Ս՝ըսըրը կիպի կէօսթէր-
միշէր օլտուղու իչիւն՝ պու զիւ՛իւմիւ հէր քէսին
ֆիքրինտէն չըգարըպ՝ քէնտինի չօգտան պէրի Ե-
րուսաղէմտէ իգամէթ իւզրէ օլմուշ՝ վէ օնլարա
հէմէհըրի՝ վէ օնլարը քէնտիսինէ գարտաշ կիպի
պէլլիլէմիշ կէօսթէրմէք իգթիզա իտի : Պուսուս
իչիւն՝ քէնտինին Եհհուտի միլէթինտէն օլտուղու-
նու անկլաթմագ նէ՛ գատար էլզէմ՝ իտի : Պու է-
ճիլտէն՝ կերէք տօղուշուլա՛ կերէք թէրպիյէ իլէ վէ
կերէք ի՛ թիգատըլա Եհհուտիլիյինի թագրիր էտէ-
րէք նագլինէ պաշլար : Պուսուս՝ վէ տօգալուսն-
ճու գլուխտաքի նագլէրին պիր պիրինտէն ֆարգը՝
պու վուգուա՛թտէ սէօյլէյէն քիմէնին օլ զէման
պուլունտուղու հալի աչըգ վէ միւթէտիր պիր թար-
զըլա անկլատըր : Ս՝ ուգո-տ՝լէն նագլէնպէ «ալլ
պաշէտհին զիքր օլունուր , վէ ատենաբան րայէթ
իլէ մէճմու՛էն ինլիտըլա ճէֆէյէլէ տէ անկըլըր :
'Եսգլէ հիտէյէլէ եպէն՝ հիքեայէթէ մախտուս օլան
աչըգ դարզ իլէ Պօղոսուն եալընըզ ճէֆէյէլէ մէք-
թուպլէր կէօթիւրտիւյիւնի սէօյլէր : Լ՝պէնաթան՝
էօրքէլէնմիշ ճիւմհիւրիւ թէսքին էթմէք իչիւն
գարտաշ լաֆզընը տահա՛ մինասիպ կէօրիւպ՝ օնու
գուլանըր :

Պու թէֆսիրլէրի էթմէմտէ՝ մերամըմ Պօղոսուն
միւքեալէմէսինի մէկնել էթմէք տէյիլ . իլա եալը-
նըզ՝ ագլը թամ պիր քիմէնին Լ՝ստուածաշունչուն
թիւրլիւ մահալէրինի պիրի պիրիյիլէ րուպար էթ-
մէյէ իսթէտիյինտէ՝ զէնի նէ՛ թէֆէքթիւրլէրէ զա-
հիպ օլա պիլէճէյինի անկլաթմաղա իսթէրիմ :
Հէր պիր ֆարգլարը իշարէթ էտիպ՝ սէպէպլէրինի
արամաղա չըգարըլն վագըթ՝ հէր պիր ատըմ տէ-
յիշտիրմէնտէ պիրէր ճէտիտ կիւզէլլէք կէօրիւր-
իւն : Լ՝ստուածաշունչուն սահիֆէլէրի կիթտիքճէ

սանա միւնէվիէր կէօրիւնիւր , վէ սանա օլ վա-
գըթատաք ֆարգընա վարամատըղըն ֆիքիւլէր կե-
լիպ' հէյալընտա թասվիր'նագշ էտէրլէր , եաիուս
գարշընա' օլ վագըթատաք պիլմէտիքլէրին էօմիւր
վէ վարըշ կանոնլարը չըգար :

Լստուածաշունչուն պատմութիւնունտա հայլը
վուգու'աթ վար քի , պիր գաչ տէֆա' նագլ օլուն
մուշ օլուպ' թա'րիֆ էթտիյիմ եօլուլա ֆաիտէմէնտ
օլմագ վէճհիյիլէ մէշք օլունա պիլիր : Վիթապըմը
օգույանլարըն չօղու' կէօսթէրէճէյիմ եօլու թու-
թարագ ֆայտէ կէօրիւրլէր ումուտույուլա պիր
գաչ թանէսինի պունտա իշարէթ էտէճէյիմ :

Սողոմոնուն սէչիլմէսի : ւ . թափ . գլ . ք : ք .
Ս'նայ . գլ . ւ :

Տաճարըն նաւակատիսի . ւ . թափ . գլ . ը : ք .
Ս'նայ . գլ . է :

Եէհուտիլէրին օն գապիլէսինին ի'սեանը : ւ .
թափ . գլ . ծք : ք . Ս'նայ . Ժ :

Եղիա մարգարէնին նագլի : ք . թափ . գլ . ժք :
ք Ս'նայ . թափ . իւ :

Եզեկիա փատիշահըն նագլի : ք . թափ . ժք . գլ . ի-
պան ի գլու-խոպա : ք . Ս'նայ . իթ գլու-խոպան լքէ-
տէք : Եսայի . լք գլու-խոպան լթատաք :

Յուդա գապիլէսինին փատիշահլարընըն սիսիլէ-
սի : ք վէ ք թագաւորութեանցտան տէվլիրիպ
մնացորդաց ըլա բուպար էյլէ :

Իսրայէլ փատիշահլարընըն նագլի' քէղալիք թա-
գաւորութեանց ըլա մնացորդաց բուպար օլունա :

Յովհաննէս մկրտիչին քարոզութիւնու : Ս'աթլ .
ք : Ս'աթլ . ւ : Ղ . ւ . ք : Յովհ . ւ :

Քրիստոսու փորձել օլմասը : Ս'աթլ . ք : Ս'աթլ .
ւ : Ղ . ւ . ք :

Քրիստոսու թութտուգլարը : Ս'աթլ . իք :
Ս'աթլ . ժք : Ղ . ւ . իք : Յովհ . ժք :

Քրիստոսուն շէրա'աթէ կէօթիւրիւլմէսի . վէ ե-
լիւմիւ վէ յարութիւն ալմասը , կինէ օլ մահալէր-
տէ :

1) Երջին ընթրիսին իհտասը . Ս՝ապլ . ին : Թ .
կարն . Ժն :

Կէօսթէրտիյիմ մատտէլէրին հէփսի տա պի՛ր գօ-
լայլգտա օլմայըպ՝ օնլարտա փէք չօգ անկլար օգու-
մուշար տախի հալլի կիւճ միւշքիւլլէր պուլուրլար :
Լէյէր Լ՝ստուածաշուհու պիգայտ վէ հալլըպ
րէսմէն տիւզ՝ գլուխ գլուխ արգասընտան օգու-
տան , աօլա լէզզէթ ալմազսըն , վէ հիւ պիր
զէնինի տօլաշտըրաճագ միւշքիւլ պուլմազսըն :
Լաքին թա՛րիֆ էթտիյիմ եօլուլա կիտէրիսէն ,
միւշքիւլլէր չըգտըգճա հէր թարաֆտան կիւզէլ-
լիքլէր տէ մէյտանա չըգարլար : Պէյլէ օլունճա՝
հէր շէյի գօլայ պուլմաղա հումմա . կէօրիւնիւրտէ
պիրիպիրինէ զըթ սէօզլէրէ րասթ կէլիրսէն , թա՛-
ճիւպ շէքմէ : ()Նտա պէյլէսի չօգ օլմագ կէրէք
տիր : Օ՝անն էթմէքի պիր վուգու՛աթըն հագգը-
նա օլան թիւրլիւ հիքեայէլէրին պիր պիրինտէն
ֆարգը քէյֆիէթլէրինի իմթիզաճ էթտիրմէսի հէր
վագըթ գօլայ շէյ տիր : Ս՝եկնուլթիւնլարա՛ սօր .
սէնտէն զիյատէ եէթիք քրիստոնեայլարա՛ տանըշ .
վէ նիհայէթ հալլ էտէմէյէճէյին միւշքիւլլէրի՛
պիր թարաֆա՛ պըրագ : Եիւզտէն միւթէճափուզ
միւշքիւլլէրին տէօրթ պին սէնէ զարֆընտա թէլիֆ
էթմէյէ էլ գօտուղլարը պիր քիթապ՝ քի օնուն
թա՛րիֆ էթտիյի հիքեայէլէր՝ իգթիզասընճա չօգ
կէնիշ մէմէքէթլէր իշէ ալըր . վէ նագլ էթտիյի հի-
քեայէլէրին՝ էսքի զէմանըն ազիմ՝ միլլէթլէրինին
ճէմիսինին տէ նագլինին խուրտէ մա՛լիւմաթլարը-
յըլա իլհագըղը վար՝ պէյլէ պիր քիթապ պիր կիւն-
տէ անկլաշըլմազ :

5 . Ս՝էշնի՛ իապիէ իւլէ Էյլէ՛ : Լէյլէ պիր
մատտէ այը՛ր քի՛ Լ՝ստուածաշուհու պիր գաչ մա-
հալլինտէ հազըը օլարագ պիր պիրինէ ըլըգ վէրէլէր .
վէ հէ՛ր նէրէտէ օնա միւնասիպէթլի պիր շէյ պու-
լուրսան , ճէ՛մ՝ էյլէ : Ս՝էսէլա՛ Պետրոս Լ՝ա-
քեալըն վարգընը չըգարմաղա էլէ ալ : Պու իշի

տէյէլիմ՝ քի կիրակի կիւնէ պրագտըն , վէ պու մատտէ իւզէրինէ Լստուածաշունչուն վերէնէյի ճէմի՝ մա՛լիւմաթլարը թօփլամագ իչիւն գարտաշընը եախուտ գըզգարտաշընը եախուտ պիր տօստունու եանընա եարտըմ՝ ճը ալտըն : Պու մատտէ իւզէրինէ նէրէլէրտէ եազըլմըշ օլտուղունու պիր Լստուածաշունչ ցանկընտան պուլա պիլիրիտի . տէօրտ Լստաւրանիչէրին նագլինի պիր պիրինէ բուպար էյլէտին . վէ նէրէտէ իթթիֆագ էտէրլէր՝ վէ նէրէտէ պիր պիրինտէն ֆարգը սէյլէրլէր իսէ՝ իշարէթ էյլէտին : Պէօյլէճէ Պետրոսուն վարգընը Լստաւրանլարտան մէջք էթտիքտէն սօնկրա՝ Լործք առաքելոցտա՛ տա արատըն : Իշպու մինվալ իւզըն օնուն ախլեագընա վէ վարգընա ֆիքրին ալըշմա՝ օնուն հագգընա՝ Լոր Լտակարանըն պիր գաշ մահալինտէ տաղընըգ պուլունան բիվայէթի՝ պիր հիքեյէ կիպի ֆիքրինտէ նագշ օլուր :

Պու պապտէ՝ Երուսաղէմ տախի պիր էլզէմ՝ մատտէ օլա պիլմէք իլէ , պու՝ Լստուածաշունչ մա՛լիւմաթլարընտա իլէրիլէյէնլէրէ՝ տախի պիր գաշ կիրակիլէք զայէթ ֆաիտէլի պիր մէշղուլիէթ օլուր : Իյվէլա պու շէհրին էսքի իսմինի՝ վէ օնտան սօնկրատընը՝ վէ պուլարա մինաւիպէթի օլան վուգու՝ աթլարը արայըպ՝ օլ վագըլթլարտա օնուն նէ հալտէ պիր շէհր օլտուղունու պուլմաղա ճահտ էյլէ : Լստէն հիքեյէսինտէ տէվամ էտիպ՝ ճէմի՝ վուգու՝ օլան թէպտիլաթլարը իշարէթ էյլէ՝ հէր պիր ուսուլ տէյիշիլմէ զալէպէլէրինի վէ իւզէրինէ օլան ճէնքլէրի վէ մուհասէրէլէրի պուլուպ Լստուածաշունչ պատմութիւնլարընըն նիհայէթի վագթընատագ օնուն հագգընա օլան ճէմի՝ նագլիէթլէրի էյիճէ ֆիքրինէ ալ : Պու իրըլմէթէ սապր վէ տիգգաթ վէ ինճէ՝ զիհին լազըմ . վէ պու եալընըչ պիր գլուխ շէյ օգուր կիպի պիգայտ վէ տիգգաթսըզ դարզ իլէ օգումաղըլա օլամաղ : Իյէր պիր շէյէ թամ՝ օլմագ իսթէրիսէն , զայրէ-

Թիւն իշէ մուպաշիրէթ էթմէք լազըմընտան տըր :
Պու Եօլուն պէջիւք Փաիտէսի պունտա տըր քի՝
պունուն ուլա՝ ա՛մմէյէ ա՛տէթ օլտուղու վէճճ իւզ-
րէ Մտուաճաշունչու պիգայտ վի տիգգաթսըզ
օգումագ ա՛տէթինի պրագմաղա ալըշըրսըն :

Պիր Թէֆթիշ մատտէսի տէ՝ Շաբաթ Խնի-
հագընտա պուլա պիլիրսին : Եվվէլա պունուն
իւք իհտասընըն քէյֆիէթինի պուլ, անտէն պու
կիւնիւն ա՛ղիզ Թուլթուլմասընըն նագլինի Մ-
տուաճաշունչուն իշինտէ զիքր օլունան է՛ն սօնկ
շաբաթա կէլինճէյէտէք՝ մէշք էյլէ :

Պու Թարզ մէշքէ շայէսթէ մատտէլէր՝ պէքի
սէնին իպթիտա Թահմին էթտիյինտէն չօգ զիյատէ
պուլունուր : Չօգ քիմնէլէրին վարքը՝ վէ աշխար-
հագրուլթիւն վէ մէշըէպէ վէ ա՛տէթէ վէ ա՛ղիզ
արարողութիւնլար իհտասընա տայիր չօգ մա՛լիւ-
մաթլար վար . վէ ճէմի՝ Մտուաճաշունչա պու
միսիլի շէրհ վերիլիպ՝ տայմա մէզմունու Փիքրէ Եէ-
նի պիր շէքիլէք իզհար օլուր . վէ սըրայըլա տիւզ օ-
գումաղա գանա՝ աթ էտէնին անկլամայաճաղը Թարզ-
տա՝ պիր Թազէլիք վէ պիր էօ՛միւր պուլունուր :
Վիթապըմը օգույանլարտան պու Թարզ մէշքէ
րաղպէթ էտէնլէրէ գօլայըգ իշին՝ Մտուաճա-
շունչտա մէշքէ գօլայ կէլիր պիր դաշ մատտէ իշա-
րէթ էտէյիմ :

Սարդ պարս-Խնիլարը :

Եզեկիա :	Եղիսէ :	Շերուդէս :	Պօղոս :
Վանիէլ :	Եսայի :	Յովհաննէս	Նիկո-
		կարապետ :	դիմոս :
Եդիա :	Երեմիա :	Պետրոս :	Յու-
			դա :

Լշխարհագրո-Խնի վէ Պարս-Խնի :

Երուսա-	կարմիր	Նօով Վալի-	Փղշտա-
ղէմ :	ծով :	լնացւոց :	ցիք :

Եգիպտոս : Յորդանան : Սիւրոս : Սովա-
 Նան : բացիք :
 Նեղոս : Վամասկոս : Սիդոն : Մոնա-
 ցիք :
 Նաբելոն : Սամարիա : Երիքով : Եգոմա-
 յեցիք :

Այնիւ Կոյիւր արարողութիւնն Կոպիւլէրի :

Վուրպանլար : Խամուրսուզ : Յոբելան :
 Շաբաթ : Նոմ թուլթմադ : Տօն փողոց :
 Պենտէկոստէ : Տապանակ ուխտի : Ս երջին
 ընթրիք :
 Չերկէլէր պայրամը : Խորան վկայութեան : Սինա-
 կովա :

Պաշգա եօլլար տախի թարիֆ էտէ պիլիը իտիմ ,
 լաքին զանն էտէրիմ քի՝ Փայիտէ կէօրմէք մէրա-
 մըյըլա Նստուածաշունչու թէֆթիշ էթմէյէ իս-
 թէյէնլէր իշիւն տէտիքլէրիմ քիֆայէթ էտէր . վէ
 էյէր հէրքէս քէնտի ֆամիլեասընտա՝ վէ խօծալար
 կիրակի մէջքի տէրսլէրինտէ՝ չօճուգլարա թարիֆ
 էթտիյիմ թարգլարըն պիրիսինին իսթի՛մալի խու-
 սուսունա հաւվէս պրագըրլար ըսա՝ չօգ Փայիտէ
 կէօրիւպ զայէթ խօշլանըրլար :

Նստուածաշունչու պու գարզ մէջք էտէն ազ վար ,
 օնուն քիթապէթ ուսուլինի՝ վէ հիքեայէթինի՝ վէ
 վարք պատմութիւնլարընը՝ վէ հէր պիր փարչասը-
 նըն օ պիրլէրիյիլէ պաղլանմասընը թանըյան՝ բա-
 րեպաշտ քրիստոնեայլարտա տախի չօգ եօգ տուր :
 Հագիգաթ՝ Նստուածաշունչուն մէրամը էվվէլի՝
 պիղիմ Կոյիւր Կօրճլարընպէ պիղէ էօյրէթմէք
 օլտուղու սահիհ տիր . քէլամլարը՝ ինսանըն չիլտուլէլի-
 հաւլէլիւն տէյիլ՝ իլլա իպճիքանդարընա խիթապ տըր .
 վէ օնուն իշի՝ ատէմլէրին Փիքիւլէրինէ մա՛լլումաթ
 սօլտուրմագ տէյիլ՝ իլլա օնլարը սալիհլիյէ գըլա-

վուզ օլմագ տոր : Լաքին Լալաճ ինսանա քէնտի ճշմարտութիւնունու պէյան էթ.էք իչիւն՝ Տիքեայէթ ուսուլունու մինասիպ կէօրմէսինին սէպէպի նէ⁵ տիր : Լէ⁵ իչիւն ինսանլարա պէյան էթտիւյի ճշմարտութիւնլարը օլ գատար սէնէտէ պէյան էթտի , վէ էօյլէ պիր գուվվէթլի միլլէթին քաղաքական պատմութիւնույրլա օլ տէրէճէ պաղլանտը քի՝ օլ պատմութիւնուն տա պիր ա՛ղիմ՝ գըթասընը Լստուածաշունչտա եազմագ իգթիզա էթտի : Լէ⁵ իչիւն Լաֆէնտիմիզին մէմուրիէթի՝ Լոօվմայեցուց կայսերութիւնուն թէվարիիս իլէ էօյլէ սըգը պաղլը տոր քի , կէրէք Լաւտարանտա վէ կէրէք Վործք առաքելոցտա՝ օլ ա՛ղիմ տէվլէթէ մախսուս աշխարհագրութիւնուն վէ ա՛տէթլէրին վէ թէօրէլէրին պիր միգտարընը եազմազա՛լազըմ՝ կէլմիշ : Վուլթարըճըմըզըն վէրտիյի տէրսլէր՝ պայաղը թալլիմ եօլուլուլա տա նագլ օլունա պիլիւր իտի : Պիր գուլթարըճընըն գանը ըլա խէլաս պուլմանըն թէրա թիպի՝ պիզի փարչա փարչա՝ պիր թագըմ Տիքեայէթլէր վէ թէմսիլլէր վէ մէքթուպլէր գալապալըղը իչիւտէ օնու արամաղա մէճպուր էտէճէք եէրտէ՝ քիւլլիյէն պիր սատէ վէ տիւշ թա՛րիֆ իլէ տախի աչըլա պիլիւր իտի : Իմտի նէ⁵ իչիւն պիզէ Լալաճ թա՛ալէնին պիր սատէճէ իֆատէսի վէրիլէճէք եէրտէ՝ ալթմըշ եէթմիշ գըթա՛ պյըը պյըը քի թապլար վէ Տիքեայէլէր վէ իյիրմի միլլէթին թէվարիիլէրինէ տայիր մատտէլէր՝ վէ պինլէրճէ քիմ սէլէրին նագլինտէ ըասթ կէլէն խուրտէ ըիվայէթլէր վէրիլտի : Լալ ճէվապ՝ պունուն իչիւն պուրդարգտա վէրիլտի քի՝ Տիքեայէթ ու նագլիյէթին լէզզէթի պիզի ճէլպ էտէ , վէ բարեպաշտութիւնու վէ տինսիզլիյի՝ ճանը թասվիլլէր իլէ՝ Տարէքէթտէ՝ իքէն կէօրէլիմ . վէ Լալաճըն՝ ինսանը կառավարել էթմէք կանոնլարը վէ ինսան ըլա Տարաքէթինին թավըու՝ պիզէ սաճիճ վուգու՛աթ թարիքլէրինտէ կէօսթէրիլէ : Իմտի պու սէպէպտէն՝ էյէր պու

նագլի հիքեայէյի՝ նազըն հիւեայէ կիպի անկլամա-
սընա՝ վէ օնտա թափսիլ իւզըն թա՛րիֆ օլունան-
լարա էյիճէ տիգգաթ էթմէսինի իհմալ էտէրի-
սէք, Հոգին Սուրբուն պիզէ Մստուածաշունչու
հայի հազըրտա պուլունտուղու հիյէթիլէ վերմէսին-
տէ թէտարիգ էթտիյի ճէմի՝ մէնֆա՛ւթը դայպ է-
տէրիզ : Մստուածաշունչու պու դարզ իլէ թէֆ-
թիշ՝ վէ թիւրլիւ մահալէրինի պիր պիրիյիլէ բու-
պար էտէրէք օնլարտա իշարէթ օլունան նագլէրի
ֆիքրիմիզտէ նագշ էթմէք՝ վէ իլմէ տայիր մատտէ-
լէր խուսուսունտա՝ տախի օնլարը թէճէսսիւսէ ալ-
մագ օլմայընճա, Մստուածաշունչու էյիճէ անկլա-
յըպ՝ թա՛րիֆլէրինին վէ նասիհաթլարընըն վէ
տա՛վէթլէրինին էօղիւնէ յուգուֆ օլմագ գապիլ
տէյիլ տիր տէյէ պիլիւրիզ : Լաքին պունուն ճիւմ-
լէսի իլէ՝ Մստուածաշունչու մէշք էթմէմիզտէ էն
ազիմ՝ վէ մուգթագի մէրամըմըզ՝ սալթ օնու անկլա-
մագ տէյիլ տիր : Մստուածային յայտնութիւն՝
ինսանըն տէյիլ ղէհնէն՝ իլլա Խպճառնսընա վէ գու-
պէնէ խիթապ էտէճէք պիր իֆատէ տիր . վէ էյեր
խղճմտանքա վէ գալպէտէք եէթիշէմէզսէ, քէնտի
նիշանկեհահընտան շաշմըշ օլուր : Հագիգաթ օնու
մէք էտէրէք անկլամաղա միւհթաճըզ . լաքին պու՝
օնուն վէրտիյի տէրսլէրի էօմրիւմիւզիւն հէր պիր
հալինէ վէ գալպիմիզին հէր պիր հարէքէթինէ ա՛-
մէլի պիր դարզ իւզըն եալընըզ ույտուրմաղա գա-
տըր օլմագ իշիւն տիր :

Չօգ քիմսէլէր՝ Մստուածաշունչուն թերթիպ
իւզըն ճէշնէ կիրակի կիւնիւնէ մախսուս միւնասիպ
պիր շէյ սայարլար . լաքին օնտան հէր կիւն տաթի
պիրէր գըթա՝ տէ օգունմալը տըր : Պունուն իւ-
զէրինէ թափսիլէն սէօյլէմէյէ հաճէթ տէյիլ . ղերա
պունտա իհզար օլան էն պէօյիւք կիւճիւք չօղու-
նուն պունու էթմէյէ մէրամ՝ էթմէմէսինտէն տիր :
Ճանը կէօնիւլտէն քէնտիլէրինէ ֆարզ օլանը էյ-
րէնմէյէ իսթէյէնլէր՝ վէ կիրիֆտար օլտուգլարը

իղվալէրի եկնիպ՝ քէնտի կիւնաշլարընը վէ թագսիւ-
րաթլարընը կէօրմէյէ մէլամ էտէնլէր՝ Լստուածա-
շունչուն ճշմարտութիւնլարընը քէնտի հագգլարընա
ույտուրա պիլիլլէր :

Վեաշքի՝ քիթապըմը օգույանլարըն հէփսինի
սատագաթ վէ միւտափիմէթիլէ տէտիքլէրիմի էթ-
մէյէ իսքեաթ էտէ պիլսէմ : Լստուածաշունչու
քէնտի գալպինիլ իչիւն օգումաղա՝ կիւնտէ պիր գաչ
սա՛աթ սարֆ էտին . վէ օնու պու եէվմիյէ օգու-
մանըլ իլէ մալիւմաթընըլ արթըրմաղա տէյիլ՝
իլա սիզին կիրքլէրինիզի վէ թափուռնուզու Լլա-
հըն քէլամընըն թաթլը հիւքմիւնէ միւթի՝ էյլէմէ-
յէ ճէհտ էտին : Պուռնուն իչիւն շու գատար տուն՝
եախուտ երես եախուտ գլուխ օգումաղա պօրճլու
օլմագ լաղըմ՝ տէյիլ տիր . մուգթագի օլանը պու
տուր քի՝ օգուտուղուն աղ տախի օլսա , օլ գատա-
րընտան մէնֆա՛աթ պուլասըն . մէ՛սէլա՝ սապա-
հըլա պիր գաչ տղն օգուրսան , օլ կիւն ախշամա-
տագ՝ օ սէնին ըուհինէ ը՛շըգ վէ շազըդ վէ թէսէլ-
ի վէ նաֆագա օլսուն : Լաքին ֆէնասը պու քի՝
Լստուածաշունչ՝ հէր վագըթ պու ֆիքը իլէ օ-
գունմաղ : Սէսէլա պիր չօճուղա՝ հէր կիւն
Լստուածաշունչտան պիր գըթա՝ օգումագ ֆարզ
տըր տէյի սէջլէր իսէն , Լստուածաշունչու էլի-
նէ ալըպ՝ օճագ պաշընտա օթուրուր վէ ա՛ճէլէ-
թէն վէ իհմալ իլէ պիր փարչա շէյ օգուր կէ-
չէր : Պա՛գէն կէօզիւնիւ գալտըրըպ էթրաֆըն-
տա օլանլարը՝ տա սէյր էտէր . գարտաշլարը-
նըն գըզ գարտաշլարընըն էթտիքլէրինէ պագար ,
վէ սէօզլէրինէ՝ գարըշըր . անտէն սօնկրա կի-
նէ տէօնէր պրագտըղը եէրտէն պաշլար : Պիր գաչ
տագիգէտէն սօնկրա գալգըպ քիթապը գափար ,
վէ “ Ը իմտիլիք տէրսիմի օգուտում ” տէյերէք
օնու եէրինէ գօյուպ՝ օ՛լ կիւնիւն օգումասը պէօյ-
լէճէ պիթէր :

Լնճագ հէր եէրտէ պէօյլէ տէյիլ տիր : Ը ու

յիւնտէ, եախուտ իչլէրինտէ քէնտինտէն պէջիւք
 օլանա մախսուռնէն պիր իքրամ օլունտուղունու կէօր-
 տիւքտէ հառէտ էթտիյի վազըթլար հաթըրնա կէ-
 լիպ' Ալլահա ըէճա էտէր քի, օնու քէնտինէ ա'ֆվ
 էյլէսին, վէ գալպինէ մահճուպլուգ վէ եանընտա-
 քիլէրինի սէվմէյէ մուհապպէթ իհսան էյլէսին :
 Անտէն " ճ'էհապէ լէննուլ օլման . բուհառ հէրա-
 ընլէն օլուն . (Խապպա խըպլէ'լէ Էպին " տէյու օգու-
 յունճա, պունտա' տախի իլիշիպ' քէնտի հէր վազ-
 թընը ուսթասընըն մէնֆա'աթընա գուլլանմըշ' վէ
 հէր վազըթ համարաթլըգ էթմի'ն մի տէյու գալ-
 պինի թէֆթիշ էտէր, վէ բուհառ հէրարէթլու օլ-
 մուշ մու' ամմէնին բահաթը իչիւն եօրուլարագ Ալ-
 լահըն խըզմէթինէ քէնտինի գօմուշ մու տէյու քէն-
 տի եիւրէյինէ սօրար . վէ պու դարղ իլէ Ալլահըն
 ա'րգընա' քէնտինէ ֆարղ օլան շէյլէրի իճրա էթ-
 մի'նմի, հէր ա'մէլինտէ Ալլահա խըզմէթ վալմը տէ-
 յու քէնտի տէրունինէ տանըշըր ըքան, վազըթ կէ-
 չէր, վէ քիթապը գափատըպ' օլ կիւնիւն իղվասըն-
 տան հըֆղ ու սէգը օլմագ իչիւն Ալլահա տու'ա է-
 տէր : Ալլահ օնու օրմնել էտիպ հէր քէտէրտէն
 հըֆղ էտէճէյինէ շիւպհէ եօ'գ տուր : Ալ ադա"
 հէֆ'ի ի'ի Կուան շէյ օգուտու . լաքին օնլարը գալ-
 պինտէ հըֆղ էթտի . վէ օնլար օնտա պազը գալըպ'
 օնա ինսանլարա մուհապպէթ վէ Ալլահա սատա-
 գաթ պօ'րճ օլտուղունու տայմա ֆիքրինէ տիւշիւ-
 րիւրլէր : Պու վէճհիլէ Աստուածաշունչ օնուն
 գատէմինէ ֆէնէր' վէ իղինէ ը'շըգ օլուր : Ալ իմ-
 տի սօրարըմ . շու իքի չօճուղուն հա'նկըսը Աս-
 տուածաշունչու էյի օգումուշ օլտու :

Կիթապըմը օգույան կէնճ զանն էթմէսին քի'
 կիւնտէ եալընըղ ի'ի Կուան շէյ օգումագ քիֆայէթ է-
 տէր' տէմէք իսթէրիմ : Պունու տէմէմտէն մէրա-
 մըմ սալթ շո'ւ տուր քի' Աստուածաշունչու օգու-
 մատա քիշինին Ֆէրի վէ Լաբլը' շօ օգումալնԿուան
 իլէրի տիր . վէ պիր գաչ տուն շէյ լապըմը կիպի

օգունութեամբ, ա՛նկէթէն վէ տիգգաթարգըղըլա
 թէքմիլ պիր գլուխ օգումատան չօգ ֆախտէլի տիր :
 Հէր կիւն օգունաճագ միգտարընա էօլէիւ վերիւ-
 մէզ . մութլագա վագթըն վէ հիսապսըզ հալէրին
 վուգու'աթընա նաղարէն՝ պիր գարար օլամատըղը
 իչիւն՝ հէր քէս քէնտի հագգընա մինասիպ օլանը
 քէնտիսի՛ գարար վէրմէլիտիր :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ

Շաբաթ Կէնի :

Շաբաթ Կէնի-նի-Ֆիբրինէ
Կո-ն, չի օնո-տ' զէզէյե-
սին : Եւէյ . Ի . 8 :

Պու պապտա եալընըզ Բապպինին կիւնիւնիւ ա' զիզ սագլամագ իչիւն քրիստոնեայլարը մէճպուր էտէն սէպէպլէրի թա'րիֆ էտէճէք իմ :

Լաւաճ տիւնեայր եարաթմագ իշինի պիթիրտիք տէն սօնկրա՝ “Եէտինճի կիւնիւնտէ րաճաթլանըպ' օլ կիւնիւ ա' զիզլէտի” տէյի սէօյլէնմիշ տիր . եա' նի' օլ կիւնիւ օ պիրլէրինտէն պլըրըպ' քէնտի խըզ մէթինէ թային էյլէտի : Պու քէյֆիէթ կէօսթէրիր քի , Լաւաճ իսթէտիքի' օլ կիւն պիւթիւն ինսան մապէյնինտէ ճէմի' վագըթտա ա' զիզ դութուլուն : Պիր փատիշաշլըղն իլք թէմէլի գօնուլմասընտա թէպէրիւքի զըմնընտա տայիմա ճըֆզ օլունմագ շարգի իլէ իճատ օլունմուշ պիր պին օլ փատիշաշլըգ տուրտուգճա՝ վէ օլ ա'յինի գալորըմագ իչիւն մախտուս պիր էմր չըգմատըգճա՝ օնուլն ալէսսէվիէ թուլթուլմասը ֆարգընտան տրը : Տիւնեանըն եա' րատըլտըղը վագըթտան իճտաս օլան շարաթ կիւնիւն ազիզ թուլթուլմասը՝ տախի' պուլնուլն կիպի տիր :

Եարատըճը՝ իքի պին պէշ իւզ սէնէ գատար սօնկրա՝ քէնտի ճէմա՝աթը օլան Պէնի Խարայէլէ պիր օրէնք քիթապը վէրտի : Ալ է օնտաքի գանուլն լարըն պիր թագըմը Կո-ն “ Կիւնէ ” վէ պիր թա-

գրմը երբեան ու երբեք տայիր իտիւր : Այլվէթի սընըֆը եալընըզ Եէհուտի միլէթինի պօրձլու էտէր իտի . իքինձի սընըֆըն նուֆուսու՝ տայիմ՝ վէ պիւթիւն տիւնեայէ իշլէմէք իշիւն վէրիլտի :

Լ'աբէլ ու ալինէ տայիր օլան թէնպիհլէր՝ Սովսէսէ սատէճէ սէջլէնտի, վէ օ՝ օնլարը պիր մէճմա՛իյէ եափմըլ տրը . քի օնլարը՝ Վ' Լտացուց վէ Երկրորդ օրինաց քիթապլարընտա պուլուրսուն : Վուրպանլարա միւթա՛լիք օլան հէփ թէնպիհլէր պուսընըֆտան իտի : Լ'անձագ երբեան ու երբեք տայիր թէնպիհլէր՝ զայէթ հիյպէթլի պիր դարզ իլէ Սինա տաղընըն տէփէսինտէ վէրիլտիլէր : Ա' է օնլար՝ օն թէնպիհլէր տիր : Լ'լահ օնլարը՝ քէնտի քէնտի փարմագլարըլըլա թաշ իւզէրինէ եաղալ, քի օնլար՝ տիգգաթըլա սագլանըլտը :

Պու օն թէնպիհլէրին պիրի տախի՝ Հ'աբաթ կիւնիւն թուլթուլմասը խուսուսու օլուպ՝ օլ վադըթտան պու կիւնէտէք Լ'լահըն էմրինի վէ իրատէթինի թէքմիլէն հըֆզ էթմէք իսթէյէնլէրին փէք չօղու՝ շաբաթ կիւնիւնիւ ա՛ղիզ պագլամատան կերի տուրմուշ տէյիլ տիրէր :

Հ'աբաթ կիւնիւնիւ աղիզ թուլթմագ իսթէյէնլէր իշիւն՝ Լ'լահըն պու խուսուստա մէրամընը իշար էթմէյէ միւքեաֆի պիր իսպաթ պու տուր քի՝ թէնպիհ վէրիլտիյի անտէն Վ'րիստոսուն տիւնեայէ կէլտիյի վագըթատաք՝ տայիմա հէր հաֆթանըն եէտինձի կիւնիւ, եա՛նի շաբաթ կիւնիւ ա՛ղիզ թուլթուլմագտա իտի : Վուրթարըճըմըզ հաֆթանըն իլք կիւնիւ սապահըլա յարուլթիւն ալըպ՝ իլք քրիստոնեայլար եէտինձի կիւնիւն եէրինէ պու կիւնիւ աղիզ թուլթուլար : Պու թէպտիլթա տայիր մախսուսէն պիր թէնպիհ վէրիլմիշ օլտուղունու պիլմէյօրուզ . անձագ պուսուն իշիւն պիր մա՛րազա օլտուղունու տա պիլմէյիլ : Հէփ քրիստոնեայլար պիր վագըթտա պուսա միւթի՝ օլտուլար . էսքի մինվալ իւզըէ՝ հաֆթանըն եէտի

կիւնիւն պիրինի ազիզ թուծմագ ա'տէթ էթտիլէր .
լաքին կիւնիւ թէպտիլ էթտիլէր , վէ զանն էտէ-
րիզ քի' պու սէպէպտիլ օլմատը . անճագ պու թէպ-
տիլթըն ալէսսէլէյէ օլմասը' պունա եէթիշիր պիր
իսպաթ օլտուղու իշիւն' պունուն հագգընա զայրի
պիր շէյ սէօյլէմէյէ պիզէ հաճէթ գալմազ :

Ե իմտի պագալըմ' քի' շաբաթ կիւնիւնիւ ա'զիզ
թուծմագ նանըլ օլա պիլիր : Պու կիւնիւն մէրա-
մը' պիզիմ տիւնեալի մէշղուլիյէթիմիզտէն պիզի
ֆարիղ կէթիրիպ բարեպաշտութիւն թա'լիմի էթ-
մէք թարիքինի գօլայլաթմագ տըր : Եջլէ իսէ' շու
իքի կանոնու թուծմագ լազըմ կէլիր : Թ . Ե'ալէթա
հէր իէօնէ իշէ Ե'հէր' էյլէմէ' իէրէ' : Բ . Ե'ալէթա
նի- բուհանի մէնֆա'ալէսսա մա'ալթըգ Ե'ալէ ըլա գու-
լա'մագ իէրէ' : Ելք խուսուսուն կէրէք անկլաշըլմա-
սը վէ կէրէք իճրասը գօլայ օլուպ' պիզ շիմտի իքին-
ճիսինին թէֆթիշինէ կիրէլիմ :

Պիր չօճուգ ֆիքրինճէ' էլինտէն կէլտիյի գատար
ալ վագըթտա Ե'ստուածաշունչու ուճտան ուճա օ-
գումաղա գարար վէրիպ' տիւշիւնիւր քի , կիրակի
կիւնլէրինի' պու խայրըլ օգումաղա պիւթիւն
գուվլէթիյիլէ եէլթէնմէքտէն էյի իշէ գուլանա-
մազ : Ե'աբաթ ախշամընտան Ե'ստուածաշուն-
չունու պէրապէր եաթագ օտասընա կէօթիւրիւպ'
իրթէսի կիւնիւ սապաճ օլտուղու կիպի օգումաղա
պաշլամասը գօլայ օլսուն տէյի' օնու եաստըղընըն
ալթընտա սագլար : Ե'մտի ույանտըղը կիպի օգու-
մաղա պաշլայըպ գաճվալթը վագթընտա գաշ գլուխ
շէյ օգուտուղունու հիսապ էտէր , վէ ֆիլան գլու-
խուն նիհայէթիւնէտէք գաշ սա'աթատաք էտէճէ-
յինի թաճմին էտէր : Ե'շէ պիր ան էվվէլ պաշլա-
մագ իշիւն' սապաճ ժամընըն պիթմէսինէ կիւճպէլա
պէքլէր , վէ ախշամ օլտուղունտա' հիսապ էտէր քի ,
օգույուպ կէշտիյի գլուխլարըն սայըսը փէք չօգ օլ-
մուշ , վէ հայըլ իլէրիլէմիշ օլտուղունա մէսրուր օ-
լարաք կիտէր եաթար : Ե'աքին է'յվաճ , եազը'գ

օնուն զահմէթինէ քի՛ Բարեպաշտութեան Լարբերիսի
 աստ իւրի ինքնիւն արիւր : Եւստուածաշունչու պէջ-
 լէճէ օգուտագ՝ բարեպաշտութիւնտա իւրի կիթ-
 մէք տէյիլ տիր : Պու վէճճիլէ օլ օգուտան չօ-
 ճուգ՝ ասլա գալպինին թէֆթիշինի է՛ թմէտէն՝ կին
 կէչէր , վէ ճի՛չ պիր խայրը նիյէթ գուրմուշ պու-
 լունմաղ . փէտերինէ վէ վալիտէսինէ էվվէքինտէն
 զիյատէ միւթի՛ վէ գարտաշարըյըլա մուհապպէթ-
 լի , վէ մահճուպ վէ սալի՛ճ օլմամըլ : Խայրը .
 պունլարըն ճիչ պիրիսի եօգ տուր . էթտիյինին
 ճէփիսի պու քի՛ Երբի գըլ-ի Եւստուածաշունչ օգու-
 տա : Եւստուածաշունչ օգուտան կիզլի կիւնահլարընք մէյտանա
 չըգարմամըլ , քէնտի պօրճու օլան շէյլէր հագգընա
 գէրրէ գատար անկլայըլ թահսիլ էթմէմիշ , Եւս-
 տա եագլաշըպ՝ օնուն եանընտա պուլունան րահաթ
 ու սա՛ատէթին լէզզէթինի ալմամըլ տըր . պու շէյ-
 լերին ճիչ պիրիսի իշիւն վագըթ պուլմայըպ՝ սա
 պահտան ախշամատաք կիւնիւնիւ պիր ուճտան պիր
 ուճա եիրմի գլուխ Եւստուածաշունչ օգուտանըլա կէ-
 չիրտի : Պու չօճուղա անկլաթմանգ լազըմ քի , պէյլէ
 էթմէսինին սահի՛ճ սէպէպի պաշգա պիր շէյ տէյիլ ,
 իլլա պիր տիւզիյէ օլ գատար շէյ օգուտուղունու
 տիւշիւնիւպ՝ վէ պէքի ախերինէ տէ նագլ էտիպ՝
 մաղըուրլանմագ տըր : Էէմ՝ տաիսի օնա՛ Եւստան
 ա՛պիզ կիւնիւնիւ պու թարզա կէչիրմէք տէ ֆէնա
 շէյ օլտուղունու տույուրմագ կէրէք տիր : ()նուն
 Եւստուածաշունչ օգուտասը հագգընա սէօղլմ
 եօ՛գ , անճագ օգուտուղու զէմանտէ՛ պաշգա ֆիրքի
 վէ պաշգա նիյէթի՛ օլմալը իտի :

Շօգ կէնճքիմնէլէր՝ էյլէ զանն էտէրլէր քի , ա՛-
 տէթա իշինէ րիւլա՛մ Եւստապիւն պայրի՛ եախուտ օյուտ
 ճըլըլ-լ օլմագրան Եւստա՛ կիրակիյի պօղան շէյ եօգ
 տուր : Եւստագ՝ էյէր տէօրտիւնճիւ թէնպի՛ճին
 մէֆհում ու մէզմունունա վուգուֆ օլուրսագ ,
 մուլթլագա պիլէճէյիզ քի՛ Երբի ինքնիւն արիւր
 Բարեպաշտութեան Լարբերիսի Եւստապիւն

Լա' լէ' լէ' րէ ԽԵՂԻՐԷ ԲԱՃԱԳ ԼԷՆ ԿԷՐ . ՎԷ ԿՈԼ ՄԷՐԱՄ
ԻՏՄԱԼ ՕԼՈՆՏՈՒԴՈՒ ՀԱԼՏԷ՝ ԿԻՆԻԼ ՀԷՐ ՆԱՍՐԼ ԿԷ-
ՀԻՐՄԻՉ ՕԴՈՐԱՍԱՆ , ԼՂԼԱՏՆ ՐԷՅԻՆԻ ԹԱՆՐՄԱՄԻՐՉ Օ-
ԼՈՒՐԱՍՈՒՆ :

Պիր պօրճուն սիւրէթան վէ րէսմէն էտասը՝ Ի-
թա'աթ սայրլմազ : Պիր չօճուգ՝ կիրակի տէրսին-
տէ օգույաճաղընը մէջք էթմէք իշիւն քիթապը ա-
լըպ փէնճիրէտէ օթուրտուղունտա՝ մէրամը քէնտի
պօրճունու էտա էթմէք տէյիլ տիր , իլլա արգա-
տաշարընտան իւսթիւն չըգմագ՝ վէ քիւլիէն լա-
յրգարը եէրտէ վա'տ օլունմուշ պախշիշի դաիմագ
տըր : Պապասընըն էլինին էօնիւնտէն ագան ըր-
մաղը փէնճիրէտէն սէյր էտէր իքէն , քէնտի յոուն
արգատաշարընը պիր գայրդա տօլմուշ՝ գըյըտան
ալըլպ ագընթը եօգարը կիթմէլէրինի կէօրտիւքտէ ,
“ Հայ ճաշիլէր ” տէր՝ ԼՂԼԱՏՆ ԿԻՆԻՆԻԼ աղիղ
թութմագ ԿԷՅԻՐ՝ Բ օլուր ” : ԼՂՎԷՄ . օնլար ԼԷՐԱՆԷ
ԼԷՆԻՆԻՐ ԿՕԿԱՅՕՐԼԱՐ . Լաքին քէնտիսի՝ տէ պօզա-
յօր : ԼՂԼԱՏ ԷԼԷՐԷՅԷ՝ պագար , վէ իսթէր քի՝ ՀԷՐ-
քէս պու ա'գիղ կիւնիւ՝ քէնտի կիւնաճլարընը թե-
ճէսսիւս վէ իգրար վէթէրք էթմէյէ՝ վէ քէնտինի
թէմիղլէյիպ ԼՂԼԱՏԱ ԻՏԱԼԷ Էթմէյէ գուլլանսըն :
Լաքին պունու՝ նէ՝ գայրգտա քի չըրագլար՝ նէտէ
փէնճիրէտէքի չօճուգ՝ ճիչ պիրի էթմէյօրլար :
Վայրգտաքիլէր՝ սու իւզէրինտէ կէչմէք զէվքինէ
մէշղուլ տուրլար . օ պիրիսի՝ քէնտի տէրսինտէ պաշ-
տէրէճէյի գաղանմագ թամա՝ընտա տըր . իքիսինտէ՝
տաիսի կիւն ֆէնա՝ գուլլանըլըյօր : ԼՂՅԷՐ պիր
քիմնէ՝ քէնտի էվլատլարընը տինճէ ալըլմասընա մախ-
սուս պաշգա պիր եօլ պուլուր տա՝ պու իշարէթ
էթտիյիմիղ եօլու էվլատլարընա խօշ կէօսթէրէ-
մէգսէ , ԼՂԼԱՏՆ իրատէթինէ մուաֆըգ ա'մէլ վէ
հարաքէթ էթմիշ օլմաղ : ԼՂՅԷՐ կիրակիյի ա'գիղ
թութմանըն լէզգէթինի էվլատընա ալտըրամատըն
իսէ , վէ եալընըզ սէնին է'օրֆի հիւքմիւնտէն խէվֆ
էտէրէք իթա'աթ էտէրլէր իսէ , սէն օնլարա կիրա-

կի թուլթառաւմազ սըն , վէ սէնին չօճուգլարըն տինճէսի տաճա թէքմիլ աչըլմըշ տէյիլ տիր :

Պանա պիրիսի տէյէ պիլեր քի , “ Եվլատարըմ տին թալիմլէրինին լէզզէթինի ալտըրմագ նասըլ օլա պիլեր ” : Եվ ճէվապ՝ էյէր արարըսան , պու նուն իչիւն եիւլ գատար եօլ պուլա պիլերսին : Բէտէրի՝ եալընըզ պունտա տըր քի , սէն պօրճու նու թէքմիլ տույմայօրսուն : Կիրակինին շէրէֆինի ըէսմէն մէվճուտ թուլթառաւմա խօշնուտ սուն , եախուտ խօշնուտ օլմագ տէրէճէսինէ եագըն սըն , լաքին չօճուգլարըն տիշարը թալուրլարընտան զիյա տէ՝ սէնին նուֆուսուն օնլարըն գալպինէ թէսիր էթմէք լազըմ օլտուղունու ունուլթմուշ սուն : Պու էճիլտէն՝ քէնտի չիւքմիւնիւ էվլատարընըն եիւրէյինին իւզէրինէ իշլէտէրէք՝ թէնպիճինին թէսիր էթմէսի իչիւն էն է ի սայտըղըն եօլու գուլանմալա մուգայէտ օլմալը սըն : Ա է էյէր ճան ու տիլտէն պունա էրմէյէ իսթէրսէն , պու թարզ ըլա տալընտըղընտա մուլթազա մերամընա եէթիշիրսին :

Պիր կիրակի կիւնիւ էօյլէտէն սօնկրա՝ վալիտէնին պիրի քէնտի չօճուգլարընըն չէիսինի օտասընա ճէմ՝ էտիպ՝ օթուրթառաւմա սօնկրա՝ մուհապպէթ վէ թալթըլըղլա օնլարա տէր . “ () զուլարըմ՝ կիրակի կիւնիւ նէ՞ օլտուղունու էյի՝ պիլերսինիլ . Ելլաճ իսթէր քի , պիլ պու կիւն՝ բարեպաշտու թիւնտա իլէրիլէմէք իլէ ֆաիտէ՝ կէօրէլիմ , վէ զանն էտէրիմ քի , չէիիմիլ տէ օնտա իլէրիլէմէյէ միւհթաճըլ : Պունուն իչիւն՝ ճէմի՝ կիւնաշլարըմըլ թանըյըպ՝ իսլաճի նէֆա օլմալա զայրէթ էթմէլիլ : Պունու շիմտի տէնէմէյէ իսթէրմիսինիլ ” :

“ Եվէտ վալիտէ ” :

“ Պէնիմ ” էտէ պիլէճէյիմիլ իշ ճագընա տիւշիւնտիւյիւմ՝ պու տուր . սիզէ նանըլ կէլիր . պիր իքի տագիգէ աօլա սէօլ սէօյլէմէյէլիմ . պու հաֆթա իշլէտիյիմիլ թագսիրաթլարըն ճէմի՝ սինի խաթըր-

մըզա կէթիրմէյէ զայրէ՛թ էտէլիմ : Պոռնու սի՛ղ տէ տէնէյինիզ , պէ՛ն տէ տէնէրիմ . վէ պիր իքի տագիգէտէն սօնկրա՝ հէր պիրինիզէ սյորը պյորը սիւալ էտէյիմ . պէօյլէ էթմէյէ իսթէլմիսինիզ ” :

Ի՛վլատլարընը լազըմը կիպի էյլէք վէ մոռհապ-պէթ թափուոյուլա թու թմաղա պիլէն վալիտէն . ն պու միսիլի թէքլիֆինէ՝ էվլատլարը չափուգ վէ գօլայ գայըլ օլուրլար : Պիր տագիգէտէն սօնկրա քիւ-շիւք գըզընա տէօնիւպ տէր .

“ Սարիամ , հիչ պիր շէյ պուլտո՞ւն մու ” :

“ Ի՛վէտ վալիտէմ . պա՛զէն է՛ոպհաննէս իլէ իքի-միղ գապղա էտէրիզ ” :

“ Կէչէն հաֆթա իչինտէ տէ պուռնուն վուգու՝ օլմասը ֆիքրինէ կէլի՛յօր մու ” :

Սարիամ՝ փէփէլէր , վէ է՛ոպհաննէս էօնիւնէ պսգար :

“ Ի՛վլատըմ , իսթէտիյին կիպի էյլէ՝ . քիշի թագսիրաթլարընը տիւշիւնիւպ թագրիր էթմէք՝ փէք խօշ կէօրիւնիւր շէյ տէյիլտիր . էլպէթ սէ՛ն տէ էթտիյին գապահաթը նագլ էթմէսինի հազզ էթմէզսին : Ի՛նճագ էտէպիլէ վէ գօրգուսուզլու-ղուլա գապահաթընը իքրար էտէրսէն , զանն էտէ-րիմ քի էօնիւմիւզտէքի հաֆթա եինն օլ գապահա-թա չափուգ տիւշմէզ սին ” :

() Լ վագըթ Սարիամ՝ գարընտաշը իլէ էթտիք-լէրի չօճուգճա պիր գաչ մա՛րաղալարընը գօլայճա վէ փէփէլէ՛մէտէն վէ սէրպէսթ վէ աչըգ նագլ էթ-տի . զիրա նագլ էյլէ՛ տէյի՝ ճէպը էտէն օլմայըպ՝ քէնտի իրատէթի իլէ իգրար էթտի . վէ պիր տալիսի օ կիւնահա տիւշմէք թէշլիքէսինի չօգ էքսիլտէճէք պիր արզու կէօսթէրտի : Իմտի օ՝ հէփսինի պիր գաչ լագըրտըյորլա նագլ էտիպ պիթիրտիքտէն սօնկրա՝ վալիտէսի օ պիր չօճուգլարա տէօնիւպ տէտի :

“ Ի՛յ էվլատլարըմ . Սարիամըն նագլ էթտի-յինի հէփսինիզ տէ իշիթտինիզ . էթտիյի թա՛րիֆ-լէրտէ՝ գապահաթը է՛ոպհաննէսին իւզէրինէ պրագ-մաղա պիր արզու կէօրիւնտիւ՛միւ ” :

Օ՝անն օլունուր քի՛ էվէթ տէյէճէքլէր : Օ՛իրա պու միսիլլի մատտէլէրի չօճուգ գըսմը պիղարազ նագլ էթմէզ . վէ օ պիրլէրինտէ տէ՛ պունու իսպաթ էթմէյէ պիր հապվէս օլուր :

Ա՛լ ալիտէլէրի տէր . “Ա՛լէն պիլմէմ . անճագ Նոլ-հաննէստէ՛ տէ գապահաթ պուլույօրում : Ա՛լ րիամ քէնտի նագլինի փէք էյի էթտի . հաթըմըզ կէթիրէլիմ քի , պու կիւն թագսիրաթլարըմըզ մէյտանա չըգարըզ իսլահի նէֆս օլմազա զայրէթ էտէճէք իտիք . պունուն իշիւն հէր պիրլինի քէնտի իշլէրիյի գապահաթլարընը պուլուզ էլէնիւն իշլէրի գապար զայրէթ էլէնի” :

Ա՛լ տէհու վալիտէ տէօնիւպ՝ գարտաշ վէ գըզ-գարտաշլար պիրպիրինէ րայէթ վէ հիւրմէթ էթմէք ճաիզ օլտուղունա տայիր՝ վէ իշլէրինտէ իմթիւլաճ օլմանըն լաղըմ՝ օլտուղունա միւթա՛ալիգ՝ Ա՛լ տուածաշունչտա պիր գաշ տունլար պուլուպ՝ օնլարա օգուտու : Ա՛լ է պունու չօճուգլարա թա՛ղիր էթմէք՝ եախուտ պիր ա՛պուս չէհրէ իլէ՛ պագըն նաշըլ Ֆէնասընըզ տէյի ութանտըմագ իշլէն էթմէտի . իլա օլ քէլամլարը օնլարա Ալլահըն իրա տէթի՛ վէ քէնտիլէրինին օնուն թէնպիլլէրինի իճրա էթմէյէ պօրճլու օլտուգլարընը՝ վէ իթա՛աթ էթմէլէրինտէ տույաճագլարը զէվլի թաթըղըլա կէօս թէրմէք իշիւն օգուտու :

Ա՛լու պիր մինասիպէթլի թարզըլա օլուպ՝ վալիտէլէրի էվլատլարընըն Ֆիքրինէ վէ մէյլինէ մուգայէտ օլտուղու թագսիրտէ , վէ քէնտի նուֆուսու նու օնլարըն իւղէրինէ իշլէթմէք մէրամ էթտիյի հալտէ՛ իքի իւչ տէֆա՛ թէճրիւպէտէն սօնկրա՛ մա՛րապա էթմէյի օնլարըն կէօղիւնէ քէօթիւ պիր շէյ կէօսթէրիպ՝ սնտան սօնկրա ճէմի՛ նիզա՛տան սագըն մաղա եիւրէքլէրինէ արղուսու կէթիրէ պիլէճէյինէ ումուտ էթմէյէ հագգը օլուր : Ա՛լ վատլարընըն հէր պիրիսինին տէ պու ուսուլ իլէ գապահաթընըն իգրարինի ալըպ՝ հէր թագսիրաթ մէյտանէ չըգարըզ-

տա՝ օլ թագսիրաթլարըն թապի՛աթընը վէ իճա-
պընը չօճուպլարա թանըթտըգտան սօնկրա՝ օնլարա
օլ խուսուսա միւթա՛յիգ Վլաճըն էմրինի տախի
կէօսթէրտի : Ս՝ ուսաճիպէթին էնճամընտա՝ ճէմի՛
իգրար էթտիքլէրի կիւնաճլարըն ()իսուս Վրիստու-
սուն վասիդասի իլէ ա՛ֆվընը՝ վէ օլ հաֆթա միւտ-
տէթինտէ օլա պիլէճէք կիւնաճ իղվալարընտան չօ-
ճուգլարըն ճըֆղ օլմասընը՝ Վլաճտան մաթլուպ
էտէրէք մուսաճիպէթի պիթիրտիլէր : Պու թարղ
թա՛լիմ՝ իգթիղա էտէն ֆիրասէթ վէ սատագաթը-
լա օլունճա՝ ա՛ղիմ խայրա սէպէպ օլա պիլիը : Զօ-
ճուգլար քէնտիլէրինի կիւնաճ եիւքիւնտէն ղայէթ
խաֆիֆլէնմիշ պուլուրլար . վէ պու մուսաճիպէթ
հէր նէ գատար աղըր վէ քեամիլանէ իսէտէ՝ զիքրի
քէնտիլէրինէ թաթլը կէլիը . վէ հիչ պիր քիմնէ քէն-
տիլէրինէ սէօյլէ՛մէտէն՝ քիշի գապաճաթընտան նա-
տիմ օլուպ՝ քէնտիլնէ տիւշէն իշլէրի վէ ֆարղլարը
իճրա էթմէսի նէ՛ գատար րաճաթէ պա՛իս օլտու-
ղունու թանըրլար : Վիթապըմը օգույանլար՝ նագ-
լիմի տիւզմէ պիր շէյ զանն էթմէսինլէր . խայլը . «ու-
հէկ պիր մէնգըպէ տիր :

Ենճագ պէն պունու՝ էտիլիր պիր շէյ զըմնընտա
էմնալ տէյի վէրտիմ . լաքին էյէր հէր կիրակի
կիւնիւ պէօյլէ՛ էտէրսէն , չօճուգլարը ղայէթ օսան-
տըրըր վէ եօրարսըն : Ս՝ էրամըմ շունու անկլաթ-
մագ ըտը քի , էտէճէյին շէյ ֆաիտէ էթմէք իշիւն
էիւրէյէ թէսիր էթմէլի . եօխսա՝ կիրակի իճատընըն
մէֆհուսունա էրմիշ օլմայըղ : ()գույանլարըմ
պու տէտիյիմի կէօզլէրինին էօնիւնտէն ղայպ էթ-
մէսինլէր : Հէր պիր իշիմիզտէ էյէր բարեպաշ-
տութիւն թարիգինտէ իլէրիլէմէտէ՝ վէ քէնտի գա-
պաճաթլարըմըղ պուլմաղա վէ սօղըուլթմաղա ճէհ-
տինտէ՝ վէ Վլաճըն իրատէթինի թանըյըպ քէնտի
տալըանըղըմըղ վէ հարէքէթլէրիմիզի օնա՝ ույտուր-
մաղա ղայրէթինտէ օլմաղիսէք , կիրակիյի ա՛ղիզ
թուլթմուշ օլմայըղ : Իմտի պու տէտիքլէրիմին

մազմոննու՝ եալննրդ իշպու սուալտէն ի՛պարէթ տիր . հաճլեալապէս յիւն՝ ճանի կէօնիւլէն Լեւոնի ընդօրինարա՝ վէ ի՛ւնիսէ Լաւրազա պոլաղա զայրէ- լինարէ սարժ Էլեւէյէ իսթէրմի սին :

Իշէր սէնին տէ ճաննու տիլտէն արզու Էթտիյին պու իսէ , սագըն քեօր քեօրունա սըրասըզ վէ Տիւ պիր թէրթիպ գուրմայարագ՝ վէ օգուտուղունու՝ Ֆիքրիմ այնէ տայիր մատտէլէրէ մէշղուլ օլունճա՝ Տէր շէյ էյի օլուր տէյի՝ պաղըլ իթիգատը իլէ օ գումագ ատէթինտէ օլարագ իլէրի կիթմէյէսին : Ինսան Ֆիքրինին թապի՛աթընըն վէ հալինին իւզէ- ղինէ էյիճէ միւլահազէ էյլէմէք՝ վէ Եարատըճըմը զըն օնլարա գօյտուղու գանունլար միւճիւպինճէ՝ սէնին տէրունինէ թէսիր էտէճէքլէրինի ֆարգ էթ- մէյէ ճէհտ էյլէմէք ֆարզտոր :

1 . Եւրալէ Կայիլ Լա՛ւլէլէր՝ յիւր պիւլլէն օլու- յալ : Պու մատտէնին իւզէրինէ տիւշիւնիւպ պու նու նէ՞ թարզ թաֆսիլ ու թա՛րիֆ էտէճէյիթի միւլահազա էտէր իքէն՝ աիւրլէրի թէրպիյէ էթ- մէտէ պէնտէն զիյատէ թէրճիւպէսի օլան պիր կար- Կաւորուլա կէօրիւշմէք վագա՝ օլմաղըլա , օնա՝ մէշղուլ օլտուղում մատտէ իւզէրինէ քէնտի տիւ- շիւնտիւլէրինի եազըպ պանա իհսան էթմէյէ նի- յազ էթտիյիմէ մէպնի՛ պիր գաչ կիւնտէն սօնկրա շու քէլամլարը եազըպ՝ պանա կէօնտէրտի :

“Չօգ քրիստոնեայլար կիրակի կիւնիւնիւ պիր մինասիպ հալ իւզըէ կէշիրմէյէ էլզէմ օլտուղունու պիլմէյիլէ՝ պու պապտէ ճահտ ու զայրէթտէ գու- սուրլարը եօ՛ղ իքէն , պու ա՛ղիզ կիւնիւն սա՛աթ- լարը օնլարա ա՛ղսպ վէրէրէք կէշէր : Լ՛մա պու ա՛ղիզ կիւն քրիստոնեայլարա՝ եալննրդ պիր ֆաիտէ- լի կիւն տէյիլ՝ իլա հաֆթանըն օ պիր՝ կիւնլէրին- տէն զիատէ ըահաթ կիւնիւ օլմագ կէրէք տիր : Պիր կէնճ քրիստոնեայ կէօրտիւմ քի , կիրակի կիւնիւ ախշամատաք տու՛ա էթմէտէ կէշիրմէյէ նիյէթ էթ- միշ իքէն՝ չափուճագ եօրուլուպ օսանտը : Լաքին

պուլ պէջլէ իբէն տախի՝ աղ վագրթ արա պէրէրէք տուա՝սընտա տէվամ էյլէտի . վէ կէճէ էօյլէ պիր եօրղունլուգ վէ տէրունինտէ պօշլուգ տոյտու քի՝ եանղլմաղղլա օնու պիր րուհանի զա՛իֆլիք զանն էթտի : Լ՛տէթտէն խարիճ՝ զուհուրաթլարտան մա՛տասինտէ՝ եալընրղ պիր մատտէ իւզէրինէ օլ գատար ուղուն վագրթ զէհին եօրմաղա գուտրէթի օլան քիմնէ նատիր պուլունուր : Թիւրլիւլիւք օլմատրգա՝ նէ՛ լէղզէթ վէ նէ՛ գուվվէթ կէլիր : Պիր կէնճ քիմնէ՝ կիրակի կիւնիւ Լ՛ստուածաշունչու էլէ ալլպ՝ օլ կիւնիւ օգուամագ վէ տու՛ա էթմէքտէ կէլիրմէյէ մէրամ էտէր . վէ պէլքի ալլ Խի՛ սա՛ալլ պունճիլէյին խօշ վէ էյի կէլիրիր . անճագ՝ լէղզէթին արգասընտան եօրղունլուգ վէ օսանմագ հաղըր տըր : Լ՛նտէն Ֆիքրինի ույանտըրմաղա նաֆիլէ չալըըր , վէ օլ կէվէքլիյի իւզէրինտէն տէֆ՝ էտէմէտիյինէ քէնտինտէն պիհուտէ շիքեայէթ էտէր : , Լ՛օյլէ քիմնէլէր պիլիրիմ՝ քի՛ կիրակի կիւնիւնիւ սապահտան ախշամատաք Լ՛ստուածաշունչ օգուարաք վէ տու՛ա էտէրէք օսանմատան կէլիրէմէտիքլէրի իչիւն՝ քէնտիլէրինին սահիհէն քրիստունեայ օլտուգլարընա շիւպհէ էտէրլէր ” :

“ Բուհանի եօրղունլուղուլա՝ Ֆիքիր եօրղունլուղունուն պիր պիրինտէն փէք չօգ Փարգըվար տըր : Ե Ֆիքիր եօրղունլուղունտան խէլաս պուլմաղա՝ թիւրլիւլիւքտէն զայրը չարէ եօգ տուր : Բիլիսէյէ կիտիպ՝ պիւթիւն ժամ վագթընը եալընրղ քարող՝ եախուտ շարական տիյնէմէք՝ եախուտ սալթ տու՛ա էթմէքտէ կէլիրմէք Ֆիքրի իլէ ժամա քիմ՝ կիտէր : Դամերգութիւն խօշ օլմասը իչիւն՝ թիւրլիւլիւք լաղըմ օլտուղու կիպի՝ էվինտէ ի՛պատէթինէ տէլաղըմ օլմասը հասէպիյիլէ՝ կիրակի կիւնիւ սա՛աթա կէօրէ մէշղուլիէթինի տէ թէպտիլ էյլէ ” :

2. Եւթալէ Կոյիլ Լա՛լէլէրալէ Լէպալիլէ Լէլիլիկ օլմագ կէրէր : Լ՛յէր իշլէրինի՝ մինասիպ պիր մախսուս թէրթիպէ գօմազ սան , չօգ լագըլ

ղայս էտէրսին : Պո՛ւ հալտէ՛ եարբմ՝ սա՛թ միգ-
տարի Մստուածաշունչ օգուտուգտան սօնկրա՛ պիր
վագրթ տա էտէճէյինին իւզէրինէ տիւշիւնիւր
սիւն , վէ ֆիքրին մէճհուլիէթտէ գալըր : “Մապա
չէքիլիպ տու՛ա՞մը էթսէմ , պիր ճա՛ն մը օգու-
սամ , պիր րուհանի թէվարի՞խ քիթապը մը օգու-
սամ ” տէյէրէք՝ պունլարըն պիրինէ գարար վէ-
րինճէյտէք վագրթ կէչէր : ‘Խապիլ տիր քի՛ պիր
քիթապ էլէ ալասըն . անճագ՝ օնու օգուրուքան
տախի՛ աճապա պաշգա պիր շէյ էտէ իւիմ՝ տաճա՛
էյի օլմա՞ղ մը ըտը տէյու տիւշիւնէրէք՝ օգուտու-
ղուն քիթապտան զի՛նն տաղըրը . վէ վագրթ զայս
էտիպ՝ գարարսըզ վէ պիհուզուր գալըրսըն : Լօյ-
լէ իսէ՛ հէր շէյտէն էվվէլ՝ կիւնիւն հէր պիր սա՛-
թընը վէ տագիգէսինի նէյէ՛ գուլանաճաղընը
ֆիքրինճէ թէտպիր ալթընա գօ՛ : Ա է պունու
ճիւզի միւլահազա ըլա էթմէք գօլայ տըր , հէր պիր
պօրճունուն իճրասընա իգթիզա էտէճէք գատար
վագրթ թա՛յին էյլէ՛ : Հէր հալտէ՛ իշէրինին իճ-
րասընա մութլագա պա՛ղէն արա՛ վէրմէլի սին :
Վէնտիմիզի պու կանոնլարա եէսիր էթմէյէրէք
օնլարտան չօգ ազիմ խայր կէօրէ պիլերիզ : Լօյէր
կիրակի կիւնիւ էվճէ իճրա էտէճէք պիր իւրզմէթին
վար ըսա , էյէր գապիլ իսէ էվվէլտէն օնա՛ տա վա-
գրթ թա՛յին էյլէ՛ , քի օլ կիւն պաշգա վագրթ սէ-
նին ախէր իշէրինէ մանի՛ օլմասըն : Լօյէր իքիտէ
պիրտէ իշինի թէրք էթմէյէ մէճպուր պիր հալտէ
իսէն , էյէր կիւնիւն հի՛չ պիր սա՛թը սէնին էլին-
տէ տէյիլ իսէ , թէտպիրինի տէ օնա կէօրէ եա՛նի
անճագ հէր հալտէ քէնտինի շու իւչ շէյտէն եա՛նի
վազիֆէսիզլիքտէն՝ տիւնեավիլիքտէն , վէ պիր մատ-
տէ իւզէրինէ ուզուն վագրթ մէշղուլ օլմագտան
սագընտըր : Կիրակի կիւնիւնիւ՝ պիզէ մէնֆա՛-
աթը վէ Մլահա մագպուլ թարզ ըլա կէչիրմէ-
միզտէն մանի՛ օլաճագ՝ էօմրիւմիւզիւն հալէրինտէն
հի՛չ պիր հալ եօ՛գ տուր :

3. Կիրառի կենսական պայմանները : Այսպէս պու կիւնիւ՝ հէմ րուհանի մէնֆա՛աթըմըզ՝ հէմ տախի րուհալլայ իչիւն թանգիմ էթտիյինի ֆիքրիմիզտէն չըգարմալը տէյիլ իզ : Վէ պու պապտէ՛ տախի Այլլահըն միւրատընը իճրա էթմէք ֆարզ տըր : Հագիգաթ կիւնտիւզիւն օլ տէրէճէ տինէ տայիր մատտէլէրտէ մէշղուլ օլմաղըլա՛ կէճէ կէլտիյինտէ եօրղուն վէ զա՛իֆ տիւշմէք տախի ֆէնա պիր շէյ տիր : Անճագ պու սէօյլէտիյիմտէն իխրաճ օլաճագ շէյլէր վար : Վարողիչլէրին վէ կիրակի տէրսի խօճալարըն օլ կիւն չօգ իշլէրի օլուր . չիւն ախէրինին մէնֆա՛աթլէրի իչիւն չալըշըպ՝ քէնտիլէրի էքսէրի չօգ եօրուլուրլար : Անճագ՝ պայաղը քրիստոնեայլարըն հագգընա՛ ասըլ մէշղուլիյէթ տէտիյիմիզ՝ Այլլահըն իրատէթինէ մուաֆըգ րահաթ էթմէյէ վագըթ գալմայաճագ գատար կիւնիւն հէր սա՛աթընը զապթ էթմէք ճայիզ տէյիլ տիր :

Դիմտի կիրակիյէ մախսուս օլան պօրճլարըն թէֆթիշինէ կէլէլիմ : Վիթապըմը օգույանլարըն հէր պիրիսինէ նասիհաթ վէրիւրիմ քի՛ պու մատտէնին հագգընա եազտըգլարըմը օ՛գուտուղու կիպի՛ քէնտի հարաքէթինէ պիր թէրթիպ գուրմաղա՛ վէ կիրակինին սա՛աթլարընը քէնտի սիննինէ վէ ախէր քէյֆիէթլէրէ կէօրէ թիւրլիւ պօրճլարընըն էտասընա թագսիմ էթմէյէ թէտարիգ էտէ : Աքին պիւթիւն կիւնիւ պունա սարֆ էթմէլի տիր տէմէմ . պիր ազ վագըթ տա տիյնէնմէյէ վէ պիր ազ տաղաֆիլտէն վագի օլան մէշղուլիյէթլէրէ՛ լազըմ՝ տըր : Թէրթիպինի վէ թէտպիրինի Եալլընըլ պիւր կիւնիւն իւնիւնիւն ուլտուր . վէ պու թէճրիւպէ իլէ անկլայապիլիւրսին քի՛ նասըլըսա էօյլէ՞մի պրագմալը՝ ճիւզիճէ տէյիշտիրմէլի՞մի , եօխսա թէքմիլէն թէպտիլ՞մի էթմէլի :

1. Վիշապի նէֆանին լէֆլէլէ : Պու թէֆթիշիլէ՛ մէրամըմ գալպինէ վէ ա՛տէթ էթտիյին տույկուլարա իւսթիւն քէօյիւ պիր նազար էտիպ կէշմէսինի

աննամամագ տէյիլ տիր . իլլա՝ օլ հաֆթա էթտիյի-
նի՝ վէ պունլարը էթմէյէ տէլիլ օլան սէպէպլէրի
աննամագ իչիւն՝ օլ հաֆթանն իլլէրինի՝ վէ պուն-
լարընը պիրէր պիրէր լէֆլիլէ տլաֆ կէրէր պիր :
Եյէր պունտա թա՝րիֆ էտէճէյիմ պիր դաչ պապ
մատտէլէրէ տիգգաթ օլունուրսա՝ պու թէֆթիլ գո-
լալանըր :

Թ . Պաճ քի՝ օ՛ հաֆթա իչի հաճկը շէյ սէնի վի-
յատէ ճէլպ էթմիշ . վէ ճէմի՝ ա՝մէլլէրինտէ Դըրմիշ
վէ Ֆիրինէ Գօյաու-պուն նիլէն նէ՛ իմիշ : () Լ միւտ-
տէթտէ թու թտուղուն հէր իլլէրին վէ մէշղուլիէթ-
լէրին պու նիյէթէ միւթա՝ալիգ սուրէթլէրինի կէօ-
ղիւն էօնիւնէ կէթիրիպ՝ օլ իլլին հաճկը թարաֆ-
տան ֆէնա ֆիքրիլէ մինասիպէթի օլտուղունու թէ-
ճէսսիւս էյլէ՛ :

Թ . Պաճ քի՝ իկալէրինէ վէ լալէպէնէ նազարէն օլ
հաֆթա նաճըլ տալուանտըն . օնլարըլա հիչ պիր
միւլքիւլիւն վէ մա՝րազան զուհըր էթտի՛ մի : () Լ
հաֆթա սէնտէն խօշնուտ մու իտիլէր . եօխսա օն-
լարը կիւճէնտիրտի՛ն մի . վէ հաճկը իլլտէ օնլարըն
հաթըրըն խօշ էթմէտին . ա՝մէլլէրինին հէփիսինի
ֆիքրինէ կէթիրիպ՝ հաճկըսընտա ֆէնա էթտիյինի
թէֆթիլ էյլէ՛ : Վ ալիտէնէ վէ փէտէրինէ վէ ա-
խէր սէնտէն պէջիւլէրէ նէ՛ թալուր գուլանտըն .
թէքմիլ իթա՝աթտա պուլունտուն մու , եօխսա կէջ-
նիւն իսթէմէյէրէք մի իթա՝աթտա պուլունտուն . օն-
լար ըլա հիչ պիր մա՝րազա էթտին մի . օնլարա պիր
թիթիղլիք կէօսթէրտի՛ն մի : Պու սիւալլէրի պաշ-
գա կիւզտէն տէ նազարէ ալըպ՝ փէտէրինէ վէ վալի-
տէնէ նէ՛ Խայրըն տօգանտըղընը՝ տախի թէճէսսիւս
էյլէ՛ : Վէրէք էյիյի վէ կէրէք քէօթիւյիւ արա-
մագ՝ քէնտի նէֆսինին թէֆթիլինին ֆարղընտան
նըք : Պէջլէ օլունճա՝ փէտէրինէ վէ վալիտէնէ
նէ՛ Խայր էթտին . օնլարը տիյնէ՛մէյիպ՝ քէնտի թէ-
յինէ սիւլիւք էթմէք իղվասընտա ըքան՝ օնլարըն
էմրինին իճրասընա իթա՝աթ էթմէք վագը՝ օլտուն

մու . տիգգաթընըզա վէ սատագաթընըզա վէ չա-
փուգ էթմէնիզէ պագըպ շաղ օլտուլար մը : Պու
էթտիյիմ սիւալէրին հէր պիւրինէ սատէճէ ճէվապ
վէրէ պիլմէքտէն մա'տա' կէրէք փէտէր ու վալիտէ-
նիզէ' վէ կէրէք ֆամիլեանըզտա պուլունան հէր քէ-
սէ նագարէն նէ' թավուրտա օլտուղունուզու թէֆ-
թիշ էթմէք իչիւն եարըմ սա'աթ վագըթ միգտարի
սարֆ էթմէք չօգ ֆախտէ էտէր :

Գ . Սէնիւն ագրանլարընա հարաթէլիւն նաւըլըպը :
Պու հաֆթա օնլարըն գաչընը'ն ըահաթընա վէ
սա'ատէթինէ սէպէպ օլտուն . էթտիյին խայրը' վէ
նէ' թարզ էթտիյինի ֆիքրինէ կէթի'ր : ()նլարըն
գաչընը'տա զարարա օղրաթտըն : Պիրի իլէ պիր
նիզա' վէ մա'րազա էթտին իսէ , հէր պիր վէճհինի'
սէյլէտիյին սէրթ վէ տօգանագըլ լուղէթլէրի վէ
ղէմմ' էթտիքլէրինի' վէ նէ' ճանըլա սանա գըզըն-
լըգ կէլտիյինի տիւչիւն : Մգրանլարընա վէ ար-
գատաշլարընա նագարէն' սէնին մէյլինի թանըմաղա
իգթիգա էտէն' օլ հաֆթա իչինտէ կէչմիշ վու-
գու'աթլարը պիրիր պիրէր եօգլամաղա չօգ վագը'թ
իսթէր :

Դ . Նլպէթ օլ հաֆթա իչինտէ' մուգայէտիք վէ
սատագաթ իճրա էթմէյէ շայէսթէ պիր մէշղու-
լիէթին օլմուշ տուր . պու եիւզտէն տէ թուլթու-
ղուն եօլարըլ թէճէսսիւս էյլէմէք իչիւն երկուշար-
թի կիւնիւն սապահընտան պաշլայըպ շարաթ ախ-
շամընատաք կէլէրէք' պագ քի , ախէրինին իչինտէ
պուլունմաղա հազըր' վէ ճանըլա գայնաշըգ' վէ Մ-
լաշըն խըզմէթինէ մէշղու'լ մու իտին :

Ե . Սիւլէ իննահարընըն Քէֆլիլէ' հէր թէֆթիշ-
տէն էլզէմ տիր : Նլպէթ պիր կիւնահ իշլէմիշ' վէ
գալպինտէ կիզլի ֆիքրիլէր կիզլէմիշ սին , եախուտ
նագլ էթտիյինտէ ութանաճագ պիր շէյ էթմիշ
սին : Հաֆթանըն հէր տագիգէլէրինի' վէ սէնին
գալպինին հէփ քէօշլէրինի թէֆթիշ վէ թէֆէհ-
հուս էյլէ , վէ քէօթիւ ամէլէրինի իքրար' վէ թէ'րք
է.ուէ :

(Թ)էֆթիշէ ալընաճագ պաշգա չօգ խուսուսլար տախի կէօսթէրէ պիլիւր իտիմ իսէ տէ՝ փէք մուգ թագի տէյիլ տիր . վէ թէֆթիշտէն ֆաիտէ կէօրմէք իշիւն՝ Խիգգալլ-լը օլմասը՝ վէ տօղրուճա պիլիմ կուրէլէլէրիկէ թէսիրի զայէթ էլգէմ՝ օլտուղունու շիմտիէ տէք եազտըգլարըմ՝ քիֆաէթ իւղրէ կէօսթէրիր :

2. Տա՛ւ : (Թ)ա՛րիֆ էտէճէյիմ իքինճի պօրճ պու տուր . վէ կիրակի կիւնլէրինտէ պունա՝ մախտուսէն վագըթ թային օլունմալը : Պունտան իլէրի եազտըղըմ պապլարտա՝ տու՛ա իշիւն չօգճա օէյլէմիշ օլտուղում իշիւն՝ սէյլէյէճէքլէրիմէ էնճամ վէրմէյէ՛ կիրակի կիւնլէրի պու պօրճա տայիր խղմէթէ ա՛տէթտէն զիյատէճէ վագըթ կէշիւմէյէ պօրճլու օլտուղում ուղու իշարէթ էթմէքտէն զայրը սէյլէյէճէյիմ եօգ տուր : Քէնտինի եօգաւոր զըն գէմանլարտա իւղէրինտէ պուլտուղուն խայրը վէ թագսիրաթը ֆիքրինէ կէթիր . վէ կէշմիշ զէմանտա սէնին իշլէտիքլէրինէ վէ սանա վագը՝ օլն վուգուա՛թլարա՝ չէմ էօնիւնէ՛ տօղրու կէլէճէքլէրէ նապար էյլէ , վէ ճէմի չալինէ վէ ումուտլարընա վէ գօրգուլարընա վուգուֆ օլ . վէ պունլարըն չէփիսի նազար էտինճէ , տու՛ալարընը օնա՝ կէօրէ Վլաշըն հուղուրունա թագտիմ էյլէ :

Լաքին պիր շէյ վար քի՛ պունտան սօնկրա չէր նէ՛ գատար մախսուսէն պունուն հագգընա սէյլէյէճէք իսէմ տէ՛ պունտա տա ճիւղի իշար էթմէքլաղըմ տըր . վէ օ պու տուր . Խալֆի վէ իլլէր Կա՛ւ ելմէք պօրճունու՝ Կայիմ իճրա ելմէյէ զայէլլէր Խիգգալլ ելլէ : Զի՛չ պիր շէյ՝ պունտա միւսա՛տէ՛ եախուտ պիր ա՛ն օնու էճմալ էթմէյէ՛ եախուտ գըսաճէ պիթիրմէյէ սէպէպ օլմասըն : Սագըն , Լաֆէնտին իլէ իլհագ օլմագ թալիպ էտէճէյին պու ի՛պատէթի մախսուսէ՛ պօղուլուպ ֆաիտէսիզ վէ թագսիրաթա պատի պիր պայաղը շուրութա թէպտիլ օլմասըն : Լալվէթ տու՛ասընը իճմալ էթ

տի՛յինտէ՛ անտէ՛ իմանսրզւըգ պաշլայըպ՝ սա՛ատէթ վէ՛ րահաթըն ղայպ օլուրլար :

3. Աստուածաշունչ մէջի՛ : Ա՛ստուսէն պու մատտէ հագգընա եազտըղըմ պասպտա՛ իճրասը ա՛տէթ օլունան Ա՛ստուածաշունչ մէջքինին էնվաի թարզլարընը՝ էքսէրի գուլանանտան զիյատէ էլզէմ՝ վէ ֆաիտէլի օլմագ իւզըէ թա՛րիֆ էթմիշ իմ՝ : Պիր կէնճքրիստոնեայ հէր կիրակի կիւնիւ՝ թա՛րիֆ էթտիյիմ թարզլարըն պիրի միւճիւպինճէ Ա՛ստուածաշունչու պիր սըրայըլա մէջք էթմէյէ վազըթ թա՛յին էթմէլի տիր :

4. Աստուածաշունչ : Ա՛ստուսհիպէթ իչիւն մատտէլէր թէտարիգ էտէրէք՝ պիր էվին պէջիւյիւնէ վէ ա՛գըլըսընա կիրակի կիւնիւնիւ միւմքին օլտուղու գատար ֆէրրահ վէ մէնֆա՛աթլը կէչիւրմէք իչիւն ղայրէթ էթմէք՝ ֆարզ օլան խըզմէթլէրտէն տիր : Պու խոստուստա օլա պիլէճէք շէյլէրէ պիր էմնալ կէօսթէրէյիմ : Պիր իւլէ-գուլըպալ՝ քէնտի օտասընտա Ա՛ստուածաշունչ օգուր իքէն՝ իգթիղալը պիր մատտէ՛ իւզէրինէ ա՛գլը էրմէյէճէյի պիր միւշքիւլէ րասթ կէլիպ՝ քէնտի քէնտինէ տէր . “Պունուն սէօզիւնիւ սօֆրատա՛ էտէրիմ՝ պունուն հագգընա փէտէրին վէրտիյի մա՛նայը իշիթմէյիլէ՛ գարտաշլարըմ վէ գրզ գարտաշլարըմ տա խօշանըրլար” : Ա՛ստուածաշունչ պիր քրիստոնեայ նագլինի օգուտուղունտա՛ խօշա վէ միւթէսիր պիր մահալէ րասթ կէլիպ՝ օ՛ տա քէնտի քէնտինէ տէր . “Պու նագլի սօֆրատա օգուրսամ՝ էվլատլարըմա՛ տա թէսիր էթմէյիլէ տիգգաթլը՝ տիյնէրլէր” : Փէ-պէրլէրի՛ եէմէք վագթը եագլաշտըգտա՝ “Պու կիւն նէ՛ եափաճաղըղ” տէյու քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւր : Վապիլ տիր քի՛ տինէ տայիր պիր ճըշմարտութիւն աշմաղա մաստուս՝ օլ հաֆթա իչինտէ օլմուշ պիր զուհուրաթ ֆիքրինէ կէլիպ՝ եախուա իթա՛աթա էմնալ տէյու կէօսթէրմէյէ շայէսթի պիր շէյ խաղընա կէլմէյիլէ՛ օնուն իւզէրինէ սէօզ

աչմաղա նիւթ էտէր : Պէտքէ՛ն հէր պիրիսի սօփ-
րայա՝ մոլսասհիպէթէ տախիլ օլաճագ պիրէր մատ-
տէ թէտարիգի իլէ կէլիւլէր : Եւմէք վագթը հէփ-
սինին հագգընա խօշճա կէչէր . հէփսի տիգգաթը-
լա մոլսասհիպէթէ կիրիպ՝ իզհար օլան մատտէլէրին
մա՛նասընտան իշ էօյրէնիւլէր : Այէր պիր ֆամի-
լեա պուլ թէճրիւպէյի էթմէյէ իսթէր իսէ , քէն-
տի թաճմինինտէն պիատէ՝ մէնֆա՛աթը օլարաք մու-
սասհիպէթէ շայէսթէ մատտէլէր պուլուր : Վաչ-
վաթը վագթը՝ էվտէ պուլուլունանլարըն հէր պիրի
սէօզիւ պիր էթմիշ կիպի՝ եա պիր նագլ էտէճէք
հիքեայէ՝ եա պիր ճէվապէ միւհթաճ սիւալ թէտա-
րիգիյիլէ կէլտիքլէրի հալտէ՝ փէտէրլէրի տէ սը-
րայըլա հէր պիրինէ պիրէր շէյ սիւալ էտէ պիլիւր :

Այքսերի էօյլէ զանն օլունուր քի՝ սէօհպէթի գօյ
վէրմէլի , քի քէնտի թապի՛աթըյըլա կէլսին . օնու
թէսիրլի վէ ֆայտալը էթմէք իչիւն՝ թէտարիգ էթ-
մէք վէ նիզամա գօյմագ լազըմ տէյիլ : Անճագ սա-
հիհի պուտուր քի՝ հէր մոլսասհիպէթ , վէ ա՛լէլ
խուսուս կիրակի կիւնիւնտէ օլաճագ տինէ տայիր
սէօհպէթ՝ թէտարիգէ վէ թանզիմէ դայէթ միւհ-
թաճ տըր : Պու օլմատըգճա՝ քրիստոնեայ ֆամի-
լեասը սօֆրայա օթուրտուգլարընտա՝ եա ֆայտէ-
սիզ սիւքիւթ իլէ՝ եա՛ պօշ սէօհպէթլէր իլէ վագթթ
դայպ էտէրլէր . պէլքի կիրակի կիւնիւն ա՛ղիզլիյի-
նէ եագըշմազ մատտէլէր իւզէրինէ տէ սէօհպէթ
էտէրլէր :

Տինէ տայիր մոլսասհիպէթ նէ՝ տէմէք օլտու-
ղունու նա պիլէն ազտըր . զանն էտէրլէր քի՝ էվ
պէօյիւյիւնիւն եախուտ պիր քարոզիչին սէօյլէ-
յէճէյի աղըր նասիհաթլարը տըր : ()նլար՝ անկ-
լայամաղար քի՝ կիրակի կիւնիւն հիւրմէթինէ մու-
ղայիր շէյ գաթմայարագ՝ պիր էվտէ պուլուլունն
քիմսէլէրին ճիւմլէսի՝ էն էթիարընտան ուֆագ
չօճուղունա՛ տաք՝ թէսիր էտէճէք սուրէթտէ նէ՝
սէօհպէթ օլա պիլիւր : Ապին օլ քիմսէլէր՝ եօգա-

ըրտա վերտիյիմ թերթիպէրէ եղեմէնմէյէ թէճ-
րիւպէ էթսէլէր , պու իթիգատըն եանդըռ օլտու-
ղունու անկլարլար : Պիր փէտէր վէ գարտաշ վէ
գըզ գարտաշ՝ պիր էվին ատէմլէրինի մէնֆա՛ւթը-
լա էյլէնտիրէճէք պին թիւրլիւ ա՛գըլըր վէ Փիրաւ
սէթլի եօլար պուլա պիլիւլէր : Պա՛ղէն Փարիզէի
զիմմէթ օլան պիր մատտէյէ մինասիպ պիր սիւալ
իզհար էտէրլէր . վէ էյէր մինասիպ պիր հալ վու-
գու՝ օլմամըռ ըսա , քէնտիլիքլէրինտէն պիր շէյ
տիւզիւպ՝ “ Փիւան շէյ շէօյլէ օլտուղու հալտէ նէ՞
էթմէք՝ ճայիզ տիր ” տէյու սիւալ չըգարըրլար :
Պա՛ղէն թէֆթիշէ շայան պիր մատտէ աչարլար , վէ
օնուսն իւզէրինէ՝ օրէնք գօմաղա ճէմի՛ , օլմուշ մէճ-
լիս ահալիսի կիպի՛ շուրութճա միւքեալէմէ տէյիլ՝
իլլա հէր քէս քէնտի Փիքրինի վէ թահմինինի սէր-
պէսթ սէօյլէմէյէ մէյտան վէրիւլէր :

5 . ՂԷ՛տա՛տլէլա ի՛պապէլ : Ղ այլթ աճայըպ
պիր հալտըր քի , ճէմի՛ ինսան գըսմը՝ վէ քրիստո-
նեայլար պիլէ՝ ճէմա՛ւթըլա ի՛պատէթին ճիւմլէ եիւ-
քիւնիւ՝ օլ ի՛պատէթտէ պաշ օլանլարըն իւզէրինէ
պրապմաղա մէյլլի տիրլէր : Պու ումուսիտիր : Քա-
հանայ տուա՛ էտէր , եա Ղըիզ ՝ Քիթապ՝ եախուտ
շարական օգուր . լաքին տիյնէյէնլէր նէ՞ գատար
ազ տըր : Լէյէր հէր քէսին գալպինի կէօրմէյէ
գատըր օլպըտըգ՝ Ղլահըն պաշտօնեայսըյըլա պէ-
րապէր քէրէմ՝ թախթընըն հուզուրունա՝ քահա-
նայնըն տուա՛յէ գալտըղը վագըթ գա՞շ քիշի իհ-
զար օլմուշ պուլուր ուտուգ վանն էտէրսին : Խիւ-
լասէի քէլամ՝ , օ՛ օգույաճաղընը օգույուպ քարոզէ
պաշայաճաղը զէման՝ մէճլիս կէօղիւնիւ օնա շէվի-
րիր : () Լ տէմ քարոզիչ տիյնէյէնլէրին իւզէրի-
նէ կէօզ կէզտիրտիյինտէ՝ կէօրիւր քի՛ լէճճէլէրին-
տէ օնուսն սէօյլէյէճէյինի տիյնէմէյէ պիր արզու-
նիշանէսի վար , վէ պէլքի պէքլէր քի , օնլարա կէ-
թիրտիյի խապէրի տիգգաթ ու իթա՛ւթըլա տիյ-
նէյէճէքլէր : Իմտի օ պաշլար , վէ օնուսն թա՛րիֆ

էտէճէյի եախուտ սապիթ էտէճէյի պիր ճշմարտութիւն տուր , եախուտ իճրասը վաճիպ օլան պիր Փարզըն էտասը խուսուսունա սէջլէյէճէք տիր : Ե իմտի շու սիւալը էթմէյէ սիզտէն ռուխսաթ իսթէր իմ . պու ատէմ քարոզ վէրտիյինտէ քարոզունուն ճէվապընը վէրմէք , եախուտ քարոզտա վէրտիյի թէնպիճլէրին իճրասը խուսուսունա իճապ էտէն սիւալ քիմտէն սօրուլուր : Տիյնէյէնլէրէ արզու կէթիրմէք , Դարուլ ճի Կօրճուլ Կուր . եօխսա իշիթտիքլէրի թէնպիճի տիյնէյիպ՝ Տալվէս իլէ իճրասընա արզու էթմէք , Կ իյնէյէնլէրէ ճի Փարզ Կըր : Աիզէ ՄլաՏտան կէլէն խապէրի՝ քարոզիչ սիզի ճէպը Էրէճէ , եէնի մանալար՝ եախուտ կիւզէլ սէջլէյիշլէրիլէ սէջլէյէմէտիյինի քէնտինէ էօզը էտէրէք տիյնէմէտէ միւսա՝ատէ եախուտ օնու բէտտ էթմէյէ՝ եախուտ տիգգաթսըլ տիյնէմէյէ ճէսալէթ էտէրմիսինիզ :

Չօգ քիմսէլէր վար քի , ճէմա՝աթըլա ի՝պատէթտէ ա՝տէթա պուլունտուգլարընա ախէր սէպէպլէր օլտուղունու Փարգ էթմէզլէր . լաքին օնլար՝ տինէ լայէթէն՝ եախուտ ՄլաՏա իթա՝աթ էթմէք արզուսու իլէ պուլունտույօրուզ զանն էտէրլէր : Տէմէմ քի ճէմա՝աթըլա ի՝պատէթտէ պուլունտուգլարը՝ եախուտ տին ա՝մէլլէրինէ իլՏադ օլտուգլարը՝ պիր տիւնեապի մէնֆա՝աթլարընը կէօզէթմէք մէրամը իլէ տիր . պիլէրէք վէ մէրամ էտէրէք սաՏիՏէն կեղծաւոր ազ քիմսէ պուլունուր : Տիւնեկիլէրին կէօզիւնէ պիլէ՝ կեղծաւորուզ օլ տէրէճէ մէքրուՏ սայըլմըլ տըր քի , քիշի քէնտի Տարէքէթլէրինին կանոնու պու օլտուղունու քէնտի քէնտինէ իգրար էթմէյէ տախի ա՝րլանըր : Աեղծաւորուղուն վէ պունա եագըն վէ միւթա՝ալիգ օլան կիւնաՏլարըն պէջիւք թէՏլէքէսի՝ ինսան տէրունինտէ կիզլիճէ աջըլպ գուվլէթ պուլմալարը՝ տըր : Լարէքէթլէրիմիզին աւըլ սէպէպինի թանըմագ՝ պիզէ Տէր վագըթ գօլայ տէյիլ տիր : Աքսէրի թանըմատըղմըզ շէյլէր տէրունիմիզի ճէպը էտէրլէր : Չօգ վագըթ ա՝մէլիմիզի

տողը ու լտան՝ պիր ա՛լէա վէ ըսյէթէ շայէսթէ սէ-
պէպ զանն օլունուր իքէն՝ ֆիլ վաքը՝ պիզէ տէլա-
լէթ էտէն պիւթիւն պիւթիւնէ գալպիմիզին տիւ-
րիւմլէրինտէ կիզլէնմիշ՝ վէ պիզիմ՝ տիգգաթլը թէ-
ճէսսիւսիւմիւզտէն դաշմըշ պաշգա պիր շէյ օլտու-
ղունու տույարըզ : Լստուածաշունչուն պիզէ՝ ին-
սան եիւրէյինին հիյլէքեար՝ վէ հէր շէյտէն զի-
յատէ ֆասիտ վէ ֆիթնէ օլտուղունու տույ էթ-
մէսինտէ՝ հէր կիւն թէճրիւպէ օլունմագտա օլան վէ
տողը ու չըգան պիր շէյ սէյլէյօր :

Լյէր պիր քրիստոնեայը տինէ տայիր պօրճլարը-
նըն իճրասընա՝ պիր վաքըթ՝ մէճպուր էտէն պիր
ֆասիտ սէպէպ իսէ, կիրակի կիւն ճէմա՝աթըլա ի՛-
պատէթտէ պուլունմասընըն թարզընտան պունու
գօլայճա անկլայա պիլիր : Տիւնեէվի միւլահազա-
լարըն պիրի տէրունիմիզէ կիզլիճէ թէսիր էթտի-
յինտէ՝ պաշտօնուն սիւրէթասընա տիգգաթ վէ սա-
տագաթ իւզըէ օլա պիլիրիզ . վէ օլ սուրէթտէ պի-
զիմ՝ արատըղըմըզ Եալէնըզ սուրէթտալ օլտուղու ի-
չիւն՝ պունու պուլտուղունմուզա գայըլ օլուպ պուն-
տան էօթէ կէչմէ՛յիզ : Լլահըն ժողովուրդու իլէ
ժամտա տու՛այէ գալքըպ՝ զինիմիզի պաշըմըզտա
թօի կէօսթէրմէյէ Դախուս Լապըլա Դաճուպանէ
Կուրա պիլէրիզ . անճագ սուրէթասընը արատըղըմըզ
իչիւն՝ պիզէ եալընըզ տուրուշ հիյէթի քիֆաէթ
էտէր : Լլահըն մէտհի օգունտուղունտա՝ պիզ
տախի տուտագլարըմըղըլա իլհագ օլա պիլիրիզ . լա-
քին Եալէնըզ հէր չէսին Էօգլէննէ Էօթիւնմէ՝ տիլէտի-
յիմիզ իչիւն՝ պիւթիւն պիւթիւնէ տուտագլարըմը-
զըլա իլհագ օլմաղա միւլհիւսաճ օլմամըզ ըլա՝ օնտան
էօթէսինէ արզու էթմէ՛յիզ : Բէգալիք քէնտիմի-
զի՝ քարոզիչին սէյլէտիքլէրինի տիյնէյօրուզ կի-
պի կէօսթէրէ պիլիրիզ . վէ մէրամըմըզա պու- Էօս-
Լէրիշ քիֆաէթ էթտիյի իչիւն՝ պի՛զ տէ պունտան
զիւտէսինի իսթէմէ՛յիզ :

Լաքին օ պիր դարաֆտան՝ էյէր պիր քիմնէ Լլ-
22 փ

լահա ի՛ պատէթ էթմէյէ ճան ու տիւտէն արդու էթմէսի իչիւն ժամա կիտէյօրուսա՝ եալընը սուրէթա ի՛ պատէթէ գանա՛ աթ էթմէլի տէյիլ տիր : Տուալէ տուրտուղունտա՝ եերին վէ կէօյիւն Սահիպի Վլահա ա՛ղիմ՝ իւշշանըն հազըր նազըր օլտուղու՝ նու պիլիպ՝ հիյէթի րայէթտէն ի՛ պարէթ օլմաղըլ՝ հիյէթիսին մա՛նասը տախի գալպինին մա՛լիւմի օլմալը տըր : Վէնտինէ հեր վէճհիլէ փէտէրանի մուհապպէթ կէօսթերէն մէրհամէթլիւ Վլահա գարըր էթտիյի կիւնահլարընը՝ եիւրէք աճըսըյըլա իքրար իտիւպ՝ օնտան սօնկրա քէնտի է՛օմրիւնիւ օնուն իրատէթի միւճիւպինճէ տօղըրուլթմաղա վէ գալպինի գուլլանմաղա նիէթիյիլէ՝ օնսուգ քէնտի ճէմի՛ ղսյրէթլերի նաֆիլէ օլտուղունու Ստուածաշունչ թա՛րիֆինտէն էօյրէնտիյի Վլահըն իմտատընը տիւլէր . վէ քէնտիսի կիպի օլան ատէմլէր իչիւն տուաէտիպ՝ էպէտի սաատէթ՝ վէ պու տիւնեանըն խայըրլարընը գալապ էյլէր : Տէտիյիմ սաֆ վէ հիյէսիգ քիմսէլէրին գալպլէրինին տույկուսու պուշլարտանի՛ պարէթ տիր . անճագ կեղծաւոր քիմսէլէրին արդուսու՝ վէ ալթուն վէ թիւրլիւ մաթա՛ արգուլարընա գարար վէրիլմիշ տիր :

Իուհանի երգլէրին մագամը՝ սահիհ ի՛ պատէթքեարըն գուլաղընա խօշ կէլտիքտէն մա՛տա՝ գալպինէ տախի պիր շէտիտ հարէքէթ թէսիրի վէրիր : Ի՛ պարէթ վէ մէրհա լալալէրի՛ ի՛ պարէթ վէ մէրհա օգույանըն ճանընպան սապը օլտըր , քի քէնտիսի տէսէսիյիլէ՝ մա՛էն պերապէր կէօյէ տօղըրու պիր թէշէքքիւր վէ ա՛շգ հարէքէթիյիլէ եիւքսէլիր : Ինճագ՝ ախէրինէ իէօրիւնմէ՝ նիէլիլիլէ կէլէն՝ եա քէնտի թէֆէքքիւրլէրինին պօշլուղունտա քէնտիսինի ղսյպէտէր , եախուտ եալընը մագամըն շիրինլիյինէ հայրան օլուր գալըր :

Վէզալիք քարոզ վագթը՝ խղճարան՝ սահիպ օլտէտապապէտը՝ քէնտի էպէտի րահաթընա միւթա՛ալիգ մատտէլէրի ա՛ղիմ տիգգաթըլա տիյներ . վէ

չօգ վագրթ Մլաճըն օրէնքներին թէճաւուզ էթ-
միշ օլտուղու իչիւն՝ օլ օրէնքին սիճիլ ու պէյան
էյլէտիյի ճէզայէ միւսթաճագ օլտուղունու պիլմէ-
յիլէ՝ կիւնաճարընըն իճապը օլան ճէֆալէրտէն խէ-
լաս պուլմանըն թարիքինէ մուգայէտ օլմագ քէնտի-
նէ ղայէթ էլզէմ՝ օլտուղունա տա էյիճէ ա՛գըլ էր-
միշ տիր : ()նուն իչիւն Մլաճըն քէնտի էվլատը-
յըլա պիզէ իրսալ էյլէտիյի քէրէմին խապէրինի՝
վէ էօլիւմսիւզլիւք ումուտույուլա սէֆա էտէնլէրին
միւթի՝ օլտուղլարը պօրճլարըն թէֆսիրինի ա՛ղիմ՝
ա՛շգ ըլա տիյնէր : Մնճագ՝ ոօֆու-լու-գ ու-րէլի-
լէօսլէրմէ՝ իչիւն կէլէն քիմսէ՝ եօրուլուպ վէ կէվէ-
յիպ ույուլուզուղա միւպթէլա օլմասըյըլա՝ կէօղիւ
էօնիւնտէ օլուպ կէլէնլէրին ճիշ պիրիսինի ֆարգ
էտէմէզ :

Եւթլէ իսէ՝ քիթապըմը օգույանլար՝ ճէմա՛աթըլա
իւպատէթտէ տուրմալարընըն թարգընա էյիճէ
տիգգաթ էյլէսինլէր : ()նտա վէրիլէն նասիճաթ
ու թէնպիճաթըն ճէվապընը սէն քէնտին վէրէճէք
օլման ըլա՝ կարգաւորուն իւզէրինէ աթըպ գուր-
թուլմազ սըն : Սէնին պօրճլարընըն պու խուսու-
սունտա նէ՝ ֆիքիր վէ նէ՝ իսթիտատ իւզէրինէ օլ-
տուղունու սէն քէնտին ֆէճմ՝ էյլէ . վէ սէնին նէֆ-
սինի սատագաթ իւզըն թէֆթիշ էթմէնին՝ պու պիր
ա՛լէա մատտէսի տիր . զիրա օլ վագրթ՝ գալպինտէ
ազ չօգ պուլունան ֆասիտ սէպէպլէր քէնտիլէրինի
կէօսթէրիրլէր :

Պու պապը պիթիրմէզտէն էվվէլ՝ պանա սէյլէյէ-
ճէք պիր շէյ գալըր : Լիւրալի կէնիւնի-լու-լուր-
պանա՝ ճէօլիւլէ- ու-րէլիւնիւն պալի սագըն , քի
կիրակիի ֆէնա թարգըլա թութմուշ կէօրիւնմէյէ-
սին : Պու միւքեալմէտէ՝ իքի՝ մատտէ իւզէրինէ
զիատէ ղայրէթ էյլէտիմ : Եվվէլքիսի՝ աշիքեար
պիր թէնպիճ օլմատըգճա՝ եալընըլ խարիճտէն պիր
կէօսթէրիշ իլէ կիրակիի թութար կիպի կէօսթէրմէ-
նին ասլա պիր շէյէ ֆաիտէսի օլմատըղընը գանտըրմագ

տըր . վէ իբինճիսինտէ՝ քիթապըմը օգույանլարը
 Մլլաճ կիրակի թուրմայը թա՛յին էթմէսինտէ՝ ֆիք-
 րի նէ՛ իտի իսէ , օնա էրմէք իչիւն քէնտի գուտրէթի
 ալթընտա օլան ճէմի՝ եօլարը էլինտէն կէտիյի
 գատար գուլլանմագ պապընտա իսքեաթ էթմէմ իլէ՛
 թէնպիճին մէրամը զանն էթտիյիմ խուսուսու է-
 յիճէ աչմագ միւրատ էյլէտիմ : Պու տէտիյիմ
 սէօզլէր միւճիւպինճէ կէօրիւնէճէք քի , պու ա՛ղիզ
 կիւնիւ մէսէլա կէզմէք իլէ՛ եախուտ աճպապլարը-
 լա կէօրիւշմէյէ կիթմէք իլէ կէչիրմէմիզին զարարը
 վէ ֆախտէսի եօգ տուր . մատամ՝ քի պու կիւնիւն
 թային օլմասընըն մէրամընը նազարըմըզտան տէֆ՝
 էթմէյիպ՝ ճանըմըզա մէնաֆի օլաճագ սիւրէթիլէ
 թէֆէքքիւրիւմիւզիւ վէ մուսաճիպէթիմիզի թան-
 զիմ էտէլիմ : Աքին պու գատար տէյիլ . ին-
 ին- ին- ին- ին- տախի օլմալը տէյիլ տիր . Աֆէն-
 տիմիզին թէնպիճինի վէ էմրինի պօզալ՝ եախուտ
 պիր իշ եէրինէ սայմազ կիպի կէօրիւնմէք՝ պիզէ
 ճաիզ տէյիլ տիր :

Տէյէլիմ՝ քի՝ տէրեա քէնարը միւթմէքիւնէ-
 րինտէն պիր քրիստոնեայ՝ քէնտի տիգգաթընա իճ-
 զար օլունան թիւրիւ պօրճլարընըն իճրասըյլլա
 Մլլաճըն կիւնիւնիւ կէչիրտիքտէն սօնկրա՝ էվինին
 էօնիւնտէ եայլըմըշ տէրեայէ էվինին գափուսու-
 տան նազար էտէր . վէ վագըթ՝ պիր եազ ախշամը
 կիւնէշ պաթտըղը էսնալէրտէ օլուպ՝ կիւնիւն շափ-
 արը սույա վուրուպ ա՛քս էթտիքճէ՝ էթրաֆ տա
 պուլուլնան զաթլարը եալտըզլանմըշ կիպի կէօսթէ-
 րիրլէր : () Լ քրիստոնեայ պու ա՛ղամէթիւ սէյրի
 նազար էթտիքճէ՝ օլ կէօրտիյիւ ըաճաթ վէ տուր-
 ղունլուգ քէնտի գալպինէ ա՛քս էտէր . վէ պունու-
 ճիւմէսի՝ Մլլաճըն Տէր եէրտէ Տազըր նազըր օլ-
 տուղունու քէնտի ֆիքրինէ տօլտուրուր : Պու
 սէյրէ պագըպ Տէյրան օլմասը իլէ թապի՛աթըն Տէր
 սէյրինին պէյան վէ իզճար էթտիյի՝ օլ գուտրէթ
 վէ քէրէմ սաճիպի Մլլաճ ա՛ղիմ իւշանէ ի՛պատէթ
 էտէր :

Իմո՞հ պու՛նճիլէյին Մլա՛հանի Փիքիւրլէրիլէ օնու՛ն եիւրէյի սօլմու՛շ իքէն քէնտինին՝ վէ՛ ճէմի՛ ինսա՛նըն հագգընա Մլա՛հըն իհսան էյլէտիյի քերէմլէրի իւզերինէ միւլհաղասընա քէնտինի պիւթիւն պիւթիւնէ վերմէք գաստըյըլա՝ ըրմաղըն գըյըսընտա կէզինմէյէ էնէր : Հագգըգաթ՝ Փիքրի իլէ պու՛նճիլէյին ճան ու տիլտէն Մլա՛հըն էյլիյի հագգընա մէշղուլ օլարագ կէզինմէսիյիլէ կիրակիսինի պօղմու՛շ տէյէմէզիլ . մա՛տամ քի՛ Մլա՛հըն քերէմի վէ գուտընթի՛ դապի՛աթըն կիւզէլլիքլէրի պէյնինտէ տահա ա՛ղիմ վէ տահա միւթէէսիթ թարզըլա կէօրիւմէք քէնտի էվինտէ տուրուպ օտասընտա գափանտըղը վագըթտան կէօրիւնմէքտէն զիյատէ իհթիմալ տըր : Պէօյլէ օլունճա՛ նէ՞ իչիւն կէզինմէյէ չըգմասըն :

Վէ՞ իչիւն գօյտա հաղըր պուլու՛նան փիատէյէ տէ կիրիպ՝ ախշամըն սէրին թիւզկեարը էսէր իքէն՝ պիրաղ աչըգլարա չըգմայա . օլա՛մազ մը քի ըուհու Մլա՛հըն հաղըր օլմասը միւլհաղասընա տալըպ՝ իսթէտիյի կիպի՛ թէֆէքթիւրլէրինէ տահա ըահաթ մէշղուլ օլա : Կիթսի՞ն մի :

Խայըր , քրիստոնեայ , խայըր , տուր : Եարըմ սա՛աթ միգտարի վագըթ սու իւզերինտէ՝ եախուտ սահրատէ կէզինմէյէ չը՛գմաղտան էվլէլ՝ նէ՞ ի՛ պրէթ վերէճէյինի Փիքր էյլէ : Սէն պու շէյի էտէրքէն , զանն էտէճէքլէրմի քի Մլա՛հըն կիւնիւնիւ ա՛ղիզ թութմասը սէնին հաթըրնաա՛ տըր : Սէ էյեր չէր քէս ա՛ղիզ կիւնիւն ախշամընը սէնին կէչիրտիյին մինվալ իւզըն կէչիրիթսէ , Մլա՛հա ըայէթ օլունուպ՝ կիրակի թութուլմու՛շ օլո՛ւր մու :

Պու միսիլի միւշքիւլէրի հալլ էթմէյէ պիր եօլ վար տըր : Պիւլիւն րիւնէա՝ սէնի էմալ Լուլուլու՛մադ , վէ սէնին էլիւնիլէ՛ էպէճէ՛ կիպի տալըան : Պաշգա թիւրլիւ հարաքէթ էթմէնտէ՝ օլա պիլիթր քի , սէն քէնտինէ զարար էթմէզ իսէն տէ՛ լաքին էմսալին պէքթի ախէրինէ մուզիթըր օլուր :

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՊԱՊ :

Թե՛ճրի-պէ վէ Բերդէնէ' :

Եւր իւրերինսէ Էսպանի-
լար վէ Ռաւֆերէր : (Եւր.
Ժա. 13 :)

Ի՞նչ Թե՛ճրիւպէնին Թապիաթը :

Պ ու տիւնեա Լստուածաշունչուն հէր եւրինտէ
պիղէ Բե՛ճրի-պէնէ վէ Բերդէնէն խոստա պիր
կէշիճի հալ՝ վէ պունտան ալէա պիր էօմրէ հա-
զըրլանմագ իշիւն Թային օլունմուշ պիր մահալ
կիպի կէօսթերիլիր : Վիթապըմը օգույան էն
ուֆագ չօճուգլար տախի պունուն ֆիբրինի գօ-
լայ աննասընլար տէյի՝ պունու հէր կիւն տիւնեատա
վուգու՝ օլանլարտան ալմա էմսալէր իլէ աշմաղա
ղայրէթ էտէճէ՛յիմ :

Պիր քիմնէ՛ պիր ազիմ՝ ըրմագ իւզերինտէ գու-
լանմագ ֆիբրիյիլէ չարգ կէմիսի եափտըրըրա, օնու
գուլանմաղտան էվվէլ պիր տէֆա՝ տէնէր : Պու
օլունճայանաք՝ օլ իշին Թէքմիլէն պաշ օլաճա-
ղընա շիւպհէ՛ էտէ պիլիր : Վվվէլա՝ չարգըն լա-
զըմը կիպի իշէյէճէյինի Թահգիգ պիլմէզ . իհթի-
մալ քի՛ կերէք տէմիրլէրտէ վէ կերէք եափըլընտա
պիր գուսուր օլուպ՝ չարգլարըն տէօնմէսինէ մանի՛
օլա , եախուտ պէլքի՛ ալեաթլարտա՝ ագընթըտան
եօգարը կիթմէյէ , վէ ալէլ խուսուս՝ ըրմաղըն
ղիատէ շէտիտ ագտըղը տար մահալլէրտէն կէշմէյէ
քիֆայէթ էտէճէք միգտարի գուվվէթ եօգ տուր :

Պուստուն իջիւն կէմիյի Էսթան «սալա» ինչոյն պու խուսուսլարըն ճէմի'սինի լեճըն-պէ ելնայէ գալար'վերիւր, քի սօնկրա օնուսն իջինէ զիյգըյմէթ մաթա' եիւքլէթմէսինտէ վէ ատէմլէր կիրմէսինտէ գօրգաճագ պիր շէյ օլմայա : Ուսուլիլէ' օլ ուսթա գազանլարըն ալթընա աթէշ եագըպ' զայէթ տիգ-գաթ ըյա պուղունուսն հարէքէթիին վէ արթմասընը' վէ թափալարըն օյնամասընը տիգգաթ իլէ կէօզէտիր, պիր պիր' ալէաթլարըն հէր պիր դարաֆը' քէնտինին գուլանտըղը հէյպէթլի գուվվէթին ալթընա կէլտիքճէ' օնու տէնէյիպ թէճըրկպէ էտէր :

() Լ աղըր թօգմաղըն իլը վուրուշունուսնէ' տիգգաթըյա թէճէսսիւս էտէր . վէ պօյունտուրուգլար եէրինտէն օյնայըպ' հարէքէթ չարգլարա նագլ օլունտուգճա' վէ օլ ա'ղըր կէօվտէ ա'զամէթիլէ տալլալարըն իւզէրինտէ իլէրի կիթտիքճէ' օ հէր պիր դարաֆըն իլէմէսինէ նէ' թարզ տիգգաթ էտէր' վէ հէփսինին հարաքէթինին պիր պիրիյիլէ թամիմիգաճընտան' էյի օլտուղունա նիշանէլէր ալըր :

Ենճագ սայքի տայմա իլէմէսիմիւքէմմէլ օլամազ . օնուսն իջիւն պու թէճըրկպէ էթմէք' պիր պայտըղ պօշ մէրագ տէֆ' էթմէք իջիւն օլուր պիր սէյիր տէյիլ տիր . կէմիտէ պուլունան ճէմի' գուսուրլարըն անկլայըպ' օնլարըն չարէլէրինի պուլմագ իջիւն տիր : Պուստուն իջիւն պէօյլէ պիր վագըթտա ուսթա' օլ միւրէթթիպ չարգըն հէր պիր ալէաթլարընը ա'զիմ' տիգգաթըյա թէճթիշ էտէր . վէ գալապալըգ գըյըտա պիրիքիպ' կէմինին ա'զամէթլիւ հիյէթինի վէ գուարէթլիւ եիւրիւյիւշիւնիւ սէյր էտէր իքէն' օ կէմինին վէ ալէաթլարընըն հէր պիր հարէքէթլէրինի պիրէր պիրէր եօգլամատա տըր : Հէր պիր պօյունտուրուղուն գուվվէթինէ' վէ հէփ քինէտլէրինէ պիր պիրինէ սիւրիւնմէսինին թարզընա պագար, պիր եէրինէ եաղ գօր , օ պիր թարաֆըն վիտասընը սըգըշտըրըր , վէ պիր զայրիսինի ազ կէվշէտիր . պիր եէրտէ հարէքէթ չօգ , վէ օ պիր եէր-

տէ լազըմը գատար տէյիլ տիր . չարգը պիր տուր-
տուրուր , պիր ա'գսինէ չէվիրիր . վէ իՏթիմալ քի'
պու թէճրիւպէ էսնասընտա ա'գիմ քէմալիէթէ էր-
տիրէճէք պիր մահալ կէօրէ : Իմտի գըյըյա կէ-
լիպ աթէշի սէօնտիւրտիւյիւ կիպի , իշճիւէրէ իգ-
թիզա էտէն թասՏիՏլէրին թէրթիպինի վէրիր :

Իթէսի կիւնիւ եինէ կէմիսինի պիր քէրրէ տա-
հա թէճրիւպէ էտէր , վէ կէմի սույուէն իւզէրին-
տէ էվվէքինտէն զիատէ տիւզկիւն վէ չափուգ
եիւրիւր , իլէրքի կիւն պուլտուղու գուսուր կիթտի ,
վէ ալեաթլարըն հարէքէթինտէ օլ գատար շամա-
թա եօ'գ , սիւրիւնմէլէր թասՏիՏ օլունուպ սըրն-
սընա կիրմիշէր . պէօյիւք պօյունտուրուղուն հա-
րէքէթի զիատէ տիւզկիւն՝ վէ չարգլար սույու տա-
հա սըրալը վէ գուվվէթլի թարզ ըլա տէօյէրէր :

Նիհայէթ՝ ըրմաղըն եախօտ լիմանըն տուրղուն
սուլարընտա չարգըն տէօնմէսինի վէ ալեաթլարըն
իշլէմէսինի կէօրիւպ խօշնուտ օլտուգտան սօնկրա ,
կէմիյի պիր տէ ագընտըյա սալըպ՝ տահա՝ կիւճ՝
թէճրիւպէյէ գօշար : Նէմինին եիւրիւյիւշիւնէ վէ
չարգլարըն իշլէմէսինէ գարշը գօյան ագընթըյը
եախօտ տալղալարը եէնմէք մէրամըյըլա պուղունուէն
գուվվէթինի արթըրտըգճա՝ քէնտիսի ագիմ տիգ-
գաթ վէ ղայէթ րահաթսըզ եիւրէյիլէ էմնիէթ թա-
փալարընը վէ պուղունուէն արթմագտա օլան գուվ-
վէթինի կէօզէտիր . վէ պու իճրալէրտէն քէնտինէ
տահա էլտէն կէչիրէճէք եէրլէր՝ վէ սագընաճագ
քէօշէլէր աշիքեար օլուր : Պու թարզ իլէ պիր գաշ
կիւն՝ վէ պէլքի հաֆթա՝ թէճրիւպէ վէ թէֆթիշ վէ
թէֆէխսուս ուլա չարգըն գուսուրլարընը տօղըուլ-
տուպ՝ օլ գատար քիմնէնին էօ՝մրիւնիւ վէ պունճէ
մաթար՝ ինանաճագ կէմիյի քէմալիէթէ էրտիրիր :
Իմտի լէճըլէ-պէ Կէպէյիպ պուտուր . վէ պու՝ պիր
շէյի տահա՝ էյի եթմէք իշիւն թէճրիւպէ տիր : Իմտի
պունու էթմէտէն մէրամ՝ նէտիր : Իշլէվապ՝ պու
նագլ էթտիքլէրիմիզ , տիգգաթ վէ էմնիյէթ իլէ իճրա

օլուպ պիթտիքտէն սօնկրա՝ պու ա՛ղիմ խանէ մի-
սալի թէմէլի չալգանըր տուլարտա երւրիւյէն պինա-
յա՝ փէտէր էվլատըրլա՝ վալիտէ չօճուգլարըրլա՝
կէնճ եէնի կիւվէյի մալը վէ ճանը իլէ տէօրլթ պէշ
երւզ եօլճու կիրիր : Պուշլարըն հէփսի կերէք
ճանլարընը վէ կերէք մալլէրինի պու եէնի կէմիյէ
ինանըրլար . վէ պագ՝նէ՝ գուվվէթ վէնէ՝ շէօհրէթի-
լէ իլէրիյէ տօղըու եօրիւր . սէյր էյլէ , աղըր աղըր
էնիպ գալգան ալէթի սէյր էյլէ , քի նէ գօլայ հարէ-
քէթ էտէր . լաքին օնու երւզ պէյկիր պիրտէն գըմըլ-
տատամազլար : Չարգըն իշլէմէսինտէ պիր փէք շիտ-
տէթլի զօր կէօրիւնմէզ . լաքին օնուն հէր պիր հա-
րաքէթինտէ՝ գարշը գօնմազ պիր գուվվէթ վար . նէ՝
գատար էնկէլլէր ալթ էտիպ՝ նէ՝ գատար աղըր իւք-
լէր պէրապէր սիւրիւքլէր : Պու էօ՛մը ու գուվ-
վէթէ թէշպիհ ա՛ղիմ պինայը՝ ազ վագթըն իշինտէ
նազարըմըզտան ղայպ էտէրիզ . վէ էյլէրչի եանղըն՝
խարապ վէ հէլագըն էն շէտիտ ա՛լէաթլէրի օլան
աթէշ վէ սոս օնուն իշինտէ օլուպ՝ օնու եօլունտան
իքի պին քիշի տուրտուրամազ իսէտէ՝ հէփսինի եէ-
նիպ ֆաիտալը իշլէրէ գուլանըրըր : ()նու ինսան
ա՛գլը եափտը՝ վէ հիւնէր իլէ սատագաթ օնու
լէճըրի-պէ էյլէտի . վէ օնուն իտարէսի եալընըզ ա-
տէմին էլինտէ օլուպ՝ օ հէր պիր հարէքէթինէ սա-
հիպ օլմաղըլա՝ երւրիւթմէսի վէ տուրտուրմասը վէ
իսթէտիյի թարաֆա չէվլիւմէսի պիր չօճուգ քէնտի
գուզուսունա էտէր կիպի օնուն էլինտէ տիր : Պիր
տիւկիյէ՝ ասլա տուրմատան վէ եօրուլմատան իքի
իւշ երւզ միլ եօլ կիտէր . վէ տէրունինտէ պու-
լունան եօլճուլար՝ էնկին իւգէրինտէ մուա՛լլէգ՝ էօ-
լիւմ մահալինտէ գօրգուսուզ եան կէլմիշ ույու-
րուգան՝ կէմի գարար վէրիլմիշ վագըրթտա կիտէճէ-
յի իսքէլլէյէ եէրիշիր :

Եւ պու քիթապը օգույան՝ սէնին տէրունինտէ պու
միսիլլի գուվվէթ վար տըր քի , սէն օնլարըն լայրգը
մէրթէպէտէ պիլմէզ սին . անճազ՝ վագըրթ օլաճագ

քի, օնլար սէնտէ եա՛ քէմալ սաատէթ եախօտ
 թէքմիլ էզիէթ վէ մէշագգաթ իճրա էտէճէքէր
 տիր: Շ խմտիքի հալտէ սէն տախի՛ պու թա՛րիֆ
 էթտիյիմիզ չարգ կէմիսի միսալի՛ լէճըլ-պէպէսին:
 Վլահ իսթէր քի՛ սէն քէնտիսի էմին վէ դաատէթէ
 պախս իշէ հազըրլայասըն . օ իսթէր քի՛ գալպինիզի
 թէֆթիշ՝ վէ իւրէյինին տօլաշըգ հարէքէթէրինի
 կէօզէտիպ ֆէնալըգ նէ՛րէսինտէ օլտուղունու ֆարգ
 էտէսին, վէ դապթա միւհթաճ օլան խոյլարը զապթ՝
 վէ թէճտիտէ վէ թէպտիլէ միւհթաճ օլանլարը թէճ-
 տիտ վէ թէպտիլ էտէսին: Սէն տախի քէնտի ախ-
 լեագընըն գուվվէթինի տիւնեանըն պու էօ՛միւլ ըր-
 մաղընտա թէճրիւպէ էթտիքտէն սօնկրա՛ էյի պու-
 տուղունու քէմալէ էրտիրիպ՝ քէօթիւսինիւ թէպտիլ
 էթմէյէ զայրէթ էթմէլիսին: Վուվվէթտէն գուվվէ-
 թէ իլէրիլէյիպ՝ եիւրէյին տօլաշըգ գուրումունուն
 հէր գարաֆընը լայըղընա կէօրէ իշէթմէք իշիւն՝ է-
 լինէ ախլեագընըղըն գուվվէթինի ֆէհս՝ էթմէյէ չօգ
 ֆըրսաթլար կէշմիշ օլուպ՝ նէ՛ ա՛ղիմ մէրամ ի-
 չիւն եարատըլըշ ըսա, թէքմիլէն օնա եարար է-
 տէ պիլիւր իտին: Սէն շիմտիքի հալտէ լէֆթիշ վէ
 լէճըլ-պէպէսին: Սէնին իշէ կէրէճէյին ախրէթ-
 տէ՛ պաշլայաճագ տըր:

Վիթապըմը օգույան՝ պու պապտա թաֆտիլ է-
 տէճէքլէրիմին ճիւմլէսինի աչքգ անկլասըն տէյու՛
 լէճըլ-պէպէսին օլան՝ վէ օնտան սօնկրա իշտէ գու-
 լանըլմագտա օլան չարգ կէմիլէրի հալէրինին պիլ
 պիրինտէն ֆարգը նէ՛ օլտուղունու պու մահալտէի
 շարէթ էտէճէյիմ: Թէճրիւպէ վագթընտա կէ-
 միյի էօթէյէ պէրիյէ եօրիւթմէք՝ եալընըզ գուվ-
 վէթինի վէ գուսուրլարընը թանըյոպ՝ իգթիզասը
 միւհիւպինճէ գուվվէթինի արթըրմանըն վէ գու-
 սուրունու էքսիլթմէնին չարէսինէ պագմագ մէրա-
 մընտան ի՛պարէթ տիր: Վգընտըյա եախօտ տալ-
 զալը տէնիզէ սալմալարը՝ եօգարըյա տօղըու կիթ-
 մէսինի եախօտ զօրա տալանմասընը կէօրմէք իշիւն

իտի . զէմքինի չըգարմագ իշիւն տէյիլ՝ իլլա պու-
խուսուստա գուվվէթինի թէճրիւպէ էթմէք իշիւն
իտի : Պոււնա գըյաս՝ չէր պիր թէֆթիշի տախի՝
եափուսուստա օլան գուսուրլարը տէֆ՝ էթմէք իշիւն
օլուր : Պա՛տէհու իշէ գուլլանըլաճագ օլուպ՝ կէօ-
թիւրմէյէ թա՛յին օլոււնան եիւքլէրի իշինէ գօմաղը-
լա եօլա չըգարգլարը զէման՝ օնու տէնէմէք իշիւն
էթմէզլէր . իլլա ֆայիտէմէնտ օլմագ իշիւն էտէրլէր .
օ զէման թէճրիւպէ վագթը կէշմիշ տիր :

Լսուուածաշուոնչ չէր մահալտէ՝ պու տիւնեայը
պիր Լէճրիւպէ վէ Լէրպիշէ մահալի կէօսթէրիր , քի
օլ մահալտէ թէտարիգ կէօրիւպ չազըրլանմաղըլա՝
օլ թէտարիգ իլէ պոււնտան սօնկրա կէլէճէք է՝օ-
միւրէ կիրէլիմ . վէ իշէ գուլլանըլմամըզ օրատա
պաշայաճագ տըր : Պիր չօճուգ տիւնեայէ կէլ-
տիյինտէ , չէր թարաֆընը թիւրլիւ միւշքիւլէր
գուշատըր , քի Լալահ իսթէյէ իտի , օնու օնլարըն
չէփաինտէն էսիրկէյէ պիլիր իտի : Պու չօճուգ
թէճրիւպէյէ գօշուլմուշ տուր . վէ այնէն օլ չարգ
կէմիսինին գըլափուզու օնու գուվվէթինի աշիքեար
էթմէք իշիւն օնու ագընթըյա՝ գարշը եիւրիւթ-
տիւյիւ միսալի՝ քէզալիք Լալահ տախի չօճուգլուգ
վէ կէնճիք սինինին քէյֆիէթլէրինի էջլէ պիր սը-
րայա գօր , քի ինսան տիւրլիւ տիւրլիւ ճէֆա՝ վէ
կիւճլիւքլէրէ տիւշէ , վէ օլ ճէֆալար օնու գուվ-
վէթ էտէպիյէսինի թէճրիւպէ էտիպ՝ էյէր օ՝ օլ
սուրէթտէ պօրճունու էտա էտէրսէ , օնլար օնու
տահա էյի օլմասընա սէպէպ օլուրլար : Պոււնտան
մա՛տա՝ ինսան քէնտի ումմատըղը մուղայիր պին
թիւրլիւ զուհուրաթա օղրատըղընտա խօշնուտ վէ
միւթիւ՝ վէ չէքէճէյի էնվա՛յի ճէֆալարտա սա-
պըրլը վէ մէրա՝ վէ էօնիւնէ չըգան էնկէլլէրի ալթ
էտիպ կէշմէք հագգընա սահիպ գատէմ՝ օլմասընը
էջրէնմէլի տիր : Ինսանը պոււնլարտան էսիրկէմէք՝
Լալահ կէօրէ գօլայ տըր . Լալահ է՝օմրիւմիւզիւն
չէր պիր քէյֆիէթինի պիզիմ հագգըմըզա խօշճա

վէ գօլոյ կէլէճէք պիր թարգա իտխալ էտէ պիլմէ-
յիլէ, պունլարըն հէփսինի պիզիմ էյի ակէազ-
լարըմըզը աչմաղա եարար պիրէր թէճրիւպէ էտիպ'
ճէմի' էօմրիւմիւզիւն միւտտէթինի պէշիքտէն մէ-
զարա տաք՝ պու միսիլի մի՛նէթլէրիլէ տօլտուրտու :

Շու քիւչիւք գըզճըղաղա պագ : Ալիտէսիւ-
նին օտասընտա կիւճիւլէ տօլաշա պիլիյօր . վէ
էօմրիւ թաթլըլըղըլա տօլու իքէն տախի' մուղայիր
հալէրտէն վէ ճէֆալէրտէն էմին տէյիլ տիր : Տա-
հա շիմտի վալիտէսինին վէրտիյի պիր օյունճաղըլա
էյլէնիյօրուքան , օնու պիր թարաֆա գօյուպ
էօթէ եանընտա պիր սանտալիէ իւզէրինէ գօնմուշ
քիթապը ալմաղա եագլաշընճա՝ ուֆաճըգ գօլունու
օնա ուզաթմասընտա՝ էօթէտէն քէնտինին փէք էյի
թանըտըղը պիր սէս՝ “ Ա'արիամ , Ա'արիամ , քի-
թապա տօգանմա ” տէյէրէք էլինի կէրի չէքտիրիր :
Պու քիւչիւք գըզըն հէնուզ տահա տիլի աշըմըշ
տէյիլ իսէ տէ , իշիթտիյինի էյի անկլար , վէ էյի
անկլամըշ օլտուղունա շիւպհէ էտէյօր կիպի կէօ-
զիւնիւ տիքիպ' վալիտէսինէ պագաղընտա , վալի-
տէ եասաղընը՝ “ Այայըր Ա'արիամ , օ՛ քիթապա
տօգանմանը իսթէմէմ տէյէրէք թէքրարլար : իտու-
թալըմ քի , չօճուգ ի'թա'աթա ալըշմըշ տըր . լա-
քին պունուն կիպի պիր մատտէտէ՝ օնա պու պիր
փէք կիւճ պօրճ տուր : Աւֆաճըգ կէօզլէրինէ կէլիպ
տօլան եաշլարը՝ պէլքի զապթ էթմէյէ ճահտ էտէ ,
վէ ազ վագըթտան սօնկրա պիր ախէր էյլէնճէ ա-
րայա : Այէր պու չօճուգ ա'գըլանէ թէրպիյէ
օլունույօրուսա , պու լէճրիւպէ քէնտինին ֆայտա-
լը օլուր . պունուն իլէ իթա'աթ վէ միւթիւլիւք կա-
նոնլարը օնտա պիր եէնի գուվվէթ ալըպ' տէֆա'
իգթիզա էթտիյինտէ՝ սէօզ տիյնէմէսի օնա էվվէլ-
քի տէֆա'սը կիպի կիւճ օլմազ : Աքին էօթէ եա-
նընտա պիր իսքէմլիյէ չարփըլըպ տիւշտիլինտէ ,
քէնտի զայէթ գօրգտուղու հալտէ՝ պիւ օնուն
գօրգմասընըն իւզէրինէ կիւլէրիզ : Ալիտէսի օ-

նու համաձայն աշտոյան գալարերը պ'իմեցին թէսքին էթմէք իսթէր . վէ ալ վաղը թտան սօնկրա կէօրիւսիւն քի , չօճուգ քէնտինի զապթ էթմէք ղայրէթինէ տիւ շմիւշտիւր : Աղլամասը թէնզիլ պուլուպ' եամվաշ եամվաշ կէօզլէրինին եաշը քէսիլտիքտէն սօնկրա՝ կիւզէլ չէհրէսի իւզէրինտէ կիւնէշ շաֆըր կիպի պիր կիւլմէք փարլայրա՝ օյուլնճագլարընը տէֆա՝ էլէ ալըր : Պու իքինճի թէճրիւպէտէն՝ պօշ գօրգուլարը պիր շէյ եերինէ գօմայրա՝ պիր տախի զուհուր էտէր իսէ , էվվէլքի գատար գօրգմամագ էօյրէնմէսի յիւէ ֆայտա կէօրիւր :

Մնճափ՝ պու թէճրիւպէլէրտէն զուհուր էտէն էյլէլէր չէր նէ գատար սահիհ վէ մուգթագի իսէլէր՝ չօճուգ օնլարը անկլայամազ : Սինինի ալտրգճա՝ քէնտինէ տիւշէն պօրճլարըն իճրասընա հիշ պիր չօճուգ պուլսուղ հազըր օլամազ ըքան՝ պուսինտէ չօճուգլարըն հիշ պիրիսիտէ օնլարըն իգթիզալը օլտուղունու ֆէհմ՝ էտէմէզ : Ատիտէսի օնլարը չօճուղա անկլաթմագ իչիւն՝ թուլթալըմ քի շու սէօզլէրի սէօյլէսին :

“Արիամ՝ պէնի տիյնէ՝ սէնի չէր ճէֆատան վէ սըգլէթտէն էսիրկէմէյէ իսթէթէյիտիմ՝ չէր շէյի սէնին աշտոյան չարփրլմայաճագ թարզըլա՝ պիր օտա թանզիմ էտիպ՝ սէնին էլ ուզատամայաճաղըն շէյլէրի տէ օնտան գալարըրտրգտան սօնկրա սէնի օրայա գօյա պիլիւր իտիմ . լաքին պէնիմ մէրամըմ պու տէյիլ տիլ : Սէնին ֆաիտէլի օլմանը էօյրէնիպ սա՝ատէթտէ օլմանը իսթէտիյիմ իչիւն՝ շիմտիտէն սանա միւթի՝ վէ սապըրը վէ եիւրէքի օլմասընը էօյրէնմէք ֆարզ տըր : Այէր գօրգուլարը եէնիպ՝ ճէֆալարա սապը ըլա թահամիւլ էթմէսինի տէնէրսէն , սօնկրա չօգ՝ րահաթ պուլուրսուն : Պունու պէօյլէ էթտիյիտէ՝ մէշրէպին գափիլիք վէ գուվվէթ գազանըպ՝ սէն տախի սօնկրա իճրասընա մէշղուլ օլաճաղըն պօրճլարա աղըշմըջ օլուրսուն” :

‘Չօճուգ . պուռնլարտան պիր շէյ անկլայանալ .
 լաքին անկլասըն անկլամասըն՝ սաշիհի պու տուր .
 վէ թէրպիյէնին մագսոտի էնճամընը՝ հէմ չօճուգ .
 լարը կէլէճէք վագըթտա վուգու՝ օլաճագ ֆարիզէի
 զիմմէթլերինէ ալըշտըրմանըն եօլու նէ՝ օլտուղունու
 ֆէհմէմ էտէն ֆիրասէթլի վալիտէ՝ չօճուգլարընըն պու
 թարզ մի՛նէթլերէ սըգճա կիրիֆտար օլտուղունու
 կէօրմէսինտէ անալ գօրգմազ . պու մի՛նէթլերիլէ օն-
 լարըն մէշընպի լայըգը եօլունա կիրէճէք օլմաղլա՝
 էյէր չօճուգլարը պու միսիլի մի՛նէթլէրտէն էսիր-
 կէմէք միմքին օլսա , չօճուգլարա եազը՛գ օլաճագ
 տըր : ‘Չօճուղունու պու թարզ իլէ էսիրկէմէյէ՝
 իսթէյէնին օտասընա կիրսէն , չուպուգլարը վէ
 մաշայը էլինէ անմասըն տէյու եէրինտէն գալգմը՝
 պիր ախէր եիւքսէրէք մաշալէ գօնմուշ կէօրիւրսին .
 վալիտէսի՝ տախի չօճուղու իւրքիւթմէմէք ֆիքրիյի-
 լէ՝ էլինտէ քէօմիւր իլէ օտատան իչէրի կիրմէլ :
 () Նլարա իթա՛աթ վէ միւթիւլիւք էօյրէթմէք ի-
 չիւն պու թարզ մի՛նէթլերէ ալըշտըրմաղա պէտէլ
 պու ֆագիլէթլերին իճրասընա սըրա կէթիրէճէք
 ճէմի՝ շէյլէրի եանընտան ուզագ թուլթմաղա ճէհտ
 էտէր : Այէր րանթ կէլէ՝ պու հալտէ վէ պու եօլ-
 տա օլան գարըլարտան պիրիսի՝ օնլարըն թուլթու-
 ղու թարիյգին տօղըու օլմատըղը զըմնընտա եազըր-
 ղըմ՝ պու քէլամլարը օգույաճագ օլսա՝ օնա շու
 սէօզլէրի՝ տէ սէօյլէյէ պիլմէք իսթէր իտիմ : “ Սէն
 էվլատընը պու սիյագ իւզըն օն պէշ սէնէ պիր
 տիւզիէ սագլայա պիլէճէյինի ազըն քէսէր մի . վէ
 մագասը հէմ՝ մաշայը շիմտի գալտըրտըղըն կիպի՝ օլ
 գատար վագըթտա օնլարըն էլ տօգանտըրմար
 ճայիզ օլմայան քէնտիլէրինին անմաղա արզուլատըր-
 լարը հէլ շէյի տայիմա կէօզլէրինին էօնիւնտէն
 ուզագ թուլթա պիլէճէյինէ ումուտուն վա՛ր մը-
 տըր : “ Պիլիրիմ . կիւլէրէք պանա պու ճէվապը
 վէրէճէք սին . “ Խայըր . ֆիքրիմ հէր վագըթթ
 պուռնու պէօյլէ էթմէք տէյիլ տիր . էվլատըմ պէօ-

յիւստիւսիւ հալտէ՝ ի թա՛ւթ էթմէսինի օնա գօլայ
էջրէտէ պիլիւրիմ ”:

()նա իգա՛ւթը էջրէթմէք սապէճէ Էյր Էլֆիլինի
անկախապա պաշտարալը լազըլֆաան գօլայ էջրէտէ-
ճէք պաշգա վազըթ պուլաճաղըն եօգ տուր . վէ
պու տէտիյիմ վազըթ՝ չօճուղուն եէնի եիւրիւմէյէ
պաշտարղը վազըթ տըր . վէ ի թա՛ւթ վէ միւթիւ-
լիւք էջրէթմէսին սէլամէթ վէ գուվվէթլի եօլու
եալընըզ միլնէթ տիր : Ալլահ պիգէ պէօյլէ էջրէ-
տիր . պիգ տախի չօճուղարա պէօյլէ էջրէթմէլի
իզ : Իղվալէր էթրաֆըմըզ գուշաթմըշ օլուպ
օնլարըն իւզէրինէ էթտիյիմիզ թէճրիւպէլէր՝ պի-
գէ օնլարա գարշը տուրմասընը էջրէտիրլէր :

Լաքին տէրսին քի , “ Պու սահի՛հ տիր , լաքին
պէնիմ շուղուլիմ չօգ տուր . իշիմտէն գալամատը-
ղը իշիւն՝ չօճուղուն էլ տօգանտըրմասընը ճսյիզ
կէօրմէտիյիմ շէյլէրի եանընտան գալտըրըրըմ .
զերա չօճուղա ի թա՛ւթ տէրսի վէրմէյէ վազ-
թըմ եօգ տուր ”:

Եա պէնին եվլատլարընըն թէրպիյէսինի վէ րա-
հաթընը իշմալ էթմէյէ սէպէպ օլաճագ գատար նէ՞
էլզէմ մասլահաթըն օլա պիլիւր : Ալլատլարըն պիր
տէֆա՛ սէօզիւնիւ տիյնէ՛մէյէ ալըշտըգտան սօնկ-
րա՛ էօմրիւնիւ պիւթիւն պիւթիւնէ աճըլատըպ՝ սէ-
նի աղարմըշ սաշլարըն ըլա՛ ահ ու վահիլէ մէզարա
կէօնտէրիլէր : Անին օնլարըն ի՛նտինտէ նուֆուս
քէսպ էտէճէյին վազըթ՝ անճագ օնլարըն չօճուղ-
ուգ վազթը տըր : Ալ էյէր՝ օնլարը պէլատէն
հըֆը էթմէք իշիւն զայրէթ էթտիյինտէ , օնլարըն
էյի մէշըէպինի մէյտանա չըգարըպ գուվվէթլին-
տիրմէյէ վէ իղվալէրէ տայանմագ էջրէթմէյէ մու-
գայէթ օլմայըպ՝ եալընըզ միլնէթտէն էսիրկէմէք
իսթէտիյինի էրքէնճէ օնլարա ֆէհմ էթտիրէրէք՝
գապիլ օլտուղու հալտէ կէրէք խայր վէ կէրէք շէր
հիշ պիր շէյ էթմէյէ գուտրէթ պրագմամագ ֆիք-
րինի անկլատըրսան՝ նուֆուսուլունու թէմէլինտէն
գազմըշ վէ երգմըշ օլուրսուն :

Եւ վկայեմ . միշտ չօճուղա ելգեմ տիր . վէ լաճ
 օնլարըն էօ՛մրիւնիւն իլք սէնկէրինի էօյէ պիր
 չալէրտէ թէտարիգ էթմիշ տիր քի , միշտէթէրտէն
 էսիրկէմէք գապիլսիգ տիր : Ա՛ռ թլագա պու եօլ
 տան կէչմէլի : Պա՛ղէն միշտէթտէն գաչա պիլիր ի
 սէն տէ , օնտան սօնկրա կէլէճէք ճէֆալէր սէնին
 չագգընա տաճա՛ կիւճ օլուպ՝ օլ վագըթ անկար
 սըն քի՛ Տիչ սագընմամագ տաճա՛ էյի իմիշ : Եօյէ
 իսէ՛ Էվլատ սաճիպի օլան փէտէր ու վալիտէլէր՝
 գօ՛րգմայրպ՝ էվլատլարընըզ միշտէթէրէ ալըտը
 ըրն : Զօճուղուն պիր ալըգ գափույա տօղրու
 կիթմէսինի կէօրտիւյիւնիւզտէ՛ գափուտան տիշարը
 չըգմասընը մէքս էթմէք իչիւն օնու գափամաղա սէ
 յիր թմէյին . եալընըզ չըգմասընը եասաղ էտիպ՝ չօ
 ճուղու սէօզ տիյնէմէյէ մէճպուր էտին : Եւ տօգան
 տըրմասընը ճայիգ կէօրմէտիյինիգ քիթապը եախուտ
 քեաղըտը՝ օրթատան գալտը՛րմայրն : Զաթընըգա
 կէլսին քի՛ չօճուգլուգ սիննի՛ միշտէթ վէ թէճրիւպէ
 վագթը տըր . վէ սիննին իգթիզասընտան ալաղըլըլա
 կէլէն Ֆըրսաթլարտան միւֆիտ օ՛լմայրպ՝ էլտէն չը
 գարըրսանըզ , Զագ թա՛ալէնին չօճուգլուգ սին
 նինի պու չայտէ եարաթմասընտա մէրամ էյլէտի
 յի չասանաթըն նըսֆը միգտարընտան քէնաինիգի
 մաճրում էթմիշ օլուրսունթըզ :

Եւ իմտի՛ էօ՛մրիւմիւզիւն ճէմի՛ միւտտէթի՛ չօ
 ճուգլուգ վագթը կիպի միշտէթ վագթը օլուպ
 թիւրլիւ միշքիւլէր իլէ վէ էնկէլէր իլէ վէ սըգըն
 թըլար վէ պէլլար ըլա տօլու օլմասը՝ պիգիմ է
 յի մէշընպիմիզին վէ ախլեագըմըզն գուվկէթի
 մէյտանէ չըգմագ իչիւն տիր : Պու շէյլէրին
 չէփսի՛ շաղըղա սէպէպ օլմագ կերէքտիր : Ա՛ա
 գա՛՛ էյէր լայրգը կիպի միւլճագա էտէճէք օլուր
 սան , չագիգէթ սէվինէճէք շէյլէր տիր . տիւնեա
 տէ նէ՛ գատար մէշընպէ վէ ախլեագէ տայիր միւշ
 քիւլէր օլա պիլիր իսէ՛ օնլարըն չէփսինին չէնիսի
 նի էօ՛մրիւմիւզիւն միւտտէթինտէ ազ չօգ ալա

ճաղըզ , վէ ֆըրսաթը գուլանա պիլսէք՝ օնլարըն
 հէր պիրիսի գալպիմիզին ճէմի՝ գուտրէթլէրինի
 իլէտիպ մէյտանա չըգարմաղըլա՝ պիզէ չօգ ֆաիտէ
 էտէճէք տիր : Պէշլէ օլունճա՝ Ղլաճ պիզէ՝ քէն-
 տի քէրէմինտէ թէզայիւտ պուլմագ իչիւն իբի եօլ
 էհսան էթմիշ տիր . էվվէլա՝ Ղստուաճաշունչուն
 տա՝ պիզէ պօրճումուղու էջրէտիր . վէ սանիան՝ պու
 էօ՛միւն ճէմի՝ պօրճլարընտա մէշք էթմէյէ Պիլ
 Փըրսաթ վէրմիշտիր : Ղստուաճաշունչ՝ պու պիզէ
 մուգթագի օլան եօլլար իլէ տօլո՛ւ տուր : Ղօ՛միւր՝
 պու եօլլարա մէշք էթմէյէ լազըմ՝ կէլէն ֆըրսաթ-
 լարը իլէ տօլու տուր : Պիր թապուր ա՛սքէրի
 թա՛լիմ էթմէյէ մինասիպ օլան եէր՝ տիւզ օվա
 տէյիլ՝ իլլա պիր ազ սարփ վէ տաղլարտան վէ տէ-
 րէլէրտէն ի՛պարէթ պիր մահալ տըր , քի սօլտաթլար
 հէր թիւրլիւ հարէքէթին իճրասընա մէճպուր օլուպ՝
 պա՛զէն պիր տար պօղաղտան կէչէլէր , պա՛զէն պիր
 տաղա թըրմանըպ չըգալար , պա՛զէն տիւզէ էնէլէր ,
 վէ պա՛զէն քէօփրիւ տախի եափալար : Վէզալիք՝
 Ղլաճ քրիստոնեանըն ախրէթ թէրպիյէսի օլմագ
 իչիւն՝ վէ պու տիւնեատէ սիւրտիյիւ էօ՛միւր Ղլ-
 աճըն էմրինի իճրա էթմէյէ թա՛լիմ էտէճէք մա-
 հալ օլմագ իչիւն վէ քէմալ մերթէպէ Ղլաճ ի՛մի-
 նին էմր ու թէտպիրլէրինի ա՛մէլէ կէթիրէ պիլմէք
 իչիւն լազըմ՝ կէլէն կիւճիւքլէրին հէփսինի պու
 տիւնեատէ վէրմիշտիր :

Թ : Թէճըլ-պէնին Փաիպէսի :

Ղանն էտէրիմ քի , պու խուսուստա եազտըզլա-
 րըմը օգույանլարըն ճիւմլէսի աշիքեար կէօրիւրլէր
 քի ա՛ղիզլիքտէ՝ վէ կանոն հէմ մէշըէպ միւհ-
 քէմլիյինտէ քէմալ պուլմաղա թա՛յին օլունմուշ
 մախլիւգաթլար իչիւն եալընըզ պօրճլարընը էջ-
 րէթմէյէ եարար նասիհաթլար օլ գատար ֆաիտէ
 էթմէզ , իլլա քի՛ պու ա՛ղիզլիյի վէ միւհքէմլիյի
 իթման էթմէսինի թէճըրիւպէ իլէ գազանմայա գօ-

Լայլըգ նախի օլմագ կերէք տիր : Ա՛րնէթին՝ տէրունիմիզին իւզէրինէ էթտիյի իճրալերի թէֆթիշ էթմէմիզտէ՝ տէտիյիմիզ տաճա՝ աշիքեար կէօրիւնիւր :

1. «Պիլէ՝ բէնտիթիլէ Լամարագ հալինէ կիրթլար ետէր : շիւք քիմսէ քէնտինի՝ թէճրիւպէ էթմէզտէն թանըյամալ : շօգ վագըթ ախերինի էօյլէ պիր իշ իշիւն շիտտէթիլէ թէքտիր էթմէյէ մէյլ էտէր իւք քի , օնլարըն եէրինտէ օլայրտըք , պիլ տախի օնլարըն էթտիյինի էտէճէյիտիք : Կուրթարըն ճըմըզ տէր , “ շա՞նկը բուհուն օլտուղունուզու պիլմէզ սինիզ ” : Թա՛ս պիր իղվա զուհը էտիպ՝ օնլարըն տէրունինտէ կիզէնմիշ իսթի՝ տատարը մէյտանէ չըգարաճագ վագըթ կէլէնէտէք նէ՞ բուհունան թահրիք օլտուղունու պիլէն ազ քիմսէ պուլունուր : Պիր քիմսէնին կիւլէր եիւզիւ պօղուլմագտան թա պուլ զապթը միւշքիւլ հըրսըն զալէպէ էթմէսինէ՝ տէրունինտէ ինթիգամ՝ բուհուն՝ սագաւնըր քի օնու ճիւղիճէ հաթըր պօղաճագ պիր շէյալէվէնտիրմէյէ քիֆաէթ էտէր : Ա՛վէթ՝ քէնտիւսըլ սահիհ մէշրէպիմիզի թանըմագ իշիւն՝ թէճրիւպէյէ միւհթաճըզ :

«Պիր գարը՝ քէնտի պիր թանէճիք գըզ էվաարնը չօգ սէվէր իտի : Բէնտիսի միւշերրէֆ քրիստոնեայլարտան օլուպ՝ կերէք տին հագգընա զպրէթիյիլէ վէ կերէք Լստուածաշունչու էօյրէնմէյէ սատագաթը վէ միւտավիմէթիյիլէ շէօհրէթ պուլմուշ օլուպ , զիյատէ տիգդաթը՝ Լվահըն Լիլիմ հագգը իուսսուսունտա Լստուածաշունչուն պիլէ էօյրէթտիյի քէլամլարըն իւզէրինէ իտէ : Բապպիմիզին հէր շէյի իտարէ էթմէյէ միւքեաֆի գուարէթիսի թէֆէքթիւր էթմէքտէ երջանկութիւնունու պուլուպ՝ քէնտինտէ ա՛ղիմ գէվը տույար ըտը . վէ քէնտի թա՛րիֆի միւճիւպիւնճէ՝ օնուն հիւքմիւ ալթընտա օլմասընա զայէթլէ սէվինիր իտի : Թէնիլէ վէ ճանըլա՝ միւտտէթի վագըթտա վէ էպէտիլիք

տէ՝ թէքմիլէն օնուէն էլինտէ օլտուղունա զիյատէ
Ֆէրրաճ էտիպ՝ Լստուածաշունչուն պու մատտէ
հագգընա պիղէ իլճամ՝ պույուրտուղունու անկլա-
մաղա կիւճիլէք չէքէնէր իչիւն թա՝ ածիւպ էտէր ի-
տի :

Պագաթ՝ տաճա քէնտի տէրունինի թանըմազ ըտր :
Վէնտի դայէթ սէվկիլիւ էվլատը խասթէ տիւշմէ-
սինտէ՝ քէնտիսի զիյատէ ըաճաթսըզ վէ էնտիշէտէ
օլուպ՝ եաթաղընըն եանընտան պյրըլմազըտը . վէ
քէնտի իւզէրինտէ՝ Լլաճը քէնտի մէրամընճա իճ
րա էթմէյէ գոյ վէրմէք արզուսու հի՛չ կէօրիւն-
մէզ . էվլատ էլտէն կիթմէսին տէյի գօրգուսուն-
տան թիթրէր իտի : Լլաճըն հիւքմիւնէ ա՝ մէլի
իման վէ էյիյինէ ճան ու տիլտէն էմնիէթ էտէ ի-
տի , պու միլնմէթ վագթընտա ըաճաթ ու սաատէ-
թիլէ Լլաճըն իրատէթինէ թէքմիլէն միւթի՝ օ-
լուրուտու : Պունա պէտէլ՝ տայիմ՝ ախշամտան
սապահատաք ըաճաթսըզըրգտա վէ էնտիշէտէ օ-
լուպ՝ ճանընտա ասլա խաղաղութիւն եօղուտու :
Վըզընըն խասթալըզընըն շիատէթինինտէ արթմա-
սընը մէքս էթմէք միմքին օլմատը : Վըզ էօլտիւ :
Վալալը վալիտէսի վաֆիր հաֆթալար կէչինճէ-
յէտէք գալպինտէ Լլաճըն իրատէթինէ միւթի՝ լիք
պուլամամասըյըլա՝ ա՝ զիմ՝ կէօնիւլ ա՝ զապընտա ը-
տը : Լլաճըն իւմիւմի գուտրէթինէ ի՝ թիգատ էթ-
մէսի՝ պիր մուա՝ լէտագ ճշմարտութիւնա ինանըր կիպի
իմիշ . հէր շէյ օնուէն քէնտի հագգընա իսթէտիյի
միւնվալ իւզընէ կիթաիքճէ՝ օլ հիւքիւմէթին թէ-
ֆէքքիւրիւիլէ սէվինիպ , Լլաճ պու գուտրէթինի
վէ հիւքիւմէթինի միլնէթ կէթիրիւր սիւրէթլէ օնա
տույուրտուղու կիպի՝ քեամիլէն օնա ի՝ թիմատ էտէն
եիւրէյի ի՝ սեան էտիպ իթա՝ աթտան ըուճու՝ էթ-
տի : Լլաճըն հիւքիւմէթի մութլագասը իւզէրինէ
քէնտի գալպինին սահի՛հ իսթի՝ տատընը՝ պու թէճ-
րիւպէ պէյան էյլէտի :

Եօգարըտա չարք կէմիսի հագգընա սէօյլէտիյիմ՝

շիմտիքի սէջլէտիյիմի՝ տէ էյի անկլատրը : ()
 ուսթա՝ եափտրղը ալէաթլարըն սաճի՛ճ գուվլէթի-
 նի թաճգիգ էթմէք իչիւն , ճէր նէ՛ գատար կէմինին
 եափրլմասընտա քէնտիսի պիլ նէֆս նէզարէթ էթ-
 միշ իսէ տէ՛ իճրասընը թէճրիւպէ էթտիքտէն սոնկ-
 րա թէքմիլ թանըյապիլէճէյի իչիւն թէճրիւպէյէ
 գօշտու . վէ պու թէֆթիշտէ՛ քէնտի ալըըգ կէօզիւ
 ճէր պիր դարաֆընըն իշլէմէսինէ տիգգաթ էտիպ՝
 պաշգա թարզ պուլմայաճաղը էօ՛ղիւրլէրի վէ
 գուսուրլարը պունուն ուլա ֆարգ էթտի :

Թշպգը պունուն կիպի էտէրէք՝ պիզ տախի լա-
 զըմը կիպի քէնտիմիզի թանըմաղա միւյէսէր օլուպ՝
 քէնտիմիզի պիր ճէտիտ քէյֆիէթտէ պուլտուղու-
 մուզ վագըթ՝ պու քէյֆիէթ պիզիմ մէշըէպի գուտ-
 րէթլէրիմիզէ նէ՛ թէսիրլէր էտէր օլտուղունու անկ-
 լամագ իչիւն՝ ա՛ղիմ տիգգաթըլա քէնտիմիզի եօգ-
 լամաղա միւլթաճըլ . վէ պունու էթտիյիմիզէ՛
 թէճրիւպէտէն էօյրէնտիյիմիզ գուսուրլարըմըզ
 վէ զա՛իֆլըզլարըմըզ թանըյապ իշարէթ էտէ պի-
 լիրիզ :

2 . Թէճրիւպէ իլէ Լէափո՛ պաճա էյի օլմալլա «ե-
 պէլլէր օլմալլա : () նլար պիզիմ մէշըէպիմիզի պիզէ
 պէյան էթտիքտէն մա՛տա էյէր օնլարա էյի՛ տիգ-
 գաթ էտէ պիլիւրսէք՝ ճէր էյի վէ միւլթէպէր շէյ-
 լէրէ էրիշմէյէ պիզի գատրըր էտէ պիլիւրլէր : Չարգ
 կէմիսի իլք թէճրիւպէտէն սոնկրա՛ էվլէլքինտէն
 էյի եօրիւտիւ . վէ պունուն սէպէպի օ՛ իտիքի , օ-
 նուն ուսթասը՝ իլք թէճրիւպէնին տիգգաթընտան՝
 ալէաթլարըն գուվլէթինի արթըրմագ վէ ճարէքէ-
 թինի սըրասընա գօմագ իչիւն էյի ճաճա ու ղայրէթ
 էթտի :

Շ ու աշաղտաքի չօճուղա պագ , րագամ տէրսի
 ալմագ իչիւն դըպրատունա կիթմէք իչիւն թաճ-
 թասընը գօլթուղունա ալմըշ՝ պու կիւն ուզունճա
 պիր թագսիմ էտէճէք : Չօճուգ քիչիւք տիր .
 վէ տէրսի պիզէ ճէր նէ՛ գատար գօլայ կէօրիւնիւր

խսէ , օնա օլ գատար կիւճ տիւր : Պէքի օնուն եւ-
րինստէ պաշգասը օլալորտը՝ պու զահմէթլի իշի ճանի
կեօնիւլտէն քէնտի իւզէրինտէն տէֆ՝ էտէր իտի :
Լաքին պու չօճուգ քրիստոնեայ օլտուղու իշիւն՝ Լա-
լահտան Նիսուսուն ա՛ջգընա կիւնահլարընա ա՛ֆվ
տիլէյիպ՝ կեօքտէքի Պէտէրինէ մագպուլ պիր Թար-
զըլա եաշամաղա խմէր : Լալի պիլիւր քի՝ Լալահ
քէնտի ճանընա վէ Փիքրինէ՝ մամէմամթիքական
ճըշմարտութիւնլարը վէ Թէրթիպլէրինի զապթ
էթմէյէ լազըմ՝ կէլէն գուվվէթի պիր տագիգէտէ
վէրէ պիլիւր . վէ պէջլէ էթմէմէսի կանոնլարը էջ-
րէնմէյէ չէքտիյի զահմէթին միլնէթինտէն քէնտի-
նէ Փաիտէլի պիր Թէրպիյէ չըգարմագ իշին տիր :

Պուռուն իշիւն դպրատունա կիտէրէք քէնտի
քէնտինէ տէր . պէնիմ՝ պու կիւնքի պօրճում եալը-
նըգ պու կանոնու իճրա էթմէսինի էջրէնմէք տէ-
յիլ տիր . իլա՝ սապըրը վէ սատըգ օլմասընը տալի
էջրէնմէք տիր : Պիր վագըթ զարֆընտա պուն-
լարըն իքիսինի՝ տէ էջրէնմէլի իմ . վէ պուռուն
թէճթիւպէսինի էտէյիմ . էվվէլա Լալահա նիյազ
էյլէյիմ՝ քի , քէնտիսի պանա էջրէտիպ՝ միւհթաճ
օլտուղում գուվվէթի պանա վէրսին . սօնկրա տէ-
յիլ քի , սալթ հիսապ Թագսիմ՝ էթմէք իշիւն
իլա պօրճումտա միւտավիմէթ էթմէք նիյէթի-
յիլէ տաիսի րահաթըլա վէ Թահամիւլ իլէ իլէրի
կիտէյիմ : Պու նիյէթ իլէ իլէ պաշլայըպ՝ ճէմի՝
սապըրսըզըրգ հարէքէթլէրինի զապթ էթմէք իշիւն՝
վէ էօնիւնէ չըգան կիւճլիւքլէրին սայէսինտէ էվվէլ-
քինտէն զիյատէ նէֆսինէ սահիպ օլմագ Փիքրիյիլէ
քէնտինի կեօզէտէրէք՝ Փիլ վագա՝ քէնտի հագգընա
միլնէթէ պա՛իս օլան կիւճլիւքլէրի վիյատէսինճէ
աղալտըր :

Պիր քիմնէ էօ՝մրիւնիւն ճէմի՝ միլնէթլէրինի պու
ա՛գըլա չէքէճէք օլուրսա , օնուն գալպի ճէմի՝ նա-
տիր վէ մի՛թէպէր շէյլէրին գազանճընտա նէ՞
գապապ իլէրի կիտէր : Հագիգէթ՝ սապը ու միւ-

տավիմէթ գաղանմանն էն էլի եօլ պու թա'րիֆ էթտիյիմ տիր: Ս'իլնէթ ու թէճրիւպէնին զահմէթ-լի մէքթէպինտէ թէրպիյէ օլանլարտա սայքի տայ-մա պիր ախլէագ գուվվէթի վէ միւհքէմիյի օլուր քի' ախէրլէրինտէ արամագ' պօշունա էմէք թէլէֆ էթմէք տիր: Ընճագ' միլնէթտէն Փաիտէ կէօրմէք իշիւն' միլնէթ չէքէնին թարաֆրնտան զպրէթտէ գուսուր օլունճա' Փաիտէ կէօրէճէք եէրտէ զարար կէօրիւր: Ս'էքթէպտէ պայաղը պիր ըագամ տէր-սի' չօգ տէֆա' չօճուղա սապր ու միւտէվամէթ էօյ-րէտէճէք եէրտէ' օնուն սապրսրզ վէ թիթիզ դա-պիաթլը օլմասընա սէպէպ օլուր: Ս'իլնէթին հա-սրլաթը' միլնէթտէ պուլունան քիմնէնին գալպինին հիյէթինէ կէօրէ օլուր: Իօյլէ ատէմլէր վար քի' տէրտ ու մէշագգաթտան' ատէմ իքրաճ էտիպ ա տէմտէն գաչմագ խույունու գաղանըր. վէ զայ-րլարըրտա վար քի', եինէ օ' եօլուլան քէնտի կիւ-նաշլարընը' վէ Ըլաճըն (Իսուս վասիդասը իէ օլան մէրհամէթինի թանըյըպ' մահճուպ վէ սաքին վէ քէնտիլէրի կիպի օլան ատէմ ճինսինի սէվէր' վէ Ըլաճա միւ'թի' վէ միւթէշէքքիւր վէ մէմնուն քրիստոնեայ օլմասընը թահսիլ էտէրլէր:

Պէօյլէճէ' եարատըճըմըզըն պու տիւնեատէ պու-լունտուղումուզ թէճրիւպէ վէ թէրպիյէ հալլէրինի պու թարզա թանզիմ էթմէսինտէն մէրամը պու իմիշ քի' չէնսիթիպէ Լանըյաղը, հէմ պաթի խայր ա' մէլէրպէի-լէրիլէյէլէ: Էէր պուլունտուղումուզ հալ ու քէյ-ֆիէթլէրին հէր պիրինտէն պիրէր Լիւրլէ-տէրս էօրէ-նէճէյիզ: Լաքին հէիիսինտէ տէ էօյրէնմէլիյիզ: Ի-լաճ պու տիւնեայը' պէօյլէ' պիր դարզտա եարատըպ թանզիմ էտէ պիլիւրիտի քի' պիզ հէր սըգլէթտէն վէ սըգընթըտան վէ պէլատան վէ թէպտիլաթտան էմին օլալըմ. անճագ պու ա'լէմի պիր թէճրիւպէ վէ թէրպիյէ մահալի թային էյլէտի քի' օնտա տայիմա քէնտի քէրէմինին հէտիյէլէրինի արգուլթըպ չէ-նիսինի ալմաղա. վէ հէր կէօնէ քրիստոնեայ ֆազի-

լէթինի իճրա էթմէյէ ֆըրսաթըմըզ օլա : Պիզիմ ասըլ վադանըմըզ օ պիր տիւնեատըր . վէ պու տիւնեայա թէճըրիւպէ՝ իչիւն գօնուլտուգ քի՝ օնուն իչիւն հազըրլանալըմ . վէ “ շիմտիքի զէման էլէմլէրի՝ խայըր ա՛մէլէրտէ միւտավիմէթ էտիպ՝ շերէֆ վէ ի՛թիպար վէ էօլիւմսիւզլիւք թալիպի օլանլարա աշիքեար օլունաճագ իզզէթէ բուպար օլունմազալայըգ տէյիլ տիր ” : (շիմտի թագտիմ էթմէյէ միւրատ էթտիյիմ պիր գաչ ա՛մէլի տէլալէթլէրին թաֆսիլինէ պաշլայալըմ :

1 . Պաշնա հեր նէ՝ կէլիրսէ , օնու՝ սէնի թէճըրիւպէ վէ թէրպիյէ էտէճէք սանա իգթիզալը թալիմ՝ թէրթիպաթինին պիր դարաֆը տէյիլ սանա լալահատն կէօնտէրիլմիշ սայ . վէ պու ֆիքիրտէ օլուրսան , հէփսինի սապրիլէ չէքմէյէ սանա պու պիր եարտըմ՝ օլուր : Տինսիզ պիր քիմսէնին ալ ճէլէ պիր իշի օլմաղըլա , մէնզիլէ եախուտ չարգ կէմիսինէ պինիպ իշինէ ա՛ճէլէ կիթմէյէ ֆիքր էտէրէք եօլա չըգար . լաքին եօլուն վէ հաւանըն ֆէնալըղընտան եօլտա կէճիքմէյիլէ , վէ պինէճէյի չարգ կէմիսինէ եա մէնզիլի գալգմըշ կիթմիշ պուլուր : Պու սուրէթտէ օ պիր մէնզիլ եախուտ չարգ կէմիսինին չըգմասը վագթընա տաք եիրմի տէօրտ սա՛աթ տահա պէքլէմէյէ մէճպուր օլտուղունտա՝ ճանը սըգըլըր , թահամիւլիւ քէսիլըր , վէ սիւրիւճիւ նէ՞ իչիւն հայվանլարը պիր աղ չափուգ սիւրմէտի՝ հաւա նէ՞ իչիւն ֆէնա կիթտի՝ վէ եօլլարա նէ՞ իչիւն էյի պագըլմամըշ տէյի վագթընը պօշ պօշունա ֆախտասըզ չէքվա էթմէտէ եախուտ կէճիքմէսի սէպէպիյիլէ օղըատըղը զարարալըրն իւզէրինէ տիւշիւնմէտէ կէչիրիր : լաքին պիր քրիստոնեայ պու հալտէ պուլունտուղու զէման՝ պու ա՛գսի զուհուրաթա տէրուն բահաթըղըյըլա թահամիւլ էթմէսի իլէ , կէրչի էօլիւմ՝ թէչիքէսինէ տիւշիւն չալատընա եէթիշմէյէ ա՛ճէլէսի վար՝ տնճագ , “ լալահ պէնի թէճըրիւպէ էթմէք իչիւն

պէօյլէ՛ մերամ էյլէտի , եա՛ երկնաւոր հայր՝ պու միհնէթէ . թահամմիւլ էթմէք քերէմինի պանա էհսան էյլէ ” տէյերէք՝ օլ կիւնիւ գայղուսուղ վէրահամ կէշիրիր :

Պէլքի քրիստոնեայ պէօյլէ տէր . տէյէճէք եկրոն պէօյլէ տէմէք ճայիղ տիր տէյէ իտիմ տահա՛ մինա սիպ օլուր ուսու : Վրիստոնեալար՝ է՛օմրիւն ճէմի՛ ա՛յլէ միհնէթէրինի՛ քէնտիլէրինի թէճրիւպէ էթմէք իշիւն Վլահ թարաֆրնտան թանգիմ օլուն մուշ սայմաղա հէր նէ՛ գատար արջմըշար ըսա տա՛ էօնլէրինէ չըգան ուֆագ . լէճէք էնկէլէրէ , ինուսուսա տիւերինին գուսուրույըլա զուհր էթմիշ օլան լարա՛ թիթիղէք էտիպ ճանլարը զիյատէ սըգըր : Պիրիսէ՛ օգումագ իշիւն գըյմէթի ա՛լէա պիր քի թապ վէրիրսին , վէ սանա օնու կերի վէրտիյինտէ քիւլիէն քիրլէնմիշ վէ պօզուլմուշ պուլուրսուն . իմտի պու թագտիրտէ՛ քիթապըն իւզէրինէ պագըպ պիր տիւզիէ վուգու՝ օլան գաղայը հաթրընա կէ թիրմէնտէ սէպէպ օլանա գարշը թիթիղէք վէ քէտէր էտէրէք՝ սա՛աթլարճա քէնտինի րահաթնըգ էտիպ շիքեայէթ էթմէն էյի տէյիլտիր : Կերշի գապահամ օնտա՛ տըր . անճագ սէն քիթապը օնա վէրմէնտէ սանա պօրճ օլանը էթտիյինտէն սուշ սահիպհ տէյիլսին . վէ քէնտինէ պու թարղ ճէֆա վէրմէն իլէ ֆէնա էտէյօրսուն : Վլահըն՝ իրա տէթինի ֆիքր էյլէ , քի պու գաղա տախի սանա պիր թէճրիւպէ եերինէ կէլմիշտիր . վէ Վլահըն՝ նաղաւրը սէնին իւզէրինտէ օլուպ պունա նասըլ թահամ միւլ էտէճէյինի կէօզէտիյօր . վէ էյեր օնու էյի ֆիքր իլէ վէ սապը հէմ թէհամմիւլ էջրէնմէք մէրամըլըլա գապուլ էտէր իտէն՝ օլ պօզուգ քիթապ պիր փէք ա՛լէա պաղլանմըշ վէ աղըր եալտըղը վէ էնվաի շէօհրէթ ու զիյնէթ իլէ միւզէյէն՝ եիրմի երլտան պերի քիթապ խանէնին իշինտէ պու միսիկ ֆէհիմօիղ քիմաէլէրին էլինտէն հըֆըլ օլունմուշ քի թապտան զիյատէ սանա մէնֆա համ էտէր :

Վեղալիք՝ կերէք սէնին էջմալընըն իլէ՝ կերէք ախերինին հիյլէսինտէն նաշի՝ եախուտ սողըուճա Մլաճըն մերամը միւճիւպինճէ սուտա՝ եախուտ աթեշտէ՝ եախուտ շիմշէք զարպընտան թէլէֆ օլմուշ կերէք պէջիւք վէ կերէք քիւշիւք պիր շէյին եախոտ պիւթիւն մալըն պիլէ օլուրսա, Մլաճ թարաֆընտան կէլմէ պիր թէճըիւպէ տիր, վէ օնուճ հագգընա ճանըն սըգըլմասըն վէ թէէսիւֆ էթմէ : Իյէր սէն՝ էօմիւն էն աղիմ մատտէսի օլան Մլաճըն լուդֆուճտա պէջիւմէսինի սէվէրսէն, անկլայաճագսըն քի՝ պէջլէ միլնէթ ու թէճըիւպէյէր սէնի՝ քէնտի եիւրէյինի էյի թանըմաշա՝ վէ օնու Մլաճըն իրատէթի միւճիւպինճէ հէր խայըրը շէյլէրէ ալըշտըրմաղա ազիմ եարտըմլար տըր :

2. Մլաճըն սանա կէօնտէրտիյի պու տիւրլիւ տիւրլիւ թէճըիւպէլէրտէն սանա էջրէթմէյէ իսթէտիյի տէրպէրի՝ տայիմա էջրէնմէյէ մէշղուլ օլ : Պիղիմ՝ հէր կիւնիւմիւլ թէճըիւպէ վէ թէրպիյէ կիւնիւ տիւր . իմտի հէր ախշամ՝ “ Պու կիւննէ՞ դատար իլէրի վարտըմ ” տէյի քէնտին քէնտինէ սիւալ էյլէ : Թուլթալըմ քի՝ եօգարըտա՝ թա՛րիֆ էթտիյիմիղ չարգ կէմիսինի եափան ուսթա՝ եափտըղը ալէաթլարը թէճըիւպէ էթմէք իշիւն կէմիյի իլք տէֆա եօլա դօշմասընտա՝ չարգլարըն եափուսունու վէ հէր պիր փարչասընըն նիզամընը վէ հարէքէթինի սէյր ու թէֆթիշ էտէճէք եէրինէ՝ կիւլէրթէ իւսթիւնտէ ըաճաթ օթուրուպ ախէր եօլճուլար կիպի տէօրթ թարաֆընա պագարագ՝ կէմիյիլէ եօլա կիթմէնին զէվքինի չըգարմաղա մէշղուլ օլմուշ տուր . շիւպհէ եօգքի՝ եալըյա վէ գըյըյա պագարագճա՝ հէր քէսին օնուճ ա՛գլընա վէ ուսթալըղընա պէյէնտիյինի վէ խալգըն հէյրան օլարագ օնուճ իւզէրինէ պագարգլարընը կէօրմէյիլէ ֆէրըաճ էտէճէք , լաքին պու թարզա քէնտի պօրճունա իճմալ էթտիքճէ՝ քէնտի ալթընտա հիսապսըղ՝ պէ-

լալար հազըրլանմատատրը , վէ կերէք կէնտինէ՝ կէ-
րէք ղայրիլէրէ հատտէն աշըրը քէտէք կէթիբէճէք
ֆէնալըզլար թէտարիգ օլմագտա՝ տրը : Ալէաթ-
լարըն գուսուրլարընը վէ սագաթլարընը կէօրիւպ
կէօզէտէն օլմամաղըլա , օնլար սօղըրուլմագարըն
էօյլէ գալըր . վէ օնլարըն էքսիքլիյի թանըլմազ .
վէ էնճամընտա օլ կէմիյէ կերէք մաթա՝ վէ կերէք
ճանլար ինանաճագ օլտուղու սուրէթտէ , թէլէֆին-
տէն ղայրը շէյէ պէքլէնմէզ :

‘Չօգ քիմսէլէրին՝ վէ քրիստոնեայ տէնիլէնլէրտէն
տախի պիր չօղունուն հարաքէթի պու ահմագ ու-
թանըն հարաքէթինտէն զիյատէ մագուլ տէյիլ-
տիր : Ալէնտի բարոյական գուտրէթլէրինին շիմի
թէճրիւպէտէ օլտուղունու օնլարա Ալլահ սէյլէյօր ,
վէ օնլարա թէնպիհ էտէյօր քի , պու տիւննանըն
կէչիտինտէն կէչմէտէ իքէն օնուն ֆաիտէ սայտըր
շէյլէրտէն գուշանմաղա քէնտիլէրինի գօյ վէրմէյէ-
լէր , վէ ֆագիլէթ թարիգինտէ իլէրի կիթտիլէրին-
տէ պու տիւննանըն հիչ պիր տիւրլիւ ֆաիտէսինէ
գանա՝աթ էթմէյէլէր : () Նլար քէնտիլէրինի՝ թէճ-
րիւպէ վէ թէրպիյէ օլմագ իչիւն տալըալը պիր տէ-
նիզ իւզէրինտէ կէմի եօլճուլուղունտա սայալար ,
վէ քէնտի իւզէրլէրինէ կէօզէրինի աչըպ՝ քէօթիւ-
տէն պագընմաղա վէ էյլիքաէ պուլունմաղա ղայրէթ
էտէլէր : Ալլահ իսթէր քի , օնլար՝ պու ալէմսէ
զուհուք էտէն գազալարըն հէֆսինի՝ պու մէրամ
իւզըն քէնտինտէն թանզիմ վէ թէրթիպ օլունմուշ
սայալար : Աքին ինսանլար պունու չափուգ ու-
նուտուրլար , վէ ասլա քէնտիլէրինի կէօզէթմէզլէր :
() Նլար՝ ասլա էօ՝մրիւն պու տիւրլիւ վուգուլաթլա-
րընըն քէնտիլէրինէ նէֆսլէրինի թանըթմագ՝ վէ
խայրը ա՝մէլէրին տայիմ իճրապը իլէ՝ օնլարը մշ-
րէպի էտէպիյէտէ քէմալ պուլմագ վէ Ալլա-
հըն լուգֆունտա գուլվէթլէնտիրմէք՝ վէ պիւյիւ-
մէյէ գուլվէթլէնտիրմէք իչիւն Ալլահտան կէն-
տէրիլմիչ պիր թէրթիպ նագարը իլէ օնլարա պագ-

մազլար . լաքին օնլարըն ճէմի՝ ղայրէթլերի՝ էլէ-
րինտէն կէլտիյի գատար պու տիւնեանըն երջան-
կուծիւնոււնու քէնտիլէրինէ սաղլամագ մերամըն-
տան ի՛ պարէթ տիր : () Նլար միլէթտէ հիւ միւր
էյլէք կէօրմէտիքլերի իշիւն , օնտան հիւ պիր խա-
յրր գազանամազլար : Խասթէ օլտուգլարընտա՝
վագթլարընը սաղլամաղա հասրէթ չէքմէքտէ սարֆ
էտերլէր . պիր թագսիրաթա տիւշտիւքլերինտէ՝ ֆայ-
տասը շէքեպլէթլերէ միւպթէլա օլուրլար . պիր
շէյ թէլէֆ վէ ղայպ էթտիքլերինտէ՝ քէտերլէրինիւն
վէ մէշագգաթլարընըն վէ աղլաշմալարընըն վէ
տարղընլըգլարընըն սօնկու կէլմէյիպ՝ պէօյլէճէ էօ-
միւրլէրինիւն նրաֆընը տէօյիւնէրէք կէչիւրիւրէր .
քի պուսլար հագիգաթ է՛ն նիհայէթիւնտէ՝ Վլահրն
հիւքմ ու խտարէսինտէն ի՛սեան էթմէք իսթէյէն
պիր զա՛իֆ մախլուգոււնու նաֆիլէ չապալամասըն-
տան ի՛ պարէթ տիր :

Պու մատտէ իւզէրինէ սէջլէյէճէքլերիմի պի-
թիրտիմ . վէ ումաբըմ քի , քիթապըմը օգույան-
լար պու է՛օմիւրիւ՝ պէնիմ իճլար էթտիյիմ թարզ-
տա նաղար էթտիքլերինտէ , պու տիւնեատէ թէմէ-
քիւն էթմէմիգին սուրէթի պիւթիւն պիւթիւնէ տէ-
յիշիլմիշ օլուր : Եյէր թա՛րիֆ էթմէյէ ճէհտ էթ-
տիյիմ ճշմարտութիւնա իսքեաթ օլմուշուսանը ,
քէնտինիգի պու տիւնեատէ զարիպ վէ եօլճու կիպի
թուծուպ՝ հէր տայիմ կէօզիւնիւզ քէնտի վէթա-
նընըզա պագար կիպի՝ պիր ախէր տիւնեպլէ տօղըու
միւնթաղըր օլմալը տըր : Պու էօմիւրիւն պուճէ
թէճրիւպէ վէ միլէթլերինի՝ էյէր թահգիգ սու-
րէթլերիյիլէ՝ եանի թէրպիյէ վէ խայրր ա՛մէլտէ
իլէրլէմէյէ վէսիլէ տէյի պագարսանը , էօ՛միւր
միհսէթլերինիւն աճըլըղընըն նրաֆըր կիտէր . լաքին
սիգ պուսու է՛թմէք իշիւնմիւհքէմ ղայրէթէ միւհ-
թաճսընը : Էր կիւն նէֆսինիգի թէֆթիշ էթ-
մէնիգտէ՝ պուսու տա եօգլամաղա ունու թմայըն քի ,
տէյիլ սալթ եալընըզըգ վագթընտա գալպինիգին

հալինէ վուգուֆ օլասընըզ , իլլա եէվմիյէ զուհու-
 րաթլարը տախի եօգլայըպ՝ թէրպիյէ զըմնընտա
 սիզէ էթտիքլէրի թէսիրի տախի անկլամաղա սայ վէ
 տիգգաթ էյլէյին : Վագըն քի , պու զուհուրաթ-
 լար մէշըէպինիզին հա՞նկը սիւրէթինի պէյան էթ-
 միշլէր , վէ կէրէք խայր կէրէք շէր՝ եիւրէյինիզին
 իւզէրինէ նէ՞ր իճրա էթմիշ տիր : Հէր հանկը
 սուրէթտէ օլուրսա՝ կիւնիւն է՞ն քիւչիւք զուհու-
 րաթը՝ ա՛ղիմ թէսիր էտէր : Եթէր օլ թէսիրէ
 մուգայէտ օլմազսանըզ ֆէնալաշըր . լաքին էյէր օ-
 նու կէօզէտիրսէնիզ , էյի վէ խայրընըզա սէպէպ
 օլուպ՝ հէ՛ր նէ քէյֆիէթտէ պուլունսանըզ խայրը
 կէօրիւր՝ վէ սա՛ատէթտէ օլուրսունուզ :

ՕՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՊԱՊ

Լեւուդէ վէ ա'գլէ Կոյիք շէմալեյէլէր :

Սապրէլաբըն Գաբէգի' Կո-
ղան բշը'գ Լիպի Կիք , շի Լիլ-
Կի'ճէ Կոյաբընլանըր' Բա Լի-
օլը'նճալապէր : (Լեւուդ .
7 . 18 :)

Պ ունտան էվիլէլ թափսիլ օլունան մատտէլէրտէ' եանի Լստուածաշունչ մէշքի իչիւն վէ կիրակի թու թմագ իչիւն վէ թէճրիւպէնին մէնֆա'աթը իչիւն սէյլէնէն շէյլէրտէ' քէմալիյէթտէ Փազլա պուլմաղա մախսուս պա'ղի թէրթիպլէր կէօսթէրիլ-միշ իսէ տէ , օլ սէյլէնէն շէյլէր պու Փազլա պուլ-մանըն Կեպէպլէրի օլմաղըլա , Կալ Կալ Փազլանըն Կալը Կապընա տախի սէյլէմէյէ իսթէրիմ : Իմ տի եա քիթապըմը օգույան տօսթում' պու թա'րիֆ էթտիյիմ ֆուրսաթլարը վէ սէպէպլէրի գաշըմա-մասընը իսթէրմիսին . խայրը ամէլտէ Փազլա պուլ-մագ իչիւն Լստուածաշունչու մէշք էթմէյէ վէ կիրակիյի աղիզ թու թմաղա' վէ Կօ'մրիւն հէր հալին-տէն ֆախտէ թահսիլ էթմէյէ արզու էտէր միսին : Լչէր մէրամըն պու իսէ , գապիլ օլան է'ն ա'գիմ' մէնֆա'աթը գաղանմագ իչիւն պու ֆուրսաթ ու սէպէպլէրի նէ' թարզ գուլանմասընը Կօրէնմէք իչիւն կէլ պէնիմ իլէ պէրապէր պիրաղ տահա սէ-նին ախլազընը թէֆթիշ էտէլիմ , քի օնուն նէ էք-սիքլիյի վար իտիյինի Կօրէնիպ տօղըուլտասըն : Իթիգատըմ' պու տուր քի , կէնճ քրիստոնէալար'

կերէք Ֆիւրլիւրինին վէ կէրէ՜ր ախլափառներն Գու-
վէլիւրինի միւստավիմէթիլէ էյի էթմէյէ ճէհտինտէ
օլմաղա պօրճուօ օլտուգլարը իչիւն սըրայըլա իքի-
սինին հազգընա սէօյլէյէյիմ :

ա Միւսաֆէ Կայիր չեմալէիլ :

Հէր պիր կէնճ քրիստոնեայ անկաշա պիլիր քի,
հէրնէ՜ դատար սաֆտերուսլուղուլա վէ ա՛չգ ըլա
նիւրէյինի Մլլահա թէսլիմ՝ էտիպ՝ քէնտինի բա-
րեսպաշտութիւն ուլա թանգիմ՝ օլունմուշ էօ՛միէ
վէրմիշ իսէ տէ , եինէ՜ օլ Մլլահասան ուզագ եաշա-
տըղը վագըրթտան գալմա՝ ա՛տէթ գուվվէթինին
քէօքլէշթիրտիյի պիր չօդ թագսիրաթլարտան իս-
լահ օլմաղա միւհթաճ տըր : Իմտի պիլիրսինիլ՝
եախուտ գօլայ էօյրէնէ պիլիրսինիլ քի , պունլար
դուսուր տուր , վէ իլք պօրճունուղ՝ օնլարը տօղ-
րուլթմաղա ղայրէթ էթմէք տիր :

Պունուն իչիւն՝ սիզէ պու մէրամի մագսուտէ է-
րիշմէյէ մախսուս օլան եօլու աչըգ կէօսթէրմէք
նիյէթիյիլէ՝ պիր զուհուրաթ էմսալ թուլթուպ՝ սի-
զէ դուլթմաղա կէրէք օլան թիւրլիւ եօլարը օ՛լ էմ
սալ իւղըէ կէօսթէրէճէյիմ : Իվլատ սահապը օ-
լանլար իչին տախի եագարըմ՝ քի , էվլատլարընըն
գուսուրուսու տօղրուլթմաղա նէ՜ թարղ ղայրէթ
էտէճէքլէրինի էօյրէնսինիլէր :

Իւքին գուսուր տօղրուլթմանըն ղայէթ պայա-
ղը վէ ֆայտասըղ պիր եօլուլա հարէքէթ էթմէք
վար . վէ էվվէլա օնու զիքը էտէյիմ : Պիր փէտէր
քէնտի էվլատընըն քիպիրլիք հարէքէթինտէ օլտու-
ղունու կէօրիւր . վէ անիտէ հէմէն օլ վագըրթ օնա
տէր . “ Աէն տէլի սին , սէն պու հարաքէթին իլէ
ֆօտուլլուգ վէ քէնտինի պէյէնմիշլէք կէօսթէրի-
յօրսուն . վէ հագիգաթ պիր գաշ այ վար տըր քի ,
ֆարգընտա օլուպ՝ կիթտիքճէ սէնի քիպիրտէ ֆաղա
պուլմուշ կէօրիւյօրում , վէ սէնի թէրպիյէ էթմէք
իչիւն նէ՜ր եօլ թուլթաճաղըմը էյի պիլէմէյօրում՝

Պատգիր չօճուգ՝ պուռ թա՛ղիր սիւրտիւքճէ պիր
գաչ տագիրգէ ճի՛չ գըմըլտանմայրւ պաշընը ասար ,
վէ էօնիւնէ պագար տուրուր . վէ պապասը պիրաղ
տաճա սէօյլէտիքտէն սօնկրա մասլաճաթը պիթիրիր ,
վէ օնու ունուտուր : Պունտան ճասըլ օլան խայըր
պիւթիւն պիւթիւնէ շո՛ւ օլա պիլիր քի , չօճուգ պիր
էյամ՝ օլ թա՛ղիրէ միւսթաճագ օլտուղու գապա-
ճաթա եինէ տիւշմէքտէն քէնտինի սագընըր :

Պունտան ա՛գըլը պիր ախէր փէտէր՝ էվլատընըն
քիպրինին կիւնտէն կիւնէ արթորընը կէօրիւպ
քէտէր էտէր իսէ տէ՛ չօճուղուն ի՛ք պօղուլմասը՝
ղէմանընտա վագըթ կէչիրմէյէրէք օնու թա՛ղիր է-
տէճէք եէրինէ՛ պուռ թագսիրաթը տէ՛ֆ՝ էթմէք ի-
չիւն պունտան Փարգը պիր եօլ թութար : (.)
տիւշիւնիւր.քի , իճթիմալ քի պու Փէնալըղըն պաշ-
լանկըճը պիր գաչ եըլտան պէրի օլուպ՝ տէրինէ
քէօք սալմըշ օլմաղըլա , պիր թէք թա՛ղիր իլէ օ-
նու քէօքիւնտէն սէօքմէսի միւքին տէյիլտիր .
պունուն իչիւն վագըթ կէչէրէք էվլատընը պօրճու-
նու իճրա էթմէք եօլունա կէթիրմէք իչիւն թէր-
թիպլէր գուրտուգտան սօնկրա՝ օնլարըն տախի իճ-
րասընա մինասիպ վադըթ կէօղէտիր :

Պիր կիւն պուռ ա՛գըլը փէտէր՝ պիր չօճուգ սին-
նինէ նաղարէն պուռ չօճուղա ա՛տէթտէն տիշարը
պիր սէֆա՛աթ իլէ մէսրուր էտիպ՝ օլ կիւնիւ պիր-
լէքտէ զէվքիլէ կէչիրտիքտէն սօնկրա՝ եաղըն պիր
կիւզէլ ախշամընտա օլարագ՝ եավաշ եավաշ էվէ
կէլիրիքէն մապէյնլէրինտէ շէօյլէ պիր միւքեալէմէ-
ղուճըր էտէր :

Փէտէրի : “ Ի՛յ Սամուէլ . ա՛գըլանմըշ սըն .
պուռ կիւն պիր զէվք իլէ կիւնիւմիւզիւ կէչիրտիք .
չիմտի սանա պիր խըղմէթ գօյաճաղըմ՝ . վէ էյէր
լայըգը վէճճի իւզըն իճրա էտէր իսէն՝ կիւնիւմիւ-
զիւն սօնու տախի փէք կիւզէլ օլաճագ տըր ” :

Սամուէլ . “ Ե՛տիր օ , պապա ” :

Փէտէր . “ (.)նտան փէք խօշլանաճագմըսըն պիւ-

մէմ . լաքին նասըլ իսթէր իսէն էօյլէ՛ էյլէ՛ . զէվ-
քինի էվվէլ տույմագսըն . սօնկրա տույարսըն”:

Սամուէլ . “ Եւ տիր օ , պապա , ճանը կէօնիւ-
տէն էտէրիմ տէյի ումարըմ”:

Փէտէր . “ Սամուէլ՝ սէնին գուսուր սահապսը
օլտուղունու պիլիւմիսին”:

Սամուէլ . “ Եւ պէթթէ՛ պիլիւրիմ քի չօգ գու-
սուրոււմ վար տըր”:

Փէտէր . “ Եւ վէտ , գուսուրուն վար . վէ հեր չօ-
ճուգլարըն տա գուսուրու օլուր . պա՛ղիւրի իսա-
հի նէֆս օլմագ իսթէրլէր , վէ պա՛ղիւրի իսթէմէլ-
լէր : Եւ քին սէն իսլահ օլմագ իսթէրսին տէյի թահ-
մին էտէրէք՝ պունուն իչիւն պիր եօլ տիւշիւնմիւ-
շիւմ : Եւ իմտի սէնին գուսուրլարընըն պիրինի
սանա թա՛րիֆ էթտիքտէն սօնկրա՝ սէնին իսլահնա
եարար՝ վէ սէնին էտէ պիլէճէյին տախի պիր շէյ
սէօյլէյէյիմ : Եւ քին պունտա եանըմտա օթու-
րուպ՝ սէնին թափունա պէհանէ գօտուղունու՝
վէ նէ՛ սըրատա օլ գուսուրու իշլէմէնի զիքր էթ-
տիյիմի վէ թագսիրաթընը աղըրլատաճագ տիւրլիւ
տիւրլիւ քէյֆիէթլէրի կէօսթէրտիյիմի էշիթմէն-
տէն փէք խօշլանմայաճագ սըն : Պէն տախի իգ-
րար էտէրիմ քի՛ հեր նէ գատար ֆիքրիմ՝ սանա
թա՛ղիւր էթմէք օլմայըպ՝ իֆլահընա իմտատ էթմէք
իսէ տէ՛ պունլար սանա խօշ կէլէճէք շէյլէր տէյիլ
տիր : Եւ նճագ սէօղիւմիւ տինկլէյիպ՝ պիր վա-
գըթտան սօնկրա էյիլքտէ ֆաղլա պուլտուղունու
կէօրէճէքսին . վէ թահմին էթտիյինտէն չօգ զիյա-
տէ սա՛ատէթտէ օլաճագ սըն : Եւ իմտի սէն էտէ-
ճէյինէ պագ , վէ պանա սէօյլէ՛ . իսթէրմիսին քի՛
իֆլահէ միւսթահագ պիր գուսուրունու սանա սէօյ-
լէյէյիմ”:

Եւ յէր պու չօճուգ ա՛գիւնէ վէ մուհապպէթիլէ
թէրպիյէ օլունմուշ իսէ , գապահաթլարընըն պի-
րիսինի էօյրէնիպ օնու տօղըրլմամնըն թարղընա
վուգուֆ օլմագտան պաշգա պիր շէյ իսթէմէմիլի

տիր : Պէջլէ օլտուղու հալտէ՝ փէտէրի քէնտի սէօղիւնտէ պու թարղ տէվամ՝ էտէր :

“ Պու կիւն սանա սէջլէյէճէյիմ գուսուր՝ սէնին Բալլիլլէյն տիր . պանա քէնտինի պէյէնտիրմէյէ արգու էթմէնտէ հագգըն վար . սէն՝ սանա տիւշէնի էթտիքտէն մա՝տա էթտիյին տախի մա՝ լիւմ օլմասընր իսթէտիյինտէ հագգըն վար : Անն էտէրիմ քի՝ երլտան երլա էյլիքտէ Փազլա պուլմա՝ նըն իւզէրինէ սէվինտիյինտէ՝ տախի հագգըն վար : Ինճագ՝ էյլիքտէ պուլտուղուն Փազլայը՝ սահիհիւնտէն զիյատէ զանն էթմէնտէ՝ եախուտ սէնտէ փէք աղ պուլունան պիր Փազիլէթի՝ մալիք օլտուղուն ա՝ զիմ պիր շէյ կիպի պէլիլէմէնտէ՝ վէ եապանճրլաւ տա քէնտինի պէյէնտիրմէք արզուսու կէօսթէրտիյինտէ ալէմէ Բալլիլլէ կէօսթէրիյօրսու : Հիմ տի սէնտէ պու գուսուր վար օլտուղունու պիլլի մի իտին ” :

Սամուէլ . “ Անն էտէրիմ քի մախսուսէն պունուն իւզէրինէ միւլհազա վէ թէֆէքթիւր էթտիյիմ եօղուտու իսէ տէ շիմտի պիլլիյօրում քի , պու թագսիրաթըն սահապըրմ ” :

Փէտէր . “ Կալպինէ պիր գօրգու կէ՛մէսին . անճագ զայրէթ էտիպ՝ պու գուսուրա գարշը՝ տուրաւագ՝ օնտան քէնտինի իֆլահ էթմէլի սին : Պու գուսուր՝ սէն տույմայարագ սէնին իլէ պէյիլմիւշ տիւր . լաքին պու գուսուր՝ հէփ չօճուզլարտա տախի պուլունուր . պէն տախի սէնին սիննինտէ իքէն՝ պու գուսուրա միւպթէլա իտիմ : Բիպիրլէք կէօսթէրտիյին վագըթլարըն պիր գաշընը շիմտի հաթըրնա կէթիրէ պիլլի միսին ” :

Սամուէլ . “ Խայըր . պիր աղ տիւշիւնմէյէ վագթըմ օլսա՝ պէլթի հաթըրմա կէթիրէ պիլլէյիմ ” :

Փէտէր . “ Փէ՛ք էյի . պէն սանա տիւշիւնմէյէ վագըթ վէրիրիմ . վէ էյէր հագիպաթ պու գուսուրտան իսլահ օլմագ իսթէր իսէն , նէ գատար վա-

գըթ քիպիրլէնմիշ իսէն՝ էլինտէն կէլտիյի գատար
հաթրընա կէթիր , վէ պանա սէջլէ : Իսթէր ի-
սէն՝ իբրարընը եազըյըլա էտէ պիլիրսին :

Եւ յէր պու սէօհպէթլէր մինասիպ ուսուլ իլէ վէ
էյի ֆիքրիլէ օլուրսա , պու թարզ թէրպիէյէ ալ-
շան չօճուգլարըն չօղու՝ պունու հազը էտէրէք գա-
պուլ էյլէյիպ՝ գալպլէրինի տիգգաթըլա թէֆթիշ
էտէրլէր . վէ պէօյլէ պիր չօճուգ՝ պունտա գօլպըգ
պուլուր : Պու թագտիրտէ պու գապահաթա
տիւշտիւյիւ տէֆա՝լարա միւպյին պիր եազըլը տէֆ-
թէր կէթիրիր . գապիլ տիր քի պունա տարի հէր
պիր շէյ ինճէ ինճէ եազըլմըշ օլմայա , անճագ քէնտի
քիպիրլէնմէսի մատտէլէրինի ֆիրատէ ֆիրատէ անկ-
լատաճագ գատար աչըգ եազըլմըշ օլուր : () Լ
տէֆթէրտէ եազմըշ օլան՝ պէլքի շունուն կիպի օ-
լուր :

Պէնիմ սէվկիւլիւ փէտէրիմ . իշթէ հաթրա
կէթիրէ պիլտիյիմ գատար՝ քիպիրլիյէ տիւշտիւ-
յիւմ տէֆա՝լարը՝ մէթամընըզ իւզըն սիզէ իֆատէ
էտէրիմ .

1 . Պունտան պիր գաչ ախշամ էվվէլ՝ գեղեց-
կագրութիւն տէֆթէրիմի՝ պէրապէրիմճէ միւսա-
ֆիր օտասընա կէթիրտիմ . չիւն օ ախշամ էվտէ
չօգ միւսաֆիր ճէմ՝ օլմուշ օլմաղըլա , օնու կէօր-
մէյէ իսթէյէն օլուր մէմիւլ էթմիշիտիմ :

2 . Տիւն սուֆրա պաշընտա տէտիմ քի՝ տէրսի-
միզտէ պիր շէյ վար ըտը , քի մէթէպտէ օնու պէն-
տէն պաշգա քիմսէ օգույամատը :

3 . Կէզմէյէ չըգտըղմըզտա՝ սիզ վէ արգատաշը-
նըզ իշտիրսինիզ հիւլեասըյըլա Վէորգ ուլա՝ թա-
լեանճա՝սէջլէշմէյէ իսթէտիմ :

() անն էտէրիմ քի՝ էյէր վագթըմ օլայտը ,
քիպիրիմի կէօսթէրիր ախէր վուգուլաթլա տախի
պուլուպ եազա պիլիրիտիմ : Պու գուսուրումու
պանա պիլտիրմէնիզ իչիւն՝ չօգ մէմնուն վէ միւթէ-
շէքքիւրիմ . զիրա պանա էօյլէ կէլիր քի՝ պու պիր

պէջյիւք տէլիլիք տիր . վէ պէն պունտան վազ կէչ-
մէյէ զայրէթ էտէճէյիմ :

Պագէ . սէնին հուհուպղէլէլէ Էվլապըն :

Իմտի՝ ինսան գալպինի ճիւղիճէ թանըյան ատէմ-
լէրէ սորարըմ՝ քի , պու փէտէրին պէջլէ զայրէթի
պունտա էնճամ՝ պուլուրսա , վուրաուղու է՛փ էյիճէ
ուզուն վագըթ տույուլմա՛ն մը : Պիր չօճուգ պու-
թագսիրաթը թէրք էթմէտէ հայլը իլէրիլէմիշ օ՛ւ-
մատըգճա՝ եիւրէյինի թէֆթիշ էտիպ գապահաթ-
լարընը պէջլէ իգրար էտէ պիլէճէյինի ա՛գըն քէ-
սէ՛ր մի : Պունտան սօնկրա պիր տահա Էվլէլքի
կիպի քէնտի իլմ՝ ու մա՛րիֆէթինի կէօսթէրմէյէ՝
եախուտ եափտըղը շէյլէրին հագգընա էջիւնմէյէ
ճէսարէթ էտէ՛ր մի :

Պու իշ պունտա գալմալը տէյիլտիր . լաքին պու՝
իլք աթըմ տըր . պու թէքմիլ վէ ճան ու կէօնիւլտէն
վէ ֆիրատէսիյիլէ պիր իգրարըն պաշանկըճը տըր :
Պու քիթապըն իլք գլուխունտա՝ կիւնահ ճանըն
րահաթընը խարապ էթտիքտէն սօնկրա՝ կիւնահը
իգրար էթմէք պու բահալ-լեպը իլէրի իլէրիլէյէ օլտն
գուվլէթինի թա՛րիֆ էթմիշիմ : Լաքին շիմտի
իգրարըն պիր ախէր սուրէթինի՝ եա՛նի օնուն իսլահ
էլմէյէ օլտն իլէրիլէյի կէօսթէրիյօրում : Պու է-
ճիլտէն՝ շիմտիքի հալտէ՝ թագրիրին սալթ պու սիւ-
րէթի հագգընա սէջլէյէճէյիմ :

Ի՛տէթ էթտիյին գապահաթըն զէնճիրլէրինի
գըրմագ իչիւն իլք էտէճէյին՝ օլ գապահաթը իլէրի-
լէն վէ ճանու իլէրիլէյի իգրար էլմէր տիր : Եալընըզ
պու հարէքէթին տէֆ էտէճէյին թագսիրաթըն էօ-
լիւմիւնէ պախս օլաճագ վուրուշու վուրմագ տըր , վէ
պունտան գուվլէթի պիր շէյ էտէմէզսին : Ի՛յէր
չօճուգ իսէն , գապահաթընը փէտէրինէ վէ վալիտէնէ
իքրար էթմէնտէ չօգ գազանըրսըն : Ի՛յէր գուսուր-
լարընը վէ տէլիլիլէրինի փէտէրինին վէ վալիտէնին
հուզուրունտա սէջլէմէյէ գօրգար՝ եախուտ հիճապ

էտէրսէն , օնշարը եազըյա ալ . եախուտ պիր սրբութաշ տօստունա կիտիպ՝ գապահաթընըն իգրարինի վէ օլ խույու թէրք էթմէք իշին գարար վէրտիշինի օնա նաղլ էյլէ : Աքին հէփահնտէն էվէլ՝ Ալլահա թագրիր էթմէյի ուննութմա վէ իհմալ էթմէ . քէնտինի օնուն հուղուրունտա աշըպ՝ սուլ չունուն հէր պիր հալ ու հիյէթլէրինի պիրէր պիրէր օնա իֆատէ էյլէ : Պու խուսուսլարտա աշըպ վէ իւհիլ վէ էւրաֆլէ իգրար էթմէնին մութլագա էլզէմ օլտուղու հագգընտա հէր նէ սէյլէսէմ , լազըմընտան զիյա տէ օլամազ :

Պա՛զէն ճէհա՛աթլըլ տու՛ա վագթըր կէնճէրին եիւրէյինէ պիր ֆասիտ հարէքէթ կէլիր : Պու տու՛ալարըն լիսանը էքսէրի կէրէք իգրար տէ վէ կէրէք տուա՛տէ ղայէթ իւնիշ օլուր , վէ պէյլէ օլմասը տախի վաճիպի տիր : Պիր ժամ արարողութիւնու տու՛ասընը էմնալ թուլթալըմ , քի Աստուածաշունչ քէլամլարընտան իպարէթ տիր :

“Աէնին թարիփլէրինտէն սափըպ՝ ղայպ օլմուշ գոյուն միսալի եօլու շաշըմըշըլ . գալպիմիզին արզուլարընա վէ մէրամլարընա եէլթէնիպ՝ աէնին ա՛ղիզ օրէնքլէրինի իհմալ էտէրէք՝ պիզէ ֆարզ օլան շէյլէրի էթմէյիպ՝ ճայիզ օլմայանլարըր էթմիշ օլմամըլ ըլա՝ պիզտէ էյլիք ասլա եօգ տուր ”:

Պու լիսան նէ՞ գատար կէնիշ տիր . հէրունտկան աղօթքտա օլան՝ “Պիզէ պօրճլարըմըզը պաղըշա , պիզ տախի . պօրճուլարըմըզա պաղըշատըղըմըզ կիպի ”. տէմէյէ պէնկզէր : Շէմա՛աթըլա օլան տու՛անըն քէլամլարըր պիրտէն եիւզ քիշինին աղընտան օլտուղու իշին՝ մութլագա իւնիշ օլմագ իւրէ , զիրա սէօղլէրին մէֆհումու հէիսինէ պիրտէն ույմալը տըր : ()նուն իշին եալընըլ եէրտէ օլան տու՛այի մախսուսէտէ՝ ճէմա՛աթըլա օլան տու՛ալարըն լիսանընը գուլլանմագ հագգ տէյիլ տիր : Եալընըլ եէրտէ , տու՛ատէն մէրամ՝ հալիմիզի վէ

իհիմաճըմըզը պիրէր պիրէր իֆատէ էթմէք իչիւն՝ ճանըմըզա վագըթ վէրմէք տիր : Եալընըզըզըն՝ սիհիրպազըզը ալէնկզէր գուտրէթի եօգ տուր . վէ խալվէթ օտասընըն՝ էսրար պիր թէսիրի եօգ տուր , քի եիւրէյիմիզի թէմիզէյիպ ա՛ղիզ էյլէյէ : Իլլա՛ խալվէթ եալընըզըզը՝ սանա միւթա՛ալիգ օլան հէր քէյֆիյէթի Իլլահըն հուզուրուստա իֆատէ էթմէյէ րուխսաթ վէրիր . վէ էսրար ջերմեռանդու թիւնուն հիքմէթի քիւլիէն պուստան ի՛պարէթ տիր :

Եալընըզըզ ջերմեռանդութիւնու տա մուգթա՛ղի վէ ֆաիտալը էթմէնին եալընըզ պիր տանէ՛ ճիք եօլու պու տուր : Պիր չօճուգ եաթմաղտան էվվէլ տու՛ա էթմէյէ տուրուպ՝ ժամտա իշիթտիյի տու՛ալարը՝ սէյլէր : “ Վէք պէյիւք պիր կիւնահճ՝ քեար օլտուղումու պիլիրիմ՝ . պու կիւն չօգ ֆէնա շէյլէր էթտիմ . պանա ֆարզ օլան մատտէլէրին չօղունու իհմալ էթտիմ . չօգ թէնպիհլէրէ զըթ հարէքէթ էթտիմ ” : Պու ճիւմլէյի պիր սըտգ սիւրէթիյիէ սէյլէմէք օլ չօճուղա նէ՛ դատար գօլայ օլտուղու հէր քէսին մա՛լիւմիւ տիւր . անճագ պուսու սէյլէմէսինտէ՛ հագիգաթ ֆէնա էթտիմ տէյի թա՛նըյաճաղը պիր ա՛մէլ ֆիքրինէ կէթիքմէմէսիյիլէ՛ մախսուս նէտամէթէ տայիր պիր ֆիքրի տախի եօգ տուր : “ Զօգ վագըթ պիզիմ իգըրարիմիզ՝ ալէսսէվիյէ ինսան թապի՛աթընըն պօզուգլուղունուն իֆատէսի տիր : Պիր քրիստոնեայ ախշամ տու՛ա սընտա՛ “ Պու կիւն պիր պէյիւք կիւնահճեար օլտուղումու մահճուպանէ իգըրար էտէրիմ ” տէմէսինտէ , ֆիքրի շու տուր քի՛ “ չիւն հէր ինսան կիւնահճեար տըր՝ մութլագա պէն տախի կիւնահճեարըմ՝ . վէ էյլէ թահմին էտէրիմ քի , պու կիւն պիր ազիմ կիւնահճեար օլմուշում ” : Պու լիսանը գուլլանըր իքէն՝ տալլ իէնպի նէֆսինն գապուհալլը օլտալընը մախսուսէն տույմագ՝ չօգ տէֆա՛ օնուն ֆիքրինտէն փէք ուզագ տըր :

Վալպտէն Տի'չ ա'զապ վէ փիւշմանըդ տույմա-
յարաք՝ պու լիսանի ալէսսէվիէ գուլլանմաղըլա՝ ա-
տէթ էտինմէյէ ալըշմագ հէր պիւրիմիզէ նէ՝ գա-
տար գօլայ օլտուղու շաշըլաճագ պիր շէյ տիր։
Պիր փէտէր էվլատընա թա'ղիր էթտիյինտէ, չօ-
ճուգ գապահաթլարընըն հալ ու քէյֆիյէթլէրի-
նին պիրէր պիրէր տիյնէտիքճէ՝ քէնտիսինի փագա
չըգարըպ գապահաթլարը կէօսթէրմէյէ չալըշ-
րագ՝ ա'պէն գարտաշընա պէհանէ էտէր . վէ ա'պ-
պէն՝ պաշգա թիւրլիւ նասըլ եափա պիւրի իտիմ
տէր՝ վէ ա'պէն էյիսինի եափմաղա գատըր տէ-
յիլ իտիմ տէր . լաքին պուշլարըն ճիւմլէսինի
քէնտիսի իգրար էթտիքտէն սօնկըլա՝ “ Պէն գապա-
հաթը իւզէրիմտէն աթմաղա իսթէմէմ , էյի՛ պի-
լիւրիմ քիֆէնա էթտիմ ” տէյու քեամիլանէ գա-
պահաթընը իքրար էտէր : “ Զօգ վագըլթ փէտէր վէ
վալիտէ էվլատլարընըն պէօյլէ սէյլէմէսինէ թուխ-
սաթ վէրիւրէր :

Լաքին պիղ պու գլուխուն մատտէսինի ունութ-
մայալըմ : Աէօղիւմիւզ՝ քիշի քէնտի լաֆսիթիւ-
լարընտան նասըլ Ֆարիւ կէլմէնին գօլայ եօլու իւ-
զէրինէ տիր . վէ իլք էվլէլ՝ սագընմագ իսթէտիյին
կիւնահալարըն պիրէր պիրէր վէ թէքմիլ իգրար ու
թա'րիֆինի կէօսթէրիյօրում . Ֆագաթ՝ տահա ու-
զաղա վաւրմատան՝ պու ֆիրատէ ֆիրատէ իգրարըն
ֆայտասը հագգընա պիր գաշ շէյ տահա ի'լավէ
էթմէյէ իսթէրիմ : Աէն կիւն թէմալընտա ֆիք-
րին չալըշմատան էօրսէլէնմիշ վէ եօրուլմուշ իքէն
Լ'լահա քէնտինի եագլաշտըրմաղա իսթէտիյին վէ-
ման քէնտինտէ թէֆէքթիւրլէրինէ գարար վէրմէյէ
գուտրէթ պուլամագսըն : Պու՝ փէք չօգ զուհըն է-
տէր պիր հալ տըր : Վարոգիչէ օլունան սուպլէր-
տէ՝ “ Տու՝ա էտէր իքէն՝ նէ՝ եափայըմ քի ֆիքրիմ
տաղըլմասըն ” տէյիւ զայրի հէր սուալտէն չօգ սօ-
րուլուր : Ա է էյէր պու ֆիքիր տաղըլմանըն սէ-
պէպի՝ քրիստոնեայլարըն Լ'լահանի շէյլէրէ պի-

գայտ օլտուգլարը օլուպ՝ գապահաթլարընը քահանալարընա պէյան էթմէյէ խէֆլ էթմէսէլէր , պու սիւալը տահա՝ չօք քիմսէլէր էտէրլէր իտի : Ը իմտի պունուն՝ օնտա տօգուղունուն ֆայտա էտէճէքի՝լաճը՝ տու՝անտա կիւնահլարընը Վլահա պիրէր պիրէր նագլու թա՝րիֆ էթմէք տիր : Ուղուն մուգաթտէմէլէր եափմա , օրթա սէօզլէրի թէրք էյլէյիպ՝ իշթիզալարընը վէ միճէթլէրինի ճէր էթրաֆըյըլա նագլ էյլէմէյէ պաշւա . գապահաթի մախսուսէլէրի եալընըլ թա՝րիֆ էթմէք քիֆայէթ էթմէլ . ճէր էթրաֆըյըլա իգրար էթմէլիսին : Եալընըլ օլտուղուն իչիւն՝ սէյլէտիքլէրին ա՝լէմէ ֆաշ օլուր տէյու գօրգմաղա հագըն եօգտուր . ճէր քէսին աղզընտա կէզէն՝ վէ պէյն էլ նաս գուլլանըլան սէօզլէրի աղզընա անմա , քի վագըթսըլ պիր րա՝յէթ սէպէպիյիլէ՝ էվտէ օլան տու՝ալարա պիլէ տախիլ օլմիւշ տուր . սէնին Վզիմ Վֆէնտին իլէ տօսթ տօսթուլա կէօրիւշիւր կիպի սէյլէշ . վէ ֆիքրինտէն չըգմասըն քի՝ էյէր ֆէսատ ֆիքրիլէ սէյլէմիշ օլտուղուն եալընըլ պիր սէօզ իւզէրինտէ տուրուպ՝ ճէմի՝ գապահաթլարըն պու սէօզտէ օլտուղունու իգրար էթմէնտէ՝ հալի քէյֆիլէթի թէքֆիլէն պէյան էտէճէք էթրաֆլէրինի եէքեան եէքեան թա՝րիֆ էթտիքտէն սօնկրա՝ սանա պու լագըրտըյը սէյլէտէն ֆէսատ ֆիքրի տախի իգրար էտէրիսէն , ինսան թապի՝աթընըն պօզուգլուղու հագընա ժամագիրք տէ վէ քրիստոնէական վարդապետութիւնտա՝ եախուտ պիր ախէր Վստուաճաբանուլ թիւն քիթապընտա պուլտուղուն է՝ն սահիճ քէլամլարը թէվագուլ՝ իլէ սէյլէմէնտէն չօք ա՝լէա պիր իւնտէ իգրարի էթմիշ օլուրսուն :

Վաքին շիմտի գուսուր տօղուլթմանըն եօլարընա կէլէլիմ : Վյէր թագսիրաթըն ուղուն վագըթտան պէրիսէնտէ գալմաղըլա սանա եափըլըպ՝ եիւրէյինտէ քէօքլէշմիշ իսէ , օնու եազըյա ալմաղա նասիհաթ վէրիրիմ . պունունուլա տահա տիգգաթըլ

օլտուգտան մա՛տա՛ եազըյա ալտըղըն շէյի ֆիքրին-
տէ էյի՛ եէրլէշտիրիր սին : Ախշամ օլտուղունտա՛
կիւնտիւղիւն էթտիքլէրինի տիւշիւնիւր իքէն՝ քիւ-
շիւք գարտաշլարընըն պիրինէ պիր ֆէնալըգ էթտի-
յին հաթրընա կէլտիյի պիրլէ՛ օթուրուպ գալէմի
էլինէ ալ , վէ արանըզտա կէշմիշ վագա՛այը թէք-
միլ եազմաղըլա՛ գապահաթընը աշիքեար մէյտանէ՛
չըգար : Ա՛ռպալիղէ եախուտ թէնղիլ էթմէ . իւ-
լա տօղըռուսունու սէօյլէյէսին . վէ էյէր գալպինտէ
փիշմանլը՛գ տույայօրսան , օնո՛ւ տախի տույտու-
ղո՛ւն կիպի սէօյլէ : Տօղըռօ օլ . կեղծաւոր սէօզլը-
տէն սագը՛ն . քէնտինտէ նէ՞ թարղ տույարսան՝
թըպգը օնո՛ւն կիպի սէօյլէ : Պոււնու էթտիքտէն
սօնկրա՛ իսթէր իսէն եազտըղըն քեաղըտը աթէշէ
աթա պիլիրսին . անճագ պիր տէֆա՛ գապահաթը
օլտուղուն պու թարղըլա եիւրէյինէ եէր էթտիք-
տէն սօնկրա՛ սէնին եիւրէյինէ վէրտիյի թէսիրի՛
տախի աթէշէ աթամագսըն : Իսթէր իսէն՝ օլ քեա-
ղըտը պիր վագըթ եանընտա սագլայըպ պա՛ղէն օ-
գումաղըլա՛ օնուն մէնֆա՛աթը թէսիրինի գալպին-
տէ թէճտիտ էտէ պիլիրսին : Աքին էն սօնունտա՛
օնու թէլէֆ էթմէսի էյի տիր : Պունուն կիպի
մատտէլէրտէ՛ սագլամագ նիյէթիլէ ֆիքրիմիղի հէր
նէ՛ գատար եազըյա ալըրսագ , էր՝ կէճ՛ գապիլըթ
մէյտանէ չըգա տէյի տայմա եիւրէյիմիզտէ պիր
գօրգու վէ վէսվէսէ օլուր :

Պիր թագսիրաթտան խէլաս պուլմագ պապընտա
իճրա օլունաճագ իւք թէրթիպի էօյրէնտիքտէն
սօնկրա՛ իքինճի թէրթիպինէ պագալըմ , քի օ՛ ու-
յանըգլըգ տըր : Թուլալըմ քի՛ եօգարըտա մէղ-
քիւր Ամուէլ չօճուղուն փէտէրի՛ Ամուէլ թա-
րաֆընտան ալտըղը թէզքիրէյէ պէօյլէ պիր ճէվապ
եաղտը .

« Այկիւլիւ էվլատըմ .

Թէզքիրէն վիսուլ պուլմաղիլէ՛ սէնին քէնտինէֆ-
սինտէ տույտուղուն քիպիրլիք ի՛լլէթինտէն գուր-

տիւշմէնի իշարեթ էլէ՛ : Այլա՛հըն իրատեթինի վէ ախրեթատ օնա Տիսապ վերէճէյինի խաղրընա կէթիրիպ՝ թա՛րիֆ էթտիյիմ՝ թէրթիպի գուլլանտըղընտա , շիմտիքի հալտէ սէնին իւզէրինէ զալիպ օլան պէտ խույուն զէնճիրինի մութլագա է՛ն սօնունտա գրրաճագ սրն : Պու թէրթիպին իճրասը՝ գրնագրնանըն սըթմա տէֆ՝ էթմէ գուվվէթինտէն՝ վէ գօրտիալ թա՛պիր օլունան ի՛լաճլարըն զա՛աֆ պուլմուշ գուվվէթէ ֆախտալը օլմասընտան զիյատէ թահգիգ վէ շէտիտ տիր : Ամարըմ քի՛ քիթապըմը օգուշյանլար թա՛րիֆ էթտիյիմ՝ թէրթիպլէրէ պիր սօղուգ թավուրուլա պէյէնմէյէ գանա՛աթ էթմէյիպ՝ գուտրէթլիւ թէսիրինի քէնտի եիւզէրլէրինտէ տէնէմէք իչիւն՝ իճրասընա միւպատիրէթ էթմէյէ գավի նիյէթ գուրաճագլար :

Պէլի պիրիսի տէյէ քի “Բիթապը օգույան եալընըղ կէնճլէրէ՞մի՞ կէնճ օլմայանլարէ տախի նէ՞ իչիւն պու թէրթիպ օլմամալը : Պու եօլա սիւլիւք էթտիքտէ՛ նէ՞ իչիւն տէլիգանլը օլմայանլար քէնտի թագսիրաթլարընտան իֆլահ օլմայաճագլար ” : ()նլար տախի օլա պիլիւրլէր . անճագ մէրամ՝ էթմէզլէր : Պիր քեամիլ ատէմ՝ չօճուգ կիպի տօղրուլամազ զանն էթմէք՝ եանլըշ թահմին տիր : Չօճուղուն թագսիրաթընը՝ խապէր վէրիւրիզ . պէօյիյիւն գապահաթընը խապէր վէրմէյէ՛ քաղաքավարութիւն պիլէ րուխսաթ վէրմէզ : Պիր չօճուղուն ախլագընը էյիլէթմէք իչիւն՝ օնա եիւրէք վէրիւրլէր վէ ճէպը հտէրլէր . լաքին քեամիլ ատէմ՝ քէնտի նիյէթինի եալընըղ քէնտի պիլիպ՝ ճահտընտա քիմսէտէն իմտատ պուլամազ : Չօճուղա պիր շէյ էօյրէտէ պիլիւրիզ . գապահաթընը իգրար էթմէսինտէ՛ չօգ քիւչիւք տիւշմէզ : Այլէր էլի եալընտա պիր քիմսէ օն պէշ եալընտա չօճուղուն հտէճէյինի էթսէ , օլ՝ չօճուգտան իքի՛ գաթ չափուգ իֆլահ օլուր : Աղ վագըթտա պէտ խույարտան վազ կէշմէք էօրնէքլէրինին չօղունու՝ էթիարլարտա կէօրտիւմ :

Լօյլէ իսէ՝ քիթապըմը օգույան պիր աղ սիննի-
նի ալմըշ քիմսէլերին ըայէթինի սագլայարագ տե-
րիմ . ճիւմէմիզին գապահամըմը վար տըր , քի
օնլար մէյտանա չըգարըպ օնլարը տօղըռլթմասը
փէք էլզէմ տիր : () Նլար սա՛ատէթիմիզի էքսիլտիպ
լայըգ օլա պիլտիյիմիզ էճրի թէքմիլէն էլէ կէթիր-
մէյէ էնկէլ օլուրլար . նուֆուսուսուզա զա՛իֆլէ
կէթիրիըլէր . վէ էյէր թա՛րիֆ էթտիյիմ կիպի պիր
եօլուլա քէնտիմիզի պու թագսիրաթլարտան խէլաս
էթմէյէ դայրէթ էթսէք , կերէք սա՛ատէթտէ վէ կէ-
րէք իսթի՛տատտա աղ վագթըն զարֆընտա նէ՛
գատար չօգ շէյ գազանա պիլիր իտիք : Պուսուս
եերինէ՛ ամպիոնտան վերիլէն քարոզու տիյնէմէյի-
լէ գանա՛աթ էտիպ՝ քարոզիչին ճարտասանըղընա
հէյրան օլմամըղտա՛ պէլքի թա՛րիֆ էթտիյի պա՛զի
ալէսսէվի կանոնլարը տախիֆիքրիմիպտէ հըֆլ էթ-
մէյէ ճէհտ էտերիզ . անճագ՝ եիւրէյիմիզին ասըլ
հիյէթինի թանըմագ իչիւն քէնտիմիզի եօղամաղա
վէ խարապա միւշէրրէֆ պինանըն պիր թարաֆընը
երգըպ օլ պիր թարաֆընը թա՛միր էթմէք իչիւն
տիլիրանէ իշէ պաշլամաղա կէլինճէ՛ օնլարը ասլա
հաճէթ վէ վաղիֆէ էտինմէ՛յիզ :

Ընճագ պիզ պու մատտէ իւզէրինէ սէօղիւմիւզիւ
իլերի կէօթիւրիւպ՝ իղվայէ տայիր օլան շէյլէրի
տախի թէֆթիշ էտելիմ : Պու խուսուստա զանն
էտերիմ քի , էթմէյէ պիզէ կերէք օլան պաշլըճա ի-
քի շէյ տիր . էվվէլքիսի՛ հէր աղիմ իղվալէրտէն սա-
գընմագ , վէ իքինճիսի՛ Ղլահըն քէրէմիյիլէ ալթ
էտերիզ տէյի գապի ումուտ էտերէք՝ ուֆագ թէ-
ֆէք իղվալարը իշ եերինէ գօմամագ տըր :

Տէյելիմ քի՛ պիր չօճուգ՝ քէնտինին թապի՛աթը
էօրքէլի օլտուղուսու պիլտիյինտէն քէնտինի իսլա-
հի նէֆս էթմէք մերամըյըլա թա՛րիֆ էթտիյիմ օլ
իքի թէրթիպ իւզըէ ամէլ էտեր : Պիր սապահ՝ օլ
կիւնիւն իղվալէրինէ տիւշմէզտէն էվվէլ՝ փէտերիյի-
լէ եախուտ պիր ախէր ահպապըյըլա շէյլէ պիր
միւքեալէմէ էտեր :

Թուլմաղա նէ գատար արդուն օլտուղունու էօյրէն-
տի յիմտէ զայէթ սէվինտիմ : Այագթըն օլայրտը՝
էլպէթ քիպիրլիք կէօսթէրտի յին տաճա չօգ վու-
գու՝ աթլար չաթրընա կէթիրէ պիլիւ իտին . լաքին
պէօյլէլի յիլէ տախի չէփսինի պուլամայրա՝ չօղունու
ունու թմուշ օլուր ուտուն : Չօգ վագրթ «էնին
թոթրլէնտին» «էն պիլէյէրէ» օլույօր : Պիր քէօ-
թիւ շէյէ ալըմըշ օլտուղունու զտա , օլ խուսուստա
էօյլէ քէօր օլուրուզ քի՝ չէփսինտէն զիյատէ քիպիր
օլան քիմնէլէր տախի քէնտիլէրինի ախէրինտէն աղ
քիպրէ մայիք զանն էտէրլէր : Հիմտիքի չալտէ
սէնին պու պապտէ գազանմաղա ճաճտ էտէճէյին՝
օլ տէրէճէ ա՝զիմ նագիլիք օլմալը քի՝ քիպիրլիք
նէ՞ օլտուղունու էյիճէ անկլայրա՝ չէր նէ՝ վագրթ
պու գապաճաթ աիւշէր իսէն , թագսիրաթընը
թանըյասըն : Պունուն իչիւն քէնտի նէֆսին իւ-
զէրինէ կէօզիւնիւ աչըգ թուլթուպ՝ քէնտինի իքի
կիւն եօզլայարագ՝ պիր քիպիրլիք պուլտուղուն կի-
պի քեաղըտ իւզէրինէ իշարէթ էյլէ : Թագսի-
րաթընը չէր էթրաֆըյըլա թատգիգ էթմէք ֆարզ
տէյիլ տիր , վէ սէնին տախի պունա չէր զէման
վագթըն օլմաղ . անճագ ունու թմայաճագ գատար
էթրաֆ իշարէթ էթտիքտէն իքի կիւն սօնկրա՝ եաղ-
տըղընը պանա՝ կէօնտէր : Պու գատար վագրթըն
զարֆընտա պէն տախի սէնի կէօզէտիպ՝ էյէր քէն-
տինէ խույ էթտիյին կիւնաճա քէնտինի գափտը-
րըրսան , օնուն ֆարգընտա օլուրում . օնտան սօնկ-
րա պագալըմ քի սէնին քեաղըտընտա իշարէթ օ-
լունմամըշ պիր վուգու՝ աթ պուլա պիլիւմի իմ :
Պէնիմ օղլում՝ պու սանա փէք չազզ էտէճէք պիր
շէյ օլմաղ , քի տայիմ գապաճաթլարընըն իւզէրի-
նէ կէօզիւնիւ աչըգ թուլթասըն . լաքին քէնտինի
տօղրուլթմաղա էն ա՝լէա եօլ պու նուր : Ընճագ՝
սէն նա՞նըլ իսթէր իսէն էօյլէ եափ . վէ էյէր թէն-
պիճէրիմի տիյնէյէճէք իսէն , տիգգաթլարընըլա
պուլտուղուն չասըլաթըն իշարէթինի պանա կէօն-

տէ՛ր . եօխսա՛ պիր տախի պուռնուռն սէօզիւնիւ էթ-
մէյէլիմ :

Ալէնի գէտէրի՛ն :-

Վիթապըմը օգույան կէնճլէրէ պուռնու անկ-
լաթմագ իսթէրիմ քի , պու էմնալ իւզէրինէ Տեր
նէ՛ գատար թափսիլ էթտիմ իսէ՛ մերամըմ պիր դա-
րաֆտան՝ փէտէր վէ վալիտէ օլանլարա էվլաթարը-
նը ֆազիլէթ եօլունտա եիւրիւթմէսինին եօլունու
էօյրէթմէք իտի . անճագ պէնիմ պաշլըճա ֆիքրիմ
քէնտի թագսիրաթլարընը տօղըռլթմագ իշիւն թու-
թաճագլարը եօլու տախի աննաթմագ տըր : Աւմա-
րըմ քի՛ օնլարըն չօղու պու սէօզէրի օգուռուգլա-
րընտա՝ « Ալէնիմ տախի պիր գաչ թագսիրաթըմ
վար , օնլարտան վազ կէչմէք իշիւն շու թէրթիպի
գուլլանայըմ » տէյէճէք տիրէր : Ալունու տէնէ-
օլտուղունու պիլիրսինիզ : Ալիրիսի՛ քէնտի փէտէ-
րինին վէ վալիտէսինին սէօզէրիինի տիյնէմէզ՝ վէ
օնլարա վաճիպ օլան րա՛յէթի էթմէզ օլտուղունու
զիքր էտէր . պիր զայրըսը՝ գարտաշընը վէ գըզգար-
տաշընը կէօզէթմէտիյինի Տաթըրնա կէթիրիր . օլ
պիրի՛ էօրքէլի՛ վէ պիր պաշգասը տա լաֆաղան օլ-
տուղու իշիւն տօսթլարը օնա գաչ տէֆա՛ թազիր
էթտիլէր իսէ , խույունտան վազ կէչմէյէ պիր
թէրթիպ գուրմատը , օլ պիրիսի թէնպէլ օլուպ՝
քէնտի պօրճլարընա վազիֆէսիզլիլիլէ վագթընը
կէչիրիր : Ալունուն կիպի՛ չօճուգլարըն Տեր պիրիսի
պիրէր պէտ խույա միւպթէլա օլմուշար . վէ Տէֆ-
սիտէ քրիստոնեայ իքէն տախի՛ թէքմիլ շիֆա պու-
լամամըշ տըրլար : Այլէ իսէ՛ պու իքի թէնպի՛նիմի-
թէճրիւպէ էյլէ՛ . տօղըռլթմագա իսթէտիյին մախ-
սուս պիր գապաճաթը թէքմիլ վէ էթրաֆը իքրար
էյլէ՛ . զիրա պիր տէֆա՛տա եալընըզ պիր տիւշմա-
նըլա տօգուշմագ տաճա՛ էյի տիր . պա՛տէճու քէն-
տինի կէօզէտիպ՝ Տեր պիր տէֆա՛ օլ գապաճաթա

Չօճուգ . “ Ե խմտիքի հալ՝ պէնիմ ա՛ղիմ նի-
յէթլէրիմ վար , վէ պու կիւն սահիհէն քէնտիմի
ճէմի՝ սապրրսրզլըգտան հըֆզ էթմէք արզուսու-
տա օլմամըլա՝ թապի՛ա թըմըն թէզիքլի յինտէն գօր-
գայօրում” :

Տօսպու . “ Հէր կիւն պէօյլէ սապրրսրզլըգ վէ
թիթիզլիք էտէ՛րմի սին” :

Չօճուգ . “ Սայքի հէր կիւն՝ պիր շէյ մէրամըմ-
ճա օլմատըղը կիպի՝ էօրքէլէնիրիմ : () յուն օյ-
ջնատըղըմտա տայմա խրրսլանըրըմ . Վէորգ լա-
զըմը կիպի օյնամայօր տէյի՝ պէն օնա տարըլըրմ
օ՛ տա պաննա տարըլըր” :

Տօսպու . “ Հէր նէ՛ վագըթ օյնարսան , սանա
տարղընըգ կէլի՛ր մի” :

Չօճուգ . “ Չօգ վագըթ պէօյլէ օլուր” :

Տօսպու . “ Ի՛օյլէ իսէ՛ պէն սանա նասիհաթ էտէ-
րիմ՝ քի՛ պիր տահա օյուն օյնամայտսըն . պէն սէնին
օյուն օյնամասընը սէվտիյինի պիլիւրիմ . անճագ
էյէր պու սէնի իղվայէ սալայօրուսա , եա՛ պիւթիւն
պիւթիւնէ օյունու թէրք էթմէլի սին , եախուտ քէն-
տինի պու խույտան կէրի դութամագսըն : Սանա
տահա նէ՛ իղվայէր վուգու՛ օլուր” :

Չօճուգ . “ Ի՛քսէրի դպրատունտա կանոնլարըմը
րիւզկեարէ եօլմամասընը իսթէրիմ” :

Տօսպու . “ Եա՛նըլ կանոնլարը րիւզկեարէ եօլ-
լմամասընը՝ նէ՛ տէմէք իսթէրսին” :

Չօճուգ . “ Ի՛վէտ . իճրասընը էտէ՛մէտիյիմ վա-
գըթ պանա գըզընըգ կէլիւր , էօրքէլէնիրիմ” :

Տօսպու . “ Կանոնլարընա՞ գարշը մը :

Չօճուգ . “ Ի՛վէտ . կանոնլարըմա վէ քիթապըմա
վէ եազը եաղաճագ թահտամա վէ հէր շէյէ գարշը
էօրքէլէնիրիմ : Պիլիւրիմ քի պու տէլիլիք վէ ֆէ-
նայըգ տըր :

Տօսպու . “ Վիէք էյի , սէօզիւմիւ տիյնէ՛ , պու
կիւն թահտանը ալ , վէ կիթ իշինէ օթուր . օսան-
մայարագ վէ էօրքէլէնմէյէրէք լազըմը կիպի կանոն-

լարընըն իճրասընա չալը՛շ . վէ իշէ պաշլամաղտան
էվվէլ՝ օնու տիւշիւն քի , ֆէնա խուլարտան քէն .
տինի զապդ է՛թմէտիյինէ նէ՛ գատար գապահաթը
սըն , վէ Վլահտան տիլէ՛ քի , տէյիլ սալթ գօրգու-
սուզ՝ իլլա ռահաթ վէ սապըրը եիւրէյիլէ միւշ .
քիւլ հալէրի գարշը գօմաղա սանա գուվվէթ վէր-
սին . վէ էյէր պոււնտա գօլայըգ պուլուրսան , սա-
հիհ պիր ֆաղլա պուլմուշ օլուրսուն : Պիր տէֆա՛
սէն՝ քէնտի նէֆօին իւղէրինէ զալիպ կէլիրսէն , օն-
տան սօնկրա հէր շէյ սանա էվվէլքինտէն զիյատէ
գօլայ կէլիր : () յուն օյնատըղը՞ն վագըթ մը եօխա
կանոնլարընըն իճրասը՞ վագթը մը էօրքէ սանա տա-
հա չօգ կէլիր՝ :

Չօմագ . “Օանն էտէրիմ քի օյնատըղը՛մ վա-
գը՛թ” :

Տօսպո . “Փէ՛ք էյի . պէն տախի իսթէրիմ քի՛
է՛ն գօլայընտան պաշլայասըն : Վվվէլ կանոնլարը-
նըն իճրասը վագթընտա սապըրսըղըղընը զապթ
էթմէյէ զայրէթ էյլէ . սօնկրա սանա՛ պէլքի օյնա-
տըղըն վագըթ տախի օնու զապթ էթմէսի գօլայ օլուր :
Պու կիւն քէնտի իւղէրինէ կէօղիւնիւ աչ . սա-
նա գուվվէթլի կէլէն թէճրիւպէլէր հա՞նկըսը օլտու-
ղոււնու ֆարգ էտիպ՝ ախլէապճա գուվվէթին ֆաղ-
լա պուլունճայատաք՝ քէնտինի օնլարտան սագըն-
տըր” : Լամի հէր պիր գուսուրուն տախի իսլահընըն
եօլու պու տուր . հանկը իղվայը գարշը գօյա պիլէճէք
գատար սէնտէ գուվվէթ տույմապսըն , նանըլ օ-
լուրսա օլտուն՝ օ՛լ իղվատէն գաչ . վէ հէր նէ՛
գատար գուվվէթինի տէնէմէք իչիւն ֆրրսաթ արա-
մագ սանա տիւշմէպ իսէ տէ՛ Վլահ սէնի օլ թէճ-
րիւպէյէ տա՛վէթ էթտիյինտէ գօրգուսուզ օնուն
եարտըմընա կիւվէնիպ՝ պօրճունա սատըգ օլմաղա
նիյէթ էյլէ : Թէճրիւ պէտէ մէրաւըն վէ թէտա-
րիգին պու ուսուլ իւղըէ օլուրսա , մուհարէպէտէ
զաֆէր պուլուպ ախլէագընըն գուվվէթի խուսու-
սունտա չօգ գազանմըշ օլուրսուն :

Եթեին պէն պու մատտէ իւզերինէ պունտան էվ վէլքի գլուխտաքիֆաէթ միգտարի սեզլէմիշ օլուպ՝ պունտա քիշի նէֆսինի իսլա՜հ էթմէք պապընտա միլնէթ ու թէճրիւպէ նէ՝ գատար միւֆիտ օլտու շունու ճիւզիճէ տույուրմասընը՝ իսթէտիմ՝ (Եւմ տի մատտէյի պիր ախէր սիւրէթտէն թէֆթիշէ ալլամ՝ :

Քրիստոնեայ օլանըն իլէրիլէմէսի խուսուսուն տա՝ գապա՜հաթլարըն իսլա՜հ օլունմասը՝ եալընրզ վէ էն լաղընլը մատտէսի տէյիլ տիր : Եւսը տիգ գաթ վէ ի՛նթիմամըլա իլէրիլէտէճէյիմիզ՝ ճեր դայրէթիմիզին պաշլըճա վէ միւսթա՜հադ քէօքիւ օլան բարեպաշտութիւն իսթի՛տատը տըր : Եւօրիւնիւր քի՛ Եւաքեալըն “ Ենայէթտէ արթըն” տէյու թէնպի՜հ էթմէսի պունա նազարէն տիր : Թագսիրաթըմըլ իսլա՜հ օլուպ ախլէագըմըզըն քէմալիէթէ էրմէսի՝ բարեպաշտութիւնտա իլէրի կիթմէմիզին մա՜հսուլու տուր : Եւ պու իլէրի կիթմէք՝ սուրէթա կէօրիւնէն թէպտիլիյէթտէն չօգ ֆարզը տըր : “ Ենայէթտէ արթըն” տէմէք՝ գալպի օլ տէրէճէ տէյիշտիրմէք տիր քի , կիւնտէն կիւնէ կիւնա՜հ տա՜հա՝ զիյատէ մէքրու՜հ կէօրիւնիւպ՝ իւմիւմիւ երջանկութիւնա արզումուզ արթմա՜ղ ըլա՝ պիզիմ երջանկութիւնումուզուն փունկարը օլան Եւլա՜հ տա՜հա զիյատէ պիրլէշէլիմ :

Եւյլէ իսէ , պու տէրուն ճալվէսինտէ վէ աշգընտա պիր թէպտիլիք տիր . ամմա էթվար թէպտիլիյի ճեր նէ՝ գատար պունտան ճասըլ օլուրսա տա , տօղըու էթվարտան չօգ ֆարզը պիր շէյ տիր : Խոյըր ա՛մէլէրին ըրմագ միսալի չըգտըլարը փունկար պու տուր : Պունուն իշիւն իսթէրիմ քի , քիթապըմը օգույանլարըն ճիւմլէսի՝ պու մատտէյի էյիճէ տիգգաթ էթտիքտէն սօնկրա , Եուրթարըճըմըզըն ա՛շգընտա գալպիլ օլտուզու գատար չափուգ իլէրիլէմէյէ՝ վէ կիւնա՜հտան իքրա՜հ էթմէյէ միւնասիպ եօլ ճանկըսը օլտուզունու

պերապեր արայալըմ: Լ՝վվելա՝ էքսերի խալգըն գուլ-
լանտըղը ահամագճա վէ ֆայտեսիզ ճահտը թա՛րիֆ
էտէճէյիմ. պա՛տէհու՝ գալպիմիզի էպէտի Եարա-
տըճըմըզա սըգը սըգըյա նա՛սըլ պիրլէշտիրէ պի-
լէճէյիմիզին թարիգինի կէօսթէրմէք զըմննտա՝
պուլնտա իւչ էմնալ նէվի՛նտէ հիքեայէ եազայըմ:

1. Լ՝վլատ սահապը պիր քրիստոնեայ գարը՝
Լ՝լահը լայըգը միգտարի սէվմէտիյինի տուլուպ
քէնտիսինէ տէրտ էտէր: Լ՝վլատլարընա օլան մու-
հապպէթի վաճիպինտէն զիյատէ օլտուղունու՝ վէ
Վուրթարըճըսընտան ուզագ գալմըշ օլտուղունու
պիլիր. վէ Լ՝լահա օլան պօրճլարընը տիւշիւնտիւք-
ճէ՝ գալպինտէ պիր միւհքէմ պիհուղուրուգ զուհր
էտիպ՝ եիւրէյինի գըրար վէ հէր ֆէրահիյէթինի
զէհիրլէր: Պու գարը հալինի էյիլէթմէք իչիւն՝
նէ՞ եափար: Հաֆթա պաշընտա կիրակի կիւնին
րահաթը՝ Լ՝լահա տո՛ւա էթմէք իչիւն պիր գաչ
սա՛աթ քէնտի օտասընտա եալընըզ գալմաղա բուխ-
սաթ վէրտիքճէ՝ պիր ազ քէնտի զավալը հալի իւ-
զէրինէ տիւշիւնիւպ՝ քէնտի եիւրէյինտէ թէվպէ վէ
մուհապպէթ օյանտըրմաղա տօղրու տօղրույա զայ-
րէթ էտէր. լաքին նաֆիլէ չալըշըր: Ուղուն վէ
զահմէթլի վէ ֆայտասըզ եէրէ չապալատըգտան
սօնկրա՝ կիրակի կէչէր, վէ թէֆէքքիւրլէրի քէնտի-
սինէ տահա՝ զիյատէ մէշագգաթէ պա՛իս օլուր. վէ
երկուշաթթի սապահլայըն տիւնեէվի զայլէ վէ մէշ-
ղուլիէթլէր կէրի տէօնիւպ՝ կիթտիքճէ զավալը
գարըյը Լ՝լահտան վէ քէնտի սա՛ատէթինտէն ու-
զագ կէօթիւրիւրլէր:

2. Պիւթիւն պիւթիւնէ իշ կիւճ շուղուլլէրինէ
տալմըշ պիր ատէմ՝ քէնտի էօմրիւ Լ՝լահըն մէրա-
րամընա մուաֆըզ օլմատըղընը պիլիր: Լ՝նճագ
քէնտիսի թէվաղու իլէ նէֆսինի Լ՝լահա թէսլիմ՝
էթմիշ քիմնէլէրտէն օլմաղըլա, պու քէօշէ ա՛գընա
կէլտիքճէ քէնտի գալպինի ախէր պիր հալտէ պուլ-
մաղա արզուլէր: Վագաթ՝ կիւնտէն կիւնէ տիւ-
նեա օնու զապթ էտիպ՝ Լ՝լահա տէօնմէք իչիւն էթ-

տիյի զայրեթեւալընդ՝ սապահ վէ ախշամ եթտիյի մուխթասար տուա՛սրնտա՝ Գոսպահաթլարընը պույ-
 խագոսն ի՛ պարեթ իտի : Վալպինի մէմնուն վէ միւ-
 թէշէքքիւր եթմէյէ պուլուս պուլուս չալլըր , վէ
 պէլքի Նլլահըն թահթընըն հուզուրունտա՝ տախի
 սէճտէ գրլար . վէ Նլլահըն նէ գատար աջ սէվտիյի
 քէնտի մա՛լիւմիւ օլուպ՝ մուհապպէթի արթըրմագ
 իչիւն եիւրէյինէ զօր վէրիւր : Տօղրուճա գալպինի
 զապթըր ալթընա կէշիրմէյէ իսթէր . լաքին պիւթիւն
 զայրէթի նաֆիլէ կէօրիւնիւր , վէ քէնտի քէնտիսիյի-
 լէ ճէնկլէշմէսի պօշունա կիտիպ՝ աջ վազըթտան
 սօնկրա գուվվէթի քէսիլմէյիլէ՝ քէնտինի ա՛ղիօ
 լիքտէն վէ խաղաղութիւնտան ուզագ սիւրիւք ,
 յիպ՝ օնլարը կէօթիւրէն ագընտըյա գափտըրըր :

3 . Պիր կէնճ քիմնէ թանրտըմ քի՛ հէր նէ՛ գա-
 տար քրիստոնեայըմ տէյի ումուտ էտէրիտի իսէ տէ՛
 թէվպիսի էջլէ զա՛իֆ՝ վէ Նլլահա մուհապպէթի
 էջլէ սօղուգ՝ վէ Նլլահըն քէրէմինի քէնտինտէ տույ-
 մասը գալպինտէ օ՛լ տէրէճէ կէվշէք իտի քի՛ քրիս-
 տոնեայըմ՝ տէմէյէ կիւճպէլա ճէսարէթ էտէր ի-
 տի : Պունուն իչիւն քէնտինի քրիստոնեայ եէրինէ
 գօմաղա՝ վէ տինինին Ֆարզարընը իճրա եթմէյէ
 տախի ճէսարէթի եօղուտու : Սիւլհագասը պու-
 իտի քի , ախէրինէ էյլիք եթմէք գուտրէթինէ մալիք
 օ՛լմազտան էվ վէլ՝ քէնտիսի բարեպաշտութիւն թա-
 րիգինտէ իլէրիլէմէք ճայիզ տիր . պունուն իչիւն ի-
 լէրի կիթմէյէ չօգ զայրէթի վար րտը . վէ եիւրէյի
 իլէ ճէնկլէշիպ՝ տահա գուվվէթի մուհապպէթ՝ վէ
 տահա՝ սաֆտէրունճա պիր թէվպէ թահսիլ եթմէք
 արզուտու իլէ չապալամասընտա տահա՝ զիյատէ
 զափալըր օլտուղունու կէօրէրէք՝ պիւթիւն պիւթիւ-
 նէ ումուտու վէ ճէսարէթի քէսիլտի , վէ գանն էթ-
 տի քի՛ գալպի կիւնահ իչինտէ չօգ սէրթէշմիշ օլ-
 մաղըլա՝ բաքեպաշտութիւն Ֆէրրահլըղընը տույա-
 մայօր : պէջլէճէ՛ պու քէնտինէ եիւք վէ ախէրինէ
 Ֆայտէսիգ հալտէ պիր չօգ վազըթ գալուր :

'Ուստի եթա՛ր յիմից էմնալէրտէն կէօրիւնիւր քի՛
 պիտ առէմէ քէնտի մէշըէպինի տէյիշտիրմէք՝ եիւրէ-
 յի տօղըռուլթմագ իչիւն Գօղըռու Գօղըռույա ճանապէ-
 րիւր Եօրո-լմպլլա օլմագ : Ինսանըն՝ քէնտի գալպի
 մէշըէպլէրինին իւզէրինէ մալիք օլտուղու Տիւքիւ-
 մէթ՝ փէք գըսա վէ մաճտուտ տուր : Պոլնու՝ եա-
 լընըվ ա՛գլի դարգ իլէ տիւշիւնէն պիտ քիմսէ տէր
 քի՛ ինսան օնլարը Խալէփէյի Խալէ տէյիշտիրէմէզսէ՛
 ինսան մէշըէպի մէտճէ եախուտ գէմմէ շայէսթէ պիտ
 շէյ օլմագ ըտը . լաքին պոլնու սէյլէյէն սալթ պիտ
 ա՛գլի տիւշիւնէն տիր : Իշյիլիքեանի պիտ առէմ՝
 պիտ շէտիտ գըշ էսնասընտա Փագըր վէ տէրտքէշ
 պիտ Փամիլեայա՝ աթէշ եագըպ ըսընսընլար տէյու-
 վաֆիր օտուլն եօլար . պէլքի քէնտիսի տախի պիլ
 նէֆս օնլարը կէօրմէյէ կիտիպ՝ իչլէրինտէն պիտինի
 խասթէ կէօրտիւյիւնտէ օնա թէսէլլիյի Տալ էյլէր :
 Իմտի օլ քիմսէ՝ ախէրինին միւլճթալըլընը տօլ-
 տուրմասընտա ա՛գլիմ պիտ Փերասիէթ տուլմագ
 մը . վէ պու քէնտինէ տէլալէթ էտէն մէրճամթ-
 քնար մէշըէպի՝ մէտճէ շայէսթէ տէյիլ մի տիր : Իշ-
 յէր պիտ քիմսէ օնա կիտիպ տէսէ քի՝ "Լըն, չիւն
 քի սէն գալպինին ճէմի՝ ախլէագըլարընըն իւզէրինէ
 Տիւքիւմ էտէյօրսուլն , վէ չիւն քի՝ էյլէր պու Տիւք-
 միւ էտէ՛մէյէճէք օլուրսան՝ ախլէագըն մէտճէ եա-
 խուտ գէմմէ շայէսթէ օլմագ . Տալէա շու պէնիմ
 սէյլէտիյիմ ճշմարտութիւնու թաստիգ էթմէք ի-
 չիւն՝ սանա ընճա էտէրիմ , գալպինին շիմտիքի
 Տալինի էյլէ պիտ թէպտիլ էյլէ՛քի՝ պու Փամիլեա-
 նըն չէքտիյի տէրտ ու սէրէնճամլարըն նագլինի
 տիյնէտիյին տէ , գէ՛վք տուլասըն : Պէն սանա
 չօճուգըլարըն պիտինին սօղուգտան էօլտիւյիւնիւ
 նագլ էտէրիքէն՝ օնլարըն տէրտինէ Փերաճ էյլէ " .
 պոլնու տէյէն քիմսէ աճմագճա սէյլէմիշ օլմագ
 մը : Պիտ առէմ՝ չարէսինի պուլմալաճաղը քէ-
 տէրի՝ իւրէյի աղըրմատան Խէյնէյիմէլ . անճագ ա-
 խէրինին տէրտինէ տէրտտաշ օլմագ տախի՝ մէտճէ
 լալըգ պիտ ախլէագ տըր : Պիտ էմնալ տաճա :

Իբր գրչ գարտաշ պիր պիրլերիյիլէ պօղուշուպ՝ էվվէլա մապէյնլերինէ պայաղը պիր սօղուգլուպ կիրմէյիլէ՝ էն սօնկու պու սօղուգլուգ խուսուսմէթէ գարար վէրտի : Ինճագ պիր պիրլերինի սէվմէք՝ Լլլաճըն մերամը օլտուղունու իքիսի տախի էյիպիլիլէր : Այլտէլէրի օնլարա՝ “ Հէր նէ՝ գատար պիրպիրինիզի սէվմէյէճէյինիպի պիլիլիլսէմ տէ՝ պիր պիրինիզ իլէ մուհապպէթ էտէսինիզ , զիրա լայըգ օլանը պու տուր տէյիլ էմը էտէրիմ “ տէսէ , օնլար հէր նէ՝ գատար վայլտէլէրինի կիւճէնտիրմէք տէն գօրգարլար՝ վէ մուհապպէթ էթտիքլէրինտէ գալլէրի րահաթ պուլաճաղընա էյի վուգուֆ իսէլէր տէ՝ մուհապպէթ էտէ պիլիլիլէր մի . հիւ մուհապպէթէ էմը օլունուր մու . վայլտէլէրինին էմրիյիլէ մուհապպէթ հասըլ օլունուր մու :

Ինսանա՝ փէք չօգ տէֆա՝ վէ չօգ ալըգ սէօղիլէ քէնտի աղատուլթիւնու զիքը օլունմուշտուր . վէ պու աղատուլթիւն՝ իսթէտիյինի էթմէյէ գատար օլմագ տէմէք տիր : Իաքին պունտան՝ ա՛ղալարընըն իւզէրինէ հիւքմ իշլէթտիյի կիպի եիւրէյինին մէշըէպինին վէ ախլազընըն իւզէրինէ՝ տախի հիւքմ էտէ պիլիլ անկլաշլմազ : Ա՛հլէպ աղատուլթիւնույուլա ա՛հլ աղատուլթիւնունուն պիր պիրինտէն չօգ ֆարգը օլտուղու աշիքեար տըր : Ինսանըն տավըանընա թէսիր էտէճէք փէք չօգ թիւրլիլ եօլար վար տըր : Ա՛հսէլա՝ պիր կէմի գալիթանը թայֆալարընըն պիրինին՝ կիւվէրթէ իւսթիւնտէն տէնիզէ սըշըամագ իշիւն կէօյնիւնիւ եալիմաղա իսթէտիյի թագտիրտէ , օնու էթտիրմէյէ պիր չօգ տիւրլիլ եօլ գուլլանա պիլիլ . սէօղիւմիլ տիյնէմէզսէն սէնի թէքտիր էտէրիմ տէյի օնա կէօղ տաղը վէրէ պիլիլ . օնու պիր վա՛տ ումուտույուլա ալընտըրա պիլիլ . էվլատընըն տալալար իշինտէ չապալամասընը կէօսթէրիպ՝ չօճուղուն էօմրիւնիւ գուրթարմագ իշիւն քէնտի էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գօմաղա թէքլիֆ էտէ պիլիլ : Պունճիլէյին օ՛ ինս

սան եհլրէ յինին տույու շարունըն պիրինէ՝ մուհապ-
պէթէ՝ գորգույա՝ էվլաւ մուհապպէթինէ տօգունա
պիլիւր վէ. ի Տթիմալ տըր քի, թայֆանըն կէօյնիւ օ-
լուպ տէնիզէ սըչըպյա : Պու միւնվալ իւզրէ՝ Է-
պէպլէրէն պիրիսի Էաթուպ օ պիրիսի ինսանը պիր իշէ
մէճպուր էտէր իսէ ինսան օնու էթմէյէ գարար գը-
լար :

Լաքին Էիւրէի Գույլուսու հագգընա կէլինճէ՝ իշ
ախէր սիւրէթէ տէօնէր . ինսանտան ազատութիւն
գալգար . օնուն իրատէթի եհլրէ յինին տույտուղու
քէյֆիէթ ու հալլէրէ հիւքմ էտէ՝մէզ : Թու-
թալըմ քի՝ եօգարրտա զիքր օլունան գափման՝
թայֆանըն պիրինէ Էիւ Էպէ Է՝ ալտըղէ էհսա-
նըն շիւքրիւնիւ պիլէ . Լաքին օնուն պու խուսուստա
ապա վազիֆէսի օլմայա : Եւ զանն էտէրսին . օ-
նուն էմրի՝ վէ կէօզ տաղը վէրմէսի՝ վէ վա՛տլէրի վէ
ա՛գլի սէօզլէրի՝ թայֆէնին եհլրէ յինտէ օլմայան
մէմնունիէթի փէյտահ էտէ պիլի՛ր մի : Խայըր .
վէ պունու տիւշիւնմէսի՝ տախի ահմագլը՛գ տըր :
Օւ հիւրտէ կէօրիւնէն թավուր՝ ֆիքիր գարարընըն
սէպէպի հէր նէ օլուրսա օլսուն՝ պո՛ւ գարարէ ու-
յար , անճագ եհլրէքտէ տույուլան հալլէրին հի՛շ
պիր վէճհիլէ պու գարարէ ույմաղա մինասիպէթի
եօգ տուր :

Հագիգաթ՝ եհլրէ յիլէ թավուրուն մապէյնին-
տէ իշարէթ օլունմաղա մուսթահագ վաֆիր ֆարգ
վար . քէզալիք՝ ճանըն ախլէագէ տայիր հալի իլէ
օնտան զուհր էտէն ա՛մէլլէր՝ պիր պիրինտէն ֆարգ-
լը տըրլար : Պիրի միւլթի՝ վէ պիրի ի՛թա՛աթ .
սըզ իքի չօճուգ՝ պիր կիւզէլ միւզէյեհէն պիր պախ-
ճէտէ կէզէր իքէն՝ պախճէպան կէլիպ՝ փէտէրի-
նիզ պունտա կէզմէնիզի իսթէ՛մէյօր տէյի օնւ-
րա խապէր վէրտի : Պու խապէր՝ իքիսինին տախի
եհլրէ յինտէ՝ նէ՛ գատար պիր պիրինէ պէնզէմէզ
հարէքէթլէր ույանտըրըր : Պիրիսի իշիթտիյի
կիպի իթա՛աթ էտիպ՝ եհլրէք ֆէրրահլըղըյըլա՛

կեղմէյէ պապասընըն թուխսաթը օլմատըղը մահալ-
 ւերտէն չըգըպ ուզադլանըր . լաքին օ պիրիսի ինաս-
 րլա նիզալաշըր , վէ գապիլ քի ասլա իթա'աթ էթ-
 մէզ : Պախճէպան օնլարա պիր շէյ սէօյլէմէզտէն
 էվվէլ' օնլարըն իքիսինինաէ ֆիքրինէ պէլքի փէտէր-
 լերի ասլա կէլմէմիշ իտի . անճագ հէր նէ գատար օլ
 անտէ ֆիքրիյէրի ախէր շէյէ մէշղուլ իտի իսէտէ ,
 եինէ փէտէրլէրինէ նազարէն ախէագլէրի պիր պի-
 րինէ զլթ իտի . քի պուստան հէր պիրի պապասը-
 նըն էմրինի իշիթտիյի կիպի' պիրինին գօլայ ի-
 թա'աթ վէ օ պիրինին իթա'աթսըղըգ էտէճէյի էվ-
 վէլ իճիթմալ կէօրիւնիւրիւտիւ : Տայմա պու պէօյ-
 լէ տիր . հիյէպազ քիմսէ' քիմսէյի ալտաթմատըղը
 վագըթտա տախի հիյէպազ տըր . վէ մահճուպ վէ
 բարեպաշտ քրիստոնեայ' իլմէ տայիւր պիր միւթա-
 լա'այէ տալմըշ' եախուտ տաղտաղալը պիր մասլա-
 հաթմա մէշղուլ օլմուշ տախի օլտա , տայմա մահճուպ
 վէ բարեպաշտ քրիստոնեայ տըր :

Ինսանըն մէտհէ եախուտ գէմմէ լայըգ հէր պիր
 հարաքէթի' քէնտի իրապէլէնիպէն ուստուր Էրէր
 ա'մէլէ դապի'սի օլմագ խուսուսուստա ֆէյլօսօֆ-
 լարըն պէյնինտէ պիր չօգ միւճատէլէ օլմուշ' վէ
 հալէա օլմատէ օլտուղունու պիլիրիմ . անճագ պու
 թարզ մա'րազալարա կիրմէյէ ասլա նիյէթէմ եօգ-
 տուր . սալթ պու գատար սէօյլէրիմ քի , եիւրէյին
 ախլագ ու հաբէլէլէրինի իրապէլէ ա'մէլէ տէյի
 թուլթմաք' պայաղը քրիստոնեայա եագըլմազ պիր
 դայէթ ինճէլմէք տիր :

Պիրիսի պանա սօրսա , գալպին հարէքէթլէրիյիլէ
 իրատէթ ա'մէլլէրինի պիր պիրինտէն ֆարգլը տըր
 տէմէմիզտէ ա'մէլ իլէն նէ՞ Փայաուլը օլուր : Պուս-
 տա պէօյիւք պիր ֆայտէ օլմագսա ըտը' պունուս իս-
 պաթընա օլ գատար զահմէթ չէքմէզ իտիմ . վէ
 քիթապըմը օգույան սէօյլէտիքլէրիմի անկլամագ ի-
 չիւն զիլինի եօրմասը պիր ֆայտէ իսէ տէ' պու ինճէ
 թա'րիֆլէրէ կիրմէմէ քիֆայէթ էտէճէք գատար սէ

պէպ օլամաղ . զիրա պու քիթապտա՝ ա՛մէի ֆայտալը
օլմայան Տի՛չ պիր շէյ սէօյլէմէսինի իսթէմէմ :

Ճիւմլէմիզէ անկլամագ ֆարզ տըր քի , տէ իլ
սալթ պիզիմ՝ ճէմի՝ Թափուրումուզ՝ վէ տախիտէ
վէ խարիճտէ օլան հարէքէթիմիզ՝ իլա ասըլ խրէ-
յիմիզ Կախի Ֆէնա տըր , վէ պիզի էյի եօլտան սա-
փրտըր . վէ եիւրէյին պու ֆէնա հարէքէթլէրի տա-
խի՝ սէպէպ օլաուգլարը էյրի եօլտան ֆարգլը տըր-
լար : Եալընըզ պու խուսուսու էյիճէ անկատը-
ղմըզ զէման՝ տինճէ իլէրիլէմէյի պօզան մաղուր-
լուգտան քէնտիմիզի Տըֆը էտէ պիլիրիզ : Լս-
տուածաշուռնչ քիթապը տէր “ Եիւրէք Տիյլէքեար՝
վէ հէր շէյտէն զէյատէ ումիտ քէսէճէք տէրէ-
ճէտէ ֆիթնէ տիր ” : Եալընըզ օնու եարատան
գուվլէթ օնու թէպտիլ էթմէյէ գատըր օլա պիլի-
վէ պիզ կէօգիւմիւզիւ սալթ օլ գուվլէթէ տիք-
մէլի իզ : Վէնտիմիզէ կիւվէնմէյիպ՝ եալընըզ
Լլաճ պիզէ իմտատ էտէ պիլիր տէյի գավիճէ ի-
թիմատ էտէրէք Լլաճա միւնթաղըր օլմալը ըզ :
“ Եյ՛յ վաճ . պէն նէ աճիզ ատէմ՝ իմ պէնի պու էօլ-
տիւրիւճիւ թէնտէն քիմ՝ խէլաս էտէճէք ” : Լվլէթ
ինսան հէր նէ՝ գատար ազատ իսէ՝ վէ քէնտի կիթտի-
յի եօլուն ճէվապը քէնտիսինտէն սօրուլա տա ,
պիր պագըմա՝ քէնտի իւզէրինէ զօրպա Խարպըլա հիւ-
կա՛ն իւնուհըն ալլագ Լէտիլի Կիլ , քի ս քէնտի գուվ-
լէթի իլէ հէր նէ՝ գատար զօր էթսէ , օնուն զէնճիւ-
լէրինտէն գուրթուլամաղ : Պունու անկլայըպ քէն-
տի ֆագըրլըղընը վէ զա՛իֆլիղինի անկլամաղըլա Լլա-
լաճըն քէրէմինտէն պաշգա Տի՛չ պիր եէրտէն ու-
մուտ գալմատըղընը կէօրիւնճէ՝ Լլաճըն էլէյիլէ
թէմիզլէնիպ գուրթուլմագիլէլուն Լլաճա պագար :

Պունլար՝ վէ իգթիզա էտէյիտի պունլարա զամմ
էտէ պիլտիյիմ զայրի միւլճազալար՝ աշիքեար պու-
նու իսպաթ էտէրլէր քի , ինսան ֆիքրինին եախուտ
թէնինին գուվլէթլէրինէ հիւքմ՝ էթտիյի կիպի՝
Էլ-րէյինին հարէրէլլէրինէ Կախի հիւ-մ Էլմէյէ գապ-

բեկի էօգ Գոթ: Այսինքն աղքատ պիր շէյ գալտըր-
մաղա՝ սէյիրթմէյէ տիւշիւնմէյէ՝ վէ անկլամա-
ղա ճէհտ էտէ պիլիւր, վէ պոլնու՛ն պիրինի էթմէ-
յէ չալըշտըղընտա՝ օնու հուսուլէ կէթիրմէսի տախի
իհթիմալ տըր: Աքին իսթէտիյի կիպի՝ սէվմէք
եախուտ սէվմէմէք՝ էտէ պիլէճէյի շէյ տէյիլ
տիր: Պու ասասը աչըպ սապիթ էթտիքտէն սօնկրա՝
պանա պիր շէյ տախի սէյլէմէք լաղըմ տըր:
“Երբէ՛ պիլէ՛ իրապէլիիդէ օլ Կերէճէ Կա՛ր Կե-
յիլտիւր, ի Կենդիիդէ հէր պօրճառն վէ հէր ճէվապ
վէրմէ զտիլէտիստէն իւլաւ օլու՛շ Կայալըմ”: Այգա՝
եիւրէյիմիդին էյի եախուտ քէօթիւ մէշրէպլէրի-
նին միւճիւպինճէ իճրատա աղատ օլուպ՝ օնլարըն
պիղիմ տէրունիմիդտէ փէյտա՛հ օլմասընա մէրամ՝
էտիպ գարար վէրմէտիք իսէ տէ՛ թէքմիլէն ճէվա-
պընը վէրմէյէ պօրճույուղ:

Պէնիմ մէրամըմ պու մահալտէ՝ ինսանըն բարու-
յական ա՛մէլէրինին զաթը իճրասընըն իւզէրինէ
մէթափիդիքաճէ թէֆթիշէ կիրմէք տէյիլ տիր. իւ-
լա քրիստոնեալարա՝ թէվպէ վէ Վուրթարըճըմըպա-
լայըգ օլան մուհապպէթ՝ ինսան Կայրէլիլէ Երբէ՛-
Կէ փէյտա՛հ օլու՛ր հարէքէթլէր օլմատըղընը իս-
պաթ էթմէք տէր: Եիւրէյէ թէսիր էտիպ՝ օնու
Ալլահա տօղըու կէօթիւրմէնին պաշգա թէրթիպ-
լէրի վար. պուրատա օնլարըն պիր գալընը զիքը է-
տէլիմ:

1. Ճշմարտութիւն նէ՞ օլտուղունու էյի՝ անկլա-
մասընը թահսիլ էյլէ՛: Պիր քրիստոնեայ՝ քէնտի
Փիքրինի բարեպաշտութիւնուն էլգէմ՝ օլտուղունու
կէօթէրէն ճշմարտութիւնլարըն իւզէրինէ նէ՛ գա-
տար սըգ կէօթիւրիւր իսէ, օնուն բարեպաշտու-
թիւնու օլ գատար զիյատէ արթար, վէ աչըլըր:
Իրատէթիւնէ Կօլու՛ Կօլու՛շ Կօր վէրէրէ՛ գալպին-
տէ թէվպէ փէյտա՛հ էթմէյէ եօրուլաճաղընա՝ կիւ-
նահըն հասըլաթլարընը Փիքր էյլէ: Լթրաֆընա՝
պա՛գ. կիւնահ գաշ ֆամիլիայէ քէտէրէ սէպէպ՝ վէ

գալենա՞ն երկրէք գըրըգըղընա պա՛խ օլմուշ տար :
 Տիւշիւն քի , օ՛ տիւնեայը երգմաղա տախի գատըր
 տըր . վէ էյէր Ալլահ օնուն քէնտի մախիւզլարը իւ-
 ղէրինէ իճրա էտէճէյի Ֆէնալըզլարը մէն՝ էթմէսէ
 իտի , տահա նէ՞ գատար խարապըզ էտէր իտի :
 Վիքրինէ կէթի՛ր քի , կիւնահ սէնին գա՛ն տէֆա՛
 ճանընըն ըահաթընը պօզտու , սէնի ախէրինէ պիւ
 ֆայտէն տօգունմաղա գօյվէրմէտի , վէ քրիստոնեայ-
 ըզ իսմինի տախի ըրալայ էթտի : Պու միսիլի
 մատտէլէր իւզէրինէ էյի . վէ գուվվէթիճէ ֆիւրինէ տ-
 լաճաֆ տէրէճէտէ միւլհազա էյլէտի յինտէ՛ էյէր
 փալպին ճիւզիճէ Ալլահըն շնորհքու խուսուսուտա
 մա՛լիւմաթ թահսիլ էթմիշ իսէ՛ ապա զօր չէքմէ-
 տէն , վէ խաթըրնա պիլէ նէտամէթ կէլմէտէն երկ-
 րէյին քէնտի քէնտինէ նատիմ՝ օլուպ՝ սէն կիւ-
 նահը էքսէրի քէնտինէ տա՛վէթ էթմիշ օլտուղու
 նա կիւնահըն իճապընը ֆիքրինէ կէթիլէ՛մէզլին :
 Պետրոս առաքեալ՝ քէնտի Վրիստոսու ինքեար էթ-
 մէսինին աղըրըղընը անկլամաղա ճէհա էլէսի իւ-
 թէվպէ էթմէտի . իլլա Աֆէնտիմիզին տէօնիւպ
 Պետրոսա պագմասըյըլա՛ Պետրոս քէնտինէ կէլիպ՝
 Աֆէնտիսինին նազարընտա նասըլ կէօրիւնախիւ-
 նիւ աշիքեար տույարաֆ՝ ինքեարընըն նամքեօր-
 լուղունու անկլատը :

Իարեպաշտու թիւն կիրքլէրինին ճիւմլէսի պու-
 նուն կիպի տիր : Սէն Ալլահը ճանու տիլտէն հէր
 շէյտէն զիյատէ սէվմէք ֆաղիլէթինէ քէնտինէ զօր
 վէրմէյիլէ մալիք օլամաղ սըն . պագ. քի՛ օնուն սանա
 օլան իհսանը վէ մէրհամէթի նէ՛ . թիւրլիւ սէնին
 խայրընա փուլանըլըր : Ալէսսէվիէսինէ պագմա ,
 հէր պիր քէյֆիէթինէ տիգգաթ էյլէ՛ . կէրէք
 կէնճ վէ կէրէք էխթիար՝ հէր նէ՛ սինտէ վէ հալտէ
 իսէն՝ Ալլահըն սանա գատիմտէն պէրի վէ հալէա օ-
 լան նազար ու հիմմէթինի միւլհազա էյլէ՛ : Այ
 քիթապըմը օգույան՝ էվլամ վալիտէսիմի սին : Սէն
 էվլատընը տիզինին իւզէրինտէ ույուտուրուքան ,

եախուտ օ պիր . եվլատարընը սաղ վէ սա'ատէթտէ սէնին էթրաֆընտա կէղինիպ օյնաշմալարընը սէյր էտէր իքէն՝ պիր տէֆա՝ տա օնլարը սանա վէրէն քէրէմքեանի զաթա նազար էտիպ՝ օնլարը հիմմէթիլէ նէ՝ թարզ հըֆզ էյլէտիյինի տիւշիւն : 'Շօճուգ մուսուն . Վլահըն սանա մէրհամէթէն իհսան էյլէտիյի ֆէրրահիէթլէրի վէ սա'ատէթի վէ ճէմի՝ իճազէթլէրի ֆիքր էտէր իքէն՝ պիր տէ սէնին եազընլարընտա օլան վաֆիր չօճուգլարա՝ պագ . քիմիսի սօղուգտան թիթլէր , քիմիսինին գարըն աճ , պա՝զըսը եվտէն տիշարը պրագըլմըշ սահպսիզ գալմըշ , եախուտ պիւթիւն պիւթիւնէ տիւնեատէն չըգմաղա տալէթ օլունմուշտուր : 'Վպրատունտան ազատ օլտուղունտա թէքմիլ սաղլըգտա օլան պիր գըզըղազ՝ ախշամ իւստիւ քէյֆինի պօղուպ եաթաղա տիւշմիւշ . պէ'ն տախի օնուն եաթաղընըն եանընտա պուլունտում . օնուն իլէթի զալիպ կէլիպ՝ կիւնտէն կիւնէ ա'գլը զա'իֆլէնտի , վէ գուվ վէթի քէնտինի թէրք էթտի , վէ նիհայէթ ույանմազ ույգույա տիւշտիւ : ()նու գըշ օրթասընտա տօն վէ սօղուգ մէքեանընա կէօթիւրիւպ թէսլիմ՝ էթտիլէր : 'Պունուն մէզարընըն բահաթընը նէ՝ փօրեազ ըիւզկեարը վէ նէ՝ պօրալար վէ ֆուրթու նալար պօղանազլար . անճագ սէն սաղ վէ սա'ատէթտէ՝ սէնին մուհապպէթլի փէտէրին վէ վալիտէն իլէ աթէշին գարշըսընտա օթուրուր իքէն տիշարտա է սէն շէտիտ ըիւզկեարըն սէսինի իշիթմէնտէ՝ եախուտ իլք պահար կիւզէլիյինտէ սէնին ալ եանաղընա կիւնէշին սըճագլըղը թէսիր էթմէսինի տույտուղունտա՝ տիւշիւնէ պիլիւսին քի , սէնին սիննինտէ օլան նէչէ չօճուգլարը՝ էօլիւմ վագթլմարզ կէլիպ հէնիզ թա'րիֆ էթտիյիմ գըզըղազ կիպի՝ տիւնեատան գալտըրմըշ տըր : 'Պու շէյլէրի՝ սէնին էթրաֆընը իհսանըյըլա տօլտուրան Վլահա շիւքր էթմէյէրէք տիւշիւնէ պիլիլի մի սին :

Վխէր տէրուն հարէքէթլէրի՝ աէ հէփսի պունուն

կիպի տիր . օնլարըն հի՛չ պիրիսինին գալպտէ հա-
սըլ օլմասը ճահտ ըլա օլմալ . անճագ Լստուածա-
շուռչտա պէյան օլուան ճշմարտութիւնլարըն իւ-
զէրինէ թէֆէքքիւր էտէրէք փէյտահօլուպ գուվ-
վէթ պուլուր : Լսէր եիւրէյին Լլահըն էօնիւն-
տէ տօղրույուսա՝ պու ճշմարտութիւնլար սէնին
գալպինտէ նէտամէթ վէ մուհապպէթ հասըլ էտիպ
պու ճշմարտութիւնլար՝ վէ սէնին Լլահըլա օլան
միւլհագաթըն հէր նէ գատար արթար ըսա , օլ
գատար Լլահըն լուծֆուռտա պէյիւմէքտէ օլուր-
սուռն :

2 . Լլահըն լուծֆուռտա պէյիւմէնին իքինձի
թարիգի՝ Բըրիստիւտլուք ա՛յլլէրինին իճրտալ պըր :
Իման ա՛մէլ իլէ իզհար օլմասընտան մա՛տէ՝ արթմա-
սըլ տախի ա՛մէլ իլէ տիր : Պիր քիմսէ պիր զաւլալը-
նըն տէրտինէ տէրման օլմաղա նէ՝ գատար չալըքըր ը-
սա , օ՛ զաւլալըլա օլ գատար մուհապպէթ պաղլար :
Լվվէլա օնա՝ պէլքի օ խանթա իքէն՝ պիր ճիւզի
միգտար օտուռն եախօտ եէյէճէք եօլար , վէ կէ-
րիւրքի , պու էյի պիր շէյէ սէպէպ օլույօլ . շիւն
քի օնուռն Փագըրլըղընա եարտըմ՝ օլուպ ումուտ-
սուզլուղա տիւշմէյէ եագլաշմըլ Փամիլեասընա եիւ-
րէք վէ ումուտ վէրիր : Պու խայրը էտէն քիմսէ՝
կիթիքճէ օնա զիյատէ մուհապպէթ պաղլարպ՝ պիր
տէ հէքիմ եօլար . վէ օլ Փագիր խասթալըգտան սա-
ղալընճա օնա իշլէյէճէք իշ տա պուլուր : Լիւնտէն
կիւնէ օնա զիյատէ իհսան էտէրէք օլ տէրէճէյէ եէ-
թիշիր քի՝ պէլքի եալընըլ օնա էյիք էթմէքտէ՝ ճէմի
շէհրին Փագըրլարընա եարտըմ՝ օլմագտան զի-
յատէ զէֆք տույար : Պուռնուռն հէյիսինին պաշ-
լանկըճը՝ պիր ճիւզի եէյէճէք եօլամագտան օլտու .
վէ պէլքի օնու եօլատըղընտա՝ եիւրէյինտէ մախ-
սուս պիր քէրէմ էթմէք նիյէթի եօղուտու : Լն-
ճագ պու թարզըլա Փագըրլըգտան գուրթարտըլը
քիմսէյէ եիւրէյի կիւնտէն կիւնէ զիյատէ պաղ-
լանմասընըն սիֆտահ սէպէպի՝ նէ՝ տիր . պիր խա-
ֆիֆճէ բէրէ՛ կըմէ՛ տիր :

Օւփալը մահպուստարն հալինի թէճէստիւս է-
տիպ օնլարն մէշագգաթլարնը խաֆիֆլէտէճէք
պիր սուրէթէ իտիալ էթմէք նիյէթիյիլէ Եւրոքա-
յը կեզէն Օւփարտ նամ քիմէնին հագգընա պուն-
տէն ագտէմ սէջլէմիշիմ : ()նուն օ ֆագըրլարա
օլան հիւսիւնաղարը նէտէն իճապ էթտի : Վէն-
տի վէթանընտա մէմլէքէթին պիր խըզմէթինտէ ի-
քէն մահպուստարն րահաթը իշիւն պիր շէյ եափ-
մաղա մէմուր օլտու . վէ օնլարն րահաթը իշիւն
պիր շէյ եափմաղա պաշլատըղը կիպի օնլարը սէվ-
մէյէ պաշլատը . վէ օնլարա խայր էթտիքճէ մու-
հապպէթի արթտը :

Վրիստոնեայլդ ճէհտինին մուհապպէթի ար-
թըրմագտա օլան գուվվէթինին էն ալէա էօրնէքլէ-
րինտէն պիրի Պօղոս առաքնալ քէնտի էօմրիւ
տիւր : ()քէնտինի թէքմիլէն քէնտի խըզմէթինէ
թէսլիմ էթտի , վէ պունտան պիւթիւն պիւթիւնէ
խըզմէթի իլէ եէք վիճուտ օլտու . իմտի օնու քէնտի
էօմրիւնտէն զիյատէ սէվտիյինտէն , Մստուածա-
շունչտա պուլունան պիր քիմէնին քէնտի Վուր-
թարըճըսընա օլան մուհապպէթինի իղհար էթմէ-
յէ գուլանա պիլտիյի թա'պիրլէրին էն գուվվէթ-
լիսի Պօղոս առաքնալըն էօմրիւ նիհայէթինտէ գուլ-
լանտըղը սէօզլէր տիր :

Իմտի էյէր Վուրթարըճըմըղա օլան մուհապպէ-
թիմիզտէ ֆաղլա պուլմագ իսթէր իսէք , օնուն իշիւն
չալըչալմ : Լաքին պունոլ տա պէլլիլէ քի' մու-
հապպէթին տիշարտան կէօրիւնէն ա'մէլ վէ իճրա-
լարը պիզէ Մլլահըն լութֆունտա պօյիլէթմէզ .
մութլագա' պու ա'մէլլէր հիչ տէյիլ իսէ պա'զի
խոստուտա ճշմարտութիւնու թանըմագտան իլէրի
կէլմէք տիր : Հէմէն շիմտիտէն պու թարիգին
թէճրիւպէսինի էտէ պիլիւսին : Լջլէ պիր շէյ
տիւշիւն քի , Մլլահըն ինսան րահաթը հագգընա
թութտուղու թէրթիպէ տախիլ օլտուն . վէ սէն գ-
նու իճրա էթմէյէ գատըր օլտըն : Լնճագ Լլ-

լահճըն մերամընը զի յատէ գարշը գոյան նէսնէ՝ կիւ-
նահ օլտուղու իչիւն էվվէլա կիւնահը պէրթարաֆ
էթմէյէ իսթէր : ()նուն իչիւն իպթիտա՝ կիւնա-
հը տէֆ՝ էտէճէք եախուտ պիր ֆագըրըն գէվտինի
մահվ էտէճէք պիր շէյ պուլմաղա դայրէթ էյլէ՝
վէ ամմէնին խայրը իչիւն էֆէնտիմիզին գուրտուղու
թէտպիրէ տախիլ օլմագ ֆիքրի իլէ անիտէ օլ իշէ
միւպաշիրէթ էյլէ՝ : Վապիլ տիր քի՝ սէնին քէն-
տի էվինտէ եախուտ եագընլարընտա պու ա՛մէին
իճրասընա ֆըրսաթ պուլլասըն . անճագ հէր նէրէտէ
օլուրուսա օլտուն . էյէր Վուրթարընըն ա՛ղընա
վէ ատէմլէրին մուհապպէթինէ պու պօրճունու էտա
էտէրիսէն , մութլագա սէնին իթա՛աթըն մուհապ-
պէթինի արթըրաճագ տըր : Պու սուրէթտէ տու-
յարսըն քի՝ Վլահճըլա մա՛էն իշէյէն պիր իշճի՝ օլ-
տուն , վէ օնուն իշի սէնին՝ սէնին տախիլիշին օնուն
օլմուշ կիպի տիր . վէ սէնին օնա պէնտ օլտուղուն
պաղլար տահա՛ զի յատէ միւհքէմ օլուրլար :

Իմտի սանա ֆարզ օլանը իճրա էտիպ՝ պիւթին
եիւրէյինի օնուն ուղուրունա գօ՝ : Եյէր Վլա-
հա մուհապպէթին ազ տըր տէյի տույարսան , պու
մուհապպէթինի՝ հէր նէ՝ գատար աղ ըսա՝ էլէլէ՛ ,
վէ արթաճաղ տըր :

3 . Վլահճըն լութֆունտա պէօյիւմէնին սօնկ
թարիգի քիթապըմը օգույանլարա թա՛րիֆ էտէ-
ճէյիմ պիզէ Վլահճըն Սուրբ օգինա զիտէսիյի-
լէ միւհթաճ օլտուղումուղու պիլտիրիպ՝ տուա-
մըզտա օնու մաթլուպ էթտիրէն խոնարհութիւն
հալի տիր : Պու մատտէտէ չօգ կիւճիւլքէր զուհր
օլտուղունու պէն տախի պիլտիրիմ : Եյէր եօգար-
տան պիզէ իթա վէ պախշ օլմատըգճա պիզիմ հիշ
պիր խայրէ մուգթատիր օլմատըղըմըզ՝ պէօյլէ իքէն
տախի ճէմի՝ ամէլէրիմիզին հիսապընը վէրմէյէ
պօրճու օլտուղումուղու թաֆաիլ էթմէք սիւրէ-
թինտէ թէֆթիշէ կիրէճէք օլսաք , ուճու պուլուն-
մագ ասլաշըգ կիրտապա սալտըղըմըզտան մա՛տա՝

պիր շէյ էտէմէյիզ : Տերունիմիզին հարէքէթ-
լէրինին վէ քէլամլարըմըզն վէ ֆիլէրիմիզին հի-
սապընը վէրէճէյիմիզին պիլիւր իսէք , օնա տախի
վուգուֆուզ քի՝ Լփէնտիմիզին ռուհու պիզի օն-
լարըն էօրֆիւնտէն խէլաւէթմէտիքճէ՝ պիզ հէր նէ՝
գատար ա՛գըլ վէ խղճմտանք՝ գուլլանսաք՝ պու հա-
րէքէթլէր պիզտէ ազարլար վէ գուվվէթ պուլուր-
լար : Պա՛գ՝ կիւնահըն նէ՝ տէրէճէ գուվվէթիլէ
իւզէրիմիզէ զալիպ կէլմէսինի Պօղոս առաքեալ նա-
սըլ նագշ էտէր . “ զիրա պիլիւրիմ՝ քի՝ տէրունիմտէ՝
եա՛նի թէնիմտէ՝ էյի շէյ սաքին տէյիլ տիր . զիրա
իսթէմէք պէնտէ հազըր տըր , ամմա էյիյի իճրա
էթմէյի պոլլայօրում . զիրա իսթէտիյիմ՝ էյի շէ-
յի էթմէյօրում , իլլա իսթէմէտիյիմ՝ քէօթիւ շէյի
իլլէյօրում : Ա՛ է էյէր պէն հէման իսթէտիյիմ՝
շէյի էտէմէյօրուսաւ , արթըգ օնու իլլէյէն պէն
տէյիլ իմ , իլլա տէրունիմտէ սաքին օլան կիւնահ
տըր : Իմտի պէն էյիյի էթմէյէ իսթէր իքէն , պոլ
նօմօսու պուլլայօրում քի , քէօթիւ պանա հազըր
տըր : Ա՛ իրա իչէրիտէքի ատէմէ կէօրէ Լլահըն
նօմօսունտա հազը էտէյօրում : Լ՛մմա ա՛ղալա-
րըմտա ագըլմըն նօմօսունա գարշը նուրան պիր
ղայրի նօմօ կէօրիւյօրում . քի օ՝ աղալարըմտա օ-
լան կիւնահըն նօմօսունա պէնի էսիր էտէյօր :
Պէն նէ՛ ա՛ճիզ ատէմ իմ , պէնի պու էօլտիւրիւ-
ճիւ թէնտէն քիմ խէլաւ էտէճէք ” :

Պաւնտան սօնկրա կէլէն պէյիթտէ վասըլ օլտու-
ղու ինթիհա պու տուք քի՝ էֆէնտիմիզ (Իսուս
Քրիստոսուն վասէթասըյըլա Լլահ պիզի գուր-
թարաճագ տըր : Լ՛ջլէ իսէ՝ Հոգին Սուրբա միւհ-
թաճ օլտուղումուղու էյիճէ տույմալըյըլ , վէ պի-
զէ վա՛տ օլունան պու Հոգի Սուրբու տիլէմէք իչիւն
հէր կիւն միւրիւվվէթ թախթընըն հուզուրունա
կիթմէլիյիզ : “ Սիզտէն հա՛նկը պապայա օղու
էքմէք տիլէրսէ , օնա դա՛մը վէրէճէք . եախուտ պա-
լըգ տախի (Խիլէրսէ ,) օնա պալըգ եէրինէ երբսն

մը վերէնէք . եախուտ եռմուրդա տախի տիւրսէ ,
 օնա ագրէպմի վերէնէք : Իմտի սիզ եարամաղար
 իքէն էվատարընըզա էյի վերկիւեր վերմէսինի պի-
 լիրսինիզ . նէ գատար չօգ զիյատէ կէօքտէ օլան
 Պապանըզ օնտան տիւէյէնէրէ րուհ էլ գուտս վէ-
 րէնէք ” : Լաքին պունու սապահ տուանըզտա տի-
 լէմէք քիֆաէթ էթմէզ . սապահտան ախշամատաք
 հեր քէյֆիյէթտէ պու մաթլուպու խաթրա կէ-
 թիրմէյէ մէճպուրուզ : Պիր իղվայէ միւպթէլա
 օլտուղունուզ հալտէ օնսուզ հիւ պիր շէյէ գա-
 տրը օլմատըղըմըզը պիւերէք “ Լըւահ ” պանա գուվ-
 վէթ վէ’ր վէ գուրթուլայըմ ” տէյու , չաղըմալը
 րը :

Լըւահա պէնա օլտուղունուզա պապագաան՝ պի-
 լէրէ , Լեւահ իշլէպէյիթիզ Լագաթիթիթէ շէնաթիթիզ գա-
 պահալը օլմամըզըն տույկուսու զալիֆլէնիր , տէյու
 գօրգամալը տէյիլիզ : Պու իքի ֆիքիր պիր պիրիյի-
 լէ իմ թիզաճ էթմէյէնէք մատտէ օլմատըղընը սա-
 պիթ էթմէք զըմնընտա թա’րիֆ թանգիմինէ կիրմէ-
 յէ միւհթաճ տէյիլ իմ : Հեր քէս օնլարըն իքիսի-
 նին տախի սահիհ օլտուղունու պիլիր իսէ տէ պէնիմ
 սէջլէյէնէքլէրիմի անկլամասը կիւճ օլուր : Ղիւմ
 լէմիզ , կիւնահտան եաշամամըզըն գապահաթ օլ-
 տուղունու պիլիր իսէք տէ գալպիմիղի թէպտիլ էթ-
 մէք՝ պիզլիմ էլիմիզտէն կէլմէ’զ օլտուղունու տա պի-
 լիրիզ : Իմտի պու ճշմարտութիւնուն իքիսի տա-
 խի աշիքեար օլտուղու իշլէն՝ իքիսինի՝ տէ գապուլ
 էտէլիմ : Սահճուպանէ վէ սաֆճա ինանալըմ քի
 Եարատանըմըզ իսթէտիյինէ րահմ էտիպ՝ իսթէ-
 տիյինին գալպինի փէքիշտիրմէյէ գատրը տրը :
 Սէ եհլրէյի պու թարզ փէքիշմիշ քիմսէնին գա-
 պահաթը նէ’ օլա պիլիր տէյու անկլամասը՝ պիզէ
 միւլքիւլ իսէ տախի՝ օնու ինանալըմ . վէ պու
 ճշմարտութիւնու քէնտի իւզէրիմիզէ ալարագ Լը-
 վահտան տիւէյէլիմ քի , քէնտիսինէ սատըգ օլմագ
 իշլէն պիզէ գուվվէթ վէրսին . վէ շիմտիքի էթտի-

յիմիզ սիյագ իւզըէ պօրճումուզա իհմալ էտիպ
 Նլաճա իթա՛աթ էթմէտիյիմիզ իլէ գապահաթը
 օլտուղումուզու թանըյալմ :

Քրիստոնեայ օլան քիմէսնէ՛ պու թարզ քէնտի-
 նին քիւլիէն Նլաճա պէնտ օլտուղունու պիլիպ
 շոգին սուրբուն հիտայէսինի արզուլայարագ օնու
 դալսպ էթմէսի՛ քէնտինին մալիք օլա պիլէճէք էն
 ա՛լա վէ ֆայտալը հարէքէթի օլմաղըլա՛ եալընըզ օլ
 վագըթ պիւթիւն պիւթիւնէ՛ Վուրթարըճըմըզն
 հիմայէսի ալթընա կիրիր : Եւէր եիւրէյիմիզին
 սահիպի մութլագը պիզ քէնտիմիզ օլմուշ օլայրտըք
 օնու հըֆզ էթմէսի պիզտէն պաշգասընա տիւշմէշ
 իտի . անճագ եիւրէյիմիզին Նլաճա վերտիյիմիզտէ՛
 Նլաճ օնու սագլար , զիրա գատըր օլտուղունտան
 մա՛տա՛ պիզի գուվվէթի իլէ հըֆզ էթմէյէ վա՛տ
 տախի էթմիշտիր , վէ պիզին հըֆզ էթմէյէ Գաթիւ
 Կիւր : Նիհայէթ , ինսանըն գալպիսի սու արզը
 չէվերիր կիպի քէնտի մերամընճա չէվերիր : Եւժ-
 լէ իսէ օնա կիւվէնէլիմ . օ պիզին թէքմիլէն ա՛ղիզ-
 լէտիպ՝ պիզտէ օլան ճէմի զաթը՝ “ րուհումուզու
 վէ ճանըմըզը վէ թէնիմիզին րապպ () իսուս Քրիս-
 տոսուն կէլիշինէ գուսուրսուզ , սագլայաճագ տըր ” :
 (ա . թիւսու . Ե . 23) :

Բ Ն՝ԳԼԵ ԿԱՅԻՐ ՎԵ՛ՄԱԼԵ՛ՆԷ

Վապիլ տիր քի՛ բարեպաշտութիւն կանոնլարը-
 նը թաֆսիլ էթմէյէ վէ իճրասընա դայրէթ վերմէ-
 յէ մախսուս պիր քիթապտա՛ պու մատտէ իւզէրինէ
 տէ սէօյլէյէճէյիմէ ա՛ճայրպ կէօրիւնէ : Եւէր
 քրիստոնեայա՛ ա՛գլէ տայիր գուվվէթլերինին քէ-
 մալիյէթինն շուրութճա չալըճագ ֆարզ օլտու-
 ղունու սաղլամճա պիլմիշ օլմասամ՝ ըտը , վագա՛
 պունուն իչիւն սէօզ էթմէզ իտիմ : Պու քիթա-
 պը օգույան պիր տէֆա՛ օնու տիւշիւնմէլի քի ,
 Նլաճըն քէնտինէ վերտիյի գուտրէթլերին ճէմի՛
 սի էպէտի թամ գալմագ իչիւն վերիլտի , վէ ինսան

էյէր մէջթինտէ զիյառտէսի իլէ սա՛ատէթլի պիր ճի-
հանէ տախիլ օլմաղա հաղըրլըգ կէօրտիւ իսէ տէ ,
պու գուտրէթլէր էպէտէն զիյառտէ օլմագտէ օլուպ՝
ինսանըն սա՛ատէթինին տէյիլ եալընըգ սէպէպլէ-
րինի իլլա օնուռն իգթիտարինի՝ տախի արթըրմատա
օլաճագլար :

Եթսէրի առէյլէր՝ պու գուտրէթլէրի՝ քիշինին
կէնճիք չաղընտա աչըլըր զանն էտէրլէր . քի պա՛-
տէհու ինսան քէմպիլյէթէ էրտիյի վագըթ էօ՛մ-
րիւնիւն էնվա՛ի վաճիպլէրինէ օնլարը գուլանմաղա
մուգթէտիւր օլա : Ս՝անն էտէրլէր քի՛ պու աչըլպ
իլէրլէմէք՝ եիրմի եաչընա տաք օլա պիլիպ՝ օլ վա-
գըթ թէրպիյէ էսնասը խիթամընա էրէր : Պիր
քիշի՛ քէնտի էվլատը իշիւն՝ թէտարիքէ մուգթա-
ղի շէյլէրի էջրէնտի , վէ մէքթէպտէն եա ճէմա-
րանտան չըգըպ գարար վէրէճէյի հալէ կիրէճէք
վագթը տըր տէրսէ , ամմէնին գուլանտըղը լիսանը
սէյլէր օլաուգու իշիւն՝ էվլատըմըն թէրպիյէսի
թէքմիլ տիր տէմէսինէ գարշը սէօղ եօգ աուր . ան-
ճագ՝ տօղըուսուռնու սէյլէյէճէք օլուռնճա՝ թէրպի-
յէնին սօնկու կէլմէզ : Պիր առէմ՝ պիր ալիմ՝
մէքթէպինտէն հէր նէ՛ գատար միւքէմմէլ չըգար-
սա , զինինին աչըլմասը քէմալ մէրթէպէյէ էրմիշ
տէյէմէզ : Սէ՛ գատար իլէրի կիթսէ՛ օլ գատար
տահա իլէրի կիթմէյէ իսթէր . վէ էյէր զահմէթէ
ա՛ղիմ՝ պիր մէշղուլիյէթ՝ վէ ի՛լմ էջրէնմէյէ շէ-
տիտ ա՛շգ էմնալի պուլմագ իսթէր իսէն , տիսէր ար-
գատաշլարընտան զիյառտէ էյրէնմիշ ի՛լմ թալի-
պինտէ պուլլա պիլիւրսին , քի էօ՛մրիւնիւն հայլի
միւտտէթինի ի՛լմ թահսիլինէ սարֆ էտիպ՝ իլէրլէ-
տիքճէ՛ ինսանըն մա՛լիւմաթընա տայիր մատտէլէ-
լէրին մէյառանընը էօնիւնտէ զիյառտէ աչըլմըշ կէօ-
րիւր :

Եյլէ իսէ՛ թէրպիյէնին էնճալընա էրմիշ հիւլեա-
սընը պիր տէֆա՛ գա՛թէն թէրք էյլէ : Պիր
մէքթէպին եալընըգ մէրամը՝ թէքմիլ թէրպիյէ

վերմէք տէյիլ տիր . իլլա սանա՝ պաշտօնաւորն էօյ-
րէտիպ՝ եօլունու կէօսթէրմէք՝ վէ սէնի օ՛լ եօլա գօ-
մագ տըր , քի նէ՛ գատար է՛օմրիւն վար ըսա , ա՛ջգ
ըլա օ՛լ եօլա կիթմէտէն ասլա կէրի տուրմայաճագ
սըն :

Թա՛լիմէ տայիր մատտէլէրի պիր գաչ Թագրմա
պէօլմէք ի՛հթիմալիւնէ պինաէն՝ պիր գաչ պաշլը-
ճալարընը պու մաճալտէ իշարէթ էտէյիմ :

1 . Ի՛գլէ Կոյլը Գո-Կրէլի-Կիլէ Կրէլի-Կոյլ : Էփ
ատէմէրին պիր ա՛յարտա գապիլիյէթլէրի օլմա-
տըղը՝ ամմէյէ մա՛լիւմ օլուպ՝ ճէր քէսին գապիլի-
յէթի՛ մախսուսէն պու մագսուտա պինա օլունմոշ
թէրպիյէ իլէ արթարագ գուվվէթլէնէճէյի օլ
գատար մա՛լիւմ տէյիլ տիր : Պու թէրպիյէ՛
ֆիքրի գէնկինյէտիպ Կո-Կլէ Կիլ Կիլը շէյ Կո-Կրէր
տէմէք իսթէմէմ , իլլա՝ օնուն Գո-Կլէլի-Կիլ Կրէլի-
Կոյլ :

Ի՛գլէն Գո-Կլէլի-Կիլին Կրէլի-Կոյլ Կո-Կլէլի-Կիլ
Կիլ Կիլի-Կոյլն չօգ ֆարգլը տըր : Չօճուգլար պիր
միւշքիլլէ րասթ կէլիլիլէրսէ , էքսէրի՝ “ Պունու
պիլմէք նէմէ՛ եարար ” տէյու սօրարլար : Լաքին
պունտան զիյատէ՝ “ Պունու էջրէնմէք նէմէ՛ Ե-
րար ” տէյու սօրմալը տըրլար . քի պունունուլա էվ-
վէլքի սիւալին ֆարգը չօգ տուր : () Նլարա ճէվապ
վէրմէլի քի՛ պու միւշքիլլէրի եէնմէյէ չալըշմալա-
րըլըլա՝ տիւշիւնմէք էջրէնիպ՝ ա՛գլընըն գուվվէթի
արթար :

2 . Ս՝ Կոյլի-Կիլ Կիլի-Կոյլ : Ինսան ա՛գլընըն
ղայրէթինէ պիր սէպէպ տէ պու տուր : Ս՝ ա՛լիւ-
մաթըն Թաճսիլ էթմէսի՛ ճէր քէսէ էլվէմ՝ օլտու-
ղունու աղ վագըթ տիւշիւնիւնճէ ա՛գլ էրտիրէ
պիլիլիսին :

Պու ալէմտէ ինսանլարըն վագթընը վէ ա՛գլընը
նէյէ՛ գուլլանմասը խուսուսունա Լլաճըն աշի-
քեար մէրամը՝ մա՛լիւմաթ գաղանմալարը տըր : վէ
պու մա՛լիւմաթ՝ ինսանըն էլինտէն կէլտիյի վէ գա-

պուլ էտէ պիլէճէյի գատար կէնիշ՝ վէ չէշիտի չօգ
օլմալը : Պու տիւնեատէ Տէր մէվճիւտ օլան զաթ
ինսանը թապի'աթըն էսրարընա վուգուֆ օլմաղա
տա'վէթ էթաիյինինտէն մա'տա' օնուն Ֆիքրինին
տախի միւտէմ իշ էջրէնմէյէ օլան հաւվէսի վէ
մէյլի' ինսանըն պունա թախսիս օլունմուշ պիր
զաթ օլտուղունու թաատիգ էտէր : Պիր քիմնէ էր-
քէնճէ' եախուտ եիրմի եաշընտա իքէն պիլէ' մալիւ-
մաթ թահսիլ էթմէյէ վէ Տէր կիւն միւճէտտէտէն
պիրէլ շէյ էջրէնմէյէ' եախուտ Ֆիքրինտէ տահա
պիր էյիճէ եէրլէշմէմիշ շէյի զապթ էթմէյէ եօ-
րուլուրսա , քէնտիսի տախի տույմատան՝ աղ վա-
գըթտա իգ թիզալը մա'լիւմաթլարտա չօգ իլէրիլէ-
միշ պուլունուր : Պունճիլէյին Ֆիքրինին մէյտանը
եըլտան եըլա աշըլըր . մա'լիւմաթ արթորգճա՝ ա'գ-
լընըն գուվվէթիտէ արթար , վէ կիւնտէն կիւնէ զի-
յատէ կէօրմէյէ գատիր օլտուգճա՝ էտէճէյի շէյի
Տէր այ՝ կէչէն այտան զիյատէ մէօՏքէմ վէ էյի է-
տէր : Պու թարզըլա ա'գըլտա վէ գապիլիյէթտէ
վէ մա'լիւմաթտա՝ միւտտէթի էօ'միւնտէ կիթտիքճէ
ֆազլա պուլմատա օլուր . վէ բուհանի թարաֆընտան
տա՝ ա'գլընըն իլէրիլէմէսի թահսիլ էթմէտէ օլտուղու
մա'լիւմաթէ տէնկ օլուրսա՝ Վլասըն օրնուլիւ-
նույըլա մալպիւգաթլարըն տէրէճէսինտէ կիւնտէն
կիւնէ եիւքսէք մէրթէպէյէ էրմէտէ՝ վէ կէլէճէք
տիւնեատա պիր տահա ա'լա վէ տահա բէֆի' խըզ-
մէթէ կիրմէյէ քէնտինի հազըրլմատա օլուր :

3. Իշիլ-աւրլըգ Լահսիլ էլմէ : Վիշինին թա-
լիմ ու թէրպիյէսինտէ նիյէթ գուրաճագ թիւրլիւ
մատտէլէրի քիթապըմը օգույանըն կէօզիւ էօնիւ-
նէ այրը այրը գօմամըն սէպէպի՝ պուլ էնճամլարա
էրմէյէ չալըշըյօրլարմը չալըշմայօրլարմը՝ շէրաա-
թընը քէնտիլէրինէ քէստիրմէք տիր . շէյլէ քի Տէր
պիրի նէ՞ մէրամ՝ ըլա ի'լմէ թալիպ օլույօր իտիյի-
նի թանըյըպ՝ տայմա մէրամի մագսուտունու կէօ-
զիւ էօնիւնտէն այրըմայարաք՝ օնա էրմէյէ հիմմէթ

էլէյէ : Պուիւ չիւնճիւ մատտէ՝ օ պիր իքիսինտէն աղ էլզէմ տէյիլ իսէ տէ՝ էքսէրի լազըմը կիպի ա- շիքեար օլունմուշ օլմատըղը իչիւն՝ քիթապըմը օ- գույանլարըն պու խուսուսա տա տիգգաթ էթմէսի- նի իսթէրիմ :

Եապանի ատէմլէրին փարմագլարը օլմաղսա՝ Տիչ պիր շէյ Տիսապ էտէմէյէճէքլէրի ամմէնին մա՛լիւ միւ տիր : Պա՛ղի գապիլէլէր իքի էլէրինի տէ Տի- սապա տախիլ էտիպ՝ օն սայըյա տաք չըգարլար ըսա տա՝ օլ ատէտ սայըյը կէչինճէ՝ էլէրինի եօգարը գալտըրըպ պաշլարընը սալսյարագ “Չօգ չօգ” տէրլէր : Լիւէր գապիլէլէր եալընըղ պիր էլէրինին իւղէրինտէ սայըպ՝ պէշտէն զիյատէ սայը անկլաթ- մաղա լուղէթլէրի եօգ տուր : Ելիմի տէյէլիմ- քի , պիրիսի պիր եապանի ատէմէ Տիսապ էօյրէթ- մէք իսթէր : Պու պիր աղըր զաճմէթ տիր . աղ կիւնտէ օլմաղ . պիղճէ Տէր նէ գատար օյունճագ նէվինտէն պիր շէյ իսէտէ՝ եապանփ տտէմ Տագ- գընա աղ շէյ տէյիլ տիր : Լաքին օլ եապանփ տտէմ պունու էօյրէնմէյիլէ նէ՞ր գաղանտը : Պիր թարաֆտան վագա՝ շու գաղանճը վար տըր քի , եւ- նի պիր շէյ էօյրէնտի . լաքին ախէր պիր թարղընը տիւշիւնէրէք , օնուն տաճա իգթիզալը գաղանճը՝ թաճսիլ էթտիյի էշիւ-ղալլը տըր : ()նուն Տի- սապ էօյրէնմէսինտէ մալիք օլտուղու իգթիզալը մատտէ՝ եէնի պիր մա՛լիւմաթ թաճսիլ էթմէսի տէ- յիլ՝ իլա պիր շէյ էթմէք էօյրէնմէսի տիր :

Լիւէր չօճուգլարա էօյրէթտիքլէրի թիւրիւ մա՛ լիւմաթլարա տիգգաթ էտէճէք օլուրստն , պուլուր- սունքի , Տէր շէյին մէրամը՝ օնլարըն իշէ եարար օլմալարը՝ եա՛նի պիւր շէյ էլմէք պիլմէլէրի տիր : Բագամ իլմինի տէ օնլարա պունուն իչիւն էօյրէ- տիրլէր : Պատմուլիւն էօյրէնտիյին վագըթ զի- յատէ Խալի-Խալ գաղանտըն . ճարտասանութիւն էօյրէնտիյինտէ՝ եախուտ շարագրութիւն եազտը- ղընտա էշիւ-ղալլը վէ պիր շէյ էթմէք թաճսիլ

էթտին : Տայմա լազըմը կիպի օլան թերպիյէ թէտ-
պիրինտէ՝ պու իւչ մատտէյէ նազար էթմէլի : Սէ-
սէլա՝ ի՛լմէ թալիպ կէնճլէր ճէմարանլարտա՝ ա՛գըն
լարընըն Գո-վէլէնի տըլ-բոմֆ մերամըյըլա սա-
պաճլայըն մաթէմաթիքա մէշքի՝ վէ ~~մաթէմաթիքա~~ ~~մաթէմաթիքա~~
դանմֆ մերամըյըլա էջլէնտէն ~~մաթէմաթիքա~~ ~~մաթէմաթիքա~~ եւ-
խուտ փիլիսոփայու թիւն եախուտ բուսարանու-
թիւն մէշքի էջրէնիրլէր . վէ իշկ-պարըգ Լուհիլ
էլ-Եւ- իշկ-ն ախշամլարը Տէփ գասընկերլերի պիր
մէճլիս գուրուպ էջրէնտիքլէրի էնվա՛ի մատտէլէրէ
միւթա՛լիգ թիւրլիւ սիւալլէր վէ միւշքիլլէր իղճար
էթսինլէր : Պու իւչ մատտէ պիր պիրլէրինտէն
Փարգըլ օլուպ՝ ապա պիր պիրինէպէնտ տէյիլ տիր-
լէր : Ընճագ պուշլարըն Տէփսի տէ էլզէմ վէ
մոնգթագի տիր : Եւյէր պուշլարըն եալընըզ պիրի
էջրէտիլիպ՝ օ պիրլէրինէ միւսա՛ատէ օլուշուրա,
պուշտան փէք չօգ զարար օլուր . պու նըսըֆ թեր-
պիյէ Տէր Նէ գատար ալէսսէվիյէ օլմուշ ուստտէ՝
օլ գատար ալ Փայտասը վար տըր :

Պու գլուխուն էնճամընտա՝ Տագըգաթ շէյ էջ-
րէնմէք արզու էտէն վէ պու քիթապըմը օգույանլա-
րա՝ եէլթէնմէսի քէնտիլէրինէ Փաիտէ էտէճէք պիր
գաչ կանոն կէօսթէրէյիմ :

1. () Գո-մֆ : Պու մատտէ իւզէրինէ տիգգաթա
շայէսթէ չօգ սէյլէ յէճէքլէրիմ վար տըր :

ա. () Գո-մանը պիր Լէրլէիպէ Գօ՛ : Տէմէք իւ-
տէրիմ քի՝ էլինէ Տէր Նէ քիթապ կէչէրսէ Տէմէն
օնու օգուամաղա պաշլամա : Պա՛գ քի սէնին քէյ-
ֆիէթինէ վէ վա՛գթի Տալինէ կէօրէ սանա զիյատէ
Փաիտալը օլուպ՝ րաճաթ ու սա՛ատէթինէ տէլիլ օ-
լաճագ Նէ՛ մալիւմաթ վար տըր . պատէճու՝ մոնգ-
թագի քիթապլարը սանա թէտարիք էթմէք իշկն՝
Փիրասէթ սաճիպի պիր տօսաուշաւ րէճա էյլէ :
Եօլունուն իւզէրինտէ պիր քիթապա րասթ կէլտի-
յինտէ՝ պագ քի , օնտա թաֆսիլ օլունան մատտէ
սէնին թէտպիրինէ ույա՛ր մը . վէ էյէր օնու օգու-
մաղա գարար վէրիր սէն , օնու թէքմիլ օգու :

Պու թարգ թերթիպէ վաճիպ տիր քի , օգուճան-
տա լէպարիւտ տախի օլտուն : Ինսան մալիւմաթ-
լարըն ճէմիսինէ պու սէնին թերթիպին միւճիւպին-
ճէ պիր վաֆիր վուգուֆ օլ , լաքին հանլը սա'աթ-
տա վէնէ՞ թարգըլա օգույաճաղընա էվվէլտէն գա-
րար վերմէյէ ճահտ է' թմէ : Թերթիպին փէք խուր-
տէ վէ մատգուգ օլմայըպ' պա'զէն վագթի հալէ վէ
պա'զէն սէնին մէշրէպինէ տախի մուաֆրգ մատտէլէ-
րէ գարար էտէճէք վագըթ պուլասըն : Ա'ախսու-
սէն պիր շէյ թէֆթիշինէ եէլթէնէճէք օլուրսան ,
օնուն վագթի' խաթրընա կէլտիյի վագըթ վէ
հալվէսին սողումագտան էվվէլ տիր : Պու հալ-
տէ ղայրէթլի չալըշըսըն , վէ ֆայտասընը տա կէօ-
րիւրսին :

Խ. Տիգրաւիւտ օգու' : Իհմալըղըլա վէ ա'-
տէթ էթմիշ կիպի օգուճաղա քէնտինի ալըշտը'րմա :
Ա'իւէլիֆին թամ ֆիքրինէ վուգուֆ օլմաղա ղայ-
րէթ էտիպ' պիր միւճիւլ մահալէ երէրսէն' օնու
անկլայանա տաքօնտա տուր . վէ օնու անկլայամաղ-
սան , մանեասընը պիրինէ սօ'ր : Պունուն կիպի' օ-
գուտուղուն քիթապը' նէ' իլէ էյի անկլայա պիլիւ-
սէն' օնա մալիք օլմաղա ճահտ էտիպ' հէր քիթապըն
պալէասընը վէ մուգատտէմասընը օգու' , քիքիթա-
պը քիմ' վէնէ'րէտէ վէնէ' մատտէ իշին եազմըշ
օլտուղունու անկլայասըն : Իշինտէն կէլտիյի գա-
տար եանընտա խարթա' վէ լուղէթ քիթապլարը
հազըր թուլթուպ' օգուտուղուն քիթապըն զէքր
էթտիյի մահալի խարթատա պուլ , վէ աշխարհա-
գրուլթին բառարանընտա' օ' մահալին հագգընա
եազտըղընը օգու' : Իշէր օգուտուղուն քիթապըն
միւէլիֆի' պիր մէշուր քիմէնին հիքեայէսինէ նա-
զարէն' եախուտ պիր նագլիյէթէ միւթա'ալիգ մատ-
տէ խուսուսունա իշարէթ էտէր սէ , սէյլէտի յինի
թէքմիւլ անկլամագ իշին օլ մատտէյէ եախուտ
վուգու'աթա աշնա օլմաղա ղայրէթ էյլէ , վէ գա-
պիլի վար ըսա' օգուտուղուն քիթապտա պուլտու-

դուռն նազլին իսպաթընը հասկի ախէր քիթապլար տա թէտարիգ էտիպ' օնլարը պիր պիրիյիլէ բուպար էտէրէք պուլտուղուն ֆարգլարըն իւզէրինէ թէֆէք քիւրիւլէ սահիհինի պուլմաղա ճահտ էյլէ : Ա'ա-
գա' պուլ թարզ օգուլուշ աղըր իլէրի կիտէր , լաքին պունունուլա ազ վագըթտա չօգ մա'լիւմաթ թահ-
սիլ օլունաճաղընա շիւպհէ եօգ տուր :

Իմտի պիր քիթապա պաշլատըղընտա' նէ՞ գատար վագըթտա պիթիրէ պիլէճէյինի հիսապ էտիպ' հէր կիւն թային էթտիյին միգտարի օգուլմաղա ղայրէթ էտէրէք քէնտինի պունա ալըշտըրըրսան' իշին սը-
րասընա կիրիպ' չաիուգ իլէրիլէրսին : Ա'էսէլա' պիր ուզունճա պատմուլիւն քիթապը օգուլաճագ օլուրսան' տէվըէ թագսիմ էյլէ' . տէյէլիմ քի ին-
կիլթէրա պատմուլիւնունու օգուլաճագ օլուրսուն . օնտա լ'լֆրէտ եախուտ Հէնրիգօ փատիշահլարըն հիւքիւմէթլէրինին տէվըլէրի վար . իմտի օլ քիթա-
պը տէվը տէվը օգու :

2 . Ա'ուսահիպէլէ : Պու մատտէ իւզէրինէ պը-
րըճա պիր քիթապ եաիմագ շայեսթէ տիր , լաքին շիմտի իգթիզա էտէնլէրի պիր գաչ սաղըրա խիւլասէ էտէյիմ' : Ա'ուսահիպէթէ խորագ վէ իսթի'տատ օլմանըն էլզէմիյէթի ամմէյէ մա'լիւմ տիւր :

Թ . Ա'ուսահիպէլէի չէնպինէ մա'լիւմաթ լուհսիլէնէ պիր վէսիլէ էյլէ : Հէր քիմին իլէ մուսահիպէթ էթմէյէ րասթ կէլիրսէն , գապիլ տիր քի օնտա սա-
նա ֆայտէլի պիր մա'լիւմաթ օլա : Ա'էսէլա' պիր մահալէ կիթտիյինտէ' արգատաշըն պուլունան քիմ-
սէ սանա լաղըմնըզ պիր ատէմ կէօրիւնիւր . իգթի-
զալը պիր շէյ սէջլէյէճէյի եօգ տուր զանն էտէր-
սին : Պիր տէֆա' օնունուլա սէօյլէշ , վէ օնու սէօյլէթ . օ խօրեաթ պագըշըր' մաղըուր հիյէթի քիմսէ' պէքի կէմի գաիթանը չըգար , քի չօգ տէ-
նիզէր կէշմիշ , չօգ իսքէլէլէրէ եանաշմըշ , հայը տիյարլարա սէյեհա հէթմիշ , սանա նագլ էտէճէք չօգ թուհաֆ շէյլէրի օլուր : Ա'է օ սէնին իշտահ

ըլա տի յնէտի յինի կէօրիւնճէ՝ սէնին իլէ սէջլէշմէք
օնա խօշ կէլիր , սէնտէ ճիւղի՝ եօլճուղունտա պու-
վէսիլէ իլէ զաճմէթսիզճէ՝ պուլունան քիթապլարըն
էն ալէասընը օգուամատան էօյրէնէ պիլտիքլէրինտէն
չօգ զիյատէ շէյ էօյրէնիրսին : Այլաճըն նազարը
սէնին միւստէթի էօ՝մրիւնտէ պու միսիլի հէր նէ
Փըրսաթ իհսան էտէրսէ՝ օնլարտան Փայտէ պուլմա-
սընը պիլմէլիսին :

Ա՛ռւսաճիպէթ թէտարիգի իշիւն չօգ շէյ էտէ
պիլիրսին : Ա՛յօլէ սայալըմ քի , ուզագ մէմլէքէթ-
լէրտէն կէլմէ պիր ատէմ իլէ սէօճպէթտէ պուլու-
նաճագ սըն : Ա՛վվէլտէն օնուն կէլտիյի շէհրին վէ
մէմլէքէթին հագգընա էլինտէն կէլտիյի գատար
մա՛լիւմաթ թաճսիլ էտէր սէն , կէրէք ա՛մմէյէ տա-
յիր վէ կէրէք հէր պիր միւթէմէքիւնլէրինէ մախ-
սուս օլան պինա վէ ինշալարա վէ մէմլէքէթին մա-
հալինէ վէ գուրումունա վէ ախզ ու ի՛թասընա վէ
զէմանի ա՛թիգտէն գալմա էսէրլէրինէ վուգուֆ օ-
լուպ՝ օնլարըն հէփսի հիչ տէյիլ իսէ պիր խուսուս-
տա օլսուն սանա պիր շէյ սօրմաղա վէ էօյրէնմէյէ
պիր հավվէս կէթիլտիքտէն սօնկրա՝ պու եապանճը
քիմսէ իլէ տէր մէճլիս պուլունմագտան խէվֆ էտիպ
օնունուլա սէօճպէթէ կիրիշմէքտէն գօրգմագսըն :
Այլա պունա գարշըլըգ՝ պու վասէթայրլա սէնին էօյ-
րէնմէք իսթէտիքլէրինի էօյրէնմէյէ վէ էլան գու-
սուր պիլտիյին մատտէլէրին հագգընա՝ կէօզիւ իլէ
կէօրմիւշ քիմսէտէն թաճգիգ վէ աշիքեար խապեր-
լէր այմաղա վագըթը էյի գուլանմըշ օլուսուս :
Ա՛իթապլարը վէ մէճլիս սէօճպէթինի վէ էօյրէն-
մէյի վէ էօ՝մրիւ գուլանարագ՝ քիշի պէջլէ իշ էօյ-
րէնիր : Ա՛էն տախի պունա զիյատէճէ մէշղուլ
օլմալըսըն : Ա՛յէր քիթապտա թա՛րիֆինի օգու-
տուղուն պիր մաճալի եախուտ վուգու՝աթը կէօզիւ
իլէ կէօրմիւշ պիր քիմսէյէ ըաթթ կէլիպ օնուն
նագլինի տախի տիյնէրսէն , օգուտուղուն ճանլա-
նըր , վէ թասհիճ օլունուր :

հումունա թէքմիլէն վուգուֆ օլա պիլիր . վէ պէյլէ իքէն , եինէ սէյլէտիքլէրիմին ճէմիսի ֆիքրինտէ հազմ օլունմատրգ պիր քիւլիչէ միսալի գալըպ՝ քէնտինէ ասլա խայր էթմէմիշ օլա պիլիր : Ո՛ր է եինէ օնլարտան պիր ղայրըսը իշար էթտիքլէրիմի օգուլուպ հըֆը էթտիքտէն մա՛տա՝ օնլարը թամ՝ ա՛գլըլա միւլահազա վէ թէֆէքքիւր իլէ հալէ հտիպ՝ քէնտի իւղէրինէ ալըր , վէ օնլարտան քէնտինէ պիր ճէտիտը՝ ըզգ փէյտահ օլուպ օնտան ֆայտէմէնտ օլմաղա միւհքէմ գարար վէրիր : Պոլնտան պէյլէ օգուլան մուսահիպէթ խուսուսունտա սահիհ վէ թէքմիլ եէնի մա՛լիւմաթլար լուհիւլէ Էպէր : Խիւլասա՛ օնլարը ֆիքրինտէ սահիհէն հազմ՝ հտէր , վէ էյրէնտիյի քէնտինտէն ասլա այրըլմայաճագ սուրէթտէ եէք վիճուտ օլուպ ֆիքրիյիլէ պիրլէշիր :

() Գուտուղումուղու վէ աննատըղըմըղը էյիճէ հազմ՝ էթմէյէ ա՛լէա վասէթալարըն պիրինի մուսահիպէթ իլէ քէսպ հտէ պիլիրիլ : Հագիգաթ՝ էյրէնիպ հազմ՝ օլունմայան մատտէ հագգընա սէօհպէթէ կիրիլմէղ օլտուղու՝ վուգու՝ աթտէն թահգիգ օլունմուշ մէվատտէն տիր : Պա՛ղի տէֆա՛ իքի քիշի պիր եերտէ նէօվպէթ իլէ եիւքսէք սէսիլէ օգուլուպ՝ հէր պիրիսի սերպէստանէ իշիթտիյի մատտէնին իւղէրինէ շէրհ վէ թէճէսսիւս Էտէր , եախուտ նէվզուհուր վուգու՝ աթլար վէ թէմսիլէր եա ճէտիտ մանէալարըլա իսթէտիյի իշարէթլէրի հտէր : Ո՛ր պա՛ղէն իքի քիշի հէր պիրիսի այրըճա օգուտուգլարընը օգուտուգտան սօնկրա՛ կէզմէյէ պիրիքտէ ըզգտըլարընտա՝ օգուտուգլարընըն իւղէրինէ սէյլէշիպ անկլատըղլարընը պիր պիրլէրինէ աշարլար : Պու մինվալ իւղըն՝ սէյլէշիպ մէֆհում աննաթմագ՝ վէ սէյլէյիշինի տիւղէլմէք՝ վէ օգուտուղունու հազմ՝ էթմէք՝ վէ ախէրինէ էյրէտէ պիլմէք գուվվէթ քէսպ օլունուր : Քիթմայըմը օգուլանլարտան իքի չօճուգ պու թերթիպի տէնէյէճէք օլուրլարսա , չօգ զէվք վէ ֆայտէ պուլուրլար :

3. Վառէ՛մ : Պիպիմ ա՛գլըմըղըն քէմալիյէթի՛նէ չալըշմանըն իւչիւնճիւ , վէ պէլքի ախէրինտէն էլ-
գէմ՝ թարիգի պու տուր . վէ սէլիգանըլար պունա
հի՛չ վուգուֆ տէյիլ տիրէր : Վանն էտէրիմ քի պու
խուսուստա էտէ պիլէճէյիմ ալէսսէվիէ իշարէթէր՝
գալէմտէն թահսիլ օլմասը միմքին ճէմի՛ ֆայտէլէրի
գազանմագ իչիւն գուլլանըլաճաք թէրթիպլէրի պի-
րէր պիրէր թա՛րիֆ էթմէք գատար օգույանըլա
ֆայտալը օլմագ :

Խ. Պի՛ր Ժուրնալ Խուսուսի : Վիթապըմը օ-
գույանըլարտան պիր կէնճ քէնտի քէնտինէ պիր
Ժուրնալ թախսիս էտիպ՝ միւտտէթի էօմրիւնտէ
զուհր էտէն վուգու՛աթլարը կիւնիւ իլէ զապթ ու
թահրիր էթսէ՛ դայէթ խօշլանաճաղընա ասլա շիւպ-
հէմ եօգ տուր : Պունա՛ պիր վագըթ ալըշտըգտան
սօնկրա՛ չօգ զէվք տույար . վէ վէնինին ալըմասը
հագգընա կէօրտիւյիլ ֆայտէնին պէօյիլքիւյիւնիւ
պու թէրթիպի թէճըիւպէ էթմիշ օլմայանըլա ֆէհմ
էտէմէղլէր : Իմտի Ժուրնալ գայտ էտէճէք շէյ-
լէրին՝ եալընըղ վուգու՛աթլարըն նագլի՛ վէ կէօր-
տիւյիւն սէյիլլէրին մուխթասար թա՛րիֆի՛ վէ
էօմրիւնիւն ա՛րիգէլէրինին պաշըճալարընըն իւզէ-
րինէ իշարէթլէր օլաճագ տըր : Վէնին իլէրիլէ-
մէնէ տայիր օլան ճէմի՛ մատտէլէրի՛ վէ մէշքինտէ
սանա գուլլաղուզ օլաճագ թէրթիպլէրի՛ վէ օգու-
տուղուն քիթապլարը՛ վէ հանկըսընըն նէ՛ տէրէճէ
սանա միւֆիտ օլաճաղընը Ժուրնալընտա՛ զիքը էթ-
մէլիսին : Պու Ժուրնալա հէ՛ր Լէւն շէյ իշարէթ
էթմէք ֆիքրինտէ օլուրսան , պու թէրթիպին իճրա-
սը էքսէրի սանա գապիլիղ օլուր , վէ պիր տէֆա
գարարըն իգլիզայի հալէ սէպէպինտէն պօղուլուր-
սա , օնտան սօնկրա սէնին իհմալին սէպէպի իլէ տա-
խի պօղուլմասը գօլսյ օլուր : Եալընըղ վագթըն
օլտուղունտա եալ . ֆագաթ քէնտինի կէօզէթ քի-
հէր նէ գատար վագըթ միրուր էտէր իսէ տախի
սէն թէտպիրինտէ միւտալիլէթ էթմէքտէ օլասըն :

Շարաթ ախշամը եօզլա՝ քի օլ հաֆտայը նասըլ կէչիրմիշսին . վէ հաթրընա կէլէն էլզէմ՝ մատտէլէրի աղ լուղէթ իլէ իշարէթ էյլէ : Անուծմաղըլա՝ եախուտ պիգայտըղըլա՝ եախուտ պիր մուգթաղի մասլահաթ զըմնընտա ուզունճա վագըթ ժուրնալըն իհմալ օլունուպ օնա չօդտան պերու պիր շէյ իշարէթ էտէմէտին իսէ , օնու՝ պիր եէնիսինի պաշլամագ նիյէթի իլէ էլտէն պրադմա . իլլա եինէ պրագտըղըն եէրտէն օնա եէնիտէն պաշլա՝ , վէ պրագտըղըն վագըթտան պերի հաթրընա կէլէն պաշլըճա զուհուրաթլարը իշարէթ էտիպ՝ օնլարը աղ սէօղիւլէ զապթ էթաիքտէն սօնկրա եինէ օնա տէվամ էյլէ :

Կերէք պու ժուրնալտա վէ կերէք սօնկրա սէյլէյէճէքլէրիմտէ՝ հէր պիր սահիֆէ իքի չըզըրըլա պէօլիւնիւպ՝ պալէասը չիֆթէ օլմալը . էյլէ քի՝ չըզըրըլարըն եօգարըսընտա սահիֆէնին պալէասը , վէ հէր պիր սահիֆէտէ իշարէթ օլունանըն սյորըճա մատտէլէրին պալէասը տա իքի չըզըրընըն արասընտա օլա . վէ էօրնէյի պու աուր :

62

Ճուրնալի մի-ֆրէպուլ : Իս-
թանպուլ 7 յունիս . 1833 :

Իլլա պաղընա կիլմէթի : Բուսաբանու-լի-նա սիֆ-
պահ : Շէյլէրէթին խասլէլլի :

() Գույան անկլար քի , սօլտա իշարէթ օլունան 62 րագամ՝ սահիֆէնին րագամը՝ վէ սաղտա՝ ժուրնալը թուծանըն պուլունտուղու մահալին վէ թարիյիսինին իշարէթի տիր : Տէֆթերին պիչիմի էյլէ օլմալը քի՝ հէր սահիֆէսինին տէ իւզէրինէ եաղմասը գօլայ օլսուն : Բիւլլիւք օլմասը պէյիւք օլմագտան էյի տիր : Տէֆթերին պիրինի պիթիրտիքտէն սօնկրա՝ իքինճիսինէ պաշլա՝ . վէ պիր գաչ երլտա վաֆիր տէֆթէր պիրիքտիրիւսին : Պու տէֆթիւրէրին հէր պիրիսի՝ օնար թապաղա եաղըքեաղըտընը պիր թապաղա էպրիւ քեաղըտ իչինէ

տիրելի շ շ շ շ շ տեֆթեր օն իքի օլունճա պիր ճիլտ քիթապ պաղլաթ :

Բ. Վասիլեա Ժուրնալ : Սիննի տօղունճա իւչ տէօրտ չօճուգ՝ Փամիլեանըն նագլինի գայտ էթսինլէր : Իգթիզա էտէն տեֆթերլէրի փէտերլէրի թէ տարիգ էտիպ՝ չօճուգլար փէք ուֆագ օլտուղու հալ տէ՝ գայտ էտէճէքլէրի մատտէ էվվէլ միւսէվվէտէ վէ պա՝տ էլ թասսիհ՝ տեֆթերէ գայտ օլունա : Վայտ օլունաճագ մատտէլէր քէնտիլիքլէրինտէն մէյտանա չըգար . Ժուրնալ պաշլանտըղը վագրթ մահալին աոր վէ օնտան սօնկրա վագրթլարտա նագլի մէքեան օլունտուղու մահալլէրին ատլարը՝ Փամիլեանըն պաշը՝ եախուտ Փամիլեատան պիրիսի պիր մահալէ եօլճուլուգ էթմէսի խասթէլիք եախուտ էօլիւմ եախուտ նիզա՝ զուհուրաթլարը՝ տիւյիւն վէ գիլաֆէթ եախուտ այնէ տայիր պիր մէճլիսին վուգու պուլմալարը՝ Փամիլեատա՝ պուլունան քիմնէլէրին հէր պիրիսինն մէշղուլիէթի՝ գրշ ախշամլարը վուգուաթլարընըն թա՝րիֆի՝ զիքրէ շայան մուսահիպէթլէր , եմէյէ եախուտ սէյրէ չըգրպ կէզմէյէ վագրթ թանգիւմ էթտիքլէրի թէտպիրլէր վէ զայրի պունուոն կիպի շէյլէր տեֆթերէ կէչէճէք մատտէլէր տիր : Պու Ժուրնալտա՝ Փամիլեանըն թէրպիյէսի զըմնընտա պիրի պիր արտըսըրա մագպուլ թուլթուլան թէտպիրաթ՝ վէ հէր պիր չօճուղուն զինէ վէ էրքեանէ տայիր թէրպիյէյէ իտխալ օլունմասը՝ վէ ա՝գիլ Փամիլեա սահիպլէրինն էվլատլարը իչիւն իպյրա չալըշմալարընըն մէյվէսի վէ չօճուգլարըն հէր պիրինն սիննի թէպտիլ օլտուգճա գուլանտըգլարը լիսանլարը վէ ֆիքրիլէրի վէ խաթըրլարընա կէլէն միւշքիւլէր զըմնընտա հէփ վուգուա՝թլէր գայտ օլունմալը տրը :

Գ. Իշարէլլէր վէ Խիւտալար : Հէր օգուտուգլարընըն ուգուն ուզատըյա խիւլասասընը ալ մագ ա՝գիւմ զահմէթէ տիւչար օլուր . անճագ՝ սէնին խիւլասա տեֆթերին եանընտա հազըր օլմատըգճա՝ քիթապ օգուլմա . վէ սանա հէր թէսիր էտէն՝ եա

խուտ խաթրընտա սագլամասընը խաթէտի յին շէյի՝
օնու եալընըզճա իշարէթ էյլէ : Պա՛ղէն սէնին էլի-
նէ էլզէմ՝ մատտէ իւզէրինէ թէլիֆ օլուէմուշ՝ վէ
ճէտիտ վէ փէք գըյմէթլի մա՛լիւմաթլարըլա տօլ-
մուշ պիր քիթապ կէշէրսէ , թէքմիլ քիթապը ին-
թիսար էթմիշ կիպի պիր խիւլասա եափ : Տէրէր
քի՝ Ղիպպօն նամ միւրիխ ի՛պարէսինտէ օլ գատար
մէշհուր օլմասընըն սէպէպի՝ Պլաքսթօն միւէլիֆին
թէֆսիրլէրինի ուզուէն ուշատըյա խիւլասա էթմէսի
տիր : Ա՛ է եափտըղըն խիւլասա տէֆթէրլէրինի՝ եօ-
գարըտա պիրինճի րագամտա թա՛րիֆ էթտիյիմիզ
ժուրնալ սիյագընտա օլա :

Խիւլասալարընը տիւրլիւ տիւրլիւ սուրէթտէ վէ
տիւրլիւ տիւրլիւ թարզտա եափա պիլիւրսին . պա՛ղի
ուզուէն վէ պա՛ղի գըսսա՝ պա՛ղի տիւզկիւն վէ պա՛ղի
ֆիշըիսթ սուրէթինտէ միսալի եազըլմըշ օլա պիլիւր :
Հէր պիր ֆասըլըն մապէյնինտէ աշըգ եէր պրագըպ՝
աշաղըսընա իքի չըզկը չէքէրէք՝ եազաճաղըն մատ-
տէնին պալէասընա մուճիպ օլան իշարէթի օլ իքի
չըզկընըն արասընա եազ : Պա՛ղէն պիր մէշհուր
թամպիր՝ եախուտ պիր մուգթաղի վուզու՛աթ՝ եա-
խուտ էտէպ ու էրքեանէ տայիր պիր թէֆէքքիւր՝
եախուտ քիթապտան պիր պէնտ քէլամ՝ թէմնիլ է-
տիպ՝ օնուէն թըպգըսընը եազ , վէ պա՛ղէն թէքմիլ
պիր քիթապըն խիւլասասընը ալ : Պուէտա ֆիք-
րիմի անկլաթմագ իշիւն՝ պիր իքի էօրնէք վէրէ-
յիմ : Իրի եազըյըլա եազըլմըշ պալէալէր՝ չըզկը
իւզէրինէ եազըլաճագլար տըր . վէ տէֆթէրին Տէր
պիր սաշիֆէսինէ օլաճագ պալէա՝ եօգարըտա թա՛-
րիֆ էթտիյիմ կիպի օլուպ՝ անճագ ծոռալի ղի-ֆրէ-
պալ՝ եազաճաղընա՝ իշար վէ խիւլասա տէյի եազասըն :

ՖԻՈՎԻՆՁԻ :

Ֆիուէնճէնին Լգատական Լըուեստ մէքթէպի՝
պուլունան միւսալիւր մէքթէպլէրինին է՛ն մէշհու-
րու տուր :

ԻՆԿԻԼԻԳԼԵՐԻՆ ՀԻՆՏՏԻՆ ՏԻՎԻԼԻԹԻ :

Չըգան տէճրին սօնլարընտա Ինկիլիզէրին վէ
Ֆորանսըզլարըն Հինտիսթանըն տէնիզ գըյըսընտա
օլան պազը շէճըրէրինտէ՝ թիճարէթ գումփանեա-
ւարը վարըտը : Լաքին պիր պիրլէրիյիլէ մուհարէպէ
լէսնասընտա՝ իքի թարաֆտան տէ օլ պալէթին միւ-
թէմէքիւնլէրինի քէնտիլէրինէ եարտըմճը իսթէ-
տիլէր . վէ պու էսնատէ Ինկիլիզէր եարտըմ պու-
լարաք՝ գուտըթլէրինի զէյատէ արթըրտըլար :

Ինկիլիզէրին Ֆորանսըզլարըլա պիր մուհարէ-
պէսինտէ Պէնկալա Հիւքիւմտարը Աաճա Տօլլէ՝ օն-
լարըն մէյտան ալմալարընտան գօրգաու : (Նուսն
էօճտէսինտէ օլան պալէթ միւնպիթ վէ զէնկին վէ
կէնիշ վէ գալապալըգը պիր մէմլէքէթ իտի : Լա-
տի Ինկիլիզէրէ գարշը տուրմաղա իսթէտիյինտէ՝
Ինկիլիզէր օնուսն պաշ վէքիլինի քէնտիլէրինէ
թարաֆ էտիպ՝ մէմլէքէթի օնուսն իւզէրինէ՝ գալտըր-
տըլար . վէ եաղընըզ պիր տէֆան ճէնք էթտիքտէն
սօնկրա՝ փատիշաշըգ թախտընա մէգքիւր պաշ
վէքիլի օթուրթտուլար : Պու թէպտիլաթըն վէսի-
լէսի՝ Վօլօնէլ Վլէվ օլուպ՝ Պէնկալա պէջլէճէ
Հինտիսթանի շարգի քումփանեասը Հիւքմիւնէ
կէչտի : Ըզ վագըթտան սօնկրա Ֆորանսըզլար
Վօռօմանտէլտէքի մուհարէպէտէ եէնիլմէյիլէ պիւ-
թիւն օլ մէմլէքէթ Ինկիլիզէրին էլինէ կէչտի :

ՍԻՆԵԿՈԿԸ :

Ըլէսսէվիյէ թաճմին օլունուր քի՝ Սինալօպալար
եէսիրլէք վագթընտա իճատ օլունտուլար : Վլէվլէսնի
թիւաղը :

Պու իշարէթլէրի վէ խիւլասալարը պիր անէր
թարգըլա տախի եափմասը միւքին իսէ տէ՝ օնա պիր

ղիյատէճէ տիգգաթ վէ ֆիրասէթ լազըմ՝ օլտուղու իչիւն՝ պաշգա թարզըլա եափըլմըշլարտան զիյատէ ֆայտէսի օլուր : Իսէրինին նագլինտէն իչիթմէ- յիլէ՝ եախուտ քիթապտա օգուամաղըլա՝ ֆայտէլի վէ էլզէմ՝ պիր կանոն՝ եախուտ սանա պիր թագըմ՝ թէ- ֆէքքիւրէ վէսիլէ օլաճագ պիր մատտէ պուլտուղուն- տա, օլ մատտէյի՝ վէ օնուկն վէսիլէսիյիլէ զինինէ կէլէն թեֆէքքիւրլէրի իշարէթ էտէրսին : Պուկնա սաճիհէն վագի՝ օլմուշ պիր զուհուրաթ էմնալ թուլթալըմ : Պէրապէրինճէ սէօհպէթտէ պուլուն- տուղուն պիր կէմի գափթանը սանա տէր քի՝ պիր կէ- մինին պիրազ միւլքիւլ հալտէ պուլունմասընտա՝ կէ- մի թայֆէսի զիյատէ չալըշսընլար տէյու ագճէ վա՛տ էթմէք՝ ագըլ տէյիլ տիր . զիրա ախէր խըզմէթլէրի- նէ պէտէլ պախշիշ վա՛տ էթմէտիյինտէ ղայրէթ- տէն տիւշէրլէր . վէ տայմա պախշիշ իսթէյէ պիլէ- ճէք վագըլթ պուլմագ կէօզէտիրլէր : Պուլ թա՛րիֆ գապիլ տիր քի խաթըրնա շու թեֆէքքիւրլէրի կէ- թիրտի :

ՎԻՒՉԻՒՐ ԻՇՆԻԼԻՐ :

Չօճուգլարա՝ քէնտիլէրինէ վաճիպ օլանը իճրա էթմէյէ եախուտ օնլարը քէօթիւլիւքտէն կէրի չէ- վիրմէյէ մէճպուր էթմէք իչիւն ասլա պախշիշ վա՛տ էթմէյէ ճալիզ տէյիլ տիր : Պիր կէմի գափթանը պիր կիւն ճահիլ պուլունուպ՝ ֆուրթուկնա վագ- թընտա քէնտի թայֆալարընա՝ ճան ու տիլտէն վէ ճէմի՝ գուվվէթլէրիյիլէ չալըշմալարը իչիւն պախշիշ վէրմէյէ վա՛տ էթտի : Իմտի օնլար ղայրէթլէրին- տէ գուսուր էթմէյիպ՝ պախշիշլէրինի ալտըլար Ը- սատա՝ պուկնտան հասիլ օլան մէյվէ շու օլտու քի, պիր պաշգա տէֆա՝ ֆուրթուկնատա օնլարա եէնիտէն պախշիշ վա՛տ օլմատըղը իչիւն քէնտիլէ- րինէ տիւշէր ղայրէթի թամ էթմէտիլէր : Չօճուգ- լար տախի պուկնուկ կիպի տիր . էյէր քէնտիլէրինէ ֆարզ օլան իչին իճրասը իչիւն պախշիշ վէրիրսէն՝

պիր տախի պախշիշ արմայրնճա՝ օնլարա ֆարդ օ-
լանը եիւրէքտէն էթմէղէր :

Պունա քէղալէք պիր գաչ էմնալ տահա գոյալմ .
վէ պու էմնալէրին իքինճիսինի՝ պիր գըղ մէքթէ-
պինտէ պիր կէնճ գըղ եազմըշտըր :

ԳՈՒՐԹԱՐԸ ՆՐԱՐՕՐՆ ԽԵՉՏԸ ՍՈՒՍՆՍՆԱՐ :

Գուրթարըճըմըղըն խաչըն իւղէրինտէ տույտուղս-
շէտիտ սուսուղուգ՝ գապիլ տիր քի եարալարընըն
ուֆուէթինտէն՝ ա՛րիզ իտէն շէտիտ հարարէթին
իշի իտի : Պու կիւն օգուտուղում՝ պիր սօլտաթըն
հիքեայէսինտէ՝ րասթ կէլտիյիմ՝ իշպու նագլտէ՝
տէտիյիմ աշիքեար կէօրիւնիւր :

“Պիզ տիւշմանըն աթէշի ալթընտա գաթարլա
կիթտիյիմիզտէ ազ մէշագգաթ չէքտիք իսէ տէ ,
եիրմի տօգուղունճու ալայըն զապիթանընտան պի-
րիսի գուրշունուլա վուրուլուպ՝ եօլ իւղէրինէ տիւշ-
տիւ . վէ պիզ սըրայըլա օնուն եանընտան կէշիյօ-
րուտուք , վէ օ հէփիմիզի տէ թանըրըտը : Իմտի
“Եման պանա պիր առ , եախուտ պէնի Եօլպիւլիւն”
տէյի ֆերեատ էթմէսի՝ հալէա խաթըրմտան չըգ-
մազ : ()՝ եալընըզ գալմագտա՝ վէ պիզ եօրիւմէք-
տէ իտիք . չիւն օլ պէլա կիւնիւնտէ եօրիւմէյէ
գատըր օլմայանլարը եօլտա եարտըմըղ պրագմա-
ղա մէճպուր օլտուգ . զիրա պէօյիւք աճէլէ վէ սա-
վաշտա իտիք , վէ սաղ օլանլարըն հէր պիրիսի ճէնք
մէյտանընա պուլունմասը իգթիզա իտի” :

ԶՕՆՈՒԳՒԼԸՐ ԵԼՏԵԹՄԵԳ՝ ՆԵ- ՅԵՂ՝ ՏԻՅԻՂ՝ ՏԻՐ :

Տիւն էօյլէտէն սօնկրա մէքթէպտէն կէլիրիքէն՝
պիր գարընըն պիր չօճուղուլա սէօյլէշմէսինին սէ-
սինի իշիտիպ՝ տիգգաթ էթմէք իչիւն տէօնտիւմ ,

վէ ետվաշ ետվաշ եօրիւմէմտէ՝ մապէյնէրինտէ շուսէօհպէթին օլմասընը տիյնէտիմ :

Վարդ : Յօհաննէս , շիմտիլիք օյնատըղըն եէթիշիր . պա՛գ իւստիւն պէ՛մ պէյաղ օլտու , վէ գունտուրալարըն գա՛ր ըլա տօլմուշ :

Յօհաննէս : Հիչ վազիֆէմ տէյիլ . իսթէտիւյիմ գատար տահա օյնայաճաղըմ :

Վարդ : Վէ՞ արսըղ չօճուգտուն . սէնի արթըգ հիչ սէվմէյէճէյիմ :

Յօհաննէս : Փէք էյի . պունուն պանա հի՛չ զարարը եօգ տուր :

Վարդ : Եղլէ իսէ՛ պէն կիտէյօրում : Իյօշճա՛ գալ . պէն իշթէ իսափիսէ կիտէյօրում : Վարը պունու տէյիպ տէօնտիւ , վէ եօլունա տօղրու պիւր աղ եօրիւտիւ :

Վարդ : Յօհաննէս իշթէ կիտէյօրում . կէօրի՛ւյօրմու սուն :

Յօհաննէս : Հիչ վազիֆէմ տէյիլ : () Լ վազըթ գարը ետվաշ ետվաշ կէրի տէօնիւպէ Յօհաննէսէ եադլաշտըղընտա՝ չօճուգ իւզէրինէ զէվք թարղը կիւլէրէք տէտի . Վերչէք՝ խափիսէ՛ կիտէյօրսուն զաննէտէյօրուտում :

Պու գատար իշիթտիմ , լաքին արթըգ օնլարտան աւղադլանմըշ օլտուղում իշիւն արթըգ իշիտէ՛ւմէտիմ իսէ տէ՛ ֆագըր Յօհաննէսի աճըմաղա մէճպուր օլտում , քի օնուն պէյլէ էրքէն իթա՛ւթսըղըղա ալըշտըրըյօրլար ըտը : Ա՛ ագա՛ եալան՝ ճըլըգ էյրէթտիյին չօճուգտան նէ՞ ըայէթ վէ նէ՛ իթա՛ւթ ումա պիլիւսին :

Իշպու իշարէթ օլունան էօրնէքլէրտէն ալընա՛ճագ հիսսէլէրին ճիւմլէսինի զապթ ու իշար էթմէյէնանըլ ճահտ էթմէլի տէյու անկլաթմագ իշիւն՝ պուէմալէր քիֆայէթ էտէր : Հագիգաթ՝ զի՛նինին թա՛լիմի իշիւն չէքտիյին զահմէթլէրտէ պաշլըճա մէրամ ու նիէթին պու օլմալը տըր : Ե՛յէր թահսիլ էտէճէյին ի՛լիմտէ վէ մա՛լիւմաթտա ֆիրասէթ

տէրսի ալմագսըզըն՝ եախուտ տէրունինտէ բարե-
պաշտուածիւն հարեքէթլէրինի թահրիք էթմէյէն-
լարը գուլանմագսըզըն եալընըղ ի՛լմին սողուգ վէ
թէրթիպ ալթընա պէնտ օլմուշ մա՛լլումաթընըն
թահսիլի քիֆայէթ էտէր զանն էտէրսէն , փէք
դապաճա ալտանըրսըն : Պէն իսթէրիմ՝ քի , քի-
թապըմը օգուլանլար՝ էրէանա վէ Բարդուանա
տայիր մատտէլէրտէ իլէրիլէմէլէրինի՝ ա՛գլէ Կալի
Կապէլէրիլէմէլէրինտէն էլզէմ վէ գըյմէթ-
լի թուլթալար . հագիգաթ ագլէ տայիր մա՛լլումաթ՝
է քեան վէ բարդական քէմալիյէթինին ալէաթը՝
տըր . էօյլէ իսէ՝ հէր պիր եազտըգլարընտա՝ էթմէ-
սի սանա վաճիպ օլան նիյէթէ էրմէյէ՝ պագ : ()-
գուտուղունտա՝ եախուտ թէֆէքթիւրլէրինտէ՝ զիք
րինի զապդ էթմէյէլլարգ պիր մատտէ այըրաճա-
ղըն վագըթ՝ գալպինէ զիյատէ թէսիր էտէնի՝ վէ
գալէմէ ալմանըլա զէքրի օլ թէսիրէ գուլվէթլէն-
տիրմէսինի եախուտ թէճտիտ էթմէսինի մինասիպ
կէօրտիլիւն շէյի այը՛ր : Պու տէտիյիմի՝ տախի
գօլայ անկլաթմագ իշիւն՝ շու էմալի գօրում , քի
պունու տախի պիր կէնճ գըղ եազմըշ տըր : Պու-
նուն ուլա անկլայա պիլիւրսին քի , ատէթա վու-
գու՝ աթլարտան տախի ()ստուածաշունչուն տէրս-
լէրինի տէրունտէ հըֆղ էթմէք խուսուսունտա նէ՝
ֆայտէ կէօրիւլիւր :

ԵՆՐԸՆՔԻ ԿԻՒՆ ԻԶԻՒՆ ԻՕ)- ՅԻՒՆԱՎ՝ :

Պիզիմ եազ տէրսլէրիմիզի տիւն քի կիւն պիթիւ-
տէք . քի պիր զուղուլէ վէ գարըշգըզ կիւնիւ օլ-
տու : ()է քիմիզտէն չալապիլտիյիմիզ վագթը կիթ-
մէք թէտարիգլէրիմիզի կէօրմէքտէ սարֆ էտիպ՝ պիր-
պիրիմիզ իլէ վէտա՛լէշմէտէ՝ վէ թա՛թիլ կիւնլէրի-
միզի զէվէ իլէ կէշիւրմէք թէրթիպլէրի գուրմատա
օլուպ՝ հէր պիր շէյ պիզէ պիր գարըշգսըզ սէֆա

կիւնլերինն չէնիսինի փէշին վէրիյօր կիպի կէօ-
րիւնիւրիւտիւ :

Պէնիմ ֆագըր օտաշըղըմ Հեղինէ օլ վագըրթ
հէփ սա՛ատէթլիլէրտէն զիյատէ սա՛ատէթլի խտի :
Պու գըղ՝ քէնտի մէշըէպ ու ախլէագընտա պիր թաւ
նէճիք իտի . վէ պունտան զիյատէ գալպի սըճագ վէ
եռմուշագ քիմնէ պիլմէմ . սէվկիւլիւ փէտէրինի վէ
վալիտէսինի վէ գարտաշարընը կէօրմէք ֆիքրիյի-
լէ սէվինճինտէն եօրիւմէք տէյիլ՝ իլլա ու չալօրու-
տու : Վաքին զանն էտէրիմ քի , օնլարը՝ անճագ
իւզէրլէրինէ աղլամագ իչիւն կէօրէճէք տիր :

Տիւն ախշամ ի՛պատէթէ պիրիքտիյիմիլտէ ,
տու՛ատան իլէրի՛ ա՛տէթի գատիմէ միւճիւպինճէ՛
հէր պիր շայիրտ Վատուածաշունչտան պիրէր պէ-
յիթ շէյօգուտուղումուլտա՝ Հեղինէ Վապագքի-
թապընըն եիրմի եէտինճի գլուխունտան շու պէյ-
թի օգուտու . “Եարընքի կիւն իչիւն էօյիւնմէ . զի-
րա կիւնիւն նէ՛ աօղուրաճաղընը պիլմէղսին” : “Շօ-
ղումուլ պու քէլամէ թաճիւպ էթտիք . զիրա պի-
ղէ պունու տէմէյիլէ՛ վէրտիյի նասիհաթ՝ վագթըն
հալինէ փէք ույղընուտու : Հեղինէ պիլմէլ իտի
քի՛ պու քէլամը աղ վագըրթտան սօնկրա քէնտի
թէճրիւպէսիյիլէ թաստիգ էտէճէք տիր : Խօճա-
մըզա կէճէլէր խալր օլսուն տէյիպ այլըլտըգտան
սօնկրա՝ սէվինճինի զապթ էտէմէյիպ “Վապահ
սապահ սա՛ատէթլի իմ” տէյերէք մէրտիվէնտէն
եօգարը սէյիլթտի :

Հեղինէ կիւլէր եիւզ իլէ օտասընա կիտէր իքէն ,
մուհապպէթլի արգատաշլարըմըղըն պիրիսի օնա՝
“Օլիքր էթտիյիս քէլամը խաթըրնա կէթիր” տէ-
տի : Հեղինէ տէ տէտի . “Վեաշքի Վննապէօյլէ
աղըր սէօղէր սէօյլէմէսէ . հէր նէ հալ իսէ՛ պունու
իչիւն օնտան մուհապպէթիմի քէթմ էթմէմ . զիրա
իչիթմիշ իմ քի՛ հէր նէ գատար սիննի աղ ըսատա՝
չօգ մէշագգաթ չէքմիշ տիր” տէյիւպ՝ օտա գա-
լիւսունու գալիատը , վէ ույգույա վարտըգ :

Իրթեսի սապա՛հ էրքէն շեղինէ՛ , քէնտի սէվին-
ճինէ պէնի՛ տէ իլճագ էթմէք իշիւն՝ պէնի ույանտը-
րըպ՝ նըսըֆ աշըմըշ փէրտէնին արասընտան պանտ
սապահըն ա՛ղամէթիւ շավգընը կէօսթէրէրէք՝ պու
կիւն հավա փէք կիւզէլ օլաճագ զանն էտէրիմ տէ-
րիքէն՝ թէզ գալգտը , վէ պիզի սապահ տու՛ասընտ
տա՛վէթ էտէն չանկ չալընընճայէտէք , օնուն կիթ-
մէսինէ լազըմ օլան շէյլէր հէփսի հազըր օլունմուշ
ուտու : Ս՝ ագըթ կէշիրմէմէք իշիւն եօլ րուպա-
սըյըլա աշաղը էնտի քի՛ հէր ան պէքլէմէտէ իտիյի
փէտէրի օնու ալմաղա կէլինճէ հազըր ամատէ պու-
լունսուն :

Պու սապահըն ի՛պատէթինտէ խօճամըզըն օգու-
մաղա մինասիպ կէօրտիւյիւ գլուխտան՝ “Եարընքի
կիւն իշիւն էօյիւնմէ , զիրա կինիւն նէ՛ տօղու-
րաճաղընը պիլմէզսին ” քէլամը գուլաղըմա կէլ-
տի :

Եէմէք եէյէճէք մահալէ գահվալթը էթմէք ի-
շիւն կիթմէմիղտէ , շայիրտլէրին պիրիսի տէտի .
“ շեղինէ , հալէա տիւնքի զիքը էթտիյին քէլամ՝
պու կիւն տախի օգունտու . պու պիր ֆէնա ու՛գու-
պէթէնիշանէ տիր , էօյլէ տէյիլմի :

Շեղինէ կիւլէր եիւզ իլէ տէտի . “ Պէն աւելթը-
դապաշտ տէյիլիմ . վէ պունտան մա՛տէ՛ պու քէ-
լամ պու իշիւն տէյիլ , եարըն իշիւն տիր ” :

Սօֆրատա եէմէք ազ եէնտի , վէ միւքեալէմէ տա-
հա՛ ազ օլտու : Շէր քէսին լէհճէսինտէ պիր ֆէր-
րահիյէթ վարըտը լթա տա՛ տէրունլէրինտէ տիւն-
տէն զուհր էտէն հարէքէթին թէսիրի գօյու տիւ-
շիւնմէլէրէ վէսիլէ օլմուշուտու : Չօղու պիր իքի
սա՛աթտան սօնկրա քէնտիլէրին պիր գաշ այտան
պէրի թէրք էթտիքլէրի փէտէրլէրինի վէ վալիտէ-
լէրինի կէօրմէք ումուտույըլա՛ կէօզլէրի պիր տօսթ
կէլիպ քէնտիլէրինի ալմասընա եօլտարտը : ի՛ա՛-
թիլ կիւնլէրինտէն սօնկրա պիր պիրլէրինի կէօրմէք
ումուտու՛ այրըլմալարընըն աղըըսընը տույուրմաղ
ըտը :

Ո՞քրատան գալգայօրուքան՝ սարայտարըն պիրի կելէն մէքթուպլարը իչէրի կէթիրտի . պիր մէքթուպ տա շեղինէյէ վարըտը : () նուն երւէյի գալգայ՝ աճէլէթէն մէօհլըրիւնիւ աչտը , վէ օնու օգուտու , անտէն օնու խօճանըն էրինէ թէսլիմ էթտի , վէ օտասընա սէյիրթտի : Իմտի պէն տախի արգասը սըրա կիտիպ՝ կէօրտիւմ քի , պիհուզուր հարէքէթ իլէ կէօզ եաշը տէօքիւպ աղլամատա՝ իտի : Եիւրէյի օլ տերէճէ գալգամըշ ըտը քի , սէպէպինի անկլաթմաղա իգթիտարը օլմատը : Խօճա պէնտէն սօնկրա եօգարը չըգըպ , պանա՝ շեղինէյի պիր ազ եաղնըղ պրաճ տէյիպ՝ օնա կելէն մէքթուպու պանա վէրտի , թաքի քէտէրինին շիտտէթի կէչիպ թէսէլի սէօզիւ գապուլ էտէ պիլինճէյէտէք գօյ վէր աղլասըն տէտի :

Սէքթուպ փէտէրի վէ վալիտէսի թարափընտան իտի . անճագ պիր գաչ սատըր սէօզտէն ի՛պարէթ օլուպ , պիր ա՛ղիմ սըգլէթ վագթընտա եազըլմըշ կէօրիւնիւրիւտիւ : () նլար իլք էվլատլարընըն ափանսըղ պիր թէհլիքէլի խասթէլիքտէն դուլթուլտուղուտու իշիթմիշլէր իտի , քի օ՝ ա՛ղիմ շէյլէր ումուլուր պիր կէնճ օլուպ՝ ճէմարընտա օգույօրուտու . վէ հէնուղ ճէմարան թէրպիյէսինի պիթիրիյօրուտու : Պու պիչարէ կէնճ խասթա օլուպ՝ խասթալըղը օ՛լ գատար աղըր իտի քի , հէքիմլէր ումուտու քէսմիշլէր իտի : Իմտի օնուն փէտէրի վէ վալիտէսի պու խապէրի ալտըգլարը պիրլէ՝ չօճուգ էօլմէզտէն էվլէլ կէօրէ պիլմէք ումուտույուլա՝ շեղինէյէ պէքլէյիպ պէրապէր կէօթիւրմէյէ վագթլարը օլմամաղըլա ա՛ճէլէթէն եօլա չըգմալարընտա՝ քէնտի ա՛վտէթլէրինէ տէք շեղինէնին մէքթէպտէ գալմասընը մինասիպ կէօրմիւշլէր իտի :

Տէֆա՝ շեղինէնին եանընա չըգտըմ . լաքին օնուն տէրտի տահա թէսքին օլմամըշ պուլտուլմ : () նուն պու գարընտաշընտ մուհապպէթի զայէթ չօգ իտի : () շեղինէյէ տալիմա մէքթուպ եազըպ՝

կերէք օնուս մէջքերինէ վէ կերէք սէվինճլերինէ
իլհազ օլուրուտու : Պու թա' թիլ կիւնլերինտե
պիր գաչ կիւն պապասընըն էվինտե օնուս ուլա
պիրլիքտե կէշիրմէք ումուտունտա օլմաղըլա Զեղի-
նէ օնուս դայրը կէօրէմէյէճէյինի տիւշիւնտիւքճէ'
ղիյատէ քէտէր էտէր իտի : Լամի պէն' նէ' սէյլէ-
յէճէյիմի պիլմէտիմ' . պէրապէր աղլամագտան վէ
օնուս սէսսիզճէ ճէմի' գըրըգ եիւրէքլէրէ շիֆա' վէ-
րէն Լալաչա հէվալէ էթմէքտէն պաշգա պիր շէյ է-
տէմէյիպ' արզուլմ' եալընըզ օ' ուտու քի' թէքմիլ
միւթի' լիք իլէ " սէնին իրատէթին օլուսն" տէմէյէ
գուլվէթ պուլսուն :

Փէտէրիմ' պանա' իքի իւչ կիւն Զեղինէնին եա-
նընտա գալմաղա բուխսաթ վէլտի : Պու տիւնեա-
նըն Փանի օլտուղունու սապիթ էտէն պունտան զի-
յատէ միւթէէսիր զուհուրաթլար տայիմ' վուգու
պուլմատա օլտուղունու պիլիւրիմ' . անճագ պու
կիւնքի վուգու' աթ' կերէք պէնիմ' վէ կերէք արգա-
տաշարըմըն եիւրէյինէ զիյատէ իշլէյիպ' էյլէ
պիր էսէր պրագտը քի' օնուս պօղուլաճաղը եօգ
տուր : Ե իմտէն սօնկրա պիր քիմէնին կէլէճէք
վաքըթ հագգընա թէտպիր վէ թէրթիպլէր գուր-
մասընը իշիթտիքճէ' պիչարէ Զեղինէնին հիսա-
պը եանղլըշ չըգըպ օլ տէրէճէ տէրուն ա' զապը-
նա տիւշմէսինի վէ էպէտի Լալաչըն " եարընքի կիւն
իչիւն էյիւնմէ . զիրա կիւնիւն նէ' տօղուրաճաղընը
պիլմէզսին " տէյուս նասիհաթ վէրմէսինի խաթըրմա
կէթիրէճէյիմ' :

Պու էմսալի օնուսն իշիւն պուրայա գօտում քի'
ա' գլէ տայիր գուտրէթլէրիմիպին աշըլմասընա հէր
նէ' գատար չալըշըրսաք' կերէք օգումամըլտա վէ
կերէք մուսահիպէթիմիզտէ բարոյականճա իլէրիլէ-
մէմէյէ Փաիտէլի խուսուսլարա մաիսուսէն մուգա-
յէտ օլմալը ըղ : Լարեպաշտութիւնուս վէ երջան-
կութիւնուս թախթը եիւրէք օլտուղու իչիւն' ճէմի'
դայրէթիմիզին էնճամը' եիւրէյէ իշլէր պիր շէյէ

օլմալը տըր : Շէջլէ տէյէլիմ քի՛ ա՛գըլ՝ պոռնա
 եէթիշմէյէ պիր եօլ տուր . վէ պոռնուռնուլա կէ-
 ըէք թէֆէքքիւրլէլինտէ վէ կէրէք թահրիրլէրինտէ
 կէօրտիւլիւն ֆայտէտէն մա՛տա՛ հէր կէօրտիւլիւնտէ
 վէ իշիթտիլինտէ վէ օգուտուղունտա բարոյական
 թարաֆընը արամաղա քէնտինի ալըշտըրըրսան , զի-
 յատէ զէվք տույարսըն :

Պոռ գլուխտա՛ ինսանըն կէրէք ա՛գլէ վէ կէրէք
 բարոյականէ տայիր քէմալիյէթինէ ա՛լէալ իկոյ
 լու-լուրադ գալէ՛ հագգընա ուղունճա սէջլէտիմ .
 լաքին քիթապըմը օգույանլարա տէրիմ քի , թահ-
 րիգան պոռ խուսուստա հիշ պիր վէճհ իլէ միւպա-
 լիղէ էթմիշ տէյիլիմ . վէ չօգ քիմնէ եաղտըղլարը-
 մա պէյէնտիքտէն սօնկրա տախի ա՛մէլէ կէթիրմէյէ
 հաճէթ էթմէյէճէքլէրինի տէ պիլիլիմ : Վա-
 պիլ տիր քի , պաղըլարը պաշլայըպ՝ պիր իքի տէֆ-
 թէր եափըլտըգտան սօնկրա՛ նիյէթլէրինի ունու-
 տարաք եաղտըղլարընը տախի պիր քէօշէյէ աթա-
 լար , վէ արթըգ պիր տահա օնլարը խաթըլարընա
 կէթիրմէյէլէր : Մնճադ՝ էյէր պիր քիմնէ թա-
 րիֆ էթտիլիմ՝ թէտպիրլէրի գապուլ էտիպ՝ իւշէն-
 մէյէրէք վէ էհմալ էթմէյէրէք պոռ եօլա սիւլիք
 էթմէյէ իսթէր իսէ , քէնտի վուգու՛ֆ օլտուղու-
 վուգու՛աթլարը վէ քէնտի միւլահաղալարընը եա-
 խուտ թէֆէքքիւրլէրինի քէնտի իսթէտիյի կիպի
 գայտ էթմէսինտէ ճէմի՛ զի՛նիսին վէ մէշըէպինին
 իթմանլարընա զայէթ գուվվէթլի վէ ա՛լէա թէսիր
 իշէթմիշ պուլունաճագ տըր :

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՊԱՊ

Խաթէմէ :

Սէ շէմիէ Էմ' Գարնիստ-
լար' սիպէ Կա'նուր Էլմէյէ
Վէ սիպէ Կէփ Կա'նուր Էմ'
օլմուշարուն արասունար Է-
րա'ն վէրմէյէ Գարնի օլմն
Էլլաւա վէ օնուն լուրֆու-
նուն Կէօղլանէ' լուրլա-
րլա : Պարթ . Ի . 32 :

Քիթապըն խիթամընա էրտիյիմտէ, եազտըգ-
լարըմ' օնլարը օգույանլարըն գալպինէ նէ՞
շէքիլ Թէսիւ էտէճէյինին իւզէրինէ ճիւզի' Թէ-
ֆէքքիւր Էթմէտէն պիթիւրմէսինի մինասիպ կէօր-
մէմ : Քրիստոնեալդգտա իճապ էտէն ֆարղա-
լըն կանոնլարընը հատտի գուտրէթիմէ կէօրէ աշի-
քնար Թաֆսիլ Էթմէյէ ղայրէթ Էթտիմ. վէ սիզ տա-
խի օնլարը' էյէր տիգգաթ վէ միւլահազա իլէ օգու-
տունուզուսա, կէօղլանիւզիւն էօնիւնէ գօտուղում'
սիւալէրէ սըրասըյըլա ճէվապ վէրմէյէ գատըր' վէ
կիւնահընըզը իգրար վէ Թէրք էտիպ եախուտ Էթ-
մէյիպ' միւտտէթի էօ'մրիւնիւզիւն էնճամընա էր-
մէք իչիւն Էլլահճա եաշամաղա եախուտ պունուն
ա'գսիսինի Էթմէյէ վուգուլֆ օլա պիլտինիզ : Եիւ-
րէքտէն ճիսուսա տօղրու կիթմէյէ պուրալարատաք
օգույուպ գարար վէրմէյէնլէրէ' ղայրը սէյլէյէ-
ճէյիմ եօգտուր. լաքին բիթապըմը պուրայատէք
օգույուպ քէնտի հալէրինի տիւշիւնէրէք կիւնահճ.

սահիճ քրիստոնեայ տըր , իմանընըն իգրարընտա
պէթի հիյէտէն խալի օլա , անձազ քրիստոնեալըգ
օնուկ գալպինէ տաճա զա'իֆանէ թէսիր էաէյօր .
բաճաթըն կիւնիւ (կիրակի կիւնիւ) հազգընա եա-
զըլան գլուխու օգուտուղունտա' էլինտէն կէլտիյի
գատար ֆայտէլի վէ Վլաճա մագպուլ թարզ ըլա
օլ կիւնիւնիւ կէշիրմիշ օլմատըղընը թանըր , վէ
պէնիմ' օ գլուխտա եազտըղըմ' հարէքէթ կանոնլա-
րընը լայըզը վէճհի իւզըէ սատրգձա վէ տէվամ էթ-
մէք իւզըէ թուլթմաղըլա' պիր վագըրթտա կերէք
պօրճուկուն իճրասընըն վէ կերէք սա'ատէթինին
եօլունտա պուլունաճազ օլտուղունու պիլմէյիլէ' օ'
եօլա սիւլիւք էթմէյէ մերամ էտէր իսէ տախի' նի-
յէթի գուվվէթլի տէյիլ տիր : Ս'երամընտա ուզուն
վագըրթ ճէհթի իլէ իգտամ' էթմէյիպ' եավաշ եավաշ
միւսա'ատէյէ տիւշէրէք , ազ վագըրթ միրուրինտէ եի-
նէ Վապպինին ա'զիզ կիւնիւնիւ էվվէթի կիպի քէն-
տի ճանընա մուզըր իհմալ վէ կէվէքլիւք իլէ կէշիր-
մէյէ պաշլար : Պունլարտա գապիլ տիր քի պիր
ազ մուպալիղէ սէյլէմիշ օլայըմ' . վէ քրիստոնեայ
ասլա պու տերէճէ իհմալէ վէ կէվէքլիյէ տիւշէր
օլմայա . լաքին էքսէրի պու տերէճէյէ փէք եագըն
կէլմէօինին տէ շիւպհէսիզ օլտուղունու հէր բէս
իգրար էթսէ ճայիզ տիր :

Վլաշիւպհէմ' եօգ տուր քի , չօգ կէնճ քրիստո-
նեայ' քիթապըմը պու սիյազ իւզըն օգուլաճագլար
տըր . օնու էօնլէրինէ ալըպ' օնա' ճ'էֆի նո-ֆուսուկու-
իւզէրլէրինէ թէսիր էթմէսինէ բուխսաթ վէրիրլէր ,
լաքին օնտան ճիւզի պիր Ռէնֆա'աթ տախի լուհիւլ
էլ-մէյէ գայտ էթմէզէր : ()նլարա կէօրիւնիւր քի
պու քիթապը եալընըզ օգումասը' օնլարա վէրէ
պիլպիլէ ֆախտէյի օնտան թաճսիլ էթմէսի քէնտի-
լէրինէ քիֆայէթ էտէր , լաքին Էհիպի լուրաֆլարընտան
պու մերամա մուաֆըգ ա'մէլտէ պուլունմաղա աօ-
լա ճէհտ էթմէզէր : Վնձազ պիր բարեպաշտու-
թիւն քիթապը' հէքիմին վէրտիյի ի'լաճ կիպի տէ-

յիլ տիր , քի ֆախտէ էթմէք իչիւն՝ խասթէնին օնու իչմէքտէն մա՛տա շէնփինին պիր շէյ էթմէյէ հաճէթի եօ՛գ տուր : Պու քիթապ սիզէ ֆախտալ օլմագ իչիւն սիզին թարաֆընըզտան տախի իմտատէ վէ իգտամէ վէ համարաթլըղա վէ ղայրէթէ միւհթաճ տըր : Եւսէագէ տայիր գուտրէթլէրինի ճահտու ղայրէթ գուլլանմատըգճա զիյատէլէնմէզ : Եւյէր օնուն մէյվէսինէ նայրլ օլմագ իչիւն ֆիքրինիգի սաաէճէ պնըն վէ բարոյականըն ճշմարտութիւնլարընա իլհագ էթմէնիզ քիֆաէթ էտէճէք օլուրսա , պահար ալլարը պաշլատըղընտա թարլասընտա պիր քէնարընա պիր իքի սապան՝ վէ օ պիր թարաֆընտա ալթը եէտի թանէ պէլ վէ չափա գօյուպ՝ օնտան մա՛տա պիր իչէ գարըշմայարագ իսթիրահաթ ըլա օրագ վագթընա պէքլէր ըրէնչպէրտէն չօգ պիր ֆարգընըզ օլմազ : Եարնպաշտութիւն քիթապը օգույան օլ գատար քիմնէլէր վար իքէն՝ բարեպաշտութիւնտա իլէրի կէլմէմէլէրինէ սէպէպ նէ տիր : Պու սէպէպ աշիքետար պիր շէյ տիր . քէնտիլէրինէ ֆարզ օլան տ՛մէլէրինին իճրասընա իլթիմամ էթմէզլէր : () Եղար օգուրլար վէ օգուտուգլարընը ագըլտըր անլլաբ , լաքին գալպ հէմ խպճփանի սողուգ գալըր , վէ ումարլար քի ճշմարտութիւնլար շէնփինին օնլարա խայր էտէճէք : () Նլար ալէաթլարը թարլանըն քէնարընա պրագըպ՝ իշի իլէրի կիթմէմէսինէ թա՛աճիւպ էտէր :

Բիթապըմը օգույանլար պու քիթապը թէքմիլ օգումաղըլա վէ անկլամաղըլա տախի պիր էյլլիէ մալիք օլուրուզ տէյի զանն էթմէսինլէր : Պու քիթապ քէնտի հալի իլէ կիլ եյլէր եպիհեզ . վէ սողուտունու սէյլէրսէք՝ մէրամը տախի օ տէյիլ տիր : () Գույանլարա՛նաւըլ շէնփի շէնփիլէրինի եյլէր ելիհեշին թարիգինի թա՛րիֆ էտէր իսէ տէ , պիգայտըղլարընտա Կէլտի ելիհէ իսթէյէնլէրէ պիր վագթթաան սօնկրա տիւրլիւ տիւրլիւ մէշագգաթէ վէ իլթիրա :

տան թէ՛վպէ արգուսու տույմաղըլա քիթապըմտա
իհզար էթտիյիմ պօրճլարընըն իճրասընա նիյէթ
գուրանլարա՝ վէտալէշմէք զըմնընտա պիր իքի սէօզ
սէյլէմէյէ իսթէրիմ :

Եւ յէր Լստուածաշունչ սահիհ իսէ , այնէ տա-
յիր պիր քիթապ օգույա պիլմէք խաֆիֆ պիր շէյ
տէյիլ տիր . իլլա՝ մախսուսէն չօճուգլարա բարե-
պաշտուծիւն պօրճլարընըն էյրէթմէք իչիւն եա-
փըլմըշ պիր քիթապը՝ չօճուգլարըն օգույապիլմէ-
սի պէյիլէք շէյ տիր : Ա ագըթ կէլէճէք տիր քի՝
Փայտէ կէօրմէյէ վազիֆէ էտինմէտիյիմիզ Փըր-
սաթլարըն զիքրի՝ պիզէ ա՛ճը նէտամէթէ պա՛յիս օ-
լաճագ տըր . վէ եազտըղըմը օգույանլարըն չօղու՝
քէնտիլէրինին էֆզալ թուլթուղու գարանըղըն
տէֆ՝ օլարագ պտընըգ զուհր էթմէք իչիւն օլան
ղպրէթիմ իլէ տէրտէրինի արթմաղա սուշսուզ
պիր վէսիլէ պապընտա պէնի զիքր էտէճէքլէրի-
նի տիւշիւնտիւքճէ՝ եիւրէյիմ չօգ աճըր : Պու-
շիքեայէթտէն մա՛ղուր տիլէյէմէմ . ինսանլարա
քէնտի պօրճլարընըն էյրէտիպ օնլարըն իճրասընա
ճէպը ու իգտամ էտէնլէրին ճիւմլէսինին թալիյի
պու տուր : Բարեպաշտուծիւն եօլունու կէօս-
թէրիպ պտընըգ կէթիրմէյէ չալըշանըն մէրամը՝
օնտա եօրիւմէյէ իսթէյէնին սա՛ատէթինի արթըր-
մագտան ի՛պարէթ տիր . լաքին օնու.ն հէր նէ՝ գա-
տար իրատէթինէ մոլղայիր իսէտէ՝ տիյնէմէյէ իս-
թէմէյէնլէրին տախի գապահաթընըն վէ պիչարէ-
լիյինին արթմասընա սէպէպ օլմուշ օլուր : Պունտան
էօթիւրիւ Պօղոս առաքեալ տէր . “պա՛ղիլէրինէ
էօլիւմ իչիւն էօլիւմ րաիհասը՝ պա՛ղիլէրինէ իսէ
է՛օմիւր իչիւն է՛օմիւր րաիհասըլըլ” :

Պու եիւզտէն՝ ա՛ղիմ ա՛ղապէ կիրիֆթար օլա-
ճագլար՝ եալընըղ քէնտի պօրճլարընըն իճրասընա
իհմալ իլէ տապըրանանլար՝ եախուտ քիւլլիէն րու-
ճու՝ էտէնլէր տէյիլ տիր . իլլա պօրճլարընըն սալթ
պիր նըսֆընըն էտա էտէնլէր տախի թէքտիրէ մուս-

Թահագ օլուրլար : Տէյելիմ քի պիր կենճին գալ-
պինէ Նլլահըն քերէմի թէսիր էտիպ՝ Նլլահըն մե-
րամընճա էօմրիւնիւ կէչիրմէյէ պաշլատորը էսնա-
լէրտէ պու քիթապըն խապերինի ալըպ՝ պիր թանէ-
սինէ մալիք օլտու : ()նուն արղուսու՝ քրիստո-
նեալըգ կանոնլարընճա պէսլէնիպ՝ բարեպաշտու-
թիւնտա իլէրիլէմէսի օլմաղըլա՝ պու քիթապըն քէն-
տիսինէ թէտարիք էթմէսի մուճիպ օլան թէտպիր-
լէրտէն ֆաիտէ կէօրմէք մերամըյըլա իշէ մուպաշի-
րէթ էտէր : ()նու ա՛ճէյէթէն օգումազ , քէնտի-
սինէ խօշ կէլիպ տէրունինէ թէսիր էտէն հիթեյէլէ-
րէ օգումագտա իլիշմէզ , օնլարտան ալընան հիս-
սէլէրին իւզէրինէ տախի թէֆէքքիւր վէ միւլահա-
զա էտէրէք՝ հիքեայէ նէ՞ իշիւն նագլ օլունմուշ ,
վէ պու թա՝պիրտէն էտէպ ու էրքեանէ ապիր նէ՞
հիսսէ ալընա պիլիւր , վէ պէնիմ՝ իւզէրիմէ ֆարզ օ-
լան ֆէ՛իլլէրին իճրասընա նէ՞ վէճհ իլէ պանա էար-
տըմ էտէր տէյու քէնտի քէնտինէ սիւալ վէ թէճէս-
սիւս էտէրէք՝ Թաֆսիլինէ զայրէթ էթտիյիմ ճմար-
տու թիւնլարը վէ կանոնլարը անկլամաղա պու վէճհ
իւզրէ ճահտ էտէր իսէ տէ՛ ֆէնասը շու տուր քի՛
օնլարըն իճրասընա վէ էտասընա քէնտիսինին աւ-
լա գայրէլի էօգ րուր : Ս՛էսէլա , կիւնահ իգրարը
պապընտա եաղըլան գլուխու օգուտուղունտա՝ կիւ-
նահլարընը թէքմիլէն Նլլահա իգրար էթմէյէ թէն-
պիհ էթմէմ իլէ նէ՛ տէմէք իսթէտիյիմի թէքմիլ
անկլար . պունուն իւզէրինէ՝ օ կիւնէտէք էթմէյէ
ա՛տէթ էթտիյինտէն զիյատէ տիգգաթըլ թաֆ-
սիլիյիլէ կիւնահընը իգրար էթմէյէ՝ ֆիքրինէ պիր
միւշէվիլէշ վէ նամա՛լիւմ գարար պաղլար . անճագ
պու գլուխուն ասըլ ճանընա ակեահ օլմագ հաճէթ
էթմէզ . քէնտի գալպինի գարըշտըրըպ թէֆթիշ
էթտիքտէն սօնկրա կիւնահլարընը «Երպէսնճէ իգրար
էլմէյէ վէ հիւլէն հէնպինպէն րէֆ՝ էլմէյէ չալըշմագ
մերամըյըլա քէնտի հարէքէթլէրինի պիւլարեկանէ
լէճէասի» էլմէզ : Ապին պիր զայրի կենճ քի

պէ պա՛յիս օլմագտան մա՛տա պիր մէյվէսի օլա-
մազ :

Լամի է՛յ պու քիթապըմը օգույան տօստում .
պու քիթապը օգումանըլա հագըգաթ սահիհ վէ
միւտէմ պիր խայըրա նայիլ օլմաղա իսթէհմիսին :
() Գուտուղուն վագըթ հաճըկը մահալէրի սէնին .
հայինէ մախսուս կէօրիւնիւպ՝ սանա տախի գապուլ
էթմէյէ շայեսթէ կէլմէյիլէ թէտպիր վէ նիյէթլէր
գուրմաղա վէսիլէ օլտուլար ըսա՝ օրաւսըլը զէքը էյ-
լէ . վէ էյէր իգթիզա էտէր իսէ , օ թարաֆլարը պիր
տահա օգու . պու թարզ ըլա՝ սէնին ըուհանի հա-
լինէ մուաֆըգ թէրթիպլէրի զէնին գօլսլըղըլա
զապթ վէ հըֆը էտէր :

Պու միւնվալ իւզըէ պիւթիւն զէմինէ վուգուֆ
օլտուգտան՝ վէ սէնին հայինէ միւնասիպէթի օլան
ճէմի՝ գարար վէրիլմիշ մատտէլէրի թանզիմ էտիպ՝
պիր սըրայա գօտուգտան սօնկրա , քիթապըն իւ-
թամընա էրիպ օնու գապամազտան էվվէլ էպէճէ-
յինէ ա՛գիլունէ իւլաղապտ էյլէ : Եւէր պիր մատ-
տէտէ սանա ֆարպ օլան նէ՝ օլտուղունու աշիքեար
անկլատըն ըսա , միւլհաղա էտէրէք վէ էտէճէյինի
անկլապարադ՝ օնու եա գապուլ էթմէյէ եախուտ էթ-
մէմէյէ շէպի գարար գըլմալըսըն , պունուն իճ-
րասընը կէրի գօմադ թէհլէքէ վէ մուհաթարալը
հարաքէթ տիր : Անին երջանկուլթիւնունա հան-
կը թարիգ ույկուն օլաճաղընը ֆէհմ էթտիքտէն
սօնկրա՝ եէնիտէն թէճէսսիւս վէ թէֆհիմ էյլէյիպ՝
օնա սիւլիւք էթմէյէ եախուտ էյլէմէմէյէ նիէթ
էյլէ : Պիզիմ տինճէ պօրճլարըլըլ խուսուսու կիպի
էլզէմ պիր մատտէտէ՝ պիզի գուլաղուլապան գու-
հուրաթլարըն ըսաթ կէլմէսի՝ եախուտ օլ վագթըն
համարաթլըղը վէ իհմալը օլմայաճաք տըր :

Երամըմ պու տէյիլ տիր քի , սիզին ճանի կէօ-
նիւլտէն վէ ճէմի՝ Գուլլէլիլիպէն իգտամ՝ վէ մու-
տավիմէթ իլէ ճանընըղըն սէլամէթինէ վէ ա՛ղիզլի-
յէ թալիպ օլմանըղըն իգթիզասընը՝ սիզէ եալընըլ

պու թիթապըն խիթամընտա տույ էտէյիմ : Եւ
 յէր տինինիւ՝ կիւնաճ զէվթինտէն սիզի կէրի չէվի-
 րէճէք գատար գալպինիղէ թէսիր էտէրսէ , բարե-
 պաշտու թիւնտան մա'տա ճիչ պիր վէճճ իլէ րաճաթ
 պուլամաղսրնրդ : Հալէա պու կիւն նէ՝ գատար
 նուֆուս պուլունուր քի , էյէրչի՝ խղճմտանքլարը
 ույանըպ ճէր տիւրլիւ րաճաթլարընը խարապ էտէր
 իսէ տէ , պիւլիւն էիւրէպէն քէնտիլէրինի Վուր-
 թարըճըմըղըն խըզմէթինէ թա'յին ու թախսիս էթ-
 մէզլէր : Տիւնեա քէնտի ճագլարընա մաճվ օւ-
 մուշ , վէ ճէմի՝ սէֆաաթլարը աճըլըղլա տւմուշ՝
 վէ տիւնեանըն զէվթիյիլէ զէվզ ու ֆէրրաճըգտա օ-
 լանլարըն մապէյնինտէ եալընըզ քէնտիլէր շաշըր-
 մըլլար օլտուղունու տույարաք՝ ճէր նէ՝ գատար
 խարապէ մէյիլի էվտէն գաշմըշ րսալարտա՝ էմին
 պիր մաճալ մու թալէպէսինէ ա'ճէլէլէրի օլմայուպ
 եիւրէքլէրինի թէքմիլ Վլաճա վէրմէզլէր : Վլա-
 ճա իլճագ օլուպ էմրինէ միւթի՝ վէ միւտէմ օնա
 մագպուլ օլմաղա վէ պէնի ատէմին սա'ատէթինէ
 իգտամ էթմէյէ մէշդուլիյէթտէն զայրի րաճաթ
 էօ'մր օլամաղ . քէզալիք՝ պիր քիմսէ քէնտի պօրճու-
 նու պիլիպ՝ օնու խղճմտանքը պօրճունուն իճրասը-
 նա մէճպուր էտէր իքէն՝ էլ ուզաթմաղա ճէսարէթ
 էթմէտիյի մէյվէլէրէ իշթաճ իլէ պագարագ՝ խղճ-
 մտանքընըն քէնտինէ կէօսթէրտիյի եօլտա իլէրի
 կիթմէյէնին էօ'մրիւ կիպի միւսիւպէթիլ վէ ֆէնա
 էօլիւմ վագթընտա տէրտ ու մէշագգաթլը էօ'մր օ-
 լամաղ : Տիւնեայը թէրք էտէճէք իսէն՝ օնու պիւ-
 թիւն պիւթիւնէ թէրք էյլէ . Վլաճը սանա ճիսսէ
 ալմագ մինասիպ կէօրտիւն իսէ՝ օնու ճանի կէօսիւլ-
 տէն էյլէ՝ : Խղճմտանքըն մաճմուղու սէնին թէն-
 պէլ եօրիւյիւշիւնիւ ա'ճէլէյէ կէթիրմէսինէ պէք-
 լէյէճէյինէ՝ սէնին իւղէրինէ ֆարզ օլան մատտէլէ-
 րին թարիգինտէ խղճմտանքընտան իլէրի եօրիւ :

Պսենու տախի խաթըրնա կէթիր քի , էօ'մրիւ-
 նիւն միւտտէթի՝ էքսէրի գանն էթտիյինտէն աղ

տրր : Եհրմի եաշընտա՝ եախուտ օնա եապըն ըսան , եհրմի երլ պիր ինսան էօ՛մրիւնիւն նըսֆը տրր . տիւնեա մասլահաթլարընըն կիրիշմիշ օլմատըղըն ի- չիւն կէնճսին . անճագ պու կիւնէտէք եաշատըղըն ուզոււն սէնէլէր՝ օնա պիր հազըրլըդ տըրլար : Աէնին հագգընա՝ եաշամաղա եէնի պաշլայօր տէտիրլէրինի իշիտիրսէն , պու սէօզ՝ սիննի քեամիլին մէշղուլի- յէթլէրի վէ զահմէթլէրի իչիւն տիր : Անճագ՝ է- յէր էօ՛միւր լուղէթիյիլէ՝ քէնտիրմիղէ էպէտի էօ՛- միւրէ թէտարիք էթմէք իչիւն լաղըմ՝ կէլէն վագթը անկլարսաք , սէնին իչիւն նըսֆը միգտարի կէշմիշ տիր : Աօ՛միւրիւ պիղիմ Ալլահա տէօնմէմիղ վէ օնուն քէրէմիսէ թալիպ օլմամըղ վէ մէշըպիլմիղի տիւղէլթմէմիղ՝ վէ ճանըմըղը թասճիհ էտիպ թէ- միղէմէմիղ իչիւն ալմըշ ըսաք , օն պէշ եախուտ եհրմի եաշընա եէթիշէնլէրին չօղունուն հագգընա հագգիգաթ նըսֆընտան զիատէսի կէշմիշ տիր տէ- մէսի հագգ տրր : Ա է քսէրիսինին հագգընա՝ էօ՛մրիւն իհթիմալէն միւտտէթի հիսապըլըլա տախի՝ նըսֆընտան զիատէսի կէշմիշ տիր . վէ հիսապըլը զուհուրաթլար օլա պիլիր քի , պիր աղը պիղիմ չօ- ճուգլուղումուզուն վէ կէնճլիյիմիղին զէվքըլ երլ- լարընը բարեպաշտութիւն ա՛մէլէրինէ եարամաղ էտէր . վէ պիր աղը տախի քէմալիյէթ սիննի վագ- թընտա մէշղուլիյէթլէր իչինտէ կիւնտէն կիւնէ եիւրէյինի փէքիշտիրիպ կիւնահ իչինտէ ույուգլա- տրր . պունլարը հիսապ էթտիյիմիղ հալտէ՝ ճիւմլէ- սի պանա իթթիֆագ էտիպ՝ տիւնեա իւզէրինտէ պի- ղէ վէրիլմիշ օլան թէճրիւպէ զէմանէսինին հէփսին- տէն էլզէմ գըստը՝ չօճուգլուգ վէ տէլիգանլըլըգ վագթը տրր տէմէյէ քիմսէ վէսվէսէ էթմէյէճէք տիր :

Ամտի էյէր եիւրէյինին մէշըպ ու ախլէագլէ- րինէ կէջլէ աօղուու եէնի պիր ուղուր կէօսթէրիպ՝ ճամարաութիւն վէ իւզէրինէ ֆարղ օլան թարաֆա կէշմէք իսթէր իսէն , իշէ պաշլամաղա իհմալ իէ

վազրթ կէջերմէյիպ՝ հէմէն շիմտիտէն մերամընըն
իճրասընա պաշլա :

Պէնիմ՝ եազտըղըմ շիւպհէսիզ տէլիգանըլար վէ
չօգուգլար իչիւն իսէ տէ՝ քեամիլ քիմսէլէր տախի
քիթապըմը օգույաճազլարընա ասլա շիւպհէմ օլ-
մայըպ՝ պիր գաչ սէօզ տախի օնլարա սէօլէտիքտէն
սօնկրա քիթապըմը պիթիրմէյի մինասիպ կէօրիւր
իւմ :

Սիզին տախի էվլաւարընըզ օլմաղըլա՝ օնլարա
Ֆախտալը օլան մատտէլէր սիզէ տէ էլզէմ կէօրիւ-
նիւր : ()նլար պու քիթապը օգուրուքան՝ սիզ տա-
խի օգումուչ օլուրսուսուզ , վէ օնլարըն իգթիզա-
սընա զիատէ ույար քէլամլարա տա ալեաճ վէ աշնա
օլմուշտունուզ : Պուենա սիզին թաֆսիրինիզի վէ
շէրհինիզի վէ զայրէթ վէրմէնիզի տախի գաթմըշ
օլուրսուսուզ : Եվլատ սաճիպի օլան փէտէրին եա-
խուտ վալիտէնին պունուն կիպի պիր քիթապա
հալվէս կէօսթէրմէլէրի՝ քէնտի էվլաւարընըն իւ-
ղէրլէրինէ խայրը խուսուսուսուս նազարլարը օլմասը-
նա պիր էմին քէֆալէթ օլա պիլիւր : Ելինտէ պիր դա-
լէաթ պուլտուղունուզտա չօճուգտան օլ զալէաթը
կիզլէմէյին . անճագ օնա՝ տախի մուգայէտ օլմալը-
սընըզ քի , թա՝պիրտէ պուլունան գուսուրուլա՝ քի-
թապըն ալէսսէվիյէթէն մերամը օլան մատտէնին
մապէյնինտէ ֆարգ էթմէք իգթիզալը օլտուղունու
անկրատասընըզ : Պուենտան մա՝տա՝ միւլէլէֆին տը-
րամաբանու թիւնու եախուս իսթիլաճը իւզէրինէ
իշար էթտիյինիզ մա՝լիւմաթլար՝ քիթապտա պէ-
յան վէ թաֆսիլ օլունուն իգթիզալը մատտէլէրին
միւլահաղասընտան՝ չօճուղուն ֆիքրինի սափըթմա-
մասը պապընտա նախի սագընմալը սընըզ :

Ելլէ խուսուս , եա՝ էվլատ սաճիպի պուլունան
փէտէր վէ վալիտէլէր՝ սիզին պիլ նէֆս վէրտիյի-
նիզ ի՝պրէթ՝ չօճուգլարա թա՝լիմ էթմէյէ զայ-
րէթ էթտիյինիզ տինէ տայիր մա՝լիւմաթ ու թէր-
պիյէտէն զիյատէ ֆիքրիլէրինէ թէսիր էտէր օլտու-

դունու խաթրընըդտան չըգարմայրն . սիզին հարե-
քէթինիզ օնլարըն սիւլիւք էթմէսինէ լայըգ էյի
ի'պրէթ կէօսթէրմէյինճէ՝ ճէմի' նասիհասթլարընը-
զըն նաֆիլէ կէչէճէյի մա'լիւմինիզ օլսուն : Աիզ
բարեպաշտու թիւնու ա'գիմ պիւ շէյ թաթարըմը
սընըզ՝ Ալլահըն արքայու թիւնունուն շէրէֆ ու
ֆազլա պուլմասընա դայրէթինիզ օլուր ումուշ՝
տու'այէ վէ Էստուածաշունչ քէլամլարընըն իւզէ-
րինէ թէֆէքթիւրտէ միւտավիմէթ էտէրիմիշսինիզ
պունլարըն էվլատլարընըն պիւմսի քիֆաէթ էթ-
մէզ . օնլար սիզին մէշընէպ ու հարէքէթինիզի պաշգա
եիւզտէն թէճէսսիւս էտէրլէր : Յիքրինիզին թա'-
պիրինտէ գուլանտըզընըզ հայիմ վէ լաթիֆ , եա-
խուտ սէրթ վէ մաղըուր թավուրլարընըզ՝ միւտտէ-
թի էօմրիւնիւզտէ զուհր էտէն միլնէթլէրտէ վէ
ճիւզի եանղըլմագտա իւհար էթտիյինիզ հագիմ
լէք եախուտ սապըրսըզլըգ , պիր ճէֆայէ օղրամա-
տա սապըրընըզ , վէ Ալլահըն իրատէթինէ քէնտինի-
զի հավայէ էթմէնիզ՝ թէհլէքէտէ բահաթ տուրմա-
նըզ՝ չօճուգլարըն զիյատէ տիգգաթըլա սիզտէ կէօ-
զէտիպ ֆարգ էտէճէքլէրի վէ անկլայա պիւտիքլէրի
պունլար տըր : Սիզին ա'տէթա-զուհր էտէն պօրճ-
լարընըզն իճրասընա սատրգ օլտուղունուզու օլ-
մատըզընըզ օնլար ֆարգ էթմէյէ փէք էյի գատըր
տըրլար : Սիզէ գարշը օլան զէմմ լիսանի գալպի-
նիզէ նասըլ թէսիր էտիպ սիզի նէ՝ թարզ հարէքէ-
թէ կէթիրմէսինի' վէ օնլարտա պիր քէօթիւ շէյ
կէօրտիւյիւնիւզտէ՝ օնլարըն նէ՝ թավըլա թէտիպ
էթտիյինիզի էյի ֆէհմ էտէրլէր . օնլար տայիմ
սիզի կէօզէտիրլէր . հարէքէթլէրինիզին հիւզ պիրի-
սի օնլարըն թէֆէխսիւսիւնտէն կիզլի տէյիլ տիր :

Լէյեր սիզ պիլնէֆս տայիմա քրիստոնեաճա
եաշամաղա մէշղուլ օլուպ՝ չօճուգլարըն անկլայա-
ճաղընա մուաֆըգ ի'պրէթ վէրէրէք՝ թէնպիհ ու
նասիհասթլարընըզ օնլարըն զէնինէ գօմաղա՝ վէ
իթման էթտիքլէրի ա'տէթէ ույտուրմաղա ճահտ

էտէրսէնիզ՝ զայրէթինիզին զայէթ պէրէքէթ պուլա-
 ճաղընա էմին օլուն: Աիզ Լփէնտիմիզին պաղընըն
 միւնպիթ պիր թարաֆընտա չալըշըյօրսունուզ: ().
 րայա էքտիյինիզ թօխում՝ ազ վագըթտա ֆիլիսէ-
 նիր: Ֆէնա օթլարը եօլուպ չըգարմասը քօլայ տըր:
 Հէր վէճ՝ իլէ պու՝ թիմար օլմաղա լայըգ փէքա՛լէա
 պիր մաճալ տըր . ազ վագըթտան սօնկրա օնտա
 կէօրիւնէճէք չիչէքլէր՝ սիզին ումուտունուզա իթի-
 մատ վէրիպ՝ Լփէնտիմիզին օրնու թիւնույուլա եէ-
 թիշէճէք միյվէլէրի պօլ վէ կիւզէլ օլմալարըլըլ՝
 գալպինիզ զայէթ ֆէրրաճ էտէճէքլէր:

ԹՎ:ՍՄՆԱ՝

3 2044 038 361 473

